

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ PROGRAMI

259 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİNE GÖRE GALATA
(METİN VE DEĞERLENDİRME)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Hazırlayan:

20076079

Taylan AKYILDIRIM

Danışman:

Doç. Dr. Ömer İŞBİLİR

İSTANBUL-2010

Taylan AKYILDIRIM tarafından hazırlanan **259 Numaralı Şer'iyeye Sicili Defterine Göre Galata (Metin ve Değerlendirme)** adlı bu çalışma aşağıda adları yazılı jüri üyelerince Oybirliğiyle / ~~Oyçokluğuyla~~ Yüksek Lisans Tezi olarak Kabul Edilmiştir.

Kabul (Sınav) Tarihi : 21 / 06 / 2010

(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi : Prof.Dr.Abdülkadir ÖZCAN

Jüri Üyesi : Doç.Dr.Ömer İŞBİLİR (Danışman)

Jüri Üyesi : Doç.Dr.Muzaffer DOĞAN (M.Ü.Öğr.Üy.)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No:
ÖNSÖZ	III
ÖZET	VI
SUMMARY	VII
1.GİRİŞ	1
1.1. İstanbul'un "Öteki" Yakası: Galata	1
1.2. Çalışmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi	9
1.3. 259 Numaralı Galata Şer' iye Sicil Defterinin Özellikleri	12
2. BİRİNCİ BÖLÜM	14
2.1. Mülk Satışları	14
2.2. Para, Kredi, Alacak-Verecek Meseleleri	24
2.3. Galata Esnafı	29
2.4. Vakıflar	33
3. İKİNCİ BÖLÜM	36
3.1. Galata Mahkemesinde Kadınlar: Boşanma, Nikâh ve Nafaka Meseleleri	36
3.2. Kadınlarla İlgili Öteki Kayıtlar	46
4.ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	49
4.1. Asayiş Vak'aları: Suç ve Ceza	49

5. DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	54
5.1. Taşınabilir Eşyalar	54
6.2. Köleler ve Mevlâlar	58
6. BEŞİNCİ BÖLÜM	61
6.1. Fermanlar	61
6.2. Buyrulduklar	65
7. SONUÇ	67
8. KONULARINA GÖRE BELGELER	71
METİN	94
BİBLİYOGRAFYA	546
ÖZGEÇMİŞ	550

ÖNSÖZ

Bilindiği gibi tarih alanında araştırmalar iki şekilde yapılmaktadır. Birincisi, sorunsal yönelimli araştırmalar olup bu tür çalışmalarda belli bir konu ve teori belli bazı kaynaklar kullanılarak incelenir. İkincisi ise kaynak yönelimli çalışmalardır ki bu türden çalışmalarla bir tarihi kaynak, ilmi metotlar çerçevesinde ilim dünyasına tanıtılır ve daha sonra yapılacak sorunsal yönelimli araştırmalar için kullanılabilir hale getirilir. Bu türden çalışmalar bir edisyon kritik olabileceği gibi belli bir döneme ait mahkeme kayıtlarının, mühimme, şikâyet, ahkâm ya da tahrir defterlerinin veyahut da sadrazam telhislerinin ya da devrin üst ya da alt seviyeden bir simasının anıları ya da mektupları da olabilir. Pek çok tarihçi için tarih ilmi, “geçmiş olduğu gibi yansıtmayı amaçlayan” bir ilim olduğundan bu amacı gerçekleştirmede en önemli adım, ana kaynakların ilmi metotlarla incelenmesi ve tarihi bağlamına oturtulmasıdır. Bu hususta Osmanlı mahkeme kayıtlarının incelenmesi ve ilmi yöntemlerle kullanılabilir hale getirilmesi Osmanlı sosyo-ekonomik, kültürel ve hukuk tarihinin anlaşılması için büyük önem taşımaktadır.* Zira şer‘iye sicilleri, yalnızca hukuk tarihimiz için değil, cemiyet yapımız, sosyal ve ekonomik tarihimiz, kültür tarihimiz, askeri ve mali tarihimiz açısından da büyük önem taşıyan kayıtlardır. İçerik bakımından bize pek çok farklı veri sağlayan kadı sicilleri, Osmanlı toplumunun yansıdığı bir ayna gibidir. Bu nedenle şer‘iye sicilleri ile ilgili yapılacak gerek sorunsal yönelimli gerek kaynak yönelimli araştırmaların değeri ortadadır.

Son yıllarda Osmanlı mahkeme kayıtları olan şer‘iye sicil defterlerinin temel olduğu pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda belli bölgelerin sicilleri, pek çok soruya yanıt bulmak amacıyla çalışmalara kaynak olduğu gibi, bazı çalışmalarda

* Osmanlı mahkemelerinin ürettiği şer‘iye sicillerinin ilmi metotlarla yayımlanmasının önemi hakkında Halil İnalçık'ın şu kitaba yazdığı önsöze bakılması kâfidir: Tülay Artan (ed.), **18.Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam**, 7

da doğrudan belli bir bölgenin belli bir yıla ait sicil defterlerinin transkripsiyon ve değerlendirmesi gerçekleştirilmiştir. Biz de bu çalışmada, hem Osmanlı mahallelerindeki sosyal olayları incelemek hem de ileride yapılacak araştırmalara katkı sağlamak düşüncesiyle Galata mahkemesine ait 259 numaralı defter üzerinde çalıştık. Galata'yı seçme nedenimiz, bu bölgenin Osmanlı başkentinin diğer kazalarından farklı yanlarıyla ilgi çekmesidir. Zira Galata, bir liman bölgesi olmak hasebiyle ve gerek elçilikler ve gerek yabancı tüccar sınıfını barındırmasıyla farklı bir toplumsal yapı arz etmektedir. İkinci neden ise araştırmacıların İstanbul ve Üsküdar sicilleriyle ilgili çalışmalarının görece fazlalığına karşın Galata'yla ilgili çalışma sayısının azlığıdır.

Çalışmamızın esas unsurunu 259 numaralı Galata sicil defterinin transkripsiyonu oluşturmaktadır. Transkripsiyonun ilmi usule uygun bir biçimde gerçekleştirilmesinden sonra 1724-1725 tarihli, dokuz aylık süre boyunca Galata mahkemesine intikal eden meselelerin incelenmesine çalıştık. Giriş bölümünü takip eden beş bölümde zikrolunan defterde öne çıkan meseleler ve veriler hakkında değerlendirmelerde bulunduk. Bunu yaparken tabii, her kaydı tek tek ele almayıp, daha çok sicil defterimizde hangi türden kayıtların olduğu ve bunların ekonomik ve sosyal hayatın hangi yönlerini yansıttığına temas etmeye çalıştık. Yapmaya çabaladığımız, transkripsiyonu sunulan defterin içeri hakkında ana hatlarıyla bir değerlendirmede bulunmaktı. Ayrıca transkripsiyonu verilen defterde bulunan i'lâm ve hüccetlerin ve ihtiva ettikleri konuların bir listesini verdik. Yalnızca dokuz aylık bir sürenin yansıdığı bu defteri kullanarak Galata'daki gündelik hayat hakkında kesin bir yargıya varmak mümkün olmadığından elde edilen bilgiler sayısal veriler olarak tablolar halinde sunulmamıştır. Amacımız, zikredilen defterin ilmi metotlarla kullanıma hazırlanması ve yağıığımız değerlendirme ile az da olsa Galata'nın gündelik hayatına ışık tutmak ve ileride yapılacak çalışmalar için hammadde sağlamaktır.

Metnin tarih kaynağı olduğu düşünülerek basit bir transkripsiyon kullanılmıştır. Defterde silinme, mürekkep dağılması ya da yıpranma nedeniyle okunması mümkün olmayan kelimeler (...) işareti ile gösterildi. Tarafımızdan okunması mümkün olmayan kelimeler içinse (...?) işareti kullanıldı. Okunuşu hakkında tereddüt ettiğimiz kelimelerin yanına ise (?) kondu. Defterde bolca geçen zimmi isimleri görüldüğü biçimiyle çevrildi. Yine metinde rastladığımız bariz hata ya da eksiklikler tarafımızdan [] içinde düzeltildi.

Çalışmam sırasında sabır ve ilgiyle tezimin hazırlanmasına nezaret eden, yalnızca ilmî değil, manevî olarak da destek ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen danışman Hocam Doç. Dr. Ömer İŞBİLİR'e ne kadar teşekkür etsem azdır. Yine lisans ve yüksek lisans tahsil hayatımda her türlü yardım ve teşvikini gördüğüm Sayın Hocam Prof. Dr. Abdülkadir ÖZCAN'a teşekkür etmeyi borç bilirim.

Taylan AKYILDIRIM

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Galata'nın 18. yüzyılın ilk çeyreğindeki ekonomik, sosyal ve kültürel tarihinin anlaşılmasına katkıda bulunmak. Bu amacı gerçekleştirmek için Galata mahkemesine ait 259 numaralı sicil defterini seçtik. Öncelikle defterin transkripsiyonu gerçekleştirildi ve daha sonra sözü edilen defterden elde ettiğimiz verileri açıklamaya çalıştık.

Çalışmamız bir giriş, beş bölüm ve bir sonuçtan oluşuyor. Giriş bölümünde Galata hakkında genel bir bilgi ve çalışmanın amaç, kapsam ve yöntemi ile 259 numaralı sicil defterinin özellikleri açıklanıyor. Beş bölümde ise sicillerden elde edilen bilgiler ışığında 1724-1725 arasında Galata'da meydana gelen ekonomik ve sosyal olaylar değerlendirildi. Sonuç bölümünde çalışmamızın özetini ve daha sonra sözü edilen sicil defterinin transkripsiyonu verdik.

ANAHTAR KELİMELER: Galata, şer'ıye sicili, Osmanlı, gündelik hayat, mahkeme.

SUMMARY

The goal of this work is to contribute to an understanding of the economic, social, cultural and everyday life history of Galata. We have chosen the court registers of Galata in number 259 in order to accomplish this goal. Primarily we have transcribed the court registers that we have chosen, then we have wanted to explain the data which have been derived from aforesaid court registers.

Our work is formed an entry, five parts and a conclusion. At entry part, we have given a brief information about the history of Galata and about the goal, scope and method of the work with the general feature of aforesaid court registers. At five parts, the economic and social circumstances which occurred in Galata between 1724 and 1725 were explained by using the information derived from the court register of Galata in number 259. At conclusion part, we have given a summary of our work and the transcription of the court registers of Galata which we have examined.

KEYWORDS: Galata, court registers, Ottoman, everyday life, social history.

1.GİRİŞ

1.1.İstanbul'un "Öteki" Yakası: Galata

İçinde yer aldığı kent organizasyonu içinde "ötekilik", "farklılık", "başkalık" kavramlarını tarihte en çok hak eden yerlerden biri Galata olmalıdır. Üstelik bu gerçeklik, bölgenin sadece Osmanlı yüzyılları için değil fakat bütün tarihi boyunca kısmen ya da tamamen gözlemlenebilecek bir gerçekliktir. Belki de tarihi boyunca Galata için ait olduğu siyasi organizasyona eklemelenmenin, onunla entegrasyonunun yoğunluk bakımından en fazla olduğu devir Osmanlı devirleridir; nitekim kentin Osmanlı tarafından fethinden çeyrek asır sonra "Osmanlılık" kimliğine kavuşmaya başladığını müşahade edebiliyoruz. Bu, şüphesiz Galata'nın Doğu Roma (*Bizans*) devirleriyle karşılaştırıldığında bir farklılık olarak öne çıkacaktır. Çünkü Galata, tarihi boyunca ait olduğu siyasi yapının sosyal, ekonomik ve kültürel olarak hep "dışında" kalabilmiş bir ayrık otu gibidir. Galata Bizans iken yani İstanbul'un Osmanlılarca fethinden önce hep "Bizanslı olmayan", "Bizans'ın dışında olan" bir kompartıman görünümünde idi. Bu özelliğini Osmanlı fethinden sonra kısmen sürdürmüştür. Kentin Osmanlı kimliği ile (hiçbir zaman tamamen olmasa bile) bütünleşmesi 17 ve 18. asırlarda olacaktır. Ancak içinde halen suriçi İstanbulu'ndan (*intra muros*) farklı demografik, ekonomik ve kültürel unsurları barındırmaya devam ederek.

Haliç'in (*Keras*) kuzey kıyılarından Tophane'ye kadar uzanan sahil şeridi 8. yüzyıldan beri Galata olarak bilinir. Bölgenin daha eski devirlerdeki adı "Sykae" (*incirlik*) idi.¹ Antikçağ kaynaklarında bu adın yanında "süt" anlamına gelen

¹ Afife Batur, "Galata and Pera 1 A Short History, Urban Development Architecture and Today", **The Bulletin of The İstanbul Technical University**, s. 1

“Galaktos” da kullanılmıştır.² Bölgenin adının İtalyanca’da “merdivenli yol” anlamına gelen "calata" kelimesinden gelmiş olması da ihtimaller arasındadır.³

Galata bölgesinin tarihi ve yörede ilk şehir nüvesinin ortaya çıkışı, Doğu Roma imparatoru Constantinos’un, eski koloni kenti Byzantion’u Constantinopolis olarak yeniden tesisinin öncesine gider. Arkeolojik buluntular, bölgenin antikçağda da önemli bir yerleşim merkezi olduğunu göstermektedir. Sınırları her zaman için kesin olarak tayin edilemese de, Doğu Roma imparatoru Constantin döneminde (324-337) 431 hane, bir kilise, bir liman, bir tiyatro ve bir forumdan oluşan, surlarla çevrili bir yerleşim yeri idi.⁴ Galata’nın kentsel yapılanması imparator I. Iustinianos devrinde (527-565) gelişim göstermiş, güçlendirilen sur sistemi, onarılan yollar ve inşa edilen yeni kilise ve kapılarla Constantinopolis’in XIII. yönetim bölgesi (*regio*) olarak temayüz etmiştir. Kent bundan sonra limanının ve bulunduğu mevkinin avantajları nedeniyle özellikle İtalyalı kolonistlerin dikkatini çekecektir. 10. yüzyıldan itibaren kentte oluşmaya başlayan İtalyan nüfuzu, Ortaçağ Galatası’nın ekonomik, demografik ve kültürel şartlarına biçim veren yegane etken olmuştur. Öncelikle Amalfililer, Venedikliler ve Pisalılar ve daha sonraki devirde de Cenevizliler kentte kurdukları ticari ağlar ve bunlara bağlı yerleşim birimleri ile bölgeye, Doğu Roma İmparatorluğu’nun içinde yer alan bir İtalyan kenti görünümü verdiler. O kadar ki, suriçi İstanbulu’nda yaşayan yerli Bizans halkı için Galata bölgesi “Pera” yani “karşı yaka” olarak anılacaktır.⁵ İmparator Aleksios (1180-1183), Doğu Roma İmparatorluğu’nu zor durumda bırakan Normanlara karşı yardım sağladığı Venedik ile 1082’de yaptığı antlaşma neticesinde Akdeniz’in bu önemli tüccar devletinin vatandaşlarına bazı ticari haklar vermişti. Vergi muafiyeti, ticaret serbestliği ve deniz gümrüklerinden muafiyet gibi imtiyazların yanısıra Venediklilere

² Nilgün Çöl, “XVI. Yüzyıla Kadar Galata’da Kentsel Dokuyu Etkileyen Faktörler”, **Turkish Studies**, s. 681.

³ İlber Ortaylı, “Galata”, Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13, s. 303.

⁴ Bkz. Batur, A.g.m., s. 1

⁵ Ortaylı, A.g.m., s. 303. Bizans devrinde Venediklilerin yerleşmiş oldukları mahaller daha çok bugünkü Eminönü semtinde yer alıyordu ve buraya “pérama” denirdi. Bunun nedeni, koyun öbür kıyısında (Pera) yer alan Galata’ya gitmek için buradan deniz araçlarına binilmesidir. Bkz. W. Heyd, **Yakın-Doğu Ticaret Tarihi**, Çev. Enver Ziya Karal, s. 272. Osmanlılar zamanında Haliç’te iki yaka arasındaki ulaşımı sağlayan teknelere de pereme denirdi.

Galata'da üç iskele kurmalarına izin verildi.⁶ 13. asrın ikinci yarısında yerini Ceneviz'e bırakana dek Galata, Venedik'in ticaret kolonisi halini almıştır. İstanbul'un Latinler tarafından 1204'te ele geçirilmesinden sonra Bizans başkenti tamamen Venedik'in eline geçmişti. 1261'de Bizans İmparatorluğu'nun kenti geri alıp hakimiyetini yeniden tesis etmesinin ardından imparator Mihail Palaiologos (1259-1282) kendilerine Latin işgalinin sona erdirilmesinde yardım eden Cenevizliler ile bir antlaşma yaptı ve bu antlaşma ile Venedik'in sahip olduğu haklar bu kere onların Akdeniz ticaretinde başlıca rakipleri olan Cenova'ya verildi. 13 Mart 1261'de imzalanan antlaşma ile 11. asırdan beri Venedik'e ait olan ticaret üstünlüğü ve bu arada Galata da Cenova'ya geçti.⁷ Galata, bundan sonraki varlığını bir Cenova ticaret kenti olarak sürdürecektir ve kent Osmanlıların fethine kadar Ceneviz'in Bizans İmparatorluğu içinde müstakil bir idare alanı olarak varlığını sürdürecektir. Bizanslıların "Büyük Burç" (*Megalos Pyrgos*), Cenevizlilerin ise "İsa Kulesi" (*Christea Kurris*) olarak andıkları Galata Kulesi de Cenevizliler tarafından 1348'de, kentin bir Ceneviz kolonisi olduğu devirde inşa edilmiştir.⁸ Bundan sonra Cenova ile Venedik arasındaki rekabet ve düşmanlık artmış ve iki taraf zaman zaman birbirleriyle savaşmışlardır.

Osmanlıların da Cenova ile ilk temasları bu harpler esnasında olmuştur.⁹ İlk olarak Orhan Bey zamanında (1326-1362) gerçekleşen bu temaslar daha sonra I. Murad'ın saltanatında (1362-1389) da devam etmiş ve 1385'te imzalanan bir anlaşma ile Bizans imparatoru, Galata'da işleri olan Osmanlı tebeasına izin verirken Osmanlılar da Ceneviz tacirlerinin Osmanlı memleketlerinde ikamet ve işlerini görmelerine müsaade ediyorlardı.¹⁰ Bu ekonomik temelli ilişkilerle Osmanlı tüccarlarının Galata'ya ilk defa ayak basmış olabileceklerini düşünebiliriz. Bunun yanısıra ilişkiler her zaman dostça sürdürülmemiştir, nitekim I. Bayezid'in (1389-

⁶ Georg Ostrogorsky, **Bizans Devleti Tarihi**, Çev. Fikret Işıltan, s. 331. Işın Demirkent, "1082-1302 Yılları Arasında Bizans-Venedik İlişkilerine Kısa Bir Bakış", **İÜEF Tarih Dergisi**, s. 140.

⁷ Ostrogorsky, A.g.k., s. 415.

⁸ Semavi Eyice, "Galata Kulesi", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, s. 314.

⁹ İ. H. Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi** c.1, s. 230.

¹⁰ A.g.k., s. 232.

1402) 1399'da vuku bulan İstanbul kuşatması sırasında on bin kadar Osmanlı askeri Galata'da Cenevizlilerle çarpışmıştı.¹¹

İstanbul'un muhasarası esnasında Galata Cenevizlileri ile Osmanlılar arasında bazı müzakereler vuku bulmuş ve Osmanlı sultanı, imparatora yardım etmemeleri şartıyla Cenevizlilerin var olan bütün imtiyazlarını tanıyacağını vaadetmişti.¹² Ancak Cenevizliler açıktan olmasa da el altından Bizans imparatoruna yardım etmişlerdir. Galata'nın tesliminden sonra sultan, hemen bir voyvoda ve kadı tayin ederek Galata'yı doğrudan Osmanlı idaresine sokmuştur. Osmanlılar'ın kenti teslim almasının ardından Galatalı Cenevizlilerin temsilcileri sultandan aman dileyip vaadini yerine getirmesini rica ettiler.¹³ Osmanlı sultanı, 1 Haziran 1453 tarihli fermanı ile Galata ahalisine aman verdi.¹⁴ Galatalılara verilen bu ahdname Galata'da iki grubun varlığını temel almıştır: İlki daimi Galata sakinleri ki öbür Osmanlı tabiyetindeki gayrimüslimler gibi harac ve cizye ödemekle yükümlendirilmişler ve zimmî statüsünde kabul görmüşlerdir; ikinci grup ise harbî statüsündeki Frenkler, yani Galata'ya geçici olarak ticari saiklerle gelen Ceneviz vatandaşları.¹⁵ Fetihden iki yıl sonra yapılan tahrirde göre Galata'nın gayrimüslim nüfusu üç kısımdır: Birincisi şehre geçici olarak gelmiş olan Cenevizli ve Venedikli tüccar, ikincisi Osmanlı tabiyeti altına giren yerli Cenevizliler, üçüncüsü Ceneviz döneminde yerleşmiş olan Rumlar, Yahudiler ve Ermeniler.¹⁶ Birinci gruptakiler, kapitülasyon garantileri altında Osmanlı ülkesinde ikamet eden harbîlerdir. Zimmîler gibi harac ve cizye ödemekle mükellef değillerdi ve kentte de bir yıldan fazla kalmazlardı. Tahrirde bunların "Ceneviz taciri", "Frenk" ya da Efrenc olarak kaydedildiklerini görüyoruz.

¹¹ A.g.k. , s. 291.

¹² İ.H. Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi**, c.2, s.6.

¹³ Nicolae Jorga, **Osmanlı İmparatorluğu Tarihi 2**, Çev. Nilüfer Epçeli, s. 45.

¹⁴ Batıda uzun zaman Fatih'in fermanı adeta iki taraf arasında akdedilmiş iki taraflı bir antlaşma gibi algılanmış ve Batılı araştırmacılar Fatih'in Galata Cenevizlilerinin Bizans dönemindeki bütün imtiyazlarını tanıyıp Galata'nın özerkliğini de kabul ettiğini sanmışlardır. Oysa 1 Haziran 1453 tarihli ferman, iki taraflı bir antlaşma değil aksine bir ahdname olup, Galata'da yaşayanların hayat ve mülkiyet haklarını garanti eden bir hukuki vesikadır. Fermanın Batı literatüründe algılanış biçimiyle ilgili tartışmalar için bkz. Halil İnalcık, "Ottoman Galata 1453-1553", **Essays in Ottoman History**, s.279, 280, 281.

¹⁵ A.g.m. , s. 284.

¹⁶ A.g.m. , s. 297.

1455 sayımına göre Galata'da en kalabalık nüfusu Rumlar oluşturuyordu. Rumlardan sonra Latinler (*Cenevizli, Venedikli harbîler*) geliyordu. Latinleri Ermeniler ve Yahudiler takip ediyordu. Başlangıçta Türk nüfusun az olduğu görülür, bu nüfus daha ziyade kentin تنها bölgelerinde yoğunlaşmıştı. İlk yerleşen Türkler kaptanlar, deniz azebleri, bölgede görevli yeniçeriler vs.dir.¹⁷

Galata, tipik Osmanlı-Türk şehirciliğinden farklı yapısı ile dikkat çeker. Zira burayı herhangi bir Osmanlı kenti ya da bölgesinden ayıran birtakım unsurlar vardır. Her şeyden önce Galata, bir liman şehridir ve bu özelliği onun ekonomik, demografik ve kültürel özelliklerine biçim veren faktörlerden en önemlisidir. Osmanlı fethi, Galata'nın bu özelliklerinde herhangi bir değişikliğe yol açacak bir sonuç doğurmamıştır. Kentin doğrudan Osmanlı yönetimine alınması ve Cenevizlilerin Bizans devrindeki özerkliklerine son verilmesi ve bölgede Müslümanların nüfusça giderek artışı elbette Galata'nın tarihi açısından yeni bir olgudur. Ancak bu gelişmeler, bölgenin kozmopolit yapısını ve kendine özgü karakterini çok da değiştirmemiştir. Galata, daha sonra da Pera, her zaman kendine özgü havası, kuralları ve unsurlarıyla göze çarpmıştır. Kentte yabancı tüccarlar ve elçilerin varlığı bile onu başkent diğer bölgelerinden ayıran önemli bir unsurdur.

Galata'nın bir şehir olarak fonksiyonları, ilk olarak, buranın bir liman ve Osmanlı uluslararası ticaretinin merkezi olmasıyla şekillenir. Galata, kazancını bu limandan sağlar. Osmanlı başkentine gelen ecnebi mallar bu limanda karaya çıkartılır ve Galatalı tüccarların liman çevresindeki antrepolarında depolanırdı. Dolayısıyla Galata farklı türden bir ticaretin merkezidir, zira yalnızca Osmanlı İmparatorluğu ürünlerine dayalı, kentin iaşesine yönelik suriçi İstanbul'un ticaretinden çok farklıdır.¹⁸ Mantran'ın belirttiği gibi "Galata ticaretinin kendi yasaları, kendi gelenek

¹⁷ Halil İnalçık, "Osmanlı Frengistânı: Galata", **Doğu Batı Makaleler II**, s. 200.

¹⁸ Robert Mantran, **17. Yüzyılın İkinci Yarısında İstanbul**, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay-Enver Özcan c.1, s. 71.

ve adetleri vardı.”¹⁹ Dolayısıyla Galata limanı, yalnızca Osmanlı tabiyetindeki Müslüman ve gayrimüslim tüccar sefinelerinin yanaştığı Haliç’in güney kıyılarındaki limanlardan farklılık arzeder. Bu durum, şüphesiz Galata’yı farklı bir konuma yerleştirmiştir. Liman ve limana bağlı uluslararası ticaret, Galata’nın demografik, ekonomik ve kültürel özelliklerinin temelidir. Galata ile ilgili yapılacak araştırmalarda bu özellik iyi bilinmelidir.

Galata, böyle önemli bir uluslar arası ticaret limanı olması hasebiyle birçok farklı unsuru bünyesinde barındırıyor ve bu durum, kenti ticari ve kültürel bakımlardan oldukça farklı kılıyordu. Liman ve ticaret, Galata’nın nüfusu ve bu nüfusun dağılımını da belirleyen en önemli etkendi. Uluslararası ticaretin aktörleri Galatalı tüccarlar da bu bölgede ikamet ediyordu. Limana yakın mahallerde çeşitli mahzen ve depolara sahip bu tüccarların kişisel ikametgahları ise Galata’nın gerisinde Pera’da idi. Bu tüccarlar depo ve dükkanlarının limana yakın olmasına dikkat ederlerdi zira Galata’ya çıkan yokuş oldukça dikti ve ticari malları bu yokuştan çıkarmak oldukça zordu. Aynı durum günümüz Galatası için de geçerlidir. Avrupalı tüccarlar ile yerli alıcılar arasında arabulucu olan Yahudi simsarlar da Galata Kulesi’nin civarında mukimdi. Dolayısıyla Galata ve civarında ticaretin belirlediği bir düzen mevcuttu. Liman ve civarında dükkanlar, mahzenler, depo ve çarşılar mevcutken Galat Kulesi ve civarı ile daha gerilerde uzanan Pera bağlarında özel konutlar ve kiliseler vardı. Limanın civarında Kasımpaşa ve Tophane’de limana bağlı iş kolları görülür.²⁰

Galata, uluslararası ticarete sahne olan önemli bir liman olmasının yanında ayrıca bir diplomatik merkezdi ki bu da onun önemli fonkiyonlarından biridir. Daha eski Venedik ve Ceneviz elçilikleri dışında 16. asrı takiben Fransa, İngiltere ve Hollanda elçilikleri Pera’da idi. Dolayısıyla bu elçilikler ile onların civarında da bir yaşam alanı oluşmuştur. Elçilerin maiyetlerindeki tüccar ve sair kimseler de

¹⁹ A.g.k. , s. 71.

²⁰ A.g.k. , s. 77.

buralarda yaşardı. Zamanla bu elçiliklerin civarında toplanan gayrimüslim nüfus, Galata'nın gerisinde uzanan Pera bağlarında yeni bir yerleşim merkezi oluşturacaklardı.²¹

Kentte Müslüman nüfus önceleri azdı, daha sonraları özellikle İspanya'dan Osmanlı ülkesine sığınan Müslümanların bu bölgeye yerleştirilmeleriyle kentte yeni bir populasyon oluştu.²² İlk yerleşim alanı Arap Camii civarındır. Zamanla Galata'da Müslüman nüfus artmıştır. II. Bayezid devrinde kurulan Galata Sarayı mektebi²³ ve Galata Mevlevihanesi²⁴ Galata'ya Müslüman nüfusu çekmeye başlayacaktır. Kentte inşa olunan bedesten, han, hamam ve camilerle Galata'da Müslüman nüfus kökleşecektir.²⁵ Özellikle 16. asrın sonunda inşa edilen Galata bedesteni kentin ekonomik ve sosyal yaşamında çok önemli bir yere sahip olmuştur.²⁶ Kente fetihten hemen sonra bir voyvoda ve kadı tayin edilmişti, zamanla Galata'da Osmanlı idaresi yerleştikçe merkezden atanan pek çok görevli Galata'da görev yapmıştır. Galata gümrüğünün başındaki gümrük emini, yağ kapanı emini, kalafatçıbaşı, muhtesib, içki emini gibi memurlar bunlardan bazılarıdır.²⁷ Pera'daki elçiliklerde elçilerin ve maiyetlerinin güvenliğini sağlayan yeniçeri ocağından neferler olan yasakçı taifesi de Galata'nın Müslüman nüfusunu oluşturan unsurlardandır. Ayrıca unutmamak gerekir ki Kasımpaşa'daki tersane ve çevresi de Müslüman nüfusun yoğun olduğu bir alandır.

Bütün bu çizdiğimiz tablo Galata'nın demografik ve kültürel bakımdan çeşitliliğini gözler önüne seriyor ve onu tipik suriçi mahallerinden ya da Eyüp ve

²¹ Vedia Dökmeci-Hale Çıracı, **Tarihsel Gelişim Sürecinde Beyoğlu**, s. 12, 13.

²² Ortaylı, A.g.m. , s. 304.

²³ Mehmet İpşirli, "Galata Sarayı", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, s. 322.

²⁴ M. Baha Tanman, "Galata Mevlevihanesi", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, s. 317.

²⁵ Bkz. Semavi Eyice, "Galata'da Türk Eserleri", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, s. 307-313.

²⁶ Gülberk Bilecik, "Fetihten Sonra İstanbul'da Ticaret Yapılarının Gelişimi", **Türkler 9**, s. 766.

²⁷ Mantran, A.g.k. , s.73.

Üsküdar'dan farklı bir konuma yerleştiriyor. Galata, bünyesindeki yabancı unsurlarla Osmanlı başkentinden ayrı bir yapı özelliği gösteriyordu.²⁸

Sayılan bütün bu özellikler, Galata'yı sosyo-ekonomik araştırmalar için cazip bir hale getirmektedir. Avrupalı tüccar ve elçilerle maiyetlerinin varlığı, limanın tamamen Batı'dan gelen ya da Batı'ya giden gemilere ev sahipliği yapıyor oluşu, bu başdöndürücü ticaretin arasında Müslüman tüccarları ve iş kollarının varlığı, bölgede mevcut Osmanlı resmi memurları, kentte yaşanan şiddetli ve çarpıcı yaşam Osmanlı Galatası'nın ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan incelenmesini zorunlu kılıyor. Ticari ilişkiler ve bu ticareti gerçekleştiren aktörler, Galata'da mevcut esnaf ve bunların özellikleri, bölgede yaşayan zimmiler ve Müslümanlar ile yabancı müste'men taifesi ve bunların birbirleriyle ekonomik ve kültürel ilişkileri, elçilikler ve Osmanlı merkez yönetimiyle münasebetleri vs. pek çok mesele tarihinin ilgisini bekliyor. Galata üzerine yapılacak çalışmaların değerli bir yönü de sonuçların Osmanlı başkentinin diğer bölgeleriyle ne derece benzer ya da farklı olduğunun ortaya çıkarılabilecek olmasıdır. Çok farklı kaynaklardan yararlanılarak ortaya konacak araştırmalar, Osmanlı başkentindeki bu fonksiyon ve özellikleri bakımından oldukça ilginç bölgenin tarihini aydınlatacaktır.

Galata'daki gündelik hayatı, sosyal yapıyı, demografik unsurları ve ekonomik gelişmeleri takip edebileceğimiz en önemli kaynak şer'ıye sicilleridir. İstanbul Müftülüğü'nde bulunan yaklaşık 10.000 defterden Galata mahkemesine ait olan defterler Galata'nın tarihi gelişimini ortaya koymamız açısından en önemli kaynaklardır. Başında 500 akçe payeli bir kadı bulunan Galata kazası, üç yüz kadar kasaba ve köye sahipti. Galata kadısının hükmü altındaki alanın sınırlarını çizmemiz gerekirse nefsi Galata dışında Tophane'den Rumelihisarı'na kadar Boğaz'ın Avrupa kıyısındaki köy ve kasabalar ile Hasköy, Sütluçe ve Kasımpaşa ile Haliç'in kuzey kıyısı ve Marmara'daki Kapıdağ yarımadası ve muhtemelen Kırklareli'ne kadar

²⁸ Edhem Eldem, "İstanbul: İmparatorluk Payitahtından Periferileşmiş Bir Başkente" , E.Eldem-D.Goffman vd., **Doğu ile Batı Arasında Osmanlı Kenti**, s. 160, 162, 163, 164, 165, 166, 167 vd.

Marmara kıyısının bir bölümü Galata mevleviyetine bağlı idi.²⁹ Görüldüğü gibi asıl Galata bölgesinin dışında kalan bu geniş alan da Galata kazası dahilindeydi ve dolayısıyla Galata mahkeme kayıtlarında bu geniş alanla ilgili önemli bilgiler mevcuttur.

1.2. Çalışmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Sunulan çalışmanın amacı, yukarıda önemi belirtilen Galata bölgesinin mikro tarihine katkı sağlamaktır. Bilindiği gibi son yıllarda kent tarihi, bölge tarihi gibi konular gittikçe artan ölçüde ilgi görmektedir.³⁰ Bu çalışmaların bazıları belli bir bölgenin uzun dönemli tarihini, pek çok kaynağa dayanarak ortaya koymayı amaçlayan çalışmalarken bazıları ise daha kısa bir dönemi ve bu dönemdeki bazı tarihi meseleleri ele alan çalışmalardır. Yine üniversitelerin tarih bölümlerinde birçok bölgenin şer‘iyye sicilleri ve tahrir defterleriyle ilgili tezler hazırlanmaktadır. Biz de ekonomik, demografik ve sosyal yapısı itibariyle suriçi İstanbulu’ndan farklılıklar arzeden Galata'nın gerek sosyal, gerekse de ekonomik ve demografik tarihi ile ilgili bilgileri değerlendirmek ve sahaya adım atmak amacıyla bölgenin mahkeme kayıtlarından bir yılın kayıtlarını incelemeyi amaçladık. Amacımız Galata'nın mahkeme kayıtlarını kullanarak bölgenin kısa dönem de olsa tarih kesitinden bir parçasını değerlendirebilme imkanına kavuşmaktır. Böylece, Galata mahkemesine yansıdığı kadarıyla Galata nüfusunun gündelik yaşamı, ekonomik faaliyetleri,

²⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı**, s. 134. Mantran, A.g.k., s. 127. Kadı'nın vazifeleri için bkz. İlber Ortaylı, "Kadı", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 24**, s. 69-73.

³⁰ Osmanlı kent tarihçiliği son yıllarda oldukça mesafe katetti. Bu çalışmaların en önemli katkısı da Osmanlı kentlerine bakışımızı değiştirmeleri olmuştur. Özellikle Batı'da hakim olan Weberci yaklaşımı, yani İslam kentlerini tek tip, kentsel kültürden ve özerklikten tamamen yoksun, kent yaşamını belirleyici ana unsuru din olarak gören eski paradigmayı sarsan bu çalışmalardan bazıları: Andre Raymond, **Yeniçerilerin Kahiresi**, YKY, İstanbul 1999, Daniel Goffman, **İzmir ve Levanten Dünya (150-1650)**, Çev. Aysen Anadol-Neyyir Kalaycıoğlu, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1995, Suraiya Faroqi, **Osmanlı'da Kentler ve Kentliler**, Çev. Neyyir Kalaycıoğlu, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2004, E.Eldem-D.Goffman-B.Masters, **Doğu ile Batı Arasında Osmanlı Kenti**, Çev. Sermet Yalçın, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2003, Özer Ergenç, **Osmanlı Klasik Dönem Kent Tarihçiliğine Katkı: XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya**, Ankara Enstitüsü Vakfı Yayınları, Ankara 1995, Hülya Taş, **XVII. Yüzyılda Ankara**, TTK, Ankara 2006 ve bizim çalışmamıza esin kaynağı ve rehber vazifesi gören Tülay Artan (Ed.), **18. Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1998

bölgede vukua gelen marjinal vak'alar ve Müslim-gayrimüslim ilişkileri, esnaf örgütleri ve bunların işleyişleri ve yabancı nüfusun Galata'nın sosyal yaşamındaki yerleri hakkında bazı bilgiler elde edilebileceğini kabul ederek bu çalışmaya cür'et ettik. Bu türden bir çalışmanın olumlu yanları olduğu gibi birtakım sakıncalı yanları da mevcuttur. Varılan sonuçlar hiçbir zaman Galata ölçeğinde ya da genel olarak Osmanlı bağlamında genelleştirici bilgiler olarak kabul edilemez. Başka dönemlerin mahkeme kayıtları ve başka birtakım kaynaklarla sınanmaya muhtaçtır. Yine de, uzun vadede yapılabilecek böyle bir çalışmaya kaynak olması açısından bir yıllık mahkeme kayıtları, Galata'nın sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı hakkında bazı ipuçları sağlayabilir.

Çalışmamızın ana kaynağı, İstanbul Müftülüğü'nde bulunan 259 numaralı Galata Şer'iyeye Sicil defteridir. Defter, 1137-1138 (1724-1725) arasında Galata mahkemesince tutulmuş beş yüze yakın hüccet ve i'lâm ile merkezden gönderilen buyuruldu, ferman gibi kayıtları ihtiva ediyor. Bu kayıtlarda Galata dışında Galata kazasına bağlı nahiyelerin de bilgileri mevcut. İlk olarak, defterdeki bütün kayıtları okuyup transkripsiyonunu yaptık, daha sonra kayıtlardaki bilgileri belli başlıklar altında değerlendirmeye çalıştık. Dolayısıyla çalışmamız 259 numaralı Galata sicil defterindeki bilgileri değerlendirdiği gibi defterin transkripsiyonunu da ihtiva etmektedir. Defterdeki bilgiler elden geldiğince ve tez süresinin imkanı dahilinde değerlendirilmeye çalışıldı. Daha çok, defterimizde öne çıkan konu başlıklarına değinildi. Bunun yanısıra bazı eksiklerin de varlığı aşikar. Örneğin Galata mahkemesinin kayıtları, başkentin diğer bölgelerinin sicilleriyle kapsamlı bir biçimde karşılaştırılmadı. Yine süre yetersizliği nedeniyle belki defterimizdeki bazı önemli hususlar değerlendirilememiş olabilir.

Birinci bölümde sicil defterimize yansıyan her türlü ekonomik faaliyet ele alınmaya çalışıldı. Bu bağlamda gayrimenkul satışları, ki defterimizde en sık rastladığımız kayıt türü olan kesin satış işlemleri değerlendirildi. Bu kayıtlarda mülk alım satım işlemlerinde taraflar yani alıcı (*müşteri*) ve satıcı (*bâyi*) konumundaki

kişilerin birbirleriyle ilişkileri, milliyetleri ve satış işlemlerindeki prosedürler değerlendirildi. Bazı satışlar miras kalan mülklerin hisse satışları olduğundan bu türden satışlarda genelde alıcı ve satıcı varisin akrabaları olurdu. Bunun dışında birbirleriyle akrabalık cihetinden bağlantıları olmayan kimselerin alım-satım işlemleri ve bu kişilerin hangi gayrimenkulü hangi amaçla sattıkları, eğer ipuçları varsa satım işlemine konu olan mülkün bir yatırım için alınmış olup olmayabileceği hususlarına değinildi. Ve tabii müslümanlar ile gayrimüslimler arasındaki satış işlemleri bu bağlamda önemli idi. Bazı durumlarda kira akidleri, bazı durumlarda ise bir mülkün borç karşılığı ipotekle konulduğu birçok kayıt gözümüze çarptı. Bu durum ayrıca kredi ve borçlanma işlemleriyle ilgili de fikir vermektedir. Gayrimenkul ya da menkul satışlarının haricinde para ve kredi işlemleri tespit edildi. Kimin kime borç verdiği hem sosyal hayata hem de ekonomik ilişkilere dair ipuçları vermekte.

Satış işlemleri ve borç işlemlerinden sonra 259 numaralı Galata sicil defterimize yansıyan Galata esnafıyla ilgili verilere yöneliyoruz. Defterimize yansıdığı kadarıyla Galata'daki esnaf örgütlerinin kendi iç meseleleri ve birbirleriyle ve devletle olan ilişkilerine odaklandık. Yine aynı bölümde Galata'daki tüccar sınıfının yansıdığı kayıtlar ele alındı. Birinci kısmın son konusu ise vakıflar. Tespit edilen 21 kayıttan Galata'daki ya da Galata'daki kişilerle ilişkili vakıfların tasvirine çalışıldı.

Çalışmamızın ikinci bölümü kadınlar üzerine, Galata mahkemesine yolu düşen kadınlar elbette. Burada karşımıza en başta boşanma kayıtları çıkıyor. Burada boşanma biçimleri (yani boşanma talebinin kadın tarafından mı erkek tarafından mı geldiği), boşanma nedenleri ve nafaka meselelerine değinildi. Yine bu bölümde boşanma kayıtları dışında Galatalı kadınların yansıdığı diğer kayıtlar ele alındı.

Üçüncü bölümde gündelik yaşamın öbür yüzünü yansıtan asayiş olayları ele alındı. Galata mahkemesine yansıyan adam yaralama, cinayet, gasp gibi meselelere

yoğunlaştı. Defterimizde bu türden kayıt sayısı sadece 24. Yine de oldukça hızlı bir hayatın yaşandığı Galata sokaklarında suç, suçlu ve mağdur profili ile suç işlenen mekanlar ile suçlar arasında bağlantı kurulmaya çalışıldı. Bu konuda bir makale bize oldukça esin kaynağı olmuştur.³¹ Şiddet ve hareketlilik ilişkisini Üsküdar bağlamında ele alan sözü edilen çalışmada ortaya konan veriler Galata'daki verilerle test edildi.

Dördüncü bölümde tüketim ve üretimin ürünleri nesnelere ele alındı. Burada ev eşyaları ve giyim kuşamdan gündelik hayatta kullanılan öteki eşyaların tasvirine girildi. Bu bağlamda Galata mahkeme kayıtlarına yansıyan köleler ve sahiplerine değinildi. Burada kölelerin milliyet ile azad edilme biçimleri derlendi.

Son bölümde ise incelediğimiz defterde yer alan ferman ve buyruğuldardaki bilgiler değerlendirildi. Son olarak 259 numaralı Galata sicilinde yer alan tüm belgelerin içeriğini gösteren bir liste ve ardından defterin transkripsiyonu sunuldu.

1.3. 259 Numaralı Galata Şer'îye Sicil Defterinin Özellikleri

İstanbul Müftülüğü Şer'î Seciller Arşivi'nde 259 sicil numarası ile kayıtlı çalışmamızın konusu olan defter, yetmiş üç varak yüz kırk altı sahife olup 62, 63 ve 64. varakları boş. Defter, H.1137-1138/M.1724-1725 tarihleri arasında Galata mahkemesinin dokuz ay boyunca kaydettiği hüccet ve ilâmları ihtiva ediyor. Defterde en eskisi 3 Cumâde'l-âhire 1137 ve en yenisi 29 Safer 1138 tarihli olmak üzere toplam dört yüz altmış bir kayıt bulunmakta. 43x16 sm. ebadında olan defterdeki kayıtlar ta'lik kırması ile yazılmış olup sicillerin birden fazla kâtip tarafından kaydedildiği anlaşılıyor. Defterin bazı kısımlarında silinme, yıpranma ve mürekkep dağılması nedeniyle yazıların kimi yerlerde okunması mümkün olamıyor.

³¹ Işık Tamdoğan, "Atı Alan Üsküdar'ı Geçti ya da 18. Yüzyılda Üsküdar'da Şiddet ve Hareketlilik İlişkisi", Noémi Levy-Alexandre Toumarkine (der.) **Osmanlı'da Asayiş, Suç ve Ceza**, s. 80-96

Bu durum, özellikle defterimizin 25b-2, 31b-1, 33b-1, 34b-2, 35b-1, 36a-1, 36a-3, 45a-1 sicillerinde göze çarpıyor.

Defteri incelediğimiz zaman bu dokuz aylık sürede herhangi bir kesinti olmadığı görülüyor. Yine sicillerin çoğu zaman belli bir zaman sırası takip ettiğine ancak zaman zaman tarih sapmalarına da şahit olmaktayız. Buradan anlaşılıyor ki elimizdeki defter, belgelerin ilk kaydediliş biçimiyle günümüze ulaşmış olup daha sonradan üzerinde herhangi bir düzenleme yapılmamış otantik bir kaynaktır.

Defterimizin sicill-i mahfûz denilen ve mahkemeye intikal eden her türlü olayların kaydedildiği kısmında toplam dört yüz on altı adet hüccet ve i'lâm bulunuyor. Bu kayıtların elli ikisi i'lâm olup gerisi hüccettir. Defterimizin ikinci kısmında ise merkezden gönderilen on dokuz ferman ve beş adet buyrulunun yanı sıra halktan gelen dokuz arzihal ve kadı ya da naibler tarafından merkeze yazılmış altı ma'rûz bulunmakta. Ayrıca bu kısımda dört adet hüccet de bulunuyor.

2. BİRİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde kaynağımız olan 259 numaralı Galata sicil defterindeki ekonomik verileri değerlendireceğiz. Gündelik hayata yansıyan, kaynağımızda mevcut her türden ekonomik ilişkiler, bölümün ana konusu oluşturuyor. Bu bağlamda önce menkul ve gayrimenkul mülk satışları, para, kredi ilişkileri, borç-alacak meseleleri ve daha sonra Galata esnafının iç işleri ve kendi aralarındaki münasebetler ile devletle olan ilişkileri irdelenecek. Son olarak vakıflarla ilgili kayıtlar ışığında değerlendirmelerde bulunacağız.

2.1. Mülk Satışları

Toplumsal hayatta insanların birbirleriyle olan ekonomik ilişkilerinin en önemli yönlerinden biri her türden menkul-gayrimenkul mülk satışlarıdır. Şer'îye sicillerinden takip edebildiğimiz bu türden satışlar bir bölgenin refah seviyesinden kişilerin alım güçlerine, satılan mülklerin özelliklerinden bunların fiyatlarına, alıcı-satıcı konumundaki kimselerin toplumsal statülerinden bu kimselerin satışı ya da alımı hangi amaçla gerçekleştirdiklerine, satıcı ile alıcı arasındaki ilişkiye dair birçok bilgiye ulaşmamızı sağlar. Ayrıca mülk satışlarından dönemin satım işlemlerine konu olan evlerinin fiziksel yapıları hakkında çok değerli bilgiler edinebiliriz. Satış işlemlerine yalnızca evler değil arsalar, bağ ve bahçeler veya ticari mülkler de konu olduğundan bu satışlarda söz konusu bu mülkleri alanların ekonomik amaçlarını tahmin edebiliriz. Mülk satışları ayrıca, Osmanlı kentleri ve mahallerinin sosyal ve ekonomik tarihi için önemli veriler sağlayan işlemlerdir. Yine bu kayıtlar kültürel

tarikh için de vazgeçilmez öneme haiz kayıtlardır.³² Sicillerde bulduğumuz satış akitlerinde satılan mülkün özellikleri hakkında bilgiler de verilirdi. Örneğin satışa konu olan mal bir evse, evin bulunduğu mahalle ve etrafında bulunan öteki konutlar, sicilde evin tarifi yapılırken mutlaka zikredilirdi. Keza evin tek katlı mı iki katlı mı olduğu ve müştemilatı yani evin kaç odadan ve hangi bölümlerden müteşekkil olduğu, bahçe ya da avlusunun olup olmadığı gibi bilgiler de mutlaka kaydedilirdi.³³ Bir evin fiyatını belirleyen başlıca faktörler de evin bulunduğu mevki ve müştemilatının nelerden ibaret olduğudur. Sicillerde nispeten ucuz diye nitelendirebileceğimiz evler genellikle tek katlı ve oda sayısı az olan evlerken, yüksek fiyatlı evler iki ya da üç katlı ve çok sayıda odalı, köşklü, su kuyulu ve bahçeli evlerdir.³⁴

Osmanlı şehirlerinde insanları mülklerini satmaya yöneltten sebepleri her zaman için bilemiyoruz. Bu konuda sicillerimizin bize söyledikleri son derece kısıtlıdır. Çoğu zamansa bir mülkün satışının nedeni hakkında herhangi bir bilgi yok. Osmanlı mahkemeleri bu türden satış işlemlerini kayıt altına alan bir nevi noterlik vazifesi gördüklerinden önemli olan satıcı (*bâyi'*) ve alıcının (*müşteri'*) kimliklerinin belirtilmesi ve satış işlemi (*bey'*) konusundaki irade, icab ve kabullerinin tasdiki, akdin konusu olan satılan mal (*mebî'*) ve değerinin (*semen*) belirtilip satış akdinin her hangi bir soruna, anlaşmazlığa sebep olmayacak bir biçimde sicile kaydedilmesiydi.³⁵ Taraflar, mahkemede mülkün satış akdini kadı huzurunda onaylar ve sicile kaydelilen satış hüccetinin bir kopyası da taraflara verilirdi. Ancak bu kayıtlardan her zaman için mülk satışının neden yapıldığı hakkında bilgi bulmak

³² Suraiya Faroqhi, **Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam**, s. 169, 170, 171. 17. yüzyıl Ankara evlerinin özelliklerini sicillere dayanarak ortaya koyan bir değerlendirme için bkz. Hülya Taş, **XVII. Yüzyılda Ankara**, s. 210-221. Genel olarak 18. asır Osmanlı kentinde mimari unsurların değişimine odaklanan ve bu bağlamda Osmanlı mahallerindeki konut tiplerine de değinen önemli bir makale için bkz. Maurice M. Cerasi, "18. Yüzyıl Osmanlı Kenti", **Cogito**, s. 206-207

³³ Örneğin "...bir taraftan el-Hâc Ahmed mülkü ve bir taraftan Yasakçı Ali Beşe mülkü ve bir taraftan el-Hâc Hasan menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve bir matbah ve bir sofa ve tahtânî mıhtab ve kenîf ve müşterek bi'r-i mâyi müştemil mülk menzilin..." Metin, s. 116.

³⁴ Yüksek fiyatlı bir ev için bkz. Metin s. 351 ve düşük fiyatlı bir örnek için s. 225

³⁵ İslâm hukukunda satış işleminin nasıl yapıldığı ve türleri hakkında bkz. Ali Bardakoğlu, "Bey", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 6**, s. 15-19.

mümkün olmuyor. Aynı şekilde tarafların mahkeme öncesinde birbirlerine nasıl ulaştıkları hakkında da bilgimiz bulunmuyor. Müzayede yoluyla yapılan satışlarda alıcı ile satıcının birbirlerini nasıl buldukları açık bir biçimde anlaşılıyor ancak sicilimizde müzayede yoluyla yapılan satış işlemi son derece az.³⁶ Satıcı ile alıcının bağlantısını bilememe durumu, birbirleriyle akrabalık cihetinden bir bağ bulunmayan alıcı ve satıcılar için geçerli, akrabalar ya da karı koca arasındaki satışlarda alıcı ve satıcının bağlantısı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Bazı durumlarda satıcının yaptığı işi bilmek de işe yarayabiliyor. Zira müşteri de aynı meslektense satıcının mülkünü iş arkadaşlarından birine sattığı söylenebilir. Miras kalan mülklerin hisseleri de bazen mirasçılardan birine, öteki mirasçılar tarafından satılabiliyordu. Bu durumlarda satışın neden yapıldığı ve alıcı ile satıcının kimlikleri hakkında bilgi sahibi olabiliyoruz.

Yine bazı satışların nedeni borç, alacak verecek meselesi olabilirdi. Borçlu borcuna karşılık mülkünü satabilir ya da takas edebilirdi. Bu durumda mahkeme kaydı bunun borca karşılık bir satış ya da takas olduğunu belirtiyor. Çocukların nafakalarının karşılanması, boşanma neticesinde nafaka ve mehr-i mü'eccel ödenmesi gibi nedenlerle yapılan satışlar da sıkça rastlanılan satış nedenleridir.

Hatırlatmak gerekir ki burada incelediğimiz mülkler kesin satış (*bey'-i bât-ı kat'î*) akitlerine konu olan menkul ve gayrimenkul mülklerdir. İslâm hukukunda mu'âmelât başlığı altında yer alan satış işlemleri, satışın niteliği bakımından farklı başlıklar altında incelenir. Bey', İslam hukukunda satım akdinin genel adıdır.³⁷ Satış işlemi kesin ise, yani satıcı mülkünü alıcıya semeni karşılığında geri dönülmez bir şekilde satmışsa bu işlem kesin satış işlemi yani bey'-i bât-ı kat'îdir.³⁸ Bir satış

³⁶ Müzayede yoluyla satış işlemi için bkz. Metin, s. 395 ve 406.

³⁷ Bardakoğlu, A.g.m. , s.13.

³⁸ "...mülk menzilinî bi-cümletü't-tevâbi ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûme Emetullâh Hâtûn'a seksen guruşa bey' ve teslim eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûmu müşteriyye-i mezbûre Emetullâh Hâtûn yedinden temâmen alup kabz eyledi, fimâ-

akdine konu olan mal (*mebî'*), niteliği bakımından konut, arsa, bağ, bahçe gibi bir gayrimenkul olabildiği gibi, birtakım ev eşyası, dükkân aletleri ya da gemi içinde mevcut aletler vs. gibi gelir getirecek menkul mallar da olabilir.

Galata mahkemesi tarafından tutulan 259 numaralı sicil defterimizdeki satım akitlerine konu olan yüz yirmi dört bey'-i bât-ı kat'î işleminin yüz yedisi gayrimenkul satışlarıdır. Geri kalan on yedi kayıta ise menkul satışları söz konusudur. Gayrimenkul satışlarında ise ev satışları yoğunluktadır. Sözü edilen doksan yedi gayrimenkul satışının sekseninde ev ya da ev hissesinin satışı söz konusudur. Üç kayıta sadece bağ, birinde bahçe ve on altısında arsa, üçünde dükkân, ikisinde mahzen ve ikisinde anbar satışına rastlıyoruz. Bazı durumlarda bir satıcı hem evini hem arsasını ya da eviyle dükkânını ya da dükkân hissesini de satmıştır.³⁹

Osmanlı mahallelerinin fiziki görünümünü oluşturan unsurların başında kişisel konutlar gelmektedir. Mahalle sakinleri, ekonomik durumlarına uygun meskenlerde otururlardı. Evler tek katlı, iki ya da üç katlı olabilirdi. Yine evin yapımında kullanılan malzeme de ev sahiplerinin ekonomik imkânlarına göre ahşap ya da kâgir olabilirdi. Ancak incelediğimiz kayıtlarda konutların inşa malzemesi hakkında bilgi zikredilmiyorsa da evlerin büyük çoğunluğu ahşap olmalıdır. Çoğu yerde konutlar iki ya da üç katlı idi ve Maurice M. Cerasi'nin belirttiği gibi bu ev tipi "Türk-Asyalı beğeniyle" önplana çıkan hafif, geçici, aydınlık ve dışa dönük bir ev türüdür.⁴⁰ Evlerin oda sayıları ve büyüklükleri de ev sahiplerinin imkânlarıyla ilişkilidir. Çoğu evin müstemilatı, birkaç odadan ve bütün ailenin zaman geçirdiği bir sofadan, mutfak, kenif gibi bölümlerden oluşurdu. Bazı evlerin bahçe ve avluları da olurdu. Bahçeli ev her şeyden önce, eğer meyve veren ağaçları da ihtiva ediyorsa hane halkı için ekonomik bir kaynak olarak da değerliydi. Bahçeli evlerin değeri daha yüksekti.

ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâstemilehî ve yahvihî müşteriyye-i merkûmenin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." Metin, s. 123.

³⁹ Metin, s. 294, 313, 418.

⁴⁰ Cerasi, A.g.m. , s. 207.

İncelediğimiz kesin satış akitlerindeki evlerin çoğunluğu iki katlı evlerden oluşmakta. Kesin satışa konu olan evlerin kırk beşi iki katlı. Tek katlı evlerin sayısı on iken üç katlı evlerin sayısı ise yirmi beş.⁴¹ Sicil kayıtlarında iki katlı evlerden bahsedilirken “fevkânî ve tahtânî” (*üst-alt*) tabiri kullanılıyor.⁴² Üç katlı evlerden bahsedilirken her kat sırayla üstten başlayarak belirtiliyor.⁴³

Galata mahkemesinde satış işlemine konu olan evler incelendiğinde evlerin çoğunun müştemilatı birbirine benzemektedir. Örneğin Fındıklı Mollaçelebi mahallesinden Ahmed Beşe'nin İbrahimefendi mahallesindeki iki katlı evi, fevkani iki oda ve dehliz (*hol*) ve tahtani bir oda, kenif, cunba ve su kuyusunu havi imiş.⁴⁴ Yine Kumkapılı Mahmud Ağa'nın Galata haricinde Kamerhatun mahallesindeki evi fevkani on oda ve bir sofa ile dehliz, ve kenifi; tahtani iki oda, bir sofa, mutfak, dehliz, su kuyusu ve aynı zamanda bahçeyi de havi. Evlerin müştemilatından olan bahçelerin ağaçlı olup olmadığı, ağaçlarının meyveli olup olmadığı gibi ayrıntılar da sicillerde belirtiliyor. Örneğin Galata Bereketzade mahallesinden Yorgi veled-i Danil ve Katrina bt. Mimar Vasil'in ortak mülkleri, bahçeyi de ihtiva ediyor lakin kâtip sadece “bir mikdâr bâğçeyi müştemil” kaydını düşmüş.⁴⁵ Demek ki Yorgi ile Katrina'nın bahçeleri ağaç ihtiva etmiyordu. Tophane Muhyiddinefendi mahallesinden Merhum el-Hac Salih'in evinin ise “eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil” olduğu belirtilmiş.⁴⁶ Yani satış işlemlerinde karşımıza çıkan bahçeli evlerin bahçelerinde ağaç mevcutsa, bu durum sicilde kesin olarak yazılı durumdadır. Daha önce belirttiğimiz gibi, bahçesinde meyve veren ağaçları

⁴¹ Bey'-i bāt-ı kat'î kayıtlarının dışında bey' bi'l-vefâ ve bey' bi'l-istiglâl gibi diğer satış türlerine konu olan evleri de sayarsak sicil defterimizdeki evlerin 49'u iki katlı, 25'i üç katlı ve 10'u tek katlıdır.

⁴² “... akd-i âtî sudûruna değîn Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı' bir taraftan Sabuncuoğlu Yorgi menzili ve bir taraftan Boyacı Yani menzili ve tarafeynden bâğçe ve tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve dehlîz ve tahtânî bir bâb oda ve bir mahzen ve matbah ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzilin nisf-ı şâyi 'i benüm ve nisf-ı şâyi '-i âhari zevcem merkûme Katrina 'nın iştirâk-ı seviyy üzre mülkümüz olmağın...” Metin, s. 99.

⁴³ “...bir taraftan Â'îşe Hâtûn menzili ve bir taraftan ba'zan Çukadâr Mehmed Çelebi ve ba'zan mezbûr Â'îşe Hâtûn menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve dehlîz, vüstâda bir bâb oda ve dehlîz, süflâda bir mihtab ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilimi...” Metin, s. 445.

⁴⁴ Metin, s. 320

⁴⁵ Metin, s. 99.

⁴⁶ Metin, s.224.

ihtiva eden bir ev, ev sahiplerinin ekonomilerine önemli bir katkı sağlardı. Bahçede yetiştirdikleri diğer ürünlerle birlikte meyve satımı, ailenin geçimine hiç kuşkusuz katkıda bulunuyor olmalıydı.

Sicilimizdeki kesin satış işlemlerine konu olan mülklerden ikisi ise yalı tabir olunur mülkler. Bir süre önce hayatını kaybettiği belirtilen Dumaki'nin Kuruçeşme'deki evi böyle bir yalı imiş. İki katlı yalının üst katında büyük-küçük dört oda ve bir sofa, alt katında ise dört oda, bir mutfak, iki mahzen, bir su kuyusu, kenif, ahır ve bir miktar bahçe bulunmaktaymış.⁴⁷ Dumaki'nin mülkü, müştemilat bakımından çok büyük sayılmaz ancak evin deniz kenarında bulunması onun değerini arttıran önemli bir husus olmalı, zira evin değeri yedi bin guruş. Sicilde yalı diye nitelendirilen diğer konut, Beşiktaş nahiyesine tabi Arnavudköy'de sakine Roksandra'nın iki katlı mülkü. Roksandra'nın mülkünün müştemilatı Dumaki'ninkine nazaran daha şümüllü. Fevkani altı oda, bir sofa, iki halvetli bir hamam, bir câmekân, bir kiler, bir küçük ve bir büyük mutfak, kenif; tahtani on iki oda, bir kâgir mahzen, bir sofa, üç kenif, liman, üç su kuyusu ve bahçe.⁴⁸ Görüldüğü gibi Roksandra'nın yalısı müştemilatıyla oldukça geniş. Üç su kuyusu ve bir hamamının bulunması Roksandra'nın gelir seviyesinin yüksek olduğunu gösteriyor. Ancak çok zengin kimselerin evlerinde hamam bulunurdu.⁴⁹ Roksandra'nın evinin müştemilatı arasında zikredilen liman da evin sahibinin ekonomik durumu hakkında önemli bir gösterge.

İncelediğimiz evlerin çoğunda bir sofanın bulunduğunu görüyoruz. Sofa, evin ortasında yer alan bütün odaların kapılarının açıldığı oturma odasıdır.⁵⁰ Hane halkı burada hep beraber oturur ve herkes daha sonra yatmaya kendi odalarına çekilirdi. Bazı menkul satışlarından takip edebildiğimiz ev eşyaları arasında zikredilen minder, yastık ve keçe gibi “oturma takımı” olarak zikredebileceğimiz unsurlar sofanın birer

⁴⁷ Metin, s. 345, 346.

⁴⁸ Metin, s. 351.

⁴⁹ Faroqhi, A.g.k. , s.166.

⁵⁰ A.g.k. , s. 170. Şemseddin Sami, **Kamus-ı Türkî**, s. 839.

parçasıydı. Odalar bu eşyalarla döşenirdi. Minderlerin üzerine oturulur ve yastıklara da sırt dayanırdı. Dolayısıyla Faroqhi'nin belirttiği üzere bir evin zenginliğini belli eden unsurlar arasında yastılar önemli yer tutmaktadır.⁵¹ Sicilimizde yer alan menkul satışlarında yastık, yorgan, minder gibi ev eşyaları önemli önemli yer tutmaktadır.⁵² Konutların müştemilatının sahiplerinin toplumsal statüsüne ve ekonomik durumuna göre şekillendiği belli oluyor. Üst sınıftan bir zimmiyenin evinin üst katında on dört oda, dört divanhane, dört dehliz bulunurken alt katında on altı oda, bir mutfak, bir çamaşırhanenin yanı sıra bir de kilise bulunmaktaydı.⁵³

Satış akitlerinde karşımıza çıkan evlerin müştemilatlarına baktığımızda evlerin büyük kısmında mutfak, su kuyusu, ahır ve avlunun sayıldığını da görüyoruz. Bazı evlerde mutfak sayısının fazla olduğu görülüyor. Örneğin Arnavudköylü Aleksandra adlı kadının mülkünde sağır ve kebîr iki mutfağın bulunduğunu görüyoruz.⁵⁴ Bazı büyük evlerde sofa sayısı da birden fazla olabilirdi.⁵⁵ Evlerin müştemilatları arasında abdesthâne, magsel, mıhtab (odunluk) gibi farklı işlevleri olan bölümlere de rastlıyoruz. Bazı evlerde gıdaların saklandığı mahzenler de mevcut. Bu mahzenler ahşap olabildiği gibi kâgir olanları da vardı.

Gayrimenkul satışlarına konu olan mallar yalnızca evler değil. Üç kayıтта bağ satışını görüyoruz. İlkinde, Beşiktaş Sinanpaşa mahallesinden İskerlet veled-i Yanaki, Beşiktaş bağları hilalinde yer alan yirmi dönüm üzüm bağındaki hissesini Yahudi Salomon'a satmış.⁵⁶ Galata'ya tabi Kapıdağı nahiyesininden Bandırmalı Çahar adlı Ermeninin eşi Ana'ya sattığı gayrimenkulleri arasında dört buçuk dönüm bağ da bulunmakta.⁵⁷ İstinye nahiyesine tabi Tarabya'dan Astatî'nin varislerinden oğlu Peraki, Tarabya bağları hilalinde vaki üzüm bağındaki hissesini Tanaş'a

⁵¹ Faroqhi, A.g.k. , s. 171.

⁵² Metin, s. 112, 384.

⁵³ Metin, s.201.

⁵⁴ Metin, s.351.

⁵⁵ Örneğin Râbi'a Hatun'un Fındıklı'da evinde iki sofa olduğu belirtilmiş. Bz. Metin, s. 381.

⁵⁶ Metin, s. 295.

⁵⁷ Metin, s. 419.

satmış.⁵⁸ Gerek bu birkaç kayıttan gerekse sicilde rastladığımız çeşitli meselelerle ilgili kayıtlardan görebildiğimiz kadarıyla Beşiktaş'tan Sarıyer'e kadar olan Boğaz'ın Avrupa yakasında bağlar, önemli bir yer kaplıyordu.

Satış akitleri arasında dükkânlara da rastlıyoruz. Üç satış hüccetinde dükkân satışı mevcut. İlkinde Tophane'de bulunan berber dükkânının, sekiz sehmde üç sehm (*hisse*) hakları olan Abdullâh ve Fâtıma, hisselerini Fındıklı İbrahimefendi mahallesinde sakin diğer Fâtıma'ya satmışlar.⁵⁹ İstanbul Edirnekapı'da Elhacmuhyiddin mahallesinde sakin İbrahim Çelebi, İstinye'ye tabi Hisar-ı cedid'de dört kepenk bir bab berber dükkânını Ali b. Osman'a satmış.⁶⁰

Görüldüğü gibi gayrimenkul satışlarında daha ziyade ev satışları yer tutuyor. Dükkân ve bağ satışları dışında on altı satış akdine ise arsa satışı söz konusu olmuş.⁶¹ Yine iki kayıтта mahzen satışına tanık oluyoruz. Menkul mal satışları ise on yedi kayıтта göze çarpıyor.⁶²

Şer'îye sicillerindeki satış işlemlerinin izlediği süreç hakkındaki bilgilerimiz oldukça sınırlı. Özellikle satışın mahkemede kâtip tarafından kaydedilmesinin öncesi hakkında bilgi hemen hemen yok denecek kadar az. Çok az örnek dışında, mülk satışlarında satıcının satışı nasıl karar verdiği, müşteriyi nerede ve nasıl bulduğu ve fiyat hususunda nasıl anlaştıkları hakkında bilgimiz bulunmuyor. İncelediğimiz kayıtların hemen hemen tamamında alıcı ve satıcı, bey' işlemi mahkemede beyan edip satışın daha sonra herhangi bir karışıklığa mahal vermemesi için mahkemece kaydedilmesini sağlıyorlar. Aynı aileden kimseler arasında vuku bulan satış işlemlerinde alıcı ve satıcının birbirini nasıl bulduğu açık iken birbirleriyle herhangi

⁵⁸ Metin, s. 476.

⁵⁹ Metin, s. 207.

⁶⁰ Metin, s. 296.

⁶¹ Metin, s.101, 112, 238, 241, 242, 311, 337, 371, 389, 400, 417, 418, 430, 431, 433, 434.

⁶² Örnekler için bkz. Metin, s. 112, 151, 201, 216, 227, 235, 248, 251, 252, 256, 279, 329, 355.

bir bağlantısı tespit edilmeyen şahısların bu süreci nasıl sürdürdükleri bilinmiyor. Ancak, satılan malın müzayede ile satıldığı belirtilen durumlarda satış işleminin mahkeme öncesi devresi açıklık kazanıyor. Örneğin Beşiktaş'a tabi Arnavudköy'de bazı kimselere borçlu ölen Hermez'in varisleri, hem Hermez'in borçlarını ödemek hem de ölenin küçük çocuklarının nafakasını sağlamak amacıyla Beykoz'da ve Moda burnu ile Kilyos'ta bulunan dalyanlardaki Hermez'in hisselerini münadi aracılığıyla satışa arz etmişler. Bir süre müzayede yapıldıktan sonra Yanaki veled-i Nikola adlı şahıs dört yüz guruşa bu hisseleri satın almış.⁶³ Yine Fındıklı Pirendathatun mahallesinden Merhume Hacı Fatıma Hatun'un varisesi kızı Ümmügülüm, annesinin terekesinden olan mülkü münadi aracılığıyla satışa arz etmiş ve el-Hâc Abdulkerim adlı zat sekiz yüz on guruşa bu mülkü satın almış.⁶⁴ Bu türden satışlarda satılacak olan mal münadi aracılığıyla halkın toplandığı mahallerde, çarşı, bedesten gibi yerlerin önünde bir süre nida ettirilir ve müzayede yoluyla en fazla fiyatı veren kişiye satılırdı.⁶⁵

Satıcı ile alıcı arasındaki ilişkiyi de her zaman için tespit etmek mümkün olmayabiliyor. Sicil defterimizde kayıtlı kesin satış akıtlarının on beşinde satıcı ve müşteri karı-koca olarak görülüyor. Beşinde koca satıcı konumundayken⁶⁶ onunda kadın satıcı, koca ise müşteri konumunda.⁶⁷ Satılan mal, bazen iş ortakları ya da arkadaşları arasında da alınıp satılabilir. Böyle üç kayıt tespit ettik.⁶⁸ Aynı ailenin fertleri arasında da alım-satım işlemlerine yansıyoruz. İncelediğimiz defterde bu nitelikte yirmi dört kayıt bulunmakta.⁶⁹ Çoğunlukla miras mülklerin hisseleri bazen mirasçılar arasında alınıp satılırdı. Sicilimizde bu türden kayıtlara sıkça rastlanıyor. Altmış dokuz kayıta ise alıcı ile satıcı arasındaki bağlantı tespit edilemedi.

⁶³ Metin, s. 395.

⁶⁴ Metin, s. 407.

⁶⁵ Metin, s. 431 “...münâdî yediyle bey'e arz ve sük-ı sultânide nidâ ve müzâyede itirdiğimde hisse-i merkûma yüz doksân guruşda mezbûr İmâm Ahmed Efendi üzerinde karâr idiüp ragabât-ı nâs bi'l-külliyeye munkaziyye olup ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr eylemeyüp...”

⁶⁶ Metin, s. 97, 155, 206, 242, 420.

⁶⁷ Birkaç örnek için bkz. Metin, s. 111, 215, 225, 248, 356.

⁶⁸ Metin, s. 227, 251, 252.

⁶⁹ Birkaç örnek için bkz. Metin, s. 120, 151, 153, 188, 379, 446.

Satış işlemlerinde tarafların milliyetlerine baktığımızda daha ziyade müslümanların kendi aralarında, zimmilerin de kendi aralarında alım-satım yaptıklarını görüyoruz. Yetmiş üç kayıta Müslümanların kendi aralarındaki satışlara şahit olunurken, otuz altı kayıta ise zimmilerin kendi aralarındaki satış işlemleri görülmekte. Müslüman-zimmi ya da zimmi-Müslüman satış akitlerinin toplam sayısı dört. Bunların üçü zimmilerin Müslümanlara yaptıkları satışların kayıtları,⁷⁰ bir kayıta ise Müslüman-zimmi alışverişi hakkında bilgi mevcut.⁷¹

Sicillerdeki satış işlemlerinde satışın nedeni çoğunlukla belirtilmez. Satıcı mülkünü birçok nedenle satmış olabilir. İncelediğimiz sicil defterindeki satış akitlerinde de satışların hangi amaçla yapıldığına dair bilgiler oldukça az. Bazı durumlarda satıcı ya da satıcıların amaçlarını ancak tahmin yoluyla belirlemeye çalışabiliriz. Örneğin ölen bir şahsın terekesinden olan bazı mülkler mirasçılar arasında paylaşılmaya müsait olmayabilir, bu durumda mirasçılar mülkü satışı çıkarabilirler. Beşiktaş Sinanpaşa mahallesinden İbrahim'in mirasçıları babalarından kendilerine intikal eden konutu, “*kābil-i kısmet*” olmadığı için satışı çıkarmışlar.⁷² Satıcının mülkünü satma nedeni borç da olabilir, bu durumda satıcı borcunu ödemek amacıyla mülkü satabilir.⁷³ Bazı kimseler ise herhangi bir nedenden dolayı paraya ihtiyaç duyduklarında menkul ya da gayri menkul mallarını satışı çıkarabilirler. Defterimizde herhangi bir satışın bu maksatla yapıldığı belirtilmemiş olsa da satış nedeni belirtilmeyen birçok satışın bu nedenle yapıldığını tahmin edebiliriz.

Bazen kâr amaçlı satışlara da rastlıyoruz. Örneğin Süleyman Beşe adlı şahıs, üç direkli tabir olunur sefinenin yarı hissesine sahip iken diğer yarısını Hatîb

⁷⁰ Metin, s. 404, 418, 440.

⁷¹ Metin, s. 329.

⁷² Metin, s.169.

⁷³ Metin, s. 279, 383.

Mehmed Efendi'den beş yüz guruşa satın aldıktan sonra, Mehmed Reis adlı şahısa beş yüz yetmiş beş guruşa satmış.⁷⁴

Zaman zaman yapılan satış işlemi herhangi bir nedenle fesh edilebilirdi. Satış feshiyle ilgili beş kayıta bunun örneklerini görüyoruz. Üç satış feshi kaydında satış işleminin neden fesh edildiği belirtilmezken, birinde Yahudi Sabetay'ın aldığı cariye'nin Müslüman olduğunun anlaşılması, diğerinde satış işlemiyle ilgili anlaşmazlık hasıl olması nedeniyle satış işleminin feshedildiğini görüyoruz.⁷⁵

2.2. Para, Kredi, Alacak-Verecek Meseleleri

Bu bölümde 259 numaralı Galata şer'ıye sicil defterindeki borç kayıtlarını değerlendireceğiz. Şer'ıye sicillerindeki her türden borç ve alacak-verecek meselesiyle ilgili kayıtların incelenmesiyle Osmanlı toplumundaki kredi ilişkileri ve bu ilişkilerin yaygınlığı ve faiz müessesesinin nasıl işlediği hakkında önemli bilgilere ulaşmak mümkündür.⁷⁶ Borç veya kredinin hangi amaçla verildiği, süresi, alış-verişlerde kullanılan sikkelerin adlarının tespiti Osmanlı iktisat tarihi açısından önemli sonuçlar verecektir.

İlk olarak incelediğimiz sicil defterinde geçen sikke adlarına değinmek gerekirse, tüm satış akitleri ya da borç ve miras kayıtlarında en fazla zikrolunan para birimi, ilgili dönemde yani 18. yüzyılda Osmanlı'nın temel para birimi olan

⁷⁴ Metin, s. 251, 252.

⁷⁵ Sözü edilen satış fesihleri için bkz. Metin, s. 154, 267, 341, 409, 424.

⁷⁶ Konuyu Eyüp kazası bağlamında ele alan bir çalışma için bkz. Yavuz Cezar, "18. Yüzyılda Eyüp'te Para ve Kredi Konuları Üzerine Gözlemler", Tülay Artan (Ed.), **18.Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam**, s.15-33.

kuruş/guruştur.⁷⁷ Aynı devirde artık para olarak öneminden ziyade bir hesap birimi olarak kullanılan akçe de pek çok kayıta görülüyor. Bir kayıta zimmiler arasındaki bir satışta Venedik altının kullanıldığı⁷⁸, iki kayıta ise İstanbul altını zikrediliyor.⁷⁹ Bazı gayrimenkul satışlarında ise guruşla beraber adedi zikredilmeyen “bir kabza fülûs” tabirine rastlıyoruz.⁸⁰ Bir Lehistan para birimi olan zolota da iki kayıta karşımıza çıkıyor.⁸¹

Defterimizde borç meselelerine ilişkin otuz kayıt mevcut. Bu kayıtlarda herhangi bir nedenle birbirlerine borç veren kişiler dışında, bir malın satın alımından doğan borçlara da rastlıyoruz. Bunların dışında Osmanlı toplumunda bir karz işlemi olarak karşımıza çıkan bey bi'l-vefâ ve bey bi'l-istiglâl satışları da defterimizde rastladığımız kredi ile ilişkili işlemler. Kayıtlarda görüldüğü kadarıyla bu borç ilişkilerinin niteliği nasıldı? Borç veren ve alanlar kimlerdi?

Borçla ilgili otuz kaydın dokuzu bir malın alımından kaynaklanan borçlanmalardır. Örneğin Kasımpaşa Çatmamescid mahallesinden Rabia Hatun, es-Seyyid Mustafa Reis'in kendisine, mukaddema satın aldığı sefine semeninden yirmi beş guruş borcu olduğunu belirtiyor.⁸² Es-Seyyid Mehmed Reis'in, borcunu ikrar etmesinden ve kadı tarafından borcunu edaya tenbih edilmesinden başka bir bilgi olmadığından Rabia Hatun'un bu sefinenin tamamına sahip olup olmadığını ve sözü edilen şahsa bütünü mü sattığı açık değil. Zira Rabia Hatun'un bu gemideki hissesi de satış konusu olmuş olabilir. Bu türden bir alış-veriş neticesinde ortaya çıkan borçlanmaya bir başka örnekse Tophane Firuzağa mahallesinden Mehmed b. Mustafa'nın ketenci esnafından Ahmed Çelebi'ye olan borcudur. Mehmed, bir yıl kadar önce Ahmed Çelebi'den on yedi kantar, kırk dört litre hinta satın almış ve

⁷⁷ Şevket Pamuk, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi**, s. 175, 175. Mustafa Öztürk, “Genel Hatlarıyla Osmanlı Para Tarihi”, **Türkler** 9, s. 808, 809, 810, 811.

⁷⁸ Metin, s. 421.

⁷⁹ Metin, s.171, 325.

⁸⁰ Örneğin bkz. Metin, s. 99, 198.

⁸¹ Metin, s.165, 424.

⁸² Metin, s. 98.

zimmesinde Ahmed Çelebi'ye edası lazım gelen kırk dört buçuk guruş borcu kalmış. Mehmed'in bu borcu bir defada ödemeye gücünün yetmediği, bu nedenle taksit talep ettiği ve Ahmed Çelebi'nin de bunu kabul ederek borcunu yirmi dokuz aylık taksite bağladığı belirtiliyor. Mehmed, Ahmed Çelebi'ye ayda bir buçuk guruş verecekti. Taksite kefil olarak da Mehmed'in eşi Meryem bt. Şaban görülüyor.⁸³

Borçlu kişinin vefatı durumunda borç da mirasçılara intikal ederdi. Galata Cami'-i kebir mahallesinden İsmail Reis'in borçları da bu şekilde varislerine intikal etmiş. İstanbul Cebeali'den Ahmed Çelebi b. Mehmed, elindeki borç senedinin gösterdiği üzere merhumun bir yıl kadar önce kendisinden satın aldığı kırk dört vukiyye keten bahasından yüz guruş borcu olduğunu, borcun terekeden karşılanmasını talep ediyor.⁸⁴

Asıl konumuz olan kredi ilişkilerini aydınlatan kayıtlar ise daha fazla. Herhangi bir nedenle bir kişi ya da kurumdan alınan borçlarla ilgili on beş kayıt tespit ettik. Bunların dışında iki bey bi'l-vefâ ve on altı bey bi'l-istiglâl uygulaması görülüyor. Bu kayıtların içinde sadece bir kayıta verilen borcun karz-ı hasen yani faizsiz borç olduğu belirtilmiş. Bu sulh hüccetinde Galata Sultanbayezid mahallesinden Bezzaz Manuk adlı Ermeninin, manav taifesinden İbrahim b. Abdullah'dan karz-ı hasen olmak üzere doksan guruş borç aldığı görülüyor.⁸⁵ Borç kayıtları arasında karz-ı hasen olarak nitelenen tek kayıt olmasının dışında bunun bir gayrimüslim ile bir Müslüman arasında gerçekleşmiş olması da ilginç. Zira karz-ı hasen denen faizsiz borç ancak birbirlerine çok yakın kişilerin ya da akrabaların arasında sık görülen bir uygulama olduğundan⁸⁶ belki de İbrahim, faizin dini bakımdan sakıncalı bir durum arzemesinden dolayı Manuk'a faizsiz borç vermişti.

⁸³ Metin, s. 134.

⁸⁴ Metin, s. 229.

⁸⁵ G.Ş.S. , 25a-3

⁸⁶ Süleyman Kaya, XVIII. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Nazari ve Tatbiki Olarak Karz İşlemleri, s. 2.

Bazı durumlarda kişiler arasındaki borç dava konusu olabiliyordu. Bu durumda alacaklı ve borçlu mahkemede davasını ispat etmek zorundaydı. Örneğin Kalkancıbaşı mahallesinden Merhum Nasuh b. Abdullah'ın oğlu Mustafa, eniştesi Yusuf'a dava açarak kendisi küçük yaşlarda iken vasisi olan annesi Saliha Hatun'un, eniştesine kendi malı olan babasının terekesinden miras doksan guruşu borç olarak verdiğini şimdi bu parayı eniştesinden talep ettiğini belirtiyor. Lakin Mustafa iddiasını kanıtlayamayınca mahkeme tarafından eniştesine taarruzdan men ediliyor.⁸⁷ Bir başka borç meselesiyle ilgili kayıta ise aslen Sakızlı olup Galata'da ikamet eden tüccar taifesinden İstefan'ın, yine Sakızlı olan ve kendisine üç yıl önce 2500 cedit zolota borç verdiği tüccar Sedri'den borcunu ödemesini istiyor. Sedri'nin inkârına karşılık İstefan'ın söylediklerinin doğruluğu kanıtlanınca mahkeme Sedri'ye borcunu ödemesini tenbih ediyor.⁸⁸

İki tarafın borç meselesiyle ilgili aralarında sulh yaptıkları da görülüyor. Böyle durumlarda alacaklı ve borçlu, borçlunun bir sulh bedeli ödemesi durumunda birbirlerinin zimmetlerini ibra eder ve dava kapanmış olurdu.⁸⁹ Bazı durumlarda alacaklının borcun bir kısmından vazgeçtiği de görülebiliyor. Böyle bir örnekte Rumeli vilayetindeki Balçık kasabası ahalisinden Hasan b. el-Hac Ali, Galata'da Bedreddinbeğ mahallesinde ikamet eden sefine resilerinden Hüseyin Reis'e beş ay önce malından yüz guruş borç verdiğini, Hüseyin Reis'in sefinesiyle İstanbul'a gelirken gemisinin "karaya düşüp helak olduğunu", kendisinin Hüseyin Reis'in haliine merhameten yüz guruşun elli guruşunu alıp elli guruşundan ise vazgeçtiğini belirtiyor.⁹⁰

Para ve kredi meselesini incelerken vefâen mülk satışları ile bey bi'l-istiglâl kayıtları da önem kazanıyor. Bey bi'l-vefâ, bedeli iade edildiğinde geri alınmak

⁸⁷ Metin, s. 140.

⁸⁸ Metin, s. 165.

⁸⁹ Metin, s. 221, 444.

⁹⁰ Metin, s. 240.

üzere bir malın satış akdidir.⁹¹ Bu türden satışlar bir kimsenin aldığı borca karşılık malını borç aldığı kimseye borcunu ödediğinde geri almak üzere satmasıdır.⁹² Taraflardan hiçbiri diğerinin izni olmadan akde konu olan malı üçüncü bir şahsa satamaz. İncelenen defterde iki aded bey bi'l-vefâ kaydına rastlanmıştır. İlkinde tüccar kalyonları kaptanlarından kardeşler olan es-Seyyid Süleyman Kapudan ve es-Seyyid Mustafa Kapudan, Galata Balıkpazarı iskelesindeki kırk dört buçuk zira kalyon ve içinde mevcut eşyaların sahip oldukları yarı hissesini, Saray Pazarbaşısı el-Hac Ahmed Ağa'ya bir sene müddetle 8500 guruşa vefâen satmışlar.⁹³ Bu kayıta, daha önceden vaki olan bir borca karşılık olarak yapılan bir satış sözkonusu olmayıp, sözü edilen kaptanların para ihtiyaçları dolayısıyla el-Hac Ahmed'den aldıkları 8500 guruşa karşılık zikrolunan gemi ve içinde mevcut eşyalardaki hisselerini bir bakıma rehin olarak borç aldıkları kişiye teslim etmeleri söz konusudur. İkinci kayıta ise daha farklı bir durumla karşılaşıyoruz. Yedikule yakınlarındaki Mirahur mahallesinden Kasap Hristodori'nin, Felemenk tüccarları Diperek ve Romyoz'a, kendilerinden satın aldığı bazı malların değerinden 4400 guruş borcu olduğunu ve borcuna karşılık Çamlıca nahiyesine tabi Menkeşe(?) yakınlarındaki çiftliğini ve aynı mahaldeki bir diğer çiftliği ile bostanını, üzüm bahçesi ile çiftliklerindeki hayvanlarını vefâen sözü edilen tüccarlara 4400 guruşa satıyor.⁹⁴ Burada Hristodori'nin daha önceden zimmetinde olan bir borca karşılık mülklerini vefâen satışı söz konusudur. Bu satış akdinin borçlanmanın hemen ardından yapıp yapılmadığı ise açık değil.

Sicil defterimizde on altı kayıta bey bi'l-istiglâl akdi yer alıyor. Bey bi'l-istiglâl, satıcının bir malı kiralamak amacıyla vefâen satması demektir.⁹⁵ Bu satış işleminde malın alıcı tarafından satıcıya tekrar kiralaması şartı vardır.⁹⁶ Örneğin İstinye nahiyesine tabi Sarıyer ahalisinden İsmihan Hatun ve oğlu es-Seyyid Ahmed, ortak mülkleri olan arsalarını Merhum İsmail Efendi vakfının mütevellisi olan Halil

⁹¹ Abdulaziz Bayındır, "Bey bi'l-Vefâ", **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi** 6, s. 21.

⁹² Kaya, A.g.t. , s. 80.

⁹³ Metin, s. 219.

⁹⁴ Metin, s. 426.

⁹⁵ Kara, A.g.t. , s. 86-87.

⁹⁶ Bayındır, A.g.m. , s. 21.

Çelebi'ye 400 guruşa istiglâl olarak satıyorlar. Halil Çelebi de arsayı senede yetmiş guruş olmak üzere satıcılara tekrar kiralyor. Bir başka örnekte Fındıklı Selimehatun mahalesinden Zeyneb ve Safiye adlı kardeşler, aynı mahalledeki ortak mülklerini Arab Cami'i mahallesi avarızına mevkuf nukudun mütevellisi olan el-Hac Ömer'e elli guruşa satıyorlar. El-Hac Ömer, mülkü satıcılara senelik yedi buçuk guruşa bir yıllığına kiraya veriyor.⁹⁷

Bey bi'l-istiglâl akitlerinde satıcıların kendilerine verilen süre içinde mülklerini sattıkları kişilere hem kira ücretlerini hem de satış bedelini ödemeleri gerekirdi, aksi takdirde mülkleri üçüncü bir şahsa bey'-i bât-ı kat'î ile satılırdı.

2.3. Galata Esnafı

İncelediğimiz 259 numaralı Galata sicil defterinde Galata esnafıyla ilgili yirmi altı kayıt bulunmakta. Bunların sekizi esnaf loncalarının başında bulunan kethüdaların tayin ve azilleriyle ilgili. Esnaf kethüdalarının tayin ve azilleri muhakkak mahkeme defterlerine kaydedilirdi. Kethüdarları, esnaf kendi içinde belirler ve daha sonra mahkemede bu seçimin deftere kaydedilmesini sağlardı.⁹⁸ Örneğin Galata'da vaki kara pabuççu taifesinin kethüdarları Noyer veled-i Kalino kendi rızasıyla kethüdalıktan çekilince, kara pabuççu esnafının ihtiyar ve ustalarından olup her bakımdan güvenilir olan Dimitri veled-i Yorgi, zikrolunan esnaf tarafından kendilerine kethüda olarak seçilmiş.⁹⁹ Yine Galata ve tevabiinde

⁹⁷ Metin, s. 331.

⁹⁸ Mehmet Genç, "Osmanlı Esnafı ve Devlet", **Osmanlı İmparatorluğu'nda Toplum ve Ekonomi**, s. 296.

⁹⁹ Metin, s. 226.

vaki hallâc taifesi, kethüdaları Halil Usta'dan memnun olduklarını ve bu nedenle kethüdalığa yine kendisini seçtiklerini belirtiyorlar.¹⁰⁰

Kethüdalarından herhangi bir nedenle memnuniyetsizlik duyan esnaf, yine kendi aralarında istişare ile memnun olmadıkları kişiyi kethüdalıktan azil ve yerine yeni bir kethüda seçebiliyordu. Defterimizde böyle bir olaya dair de bir kayıt bulunmaktadır. Galata ve tevabiindeki demirci taifesi, kethüdaları Nikola'nın hal ve hareketinden hoşnut olmadıkları için kendisini azil ve yerine Yani'yi seçtiklerini belirtiyorlar.¹⁰¹ Esnaf, sadece kethüdalarını değil içlerindeki herhangi bir ustayı da eğer davranış ve eylemleriyle loncanın geleneklerine aykırı bir tutum içindeyse oybirliğiyle loncadan ihraç edebilirdi. Defterimizdeki bir sulh hücceti böyle bir olayı belgeleyiyor. Galata'da halatçı esnafından olan Ali Reis, halatçı esnafı kethüdası Süleyman Beşe ve yiğitbaşı Hasan Reis ve zikrolunan taifenin diğer ustalarının bir süre önce kendisini loncadan ihraç ettiklerini, bundan sonra taifenin nizamına mugayir hareket etmeyeceğini taahhüd ediyor.¹⁰²

Galata esnafının mahkeme kayıtlarına yansıdığı meseleler yalnızca kethüda tayini veya azli gibi meselelerle sınırlı değil. Esnafın birbirleriyle olan ilişkileri de bazı durumlarda mahkeme sicillerine yansiyabiliyordu. Defterimizdeki bir kayıt, Galata ve civarındaki paçacı esnafı ile çevrenci esnafı arasındaki anlaşmazlığı ortaya koyuyor. Paçacı esnafının kethüdası Molla Ahmed b. Mehmed ile Müslimgayrimüslim paçacı esnafı ellerindeki hatt-ı hümayuna dayanarak Galata, Üsküdar ve Eyüp'teki mezbahaların Ayasofya vakfından olup fetihten beri kasapların Galata, Tophane, Kasımpaşa ve tersane civarında kestikleri koyun, kuzu ve keçi başları ve ayaklarının paçacı esnafının muayyen ve mahsus metaları olduğunu, narh-ı cari üzere kendilerine satıldığını, çevrenci ve sair esnafa satışının yasak olduğunu, ne var ki bazı levend taifesinin çevrencilikle dahi alakaları olmamakla beraber Tersane ve

¹⁰⁰ Metin, s. 353.

¹⁰¹ Metin, s. 374

¹⁰² Metin, s. 126.

civarında çevrenci dükkânları açarak metalarına taarruz ettiklerini belirterek bu durumun önlenmesini talep ediyorlar.¹⁰³

Esnaf örgütlerinin mahkeme kayıtlarında geçme nedenleri arasında devlete ödedikleri tekalifleriyle ilgili sorunlar da bulunmakta. Özellikle savaş zamanlarında devlet, orduya eşlik edecek zanaatkarları sağlamakla bu esnafı yükümlü tutuyordu. Aynı zamanda Osmanlı esnafı, aralarından orduya eşlik edecek olan meslektaşlarına gerekli sermayeyi sağlamakla yükümlüydüler.¹⁰⁴ Hükümet, savaş ya da başka nedenlerle talep ettiği mal ve hizmeti, onları üreten bu esnaf gruplarından doğrudan vergi mükellefiyeti olarak sağlama politikası uygulamıştır.¹⁰⁵ Esnaf grupları kendilerine yamak tayin olunan diğer esnaf gruplarının tekaliflerine de yardım ederdi. Çivici esnafıyla ilgili bir kayıt bu durumun bir örneğidir. Galata ve tevabiindeki çivici esnafının ustaları, kendilerinin hicri 1070 tarihinden beri çivici taifesine yamak tayin olunan dökmeçi, kalıpcı ve kazancı taifesinin tekaliflerine ianet ettiklerini, ancak Tophane’de vaki demirci taifesinin kendilerinden nizam-ı kadime mugayir olarak imdadiye talep ettiklerini, bu nedenle demirci taifesinden şikayetçi olduklarını belirtiyorlar.¹⁰⁶ Mahkeme çivici taifesinin elindeki fermanı inceleyerek durumun çivici taifesinin belirttiği üzere olduğunu belirterek demircilerin çivicilere tarruzunu men ediyor.¹⁰⁷

Benzer bir olaya da kunduracı esnafı içinde rastlıyoruz. Sözü edilen kunduracı esnafı, kendilerinin kadimden beri Tersane-i Amire’ye senede bin yedi yüz akçe bedel-i lağım olmak üzere kazma, kürek verdiklerini, kara pabuççu taifesinin tekaliflerine ianet için kendilerine yamak tayin olunduklarını ve kara pabuççuların yılda dört yüz akçe imdadiye vergeldiklerini, lakin zikrolunan kara taifenin eski

¹⁰³ Metin, s. 503.

¹⁰⁴ Suraiya Faroqhi, “18.Yüzyıl Sonunda Osmanlı Loncaları: Bursa Örneği”, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Üretmek, Pazarlamak, Yaşamak**, s.137.

¹⁰⁵ Mehmet Genç, “18. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi ve Savaş”, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, s. 218.

¹⁰⁶ Metin, s. 255.

¹⁰⁷ Ferman için bkz. Metin, s. 527.

yıllara nispetle kalabalık olduklarını bu nedenle onlardan fazla imdadiye talep ettikleri için aralarında niza hasıl olduğunu belirtiyorlar. Sorun, kara pabuççu esnafının üç yüz akçe zamla senede yedi yüz akçe imdadiye vermeyi kabul etmeleriyle çözülüyor.¹⁰⁸

Galata voyvodasına gönderilen bir fermanın öğrendiğimize göre de, Ortaköy'de bina olunan ve Cami'-i cadid evkafından olan salhanede kesimi yapılan hayvanlar, salhaneye gedik olan Yahudi kasaplarının dükkânlarına gönderilirken, Yahudi kasaplarından Markato, Kasımpaşa'da kesim yapıp civardaki dükkânlara et dağıttığından zikr olunan salhanenin iptali ve vakfın gadrine neden olduğu belirtilerek bunun önlenmesi emrediliyor.¹⁰⁹

Bazen küçük esnaf arasında da birtakım sorunların görüldüğü anlaşılıyor. Galata'da Sandıkçılar içinde ekmek satan Dimitri adlı zimmi, beş altı yıldır ekmek sattığını, kimseye gadri olmadığını lakin bazı eşhasın kendisinin ekmek satmasını engellemek istediklerini bildiriyor.¹¹⁰

Esnaf arasında ortaklıkların feshedilmesiyle ilgili üç kayıt tespit edildi. İlkinde hammal taifesinden Agop, yine hammal taifesinden Asvadar ile yapağı koyuncululuğunda ortak olduklarını, aralarındaki her türlü hesabı görüp ortaklıklarını feshettiklerini belirtiyor.¹¹¹ Diğer kayıta Galata'da haffaflar çarşısında ortak ayakkabı dükkânları olan el-Hac Mustafa ile ortağı es-Seyyid Mehmed'in ortaklıklarını feshettikleri görülüyor.¹¹² Son kayıta ise Çukacı Nikozi ile ortağı Mirza ortaklıklarını feshediyorlar.¹¹³

¹⁰⁸ Metin, s. 438.

¹⁰⁹ Metin, s. 514.

¹¹⁰ Metin, s. 511, 512.

¹¹¹ Metin, s. 210.

¹¹² Metin, s. 223

¹¹³ Metin, s.497.

İş ortaklıklarına dair bilgilerimizi de çoğu zaman bir sulh hüccetinde ya da borç davasında ortaklığa işaret edildiği zaman elde ediyoruz. Örneğin ortaklar arasındaki bir anlaşmazlığın sulhla çözüldüğü bir olayda, Tophane Süheylbeg mahallesinde sakin sefine reislerinden Mehmed Reis'in tüccar taifesinden Hasan b. Osman'la iş ortağı olduğu anlaşılıyor.¹¹⁴ Yine bir başka sulh hüccetinde el-Hac Süleyman ile Abdullah Beşe'nin, pekmez ve üzüm turşusu satışındaki ortaklıklarını görüyoruz.¹¹⁵

2.4. Vakıflar

Osmanlı toplumunun gündelik hayatında vakıfların çok önemli bir yeri olduğu malum. Vakıfların hem sosyal hem de ekonomik alanlarda sahip oldukları işlev, Osmanlı insanın yaşamında ticari, sosyal, kültürel anlamda birçok alanda tezahür etmektedir.¹¹⁶ İncelediğimiz sicil defterinde yirmi bir kayıta vakıflarla ilgili meseleler göze çarpıyor. Dört kayıta mütevellî tayini mevcut. İlkinde Kasımpaşa Elhachüsrev mahallesinde bulunan Merhum Dizdar nam hayır sahibinin mescid-i şerifi vakfına, vakfın mütevellîsi Musa Çelebi'nin vefatı hasebiyle Hasan Efendi b. el-Hac Mehmed Efendi tayin ediliyor. Seçimde mahalle ileri gelenleri Hasan Efendi'nin tevliyyete her bakımdan ehil olduğu bildirilmiş.¹¹⁷ Diğer kayıtlarda Zemane bt Abdullah'ın Müeyyedzade mahallesinde vaki vakıf menziline mütevellîsi olan İmam Mustafa Efendi'nin vefatı üzerine yerine İmam el-Hac Mehmed; Okçumusa mahallesi avarızına mevkufo nukudun mütevellîsi olan Kadızade Ali Çelebi'nin vefatı nedeniyle yerine Hammalbaşızade el-Hac Ahmed; son olarak da Merhum Başmakçı Şüca Efendi'nin İstinye'de Boğazkesen Hisarı yakınlarında vaki mescidine mevkufo nukudun mütevellîsi el-Hac Mustafa'nın vefatı nedeniyle yerine

¹¹⁴ Metin, s. 156.

¹¹⁵ Metin, s. 373.

¹¹⁶ Bu hususta şu doktora tezinin ilgili bölümlerine bakılabilir: Hasan Yüksel, **Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü Üzerine Bir Araştırma (1585-1683)**, s. 250-282

¹¹⁷ Metin, s. 152.

mahallelinin ittifakıyla Zehrab Ağa getirilmiş.¹¹⁸ Bu dört kayıta vefat nedeniyle mahlul kalan tevliyete tayinler söz konusu. Ancak bir kayıta da mevcut mütevellinin azli ve yerine bir başkasının mütevellî olarak tayini göze çarpıyor. İlgili kayıta Tophane'de Muhyiddinefendi mahallesinin avarızına mevkufe nukudun mütevellîyesi olan Fatıma bt. el-Hac Saliha'nın “sefihe ve müflise ve medyune ve vakfa haile” olduğu, “vakıf malı yeyip içtiği ve harcadığı ve vakfa zarar verdiği” mahalle sakinlerince ihbar edilince Fatıma Hatun tevliyetten azledilerek yerine yine mahallelinin oy ve ittifakıyla el-Hac Ali b. Osman tayin ediliyor.¹¹⁹

Vakıfların konu olduğu öteki kayıtlara göz attığımızda daha çok bir vakıf mülkün hisselerinin keşif ve mahkemece kayıt altına alınması¹²⁰, harab halde olan bir vakıf mülkün satışı¹²¹, vakıf mülkün taksimi¹²², aidiyetinin tespiti¹²³ gibi meseleler göze çarpıyor. Galata mahkemesi tarafından vakıflarla ilgili tutulan birkaç ilginç kayıt ise vakıfların sıhhatileri ve vakıftan rücu teşebbüsleriyle ilgili olan kayıtlar. İlkinde Kasımpaşa Sirkeciuslihüddin mahallesinden el-Hac Nureddin, daha önce mülkünden vakfeylediği ve şimdi vakfın sahih olmadığı iddiasıyla vakıftan ircasını talep ettiği bir peksimetçi dükkânı ile iki katlı evinin mütevellî tayin eylediği Mehmed tarafından kendisine teslimini talep etmektedir. Lakin mütevellî, “...*İmâmeyn-i hüâmeyn hazerâtı indlerinde sıhhat-i lüzûmu müstelzim olup ve İmâm Ebû Yûsuf hazretleri katında vakf şart-ı mezkûre mukârib olursa dahi sahih olmağın, İmâm-ı a'zam hazretlerinin mezheb-i şerîfleri üzere vakf-ı mezbûrun sıhhatine İmâmeyn-i mükerreremeyn re'y-i münîrleri üzere hem sıhhat ve hem lüzûmuna hükm taleb iderim.*” diyerek mukabele edince mahkeme vakfın durumu ile ilgili incelemeyi sonra sıhhatine karar vererek el-Hac Nureddin'in talebini geri çeviriyor.¹²⁴ Aynı meselede bir diğer kayıtda da Galata haricinde Şahkulu mahallesinden Hadice Hatun, benzer bir gerekçeyle daha önce vakfettiği mülkünü

¹¹⁸ Metin, s. 377, 393, 464.

¹¹⁹ Metin, s. 458.

¹²⁰ Metin, s. 173.

¹²¹ Metin, s. 177.

¹²² Metin, s. 208.

¹²³ Metin, s. 266.

¹²⁴ Metin, s. 302.

ircaya teşebbüs edince, mütevellinin vakfın lüzumu ve sıhhatini öne sürerek vakfın ırcasının önlenmesini talep ediyor. Mahkeme, yine mütevelliden yana karar alıyor.¹²⁵ Bu tür vakıftan rücu‘ talepleri, ilk bakışta vâkıfların vakfettikleri mallarını tekrar kendi özel mülkiyetlerine döndürme girişimi gibi görünse de işin gerçeği daha farklıdır. Bu tür girişimlerde esas amaç, vâkıfların, ileride meydana gelebilecek muhtemel vakıf bozma girişimlerine karşı önceden bir önlem olarak vakfın sıhhatini kadıya tasdik ettirmesinden ibarettir.¹²⁶

¹²⁵ Metin, s. 321

¹²⁶ Bu husustaki uyarısı nedeniyle danışmanım Doç.Dr. Ömer İşbilir’e teşekkür borçluyum.

3. İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde sicil defterimizde kadınların ön planda yer aldığı boşanma ve nafaka ile ilgili kayıtları inceleyeceğiz. Boşanmaların biçimi ve nedenleri, nikâh akitleri ile nafaka talebinde bulunan kadınların durumlarını değerlendireceğiz. Bunların dışında kalan kadınlarla ilgili öbür kayıtlardaki bilgileri ortaya koyacağız.

3.1. Galata Mahkemesinde Kadınlar: Boşanma, Nikâh ve Nafaka Meseleleri

Osmanlı toplumunda kadınların gündelik hayattaki yerlerini ve faaliyetlerini incelerken şer'îye sicillerinin önemi büyüktür. Uzun dönemli araştırmalarda kadınların mahkemelerde bulunma gerekçelerinin incelenmesiyle Osmanlı toplumunda kadının konumu hakkında önemli bilgiler elde edileceği şüphesizdir. Kadının Osmanlı mahkemelerinde görünme nedenlerinin başında nikâh akitleriyle, boşanma davaları gelir. Zira gerek nikâh ve gerek boşanma işleminde mahkemeye başvurmak iki taraf için de önemlidir. Her şeyden önce boşanma durumunda kadının alacağı mehrin mahkemede alındığının ya da mehrden feragat edildiğinin kayıt altına alınması ileride ortaya çıkabilecek muhtemel karışıklıkları önlerdi. Nikâhta da aynı şekilde kadına kocası tarafından verilen mehr-i mu'accel ve mehr-i mü'eccelin mahkemede zikredilmesi taraflar açısından önemlidir. Yalnızca boşanma değil bunun yanında ölen kocanın terekesinden dul eşe mehr-i mü'ecceli verileceğinden bu konu kadın açısından son derece önem arz etmektedir.

Bilindiği üzere nikâh akitleri yapılırken koca, eşi için belirli bir miktar para vermekle yükümlüydü. İslam'dan evvel uygulamada olan başlık veya sadak

uygulamasının değişik bir biçimi olan bu uygulamada, İslam'dan önce kadının babası veya erkek akrabalarına verilen bu para, İslam dininin paranın kadının baba ya da akrabaları tarafından alınmasını yasaklayıp bizzat kadına verilmesini emretmesiyle koca tarafından eşine verilmesi başlanmıştır.¹²⁷

Mehr iki kısımdır, birinci kısım nikâhın kıyılmasından önce müstakbel kocası tarafından hanımına veriliyordu. Buna mehr-i mu'accel denirdi. Bu düğünden önce verilirdi.¹²⁸ Buradaki amaç düğün giderlerine ve yeni evli çiftin evinin döşenmesinde katkıda bulunmaktı.¹²⁹ Nikâhın geçerli olabilmesi için mehrin verildiğinin mahkeme kaydıyla sabit olması gerekir.¹³⁰ Genellikle mehrin üçte birini ya da yarısını kapsardı. İkinci kısım da mehr-i mü'accel adıyla düğünden sonra, daha çok evlilik sona erdiğinde ya da kocanın ölümü durumunda kadının alacağı paradır. Mehr-i mu'accel ve mehr-i mü'accel yalnızca para olarak verilmek zorunda değildir. Bazen ev, giysi, altın veya zinet eşyası şeklinde de verilebilmektedir. Mehr akdinin yapılmasından sonra mehr verilmeden kadın ölürse mehr, miras yoluyla varislerine intikal etmektedir.¹³¹

Galata mahkemesince tutulan inceleme konusu sicil defterinde nikâh akdiyle ilgili yalnızca üç kayda rastlıyoruz. İlki bir gayrimüslim çiftin nikâhına ışık tutan bir ibra hücceti. Bu kayıta Galata Bereketzade mahallesinden Abraham adlı Ermeni, Evenos adlı Ermeni'nin büyük kızı Sima ile evlenmek için 15 cedid İstanbul altını verdiğini görüyoruz.¹³² İkinci kayıt ise doğrudan bir nikâh akdi. Burada Tophane Kocamustafapaşa mahallesinden Aişe bt. Abdullah, Süleyman Beşe ile 1500 akçe mehr-i mü'accel karşılığı evleniyor. Burada mehr-i mu'accelin miktarına dair herhangi bir bilgi bulunmamakta. Ayrıca bu evliliğin Aişe'nin ikinci evliliği olduğu

¹²⁷ İlber Ortaylı, "Osmanlı Toplumunda Aile", **Osmanlı İmparatorluğu'nda Ekonomik ve Sosyal Değişim Makaleler I**, s. 59-60.

¹²⁸ Ali Kaya, "17. Yüzyıl Bursa Şer'iyeye Sicillerinin İslam Aile Hukuku Açısından Tahlili", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, s. 86.

¹²⁹ Fanny Davis, **Osmanlı Hanımı**, Çev. Bahar Tırakçı, s. 79.

¹³⁰ Ortaylı, A.g.m. , s. 60.

¹³¹ A. Kaya, A.g.m. , s. 87.

¹³² Metin, s. 171.

da anlaşılıyor.¹³³ Üçüncü kayıta ise Galata haricinde Hüseyinağa mahallesinden Filori bt. Manol'un 500 akçe mehr-i mü'eccel karşılığında Temürcü Yorgi ile evlendiğini görüyoruz.¹³⁴ Diğer pek çok hususta olduğu gibi zimmilerin nikâh akitlerinin de İslâm hukukuna uygun olduğu görülüyor.

Osmanlı kadının mahkemeye yolunun düştüğü durumlar arasında şüphesiz boşanmalar önemli yer tutmaktadır. Boşanma toplumda hoş karşılanmayan bir olgu olmakla birlikte Osmanlı mahkemelerinde bu türden kayıtların sayısı oldukça fazladır. İslâm hukukuna göre boşanmanın, evliliği sona erdirmeye biçimlerine göre farklı çeşitleri vardır. İlki talâk, yani kocanın tek taraflı iradesiyle evliliğin bitirilmesidir. Ayrılığın gerçekleşmesi için mahkeme kararı şart değildir. Talâk da evlilik ilişkisini tamamen ortadan kaldırıp kaldırmamasına göre ikiye ayrılır:¹³⁵ Talâk-ı ric'î ve talâk-ı bâin. Talâk-ı ric'î ile hanımını boşayan koca, hanımının iddet müddeti içinde yeni bir nikâha gerek kalmadan evlilik ilişkisine dönebilir. İncelediğimiz sicil defterinde bu türden bir boşanmaya rastlamadık. İkinci tür olan talâk-ı bâin ise "ayırıcı boşanma"dır. Bu tip boşanmada eşlerin tekrar bir araya gelebilmeleri için yeniden nikâh akdi yapmaları ve erkeğin tekrar mehr ödemesi gerekir. Erkek, talâk-ı bâin ile boşadığı hanımının iddet süresi bitinceye kadar¹³⁶ hanımının barınma, yiyecek-içecek ve sair ihtiyaçlarını karşılamakla ve eğer ödenmemişse mehrini ödemek yükümlüdür. İddet süresinin tespiti boşanma tarihiyle ilgili olduğundan bâin talâkların mahkemede sicile kaydedtirilmesine önem verilmektedir.

Sicil defterimizde kayıtlı elli boşanma kaydının dokuzu bâin talâktır. Fındıklı Selimehatun mahallesinden Safiyye bt. Bayezid'in eşi Ali b. Abdullah tarafından

¹³³ Metin, s. 176.

¹³⁴ Metin, s. 243.

¹³⁵ Saadet Maydaer, "Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer'iyye Sicillerine Göre)", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, s. 303.

¹³⁶ İddet süresi, kadının boşandıktan sonra üç hayz dönemini (3-4 ay) kapsar. Bu dönem boyunca kadın kimseyle evlenemez. Bunun nedeni kadının hamilelik durumunun olup olmadığının anlaşılması düşüncesidir.

bâin talâkla boşandığını görüyoruz.¹³⁷ Bu istihbarat hüccetinde Safiyye'nin eşinden ne kadar mehr aldığına dair herhangi bir bilgi bulunmuyor. Kasımpaşa Elhacferhad mahallesinden Sünbüle adlı zimmiyenin kocası Todori tarafından tatlık edildiği, ancak her ne kadar bâin talâk olduğu belirtilmemişse de talâk-ı selâse ya da ric'î talâk olduğuna dair bir ibare olmadığından bu boşanmanın bâin talâk olduğunu düşünebiliriz. Bu kayıta ise eşlerin aralarında belirledikleri bir mehr miktarının olmadığı belirtiliyor.¹³⁸ Üçüncü bâin talâk kaydında ise, nafaka ve mehr oranlarına da değinilmiş. Cihangir'den Saliha'nın, kocası Ali tarafından bâin talâkla boşanmış ve bin akçe mehr-i mü'ecceli ile nafaka ve barınma giderleri için takdir olunan üç yüz akçe ki toplamda bin üç yüz akçeyi Ali'den aldığı belirtiliyor.¹³⁹ Yine Fındıklı Elhacreceb mahallesinden Fatıma, eşi İbrahim Beşe tarafından tatlık edilmiş ve kocasından bin üç yüz akçe mehri ile nafaka ve barınma giderleri için tayin olunan dört yüz kırk akçenin yanı sıra yedi yaşındaki kızı Rukıyye'nin nafakası için üç bin yedi yüz seksen, toplamda beş bin beş yüz yirmi akçe almış.¹⁴⁰

Bâin talâk kayıtları içinde en ilginç Hâssa Bostancılarından Ali Bey ile Rukıyye'nin boşanma kaydı. Ali Bey, Rukıyye ile üç bin altı yüz akçe mehr-i mu'accel ve dört bin akçe mehr-i mü'eccel karşılığında evlendiğini, ancak eşini aralarında "halvet-i sahîha" gerçekleştirmeksizin bâinen tatlık ettiğini belirtiyor. Mehrlerin yarısının şer'an reddi gerektiğinden kendisi mehr-i mu'accel olmak üzere Rukıyye'ye borcu olan üç bin altı yüz akçenin yarısından ve beş guruş kıymetli bir çift sepet sandığı ve bir guruş kıymetli bir çift pabuçtan farig olduğunu Rukıyye'nin de mehr-i mü'ecceli olan dört bin akçenin yarısından ve kendisine verdiği sırmalı nişan makremesinden farige olduğunu belirtiyor. Bu son derece ilginç boşanmanın nedeni sicilde belirtilmiyor. Boşanmanın "halvet-i sahîha gerçekleştirmeksizin vuku

¹³⁷ Metin, s. 182.

¹³⁸ Metin, s. 211

¹³⁹ Metin, s. 273.

¹⁴⁰ Metin, s. 280.

bulması akla hülle nikâhı ihtimalini getiriyor.¹⁴¹ Sicili defterimizdeki diğer bâin talâk örnekleri de içerik bakımından yukarıda zikredilen örneklerle benzer karakterde.

Kur'an'da talâkın iki defa yapılabileceği, üçüncü talâktan sonra erkeğin boşadığı eşiyle tekrar evlenebilmesi için kadının bir başka erkekle normal bir evlilik yapıp ondan da boşanmış olması gerektiği bildirilmektedir.¹⁴² Bu nedenle talâk-ı selâse kocanın hanımını üç defa boşaması anlamına gelir ki bu durumda aynı kadınla evlenebilmesi için yukarıda izah edilen sürecin vuku bulması lazımdır. Defterimizdeki elli boşanma kaydından sadece ikisi talâk-ı selâsedir. Bunlardan ilkinde Tokatlı bir Yeniçeri olan Hasan Beşe, sadrazam divanında eşi Şerife Fatıma ile dört yıl önce Rumeli'nde Niğbolu kasabasında sekiz bin akçe mehr-i mü'eccel ile evlendiğini lakin Fatıma'nın kendisine "nefsini temkîn" etmediğini sual olunup tenbih olunmasını talep etmiş. Ancak yapılan tahkikat ile Hasan Beşe'nin Fatıma'yı talâk-ı selâse ile boşadığı ortaya çıkıyor.¹⁴³ İkinci örnekte ise Galata Câmi'-i kebîr mahallesinden Aişe bt. Mustafa, eşi el-Hac İbrahim'in kendisini bir gün önce talâk-ı selâse ile boşadığını ve eşinin elinden on guruş mehr-i mü'ecceli ile nafakası için beş guruş aldığını bildiriyor.¹⁴⁴

Bazı boşanmalar belirli şartlara bağlı olabilirdi. Bu şart, "bir daha hamr içersen zevcem Ayşe benden talâk-ı bâinle boş olsun"¹⁴⁵ gibi bir şart ya da buna

¹⁴¹ Bir erkeğin talâk-ı selâse ile boşadığı eşiyle tekrar evlenebilmesi için boşadığı eşinin bir başkasıyla evlenip ondan boşanması gerektiğinden böyle durumlarda anlaşmalı evlilikler yapılabiliyordu. Hülle adı verilen bu nikâh çeşidine Osmanlı toplumunda rastlandığı olurdu. Bkz. Maydaer, A.g.m. , s. 305.

¹⁴²(Dönüş yapılabilecek) boşama iki defadır. Sonrası, ya iyilikle geçinmek, ya da güzellikle bırakmaktır. (Evlilikte) tarafların Allah'ın belirlediği ölçüleri koruyamama endişeleri dışında kadınlara verdiklerinizden (boşanma esnasında) bir şeyi geri almanız, sizin için helâl olmaz. Eğer onlar Allah'ın belirlediği ölçüleri gözetmeyecekler diye endişe ederseniz, o zaman kadının (boşanmak için) bedel vermesinde ikisine de günah yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın bunları aşmayın. Allah'ın koyduğu sınırları kim aşarsa, onlar zalimlerin ta kendileridir. (Bakara/229) Eğer erkek karısını (üçüncü defa) boşarsa, kadın, onun dışında bir başka kocayla nikâhlanmadıkça ona helâl olmaz. (Bu koca da) onu boşadığı takdirde, onlar (kadın ile ilk kocası) Allah'ın koyduğu ölçüleri gözetebileceklerine inanıyorlarsa tekrar birbirlerine dönüp evlenmelerinde bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın, anlayan bir toplum için açıkladığı ölçüleridir. (Bakara/230)

¹⁴³ Metin, s. 184.

¹⁴⁴ Metin, 192.

¹⁴⁵ Maydaer, s. 307.

benzer herhangi bir koşul olabilirdi. Koca eğer şart koştugu fiili gerçekleştirse karısı kendisinden boşanmış olurdu. İncelediğimiz defterde şartlı talâkın yalnızca bir örneği bulunmakta. Sözü edilen örnekte el-Hac Mehmed, el-Hac Ömer ve Yelkenci el-Hac Abdullah adlı şahıslar mahkemeye gelerek, es-Seyyid Salih'in bir hafta önce kendilerinin yanında “*eğer ben ba'de'l-yevm bir dahi balıkçılık ve kayıkçılık san'atını işlersem zevcem Hadîce Hâtûn bt. Ahmed benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun*” dediğini ve dört gün önce Kavak denen mahalde balıkçılık eylediğini yine kendilerinin huzurunda ikrar ettiğini bu nedenle Salih'in eşi Hadice'nin eşinden talâk-ı selâse ile mutallaka olduğunu ve kendilerinin de bu duruma şahit olduklarını bildiriyorlar.¹⁴⁶

Defterimizdeki elli boşanma kaydı içinde en fazla rastlanan boşanma ise muhâla'a denilen boşanma talebinin bizzat kadın tarafından mahkemeye getirildiği boşanma biçimidir. Bu türden kayıt sayısı otuz sekiz. Evlilik hayatından memnun olmayan ve bu evliliği sürdürmek istemeyen kadın, kocasının bu hususta kusuru bulunmasa dahi mehr, iddet nafakası vs. haklarından feragat ederek boşanma talebinde bulunabilirdi. burada önemli olan husus boşanmanın karşılıklı anlaşma sonucu gerçekleşmesidir.¹⁴⁷ Muhâla'a tür olarak bâin talâktır, yani kesin ayrılığı sağlar. Koca, eşinin evi derhal terk etmesini talep edemez, kadın, iddet süresince süknâ hakkına sahiptir.

Otuz dokuz muhâla'a kaydının da ortak özelliği, kadınların boşanma taleplerinin aynı neden olmasıdır. Kadınlar, eşleriyle aralarındaki geçimsizlik nedeniyle boşanmak istediklerini belirtmekte. Bir diğer özellik de kadınların mehr-i mü'ccelerinden ve iddet nafakaları ve ikamet giderlerinden vazgeçmeleridir. Örneğin Müeyyedzade mahallesinden Emine, eşi Salih ile “*aralarında adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî*” yani geçimsizlik nedeniyle boşanmak istediğini ve on guruş mehr-i mü'ccelinden vazgeçip iddet nafakası ve ikamet giderleri de kendi üzerine

¹⁴⁶ Metin, s. 484.

¹⁴⁷ Fahrettin Atar, “Muhâle'a”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, s. 399.

olmak üzere eşinden boşanıyor.¹⁴⁸ Yine Fındıklı'dan Ümmühani Hatun, eşi Mehmed Bey ile aralarında “*hüsn-i zindegânleri*” yani geçimlilik olmadığından bin beş yüz akçe mehrinden vazgeçip iddet nafakası ve ikamet giderleri kendi üzerine olmak üzere eşinden boşanıyor. Bu sicilde diğer muhâla'a kayıtlarında görmediğimiz bir farklılık göze çarpıyor. Ümmühani, yalnızca mehrinden ve nafakadan vazgeçmekle kalmıyor aynı zamanda eşine yetmiş guruş boşanma bedeli veriyor.¹⁴⁹ Emekyemez mahalesinden Afife de mehr, nafaka ve ikamet giderlerinden vazgeçtiği gibi ayrıca kocasının zimmetinde bulunan dokuş guruş alacağından boşanma bedeli olmak üzere vazgeçmiş.¹⁵⁰ Tophane Tomtom mahallesinden Ümmügülsüm de kocasından boşanırken mehr, nafaka ve sair haklarından vazgeçiyor lakin kocasından alacağı olan yirmi guruşun on guruşuna karşılık bir piyade kayığı¹⁵¹ kocasından aldığı gibi baki kalan on guruşun yedi guruşundan feragat edip üç guruşunun da daha sonra sabık zevcinden alacağını belirtiyor.

Defterde tespit edilen otuz dokuz muhâla'a kaydında da kadınların mehr haklarından vazgeçtiklerini söyledik. Yalnız bir kayıta kadın, mehr-i mü'eccelinin bir kısmını kocasından almıştır. Galata Alacamescid mahallesinden Hadice, zevci Ali'den geçimsizlik nedeniyle boşanmış ve kocasının zimmetinde olan dört bin sekiz yüz akçe mehrinin altı yüz akçesini alıp geri kalanından feragat etmiş.¹⁵²

Boşanma talebiyle mahkemeye başvuran kadının hamile olması veya boşandığı eşinden çocuklarının olması durumunda kadınların çocuklarının nafakasını da üzerlerine aldıkları görülmektedir. Galata Câmî'-i kebîr mahallesinden Rukıyye babasının vekaletiyle kocası Mehmed'den boşandığı zaman dokuz aylık hamile olduğu görülüyor. Rukıyye, doğacak çocuğunun nafaksını çocuk yedi yaşına

¹⁴⁸ Metin, s. 251.

¹⁴⁹ Metin, s. 326.

¹⁵⁰ Metin, s. 227.

¹⁵¹ Hafif bir çifte kayık. Bkz. (50), Sami, A.g.k., s. 365.

¹⁵² Metin, s. 103.

gelinceye kadar kendi malından sağlayacağını taahhüd ediyor.¹⁵³ Beşiktaş'a tabi Maşka'dan Aişe de kocası Ali'den boşandığında hamile imiş. Aişe de doğacak çocuğunun nafakasını kendi malından karşılayacağını beyan ediyor.¹⁵⁴

Boşanma kadının hayatında önemli bir olaydır. Boşanmanın ardından yeniden evlenmeyen kadınlar için, eğer varlıklı bir aileden değillerse hayatın zorlaşacağı açıktır. Özellikle çocuk sahibi kadınlar için bu durum daha da önem kazanmaktadır. Boşanmanın getirdiği en önemli haklardan biri nafaka hakkıdır. Aslında nafaka sadece boşanma ile ortaya çıkan bir hak değildir zira erkek evlendiği hanımın nafakasını sağlamakla yükümlüdür. Bazı durumlarda erkeğin başka bir memlekete ticaret ve sair maksatlarla gitmesi ve eşine nafaka temin edememesi nedeniyle eşlerinin mahkemeye başvurup nafaka talep ettiği durumlar da görülmektedir.¹⁵⁵ Bu durumda mahkeme kadına kocası adına borçlanma hakkı verirdi.

İlgili defterde nafaka meseleleriyle ilgili yirmi beş kayıt bulunmaktadır. Boşanma sonucu ortaya çıkan nafaka taleplerinin sayısı dokuz. Bunlarda talâk ile kocaları tarafından boşanmış kadınlar ya da muhâla'a ile kocalarından boşanan kadınların nafaka taleplerini görüyoruz. Örneğin Galata Câmî'-i kebîr mahallesinden Âmine, kendisini boşayan kocası Sakka Osman'dan küçük oğlu Ali için nafaka talep ediyor. Mahkeme, Ali için günlük iki para nafaka takdir etmiş.¹⁵⁶ Galata Elhâca'mâ mahallesinden Emine, muhâla'a ile boşandığı eşi Ali'den nafakaya ihtiyacı olan küçük kızı Hadice için nafaka talep ediyor.¹⁵⁷ Tophâne Seferkethüdâ mahallesinden Ümmühânî ise zevc-i sâbıkı Ahmed Efendi'den hamile olduğunu ve doğuma kadar kendisi için nafaka talep ettiğini bildiriyor.¹⁵⁸

¹⁵³ Metin, s. 104.

¹⁵⁴ Metin, s. 392.

¹⁵⁵ A. Kaya, s. 88.

¹⁵⁶ Metin, s. 153.

¹⁵⁷ Metin, s. 197.

¹⁵⁸ Metin, s. 122.

Nafaka yukarıda belirtildiği üzere sadece boşanma sonucu ortaya çıkan bir hak değildi. Eşleri herhangi bir nedenle başka bir memlekete giden kadınlar, eğer eşleri nafaka göndermezse mahkemeye başvurma hakkına sahipti. Defterimizde bu türden dört olaya rastlıyoruz. İlkinde Galata Câmî‘-i cedîd mahallesinden Şerîfe Râbi‘a Hatun, tüccar olan kocası Duhânî Mustafa Çelebi’nin kendisi ve oğlu Ahmed’i nafakasız bırakarak “diyâr-ı âhara” gittiğini, nafaka cinsinden herhangi bir nesne de göndermediğini ve kendilerinin nafaka ve kisve-bahâya ihtiyaçları olduğundan nafaka tayin edilmesini talep ediyor. Mahkeme, Râbi‘a Hatun’a ve oğlu Ali’ye günlük on altı akçe nafaka takdir ediyor.¹⁵⁹ Diğer kayıtlarda kadınlar, kendilerini nafakasız bırakıp diyâr-ı âhara giden eşlerinin üzerine mahkeme tarafından nafaka tayin ettiriyorlar.¹⁶⁰

Nafaka talebi sadece evlilik bağı ile bağlı çiftler arasında ortaya çıkan bir husus olmayıp anne oğlundan ya da evlatlık olarak aldığı çocuğun bakımını üstlenen kişi çocuğun ebeveynlerinden nafaka talep edebilirdi. Örneğin İstanbul Ağahammâmı mahallesinden Safiyye, İbrahim b. Siyâmî adlı zatın, küçük kızını kendisine evlatlık verdiğini ve kızın nafakaya ihtiyacı olduğundan babası üzerine kadr-i kifâye nafaka tayin olunmasını talep ediyor.¹⁶¹ Galata muzâfâtından Başhasanefendi sakinelerinden Fâtıma, bir hafta önce sefine resilerinden bir kimsenin, Hadice ile Mehmed adlı çocukları kendisine evlatlık olarak teslim ettiğini ve çocukların nafakaya şiddetli ihtiyaçları olduğu bu nedenle hak sahibi üzerine nafaka tayin edilmesini talep ediyor. Bu kayıta ismi verilmeyen sefine reisinin çocukların babası olup olmadığı belirtilmemiş.¹⁶² Bir başka kayıttan anlaşıldığına göre Hüseyin ve Şehrî Hatun çocukları Havvâ’yı Tophâne Elhâmemi mahallesinden La‘lgûn’a evlatlık olarak teslim etmişler. Burada, küçük kızın nafakaya ihtiyacı olması nedeniyle ebeveynlerinden nafaka talep ediliyor.¹⁶³

¹⁵⁹ Metin, s. 279.

¹⁶⁰ Metin, s. 291, 386, 388.

¹⁶¹ Metin, s. 261.

¹⁶² Metin, s. 308.

¹⁶³ Metin, s. 413.

Defterimizdeki bir kayıttan Âmine adlı küçük bir kızın yaşadığı trajik bir olaya şahit oluyoruz. Sicilden anlaşıldığı üzere küçük Âmine'nin annesi Fâtıma'nın "hâne-berdûş", yani yersiz yurtsuz, kötü bir yaşam tarzına sahip olduğu ve babasının da başka bir memlekette olduğu Galata Elhâca'mâ mahallesi sakinlerince ihbâr ediliyor. İhbâr üzerine küçük Âmine, anneannesi Âişe'ye teslim edilmiş. Küçük kızın nafakaya ihtiyacı olduğundan Âişe, babası üzerine kadr-i kifâye nafaka takdir olunmasını talep ediyor ve mahkeme küçük kızın babası üzerine günlük elli akçe nafaka tayin ediyor.¹⁶⁴

Bir kayıtta ise İstanbul Fenerkapusu'ndan Marotyia adlı kadın hasta ve bakıma muhtac olduğunu belirterek, kendisini infâk ve iksâyâ kudreti olmadığını, bu nedenle oğlu varilci taifesinden Hermez üzerine nafaka takdir olunmasını talep ediyor. Hermez ise anasının evli olduğunu, kocasının annesinin nafaka ihtiyacını karşılamaya muktedir olup ayrıca annesinin birçok kimseden alacağını bulunduğunu iddia ediyor. Mahkemenin yaptığı araştırma neticesinde Hermez'in iddialarının doğruluğu anlaşılıyor ve Hermez'in 'nnesi Marotyia'ya nafaka vermesinin meşrû olmadığı belirtiliyor.¹⁶⁵

3.2. Kadımlarla İlgili Öteki Kayıtlar

Bu kısımda mülk satışlarının dışında ve nikâh, boşanma ve nafaka meselelerinden başka kadınların mahkeme kayıtlarında hangi nedenlere geçtiği üzerinde durulacak. Galatalı hanımların kişisel eşyalarını satışlarının kayıtları da bu bölümde kullanılmayacak. Daha ziyade mahkememize yansıyan vasi olarak tayin olunan kadınlar, kocaları vefat eden kadınlar, herhangi bir işte çalışıp ücretini talep eden kadınlarla ilgili kayıtlara ve bir de mahalleden ihrac vak'asına göz atacağız.

¹⁶⁴ Metin, s. 398.

¹⁶⁵ G.Ş.S. , 27a-2

Defterimizde kocaları hayatını kaybeden dört kadınla ilgili kayıt mevcut. Bunların üçünde eşler, seyahat esnasında vefat etmişler. İlk kayıta İstanbul Unkapanı'ndan Emetullâh adlı kadının hallâc olan eşi Osman'ın vefatına rastlıyoruz. Emetullâh'ın merhum eşinden elli guruş mehr-i mü'ecceli ile elli guruş da alacağıının olduğu, ancak elindeki terekenin buna yetmediği görülüyor.¹⁶⁶ Kasımpaşa Piyâlepaşa-yı sagîr mahallesinden Ümmühânî'nin kocasının seyahat esnasında öldüğü, Ümmühânî tarafından mahkemeye bildiriliyor. Mahalle sakinlerinden Mahmud ve Yusuf, Ümmühânî'nin eşi Hasan ile on dört ay önce Bağdad'a yola çıktıklarını lakin Hasan'ın Diyrbakır yakınlarındaki Balya kasabasında hastalanarak vefat ettiğini, gusül esnasında cenazeyi muayene ve müşahade ettikten sonra zikrolunan kasabanın yakınlarındaki Müslüman mezarlığına Hasan'ı defnettiklerini onaylıyorlar. Ümmühânî'nin eşinin ölümünü şahitler vasıtasıyla mahkemeye zabtettirmesi kendisi için önemliydi. Zira yeniden evlenebilmesi için kocasının ölümünün belgelenmesi zaruriydi.¹⁶⁷

İstanbul Hüsrevpaşa mahallesinden Emetullâh Hatun'un da kocası seyahat esnasında hayatını kaybetmiş. Tophane'den el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Mustafa, Emetullâh'ın eşi el-Hâc Hasan'ın altı ay önce Mehmed Reis'in sefinesiyle İstanbul'dan Sakız'a giderken İbsala yakınlarında çıkan fırtınada denize düşerek boğulduğunu ve hayatını kaybettiğini bildiriyorlar.¹⁶⁸ Son olarak Cihangir'den Sâime'nin kocası Ömer'in sefine ile İstanbul'dan Erikli'ye giderken yine fırtına nedeniyle vuku bulan kazada boğularak öldüğü belirtiliyor.¹⁶⁹

İki kayıta iki kadının ecr-i misl davasına rastlıyoruz. Ecr-i misl, bir iş için ehl-i vukuf tarafından tayin olunan ücret demektir.¹⁷⁰ İlkinde Kasımpaşalı Âişe “*ücret ile hizmet ider makûlesinden*” olduğunu ve ücret sözleşmesi olmaksızın

¹⁶⁶ Metin, s. 132.

¹⁶⁷ Metin, s. 276.

¹⁶⁸ Metin, s. 327.

¹⁶⁹ Metin, s. 501.

¹⁷⁰ Sami, A.g.e. , s. 72.

Receb b. Yahyâ adlı şahsa altı yıl hizmet ettiğini ve ecr-i misl davasına taaddi ettiğini bildiriyor. Receb'in bunu inkarı üzerine arabulucular vasıtasıyla yirmi beş guruşa sulh yapıyorlar.¹⁷¹ Diğer kayıta ise yine Kasımpaşa'dan Zeyneb adlı kadın, el-Hâc Mehmed Ağa'ya küçükken yedi sene hizmet ettiğini ve şimdi ecr-i misl davasına taaddi ettiğini belirtiyor. Mehmed Ağa ise Zeyneb'i cihâz edip tecvîz eylediğini söyleyerek karşı iddiada bulununca yine arabulucular vasıtasıyla on beş guruşa sulh yapıyorlar.¹⁷² Yapılan bu iki sulh anlaşmasında da sulh bedelini kadınlar almış.

Üsküdarlı Âişe'nin davası biraz farklı. Âişe, Galata Yolcuzade mahallesinden Şerîfe Râbi'a'ya bundan akdem üç sene hizmet ettiğini, hizmeti karşılığı Râbi'a Hatun'dan bazı eşyalar aldığını ancak sonradan Râbi'a'nın bu eşyalara el koyduğunu bildiriyor. Kayıttan anlaşıldığı üzere Râbi'a sözü edilen eşyaları tekrar Âişe'ye teslim etmiş.¹⁷³

Defterimizde kadınların konu edildiği kayıtlar arasında ilginç bir kayıt da mahalleden ihrac vak'asıyla ilgili olanı. Bilindiği üzere, Osmanlı mahallelerinde insanların birbirleriyle etkileşimi oldukça yoğundur ve mahalleli birbirini tanır ve birbirlerine karşı sorumlulukları vardır. Osmanlı idaresinin üstünde durduğu hususlardan biri kentlerdeki asayişin sağlanmasında ahalinin de sorumluluk almasıdır. Gerek köylerde ve gerek mahallelerde ahali, asayişin sağlanması için birtakım sorumluluklar yüklenirdi. Bunun başında bir kontrol mekanizmasının oluşturulması gelir. Bu mekanizmaya göre mahalleli, mahalleye giren çıkanı takip etmek ve mahallede yaşayan kişilerin de ahlak kurallarına uyup uymadığını denetlemek gibi işlevlere sahipti. Bir mahallede işlenen suç bütün mahalleleyi zan altında bırakır ve suçlunun bulunamaması durumunda mahalleli, cerime adı altında

¹⁷¹ Metin, s. 296.

¹⁷² Metin, s. 474.

¹⁷³ Metin, s. 250.

bir miktar ara cezasına çarptırılırdı. Mahalle sakinlerden herhangi birinin sû-i hâlinin tespit edilmesi üzerine ilgili şahıs mahalleden uzaklaştırılabilirdi.¹⁷⁴

İncelediğimiz defterde bu türden bir olaya rastlanıyor. Cihangir mahallesinden Sâliha Hatun'un sû-i hâlinin tespit edildiğini ve mahalleden ihraç edildiğini görüyoruz. Sâliha'nın mahalleden ihraç kararı üzerine davranışları sebebiyle zindana da kapatılmış. Zindanda evladının hayatını kaybettiğini ve kendisinin ihraç edildiği mahalleye bir daha dönmeyeceğini taahhüd ettiğini öğreniyoruz.¹⁷⁵

¹⁷⁴ Özen Tok, "Kadı Sicilleri Işığında Osmanlı Şehrindeki Mahalleden İhraç Kararlarında Mahalle Ahalisinin Rolü (XVII ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, s. 158, 159.

¹⁷⁵ Metin, s. 410.

4.ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bu bölüm Galata mahkemesine yansıyan asayişle ilgili olaylara ayrıldı. İlk olarak olayların niteliği ve aktörleri üzerinde durulup daha sonra olayların geçtiği mekânların benzerlik ve farklılıkları ile suç ile mekân ilişkisi sorgulandı.

4.1. Asayiş Vak'aları: Suç ve Ceza

1724-25 yılına ait incelediğimiz şer'îye sicil defterinde asayiş vak'alarıyla ilgili yirmi kayıt tespit edildi. Galata, oldukça hareketli bir hayata sahne olan bir liman alanı olduğundan burada asayiş olaylarının daha dingin bir hayatın yaşandığı alanlara oranla daha fazla görülmesi muhtemeldir. İleride Galata'nın uzun dönemli suç tarihi incelendiğinde elde edilen veriler başka bölgelerle karşılaştırılarak bu konuda tam olarak bir görüş oluşturmak daha kolay olacaktır. Biz bu kısımda işlenen suçların niteliği ve suça karşı verilen ceza ya da müeyyidelerin neler olduğunu ortaya koymayı amaçlıyoruz.

Öncelikle belirtmek gerekir ki asayiş olayları olarak nitelendirdiğimiz çeşitli suçlarla ilgili yirmi kayıta sadece bir cinayet ve bir cinayet iddiasına rastladık. Sonuncudan başlamak gerekirse Tophane İlyasçelebi mahallesinden Hüseyin b. Mustafa'nın, yirmi beş gün önce Dergâh-ı âlî topçularından Hasan Beşe'nin Kadıköy'deki evinde Hasan Beşe tarafından bıçakla sağ omzundan yaralandığını ve Hüseyin'in bu yaralanma neticesinde hayatını kaybettiğini, mirasçılarının mûcib-i şer'îsini Hasan Beşe'den talep etmeleriyle öğreniyoruz. Hüseyin'in hangi nedenle Hasan Beşe tarafından bıçakla yaralandığına dair bir bilgi yok. Ancak Hasan Beşe'nin olayı inkarı ve iddia sahiplerinin de durumu kanıtlayamamaları üzerine

Hasan'ı yemin sadedinde iken arabulucular vasıtasıyla otuz beş akçeye sulh anlaşması yapılmış.¹⁷⁶ Görüldüğü gibi Hüseyin'in ölüm nedeni ispat edilememiş.

Öbür kayıta ise cinayet vak'ası şahitlerin varlığı üzerine mahkemede ispat edilmiş. Bu kayıta, İstanbul Ayazmakapısı dahilinde Cücehayreddin mahallesinde sakin Ömer Beşe'nin bir hafta önce Galata'da Balıkpazarı kapısı dahilindeki çarşıda, öğleden sonra Süleyman adlı bir şahıs tarafından siyah kabzalı bir bıçak ile sol memesi üzerinden ve sol pazusundan yaralanıp hayatını kaybettiğini, Süleyman'ın iddiayı reddetmesine karşın şahitlerin olayı doğruladığını ve mahkemenin "*mûcibiyle ba'de'l-hükm*" olayı kaydettiği görüyoruz. Cinayet olayının neden vuku bulduğu bilinmiyor. Mahkemenin Süleyman Beşe hakkında ne hüküm verdiği de belirtilmemiş.¹⁷⁷

Mahkememize yansıyan asayiş vak'aları içinde en fazla adam yaralama olayına şahit oluyoruz. Bu türden kayıt sayısı on altı. Bunların yalnızca biri gayrimüslimler arasında vuku bulmuş bir olayı ihtiva etmekteyken dört kayıta Müslüman ve gayrimüslimler arasındaki olaylara rastlıyoruz. Geri kalanlar Müslümanlar arasında cereyan etmiş olan yaralama vak'aları. Gayrimüslümler arasındaki tek olay Nikola ile Hermez arasındaki Nikola'nın Hermez tarafından Arnavudköy'de odun yarmasıyla başının sağ tarafından yaralanması olayı. Ancak Hermez'in inkarı üzerine Nikola'nın olayı kanıtlayamaması üzerine mahkeme Nikola'yı Hermez'e taarruzdan men ediyor.¹⁷⁸

Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında vuku bulmuş yaralama olaylarına bakacak olursak, ilk olayda Galata Sultanbayezid mahallesinden Dimitri adlı zimminin Osman Beşe tarafından beş gün önce zikrolunan mahallede bıçak ile sağ

¹⁷⁶ Metin, s. 119.

¹⁷⁷ Metin, s. 441.

¹⁷⁸ Metin, s. 159.

kasığından yaralandığını görüyoruz. Osman'ın inkarına rağmen olay Dimitri tarafından ispat sadedinde iken arabulucular vasıtasıyla iki taraf arasında sulh yapılıyor.¹⁷⁹ İkinci olayda ise Sakızlı Aletmat'ın, Dergâh-ı âlî topçularından Mehmed Beşe tarafından on beş gün önce Balıkpazarı iskelesi yakınında bıçakla sağ dirseğinden yaralandığını öğreniyoruz. Olay sonrasında Mehmed Beşe hapsedilmiş, daha sonra aracılar vasıtasıyla iki taraf kırk guruşa sulh yapmış.¹⁸⁰ Müslüman-gayrimüslim arasında cereyan eden bir diğer yaralama olayında, Galata haricinde Kamerhatun mahallesinde sakin olan Semeon'un dört gün önce Süleyman b. Ahmed adlı bir şahıs tarafından, Galata haricinde Kalkancıbaşı mahallesinde vaki Müslüman mezarlığında, ikindiden önce bıçak ile sağ oyluğundan yaralandığına şahit oluyoruz. Süleyman'ın olayı inkârı üzerine Semeon'un Süleyman'ı yemin sadedinde iken yine arabulucular vasıtasıyla on beş guruşa sulh yapılıyor.¹⁸¹ Son olayda ise İstinye nahiyesine tabi Yeniköy'de sakin Basdiyan adlı zimminin, kırk iki gün önce Karadeniz sahilinde vaki Ahtabolu iskelesinde Hasan b. Abdullah tarafından bıçakla sağ ayağının topuğundan yaralandığını, dava sadedinde iken muslihun tavassutu ile on beş guruşa sulh anlaşması yapıldığını görüyoruz.¹⁸²

Müslümanlar arasındaki yaralama vak'alarına bakacak olursak ilk olayda Kalkancı esnafından İbrahim'in, kalkancılar kethüdası Mustafa Beşe ve yiğitbaşı Hüseyin tarafından beş gün önce Galata'da Kalafatyeri denen mahalde kalkancı tokmağı ve değnek ile göğüs ve omuz başlarından yaralandığını, dava sadedinde iken davadan feragat ettiğini öğreniyoruz. Olayda sulh anlaşması yapılmamasına rağmen İbrahim'in davadan neden vazgeçtiği belli değil.¹⁸³

Müeyyedzade mahallesinden Mehmed b. Mustafa ise Hasan b. İbrahim tarafından beş gün önce, Karaköy çarşısında, öğleden sonra beyaz kabzalı bir bıçakla

¹⁷⁹ Metin, s. 269.

¹⁸⁰ Metin, s. 297.

¹⁸¹ Metin, s. 319.

¹⁸² Metin, s. 389

¹⁸³ Metin, s. 138.

sağ ve sol omuz başlarından yaralanmış, Hasan'ın olayı inkârına rağmen olay ispat edilince hapsedildiği, şimdi ise aracılardan vasıtasıyla aralarında sulh yaptıkları anlaşılıyor.¹⁸⁴ Bir başka sulh hüccetinden öğreniyoruz ki Fındıklı İbrahimefendi mahallesinden Mustafa Beşe, hâlâ Muhzır Ağa hapsinde tutuklu olan Hüseyin Beşe tarafından dört gün önce, Tophane'de iskele başında sol omzundan ve sol pazusunda palloş tabir olunur aletle yaralanmış. Muslihun tavassutu ile tarafların sulh yaptığı belirtilmiş.¹⁸⁵

Görüldüğü gibi örneklerini gördüğümüz yaralama olaylarında genellikle taraflar arasında yapılan sulhla olay tatlıya bağlanıyor. Şimdiye kadar verilen örneklerde hapis cezası verilmiş olsa dahi fail ile mağdur bir şekilde aralarında anlaşarak olayın kapanmasını sağlıyorlar. Üç kayıta daha aynı durumla karşılaşılıyor.¹⁸⁶ Üç kayıta ise sadece tevkiften söz ediliyor.¹⁸⁷ Hem tevkif hem de sulhtan bahseden iki kayda daha rastlıyoruz. İlkinde olay sadece yaralama değil hırsızlığın da yer aldığı bir vak'a. Abdullah Beşe, Galata Sarayı haricinde vaki su terazisi yakınında, akşamüzeri evine giderken karşısına çıkan iki kişi tarafından önce yaralanıyor ve sonra failer üzerindeki mavi çuka binişi alıp firar ediyorlar. Faillerin kimliği ilginç. Abdullah Beşe'yi yaralayanlar, Moskov Yasakçısı el-Hac Mustafa ile Nemçe Yasakçısı Sarıçalı Süleyman. Yasakçılar Pera'daki elçiliklerin güvenliğinden sorumlu olan yeniçeri piyadelerinden olduğuna göre bu iki failin neden böyle bir suç işledikleri merak konusu. Abdullah Beşe'nin dava açması üzerine suçlarını inkâr ediyorlar ancak şahitlerin Abdullah'ı doğrulaması üzerine adı geçen iki yasakçı tevkif ediliyor.¹⁸⁸ Ancak on beş gün sonra Abdullah Beşe ile zikrolunan yasakçı kulları arasında otuz yedi buçuk guraşa sulh yapılıyor.¹⁸⁹

¹⁸⁴ Metin, s. 164.

¹⁸⁵ Metin, s. 227.

¹⁸⁶ Metin, s. 270, 287, 315.

¹⁸⁷ Metin, s. 272, 328, 476.

¹⁸⁸ Metin, s. 282.

¹⁸⁹ Metin, s.281.

Adam yaralama vak'alarının yanı sıra bir kayıтта köle kaçırma ile ilgili bir olaya şahit olunuyor. Burada Eyüp'e bağlı Büyükçekmece nahiyesi köylerinden birinde ikamet eden İsmail Ağa, Luyizo adlı zimminin, zikrolunan köyde kendi mülkünden beş yüz guruş kıymetli Mora asıllı Mariveze adlı cariyesini kaçırdığı iddiasıyla Luyizo'dan şikayetçi oluyor. Mariveze'yi Galata'da Venedik kilisesinden rahiplere teslim ettiğini itiraf eden Luyizo'ya mahkeme, mevcut ise cariye değil ise kıymetini İsmail Ağa'ya teslim etme tenbih ediyor.¹⁹⁰

Suç işlenen mekânlara göz attığımızda olayların daha çok halkın yoğun olarak bulunduğu çarşı, iskele gibi alanlarda vuku bulduğu anlaşılıyor. Üsküdar bağlamında suç ve hareketlilik ilişkisini inceleyen bir araştırmada da ortaya konduğu gibi hareketliliğin yoğun olduğu mekânlarda daha fazla suç işlendiği görülüyor.¹⁹¹ Adam yaralama olaylarının çoğu, bu tür alanlarda işlenmiş gibi. Kalkancı İbrahim'in¹⁹² ve bir yeniçeri tarafından yaralan Hüseyin'in¹⁹³ Kalafatyeri denen yerde darbedildikleri görülüyor. Bunun dışında bir olay Arabçarşısı'nda¹⁹⁴, bir diğer olay ise Karaköy çarşısında¹⁹⁵ vuku bulmuş. Toplumsal hareketliliğin yoğun olduğu iskelerlerde ise üç vak'aya rastlıyoruz. Bunlardan biri Tophane iskelesinde¹⁹⁶, biri İstanbul Balıkpazarı yakınındaki iskelede¹⁹⁷, sonuncusu ise Karadeniz'deki bir iskelede cereyan etmiş.¹⁹⁸

¹⁹⁰ Metin, s. 254.

¹⁹¹ Tamdoğan, A.g.m. , s. 82, 83, 84, 85.

¹⁹² Metin, s. 138.

¹⁹³ Metin, s. 272.

¹⁹⁴ Metin, s. 314.

¹⁹⁵ Metin, s. 164.

¹⁹⁶ Metin, s. 227.

¹⁹⁷ Metin, s. 297.

¹⁹⁸ Metin, s. 389.

5. DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bu bölümde, incelenen defterde adları geçen ev eşyaları ve gündelik hayatta yer alan her türden eşya hakkında değerlendirmeler yapılacak. Satış hüccetlerinde ya da borç ve mirasla ilgili kayıtlarda bazen menkul eşyaların adları zikredilir. Bu nedenle şer‘iye sicilleri, ilgili dönemde kullanılan eşyalar hakkında da belli ölçüde bilgi veren önemli bir kaynaktır. Bölümün ilk başlığı eşyalara ayrıldı. İkinci başlık altında ise sicilimizde geçen köle azadıyla ilgili belgeler ışığında kölelerin milliyetlerine ve azad işleminin nasıl yapıldığına değinildi.

5.1. Taşınabilir Eşyalar

İlgili defterde insanların gündelik hayatlarının parçası olan nesnelere ilgili bilgileri daha çok satış kayıtlarında görüyoruz. Satış kayıtlarından başka bir rehin ve bir de mirasla ilgili hüccette kişisel eşyalarla ilgili bilgiler bulunuyor. İlkinde Galata Sultanbayezid mahallesinden Ahsa adlı kadının zikrolunan mahallenin avarızları vakfına elli guruş borcu olduğunu ve borcuna karşılık kendi malı olan bir incili kuşağını vakfa rehin olarak verdiğini görüyoruz.¹⁹⁹ İkinci kayıta ise aslen Trabzon Of sancağından olup İstanbul Kırkçeşme medresesinden mütemekkin iken vefat eden Mustafa Efendi ile karşılaşıyoruz. Mustafa Efendi, memleketteki büyük oğlu Ahmed’i kendine vasi tayin edip İstanbul’daki kişisel eşyalarını veresesine ulaştırmasını vasiyet etmiş. Bu nedenle Ahmed’in, babasının Galata’da sandukacı esnafından Hüseyin Beşe’ye emaneten verdiği eşyaları, Hüseyin Beşe’den talep ettiği görülüyor. Merhum Mustafa Efendi’nin Hüseyin’e emnet ettiği eşyası arasında öncelikle bir sandık içinde kırk cilt kitap görülüyor. Mustafa Efendi ‘nin Kırkçeşme medresesinde ikamet ettiğini söylemiştik. Merhum muhtemelen medresede çalışan

¹⁹⁹ Metin, s. 249.

alt dereceden bir görevliydi. Mustafa Efendi'nin emaneten Hüseyin Beşe'ye verdiği diğer eşyası ise bir döşek ve bir beyaz yağmurluk.²⁰⁰

Kişisel eşyaların en fazla konu olduğu kayıt türü ise satış hüccetleri. Bâten satış kayıtlarından bahsederken belirttiğimiz gibi bu tür kayıtlar içinde on yedi kayıtta menkul malların satıldığına şahit oluyoruz. Bunların altısı ev eşyalarına dair. Altı satış akdinin tümünde kadınlar satıcı konumda. Dolayısıyla satıma konu olan eşyalar kadınlara ait olanlar. İlkinde Müeyyedzade mahallesinden Râbi'a Hatun'un, eşi el-Hâc Mehmed'e bazı kişisel eşyasını sattığını görüyoruz. Râbi'a'nın eşyaları arasında bir cevahir kuşak, iki sîm kuşak, bir kullanılmış hatâyî kaplı sincap kürkü, bir adet yine hatâyî kaplı kürk, hatâyî kaplı bir paça kürk, hatâyî kaplı bir yalancı kürk, sekiz minder, on beş kullanılmış çatma yastık, bir orta keçesi ve bir yan keçesi, kullanılmış on adet yemenî yorgan, dört beledî döşek, entarileriyle birlikte dört kaftan, bir sof, iki çuka, bir kullanılmış ferace, ve altmış vukıyye bakır kap kaçak sayılıyor. Râbi'a, bütün bu eşyaları kocasına dört yüz guruşa satmış ki bu oldukça yüksek bir meblağ.²⁰¹

Galata haricinde Bedreddinbeg mahallesinden Âişe Hatun'un kızı İsmihan'a yirmi guruşa sattığı eşyaları arasında bir küçük sîm kuşak, iki minder, bir döşek, iki yorgan, bir kebe (yünden mamul örtü), bir köhne kalîçe (küçük halı), iki köhne keçe, bir tencere, iki sahan, bir leğen, iki kahve ibriği, bir hamam tası, bir kefgîr (bugün kevgir dediğimiz), bir kefçe (kepçe), altı yastık, entarisiyle birlikte bir köhne hatâyî kaftan sayılmakta.²⁰²

Kamerhatun mahallesinden Lagorata adlı zimmi kadının oğlu Covani ve kızları Zabte ve Ursula'ya sattığı eşyalarının listesi ise şöyle: Kılıflarıyla beraber

²⁰⁰ Metin, s. 324.

²⁰¹ Metin, s. 112

²⁰² Metin, s. 151.

otuz adet çatma ve kadife yastık, büyük küçük on beş minder, dört beledî döşek, on iki kullanılmış yorgan, altı çift köhne mak'ad (yer minderi), dört köhne kalîçe ve altmış vukıyye bakır kap kacak.²⁰³

Asvadar adlı Ermeni'nin yeğeni Kayane'den aldığı eşyaların ise tek tek fiyatları belirtilerek sicile kaydedilmiş. Buna göre Asvadar'ın yeğeninden satın aldığı mallr ve fiyatları şöyle: Üç bin akçe değerinde üçer ayaklı bir çift zümrüt küpe, dört bin akçe değerinde bir çift altın bilezik, on bin akçe kıymetinde bir incili serpûş, sekiz yüz akçe değerinde bir küçük inci ön kuşağı, üç yüz akçe değerinde bir küçük sîm kuşak, bin sekiz yüz akçe kıymetinde entarisiyle beraber bir mor hatâyî kavuşturma, yine bin sekiz yüz akçe değerinde entarisiyle birlikte bir siyah hâre kavuşturma, bin beş yüz akçe değerinde bir inci şemseli yeşil cübbe ve bin beş yüz akçe değerinde bir ferace.²⁰⁴

Galata Sultanbayezid mahallesinden Ahsa adlı Ermeni kadın ise eşi İbrahim'e bir incili kuşak, iki beledî döşek, üç minder, iki tencere, bir sini, bir tava, bir kavuşturma, iki entari ve bir siyah feracesini yirmi beş guruşa satmış.²⁰⁵ Ortaköy'den Rine adlı kadının yeğeni Robya'ya sattığı eşyalarının arasında bir köhne beledî döşek, dört köhne beledî yastık, iki köhne minder, üç köhne yemenî yorgan ve bir mavi ferace ile bir küçük tencere ve iki sahan bulunuyor. Robya bu eşyalar için on guruş ödemiş.²⁰⁶

Son olarak Tophane Etmekçibaşı mahallesinden Zeyneb bt. Mehmed'in annesi Fâtıma'ya sattığı eşyalarının listesi şu şekilde: bir orta keçesi, üç yan keçesi, üç minder, yedi çatma yastık, bir kalîçe seccâde ve bir mu'allâ ocak yaşmağı, bir çuka kapı perdesi, üç yemenî, bir sandal yorgan, iki beledî döşek, on kat çamaşır ve

²⁰³ Metin, s. 201.

²⁰⁴ Metin, s. 247.

²⁰⁵ Metin, s. 248.

²⁰⁶ Metin, s. 356.

bir inci kuşak, bir sîm kuşak, bir çift zümrüt küpe, bir mu'allâ sarık örtüsü, altı mu'allâ âbdest makremesi, on iki uçkur ve üç kat giyim esbâbı, üç döşek çarşafı ve bir peşkîr, bir işleme sofrâ, beş mantârî bohça, bir büyük ve bir küçük sinî, bir güğüm, bir tava, bir leğen ibrîk, üç tencere, on sahan, beş küçük lenger, iki kahve ibriği, bir kahve tebsisi, iki şamdan, bir iskemle, bir hoşaf tası ve bir hamam tası, bir gül kutusu, bir firâş, bir işleme mu'allâ yemenî ve üç çuka serpûş ile iki ayaklı sandık.²⁰⁷

Kadınlara ve onların kişisel eşyalarıyla ilgili bilgiler dışında birkaç kayıttâ dükkân eşyaları satışı konu teşkil ediyor. Tophane'deki bir bakkal dükkânının eşya ve aletleri şöyle listelenmiş: Dört bakır mîzân, üç ağaç tabla, küçük büyük dört zenbil, otuz potina ve fıçı.²⁰⁸ Yine tophane'de bulunan bir kebabçı dükkânında ise şu eşya ve aletler zikrolunuyor: Miktarı belirtilmemiş bakır kap kakak ve 4 kıyye tunc dirhemleri, dört yüz demir kebâb şişi, bir demir kanca, 1 mikrâz, bir demir vezn kapağı(?), iki satır, altı bıçak, bir demir kürek, on beş ağaç kaşık, seksen kemik kaşık, yedi ağaç kova, üç testere, iki şişe(?) iki toprak tagâr ve yirmi üç makreme.²⁰⁹

Galata Karamustafapaşa mahallesinde vaki çevren ve kebab dükkânında bulunan eşyalar ise üç kapaksız geri kalanı kapaklı on yedi bakır tas ve kapaklı üç bakır badya, bir kazan, iki tancere, bir kevgir, bir kepçe, iki tava, yedi satıl (tas) ve yüz otuz demir kebab şişi ve bir kanca ve bir demir kepçe sayılıyor.²¹⁰

²⁰⁷ Metin, s. 385.

²⁰⁸ Metin, s. 256.

²⁰⁹ Metin, s. 379.

²¹⁰ Metin, s. 130

5.2. Köleler ve Mevlâlar

Osmanlı toplumunda hane halklarının yukarıda örneklerini verdiğimiz türden eşyalar dışında ev hizmetlerinde kullandıkları kölelere de sahip olduklarını biliyoruz. Osmanlı toplumunda kölelik, Batı'dakinden çok farklı karakterdedir. Her şeyden önce bu kişiler, ev hizmetlerinde ve sair emek gerektiren işlerde istihdam edilen hizmetkâr statüsünde olup nakit para ve mülklerden sonra mirasların üçüncü ve en önemli bölümünü oluşturulardı.²¹¹ İslâm'ın köle âzâdını teşvik etmesi de bu insanların ömürleri boyunca köle statüsünde kalmamalarına imkân veriyordu. Çoğunlukla bir mevlâ (köle sahibi), kölesiyle belirli bir işte belli bir süre çalışması ya da belli bir bedeli ödemesi suretiyle âzâd etmek üzere bir anlaşma yapardı. Buna mükâtebe denir.²¹² Bazı kişiler de kölelerine kendileri ölünce özgür olacakları üzerine söz verirdi. Buna tedbir denirdi.²¹³ Keza efendisinden bir çocuk doğuran cariye de efendisi hayatını kaybettiği zaman hemen özgürlüğüne kavuşurdu.²¹⁴ Efendisinden dünyaya getirdiği çocuk ise özgür doğardı. Hiçbir özgür Müslüman ve zimmi köle olarak alınıp satılamazdı.

İncelenen sicil defterinde köle âzâdıyla ilgili on üç kayıt mevcut. Bunlardan ikisinde tedbir ile âzâd edilen kölelere rastlıyoruz. İlkinde Galata Şahkulu mahallesinden Hadîce, cariyesi Gülistan'ı vefâtından kırk gün mukaddem âzâd olmak üzere "*tedbîr-i mutlak*" ile tedbîr eyliyor. Ayrıca mirasından bir minder, iki yastık, iki yorgani bir kese, iki sahan ve bir tencere verilmesini vasiyet ediyor.²¹⁵ İkinci kayıta ise Beşiktaş ahalisinden Sultana'nın varislerinden Vartan'ın, mahkemeye, Sultana'nın cariyesi olup kendisinin ölümüne kadar ona hizmet eden

²¹¹ Halil İncelik, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Köle Emeği", **Doğu Batı Makaleler II**, s. 128.

²¹² A.g.m. , s. 128, 129.

²¹³ A.g.m. , s. 137.

²¹⁴ Faroqhi, **Osmanlı Kültürü...**, s. 103, 104.

²¹⁵ Metin, s. 425.

müdebbiresi Anna'yı ölümünden sonra âzâd edilmek üzere tedbir eylediğini ve Anna'nın özgürlüğüne kavuştuğunu bildirdiğini görüyoruz.²¹⁶

Defterdeki ilk âzâd hüccetinde Galata Câmi-i kebîr mahallesinden müteveffâ el-Hâc Ali'nin varislerinden eşi Ümmügülsüm'ün, kocasının kölesi Süleyman'ı seksen guruş mukabilinde âzâd ettiği görülüyor.²¹⁷ Cihangir'de sakin sefine reislerinden el-Hac Ali'nin ise iki yüz guruş üzerine mükâtebe anlaşması yaptığı kölesi Hasan'ı, zikrolunan iki yüz guruşun kendisine teslimi üzerine âzâd ettiği kayıtlı.²¹⁸

Yalnızca Müslümanların değil zimmilerin de köle edinebilme hakkı mevcuttu. Âzâd hüccetleri arasında iki gayrimüslimin kölelerini âzâd ettiklerine dair kayıt bulunuyor. İlkinde İngiliz sefaretinde baştercüman olan Yugaki'nin cariyesi Ana'yı âzâd ettiği²¹⁹, ikinci kayıtda ise Şahen veled-i İlya'nın Eleniye adlı cariyesini i'tâk ettiği belirtiliyor.²²⁰

On üç âzâd hüccetine göz attığımızda karşımıza çıkan kölelerin dördü erkek, dokuzu kadın. Yine bu on üç kölenin milliyetlerine göz attığımızda beşinin Rus asıllı, üçünün zenci, ikisinin Gürcü, ikisinin Çerkes ve birinin Moralı olduğu görülüyor. Kölelerin milliyetlerinde görülen bu dağılım 18. asrın ilk asrında Osmanlı Devleti sınırlarına satılmak üzere getirilen kölelerin kaynağının geçmiş yüzyıllardan farklı olmadığını gösteriyor ve Kefe esir ticaretinin canlılığını koruduğunu düşündürüyor.²²¹ Yine Kuzey Afrika'dan Osmanlı başkentine yapılan köle ticaretinin de bu yüzyılda etkinliğini koruduğu açık. Zenci asıllı olduğu söylenen üç kölenin varlığından başka Ahmed b. Mehmed tarafından satın alınan ve kısa süre içinde hasta

²¹⁶ Metin, s. 454.

²¹⁷ Metin, s. 104.

²¹⁸ Metin, s. 110.

²¹⁹ Metin, s. 135.

²²⁰ Metin, s. 388.

²²¹ Halil İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, s. 137

olduğu anlaşılan cariyenin satıcısının, Tunuslu Ramazan adında bir tüccar olduğunu görüyoruz.²²²

²²² Metin, s. 268.

6. BEŞİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde 259 numaralı Galata şer'ıye sicil defterinin ikinci kısmında yer alan ve merkezden gönderilen ferman ve buyruhdularla, halktan ilgililere sunulan arzlara değinilecektir. Bilindiği gibi mahkemelerde tutulan sicil defterleri iki kısımdan oluşmaktadır. “*Sicill-i mahfûz*” denen ilk kısımda her türden davanın kadı tarafından nasıl bir hükme bağlandığını gösteren i'lâmlar ve bugünkü anlamda noterlik belgeleri diyebileceğimiz hüccetler kaydedilirdi. “*Sicill-i mahfûz defterlü*” denilen ikinci kısımda ise merkezden gelen resmi yazılar ve halkın üst makamlara sundukları arzihaller kaydedilirdi. Dolayısıyla sicil defterlerinin ikinci kısmında yer alan vesikalar, merkezin ilgili kaza ile ilişkilerini ortaya koyması açısından önemlidir.

6.1. Fermanlar

259 numaralı Galata sicil defterimizin sicill-i mahfûz defterlü bölümünde kayıtlı yirmi ferman sureti bulunmaktadır. Bu fermanların içeriğini incelediğimizde on ikisinin Pera'da mukim elçiliklerle ilgili olduğunu görüyoruz. Bu on iki ferman da söz konusu elçiliklerin arzları üzerine sadır olmuş. İngiltere, Fransa ve Nemçe elçilerinin merkeze arzıhal gönderip İstanbul civarındaki iskele ve yalılardan satın aldıkları şarapları Galata'daki hanelerine nakil esnasında zabıtlar ve sair vazifeliler tarafından gümrük, harc gibi vergi talepleriyle rencide olunmamak ricalarıyla nakil izni istediklerini görüyoruz. Elçiliklerin arzı üzerine sadır olan fermanların tümü aynı meseleyle ilgili. Zikrolunan fermanların arasında en fazla Fransa elçisi Marquis de Bonnac'ın arzları üzerine sadır olan fermanlar yer tutuyor. Yedi adet fermanda Bonnac, merkeze şarap nakli ile ilgili arz gönderip nakil esnasında engellemeler ve harc ve gümrük resmi talepleriyle rencide edilmemelerini rica ediyor. Elçinin arzı

üzerine merkezden sadır olan fermanlarda elçinin talepleri açıkça belirtilmiş. Buna göre Bonnac, kendisi ve adamlarının “*kefâf-ı nefsleri için*” her sene belli oranda şarap alımına izin verildiğini ve 1137 senesinde dahi İstanbul yakınlarındaki iskele ve yalılardan akçesiyle satın aldığı yedi bin müdre şarabın Galata’daki hanesine nakline engel olunmayıp herhangi bir zabıt ya da vazifeli tarafından harc vs. talebiyle rencide edilmemeyi rica ettiği belirtiliyor. Fermana divan kayıtlarına bakıldığı ve elçinin belirttiği üzere kendilerine her sene bu tür nakiller için izin verildiğinin görülmesi üzerine fermanın sadır olduğu açıklanıyor. Yeniçeri Ağası ve Bostancıbaşı’na hitaben yazılan fermana elçinin şarap nakline mümanaat olunmaması ve bir kimseden harc, gümrük resmi gibi taleplerle rencide edilmemeleri emrediliyor. Fermana altı çizilen bir husus da görevlilerin, belirtilen orandan fazla nakil yapılmasına ve senede iki defa nakle engel olmaları yönünde.²²³

Bundan sonraki fermanlarda da aynı meseleye şahit oluyoruz. Bonnac yalnızca kendisi ve adamları için değil üç Fransız beyzadesi ve maiyetinin, yine kendi hizmetinde bulunan bir tercümanla tercümanın yardımcılarının ve Fransa beyzadelerinden bir tercüman ile oğulları ve bir Fransız tabibi ile maiyetinin şarap nakillerine engel teşkil edilmemesini rica ediyor.²²⁴ Fermanlardan anlaşıldığı üzere gerek elçiliklerin ve gerekse elçiliğin himaye ettiği nüfuzlu müstemem taifesinin her sene belli miktarda şarap nakline hakları vardı ve bu nakiller için de merkezden izin gerekiyordu. Aynı durum İngiltere ve Nemçe elçisi için de geçerli.²²⁵ Onlar da her yıl muayyen miktar şarap nakline Osmanlı hükümetinin izin verdiğini bu nedenle nakil esnasında engelleme ve harc talebiyle karşılaşmamayı rica ediyorlar.

Osmanlı merkezinin elçiliklerin şarap nakli süreciyle sadece sürecin öncesi bağlamında ilgilenmediklerini, nakil işleminin herhangi bir engelleme ve sorun olmadan neticelendiğini belgelenmesine önem vermelerinden anlıyoruz. Örneğin

²²³ Metin, s. 518

²²⁴ Metin, 519, 520, 521, 522, 523, 533.

²²⁵ Metin, s. 516, 535, 536.

İngiliz tercümanı Dabor, Yeniçeri Ağası Hasan Ağa ile Bostancıbaşı Mustafa Ağa'nın zimmetlerini şarap naklinin herhangi bir engelleme olmaksızın ve bir kimseden harc vs. talebiyle rencide edilmeksizin tamamlandığını söyleyerek onların zimmetini ibra ediyor.²²⁶ Bir başka ibra hüccetinden de Fransa elçisinin arzı üzerine gerçekleştirilen şarap nakillerinin sorunsuz neticelendirildiğini anlıyoruz.²²⁷

Merkezden gönderilen fermanlardan birinde ise İstanbul Tuz Emîni'nin Fransa tüccarının ülkelerine ihrac ettikleri hayvan derilerinden, her bir deri için ikişer akçe vergi aldığını lakin zikrolunan tüccar bu cins vergiden muaf olduklarından, bu nedenle tuz eminin hareketinin engellenmesi emrediliyor.²²⁸ Fermandaki bilgiler incelendiğinde Fransa tüccarının zikredilen derileri Edirne ve civarından satın aldıklarını ve arabalarla Tefurdağı'na getirip orada sefinelerine yükledikten sonra İstanbul'a naklettiklerini ve oradan da Fransa'ya götürdüklerini öğreniyoruz. Yine fermanda belirtildiğine göre Fransa tüccarının, tuz emininin uygulamasından şikâyetçi olmaları üzerine divan kayıtları incelenmiş ve Fransa tüccarından alınan vergilerin hangileri olduğu tespit edilmiş. Fermanda belirtildiğine göre bu vergiler %3 gümrük vergisi, kassâbiye, reft, bâc, yasak kulu, selâmetilik idi ve bunlardan gayri ödemekle yükümlü oldukları herhangi bir vergi bulunmamaktaydı. Görüldüğü gibi gerek elçiliklerin yıllık muayyen şarap nakilleriyle ilgili fermanlarda gerekse Fransız tüccarının keyfî uygulanan vergi meselesi üzerine şikâyetlerine cevap veren fermanlarda, Osmanlı merkezinin divân-ı hümâyûn kayıtlarına başvurdukları ve meseleyi bu kayıtlara göre çözdükleri anlaşılıyor.

Defterimizdeki ilginç bir ferman da İstinye nahiyesi naibi Mevlana Ali'ye sadır olan ferman. Fermanın öğrendiğimize göre İstinye nahiyesine tabi Tarabya köyünün Müslüman ahalisi, merkeze arzıhal gönderip zikrolunan köydeki Rumların ayinlerini icra ederken çan çaldıklarını ve kendilerinin mescidde namaz kılarken

²²⁶ Metin, s. 517.

²²⁷ Metin, s. 528.

²²⁸ Metin, s. 537.

duydıkları çan sesinden rahatsızlık rahatsız ve huzursuz olduklarını ve bu nedenle Rumların çan çalmalarının engellenmesini talep ediyorlar. Şikâyet üzerine durumu incelemek amacıyla merkez tarafından Tarabya'ya gönderilen Mübâşir Ali Çavuş'un, Tarabya köyü sakinlerinden durumun aslını soruşturması üzerine, ahalinin, zikrolunan kilisede bu ana gelinceye kadar çan çalınmadığını, Rumların bazı özel günlerinde de yalnızca "tahta darbettikleri"ni ve yine çoğu vakit anılan köyün önünden geçen kimselerin de bu olayı doğruladığını arzetmesi üzerine sadır olan fermanla Rumların kilisede çan çalmalarının engellenmesi emrediliyor.²²⁹

Üç ferman ise çeşitli vergilerin toplanmasıyla ilgili sadır olunmuş. İlkinde yıllık iki yük 88.480 akçe geliri olan İstanbul, Galata, Eyüp ve Üsküdar'ın bedel-i lağım mukata'asının Tersane ocaklığından olduğu ve tersane emininin arzı üzerine 1725 senesine ait malum miktarın yerli yerinden toplanıp tahsil edilmesi hususunda İstanbul ve bilâd-ı selâse kadılarına emrediliyor.²³⁰ Galata kadısı ile Marmara ve Kapıdağı naiblerine hitaben yazılan iki fermanla ise ilgili yılın nüzül ve avarız bedellerinin nasıl toplanacağı hususunda emir verilmiş.²³¹

Defterimizde suretleri bulunan bir fermanla ise yangına karşı bundan sonra yapılacak ya da yenilenecek dükkân, han, mahzen gibi yapıların kâgir olarak bina edilmesi emrediliyor. Gerekçe olarak ahşap yapıların yangına dayanıklı olmaması ve yangın vukuunda büyük kayıplara neden olması gösreriliyor. Ferman, bu konuda oldukça sert ifadeler ihtiva ediyor ve fermana mugayir, yapıları ahşap olarak inşa edenler küreğe konulmakla tehdit ediliyor.²³²

²²⁹ Metin, s. 509

²³⁰ Metin, s. 510.

²³¹ Metin, s. 512, 513.

²³² Metin, s. 543

6.2. Buyrulduklar

Defterimizin ikinci kısmında yer alan belgeler içinde buyrulduklar oldukça az yer tutmakta. Galata mahkemesince kaydedilen buyruldu sayısı yalnızca beş. İlk karşılaştığımız buyruldu Çavuşbaşı Ağa'ya hitaben kaleme alınmış ve İstanbul'da yaşanan kahve sıkıntısına dair alınacak tedbiri ihtiva ediyor. Belgeden anlaşıldığı üzere bir süredir Mısır Kahire tarafından başkente kahve ticareti duraklamış ve başkentin kahve tüccarı da ellerindeki kahve stoklarını saklayıp her gün zam yaparak kırk elli gün içinde kahve fiyatlarının seksen paradan yüz-yüz yirmi paraya yükselmesine neden olmuşlar. Buyrulduda bu taifenin durumu düzelene kadar ulemâ, vüzerâ ve sair devlet ricalinin misafir ve ziyaretçilerine kahve yerine şerbet ikram etmelerinin ferman buyurulduğu bildiriliyor.²³³

Galata kadısına hitaben yazılan buyrulduda ise bazı kimselerin borç nedeniyle zindana konunca zindandan kurtulmak maksadıyla hileye sapıp iki yalancı şahit bularak iflaslarını ispata çalıştıklarını, bu durumun özellikle Yahudi, Hıristiyan ve sarraf taifesinin sık sık başvurdukları bir yöntem olduğunu ve bu nedenle bu tür davalarda mümkün mertebe dikkatli olunmasının, fukaha ve ulemanın yazdıklarının iyi incelenip bir karara varılmasını gerektiği ve bundan dolayı bu türden davalara naiblerin bakmasının engellenmesi emrediliyor.²³⁴

Bostancıbaşı'na hitaben yazılan ve Galata, Üsküdar ve Eyüp kadılarına da gönderilen buyruldudan ise kışın çok şiddetli geçmesi nedeniyle pek çok kuzu ve koyunun telef olduğunu öğreniyoruz. Koyun ve kuzu cinsinden hayvan azlığı nedeniyle hayvan satışlarının denetlenmesi emrediliyor. Özellikle belirtilen husus, gayrimüslimlerin "bed-nâmî eyyâmının" yaklaşmasından dolayı gayrimüslimlerin bu cins hayvanları satın almak için fazla para harcayacakları ve bu sebeple Eyüp,

²³³ Metin, s. 524.

²³⁴ Metin, s. 538.

Üsküdar, Galata ve boğaza varıncaya kadar kasabalara ve Kadıköy'e çeşitli görevliler tayin edilip ellerinde ferman bulunmayan kimselerin hayvan satışına engel olunması emrediliyor.

Defterimizde yer alan son iki buyurulduda ise kent halkının yaşamını yakından ilgilendiren meseleler öne çıkıyor. İlkinde, İstanbul ve havalisindeki ekmek ve çörek fırınlarına yakacak odun konup ve bunlar gerektiği gibi muhafaza edilmediğinden yangınlara sebebiyet verildiği, bundan dolayı ilgili esnafın yaktıkları ateşlere dikkat etmeleri buyuruluyor.²³⁵ Son buyrulduda ise İstanbul'da vukua gelen yangın felaketlerinde bazı yağmacıların halkın mallarını yağma ettiklerinin görüldüğü bundan sonra bu tür olaylarda yağma ve çapul yapanların aman verilmeden katledilmelerine dair fetva alındığı, bu durumun bezzazistan ve çarşı önlerinde halka duyurulması emrediliyor.²³⁶

²³⁵ Metin, s. 540

²³⁶ Metin, s. 543.

7. SONUÇ

İncelediğimiz 259 numaralı Galata sicil defteri, ihtiva ettiği dört yüz elli bir adet vesika ile Osmanlı başkentinin bu farklı özelliklere haiz liman bölgesinde gündelik hayatın nasıl olduğuna dair önemli ipuçları veriyor. Defterde yer alan i‘lâm ve hüccetlere göz attığımız vakit Galata sicil defterinde en fazla karşımıza çıkan kayıt türü satış hüccetleri oldu. Bunların içinde ise kesin satış işlemlerinin fazlalığı dikkat çekiyor. Dokuz aylık bir zaman diliminde yüz on dört bâten satış işlemi Galata mahkemesince kaydedilmiş. Bu kesin satışlar içinde de gayrimenkuller, hususiyle konut satışları önde geliyor. Seksen bir konut satışına karşılık on altı arsa, üç bağ, bir bahçe, iki mahzen, iki anbar ve üç dükkân satışına rastlıyoruz. On yedi kayıta ise menkul mallar satış akdine konu olmuş. Satılan konutların çoğunun birbirine benzediği görülüyor. Satış işlemlerine konu olan evlerin sadece onunun tek katlı, kırk dokuzunun iki ve yirmi beşinin üç katlı olduğu anlaşılıyor. Mahkemenin kaydettiği kesin satış akitlerinde satıcı ile müşteri arasındaki bağa göz attığımızda on beş kayıta eşler arasında vuku bulan satış işlemine rastlıyoruz. Defterde, kadınların satıcı, eşlerinin müşteri olduğu dokuz satış işlemi kayıtlı. Yine bu tür satışlarda iki taraf arasında akrabalık bağının olduğu da yirmi dört kayıttan anlaşılıyor. Satış işlemlerinde satıcı ile müşteri arasındaki bağın tespit edilemediği hüccet sayısı ise altmış dokuz. Satım akitlerine konu alan malların neden satıldığı da her zaman için tespit edilememekle beraber çoğu satışın kâr amaçlı yapıldığı anlaşılıyor. Bunun yanı sıra borç nedeniyle ya da miras mülkün mirasçılar arasında bölüşülememesi nedeniyle bir mülkün satıldığı da görülüyor. Müslümanların genelde kendi aralarında, zimmilerin de birbirleriyle alım-satım ilişkilerine girdiğini müşadehe ediyoruz. Yalnızca dört kayıta satıcının zimmi müşterinin Müslüman olduğu, birinde ise satıcı Müslüman iken müşterinin zimmi olduğu görülüyor. Satış işlemlerinin fazlalığı, Galata kazasında insanlar arasında ekonomik ilişkilerin gayet yoğun olduğunu ortaya koyuyor.

Defterimizdeki borç, alacak-verecek meseleleriyle ilgili kayıtlar da oldukça fazla yer tutuyor. Bu türden otuz kaydın on beşi doğrudan yapılan karz işlemleriyle ilgili. Dokuz kayıta ise bir malın alımından doğan borçlanma karşımıza çıkıyor. Geri kalan kayıtlar ise kira, ücret meselesi gibi durumlarda ortaya çıkan alacak verecek meseleri durumunda. İki kayıta bey bi'l-vefâ ve on altı kayıta ise bey bi'l-istiglâl satışına rastlıyoruz. Bu iki satış türü de daa önce açıklandığı üzere taraflar arasındaki borçlanma münasebetiyle borç alanın malını alacaklıya ipotek ettirmesi anlamına gelmekteydi. Sicil defterimizdeki borç kayıtlarında Müslümanlar ile zimmilerin zaman zaman kredi ilişkilerine girdikleri göze çarpıyor.

Galata esnafının Galata mahkemesine yolunun düşmesine neden olan olaylar arasında en çok kethüda tayin meselesi gelmektedir. Yirmi üç kaydın sekizinde belli bir esnaf örgütünün başına tayin edilen kethüdalar zikrediliyor. Diğer kayıtlarda ise esnafın birbirleriyle olan ilişkilerine şahit olmaktayız. Bu, bazen bir esnaf grubunun bir diğerinden şikâyetçi olması durumunda ya da avarız vergilerinin ödenmesiyle ilgili meselerde ortaya çıkan anlaşmazlıkların kaydedildiği birkaç kayıta göze çarpıyor.

Galata vakıflarıyla ilgili yirmi bir kayıta da müteveli tayin ve azillerine, vakıf mülklerin sıhhatiyle ilgili dava ve anlaşmazlıklara rastlıyoruz.

İncelem konusu olan 259 numaralı Galata şer'îye sicili defterinde karşımıza en fazla çıkan kayıtlar arasında boşanma kayıtları da gelmekte. Defterimizde elli adet boşanma kaydı bulunuyor. Bunlardan dokuzu erkek tarafından gerçekleştirilen bâin talâk, biri yine erkek tarafından gerçekleştirilen talâk-ı selâse kaydı. Şartlı talâka sadece bir kayıta rastladık. Elli boşanma kaydının içinde en fazla karşımıza çıkan boşanma türü ise boşanma talebinin bizzat kadın tarafından mahkemeye getirildiği muhâla'a türü boşanma. Sözü edilen muhâl'alarda kadınların eşlerinden geçimsizlik nedeniyle boşandıklarını ve mehr ve diğer nafaka haklarından vazgeçtiklerini

görüyoruz. Yine kadınların nafaka haklarıyla ilgili yirmi beş kayıt bulunmakta. Nikâh akdine ise sadece üç kayıta rastladık.

Kadınların nikâh, nafaka ve boşanma meseleleri dışında mahkeme kayıtlarında görüldüğü öteki vak'alar ise satış işlemleri, mahalleden ihraç, ücret davaları ve eşlerinin seyahatte vefâtlarının mahkemece kaydedilmesinden ibaret.

Sicil defterimizde asayiş olaylarıyla ilgili yirmi kayıt karşımıza çıkıyor. Bunların arasında en fazla adam yaralama olaylarıyla karşılaştık. On altı kayıta adam yaralama göze çarparken diğerleri cinayet, cinayet iddiası, köle kaçırma, cariye kaçırma gibi vak'alar. Adam yaralama olaylarının yalnızca dört tanesinde Müslüman ve gayrimüslimler fail ve mağdur olduğunu görüyoruz. Birinde iki taraf da zimi iken geri kalanlar Müslümanlar arasında vuku bulmuş. Yaralama olaylarının genellikle gerçekleştiği mekânlar çarşı, pazar, iskele gibi umuma açık, kalabalığın yoğun olduğu kamusal alanlar olarak beliriyor. Kayıtlara göz attığımızda bu tür olayların sulh yoluyla çözümlendiğini görüyoruz. Sadece üç kayıta hapis cezasına değiniliyor. Üçünde ise önce hapis daha sonra sulh yoluyla olayın tatlıya bağlandığına şahit oluyoruz.

Satış ve borç kayıtlarından kişilerin gündelik hayatlarında kullandıkları eşyalara dair bilgiler bulunmakta. İlgili bölümde ele aldığımız gibi sicil defterimize daha çok ev eşyaları ve kadınların kişisel eşyaları yansımış durumda. Yine bir kimsenin sahip olduğu en değerli mülkiyetlerinden biri olan kölelerle ilgili daha çok âzâd hüccetlerine rastlıyoruz. On üç adet âzâd hüccetinden köle sahiplerinin ve kölelerinin milliyetleri ve âzâd edilme işlemlerine şahit oluyoruz.

Defterimizin son bölümünde ise merkezden gelen ferman ve buyruhdular bulunmakta. Fermanların daha ziyade Pera'da mukim elçiliklerin şarap satın alımı ve

bunların sefarethanelerine nakli gibi meselelere dair olduğu görülüyor. Bunun yanı sıra İstanbul kentinin beledi meselelerine dair fermanlar ve buyrulduklar da kentin sosyal tarihi açısından önemli bilgiler ihtiva etmekte.

8. KONULARINA GÖRE BELGELER

- 1 (1b-1): Bâten Satış ve ferâğ hücceti.
- 2 (1b-2): Borç İkrarı ile ilgili i'lâm.
- 3 (1b-3): Bâten satış hücceti.
- 4 (1b-4): Borç meselesiyle ilgili i'lâm.
- 5 (2a-1): Bâten satış hücceti.
- 6 (2a-2): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 7 (2a-3): Muhâla'a hücceti.
- 8 (2a-4): Bâten satış hücceti.
- 9 (2a-5): Âzâd hücceti.
- 10 (2b-1): Bâten satış hücceti.
- 11 (2b-2): Muhâla'a hücceti.
- 12 (2b-3): Bâten satış hücceti.
- 13 (2b-4): Bâten satış hücceti.
- 14 (2b-5): Muhâla'a hücceti.
- 15 (3a-1): Mukâtebe sonucu Âzâd hücceti.
- 16 (3a-2): Bâten satış hücceti.
- 17(3a-3): Bâten satış hücceti.
- 18 (3a-4): Bâten satış hücceti.

- 19 (3a-5): Bâten satış hücceti.
- 20 (3a-6): Sulh hücceti.
- 21 (3b-1): Rehin hücceti.
- 22 (3b-2): Bâten satış hücceti.
- 23 (3b-3): Muhâla‘a hücceti.
- 24 (3b-4): Vakıf hissesinin taksimine dair hüccet.
- 25 (4a-1): Sulh hücceti.
- 26 (4a-2): Bâten satış hücceti.
- 27 (4a-3): Nafaka hücceti.
- 28 (4a-4): Bâten satış hücceti.
- 29 (4a-5): Bâten satış hücceti.
- 30 (4b-1): Bâten satış hücceti.
- 31 (4b-2): Borç i‘lâmı.
- 32 (4b-3): Sulh hücceti.
- 33 (4b-4): Vekâlet i‘lâmı.
- 34 (5a-1): Bâten satış hücceti.
- 35 (5a-2): İkrâr hücceti.
- 36 (5a-3): Vasiyet hücceti
- 37 (5b-1): Sulh hücceti.
- 38 (5b-2): Muhâla‘a hücceti.
- 39 (5b-3): Borç hücceti.

- 40 (5b-4): Âzâd hücceti.
- 41 (5b-5): Ferâg hücceti.
- 42 (5b-6): Bâten satış hücceti.
- 43 (6a-1): Bâten satış hücceti.
- 44 (6a-2): Ferâg hücceti.
- 45 (6a-3): İkrâr hücceti.
- 46 (6a-4): Sulh hücceti.
- 47 (6a-5): Borç i'âmı.
- 48 (6b-1): İbrâ hücceti.
- 49 (6b-2): İbrâ hücceti.
- 50 (6b-3): İbrâ hücceti.
- 51 (6b-4): Davadan ferâg hücceti.
- 52 (7a-1): İbrâ hücceti.
- 53 (7a-2): İbrâ hücceti.
- 54 (7a-3): Sulh hücceti.
- 55 (7b-1): Miras meselesiyle ilgili i'âm.
- 56 (7b-2): Sulh hücceti.
- 57 (7b-3): Bâten satış hücceti.
- 58 (7b-4): Mütevellî tayin hücceti.
- 59 (7b-5): Nafaka hücceti.
- 60 (8a-1): Bâten satış hücceti.

- 61 (8a-2): Fesh-i satış hücceti.
- 62 (8a-3): Bâten satış hücceti.
- 63 (8a-4): Sulh hücceti.
- 64 (8a-5): Keşif i'âmı.
- 65 (8b-1): Muhâla'a hücceti.
- 66 (8b-2): Adam yaralama ile ilgili i'âm.
- 67 (8b-3): Sulh hücceti.
- 68 (8b-4): Bey bi'l-istiğlâl hücceti.
- 69 (9a-1): İkrâr hücceti.
- 70 (9a-2): Miras meselesiyle ilgili i'âm.
- 71 (9a-3): Âzâd hücceti.
- 72 (9a-4): Sulh hücceti.
- 73 (9a-5): Borç i'âmı.
- 74 (9b-1): Keşif hücceti.
- 75 (9b-2): Bâten satış hücceti.
- 76 (10a-1): Bâten satış hücceti.
- 77 (10a-2): İbrâ hücceti.
- 78 (10a-3): Vekâlet i'âmı.
- 79 (10b-1): Keşif hücceti.
- 80 (10b-2): Nafaka hücceti.
- 81 (11a-1): Nikâh hücceti.

- 82 (11a-2): Keşif hücceti.
- 83 (11a-3): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 84 (11b-1): Miras i'âmı.
- 85 (11b-2): Talâk-ı bâin hücceti.
- 86 (12a-1): Vesâyet i'âmı.
- 87 (12a-2): Talâk-ı selâse i'âmı.
- 88 (12b-1): Bâten satış hücceti.
- 89 (12b-2): Nafaka ve mehr taksit hücceti.
- 90 (12b-3): Bâten satış hücceti.
- 91(12b-4): Muhâla'a hücceti.
- 92 (13a-1): Vekâlet i'âmı.
- 93 (13a-2): Talâk-ı selâse hücceti.
- 94 (13a-3): Nafaka hücceti.
- 95 (13a-4): Muhâla'a hücceti.
- 96 (13a-5): Nafaka hücceti.
- 97 (13b-1): Bâten satış hücceti.
- 98 (13b-2): Miras taksim hücceti.
- 99 (13b-3): Muhâla'a hücceti.
- 100 (13b-4): Nafaka hücceti.
- 101 (14a-1): Bâten satış hücceti.
- 102 (14a-2): İkrâr hücceti.

- 103 (14a-3): İbrâ hücceti.
- 104 (14b-1): Bâten satış hücceti.
- 105 (14b-2): Vasiyet hücceti.
- 106 (14b-3): Bâten satış hücceti.
- 107 (15a-1): Âzâd meselesiyle ilgili i'âm
- 108 (15a-2): Bâten satış hücceti.
- 109 (15a-3): Bâten satış hücceti.
- 110 (15a-4): Vakıf mülkün taksimiyle ilgili hüccet.
- 111 (15b-1): Vakıf gelirinin taksimiyle ilgili hüccet.
- 112 (15b-2): Fesh-i şirket hücceti.
- 113 (15b-3): Talâk-ı bâin hücceti.
- 114 (16a-1): Sulh hücceti.
- 115 (16b-1): Bâten satış hücceti.
- 116 (16b-2): Nafaka hücceti.
- 117 (16b-3): Bâten satış hücceti.
- 118 (17a-1): Hibe i'âmı.
- 119 (17a-2): Bâten satış hücceti.
- 120 (17a-3): Bey bi'l-vefâ hücceti.
- 121 (17b-1): Sulh hücceti.
- 122 (17b-2): Bâten satış hücceti.
- 123 (17b-3): Muhâla'a hücceti.

- 124 (18a-1): Fesh-i şirket hücceti.
- 125 (18a-2): Bâten satış hücceti.
- 126 (18a-3): Bâten satış hücceti.
- 127 (18a-4): Kethüdâ tayin hücceti.
- 128 (18b-1): Sulh hücceti.
- 129 (18b-2): Bâten satış hücceti.
- 130 (18b-3): Borç i'âmı.
- 131 (19a-1): Miras mülkün taksimiyle ilgili hüccet.
- 132 (19a-2): Kethüdâ tayin hücceti.
- 133 (19b-1): Bâten satış hücceti.
- 134 (19b-2): Kethüdalıktan ferâgat hücceti.
- 135 (19b-3): Bâten satış hücceti.
- 136 (20a-1): Vekâlet i'âmı.
- 137 (20a-2): Bâten satış hücceti.
- 138 (20a-3): Bâten satış hücceti.
- 139 (20b-1): İbrâ hücceti.
- 140 (20b-2): Bâten satış hücceti.
- 141 (20b-3): Bâten satış hücceti.
- 142 (20b-4): Bâten satış hücceti.
- 143 (20b-5): Nikâh hücceti.
- 144 (21a-1): Bâten satış hücceti.

- 145 (21a-2): Nafaka hücceti.
- 146 (21a-3): Bâten satış hücceti.
- 147 (21a-4): Vekâlet hücceti.
- 148 (21a-5): Ferâg hücceti.
- 149 (21b-1): Bâten satış hücceti.
- 150 (21b-2): Bâten satış hücceti.
- 151 (21b-3): Vasiyet hücceti.
- 152 (21b-4): İbrâ hücceti.
- 153 (22a-1): İbrâ hücceti.
- 154 (22a-2): Bâten satış hücceti.
- 155 (22a-3): Bâten satış hücceti.
- 156 (22a-4): Muhâla‘a hücceti.
- 157 (22a-5): Muhâla‘a hücceti.
- 158 (22b-1): Muhâla‘a hücceti.
- 159 (22b-2): Köle kaçırmayla ilgili i‘lâm.
- 160 (22b-3): Çivici esnafı ile demirci esnafı arasındaki niza ile ilgili i‘lâm.
- 161 (22b-4): Bâten satış hücceti.
- 162 (23a-1): Bâten satış hücceti.
- 163 (23a-2): Ferâg hücceti.
- 164 (23b-1): Âzâd hücceti.
- 165 (23b-2): İbrâ hücceti.

- 166 (23b-3): Nafaka hücceti.
- 167 (23b-4): İbrâ hücceti.
- 168 (23b-5): Mülk taksimiyle ilgili keşif hücceti.
- 169 (24a-1): Nafaka hücceti.
- 170 (24a-2): Bâten satış hücceti.
- 171 (24b-1): Vakıf mülkün aidiyetiyle ilgili i'lâm.
- 172 (24b-2): Fesh-i şirket hücceti.
- 173 (24b-3): Muhâla'a hücceti.
- 174 (24b-4): Satın alınan cariye'nin mu'âyene hücceti.
- 175 (25a-1): Sulh hücceti.
- 176 (25a-2): Sulh hücceti.
- 177 (25a-3): Sulh hücceti.
- 178 (25a-4): Tevkîf i'lâmı.
- 179 (25b-1): Talâk-ı bâin hücceti.
- 180 (25b-2): Talâk-ı bâin hücceti.
- 181 (25b-3): Muhâla'a hücceti.
- 182 (25b-4): Muhâla'a hücceti.
- 183 (25b-5): İbrâ hücceti.
- 184 (26a-1): Şehâdet hücceti.
- 185 (26a-2): Sulh hücceti.
- 186 (26a-3): Muhâla'a hücceti.

- 187 (26a-4): Nafaka hücceti.
- 188 (26b-1): Bâten satış hücceti.
- 189 (26b-2): Talâk hücceti.
- 190 (26b-3) Sulh hücceti.
- 191 (27a-1): Tevkîf i'âmı.
- 192 (27a-2): Nafaka i'âmı.
- 193 (27a-3): Fekk-i istiglâl hücceti.
- 194 (27b-1): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 195 (27b-2): Sulh hücceti.
- 196 (27b-3): Nafaka hücceti.
- 197 (28a-1): İzin hücceti.
- 198 (28a-2): Bâten satış hücceti.
- 199 (28a-3): İbrâ hücceti.
- 200 (28b-1): Vekâlet ispatına dair i'âm.
- 201 (28b-2): Bâten satış hücceti.
- 202 (28b-3): Bâten satış hücceti.
- 203 (28b-4): Bâten satış hücceti.
- 204 (29a-1): Sulh hücceti.
- 205 (29a-2): Sulh hücceti.
- 206 (29a-3): Bâten satış hücceti.
- 207 (29b-1): Sulh hücceti.

- 208 (29b-2) Bâten satış hücceti.
- 209 (29b-3): Ferâgat hücceti.
- 210 (29b-4): Kethüdâ tayin hücceti.
- 211 (30a-1): Vakıf mülkün sıhhatiyle ilgili i'âm.
- 212 (30b-1): Borç i'âmı.
- 213 (30b-2): Şüf'a hücceti.
- 214 (31a-1): Nafaka hücceti.
- 215 (31a-2): Talâk-ı bâin ve ibrâ hücceti.
- 216 (31a-3): Alack meselesiyle ilgili ibrâ hücceti.
- 217 (31b-1): Muhâla'a hücceti.
- 218 (31b-2): Bâten satış hücceti.
- 219 (31b-3): Borç taksit hücceti.
- 220 (31b-4): Bâten satış hücceti.
- 221 (32a-1): Sulh hücceti.
- 222 (32a-2): Bâten satış hücceti.
- 223 (32a-3): Bâten satış hücceti.
- 224 (32a-4): İzin hücceti.
- 225 (32b-1): Rehin hücceti.
- 226 (32b-2): Sulh hücceti.
- 227 (32b-3): Bâten satış hücceti.
- 228 (32b-4): Bâten satış hücceti.

229 (33a-1): Vakıf mülkün sıhhatiyle ilgili i'âm.

230 (33b-1): Vesâyet i'âmı.

231 (33b-2): Muhâla'a hücceti.

232 (33b-3): Şehâdet hücceti.

233 (34a-1): Alacağın ispatına dair i'âm.

234 (34a-2): Tevkî i'âmı.

235 (34a-3): Bâten satış hücceti.

236 (34a-4): Bey bi'l-istiglâl hücceti.

237 (34b-1): Bâten satış hücceti.

238 (34b-2): Bâten satış hücceti.

239 (34b-3): Talâk-ı bâin hücceti.

240 (34b-4): Bey bi'l-istiglâl hücceti.

241 (35a-1): Talâk-ı bâin ve ferâğ hücceti.

242 (35a-2): Borça karşılık takas hücceti.

243 (35a-3): Sulh hücceti.

244 (35a-4): Bâten satış hücceti.

245 (35b-1): Sulh hücceti.

246 (35b-2): Borç i'âmı.

247 (35b-3): Sulh hücceti.

248 (35b-4): Satış fesih hücceti.

249 (36a-1): Bey bi'l-istiglâl hücceti.

- 250 (36a-2): Sulh hücceti.
- 251 (36a-3): İbrâ hücceti.
- 252 (36a-4): İbrâ hücceti.
- 253 (36b-1): Bâten satış hücceti.
- 254 (36b-2): Bâten satış hücceti.
- 255 (37a-1): İbrâ hücceti.
- 256 (37a-2): Bâten satış hücceti.
- 257 (37a-3): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 258 (37a-4): Muhâla'a hücceti.
- 259 (37a-5): Bâten satış hücceti.
- 260 (37b-1): Kethüdâ ve yiğitbaşı tayin hücceti.
- 261 (37b-2): Bâten satış hücceti.
- 262 (38a-1): Mülk satışıyla ilgili i'lâm.
- 263 (38a-2): Bâten satış hücceti.
- 264 (38a-3): Bâten satış hücceti.
- 265 (38a-4): Bâten satış hücceti.
- 266 (38b-1): Vekâlet i'lâmı.
- 267 (39a-1): Sulh hücceti.
- 268 (39a-2): Nikâh vaadi ile ilgili anlaşmazlık hakkında i'lâm.
- 269 (39a-3): Keşif hücceti.
- 270 (39b-1): Muhâla'a hücceti.

- 271 (39b-2): Muhâla‘a hücceti.
- 272 (39b-3): Sulh hücceti.
- 273 (39b-4): Muhâla‘a hücceti.
- 274 (40a-1): Ferâg hücceti.
- 275 (40a-2): Bâten satış hücceti.
- 276 (40a-3): Bâten satış hücceti.
- 277 (40a-4): Mirasın varislere intikali ile ilgili i‘lâm.
- 278 (40b-1): Bâten satış hücceti.
- 279 (40b-2): Sulh Hücceti.
- 280 (41a-1): Kethüdâ tayin hücceti.
- 281 (41a-2): Kethüdâ azil ve tayin hücceti.
- 282 (41a-3): Bâten satış hücceti.
- 283 (41a-4): Kira hücceti.
- 284 (41b-1): Muhâla‘a hücceti.
- 285 (41b-2): Mütevellî tayin hücceti.
- 286 (41b-3): İbrâ hücceti.
- 287 (41b-4): Bâten satış hücceti.
- 288 (42a-1): Fekk-i istiglâl ve bâten satış hücceti.
- 289 (42a-2): Bâten satış hücceti.
- 290 (42a-3): Bâten satış hücceti.
- 291 (42b-1): Nafaka hücceti.

- 292 (42b-2): Muhâla‘a hücceti.
- 293 (42b-3): Bâten satış hücceti.
- 294 (42b-4): Nafaka hücceti.
- 295 (43a-1): Bâten satış hücceti.
- 296 (43a-2): Âzâd hücceti.
- 297 (43a-3): Nafaka hücceti.
- 298 (43a-4): Sulh hücceti.
- 299 (43b-1): Bâten satış hücceti.
- 300 (43b-2): Bâten satış ve ferâğ hücceti.
- 301 (43b-3): Bâten satış hücceti.
- 302 (44a-1): Muhâla‘a hücceti.
- 303 (44a-2): Mütevellî tayin hücceti.
- 304 (44a-3): Vakıf mülkün sıhhati meselesiyle ilgili i‘lâm.
- 305 (44b-1): Bâten satış hücceti.
- 306 (44b-2): Vakıf mülkün tevcîhi ile ilgili hüccet.
- 307 (44b-3): Nafaka hücceti.
- 308 (45a-1): Mülk satışı ile ilgili i‘lâm
- 309 (45a-2): Borcun te‘cîliyle ilgili i‘lâm.
- 310 (45a-3): Bâten satış hücceti.
- 311 (45b-1): Bâten satış hücceti.
- 312 (45b-2): Muhâla‘a hücceti.

313 (45b-3): Bâten satış hücceti.

314 (46a-1): Vekâlet hücceti.

315 (46a-2): Muhâla'a hücceti.

316 (46a-3): Bâten satış hücceti.

317 (46b-1): Satış fesih hücceti.

318 (46b-2): Muhâla'a hücceti.

319 (46b-3): İbrâ hücceti.

320 (46b-4): Sulh hücceti.

321 (47a-1): Miras mülkün aidiyetiyle ilgili i'lâm.

322 (47a-2): Nafaka hücceti.

323 (47b-1): Sulh hücceti.

324 (47b-2): Muhâla'a hücceti.

325 (47b-3): Nafaka hücceti.

326 (47b-4): Kira akdi.

327 (48a-1): Mirasın vasî tarafından nasıl değerlendirileceğine dair hüccet.

328 (48a-2): Bâten satış hücceti.

329 (48a-3): Bâten satış hücceti.

330 (48a-4): Bâten satış hücceti.

331 (48b-1): Bâten satış hücceti.

332 (48b-2): Sulh hücceti.

333 (48b-3): Bey bi'l-istiglâl hücceti.

- 334 (48b-4): İbrâ hücceti.
- 335 (49a-1): Satış fesih hücceti.
- 336 (49a-2): Tedbîr hücceti.
- 337 (49a-3): Âzâd hücceti.
- 338 (49a-4): Bey bi'l-vefâ hücceti.
- 339 (49b-1): Sulh hücceti.
- 340 (49b-2): Vasî tayin hücceti.
- 341 (50a-1): Vasî tayin hücceti.
- 342 (50a-2): Bâten satış hücceti.
- 343 (50a-3): Fekk-i istiglâl ve bâten satış hücceti.
- 344 (50b-1): Bâten satış hücceti.
- 345 (50b-2): Bâten satış hücceti.
- 346 (51a-1): Bâten satış hücceti.
- 347 (51a-2): Vakıf mülkün tasarrufu ile ilgili i'lâm.
- 348 (51a-3): Kunderacı ve kara pabuççu esnafı arasındaki ahd hücceti.
- 349 (51a-4): Vazifeye tayin hücceti.
- 350 (51b-1): Bâten satış hücceti.
- 351 (51b-2): Ferâğ ve bâten satış hücceti.
- 352 (51b-3): Muhâla'a hücceti.
- 353 (52a-1): Sulh hücceti.
- 354 (52a-2): Sulh hücceti.

355 (52b-1): Cinayet olayıyla ilgili şehâdet hücceti.

356 (52b-2): Bâten satış hücceti.

357 (52b-3): Vasî tayin hücceti.

358 (53a-1): İzin hücceti.

359 (53a-2): Nafaka hücceti.

360 (53a-3): Âzâd hücceti.

361 (53b-1): Bâten satış hücceti.

362 (53b-2): Bâten satış hücceti.

363 (53b-3): Muhâla‘a hücceti.

364 (54a-1): Âzâd hücceti.

365 (54a-2): Âzâd hücceti.

366 (54a-3): Bâten satış hücceti.

367 (54b-1): İbrâ hücceti.

368 (54b-2): Vekâlet hücceti.

369 (54b-3): Mütevellî tayin hücceti.

370 (54b-4): Muhâla‘a hücceti.

371 (55a-1): Sulh hücceti.

372 (55a-2): Sulh hücceti.

373 (55a-3): İbrâ hücceti.

374 (55b-1): Bey bi'l-istiglâl hücceti.

375 (55b-2): Muhâla‘a hücceti.

- 376 (55b-3): Mütevellî tayin hücceti.
- 377 (55b-4): Borcun taksitlendirilmesiyle ilgili hüccet.
- 378 (56a-1): Muhâla‘a hücceti.
- 379 (56a-2): Bâten satış hücceti.
- 380 (56a-3): Borç tahsiyle ilgili i‘lâm.
- 381 (56a-4): Muhâla‘a hücceti.
- 382 (56b-1): Vakıf mülkün sıhhati ile ilgili i‘lâm.
- 383 (56b-2): Vasî tayin hücceti.
- 384 (57a-1): İzin hücceti.
- 385 (57a-2): Alacak davasıyla ilgili i‘lâm.
- 386 (57a-3): Sulh hücceti.
- 387 (57a-4): İbrâ hücceti.
- 388 (57b-1): Tevkîf i‘lâmı.
- 389 (57b-2): Bâten satış hücceti.
- 390 (57b-3): Sulh hücceti.
- 391 (58a-1): Talâk-ı bâin hücceti.
- 392 (58a-2): Nafaka hücceti.
- 393 (58a-3): Nafaka hücceti.
- 394 (58a-4): Sulh hücceti.
- 395 (58b-1): İbrâ hücceti.
- 396 (58b-2): Şartlı talâk hücceti.

- 397 (58b-3): Nafaka ve mehr hücceti.
- 398 (59a-1): Sulh hücceti.
- 399 (59a-2): Sulh hücceti.
- 400 (59b-1): Bâten satış hücceti.
- 401 (59b-2): Muhâye'e i'lâmı.
- 402 (59b-3): Muhâla'a hücceti.
- 403 (60a-1): İbrâ hücceti.
- 404 (60a-2): Satış akdi ile ilgili i'lâm.
- 405 (60a-3): Şehâdet hücceti.
- 406 (60b-1): İstihbâr hücceti.
- 407 (60b-2): Fesh-i şirket hücceti.
- 408 (60b-3): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 409 (61a-1): Talâk-ı bâin hücceti.
- 410 (61a-2): Borcun te'cîliyle ilgili hüccet.
- 411 (61a-3): Bâten satış hücceti.
- 412 (61b-1): Bey bi'l-istiglâl hücceti.
- 413 (61b-2): Bâten satış hücceti.
- 414 (61b-3): Paçacı esnafı ile çevrenci esnafı arasındaki anlaşmazlığa dair i'lâm.
- 415 (62a-1) Kethüdâ tayin hücceti.
- 416 (62a-2) Alacak meselesine dair i'lâm.
- 417 (65b-1) Zimmî Mike'nin arzihâli.

418 (65b-2): Rum patriği tarafından küreğe konan Mike'nin suçsuz olduğunu ortaya çıkaran tahkikata dair ma'rûz.

419 (66b-1): Tarabya'da Müslümanlarla zimmîler arasındaki kilise çanının çalınması nedeniyle vukua gelen nizaya dair ferman.

420 (67a-1): Bedel-i lağım mukâta'sına dair fermân.

421 (67a-2): Ekmekçi Dimitri'nin arzihâli.

422 (67a-3): Galata mahkemesinden merkeze sunulan i'lâm.

423 (67b-1): Marmara ve Kapıdağ nahiyelerinin nüzül bedellerinin toplanmasına dair ferman.

424 (67b-2): Marmara ve Kapıdağ nahiyeleri avarızlarının toplanmasına dair ferman.

425 (68a-1): Ortaköy salhanesi ne dair Galata voyvodasına yazılan ferman.

426 (68b-1): İngiliz elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

427 (68b-2): Yeniçeri Ağası ve Bostancıbaşı'na İngiliz elçiliğinin şarap nakline nezaret etmelerini emreden ferman.

428 (68b-3): Tercüman Babor'un şarap naklinin sorunsuz tamamlandığına dair ibrâ hücceti.

429 (69a-1): Fransız elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

430 (69a-2): Yeniçeri Ağası ve Bostancıbaşı'na Fransız elçiliğinin şarap nakline nezaret etmelerini emreden ferman.

431 (69a-3): Fransa elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

432 (69a-4): Fransa elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

433 (69b-1): Fransa elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

434 (69b-2): Fransa elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

435 (69b-3): İstanbul'da yaşanan kahve sıkıntısına dair Çavuşbaşı Ağa'ya yazılan buyruldu.

436 (70a-1): Dimitraško'nun arzihâli.

437 (70a-2): Rum patriğinin ma'rûzu.

438 (70a-3): Sabık Boğdan voyvodasının arzı.

439 (70a-4): Beşiktaş naibinin i'lâmı

440 (70b-1): Çivici esnafı ile demirci esnafı arasındaki anlaşmazlık nedeniyle sadır olan ferman.

441 (70b-2): Mihalaki'nin ibrâ hücceti.

442 (71a-1): Macader ve İvaz'ın arzihâli.

443 (71a-2): Galata kadısının merkeze i'lâmı.

444 (71a-3): Galata kadısının i'lâmı.

445 (71a-4): Fransa elçisinin arzı üzerine sadır olan ferman.

446 (71b-1): Roma (Nemçe) imparatorunun kapı kethüdâsının arzı üzerine sadır olan ferman.

447 (71b-2): Yeniçeri Ağası ve Bostancıbaşı'na hitaben sadır olan ferman.

448 (71b-3): Nemçe imparatorunun kapı kethüdâsını vekiline ait ibrâ hücceti.

449 (72a-1): Tuz eminine Fransa tüccarına kanun-ı kadime mugayir resm talep etmemesini tenbih eden ferman.

450 (72a-2): Galata kadısına buyruldu.

451 (72b-1): Fransız asilzadesi Böro'nun vekiline ait ibrâ hücceti.

452 (72b-2): Bostancıbaşı'na buyruldu.

453 (72b-3): İstanbul, Galata, Üsküdar ve Haslar kadılarına buyruldu.

- 455 (73a-1): Süleyman adlı şahsın arzihâli.
- 456 (73a-2): Galata kadısının ma'rûzu.
- 457 (73a-3): Yeniköy ve İstinye ahâlisinin arz-ı mahzarı.
- 458 (73a-4): Çavuşbaşı Ağa'ya buyruldu.
- 459 (73b-1): İstanbul ve bilâd-ı selâse kadılarına ferman.
- 460 (73b-2): Fâtıma Hatun'un arzihâli.
- 461 (73b-3): Galata kadısının i'lâmı.

METİN

Çürüklük makâbiri hücceti yokdur. El-Hâc Nûreddîn b. el-Hâc Ramazân vakfiyesi. Galata Mevlevîhânesi'ne Hadîce Hâtûn vakfiyesi. 1133 senesinden bir vakfiye vardır.

1a

Kurrâlardan mahkeme fukarâlarından du'âcılar vazîfelerini beyân ider:

A'mer Şeyh Alî 20

A'mer Mustafâ 20 pâre

A'mer Osman 20 pâre

A'mer Şeyh Alî 20 pâre

A'mer Derviş Hasan 20 pâre

A'mer Zeyneb Hâtûn 20 muhzır yediyle

Yeni Câmi' kayyimi Süleymân Efendi 20 pâre

Râbi'a Hâtûn ... pâre

Mahmûd Çelebi ve zevcesi Rahîme 20 pâre

Derviş El-Hâc Mehmed Eyyûbî 10 pâre

Karamânî Osmân Efendi 10 pare

Ümmügülsüm ma'a Şerîfe Âmine

Â'işe Hâtûn

Hâmide Hâtûn

Şeyh Seyyid Mustafâ 30 pâre

Mi‘mâr Hâtûn

Sâliha Hâtûn

Molla Ömer

Bursavî Muhzır Mehmed 20

Muhzır Süleymân

Fâtıma Hâtûn

Emîne Hâtûn

Derviş İbrâhîm

İsmâ’îl Kapudân

Fâtıma Hâtûn

Ni‘metullah Hâtûn

Kızı(?) A‘mer Hâtûn

Yusûf Çelebi

Es-Seyyid Ahmed Medenî

Sâliha Hâtûn

Yedinde ra‘şeli Bîrhân Abdullâh Efendi

Dîger Emîne Hâtûn

A‘mer Derviş Mustafâ be-her yevm 3 akçe

Şeyh Ömer Efendi’ye be-her yevm 2 akçe

Muhtâcînden Alî Beg nâm kimesne beher yevm dörder akçe verile. Ayda birer guruş bâb mahkememizden verile.

Cümlesinin yedlerinde memhûr tezkireleri olup mahall ve müstahıkk olmalarıyla vazîfeleri verilmiştir.

1b

Mâ-hurrirehû fihî mâ-bendetü'l-evrâk mine'l-kazâyâ ve'l-ahkâmü'l-visâk vâkı' fihî zemîn semeretü'l-ulemâi'l-a'lâm zübdetü'l-fudalâi'l-fihâm el-Hâc Mustafâ Efendi el-kâdı bi-medinet-i Galata el-mahrûsa ve kânu'ş-şurû' fihî tahrîrû'd-de'âvî ve tastîrû (...) el-fakîr ileyhi subhânetü te'âlâ es-Seyyid Yahyâ b. es-Seyyid Mehmed Efendi el-müvellî hilâfeten bi-medîneti'l-mezbûre fî târihi'l-a'lâ fî'l-yevmi'l-işrîn min cumâde'l-âhire li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Rahîm Yâ Ganî Yâ Mugnî yâ Allâh

1 [1b-1]

Vilâyet-i Rumeli'de vâkı' Hezârgrad kasabası mahallâtından Behrâmbeg mahallesi ahâlîsinden İbrahim Beg b. Hasan, mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevcesi Rukiyye Hâtûn bt. el-Hâc Abdullâh Ağa b. Ramazân tarafından bey'-i âti'l-beyânı tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfi'ü'l-vesîka Abdullâh Efendi b. İbrâhîm Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti sudûruna değîn yedimde mülküm olup mahalle-i merkûmede vâkı' Mütevellî-zâde çiftliği dimekle ma'rûf bir tarafı Şa'bân Ağa çiftliği ve bir tarafı Ahmed Beg Câmi'-i şerîfi ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî dâhilen fevkânî üç bâb oda ve dehlîz ve tahtânî taş mahzen ve üstü örtülü sâyebân ve bir hizmetkâr odası ve kenîf ve hâricen bir bâb oda ve yedi bâb ırgad odaları ve bir âhûr ve bi'r-i mâ' ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müstemil mülk çiftliğimi içinde mevcûd iki re's câmûs ve sekiz re's öküz ve üç re's câmûs ineği ve üç re's karasığır ineği ile ma'an bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi'*

ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcem müvekkile-i merkûme Rukiyye Hâtûn'a bi-safka-i vâhidet iki yüz elli guruşa bey' ve temlîk idüp ve Dobrak nâm karyede vâkı' yüz kîle tuhm isti'âb ider ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kat' tarlalarımı ve karaağaç tarlası dimekle ma'rûf bir kıt'a tarlamı bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz zevcem müvekkile-i merkûme Rukiyye Hâtûn'a meccânen ferâğ ve't-tefvîz eğlediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşa müte'allika da'vâdan zevcem müşteriyye-i merkûme Rukiyye Hâtûn'un zimmetini ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve iskât eyleyüp ve her birini mahallerinde zapt u tasarrufa taslît eyledim fîmâ-ba'd zikri sebk iden çiftlik ve derûnunda mevcûde olan hayvânât ve eşyâ-yı sâ'ire ve tarlalar cemî' müştetilâtlarıyla zevcem müvekkile-i merkûme Rukiyye Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı makbûzu olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarıfa olsun." didikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-vevmi's-sâlis aşer min Cumâde'l-âhire li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Çelebi, Kâmî Hasan Çelebi, el-Hâc Mustafâ Efendi b. el-Hâc Ahmed, Hezârgrad'dan es-Seyyid Hüseyin Efendi, es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Abdullâh Efendi, Velî Mehmed Çelebi b. Süleymân Ağa, Cânbâz Ahmed Çelebi, Cânbâz Ömer Ağa, Hüseyin Beg tâbi'-i Ömer Ağa, Katîfeci İbrâhîm Çelebi, Tarakçı Osmân, Kahveci Mahmûd.

2 [1b-2]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Çatmamescid mahallesinde sâkine, bâ'isetü'l-vesîka Râbi'a Hâtûn bt. Halîl mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, es-Seyyid Mustafâ Re'îs b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp "mezbûr es-Seyyid Mustafâ Re'îs zimmetinde mukaddemâ iştirâ ve kabz eylediği on dört zırâ' cenber(?) ta'bir olunur sefîne semeninden bâ-temellük yığirmi beş guruş hakkım bâkî kalmağın sû'âl olunup aliverilmesi murâdımdır." didikte ve gıbbe's-sû'âl mezbûr es-Seyyid Mustafâ Re'îs cevâbında, "fi'l-vâkî' müdde'iyeye-i

merkūme Râbi'a Hâtûn'a ber-vech-i muharrer cihet-i merkūmeden zimmetinde yiğirmi beş guruş deyni bâkî" kaldığını ikrâr ve i'tirâf, mûcebiyle meblağ-ı bâkî-i merkūmu müdde'iyeye-i mezbûre Râbi'a Hâtûn'a edâ vü teslîme Re'îs-i mezbûra tenbîh birle mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Muhzır İbrâhîm b. Mustafâ, Süleymân b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Burusalı Mehmed, Mustafâ b. Receb.

3 [1b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkine sâkin Yorgi veled-i Danil nâm zimmî kendi tarafından asâleten ve zevcesi Katrina bt. Mi'mâr Vasil veled-i Yani nâm zimmiye tarafından bey'-i âtî'l-beyânı ikrâra vekîli olduğu merkūmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Dimitri veled-i Moskov ve Nikola veled-i Dimitri şehâdetleriyle şer'an sâbit olmağla vekâleten mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, kezâlik kendü tarafından asîl ve zevcesi Peraşkovi bt. Botenpov veled-i Yani tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan işbu hâmilü'r-rakîm Yakomi veled-i Todori nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âtî sudûruna değîn Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı' bir taraftan Sabuncuoğlu Yorgi menzili ve bir taraftan Boyacı Yani menzili ve tarafeynden bâğçe ve tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve dehlîz ve tahtânî bir bâb oda ve bir mahzen ve matbah ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i benüm ve nısf-ı şâyi'-i âharı zevcem merkūme Katrina'nın iştirâk-ı seviyy üzre mülkümüz olmağın biz dahi menzil-i mahdûd-ı merkūmu cemî' tevâbi' ve levâhık ve kâffe-i menâfi' ve mürâfikıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcân-ı merkūmân Yakomi ve Peraşkovi'ye ale'l-iştirâki's-seviyy üç yüz otuz guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde anlardan her biri dahi ber-vech-i muharrer iştirâken ve iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl*

eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz otuz guruş [ile] mechûlü'l-adet bir kabza fülûsu zevcân-ı merkûmân yedlerinden her birimiz bi-kadri'l-hısas alup zikr olunan mechûlü'l-adet bir kabza fülûsü işbu meclis-i şer' de izâ'at ve itlâf eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâstemilehî ve yahvihî zevcân-ı merkûmân Yakomi ve Peraşkovi'nin iştirâk-ı seviyy üzre mülk-i müştêrâları olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Cumade'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Temürcü Mehmed b. Ahmed, Temürcü Ahmed b. Yûsuf, El-Hâc Mehmed b. Mustafâ, Süleyman Efendi b. Osman, Molla İbrâhîm b. Hüseyin, Sırmakeş Mustafâ, Alî b. Ahmed.

4 [1b-4]

Mahrûsa-i Galata a'mâlından Kasaba-i Tophane'de Katibmustafâçelebi mahallesinde sâkin Mehmed Çelebi b. Mahmûd mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfiü'l-vesîka es-Seyyid Mehmed Re'îs b. es-Seyyid Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*ben târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem sefîne re'îslerinden gâ'ib ani'l-beled el-Hâc Abbasoğlu dimekle ma'rûf Bekir Re'îs'e mâlımdan alâ-tarîki'l-mudâraba yüz guruş def' ü teslîm idüp ol dahi yedimden ahz u kabz eyledikten sonra mezbûr Mehmed Re'îs meblağ-ı mezbûr yüz guruşa kefil ve zamân olmağın sû'âl olunup meblağ-ı mezbûru bi-hükmi'l-kefâle bana edâya tenbîh olunması murâdımdır.*” deyü da'vâ itmeğın, müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere dahi(?) mudârebeye kefâlet sahîh ve mu'teber olmayup ve mezbûr es-Seyyid Mehmed Re'îs'e sû'âl dahi teveccüh itmemeğın mücebiyle müdde'î-i mezbûr Mehmed Çelebi Re'îs-i merkûma bî-vech mu'ârazadan men birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Cumade'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ , İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed.

5 [2a-1]

Mahmiyye-i İstanbul'da Hâcekâsımköy nâhiyesi ahâlîsinden Abdullâh Beg b. Osmân nâm kimesne meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyesine tâbi' Sarıyâr nâm karye ahâlîsinden olup ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke kendi tarafından asîl ve karye-i mezbûrede sâkine anası İsmihân bt. Abdullâh nâm hâtûn tarafından sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfî'ü'l-kitâb es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Odabaşızâde İbrâhîm Çelebi mülkü ve bir taraftan dere ve bir taraftan sâhil-i bahr ve bir taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd tahtânî iki bâb mahzeni müştemil balık saydgâhı olup ve Velîyeri dimekle ma'rûf mülk arsamı mezbûrân es-Seyyid Ahmed ve İsmihân Hâtûn'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz guruşa iştirâken bey' ve teslîm idüp anlar dahi ber-vech-i muharrer ale'l-iştirâki's-seviyy iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediler ba'de'l-yevm sâbıkü'z-zikr Velîyeri mezbûrân Seyyid Ahmed Çelebi ve İsmihân Hâtûn'un ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları olmuşdur, keyfe mâ yeşâ'ân ve yehtârân mutasarrıf olsunlar.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. el-Hâc Mehmed, Halîl Çelebi b. el- Hâc Mehmed , Süleymân Re'îs b. Mehmed, Bektâş Beşe b. Mehmed, Molla Mustafâ b. Mehmed, Memiş Beşe b. Receb, Ya'küb Beşe b. Alî, Yahyâ Beşe b. Memiş, el-Hâc Mehmed Kapudan b. Hüseyin, Ebû Bekir Çelebi b. Şa'bân el-Mü'ezzin, Bekir Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Aĝa b. Alî, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Yazıcı b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ.

6 [2a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyesine tâbi‘ Sarıyâr nâm karye ahâlîsinden olup ikrâr-ı âtî’z-zikre kendi tarafından asîl ve anası olup hâlâ karye-i mezbûrede sâkine İsmihân bt. Abdullâh b. Abdulmennân nâm hâtûn tarafından vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Memiş Re’îs b. Receb ve Süleymân Re’îs b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde merhûm İsmâ‘îl Efendi nâm sâhibü’l-hayrın nukûd-ı mevkûfesine mütevellî olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Halîl Çelebi b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“anam müvekkile-i mezbûre İsmihân Hâtûn ile ale’l-iştirâki’s-seviyy mülkümüz olup karye-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan Odabaşızâde İbrâhîm Çelebi mülkü ve bir taraftan dere ve bir taraftan sâhil-i bahr ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî iki bâb mahzeni müstemil balık saydgâhı olup Velîyeri dimekle ma‘rûf mülk arsamızı mütevellî-i mezbûr Halîl Çelebi’ye bi-tarîki’l-istiglâl dört yüz guruşa bey‘ ve teslîm idüp ol dahi yedinde olan mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ vü tesellüm eyledikten sonra semeni olan dört yüz guruşu mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzere mütevellî-i mezbûr Halîl Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimizden sonra mütevellî-i mezbûr Halîl Çelebi sâlifü’z-zikr mahzen ve Velîyeri’ni ba‘de’t-tahliyeti’ş-şer‘iyye ve’t-takâbüzü’l-mer‘î senevî yetmişer guruşa olmak üzere târîh-i kitâbdan üç sene temâmına değin akd-i vâhid ile bize îcâr ve teslîm eyledikde biz dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledik.”* didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Cumâde’l-âhire sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed Efendi b. el-Hâc Mehmed, Abdullâh Beg b. Osmân, Molla Musrafa b. Mehmed, Bektaş Beşe b. Mehmed, Ya‘kûb Beşe b. Alî, Yahyâ Beşe b. Memiş, İbrâhîm Ağa b. Alî, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Süleymân Yazıcı, Bekir Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Ağa b. Alî.

7 [2a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkine Hadîce bt. Osmân b. Osmân b. İslâm nâm hâtûn tarafından zikri âfî hul' ve ibrâyı ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Alî Çelebi b. Abdullâh ve Hüseyin Çelebi b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Alî Efendi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de mevsûfe-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-kitâb es-Seyyid Alî b. Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müvekkile-i mezbûrenin zevci mezbûr es-Seyyid Alî ile beynlerinde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğu ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki def'ada dört bin sekiz yüz akçe mehr-i mü'eccelinin altı yüz akçesini müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'a vaz' ve teslîm idüp ol dahi ba'de'l-ahz mâ'adâsı olan dört bin iki yüz akçesinden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere zevci mezbûr es-Seyyid Alî ile muhâla'a-i sahiha-i şer'îyye ile hul' olduğunda mezbûr es-Seyyid Alî dahi ber-vech- i muharrer hul'-i mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini ibrâ' ve iskât eylediler."* didikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhudü'l-Hâl

Es-Seyyid Velî b. es-Seyyid Hasan, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Alî Çelebi b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

8 [2a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed b. Abdulmennân b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Meryem bt. Hasan nâm hâtûn ile sulbî kebîr oğulları İbrâhîm ve Sâlih nâm kimesnelere ve sulbîyye-i kebîre kızları Â'îşe nâm hâtûna münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, mezbûre Â'îşe Hâtûn asâleten ve

mezbûr İbrâhîm kendi kibelinden asâleten ve mezbûre Meryem Hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mustafâ Çavuş b. Hüseyin ve Usta Bayram b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten ve mezbûr Salîh tarafından kezâlik bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu Hasan b. Osmân ve Usta Bayrâm b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed b. Abdulkâdir nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de hâlâ Temürcübaşı olan işbu râfi'ü'l-vesika Usta Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müteveffâyı mezbûrun terekesinden olmağla vefâtı hasebiyle verese-i mezkûresine mevrûs olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Arnavud İbrâhîm nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Tersâne dîvârı ve bir taraftan Hüsmen nâm kimesne menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve kenîfi müştemil mülk menzilimizi bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Usta Mustafâ'ya elli beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru mezbûr Usta Mustafâ yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hısas temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l- yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr, mezbûr Usta Mustafâ'nın mülk-i müşterası olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.*

Şuhûdü'l-Hâl

İsmâ'îl Kapudan b. Ahmed, Usta Hasan b. Mustafâ, Kahveci Abdullâh Çelebi b. Hasan, Alî Beşe b. Ahmed, Hasan Beşe b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Abdülkâdir.

9 [2a-5]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Hasan b. Alî nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Ümmügülsüm bt. Mustafâ nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğlu Mehmed Çelebi nâm kimesneye münhasıra

ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz sekiz sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden bir sehm mezbûre Ümmügülsüm'e ve yedi sehm mezbûr Mehmed Çelebi'ye isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra mezbûr Mehmed Çelebi kendi tarafından bi'l-asâle ve anası mezbûre Ümmügülsüm tarafından itk-ı âti'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Süleymân Çelebi b. Halîl ve el-Hâc Mustafâ b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûra ile'l-vefât rıkkıyeti mutasarrıf olup ba'de-vefâtihi verese-i mezbûresine mevrûs olan işbu uzun boylu açık kaşlı Gürciyyü'l-asl Müslimü'l-mille râfî'ü'l-kabâle Süleymân b. Abdullâh mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mevsûf-ı mezbûr Süleymân asâlet ve vekâletim hasebiyle yedinden makbûzum olan seksen guruş üzerine mâlîmdan tahrîr ve ı'tâk ve zümre-i ahrâr-ı aslîyeye idrâc ve ilhâk eyledim ba'de'l-yevm mevsûf-ı mezbûr Süleymân sâ'ir ahrâr-ı asîlîn gibi hür olup üzerinde velâ-i şer'iyeden gayrı hakkım kalmamıştır.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Abdullâh b. Mehmed, Abdullâh Çelebi b. Hasan, Mehmed Çelebi b. Mehmed Çavuş, Süleymân Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Halîl, el-Hâc Mustafâ b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Ahmed, Molla Abdurrahîm b. Osmân, İbrâhîm Beg.

10 [2b-1]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâcahmed mahallesinde vâkı' bir taraftan ba'zan Havvâ ve ba'zan Rahîme nâm hâtûnlar mülkleri ve bir taraftan ba'zan el-Hâc Ahmed verese-i ve ba'zan Molla Yahyâ Himmet verese-i mülkleri ve bir taraftan İvaz Efendi bâğçesi ve bir taraftan Baltacı el-Hâc Ahmed Beg ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz fevkânî üç bâb oda ve bir sofâ ve tahtında âhûr ve samanlık ve tahtânî sekiz bâb oda ve birer kebîr ve birer

sagır iki köşk ve altı aded kebîr bûstân guyusu (?) ve iki sagır kapu ve kenîf ve yüz dört tût ve elli dört ayva ve yüz kırk yedi şeftâlû ve yigirmi yedi erik ve iki enâr ve on beş kayısı ve dört ceviz ve altı findık ve dört amrûd ve on dört asma ve yigirmi dört incir ve bir Trâbzan hurması ve bir kara tût eşcârlarını müştemil olup arsasının senevî Sultân Bâyezid vakfına yüz elli sekiz akçe mukâta‘a-i kadîmesi olan mülk menzilin iki yüz altmış dört sehmden otuz üç sehmi irsen Havvâ bt. Abdullâh’ın ve altmış üç sehmi Mustafâ Ağa’nın ve yirmi yedişer sehmi kız karındaşları olan Â’işe ve Fâtıma ve Rukıyye benât-ı Abdülkerîm Ağa’dan her birinin ve yedişer sehmi Abdullâh ve diğer Fâtıma ve diğer Â’işe’den her birinin ve seksen dört sehmi şirâ’en el-Hâc Mehmed Ağa b. Ahmed’in iştirâken mülkleri olduğu yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyyeleri mücebince lede’ş-şer‘î-l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra mezbûre Rukıyye Hâtûn’un karındaşı ve tarafından menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyesini âhara bey‘ ve kabz-ı semene ve kendüye îsâle ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsların küllisine vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân karındaşı Mustafâ Ağa b. Abdülkerîm ve Abdullâh Çelebi b. Mehmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer‘an sâbit ve vekâletine hükm-i şer‘î-i lâhık olan Halîl Ağa b. Abdülkerîm mahfel-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-vesîka mezbûr el-Hâc Mehmed mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna deĝin kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un bâlâda zıkr ü beyân olduğu üzre menzil-i mahdûd-ı mezbûrda iki yüz altmış dört sehmden yigirmi yedi sehm hisse-i irsiyyesini bi-cümletü’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât- ı sahîh-i şer‘î ile bi’l-vekâle mezbûr Mehmed’e yüz altmış guruşa bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i mezbûr yedinden temâmen alup kabz eyledim fîmâ-ba’d kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan iki yüz altmış dört sehmden yigirmi yedi sehm hisse-i irsiyyesi bi-cümleti mâstemilehâ müşterî-i mezbûr el-Hâc Mehmed’in mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Cumâde’l-âhire sene 1137

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Ağa b. Ebû Bekir Bevvâb-ı Sultânî, el-Hâc İsmâ'îl b. İbrâhîm, Hasan Beg b. Alî, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Alî, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed.

11 [2b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkine zâtı el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Ramazân ve el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Alî nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtıma bt. Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer' de zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Halîfe b. Sâlih nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendü üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Halîfe ile muhâla'a-i sâhîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-i mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Ramazân, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Alî, el-Hâc Alî b. Mehmed, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

12 [2b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde sâkine Katrina bt. Nikoredriz veled-i Bertoma nâm nasrâniyyenin sadrî kebîr oğlu ve tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîli olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân sadrî oğlu Naço veled-i Golamo ve dâmâdı diğer Naço veled-i Dominiko nâm tercemânlar

şehâdetleriyle sâbit olan Covan veled-i Golamo nâm tercemân meclis-i şer‘de müvekkile-i merkūmenin sadrî kebîr oğlu işbu sâhibü’r-rakîm Nikola veled-i Golamo nâm tercemân muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*anam müvekkile-i merkūme Katrina akd-i âti sudûruna deĝin silk-i mülkünde münselik olup Hâslar kazâsına tâbi‘ Orta Belgrad nâm karyede vâkı‘ bir taraftan Bukaki nâm tercemân çiftliĝi ve bir taraftan Barona veresei mülkleri olup ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî beş bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve bir köşk ve kenîf ve tahtânî iki bâb oda ve bir matbah ve bir kilâr ve âhûr ve havluyu müştemil mülk menzilin nısf-ı şâyi‘i karındaşım tercemân merkūm Nikola’nın ve nısf-ı şâyi‘-i âharı anam müvekkile-i merkūme Katrina’nın mülkü olmaĝın, anam müvekkile-i merkūme Katrina menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi‘asını kebîr oĝlu tercemân-ı merkūm Nikola’ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile iki yüz elli guruşa bey’ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu oĝlu merkūm Nikola tercemân yedinden bi’t-temâm ahz u kabz ve nısf menzili müte‘allika-i da‘vâdan tercemân-ı merkūm Nikola’nın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi ba‘de’l- yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû‘u tercemân-ı merkūm Nikola’nın mülkü olup anam müvekkile-i merkūme Katrina’nın kat‘â alâka ve medhali kalmamışdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min Cumâde’l-âhire sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Alî, es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Mustafâ, Halîl b. Bekir, Fırıncı Alî Beşe b. Osmân, Mustafâ b. Ahmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed el-Münâdî, Mehmed b. Ahmed, Halîl Beşe b. Abdullâh, Mustafâ Beşe b. Hasan.

13 [2b-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyinaĝa mahallesinde sâkine Dominiko bt. Golamo veled-i Covan nâm nasrâniyenin zevci ve tarafından bey’-i âti’z-zikri ikrâra vekîli

olduğu merkūmenin şahsını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Halîl Beşe b. Abdullâh ve Mustafâ Beşe b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Naço veled-i Dominiko nâm tercemân meclis-i şer‘de müvekkile-i merkūmenin karındaşı işbu sâhibü’r-rakîm Nikola veled-i Golamo nâm tercemân muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcem müvekkile-i merkūme Dominiko akd-i âtî sudûruna deĝin deĝin silk-i mülkünde münselik olup Hâslar kazâsına tâbi’ Orta Belgrad nâm karyede vâkı’ bir taraftan Bukaki nâm tercemân çiftliĝi ve bir taraftan Barona vereseşi mülkleri ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî beş bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve bir köşk ve kenîf ve tahtânî iki bâb oda ve bir matbah ve kilâr ve âhûr ve havluyu müstemil mülk menzilde olan nısf hisse-i şâyi‘asını karındaşı tercemân-ı merkūm Nikola’ya tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile iki yüz elli guruşa bey‘ ve temlîk ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu karındaşı tercemân-ı merkūm Nikola yedinden bi’t-temâm ve’l-kemâl ahz u kabz ve hisse-i mezbûrenin gabn u tagrîrine müte‘allika da‘vâdan tercemân-ı merkūm Nikola’nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledi ba‘de’l-yevm zevcem müvekkile-i merkūme Dominiko’nun menzil-i mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi‘ası cemî‘ mâştemilehî ve yahvihî tercemân-ı merkūm Nikola’nın mülk-i müşterâsı olup müvekkile-i merkūme[nin] kat‘â alâka ve medhali kalmamışdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min Cumâde’l-âhire sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Sâbıkûn es-sâbıkûn.

14 [2b-5]

Mahrûsa-i Galata’da Câmi‘-i kebîr mahallesinde sâkine Rukıyye nâm hâtûnun babası ve tarafından zikrleri câ’î hul‘ ve ibrâyı ikrâra vekîli olduğu mezbûrenin zâtını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân el-Hâc Ömer Efendi b. Mehmed ve Hüseyin Efendi b. Hasan şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer‘an sâbit ve vekâletine hükm-i

şer'î-i lâhık olan Hasan Efendi b. Ahmed mahfil-i şer'de müvekkile-i mezbûrenin zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Efendi b. Ahmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“kızım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn zevci mezbûr Mehmed Efendi ile beynlerinde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olup mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan altı bin akçe mehr-i mü'eccelinden fârige olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olup ve zevci mezbûr Mehmed Efendi'den dokuz aylık mikdârı haml olmağla ba'de'l-vilâdet yedi seneye değın şer'an kendi mâlından infâk ve iksâ eylemek üzre zevci mezbûr Mehmed Efendi ile muhâla'a-i sahîha ile muhâla'a olundukda ol dahi ber vech-i muharrer hul'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve târîh-i kitâba gelinceye değın beynlerinde cereyân iden ahz u itâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika âmme-i da'vâdan kızım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn mezbûr Mehmed Efendi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüp ol dahi kezâlik kızım müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Kapudan b. Mustafâ, Mehmed Çelebi el-Mü'ezzin, Arûsî Mustafâ Efendi, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Sa'îd Efendi b. Abdullâh(?).

15 [3a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Cihângîr mahallesinde sâkin sefine re'îslerinden el-Hâc Alî b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de abd-i mükâtebi orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü, Gürcüyyü'l-asl Müslimü'l-mille râfi' hâzihi'l-kabâle Hasan b. Abdullâh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mevsûf-ı mezbûr Hasan'ı bundan akdem iki yüz guruş kitâbet kat' eylemişdim hâlâ mevsûf-ı mezbûr Hasan bedel-i mezbûr ikiyüz guruşu bana vaz' ve teslîm, ben dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz eylediğim cihetle mevsûf-ı mezbûr Hasan sâ'ir ahrâr-ı asîlîn gibi hürr olup üzerinde velâ-i şer'iden gayrı hakkım kalmamışdır.”* didikde gibbe't-

tasdiki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdurrahman Çelebi b. Hüseyin, İbrâhîm Beg b. Abdullâh, Abdurrahman Çelebi b. Hüseyin, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

16 [3a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde sâkine olup zâtı Abdullâh Çelebi b. Mustafâ ve Ahmed Beşe b. Mustafâ ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Afife bt. Osmân nâm hâtûn, meclis-i şer'de zevci işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hâc Hüseyin b. Abdullâh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti sudûruna deĝin yedimde mülk ve hakkım olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Abdî Odabaşı menzili ve iki taraftan Âmine ve İsmihân nâm hâtûnlar menzilleri ve bir taraftan makâbir-i müslimîn ile mahdûd fevkâni bir bâb oda ve bir sofa ve bir dehliz ve tahte-pûş ve kenîf ve tahtânî bir bâb oda ve kilâr ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimi bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile zevcim mezbûr el-Hâc Hüseyin'e iki yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ve ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru zevcim müşterî-i mezbûr el-Hâc Hüseyin yedinden temâmen alup kabz eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhî zevcim müşterî-i mezbûr el-Hâc Hüseyin'in mülk-i müşterası [olup] keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gıbbe't-tasdiki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhudü'l-Hâl

Duhânî el-Hâc Mehmed, Alî Beşe b. Mustafâ, Yemişçi Mehmed Çelebi, Duhânî Mustafâ Beşe, Duhânî İbrâhîm Ahmed b. Ahmed, Duhânî el-Hâc Mehmed b. Ömer, İbrâhîm b. Receb.

17 [3a-3]

Mahrûsa-i Galata a‘mâlinden Beşiktaş nâhiyesine tâbi‘ Ortaköy kasabası sâkinlerinden Mikâil veled-i Şöhret nâm Ermeni mahfil-i şer‘de işbu râfî‘ü’l-vesîka Koyasir (?) veled-i Partak nâm Ermeni muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mahrûsa-i merkûme hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı‘ merhûm Sultân Bâyezid Hân vakfından senevî üç akçe mukâta‘a-i kadîmesi olan, iki taraftan benim menzirim ve bir taraftan Manuk Ermenî menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen kırk beş buçuk ve arzen sekiz buçuk bi-hisâb-ı terbi‘î üç yüz seksen altı zirâ‘ menzil arsamı cemî‘ tevâbi‘ ve’l-levâhıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile merkûm Koyasir’e seksen guruşa bey‘ ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşteri-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eyledim fîmâ-ba‘d arsa-i mahdude-i merkûme bi-cümleti mâştemilehâ müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Cumâde’l-âhire sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Alî, el-Hâc Osmân b. Receb, Arûsî Mustafâ Efendi, Manuk veled-i Kazaz(?), Menas veled-i Avak, Yani veled-i Tures(?)

18 [3a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü’eyyedzâde mahallesinde sâkine olup zâtı İmâm el-Hâc Mehmed Efendi ve Mü’ezzin Molla Abdurrahman ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan Râbi‘a bt. Hüseyin Re’îs nâm hâtûn mahfil-i şer‘de zevci işbu râfî‘ü’l-vesîka el-Hâc Mehmed Ağa b. Abdulkerîm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti sudûruna değin yedimde mülküm olan eşyâmdan bir cevâhir kuşak bir çift zümürrüd küpe ve iki sîm kuşak ve bir müsta‘mel hatâyî kablı sincâb kürk ve yine hatâyî kablı bir zerdevâ kürk ve yine hatâyî kablı bir paça kürk ve yine hatâyî kablı bir yalancı kürk ve sekiz minder ve on beş müsta‘mel çatma yasdık ve bir orta kiçesi ve bir yan*

kiçesi ve müsta'mel on Yemenî yorgan ve dört beledî döşek ve dört elvân hatâyî kaftan ma'a antarı ve birer sof ve iki çuka üç müsta'mel ferâce ve altmış vukiyye bakır evânimi bi-safka-i vâhidet zevcim el-Hâc Mehmed Ağa'ya tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz guruşa bey' ve teslim idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra eşyâ-i merkûmenin aynlarına ve cem'an semenleri olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşa müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan zevcim mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti'ü's-şer' ile ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l-yevm eşyâ-i muharrer[e]-i mezbûre zevcim mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuştur, benim eşyâ-yı merkûmede kat'â alâka ve medhalim yokdur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm el-Hâc Mehmed Efendi, Mü'ezzin Molla Abdurrahman, el-Hâc Mehmed Ağa, el-Hâc Alî b. Ahmed, el-Hâc Mustafâ b. Ahmed, el-Hâc Mustafâ b. Osmân , el-Hâc Mehmed b. Alî, Ahmed Çelebi b. el-Hâc Hüseyin, es-Seyyid Abdullâh b. el-Hâc İbrâhîm, Pervîzzâde (?) el-Hâc Mustafâ.

19 [3a-5]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkine olup zâtı el-Hâc Mehmed el-İmâm ve Mü'ezzin Molla Abdurrahman ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Râbî'a bt. Hüseyin Re'îs nâm hâtûn mahfil-i şer'de zevci işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc Mehmed Ağa b. Abdulkerîm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âtî sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup zikr olunan Mü'eyyedzâde mahallesinde vâkı' bir taraftan el-Hâc Mehmed menzili ve bir taraftan ba'zan Gürcü İsmâ'îl menzili ve ba'zan Sâliha Hâtûn menzili ve bir taraftan tarîk-i hâss ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ulyâda bir bâb oda ve bir sofa ve kilâr ve dehliz vüstâda iki bâb oda ve bir matbah ve kenîf ve dehliz ve süflâda bir bâb oda ve kenîf*

ve bi'r-i mâ' ve bir mikdâr havluyu müştamil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffet-i menâfi' ve mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcim mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya dört yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyleyüp menzil-i mezbûrun aynına ve semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşa müte'allika âmme-i de'âvî ve eymân ve muhâsamâtdan zevcim müşterî-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtî'ü'ş-şer' ile ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhî zevcim mezbûr Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Cumâde'l-ahire sene 1337.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Sâbıkûn es-sâbıkûn.

20 [3a-6]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' İlyâşçelebi mahallesinde sâkine Hadîce bt. el-Hâc Hasan nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i şer'de zevc-i sâbıkı işbu râfî'ü'l-vesîka Mehmed Efendi b. Mahmûd mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "mezbûr Mehmed Efendi mukaddemâ zevcim olup beni tatlık itmekle ben dahi mezbûrun zimmetinde mütekarrer olan yedi yüz akçe mehr-i mü'eccelimi mezbûrdan taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi sen mikdâr-ı mezkûr mehr-i mü'eccelinden ve nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknândan geçüp benimle muhâla'a ve hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledin deyü def' ve def'-i mezkûrunu isbât sadedinde iken zümre-i muslihûn tavassut idüp mezbûr Mehmed Efendi ile da'vâ-yı mezkûremden üç yüz akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i merkûmu yedinden alup kabz eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Mehmed Efendi'nin

zimmetini ibrâ ve iskât eyledim.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed (?), Mehmed b. İbrâhîm, Süleymân b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

21 [3b-1]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Tophâne'de Kuloğlu mahallesinde sâkin Alî Beg b. Abdullâh nâm kimesne ile zevcesi olup zâtı Abdullâh Çelebi b. Alî ve Molla Mehmed b. Yûsuf nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Sâliha bt. Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'de, Mahmiyye-i İstanbul'da Âşıkpaşa mahallesinde sâkin el-Hâc Osmân Ağa b. Osmân b. Abdullâh nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfi'u'l-vesîka dîger Alî Beg b. Mehmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“bizim müvekkil-i mezbûr el-Hâc Osmân Ağa'ya cihet-i deyn-i şer'iden yüz elli guruş deynimiz olmağla meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde ale'l-iştirâki's-seviyy mülkümüz olup sâbıku'z-zikr Kuloğlu mahallesinde vâkı' bir taraftan el-Hâc Mehmed mülkü ve bir taraftan Ömer Ağa mülkü ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî iki bâb oda ve tahtânî bir bâb oda ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştetil mülk menzilizimizi müvekkil-i mezbûr el-Hâc Osmân Ağa'ya ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyye rehn ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer irtihân ve kabûl eyledi.”* didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, zevcân-ı mezbûrân Alî Beg ve Sâliha Hâtûn meclis-i mezkûrda Yûsuf b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müvekkil-i mezbûr Osmân Ağa târîh-i kitâb şehri guresinden bir sene temâmına değın bizi imhâl itmekle bizim için müddet-i madrûbe temâmında edâ-i deyn birle fekk-i rehn mümkin olmazsa menzil-i mahdûd-ı merkûmu semeni misli ile âhara bey' ve semenini kabzına ve semen-i mezbûrdan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu müvekkil-i mezbûr el-Hâc Osmân Ağa'ya edâ vü teslîme ve fazla kalursa bize îsâle ve noksân gelürse mâlumızdan tekml eylemek üzre azl ve in'izâlden masûnen*

vekâlet-i devriyye ile mezbûr Yûsuf'u tarafımızdan vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn itdik.” didiklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidemât ikâmete ta'ahhüd itmeğin mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdullâh b. Alî, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Molla Mehmed b. Yûsuf, Mehmed b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed.

22 [3b-2]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi celle şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata'da Karamustafâpaşa mahallesinde sâkine zâtı İmâm Mehmed Efendi b. Abdurrahman ve Mü'ezzin el-Hâc Mustafâ b. Yûsuf nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Â'îşe bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer' de zevci işbu sâhibü'l-kitâb İbrâhîm Çelebi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan el-Hâc Ahmed mülkü ve bir taraftan Yasakçı Alî Beşe mülkü ve bir taraftan el-Hâc Hasan menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve bir matbah ve bir sofa ve tahtânî mıhtab ve kenîf ve müşterek bi'r-i mâyi müştemil mülk menzilin nısf-ı şâyi'ini zevcim mezbûr İbrâhîm Çelebi'ye tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mezbûr İbrâhîm Çelebi'ye karz-ı şer'iden ve deynim olan yüz guruşa takâs eylediğim de ol dahi ber-vech-i muharrer mukâsa ve kabûl itmeğin ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'ini zevcim mezbûr İbrâhîm'in mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim yokdur.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Ahmed el- Mü'ezzin, Yûsuf b. Abdullâh, Mehmed Beşe b. Mustafâ, el-Hâc Mehmed b. Mehmed, el-Hâc Hasan b. Murtazâ, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed

23 [3b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Sahhâfmuhyiddînefendi mahallesinde sâkine olup zâtı Kundakçı Mehmed Beşe b. Ahmed ve Tabâncacı el-Hâc Hasan b. Mehmed ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Râbi'a bt. Hasan nâm hâtûn mahfel-i şer' de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafâ Beşe b. Yûsuf nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Mustafâ Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Mustafâ ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sa'ire müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.”* didiklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân b. Ahmed, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Ebûbekir b. Hüseyin, Molla Mehmed b. Yûsuf, Alî b. Abdurrahman.

24 [3b-4]

El-emru hasbemâ harrerehû nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde taksîmi iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl, ol dahi hâssa mi'mârlardan Üstâd es-Seyyid Mustafâ Halîfe b. Eyyûb ve Alî Halîfe b. Ahmed ile merhûm Keşfi es-Seyyid Osmân nâm sâhibü'l-hayrın Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Kulaksız mahallesinde binâ eylediği Câmî'-i şerîfi kurbünde vâkı' gallesi evlâd-ı evlâdına meşrûta olan vakf menzili üzerine varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, Mahmiyye-i İstanbul'da Seferikoz(?) mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Osmân b. Abdullâh nâm hâtûnun zevci ve tarafından zikr-i âti husûsa vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ramazân ve Mustafâ Çelebi b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda Hüseyin Ağa b. Osmân nâm kimesne mahzarında vâkıf-ı mûmâ-ileyhin evkâfına evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevelliyeye olan şerîfe Fâtıma Hâtûn'un zevci ve umûr-ı tevliyetini ikâmete kâ'im-makâmı olan el-Hâc Mehmed hâzır olduğu hâlde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp, *"vâkıf-ı mûmâ-ileyhin, gallesi evlâd-ı evlâdına meşrûta vakfi olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan vakf-ı mezbûrdan Â'işe Hâtûn tasarrufunda olan menzil ve bir taraftan vakf-ı mezbûrdan arsa-i hâlîye ve bir taraftan yine vakf-ı mezbûrdan Hadîce Hâtûn bâğçesi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve kenîf ve magsel ve vüstâda bir kenîf ve dehlîz ve zûkâk tarafında bir bâb bakkâl dükkânını müstemil vakf menzili icâre-i mu'accele-i ma'lûme ve ayda yiğirmi akçe icâre-i mü'eccele ile zevcem müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn ile mezbûr Hüseyin Ağa'nın nısfıyyet üzere taht-ı tasarruflarında olmağla menzil-i mezbûru bi't-terâhî beynlerinde ma'rifet-i mütevellî ile taksîme murâd eylediklerinde mi'mârân-ı mezbûrân mesâhasıyla tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî'î yetmiş bir zırâ' arsa üzerinde vâkı' bir taraftan Hadîce Hâtûn bâğçesi ve bir taraftan vakf arsa ve bir taraftan mezbûr Hüseyin Ağa hissesine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve kenîf ve dehlîz ve bir magsel ve kenîf ve vüstâda dehlîz ve kenîf ve bakkâl dükkânı ve tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî'î yetmiş iki buçuk zırâ' arsa-i hâlîye başka bir zûkâk kaptusu açmak üzere ayda on akçe icâre-i mü'eccele ile zevcem müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'un nısf hissesine ta'yîn ve tahsîs olunup ve tûlen ve arzen bi-hisâb-ı*

terbî'î yetmiş bir buçuk zırâ' arsa üzerinde vâkı' bir taraftan Â'îşe Hâtûn menzili ve bir taraftan vakf arsa ve bir taraftan mezbûre Fâtıma Hâtûn hissesine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve bir kebîr sofa ve nısf dehlîz ve tahtânî âhûr ve zûkâk kapusu ve tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî'î yetmiş iki buçuk zırâ' arsa-i hâliye ayda on akçe icâre-i mü'eccele ile mezbûr Hüseyin Ağa'nın nısf hissesine ta'yîn ve tahsîs olunup hisseteyn-i mezbûreteynin beynlerine alâmât-ı fâsıla vaz' ve her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle hisselerimizi ma'rifet-i mütevellî ile ahz u kabz eyledik." didikde mezbûr Hüseyin Ağa dahi vekîl-i mezbûr Mehmed Çelebi'yi akvâl-i meşrûhasında ba'de't-tasdîk, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Hasan Beşe b. Abdullâh ve Muhzır Mehmed b. Ahmed ile meclis-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ hüve'l-vâkı' li-ecli't-tevsîk bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâd'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Alî b. Ahmed, Alî Ağa b. Mehmed, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Hasan b. Mustafâ, Halîl b. Abdullâh, Sâlih Çelebi b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Abdullâh, es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Mustafâ, Hüseyin Çavuş b. Rıdvân.

25 [4a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de İlyâşçelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem cerîhân vefât iden Hüseyin b. Mustafâ nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Ahmed ve anası Ünzile bt. Hüseyin nâm hâtûnlara münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra zâtları el-Hâc Mehmed b. Abdullâh ve Alî Beşe b. Ahmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûretân Fâtıma ve Ünzile meclis-i şer'de Dergâh-ı Âlî topçularından işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan Beşe b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında her birisi ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Hasan Beşe târîh-i kitâbdan yiğirmi beş gün mukaddem mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'i medîne-i Üsküdâr'a*

tâbi‘ Kādıköyü iskelesinde kendi ikâmetinde bıçak ile sağ omzu başından amden bigayr-ı hakkın darb u cerh idüp ve cerh-i mezbûrun te’sîrinden nâşî on gün mürûrununda vefât itmekle, mûcib-i şer’îsini mezbûr Hasan Beşe’den taleb ve da’vâ eylediğimizde ol dahi husûs-ı mezbûru bi’l-küllîye inkâr idüp ve biz müdde’âmızı beyâna kâdir olmayup, mezbûr Hasan Beşe’yi tahlîf sadedinde iken zümre-i muslihûn tavassut idüp da’vâ-i mezkûremizden mezbûr Hasan Beşe ile bizi an-inkâr fedâ’en li’l-yemîn, otuz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz guruşu mezbûr Hasan Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimizden sonra mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun dem ü diyetine müte’allika âmme-i deâ’vî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan mezbûr Hasan Beşe’nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı’ü’ş-şer’ ile ibrâ ve iskât eylediğimizde, ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr otuz guruşa müte’allika da’vâdan bizim zimmetimizi ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-işrîn min Cumâde’l-âhire sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Sâlih Odabaşı b. Mehmed, Abdurrahman Odabaşı b. Alî, Muhsin Beşe b. Hüseyin, Yûsuf b. Mehmed, Mustafâ Beşe b. Alî, Ahmed Beşe b. Mehmed, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Osmân, Hüseyin Beşe b. Hasan, Mustafâ Beşe b. Receb.

26 [4a-2]

El-emru hasbemâ (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü’eyyedzâde mahallesinde vâkı‘ bir taraftan imâma meşrût vakf menzili ve bir taraftan Mehmed Efendi menzili ve bir taraftan ba‘zan Hâsekî vakfından mezbûr Mehmed Efendi tasarrufunda olan vakf menzili ve ba‘zan vakf-ı mezbûreden Mehmed Çelebi tasarrufunda vakf menzili ve bir taraftan tarîk-i

âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve iki sofa ve dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtında mıhtab ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilin nisf-1 şâyi'î Fâtîma bt. el-Hâc Hüseyin ve nisf-1 şâyi' -i âharı kız karındaşı Havva bt. el-Hâc Hüseyin nâm hâtûnların ale'l-iştirâki's-seviyy irsen mülkleri olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûre Fâtîma Hâtûn'un kebîr oğlu ve tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mustafâ Ağa b. Abdülkâdir ve Hüseyin Ağa b. el-Hâc Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İbrâhîm Ağa b. el-Hâc Bekir ve mezbûr Havvâ Hâtûn tarafından kezâlik bey'-i câ'î'z- zikri ikrâra vekîli olduğu mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Abdullatîf Çelebi b. Abdurrahman ve Bekir Beşe b. Receb şehâdetleriyle şer'an sâbit olan el-Hâc Osmân b. el-Hâc Ahmed mahfel-i şer'de mezbûre Havvâ Hâtûn'un kebîr oğlu işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Çelebi b. Alî mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müvekkilelerimiz mezbûre Fâtîma Hâtûn ve Havvâ Hâtûn bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzre ale'l-iştirâki's-seviyy mülkleri olan menzil-i mahdûd-ı merkûmu bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile her biri yüzer guruşdan cem'an iki yüz guruşa mezbûr Mehmed Çelebi'ye bey' ve teslîm eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru her biri bi-kadri'l-hısas müşterî-i mezbûr Mehmed Çelebi yedinden temâmen alup kabz eylediler, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâstemilehî ve yahvîhi müşterî-i mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Efendi b. Hasan, Mehmed Efendi el-İmâm, Abdurrahman Efendi b. Mehmed, Abdurrahîm el- Mü'ezzin, el-Hâc Mehmed Ağa, Ya'küb Ağa, el-Hâc Osmân b. el-Hâc Mehmed, Sâlih Ağa b. Nasûh, İbrâhîm Ağa b. Süleymân, Abdullatîf Çelebi b. Abdurrahîm, Mehmed Ağa b. Ömer.

27 [4a-3]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Tophâne'de Seferkethüdâ mahallesinde sâkine olup, zâtı Mehmed b. Mustafâ ve Mustafâ b. Osmân ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Ümmühânî bt. İbrâhîm nâm hâtûn meclis-i şer' de zevc-i sâbıkı Ahmed Efendi b. Mustafâ mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, *"mezbûr Ahmed Efendi'nin firâşından hâsıl hâlâ batnında mevcûd-ı haml olup ve iddetim vaz'-ı haml ile münkazıyye olmağla vaz'-ı haml idinceye değın benim için mezbûr Ahmed Efendi üzerine kıbel-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz ve takdîr olunması matlûbumdur."* didikde mezbûr Ahmed Efendi'nin zî-kudret olup yevmî sekizer akçeye tahammülü olduğu mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mustafâ b. Osmân ve Mustafâ b. Ramazân ve Mehmed b. Mustafâ ve Mehmed b. Hamza ve Fınıklı'da İbrâhîm Efendi mahallesi sükkânından Mehmed b. Hüseyin ve Mahmiyye-i İstanbul'da Karataş mahallesinde sâkin Alî b. Mehmed nâm kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve âşikâr olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ-leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi mezbûre Ümmühânî Hâtûn için mezbûr Ahmed Efendi üzerine târîh-i kitâbdan vaz'-ı haml idinceye değın yevmî sekizer akçe nafaka takdîr eyleyüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru kendi masârifine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istîdâneye ve inde'z-zafer mezbûr Ahmed Efendi üzerine rücû'a müdde'îyye-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn'a izn verilmeğın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mustafâ Beşe b. Receb, Süleymân b. Ahmed, Alî b. Ahmed ve sâ'irehüm.

28 [4a-4]

Mahmiyye-i İstanbul'da Unkapanı'nda sâkin iksirci tâ'ifesinden Simon veled-i Mirlot(?) nâm Ermenî, mahfil-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Yorgi veled-i Danil nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âtî sudûruna değın yedimde mülküm olup Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde vâkı'*

bir taraftan Sâ'atci Kabon oğlu vereseşi mülkleri ve bir taraftan Vasilaki mülkü ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtında bi'r-i mâ' ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müstemil mülk menzili cemî' tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffe-i menâfi' ve'l-mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Yorgi'ye üç yüz elli gurus ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu müşterî-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra zikr olunan mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu işbu meclis-i şer'de saçup izâ'at ve itlâf eyledim, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezbûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i merkûm Yorgi'nin mülk-i müşterâsı olup keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Mehmed, el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafâ, Bağdasır(?) veled-i Sefer, Kutlu Beg veled-i Sefer, Rûşen veled-i Aravek.

29 [4a-5]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde sâkine Âmine bt. Veliyyüddîn b. Abdülkerîm nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Mustafâ b. Musâ ve el-Hâc Mehmed b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kayyimzâde Molla Mustafâ b. Alî mahfel-i şer'de işbu râfî'atü'l-vesîka Emetullâh Hâtûn bt. Bayrâm mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "akd-i âti sudûruna değîn müvekkilem mezbûre Âmine Hâtûn silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Bakkal Alî Çelebi mülkü ve bir taraftan Berber kızı Sâliha Hâtûn ve Alî Çelebi vereseşi mülkleri ve bir taraftan benim âhar

mülküm ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, tahtânî iki bâb oda ve dehlîz ve kenîf ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilinî bi-cümletü't-tevâbi ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûme Emetullâh Hâtûn'a seksen guruşa bey' ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûmu müşteriyye-i mezbûre Emetullâh Hâtûn yedinden temâmen alup kabz eyledi, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşteriyye-i merkûmenin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Ahmed, Bakkal Ahmed Çelebi b. Mehmed, es-Seyyid Alî Efendi el-İmâm, Molla Hasan b. Hüseyin, es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Mûsâ, Okçu Dâmâdı el-Hâc Mehmed, Kaşıkçı İsmâ'îl Çelebi, Halîl b. Mustafâ.

30 [4b-1]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Ürgüb kazâsında nefsi Ürgüb kasabasında vâkı' zimmî mahallesi sükkânından, hâlâ mahrûsa-i Galata'da balıkçı tâ'ifesinden Ovakim veled-i Tanaş nâm zimmî meclis-i şer'de işbu sâhibü'r-rakîm Kıryako veled-i Nikola nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Keşeş ve bir taraftan Kostantin nâm zimmîler mülkleri ve bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî iki bâb odayı müştemil mülk menzilimi merkûm Kıryako'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile otuz dört guruşa bey' ve temlik idüp, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz dört guruşu merkûm Kıryakovi yedinden bi't-temâm ahz u kabz ve menzil-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde kabz ve tasarrıfa merkûm Kıryako'yu taslît eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı*

mezkûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi merkûm Kiryako'nun mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim yokdur.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Osmân, Osmân b. Ömer, Kiryakov veled-i (...), Romani veled-i Yakov, Klind veled-i İstbora, Kiryakov veled-i Mavroz, Apostol veled-i Sirkeş, Nikola veled-i Aslan.

31 [4b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde sâkin tüccâr tâ'ifesinden Mehmed Çelebi b. Mustafâ, meclis-i şer'de sefîne re'îslerinden işbu râfî'ü'r-rakîm Uzun Yorgi Re'îs veled-i Kiryako nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem Vilâyet-i Rûmeli'de nehr-i Tuna sevâhilinde vâkı' Kalas(?) iskelesinde sefînesiyle İstanbul'a nakletmek üzere navl-i ma'lûm ile her vukıyyesi on ikişer akçe kıymetli üç yük(?) içinde mevcûd bin iki yüz doksan vukıyye don yağımı merkûm Yorgi Re'îs'e def' ü teslim idüp, ol dahi ber-vech-i muharrer ahz ve sefîneye tahmîl eylemişidi. Hâlâ zikr olunan üç yük yağımı merkûm Yorgi Re'îs'den taleb iderim, sû'âl olunup teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur.*” didikde gıbbe's-sû'âl merkûm Yorgi Re'îs cevâbında, “*fi'l-vâkı', hâl, müdde'î-i mezbûrun bâlâda takrîr ve tafsîl eylediği minvâl üzere olduğunu ikrâr, lâkin zikrolunan Kalas iskelesinden sefîne-i mezbûre ile İstanbul'a gelür iken esnâ-i tarîkde şedîd furtına zuhûr itmekle yanımda olan sefîneler perâkende ve perîşân ve ba'zısı gark ve helâk olup ben dahi sefînem ile Kırım adası üzerlerine geldiğimde benim için garkdan halâs ve rehâ mümkün olmadığı nümâyân olduğu ecilden garkdan li-eclî't-tahlîs müdde'î-i mezbûrun üç yük yağını tüccâr-ı sâ'irenin emti'alarıyla ma'an deryâyâya ilkâ eyledim.*” deyü iddi'â ve müdde'î-i mezbûr dahi vech-i muharrer üzere furtına vukû'unu ikrâr ve i'tirâf idüp ve bu takdîrde merkûm Yorgi Re'îs'e zikrolunan üç yük don yağının vakt-i ilkâda olan

kıymetini zamân lâzım gelüp, lâkin müdde‘î-i mezbûr Mehmed Çelebi zikrolunan yağın vakt-i ilkâda kıymetini ta‘yîne kâdir olmamağın, bu haseble müdde‘î-i mezbûr bilâ-vech-i şer‘î merkûm Yorgi Re‘îs’e mu‘âraza ve müdâhaleden men‘ birle mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi’s-sânî ve‘l-işrîn min Cumâde‘l-âhire li’s-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Hüseyin, Mustafâ Beşe b. Receb, Ebûbekir b. Hüseyin.

32 [4b-3]

Mahrûsa-i Galata’da sâkin halatçı tâ’ifesinden Alî Re‘îs b. (boş) mahfil-i şer‘de tâ’ife-i merkûmenin kethüdâları işbu râfi‘ü‘l-vesîka Süleymân Beşe ve yiğitbaşları Hasan Re‘îs ve müsinn ve ihtiyâr ustalarından Çelebi el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Hasan b. el-Hâc Alî ve Alî Beşe b. el-Hâc Ömer ve Abdurrahman b. Hasan ve Halîl b. Mehmed ve Mustafâ b. Ömer ve Mahmûd b. el-Hâc Mehmed ve İbrâhîm b. Hasan ve Hüseyin b. Hasan ve el-Hâc Mehmed b. Murâd ve Mustafâ b. Himmət ve Bekir b. Ömer Yazıcı ve el-Hâc Alî b. Abdurrahman nâm kimesneler ve sâ’irleri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“bundan akdem tâ’ife-i merkûme bir husûs için beni içlerinden ihrâc itmeleriyle ben dahi kethüdâ-i mezbûr Süleymân Beşe’den otuz kantâr tel ve otuz sekiz aded halat temürü ve Küçükkule Kapusu handekinde mâlım ile tecdîd eylediğim araba ve iskemlesiyle ma‘an bir destgâh ve yetmiş beş guruş destgâh kirâsını taleb ve da‘vâ sadedinde iken zümre-i muslihûn tavassut idüp beni mezbûr Süleymân Beşe ile da‘vâ-yı mezkûremden an-inkâr kırk guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru ketdüdâ-ı merkûmun yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra zikrleri mârr olan destgâh ve otuz kantâr tel ve yetmiş beş guruş destgâh kirâsı ve sâ’ire müte‘allika âmme-i da‘vâdan mezbûr Süleymân Beşe ile tâ’ife-i merkûmenin zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât idüp ve ba‘de‘l-yevm kendi hâlimde olup tâ’ife-i merkûmenin nizâmlarına mugâyir vaz‘ u*

hareket eylememek üzre ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimde, tâ'ife-i merkûme dahi ben kemâ-fi'l-evvel Galata'da murâd eylediğim mahalde bir halatçı dükkânı açup ve şâkird alup ve şâkirdimi handeka koyup işletdiğimde taraflardan kat'â dahl u ta'arruz ve mümâna'at olunmayup ve zikr olunan otuz sekiz aded halat temürlerimden handekde mevcûd olanları bana teslîm olunup ve destgâh gediklerinden biri mahlûl oldukda âhara virilmeyüp bana virilmek üzre her biri ta'ahhüd ve iltizâm eylediler.” didikde tâ'ife-i merkûmeden her biri dahi mezbûr Alî Re'îs'i ikrâr-ı meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Ahmed Efendi Kâtib, Mustafâ Efendi Kâtib, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, Alî b. Ahmed, Sirmakeş Mustafâ.

33 [4b-4]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Divriği kazâsına tâbi' Samara(?) nâm karye ahâlîsinden olup mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem Kuds-i Şerîf'e azîmet esnâsında garîkan hâlik olan Hızır veled-i Kirkor veled-i Agya nâm Ermenî'nin verâseti, li'l-ebeveyn er karındaşları Bogos ve Nikos ve Samak nâm Ermenîlere ve hâlâ karye-i mezbûrede sâkineler olan anası Azhar bt. Agop veled-i Hrant ve li'l-ebeveyn [kız] karındaşları Kadret ve Margarit nâm Ermeniyyelere münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'îz kırk sekiz sehmden mu'teber olup, sihâm-ı mezbûreden sekiz sehmi mezbûre Azhar'a ve onar sehmi mezbûrûn Nikos ve Bogos ve Samak'dan her birine ve beşer sehmi mezbûretân Kadret ve Margarit'den her birine isâbet eylediği ve hâlik-i mezbûrun terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Fedan nâm Ermenî menzili ve bir taraftan Timürzayi nâm Ermenî menzili ve taraf-ı sâlisden merkûm Fedan bâğçesi ve ba'zan Hobbyar nâm Ermenî bâğçesi ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i

ulyâda bir bâb oda ve iki sofa ve matbahı ve fevkünde cihânnümâyı ve vüstâda iki bâb oda ve bir matbahı ve süflâda bir mıhtab ve sahrınc ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilin, el-yevm kıymet-i şer'iyyesi zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî bî-garaz ehl-i vukûf takvîm ve tahmîniyle yüz yiğirmi bin akçe olmağla tashîh-i mezbûr üzre meblağ-ı merkûmdan yiğirmi bin akçesi mezbûre Azhar'a ve yiğirmi beş bin akçesi mezbûrûn Bogos ve Nikos ve Samak'dan her birine ve on ikişer bin yüz akçesi mezburetân Kadret ve Margarit'den her birine isâbet ve intikâl eyledüğü lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra, mezbûr Nikos meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm merkûm Bogos muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“gâ'ibât-ı mezburât Azhar ve Kadret ve Margarit menzil-i mahdûd-ı mezbûr ile hâlik-i mersûm Hızır'ın tereke-i sâ'iresinden tashîh-i zuhûr üzre kendülere isâbet iden on sekiz sehm hisse-i şâyi'alarını âhara bey' ve semenlerini ahz u kabz ve kendülere îsâle ve umûr-ı mezkûra mütevakfıya olduğu husûsların küllîsine her biri taraflarından kabûlüme mevkûfa vekâlet ile [beni] vekîl nasb u ta'yîn eylediklerinden sonra, gâ'ibât-ı merkûmâtın vech-i muharrer üzre beni tevkîlleri bu tarafda bana tebliğ ve i'lâm olundukda ben dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini kemâ-yenbagî ikâmete ta'ahhüd eylediğim cihetle, ben menzil-i mahdûd-ı mezbûrdan tashîh-i mezbûr üzre bana isâbet iden on sehm hisse-i şâyi'ama asâleten yiğirmi beş bin akçeye ve gâ'ibât-ı mezbûrâtın dahi kezâlik menzil-i mezbûrda olan on sekiz sehm hisse-i şâyi'alarını vekâlet-i meşrûhum hasebiyle cem'an kırk beş bin akçeye merkûm Bogos'a bâten bey' ü teslîm eylediğimde ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl ve kendü hisse-i şâyi'amın semeni olan yiğirmi beş bin akçeyi merkûm Bogos yedinden bi'l-asâle ahz u kabz ve zikrolunan on sehm hisse-i şâyi'ama müte'allika âmme-i da'vâdan merkûm Bogos'un zimmetini ibrâ ve iskât idüp, gâ'ibât-ı mezbûrâtın sihâm-ı mezbûresinden hisselerine isâbet [iden] meblağ-ı mezbûr beş bin akçeyi dahi mezbûr Bogos'dan bi'l-vekâle ahz ve edâ' eylemedikde, virmede ta'allül ider sù'âl olunup edâya tenbîh olunması matlûbumdur.”* didikde gıbbe's-sù'âl merkûm Bogos cevâbında, *“fi'l-vâkı', hâl bi'l-cümle mezbûr Bogos'un takrîr-i meşrûhu üzre olduğunu ikrâr, lâkin mezbûr Bogos'un gâ'ibât-ı mezbûrât taraflarından ber-vech-i tafsîl vekâletini inkâr”* idicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine tenbîh olundukda, gâ'ibât-ı mezbûrâtın [5-a]

şahıslarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve zikrolunan Divriği kazâsı ahâlîsinden olup hâlâ mahmiyye-i İstanbul'da ber-vech-i müsâferet sâkin olup Sipâhî b. Mehmed ve Ömer Sipâhî b. Alî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, "fi'l-vâkı' hâlik-i mezbûr Hızır veled-i Kirkor veled-i Ağya'nın ber-vech-i muharrer hâlâ Samara(?) kazâsında sâkineler olan anası mezbûre Azhar bt. Agob veled-i Hrant ve li-ebeveyn karındaşları mezbûretân Kudret ve Margarit bt. Kirkor veled-i Ağya mûrisleri hâlik-i merkûm Hızır'ın terekesinden olup Galata'da Bereketzâde mahallesinde vâkı' hudûd-ı müştemilâtı bâlâda zikr ü beyân olan mülk menzil ile tereke-i sâ'iresinden taksîm-i mezbûr üzre kendülere isâbet iden on sekiz sehm hisse-i irsiye-i şâyi'alarını âhara bey' ve semenlerini ahz u kabz ve kendülere isâle ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsların küllîsini her biri taraflarından işbu merkûm Nikos'u bizim huzûrumuzda kabûlüne mevkûfe vekâlet ile vekîl nasb u ta'yîn etmeleriyle, biz dahi gâ'ibât-ı merkûmâtın vech-i muharrer üzre tevkîllerini bu tarafa gelüp mersûm Nikos'a teblîğ ve i'lâm eylediğimizde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ederiz." deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mezbûr Nikos'un gâ'ibât-ı mezbûrât taraflarından vekâlet-i mahkiyyesine hükm olunup ve semen-i mezbûr kırk beş bin akçeyi vekîl-i mezbûra edâ vü teslîme merkûm Bogos'a tenbîh olunduktan sonra yine mezbûr Nikos meclis-i mezkûrda merkûm Bogos muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "ânifen teslîmine tenbîh-i şer'î lâhık olan meblağ-ı mezbûr kırk beş bin akçeyi mezbûr Bogos yedinden bi'l-vekâle temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûmun otuz sekiz sehm-i şâyi'i mezbûr Bogos'un irsen ve şîrâ'en mâlî ve mülküdür, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Cûmâde'l-âhire li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük b. İbrâhîm Çelebi, Serbölük b. Halîl Çelebi, Duhânî Mehmed Çelebi, Manav Abdullâh b. Hasan Çelebi, Manav Es-Seyyid Hüseyin Çelebi, Velî Çavuş, Hasan Çelebi Çukadâr, Muhzır Alî Beg, Burusalı Muhzır Mehmed.

34 [5a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Emekyemez mahallesinde sâkin Alî Beşe b. Osmân nâm kimesne meclis-i şer' de işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âtî sudûruna değin yedimde mülküm olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Temürcü vereseşi mülkü ve bir taraftan Râbi'a Hâtûn mülkü ve bir taraftan Dellâl Osmân mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve tahtânî bir bâb [oda] ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimi, cemî'-i tevâbi' ve'l-levâhıkı ve kâffe-i menâfi' ve'l-mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed'e yüz elli guruşa bey' ve teslîm eylediğim de ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu müşterî-i mezbûr yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzili mahdûd-ı mezkûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i merkûmun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vâka' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cûmâde'l-âhire li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. İbrâhîm, Mehmed b. el- Hâc Kadrî(?), Halîl Çelebi b. Mustafâ, Molla Mehmed b. Yûsuf, Alî b. Abdullâh, Alî b. Ahmed.

35 [5a-2]

Çevrenci tâ'ifesinden Hasan Beşe b. Ebûbekir nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, işbu râfi'ü'l-kitâb dîger Hasan Beşe b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr dîger Hasan Beşe'nin taht-ı*

icâresinde olup mahrûsa-i Galata'da Karamustafâpaşa mahallesinde vâkı' bir bâb çevren ve kebâb ve hoşâbcı dükkânı derûnunda mevcûd olup yedinde mülkü olan üçü kapaksız mâ'adâsı kapaklı on yedi bakır tas ve kapaklı üç bakır bâdya ve bir kazgân ve iki tancere ve bir kefgîr ve bir kefce ve iki tâbe ve yedi satıl ve yüz otuz temür kebâb şîşi ve bir kanca ve bir temür kefce ve sâ'ir âlât-ı lâzimesinin nısfını mezbûr dîger Hasan Beşe târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem bey'-i kat'î ile bana kırk iki guruşa bey' ve teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm, semeni olan meblağ-ı mezbûrun yiğirmi üç gurusunu yedimden alup kabz eyleyüp bâkî kalan on dokuz gurusu alâ mehlîn ahz u istîfâya ta'ahhüd eylemişidi, el-hâletü hâzihi bizim rızâmız ile beynimizde bey'-i merkûmu ikâle ve her birimiz rev-i mebî' ve kabz-ı semen eylediğimizden sonra mezbûr dîger Hasan Beşe mâlımdan dükkân-ı merkûma ba'zı masrûfum için bana sekiz buçuk guruş dahi virüp ben dahi yedinden ahz u kabz ve şirket-i merkûmeye ve meblağ-ı mezbûr sekiz buçuk guruşa ve sâ'ire müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîk mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsî' ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Ömer, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Receb.

36 [5a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Şehsüvâr mahallesinde sâkin el-Hâc Abdullâh b. Abdulkerîm nâm kimesne meclis-i şer'de, zikri âtî vesâyâsını tenfize vasî-i muhtâr nasb u ihtiyâr eylediği, işbu râfî'ü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “ben bi-emri'llâhi te'âlâ dâr-ı fenâdan serây-ı bekâya intikâl ve irtihâl eylediğimde, mecmû'-ı mâlımın sülüsü ifrâz olunup ve sülüs-i mezbûrdan üç bin akçesi techîz ve tekfînime ve bin altı yüz akçesi iskât-ı salât u sıyâma ve iki bin dört yüz akçesi abd-i müdebberim Hasan'a ve iki bin dört yüz akçesi vasî-i mezbûr Ahmed Çelebi'ye ücret verilüp fazla kalursa Mushaf-ı şerîf

alınup müstehıkk olan kimesnelere verile deyü vasiyyet ve vesâyâ-ı merkûmesini tenfize mezbûr Ahmed Çelebi'yi vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eyledim.” dedikde mezbûr Ahmed Çelebi dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzımesini ikâmete ta'ahhüd etmeğin mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arabzâde el-Hâc Alî, Yelkenci Kara Hasan, Kara el-Hâc Hasan, el-Hâc Alî b. Abdullâh, el-Hâc Süleymân b. Hasan, Mahmûd Çelebi b. el-Hâc Mahmûd, Ahmed Ağa b. Mehmed, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Ebûbekir Çelebi b. Ahmed.

37 [5b-1]

Mahmiyye-i İstanbul'da Unkapanı kapusu dâhilinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hallâc Osmân b. Abdullâh nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Emetullah bt. Hüseyin ve sulbiyye kebîre kızları Hadîce ve Rukiyye nâm hâtûnlara münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Emetullah Hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î mahfil-i şer'de, sadriyye kebîre kızları mezbûre Hadîce Hâtûn'un zevci ve tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Alî Çelebi b. Seyyid Bekir ve Abdullâh Beşe b. Şa'bân nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan ve es-Seyyid (...) b. es-Seyyid Alî ve mezbûr Rukiyye Hâtûn'un kezâlik zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hâc İbrâhîm b. Hasan ve Süleymân Çelebi b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Mustafâ b. Süleymân nâm kimesneler mahzarlarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*zevcim müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan elli gurus mehr-i mü'eccelim ve cihet-i karz-ı şer'iden dahi elli gurus ki cem'an yüz gurus hakkım olup ve müteveffâ-yı mezbûrun yedimde olan terekesi kalîl olmağla deyn-i mezkûruna vefâ itmeyüp ve müvekkiletân-ı merkûmetân zevcim mezbûrun ile'l-vefât icâreteyn-i mezbûreteyn ile taht-ı tasarrufunda olup ba'de-vefâtihî intikâl-i âdî ile kendülere intikâl iden vakf hallâc dükkânı derûnunda*

olan bir tokmak ve bir hallâc yayı ve âlât-ı sâ'iresini âhara bey' murâd eylediklerinde, ben dahi hakkım olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu âlât-ı mezbûre semenlerinden ahz u istîfâ iderim deyü da'vâ eylediğimizde, beynimizde münâza 'ât-ı kesîre cereyân eylemişidi. El-hâletü hâzihi zümre-i muslihûn tavassut iderek da'vâ-yı mezkûremden kızlarım müvekkiletân-ı merkûmetân ile beni yiğirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi guruşu kızlarım müvekkiletân-ı merkûmetân taraflarından dâmâdlarım vekîlân-ı mezbûrân yedlerinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra, zevcim mütefevvâ-yı mezbûr ile iştirâken tasarrufumuzda olan vakf menzilden mâ'adâ zevcim mütefevvâ-yı mezbûrun kalîl ve kesîr terekesine ve dükkân-ı mezbûr âlâtına müte'allika âmme-i deâ'vî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan kızlarım müvekkiletân-ı mezbûretân ile dâmâdlarım vekîlân-ı mezbûrânın zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimden anlar dahi bedel-i sulh-ı mezbûr yiğirmi guruşa müte'allika da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdullâh Beşe b. Şa'bân, es-Seyyid Alî Çelebi b. es-Seyyid Bekir, el-Hâc İbrâhîm b. Hasan, Süleymân Çelebi b. Abdullâh, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

38 [5b-2]

Mahmiyye-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Tophâne'de Defterdârebûlfazl mahallesinde sâkine Âmine bt. Osmân nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, zevci muhâlî'ı işbu râfiü'l-vesîka Mustafâ b. Ahmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "zevcim mezbûr ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fârige olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere, zevcim mezbûr Mustafâ ile

muhâla'a-i sahîha ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika âmme-i da'vâdan her birimizin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Recebû'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl b. Mustafâ, Alî b. Abdullâh, Süleymân Efendi b. Osmân, Molla İbrâhîm b. Hüseyin, Mustafâ b. Ahmed.

39 [5b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesinde sâkin Mehmed b. Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de, ketâncı tâ'ifesinden işbu râfî'ü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mezbûr Ahmed Çelebi'ye bir sene mukaddem iştirâ ve kabz eylediğim on yedi kantâr kırk dört lidre hinta bahâsından zimmetimde kırk üç buçuk guruş deynim olup meblağ-ı mezbûru def'aten edâ'ya iktidârım olmayup, taksît ile edâya tâlib olduğumda mezbûr Ahmed Çelebi dahi beher şehr kendüye bir buçuk guruş virmek üzere târîh-i kitâbdan yiğirmi dokuz ay temâmına değin beni taksît ve te'cil eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer taksît-i mezbûru kabûl ve meblağ-ı mezbûru mâh-be-mâh mezbûr Ahmed Çelebi'ye edâya ta'ahhüd eyledim.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mezbûr Mehmed'in zevcesi Meryem bt. Şa'bân nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i mezbûrda mezbûr Ahmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*ben dahi meblağ-ı muksit-i mezbûra tarafeynden ahz u kabûlü hâvî be-kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve zamân oldum.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Re'îs b. Mehmed, Hüseyin Re'îs b. Mehmed, Süleymân Çelebi b. Mehmed, Ahmed Beşe b. Alî Mutâfî(?), İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

40 [5b-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Tomtom mahallesinde sâkin İngiliz Baştercemânı Yukagi veled-i Kriskov, meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ani‘l-merâm idüp, *“itk-ı âtî sudûruna değîn bana rıkkıyyetini müte‘arrife olan orta boylu, açık kaşlı, gök gözlü, Rusyatü‘l-asl, kâfîretü‘l-mille, bâ‘îsetü hâzihi‘l-kabâle, gâ‘ibet ani‘l-meclis Ana bt. Andreyâ nâm câriyemi li‘l-ivaz ‘âcil ve li‘l-ivaz âcil mâlımdan tahrîr ve itâk ve zümre-i harâyir-i asliyyâta idhâl eyledim, ba‘de‘l-yevm mevsûfe-i mezbûre Ana sâ‘ir ahrâr-ı asliyyât gibi hürr olup üzerinde velâ-i şer‘iden gayrı hakkım bâkî kalmadı.”* didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevm gurre-i Recebü‘l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed ve sâ‘irehüm.

41 [5b-5]

Mahrûsa-i Galata‘da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Kirkor veled-i Agob veled-i Dink nâm şâbb-ı emred, meclis-i şer‘de işbu râfi‘ü‘r-rakîm Meteksar veled-i Madros nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merhûm İsmâ‘îl Efendi nâm sâhibü‘l-hayrın evkâfi müşt Emilâtından olup, mahrûsa-i mezbûre hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı‘ lede‘l-ahâlî ve‘l-cîrân ma‘lûmu‘l-hudûd ve‘l-müşt Emilât, icâre-i mu‘accele-i ma‘lûme ve ayda yedi buçuk akçe icâre-i mü‘eccele ile taht-ı tasarrufumda olan vakf menzilimi, ma‘rifet-i mütevellî ile merkûm Meteksar‘a iki yüz on guruş bedel mukâbelesinde ferâğ ve tefvîz idüp, ol dahi bervech-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra bedel-i mezbûr iki yüz on guruşu merkûm Meteksar yedinden temâmen ahz u kabz eylediğîmden sonra menzil-i mevkûf-ı mezbûra ve bedeline müte‘allika âmme-i da‘vâdan merkûm Meteksar ile hâl-i sagîrimde vasîm olan işbu hâzır bi‘l-meclis Kirkor veled-i Yâdigâr nâm Ermenînin zimmetlerini ibrâ‘i âmm-ı kâti‘u‘n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledim.”*

didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Cumâde'l-ahire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. Abdullâh, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Alî Çelebi b. Hasan, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

42 [5b-6]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Mîralî cezîresinde Büyükkarye'de Romano veled-i Varsami nâm zimmî meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Yorgaki veled-i Romano nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Papaniyor menzili ve bir taraftan Peraki menzili ve bir taraftan leb-i deryâ ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtında bir âhûr ve bir mikdâr havluyu müştetil mülk menzilimi bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Yorgaki'ye doksan beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr doksan beş guruşu mersûm Yorgaki yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî' mâştemilehî ve yahvîhi mersûm Yorgaki'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Kandri Re'îs veled-i Kiryaki, Bemandi veled-i Tofgovili, Brakov veled-i Yelaş, Pemandi veled-i Aşuranus, Maskuna veled-i Praki, Brali veled-i Yorgaki, Pevan veled-i Kiryaki.

43 [6a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Kuyumcu Mahlaki(?) veled-i Danil nâm zimmî mahfil i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, işbu hâmilü'r-rakîm Laskri veled-i Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "akd-i âtî sudûruna değin mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Dırahorzâde menzili ve bir taraftan Panaya Kilisesi ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd ulyâda üç bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve üzerinde bir tahte-pûş, vüstâda iki bâb oda ve bir matbah ve dehlîz, süflâda iki bâb oda ve bir matbah ocağı ve tahtadan bir mahzen ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr havlu ve iki zûkâk kapusunu müştemil mülk menzilin dört hissede iki hissesi Kürkcü Danil nâm zimmînin ve bir hissesi merkûm Laskri'nin ve bir hissesi benim iştirâken mülkümüz olmağın, hâlâ ben ber-vech-i muharrer menzili mahdûd-ı merkûmda olan rub' hisse-i merkûmemi cemî' tevâbi' ve'l-levâhıkı ve kâffe-i menâfi' ve mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Laskri'ye altı yüz guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş ile bir kabza fülûsü, müşterî-i merkûm Laskri yedinden temâmen alup kabz eyleyüp ve zikr olunan mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu işbu meclisde saçup izâ'at ve itlâf idüp fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan rub' hisse-i merkûmem bi-cümleti mâştemilehâ müşterî-i merkûm Laskri'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Bezzâzistânî Ahmed Çelebi b. Abdullâh, Münâdî Mehmed Çelebi b. Mehmed, Münâdî Ahmed Çelebi b. Mehmed, Dökmeci Ahmed b. Mehmed, el-Hâc Ahmed b. Osmân, Halîl b. Mustafâ, Hallâc Yorgi veled-i Londari, Siryako veled-i Yorgi, Eftendon veled-i Yani, Mihar veled-i Anştaş, Yorgi veled-i Hrand, İsfaki veled-i Yakumi, Dimitri veled-i Sıraşkuh.

44 [6a-2]

Kalkancı tâ'ifesinden İbrâhîm b. Abdurrahman mahfil-i şer'de, tâ'ife-i merkūmenin kethüdâları işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafâ Beşe b. İbrâhîm ve yiğitbaşları Hüseyin b. Mehmed mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûrân Mustafâ Beşe ve Hüseyin Beşe târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem, Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalafatyeri nâm mahalde ma'iyet birle kalkancı tokmağı ve değnek ile amden bi-gayr-ı hakkın benim göğsüme ve omuz başlarıma darb ve kara ve bere itmeleriyle, ben dahi mûcib-i şer'isini mezbûrândan taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim. El-hâletü hâzihi, ben kendi rızâm ile da'vâ-yı mezkûremden ferâgat eyledim, ba'de'l-yevm mezbûrân ile da'vâm ve nizâ'im yokdur.*" didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâk'î bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Çavuş el-Mübâşir, Halil b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed, Yûsuf b. Abdullâh.

45 [6a-3]

Fî'l-asl Vilâyet-i Rûmeli'de vâkı' Astarova kasabası muzâfâtından Mohkar(?) nâhiyesine tâbi' Palaşita nâm karye sâkinlerinden olup, hâlâ Mahrûsa-i Galata'da bacacı olan Kiko veled-i Küko veled-i Lazari nâm zimmî meclis-i şer'de merkūm Lazari'nin li-ebeveyn ammîsi oğullarının kebîr oğulları dîger Kiko ve Perendo veledi Tilo ve Draho ve Tanaş veledi Kolov veled-i Tepesto nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zîkr olunan Palaşita karyesinde vâkı' bir taraftan Topal Hano nâm zimmî menzili ve bir taraftan kendi tarlamız ve bir taraftan kinisa ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, bir cedîd oda ve bir yazlık dam ve iki samanlığı müşt Emil mülk menzil ve derûn-ı menzilde mevcûd esâs-ı beyt ve bakır evânî ve koyun ve sığır ve ma'lûmü'l-hudûd hazn yeri ve bostân yeri ve*

bâğlar ve çayırlar ve arz-ı mîrî üzerinde vâkı' çift ve çubuk ve kalil ü kesîr ve celîl ü hakîr sâ'ir emlâk ve eşyânın dört hissede bir hissesi ceddim merkûm Lazari'den bana mevrûs olup ve bir hissesi dahi karındaşlarım olan merkûmân diğêr Kiko ve Perendo'nun ceddleri Kûko nâm zimmîden babaları Tilo'ya ve andan kendülere mevrûs olup ve bir hissesi dahi kezâlik karındaşlarım olan merkûmân Draho'ya ceddleri merkûm Kiko'dan babaları Kûko'ya ve andan kendülere mevrûs olup ve bir hissesi dahi kezâlik merkûm Keko'nun cedi mersûm Kûko'dan babası Peşto'ya ve andan kendüye mevrûs olmağla menzil-i mezbûr ile sâ'ir emlâk ve eşyâ ve bâğ ve çift ve çubuk ve hayvânât ilâ hezâ'l-ân, dört hisse olmak üzere zabt u tasarrufumuzda olmağın, merkûm Kiko ve Perendo ve Draho ve Tanaş ve Keko'dan sû'âl olunup takrîrleri tahrîr ve kîbel-i şerî'at-ı garrâdan hüccet-i şer'iyeye tastîr olunması murâdımdır." didikde gîbbe's-sû'âl, merkûmûn diğêr Kiko ve Perendo ve Draho ve Tanaş ve Keko cevâblarında, "fi'l-vâkı' mülk-i mahdûd- ı mezbûr ile derûnunda olan esâs-ı beyt ve bakır evânî ve bâğ ve bâğçe ve çift ve çubuk ve hayvânât ve kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr sâ'ir emlâk ve eşyâ' ber-vech-i muharrer dört hisse olmak üzere iştirâken mülk-i mevrûsları olmağla, ilâ hezâ'l-ân, minvâl-i muharrer üzere zapt u tasarruf eylediklerini" her biri ikrâr ve i'tirâf itmeğın, işbu vesîka-i enîka hıfzen li'l-makâl kîbel-i şer'îat-ı garrâdan ketb olundu. Fî selh-i Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Bektaş Beşe b. Osmân, Hüseyin Beşe b. Abdullâh, Hasan Beşe b. Hüseyin, Hasan Beşe b. Mustafâ, Yûsuf Beşe b. Hasan, Hüseyin Beşe b. Alî, Diğêr Bektaş Beşe b. Hasan, Kethüdâ Molla Mehmed b. Ahmed, Alî Beşe b. Murâd.

46 [6a-4]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden İstinye nâhiyesine tâbi' Boğazkesen Hisârı mahallâtından Arpaemîni mahallesinde sâkine Nazlı bt. Serkis nâm Ermeniyye meclis-i şer'de, Zenil bt. Salamon ile kebîre kızları Refka(?) ve Boni ve Beyahimşiya(?) nâm Yahûdiyyeler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp,

“ben, merkümetân Refka ve Zenil yedimden iştirâ ve kabz idicek yiğirmi dört ipeklî gömlek ve iki top bez ve altmış dirhem çift işi evânî-i sîmiyye ve bir incü enselik ve üç elvân peşkûlû ve cedîd yemenî yorgan ve eşyâ-yı sâ'ire-i ma'lûme semenlerinden zimmetinizde cem'an yüz kırk guruş hakkım vardır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'âmı beyâna adem-i kudretimden, Yahûdiyyetân-ı merkümetânı tahlîf sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp, beni merkümetân Refka ve Zenil ile da'vâ-yı mezkûremden, merkümetâna ba-hüccet-i şer'iyeye cihet-i deyn-i şer'iden zimmetimde deynim olan bin beş yüz akçeden mâ'adâ bana yiğirmi guruş dahi virmek üzre inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer, sulh-ı merkümü kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru yedlerinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra eşyâ-ı merkûmenin aylarına ve semenleri olan meblağ-ı mezbûr yüz kırk guruşa ve sâ'ire müte'allika da'vâdan Yahûdiyyetân-ı merkümetân Zenil ve Refka'nın zimmetlerini ibrâ'-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde, anlar dahi bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz akçe ile yiğirmi guruşa ve merkûme Boni Yahûdiyye dahi benden tasaddî eylediği sakt-i da'vâsına ve târîh-i vesîkaya gelince sâ'ir beynimizde cereyân iden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan her biri kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler.” didikde merkümetân Zenil ve Refka ve Boni'den her biri dahi mukirre-i merkûme Nazlı'yı ikrâr meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk itmeğın mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Cumâde'l-ahire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Velî Çavuş b. Ömer, Boşnak Ahmed b. Mustafâ, Ahmed b. Süleymân, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed ve gayruhüm.

47 [6a-5]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Nasûh b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Sâliha bt. Mustafâ nâm hâtûna ve sulbî sagîr oğlu Alî ile Hüseyin [ile] vefâtında sagîr olup hâlâ bulûğunu

iddi'â iden Mustafâ'ya ve sadriyye kebîre kızı Meryem nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, sinn ve cüssesinin bulûğa tahammülü olup bulûğunu mu'terif olan mezbûr Mustafâ meclis-i şer'de, eniştesi işbu râfi'ü'l-kitâb Yûsuf Ağa b. Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*babam müteveffâ-yı mezbûrdan bana intikâl iden doksan guruşu târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem hâl-i sagîrimde vasîm olan anam Sâliha Hâtûn kendi menziline eniştem mezbûr Yûsuf Ağa'ya ikrâz ve teslîm idüp, ol dahi ber-vech-i muharrer iktirâz itmeğîn, hâlâ mezbûr Yûsuf Ağa'dan sù'âl olunup meblağ-ı mezbûru bana teslîme tenbîh-i şer'î olunmak matlûbumdur.*" didikde gıbbe's-sù'âl ve'l-inkâr, müdde'î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile eserü'l-istihlâf (...) şer'î mücebiyle müdde'î-i mezbûr Mustafâ, ber-vech-i şer'î mezbûr Yûsuf Ağa'ya mu'ârazadan men' birle mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 5 Receb li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

48 [6b-1]

El-emrû hasbemâ hurrîre fihi nemmekahû el-fakîr ileyhi subhânehû el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Medîne-i Üsküdâr'da Kefce mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İbrâhîm b. Hüseyin b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Amine bt. Abdullâh nâm hâtûn ile hîn-i vefâtında sagîr olup hâlâ kebîr olan sulbî oğlu Alî nâm kimesneye münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sinn ve cüssesinin bulûğa tahammülü ve bâliğ ve reşîd olup mâlını tasarrufa kâdir olduğu, Halîl Çelebi b. Alî ve Mehmed Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler ihbârlarıyla zâhir olan mezbûr Alî, meclis-i şer'de mezbûr Alî'nin anası olup tesviye-i umûrunu rü'yete vasî-i mansûbu olan mezbûre Amine Hâtûn üzerine kibel-i şer'den nâzır nasb

olunan işbu râfi'ü'l-kitâb Halîl Efendi b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ber-müceb-i defter, babam müteveffâ-yı mezbûrdan bana intikâl iden doksan altı guruş otuz bir pâre, mukaddemâ mezbûr Halîl Efendi ma'rifetiyle Galata bedestânına vaz' olumuşidi, hâlâ ben âkil ve bâliğ ve mâlımı tasarrufa kâdir olduğum cihetle mezbûr Halîl henüz meblağ-ı mezbûru bana def' ü teslim idüp ben dahi temâmen ahz u kabz eyledim; binâen-aleyh meblağ-ı mezbûrdan, mezbûr Halîl Efendi zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l (...) ve'l-işrîn min Cumâde'l-âhire li's-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Alî, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Mehmed Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Alî Çelebi b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Mustafâ Çelebi b. Ahmed.

49 [6b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Süheylbeg mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Belgrâdîzâde el-Hâc Mustafâ b. Alî nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi İsmihân bt. Mahmûd nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğulları el-Hâc Osmân ve el-Hâc Alî nâm kimesnelere münhasıra ve tashîh-i mes'elesi, bi-hükmi'l-ferâ'iz on altı sehmden olmağla, sihâm-ı mezbûreden iki sehm mezbûre İsmihân'a ve yedişer sehmi mezbûrân el-Hâc Osmân ve el-Hâc Alî'den her birine isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, mezbûre İsmihân bt. Mahmûd'un kendi tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân, mahalle-i mezbûre sükkânından Alî Yazıcı b. Abdullâh ve Ahmed Çelebi b. Alî nâm kimesnelere şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Alî b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de, tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse vâzî'ü'l-yed olup, kendi tarafından asîl ve karındaşı mezbûr el-Hâc Alî tarafından ibrâz-ı câ'î'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîl olan işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr el-Hâc Osmân mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp,

“müvekkilem mezbûre İsmihân Hâtûn, zevci müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafâ zimmetinde mütekarrer ve ma’kûdun-aleyh olan elli guruş mehr-i mü’eccel hakkı ile mecmû’-ı terekesinden tashîh-i mezbûr üzre iki sehm hisse-i irsiyyesine isâbet iden üç yüz guruş ki cem’an üç yüz elli guruşu mezbûr el-Hâc Osmân yedinden bi’t-temâm ve’l-kemâl ahz u kabz eylediğinden sonra müteveffâ-yı mezbûrun kalîl ve kesîr terekesinden iki sehm hisse-i irsiyyesine müte’allika, âmme-i de’âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan, mezbûr el-Hâc Osmân ile karındaşı müvekkil-i mezbûr el-Hâc Alî’nin zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâtî’u’n-nizâla ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gıbbe’t-tasdîki’s-şer’î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevm gurre-i Recebi’l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Ömer Dede (?) b. Receb, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mustafâ, İbrâhîm Yazıcı b. Mehmed, el-Hâc Mustafâ b. Mehmed Kurak(?), el-Hâc Mehmed b. Mustafâ İmâmzâde, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

50 [6b-3]

Mahrûsa-i Galata’da Câmi’-i kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Şîr-i revgancı Mustafâ Çelebi b. Mehmed nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Amine bt. Receb nâm hâtûna ve sulbî sagîr oğlu Ahmed ve sulbiyye sagîre kızları Afife ve Havvâ’ya münhasıra olup, ba’dehû sagîr-i mezbûr Ahmed dahi vefât idüp verâseti anası mezbûre Ümmühânî Hâtûn’a ve li-ebeveyn karındaşları mezburetân Afife ve Havvâ’ya münhasıra ve tashîh-i mes’eleleri bi-hükmi’l-münâsahati’s-şer’iyye yüz altmış sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden otuz dört sehmi merkûme Amine Hâtûn’a ve altmış üçer sehmi merkümetân Afife ve Havvâ’dan her birine isâbeti tahakkukundan sonra, sinn ve cüssesinin hadd-i bulûğa tahammülü olduğundan mâ’adâ bulûğunu müte’arrife olup reşîde ve âkile ve mâlını tasarrufa kâdire olduğu, Ahmed Çelebi b. Receb ve Ahmed Beşe b. İskender nâm kimesneler ile zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede’s-şer’î’l-enver zâhir olan mezbûre Afife Hâtûn meclis-i şer’de, hâlâ sagîrinde tesviye-i emrini rü’yete

kıbel-i şer‘den mansûb vasîsi olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Helvacı Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“hâlâ ben âkile ve bâlige ve reşîde olup mâlımı tasarrufa kâdire olduğum cihetle vasîm mezbûr Ahmed Çelebi, mûrislerim müteveffiyân-ı mezbûrânın terekelerinden olup ber-mûceb-i defter-i kassâm, nakden bi’l-vesâye makbûzu olan yedi bin sekiz yüz yetmiş akçe ile yine müteveffiyân-ı mezbûrânın terekelerinden olup, mahalle-i mezbûrede vâki‘ verese-i mezbûre ile ma‘an sâkin olduğumuz mülk menzil ve isti‘mâl eylediğimiz ma‘lümü’l-mikdâr evânî nemâsiyle ve yâğhane âlâtundan tashîh-i mezbûr üzre bana isâbet iden yüz altmış sehmden altmış üç sehm hisse-i irsiyyemi bana def‘ ü teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûre ve nemâsiyle ve müteveffiyân-ı mezbûranın kalîl ve kesîr ve hakîr tereke-i sâ‘irelerine müte‘allika, âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan vasî-i mezbûr Ahmed Çelebi’nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtî‘u’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledim.”* didikde gıbbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-işrîn min Cumâde’l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafâ Çelebi b. Ahmed, el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ, Abdullâh Çelebi b. Mahmûd, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, Süleymân b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

51 [6b-4]

Mahrûsa-i Galata Balıkbâzârında sâkin balıkçı tâ‘ifesinden Yorgi veled-i Simon nâm zimmî meclis-i şer‘de, yine tâ‘ife-i merkûmeden işbu hâmilü’r-rakîm Peraşkûve veled-i Doma nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“hâlâ merkûm Peraşkûve ile ma‘an sâkin olduğumuz mahrûsa-i merkûme Balıkbâzârında vâki‘ balıkçı dükkânının, mukaddemâ hâlik olan babam merkûm Simon vefâtından berü otuz seneden mütecâviz nisf gediği benim ve nisf gediği merkûm Peraşkûve’nin iken ben, merkûmu ta‘cîz ve dükkân-ı mezbûrun mecmû‘ gediği benim olmak üzre nizâm-ı kadîmemize ve ustalarımızın re’ylerine mugâyir yedime hüccet alup, merkûm Peraşkûve’yi dükkân-ı mezbûrdan ihrâc murâd eylediğim cihetle merkûm Peraşkûve*

ve kebîr oğulları Estavranos ve Doma nâm zimmîler ile beynimizde husûmet ve nizâ' ve teşâtüm ve tedâriüb vukû'undan nâşi, tâ'ife-i merkûmenin kethüdâ ve sâ'ir ustaları dahi benden teşekkî üzre olmuşlaridi. El-hâletü hâzihi, biz tasaddî eylediğimiz darb da'vâsından rızâmız ile ferâg eyledik, ba'de'l-yevm dükkân-ı mezbûrun, kemâ fi'l-evvel, nısf gediği benim ve nısf gediği merkûm Peraşküve'nin olmak üzre tasarruf ve birbirimizin gediğine müdâhale eylemeyüp ve yedimde olan hüccet-i mezbûr ile amel olunmıya." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Cumâ'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân Efendi b. Osmân, Ahmed Efendi b. Süleymân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Efendi b. Hüseyin, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Receb.

52 [7a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş'da Sinânpaşa mahallesinde sâkin Süleymân b. Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'de, tüccâr kalyonu kapudânlarından Arab Ömeroğlu dimekle ma'rûf Mustafâ Kapudân b. el-Hâc Ömer b. Abdurrahman nâm kimesne tarafından ibrâ-i âti'z-zikri tasdîke vekili olduğu es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mehmed ve Mehmed b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Abdî Hâce b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "müvekkil-i mezbûr Mustafâ kapudânın örf-i mellâhinde kalyon ta'bîr olunur sefînesinde mellâh olduğum cihetle, kapudân-ı mezbûrun sefînesinde ve kamarosunda târîh-i kitâba gelince yedi sene-i mütevâliye hizmet eyledim, el-hâletü hâzihi sinîn-i mezbûrede lâzım gelen kalîl ve kesîr ücret-i mellâhiyyemi müvekkil-i mezbûr Mustafâ Kapudân yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra sinîn-i mezbûrede lâzım gelen ecr-i mislime ve târîh-i kitâba gelince sâ'ir beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'llika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan müvekkil-i mezbûr Mustafâ zimmetini ibrâ'-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ' ve iskât eyledim." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ

hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigā ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

el-Hâc Alî b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Veli, İbrâhîm Çelebi b. Dâvûd, Mustafâ Beşe b. Mustafâ, Kahveci Ahmed b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

53 [7a-2]

Mahrûsa-i Galata a'mâlınden Kasaba-i Tophâne'de Karabaş mahallesinde sâkine Â'işe bt. Abdullâh nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de, kebîre kızı Hadîce bt. İbrâhîm b. Alî'nin zevci ve tarafından ibrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfi'ü'l-vesîka dâmâdı Bekir Çelebi b. Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*kızım müvekkilem merkûme Hadîce Hâtûn'un yedinde emânet olan eşyâ-yı memlûkemden beş sâde hatâyî kaftân ma'a antarî ve hatâyî ve kutnî ve fetvâli(?) üç kaftân ve vişne rengi müsta'mel çuka ferâce ve üç yemenî ve bir burma ve on iki nakışlı yağlık ve altı buçuk zirâ' yağlılık bez ve bir gömlek bez ve bir cedîd gömlek ve bir yeşil çuka dolama ve bir sarık ve üç don ve altı âbdest makremesi ve bir incü kuşak ve bir yeşil zümürrüd yüzük ve dört guruşluk nakd-i cedîd akçe on beş kebîr sahan kapaklı dört sagîr sahan ve dört peşkiri ve iki güğüm ve üç sînî ve bir kefgîr ve bir tâbe ve bir sagîr bakraç ve bir kebîr leğen ve iki hoşâb tası ve üç hammâm tası ve bir kahve tepsisi ve bir sandık ve eşyâ-i sâ'ire-i ma'lûmeyi dâmâdım vekîl-i mezbûr Bekir Çelebi bana def' ü teslîm idüp ben dahi yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra eşyâ-yı merkûmeye ve sâ'ire müte'allika, da'vâdan kızım müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn ile dâmâdım vekîl-i mezbûr Bekir Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ' ve ıskât eyledim.*" didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigā ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cumâde'l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Ebûbekir b. Hüseyin.

54 [7a-3]

El-emrû hasbemâ nemmekahû fihî hurrîre, el-fakîr ileyhi subhânehu el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîrine iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup, ol dahi sâbıkâ Burusa Kādısı olan a'lemü'l-ulemâ'î'l-izâm, efdalü'l-fudalâi'l-fihâm, fazîletlü Bolevîzâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi hazretlerinin Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Beşiktaş'da Sinânpaşa-yı kebîr mahallesinde vâkı' sâkin oldukları yalıya varup ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, mahrûsa-i mezbûre muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Karabaşmustafâğa mahallesinde sâkine fahrü'l-muhadderât Fâtıma Hanım bt. Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg'in kebîr oğlu ve tarafından zikri âti ibrâya vekîli olduğı zât-ı mezbûreyi, ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Hammâmî Mustafâ Çelebi b. el-Hâc Ömer ve İmâm el-Hâc Mustafâ Efendi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İbrâhîm Beg b. Hüseyin Beg, meclis-i ma'kûd-ı mezburda, müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım'ın li-eb er karındaşı olup Silahşör-i Şehriyârî, umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, işbu râfi'ü'l-kitâb Abdullâh Beg b. Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg zimmetinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“anam mü'mine-i mezbûre Fâtıma Hanım babası müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Beg'den müntakil, Kasaba-i Beşiktaş'da Etmekçibaşı mahallesinde vâkı' bir taraftan Es'adzâde mülkü ve bir taraftan Sarâyılı Rukiyye Hâtûn mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, hâriciyye ve dâhiliyye büyût-ı adîde ve bâğçeyi müştemil mülk menzil ile hâsslar kazâsı muzâfâtından Silivri nâhiyyesine tâbi' Yenice-i kebîr nâm karyede vâkı' ma'lümü'l-hudûd çiftlik ta'bîr olunur mülk menzil ve derûnunda mevcûd ma'lümü'l-aded devâbb ve mevâşî ve sâ'ir çiftlik âlâtı ve*

Silivri kasabasında vâkı' altı bâb harâb ve altı bâb ma'mûr mahzenlerden ve ba'dehû vefât iden li-eb kız karındaşları Zeyneb ve Sâliha nâm sagîrelerin emlâk-i merkûmede olan hisse-i irsiyyelerinden ber-mûceb defter-i kassâm, bi-tarîki'l-münâsaha kendüye isâbet iden hisse-i şâyi'a-i ma'lûmesini, müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Beg'in terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yed iden karındaşı mûmâileyh Abdullâh Beg'den taleb ve da'vâ sadedinde olduğu ecilden beynlerinde nizâ'-i kesîr vâkı'a olmuşıdi. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn tavassut idüp beni anam müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım'a babası müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Beg ve li-eb karındaşları, mütveffiyât-ı mezbûretânın terekelerinden olan emlâk-i merkûme ve eşyâ-yı sâ'ireden kendüye isâbet iden hisse-i şâyi'a-i ma'lûmesi da'vâsından mûmâ-ileyh Abdullâh ile ve dört yüz kırk guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk guruşu işbu meclis-i şer'de mûmâ-ileyh Abdullâh Beg yedinden temâmen vekâleten ahz u kabz eylediğimden sonra, anam müvekkile-i mezbûrenin emlâk-i mezbûrede olan hisse-i ma'lûmesine ve taraf-ı Devlet-i Aliyye'den ta'yîn olunan ma'îşet hissesinden, anam müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım'ın bu âna gelince bir akçe ve bir habbe makbûzu olmamağın ma'îşet-i merkûmeye ve târîh-i kitâba gelince beynlerinde cereyân iden sâ'ir hukûk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsemâdan bi'l-vekâle mûmâ-ileyh Abdullâh Beg'in zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mûmâ-ileyh Abdullâh Beg dahi meclis-i mezbûrda vekîl-i mezbûr İbrâhîm Beg ile eniştesi Hüseyin Beg b. Hasan mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "ben dahi bedel-i sulh-ı mezbûr dört yüz kırk guruşa ve kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım [ve] zevci mezbûr Hüseyin Beg ile ber-mûcib-i temessük, târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâdan hukûk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan karındaşım müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım ile zevci mezbûr Hüseyin Beg ve vekîl-i mezbûr İbrâhîm Beg'in zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahalinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Hasan Ağa b. Mehmed ve Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr

itmegin, mâ vak‘a li-ecli’t-tevsîk bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis min Recebi’l-ferd li-sene seb‘a ve selâsîn ve mi’ete ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Umdet-i mevâlîü’l-izâm Bolevîzâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi, fahrü’l-emâsil ve’l-akrân Ebûbekir Beg b. Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg, Mahmûd Efendi b. Mehmed, Mustafâ Ağa b. Mehmed, el-Hâc Hasan Ağa b. Mustafâ, Alî Ağa b. Mustafâ, İmâm el-Hâc Mustafâ Efendi b. Mehmed, Mustafâ Çelebi b.el-Hâc Ömer Hammâmî, Ahmed Çelebi b. Alî Hammâmî, el-Hâc Alî b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Osmân Hazînedâr, Mustafâ Çelebi b. İbrâhîm.

55 [7b-1]

Fi’l-asl Vilâyet-i Rûmeli’de vâkı‘ Varna kasabası mahallâtından ve Yağhâne mahallesi sâkinelerinden olup, bundan akdem sefîne ile Mahmiyye-i İstanbul’a gelür iken esnâ-i tarîkde Yedikumlar önünde vefât iden İsmihân bt. Mehmed b. Abdullâh’ın verâseti, sadrî kebîr oğlu ve mastar-ı vârisi olduğunu iddi‘â iden Alî b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de, Mahrûsa-i Galata voyvodası ve Beytü’l-mâl-i âmme ve Hâssa Emîni olan fahrü’l-eşbâh, el-Hâc Ahmed Ağa b. Mehmed nâm kimesne tarafından beytü’l-mâl umûrunu rü’yete vekîl-i müsecceli, işbu râfî‘ü’l-kitâb Osmân Efendi b. Mehmed mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*ben müteveffât-ı mezbûre İsmihân Hâtûn’un sadrî oğlu olup benden gayrı vârisi ve terekesine müstehikk-ı âharı olmamağla, vekîl-i mezbûr Osmân Efendi’dan sû’âl olunup anam müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden ber-mûcib-i defter-i kassâm-ı askerî, müvekkil-i mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa’nun bi’l-emâne kabz eylediği bin seksen akçenin aliverilmesi murâdıdır.*” didikde gibbe’s-sû’âl vekîl-i mezbûr Osmân Efendi cevâbında, fi’l-vâkı‘ müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hâc Ahmed Ağa’nın müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden bin seksen akçeye bi’l-emâne vaz‘-ı yedini ikrâr, lâkin müdde‘î-i mezbûr Alî’den ber-vech-i muharrer müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup ve zikr olunan Yağhâne mahallesi ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul’da Karamân kurbünde

Subaşı hânında müsâfireten sâkin Süleymân Beg b. Mehemmed ve Mahrûsa-i Galata hâricinde ElHâcmemî mahallesinde sâkin Topçu Ahmed Beşe b. Mehemmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, eserü'l-istişhâd, *"fi'l-hakîka işbu müdde'î-i mezbûr Alî, ânifen zikr olunduğu üzere Varna kasabasında vâki' Yağhâne mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem sefîne ile İstanbul'a gelürken esnâ-i tarîkde Yedikumlar önünde vefât iden İsmihân Hâtûn bt. Mehmed b. Abdullâh'ın sadrî oğlu ve vârisidir, müteveffât-ı mezbûrenin terekesine müstahikk-ı âhar olduğu ma'lûmuz değildir, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-ı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın, mûcib-i ba'de'l-hükm ve't-tenbîh, mezbûr Alî'nin meclis-i mezbûrda vekîl-i mezbûr Osmân Efendi mahzarında i'âde-i kelâm idüp, *"anam müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden olmak üzre müvekkil-i mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'nın bi'l-emâne makbûzu olan meblağ-ı mezbûr bin seksen akçeyi vekîl-i mezbûr Osmân Efendi yedinden temâmen ahz u kabz eyledim"* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh, Süleymân b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

56 [7b-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Kanlıkınisa kurbündeki Mü'eyyed mahallesinde sâkine ve şahsı Kostanti veled-i Dimitri ve Yepaki veled-i Dimitri nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Varsamese(?) bt. Yani nâm nasrâniyye, meclis-i şer'de kendi kıbelinden asîl ve zevcesi Marya bt. Ramyano veled-i Yorgaki nâm nasrâniyye ile dâmâdı Kocu veled-i Yani veled-i Mihâl nâm zimmî taraflarından zikri âtî ibrâyî tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîlleri olan işbu hâmilü'r-rakîm Yemandi veled-i Yorgaki nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"ben, bundan akdem merkûm Yemandi ile müvekkilân-ı merkûmân bir menzilde ma'an sâkin olmalarıyla"*

sekiz sene merkûmûna hizmet itmişidim deyü müddet-i mezbûrede lâzım gelen ücretimi merkûmûndan taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn tavassut idüp, da'vâ-yı mezkûremden beni merkûmûn Yemandi ve Ramyano ve Kocu ile yiğirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde, ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru merkûmûn Yemandi ve Ramyano ve Kocu yedlerinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra, husûs-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûmûn Yemandi ve Ramyano ve Kocu'nun zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Mustafâ b. Ahmed.

57 [7b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine ve zâtı Mustafâ b. Mahmûd ve İbrâhîm b. Mehmed nâm kimesne ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Â'îşe bt. Mustafâ b. Abdullâh nâm hâtûn, meclis-i şer'de sadriyye kebîre kızı işbu bâ'isetü'l-vesîka İsmihân bt. Mehmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “eşyâ-yı memlûkenden bir sagîr sîm kuşak ve iki minder ve bir döşek ve iki yorgan ve bir kebe ve bir köhne kalîçe ve iki köhne kiçe ve bir tancere ve iki sahan ve bir leğen ve iki kahve ibriği ve bir hammâm tası ve bir kefgîr ve bir kefçe ve altı yasdık ve bir köhne hatâyî kaftan ma'a antarî, kızım mezbûre İsmihân Hâtûn'a, bi-safka-i vâhidet bâten yiğirmi guruşa bey' ve teslîm eylediğimde, ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl semeni olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi guruşa müte'llika, âmme-i da'vâdan mezbûre İsmihân Hâtûn'un zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezbûre, merkûm İsmihân Hâtûn'un mâl ve mülkü olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-

şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Recebi'l-ferd li-sene 1137.b

Şuhûdü'l-Hâl

Serrâc el-Hâcc Mustafâ, Mehmed b. Abdullâh, İbrâhîm b. Alî, Mustafâ b. Mahmûd, Mustafâ b. Receb, Serbölük İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

58 [7b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde vâkı' merhûm dizdâr nâm sâhibü'l-hayrın mescid-i şer'î vakfına ber-vech-i hasbî mütevellî olan Mûsâ Çelebi b. Hüseyin fevt olup, tevliyet-i mezbûre mahlûle kalmağın, hâlâ mescid-i mezbûrun imâmı ve tevliyet-i mezbûreye her vechile ehl olduğu mahalle-i mezbûre ahâlîsinden İmâm Seyyid Yahyâ Efendi b. es-Seyyid Mustafâ ve es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Mûsâ ve es-Seyyid Mehmed b. Ahmed ve el-Hâc Mustafâ b. Abdullâh ve Hasan Çelebi b. Receb ve Mehmed Ağa b. Mûsâ ve Hüseyin Çelebi b. Alî ve Hasan Halîfe b. Abdullâh ve el-Hâc Mehmed Efendi b. Hüseyin ve Hüseyin Çelebi b. Hasan nâm kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve âşikâr olan işbu râfi'ü'l-vesîka Hasan Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi nâm kimesne, savb-ı şer'îden tevliyet-i mezbûreye ber-vech-i hasbî mütevellî nasb u ta'yîn olundukda, ol dahi ber-vech-i muharrer tevliyet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed.

59 [7b-5]

Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkine, zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Âmine bt. Abdullâh nâm hâtûn, meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüp, "*işbu hâzır bi'l-meclis zevcim Sakkâ Osmân b. Abdullâh bundan akdem beni tatlık itmekle, mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellid işbu sagîr oğlu Alî'nin nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâcı olmağın, sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisvesiçün babası mezbûr Osmân üzerine kibel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunması matlûbumdur.*" didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi tarafeyn rızâlarıyla sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisvesiçün babası mezbûr Osmân üzerine târîh-i kitâbdan beher yevm ikişer pâre farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru nafaka ve kisvesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr Osmân üzerine rücû'a mezkûre Amine Hâtûn'a izn virilmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Mustafâ, (...?) Mehmed b. Ahmed, Muhzır Alî Beg, Mehmed b. Ahmed Beg, Süleymân Beg.

60 [8a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Elhâcreceb mahallesinde sâkin Sâlih Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesne, meclis-i şer'de li-ebeveyn er karındaşı işbu sâhibü'l-kitâb Alî Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mahalle-i mezbûrede vâkı' bir tarafdan el-Hâc Hasan vakfı ve bir tarafdan ba'zan Kolancı Hasan Re'îs mülkü ve ba'zan Gül hâtûn vakfı ve bir tarafdan Sakkâ Yûsuf mülkü ve bir tarafdan tarîk-i hâss ile mahdûd, tabaka-i ulyâda üç bâb oda ve bir sofa, vüstâda üç bâb oda ve bir sofa ve süflâda mıhtab ve kenîfi müştemil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i benim ve nısf-ı şâyi'-i âharı karındaşım mezbûr Alî'nin iştirâken mülkümüz olmağın, menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan nısf hisse-i şâyi'am ile menzili mezbûra muttasıl arsasının merhûm Hâcî Hasan vakfına mukâta'a-i kadîmesi olup*

müstakillen mülküm olan fevkânî bir matbah ve bir kilâr ve tahtânî dükkânı ve tahtânî kenîfi müştemil mülk menzilimi, karındaşım mezbûr Alî Çelebi'ye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile yüz seksen guruşa bey' ve teslîm idüp, ol dahi ber-vechi muharrer iştirâ vü tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu karındaşım mezbûr Alî Çelebi'nin yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledim ve menzil-i mezbûre müte'allika, âmme-i da'vâdan karındaşım mezbûr Alî Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûrun mecmû'u karındaşım Alî Çelebi'nin mülkü olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Recebi'l-ferd li-sene 1137

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Abdurrahman Efendi b. el-Hâc İbrâhîm, el-Hâc Osmân b. Mehmed, Helvâcî el-Hâc Süleymân, Mehmed Yazıcı b. el-Hâc Ahmed, Temürcü Hasan Beşe, Manav Ahmed Çelebi, Hüseyin Yazıcı b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

61 [8a-2]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Fındıklı'da Pürtelâşhasan mahallesinde sâkine olup zâtı Osmân Çelebi b. Hasan ve Ahmed Çelebi b. Nasûh nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtıma bt. Ahmed nâm hâtûn, mahfil-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Emetullâh bt. Muslî nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "mezbûre Emetullâh Hâtûn, bundan akdem mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Alî Yazıcı menzili ve bir taraftan Mehmed Yazıcı menzili ve bir taraftan Medîne-i münevvere vakfı olan menzil ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb tahtânî oda ve bir mikdâr havluyu ve müşterek sâyebanı ve zûkâk kapusunu muhtevî mülk menziline nısf-ı şâyi'ini bana kırk guruşa bey' ve semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu yedimden ahz eylemişidi, hâlâ bey'-i mezbûru bi't-terâhî beynimizde ba'de'l-fesh ve'l-ikâle, ben menzil-i mahdûd-ı mezbûru, mezbûre Emetullâh Hâtûn'a redd ü teslîm ol dahi semen-i mezbûr kırk guruşu bana def' ü

teslîm idüp her birimiz ahz u kabz eyledik. Binâ'en-alâ zâlik, hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezbûr, mezbûre Emetullâh Hâtûn'un kemâ fi'l-evvel mülkü olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mahmûd Efendi b. Abdullâh el-İmâm, Ahmed Çelebi b. Süleymân el-Mü'ezzin, Osman Çelebi İbn-i Hasan, Ahmed Re'îs b. Nasûh, Alî Yazıcı b. Mehmed, Mehmed Yazıcı b. Ahmed, Ömer Beşe b. Osmân.

62 [8a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Şehsuvâr mahallesinde sâkin el-Hâc Abdullâh b. Abdulkerîm nâm kimesne, meclis-i şer' de hâlâ zevcesi olup mahalle-i mezbûrede sâkine Amine bt. Hüseyin b. Abdullâh nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraıdan Çolak Ahmed mülkü ve bir taraıdan Hüseyin Beşe mülkü ve bir taraıdan Amine Hâtûn mülkü ve bir taraıdan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve bir sofa ve tahte-pûş ve tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve bi'r-i mâ ve mıhtab ve kenîfi müşt Emil mülk menzilin nısf-ı şâyi'ini, zevcem müvekkile-i mezbûre Amine Hâtûn'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz elli guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ vü tesellüm ve kabûl eyledikden sonra, semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşa müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan zevcem müvekkile-i mezbûre Amine Hâtûn'un zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûrun nısf-ı şâyi'ini zevcem müvekkile-i mezbûre Amine Hâtûn'un mülk-i müşt Erâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arabzâde el-Hâc Alî, Bekçi Kara Hasan, Kara Hâcî Hasan, Mahmûd Çelebi b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Alî b. Abdullâh, Mustafâ b. Ahmed, Ebûbekir b. Ahmed, Ahmed Ağa b. Mehmed.

63 [8a-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Süheylbeg mahallesinde sâkin sefine re'îslerinden Mehmed Re'îs b. Hasan nâm kimesne, meclis-i şer' de tüccâr tâ'ifesinden Hasan b. Osmân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Hasan, târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem ale'l-iştirâki's-seviyy mülkümüz olan bir re's Çerkes esîrini nakd yüz on guruş ile yiğirmi kantâr kettânî âhara bey' ve kabz-ı semen eyledikten sonra nakd-i mezbûr yüz on guruşu beynimizde iktisâm eylediğimizden sonra mezbûr Hasan, zikr olunan kettânî dahi yüz iki guruşa âhara bey' ve kabz-ı semen itmekle meblağ-ı mezbûrdan bana isâbet iden elli bir guruşu taleb eylediğimde mezbûr Hasan dahi zikr olunan kettânî ancak altmış guruşa bey'ini ikrâr-ı zebân-ı münkir olduğundan mâ'adâ altmış guruşdan bana isâbet iden otuz guruşu dahi bundan akdem Akdeniz tarafına revâne olduğumda kasaba-i Fındıklı'da Pürtelâşhasan mahallesinde sâkin olduğum menzirimde zevcem yedinde mahfûz iken bin yüz altı senesi Zi'l-hiccesinin on ikinci günü menzirimden sirkat olunmuş idi deyü def'e tasaddî itmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-i mezkûre mezbûr Hasan Ağa ile beni on beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu târîh-i kitâbdan doksan bir gün temâmına değîn te'cîl eyledikten sonra meblağ-ı mü'eccel-i mezbûr on beş guruşdan mâ'adâ şirkete ve kettâna müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz ahârın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed, Mehmed b. Alî.

64 [8a-5]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde keşf ü tahrîri bâbında fermân-ı âlî sudûruna binâ'en, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olunup ol dahi Hâssa mi'mârlarından Üstâd Hasan Halîfe b. el-Hâc Alî ile Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Perendâthâtûn mahallesinde vâkı' zikr-i âti tarîk-i hâss üzerine varup, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mûsâ nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Havvâ bt. Osmân nâm hâtûna ve sulbî sagîr evladı Mustafâ ve Sâliha ve Emetullâh ve Kerîme'ye münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, işbu râfi'atü'l-kitâb mezbûre Havvâ Hâtûn kendi tarafından asâleten ve sıgâr-ı mezbûrenin tesviye-i umûrlarına vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda câr-ı mülâsıkı Ümmügülsüm bt. el-Hâc Ömer b. Mustafâ nâm hâtûnun sadrî kebîr oğlu ve tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîli olduğu zât-ı mezbûru ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân, hâlâ zevci Receb b. Mustafâ ve Mehmed Beg b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Halîl Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyin'in ile'l-vefât mülkü olup ba'de-vefâtihi benim ile sagîr evladı sagîrûn-ı mezbûrun Mustafâ ve Sâliha ve Emetullah ve Kerîme'ye mevrûs olup işbu mu'âyene olunan mülk menzili ile müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm Hâtûn'un mülk menzili beynlerinde vâkı' işbu dükkân [8b] kapusundan benim mülk menzilimin sedd-i divârına varınca mi'mâr-ı mezbûr mesâhasıyla tûlen otuz dört buçuk ve arzen sedd-i divârı tarafında olan bir baş iki zirâ' ve zûkâk tarafında vâkı' bir yanı beşer buçuk zirâ' işbu mu'âyene olan tarîk, kadîmden benim menzilim ile müvekkile-i mezbûrenin menzili beynlerinde müşterek olup ve benim menzilimin tarîk-i âmm tarafına kapusu olmağla tarîk-i hâss-ı mezbûrda olan kapusunu bundan akdem mâliki olan kimesne kapayup lâkin benim*

menzilimin halâsı ve çirkâb ve âbdest suyu bu âna gelince tarîk-i hâss-ı mezbûrdan cereyân idegelmişiken, müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm tarîk-i hâss-ı mezbûru mülkü olmak üzere müstakillen zabt u tasarruf itmeğin vekîl-i mezbûrdan sû'âl olunup kadîmi üzere iştirâken isti'mâline tenbîh olunmak matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl, vekîl-i mezbûr cevâbında, *"fi'l-vâkı' anası müvekkile-i mezbûre[nin] tarîk-i mezbûru mülkü olmak üzere zabt u tasarruf eylediğini ikrâr, lâkin ber-vech-i muharrer tarîk-i hâss olduğunu inkâr"* idicek, evvelen vekîl-i mezbûrun yedinde olan mübâyâ'a hüccetlerinde tahrîr olunan hudûda nazar eyledikde, bir tarafı tarîk-i hâss olduğu mestûr ve mukayyed olup ve sâniyen müdde'iyeye-i mezbûre Havvâ Hâtûn'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından Mehmed Çelebi b. Mahmûd ve İsmâ'îl Çelebi b. Süleymân ve Halîl Yazıcı b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i mezbûra hâzırûn olup eserü'l-istişhâd, *"fi'l-vâkı' işbu mu'âyene olunan tarîk-i hâss, kadîmden müdde'iyeye-i mezbûre Havvâ Hâtûn'un menzili ile müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm'ün menzili beynlerinde müşterekdir, biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde bade't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın, mücebiyle tarîk-i hâss-ı mezbûru iştirâken zabt u tasarrufa ba'de'l-hükm ve't-tenbîh vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Abdullâh Beşe b. Mahmûd ve Muhzır Alî Çelebi b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Efendi b. Abdullâh el-İmâm, Molla Abdullâh b. Hüseyin el- Mü'ezzin, el-Hâc Mehmed b. Abdulkerîm, el-Hâc Mehmed b. İbrâhîm, Mehmed Yazıcı b. el-Hâc Ahmed, Sâlih Çelebi b. İbrâhîm, İmâmzâde Mustafâ Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed Çelebi b. Hüseyin, Mehmed Çelebi b. Osmân.

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Başhasanefendi mahallesinde sâkine, zâtı es-Seyyid Alî Çelebi b. Hasan ve es-Seyyid Sa'fer b. es-Seyyid Alî nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmühânî bt. Hasan nâm hâtûn meclis-i şer' de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Hasan Çelebi b. Sa'îd nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim mezbûr es-Seyyid Hasan Çelebi ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan üç bin yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre, mezbûr es-Seyyid Hasan Çelebi ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezbûru kabûl eyledikten sonra, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik.*" didikde mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Recebi'l-ferd li's-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan , es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Alî, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Receb.

66 [8b-2]

Mellâh tâ'ifesinden Nikola veled-i Yani nâm zimmî meclis-i şer' de, işbu hâmilü'r-rakîm Hermez veled-i İstirati nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Hermez bundan akdem Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Arnavud nâm karyede odun yarmasıyla amden bi-gayr-ı hakkın başımın sağ cânibine darb ve cild lahmîni mütelâhime şec itdikten sonra ba'de'l-ber' izi nümâyân olmağın, el'ân mezbûr Hermez'den sù'âl olunup cinâyet-i mezbûresinin müceb-i şer'isi icrâ olunmak matlûbumdur.*" didikde gibbe's-sù'âl ve akîbü'l-inkâr, müdde'î-i mezbûrdan müdde'asını mübeyyine beyyine taleb olundukda, ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile eserü'l-istihlâf ve ba'de'l-hulfi'ş-şer'î, mücebiyle mezbûr Nikola

mezbûr Hermez'e bilâ beyyine böyle mu'ârazadan men' birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. İbrâhîm, Alî b. Ahmed, Ahmed Beg el-Muhzır, Çukadâr el-Hâc Mehmed, Serrâc Osmân, Bursalı Muhzır Mehmed.

67 [8b-3]

Mahmiyye-i İstanbul'da Kâdiçeşmesi kurbünde sâkin el-Hâc Mehmed b. İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesne tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîli olduğu Halîl Beşe b. Alî ve Mustafâ Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesneler şehâdetleriyle, mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İbrâhîm Çelebi b. İsmâ'îl nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Alî nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*müvekkilim mezbûr el-Hâc Mehmed'in mezbûr Mehmed Beşe zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden yedi yüz guruş hakkı olmağla meblağ-ı mezbûru mezbûr Mehmed Beşe'den ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr, müvekkilem mezbûr müdde'âsını beyâna adem-i kudretinden nâşî, mezbûr Mehmed Beşe'yi tahlîf sadedinde olduğu cihetle, beynlerinde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşidi. El-hâletü hâzihi, beynlerine muslihûn tavassut idüp müvekkilim mezbûr Mehmed'i da'vâ-yı mezkûresinden mezbûr Mehmed Beşe ile an inkâr fedâ'en li'l-yemîn, yüz kırk guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde, ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûr yüz kırk guruşu mezbûr Mehmed Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra, müvekkilim mezbûr el-Hâc Mehmed mâ'adâ olan beş yüz altmış guruşa müte'allika, da'vâdan mezbûr Mehmed Beşe'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledikde mezbûr Mehmed Beşe dahi bedel-i sulh olmak üzre medfû'u olan yüz kırk guruşa müte'allika, da'vâdan müvekkilim mezbûr el-Hâc Mehmed'in zimmetini kezâlik ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât eyledi.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Efendi b. İbrâhîm, Tahtacı Halîl Beşe b. Abdullâh, el-Hâc Osmân b. Abdullâh, el-Hâc Bekir b. el-Hâc Alî, Molla Mehmed b. İbrâhîm, İbrâhîm b. İsmâ'îl.

68 [8b-4]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkin Hüseyin Ağa b. Osmân nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve zevcesi Fethiye bt. Abdullâh b. Abdulmennân nâm hâtûn tarafında husûs-ı âti'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi, ma'rifet-i şer'îyye ârifân Mustafâ Çelebi b. Yûsuf ve Molla Mehmed b. el-Hâc Velî nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit olmağla vekâleten, meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcem müvekkile-i mezbûre Fethiye Hâtûn ile ale'l-iştirâki's-seviyy, silk-i mülkümüzde münselik olup mahrûsa-i mezbûre a'mâlinden İstinye kazâsında Kürkçübaşı mahallesinde vâkı' bir taraftan Velî Alî vereseşi mülkleri ve bir taraftan Süklüm zevcesi Ümmühân Hâtûn menzili ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir matbahı ve tahtında âhûr ve bi'r-i mâ ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müşt Emil mülk menzirimizi, mezbûr el-Hâc İbrâhîm'e bi-tarîki'l-istiglâl yüz guruşa bey' ve teslîm eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mezbûr el-Hâc İbrâhîm yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra, mezbûr el-Hâc İbrâhîm menzil-i mahdûd-ı mezbûru ba'de't-tahliyyeti's-şer'îyye ve't-takâbüzü'l-mer'î, târîh-i kitâbdan bir sene temâmına değin on beş guruşa bana îcâr ve teslîm eyledikde, ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Odabaşı b. el-Hâc Hasan, Süleymân Hâce b. Mehmed , Oturakçı El- Hâcc Mustafâ, Oturakçı Mehmed Ağa, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ ve gayrîhüm.

69 [9a-1]

Zikr-i âtî husûsa, şâhid-i asl olan mellâh tâ'ifesinden Rodosî Yorgi veled-i Nikola veled-i Markov ve Sakızlı Yani veled-i Kosta veled-i Nikola [nâm] zimmîler meclis-i şer' de Mahrûsa-i Galata'da sâkin, Attâr Hüseyin Çelebi b. Abdullâh ve Haffâf İbrâhîm Ağa b. Abdullâh ve Mehmed Çelebi b. İlyâs ve İbrâhîm Çelebi b. Süleymân ve diğeri İbrâhîm Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"târîh-i kitâbdan yedi sene üç ay mukaddem İngiliz sefinesiyle Akdeniz'de vâkı' Âlikorna cezîresine vardığımızda, cezîre-i mezbûre ahâlîsinden olup hâlâ hâlik olduğu mesmû'muz olan Nikola Refin veled-i Andriya veled-i Nikola nâm zimmî, tüccâr tâ'ifesinden, târîh-i mezbûrda ticâret tarîkı ile Mısr-ı Kâhire'ye tâbi' İskenderiye iskelesinde sâkin olan işbu hâmilü'r-rakîm Sakızlı Pandali veled-i Dimitraki için, benim merkûm Pandali'ye bundan akdem yedinden iştirâ vü kabz eylediğim ecnâs ve â'dâd ve evsâfları beynimizde ilm-i şer'î ile ma'rûf kettân ve penbe ve câmûs ve kara sığır gönleri bahâlarından cem'an zimmetinde beş bin yedi yüz altmış gurus deynim vardır deyü huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledikten sonra, merkûm Nikola deyn-i mezkûru için işbu merkûm Pandali'ye irsâl itmek üzere zevce-i metrûkesi olup hâlâ medîne-i İzmir'de sükûnu mesmû'muz olan Simonite bt. Todori veled-i [boşluk] nâm nasrâniyyeye bizim huzûrumuzda mâlından iki bin üç yüz solye def' ü teslîm eyledikde, zevcesi merkûme Simonite dahi yedinden alup kabz eyledi, biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz; lâkin bizim için diyâr-ı âhara gitmek iktizâ itmekle sizin her birinizin bizim her birimizin lisânından şehâdet-i mezkûremize şâhid olun ve mahallinde edâ-i şehâdet-i şer'iyeye idin."* deyü merkûmân Rodoslu Yorgi ve Sakızlı Pandali'den her biri şehâdet-i merkûmelerini mezbûrûn Hüseyin Çelebi ve İbrâhîm Ağa ve Mehmed Çelebi ve İbrâhîm Çelebi ve diğeri İbrâhîm Çelebi'den her birine tahmîl eylediklerinde anlardan her biri dahi zimmîyân-ı merkûmânın şehâdetlerini ber-vech-i muharrer tahammül ve mahallinde edâ-i şehâdet-i şer'iyeye itmekle ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle, mâ vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed ve sâ'irehum.

70 [9a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Meryem bt. Nasûh b. Alî nâm hâtûnun verâseti, zevc-i metrûku Yûsuf Ağa b. Ahmed nâm kimesneye ve sadrî sagîr oğlu Osmân'a ve anası Sâ'ime bt. Sefer(?) nâm hâtûna münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz, on iki sehmden olmağla, sihâm-ı mezbûreden üç sehmi mezbûr Yûsuf Ağa'ya ve iki sehmi mezbûre Sâ'ime Hâtûn'a ve yedi sehmi sagîr-i mezbûr Osmân'a isâbet eylediği lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra mezbûr Yûsuf Ağa meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûre Sâ'ime Hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcem müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i vefâtında ben diyâr-ı âharda olduğum cihetle kayın anam Sâ'ime, tereke-i müteveffât-ı mezbûrenin mecmû' mâlını ahz u kabz itmekle hâlâ sû'âl olunup tereke-i müteveffât-ı mezbûreden benim ile sagîr oğlum Osmân'ın hissesini bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur.”* didikde, [gibbe's-sû'âl] ve akîbü'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, ityân-ı beyyineden ihzâr-ı acz eylediğinden mâ'adâ yedinde olan kassâm defterine nazar olundukda, müteveffât-ı mezbûrâtın terekesine li-ebeveyn er karındaşı vasî-i muhtâr olup hâlâ gâ'ib ani'l-beled olan Mehmed b. Nasûh nâm kimesne ma'rifet-i şer'le kabz eylediği mestûr olmağın, müdde'î-i mezbûr bilâ vech-i şer'î, mezbûre Sâ'ime Hâtûn'a mu'ârazadan men' birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn, es-sâbıkûn.

71 [9a-3]

Mahmiyye-i İstanbul'da Unkapanı kapusu dâhilinde vâkı' Temürhân mahallesinde sâkine Âmine Hanım bt. Ahmed Paşa b. Mehmed tarafından ıtk-ı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi, ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mustafâ Çelebi b. Mehmed ve Velî Beg b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Mustafâ Çelebi b. Mehmed mahfil-i şer'de, müvekkile-i mezbûre Âmine Hanım'a rıkkını mu'arrefe olan orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü Çerkesiyyetü'l-asl, müslimetü'l-mille bâ'ide-i hâzihi'l-kabâle Hanım bt. Abdullâh muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müvekkilem mezbûre Âmine Hanım câriye-i memlûkesi olan mevsûfe-i mezbûre Hanım'ı hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûhi Resûlühü'l-mu'allâ mâlından tahrîr ü i'tâk ve kayd-ı rıkkıyyetden ihrâc u itlâk eyledi, ba'de'l-yevm mevsûfe-i mezbûre Hanım, sâ'ir ahrâr-ı asliyât gibi hürre olup üzerinde velâ-i şer'iyeden gayrı hakkı kalmadı."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân Efendi b. Mustafâ el-Îmâm, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed

72 [9a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'yyedzâde mahallesinde sâkin Mehmed b. Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'de, Hasan b. İbrâhîm nâm kimesne tarafından zikri âtî sulh ve ibrâya vekîli olduğu Süleymân b. Ya'küb ve İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb İbrâhîm b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müvekkil-i mezbûr Hasan târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem mahrûsa-i mezbûrede Karaköy sükunda ba'de'z-zuhr âlet-i câriheden beyâz kabzalı bıçak ile sağ ve sol omzum başlarından iki yerimden amden bi-gayr-ı hakkın beni darb ü cerh eylemişidi deyü müvekkil-i mezbûrdan müceb-i şer'isini bundan akdem ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr, ben müdde'âmı müvekkil-i mezbûr*

muvâcehesinde şuhûd-ı udûl ile vech-i şer'î üzre isbât eyleyüp müceb-i şer'îsi ber'-tâmm-ı husûlüne tevkîf olunmuşıdi. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden beni, vekîl-i mezbûr Hasan ile on üç guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru, vekîl-i mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz eyledikten sonra ben cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkil-i mezbûr Hasan'ın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde, vekîl-i mezbûr dahi bedel-i sulh olmak üzre bana medfû'u olan meblağ-ı mezbûr on üç guruşa müte'llika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed ve sâ'irehüm.

73 [9a-5]

Sakız cezîresi ahâlîsinden olup Mahrûsa-i Galata hâricinde, Dört yolağzı nâm mahalde sâkin işbu râfî'ü'r-rakîm İstefan veled-i Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'de, yine cezîre-i mezbûre ahâlîsinden olup tüccâr tâ'ifesinden Sedri veled-i İstefani nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem yedimde olan molaya(?) ta'bîr olunur işbu deyn temessükü nâtik olduğu üzre, iki buçuk sene mukaddem Hâsşlar kazâsına tâbi' Silivri kurbünde Tatarhân çiftliğinde hâlik olan Sakızlı Yakomi veled-i Zani veled-i Yakomi nâm zimmîye kendi menziline cedîd zolota olmak üzre mâlımdan iki bin beş yüz guruş ikrâz ve teslîm eylediğimde, ol dahi ber-vech-i muharrer iktirâz ve kabz ve mesârifine [9b] sarfla ba'de'l-istihlâk merkûm Sedri dahi meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşa hâlik-i merkûmun emriyle kefîl ü zamân olmuşıdi. Binâ'en-aleyh hâlâ merkûm Sedri'den sû'âl olunup meblağ-ı mezbûru bi-hükmil'l-kefâle bana edâ vü teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur.*” didikde gıbbe's-sû'âl ve akîbü'l-inkâr, müdde'î-i

merkūmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı nasârâdan olup Mahmiyye-i İstanbul'da, Vâlide Hânı'nda mütemekkin tüccâr tâ'ifesinden Sakızlı Dimitri veled-i Pandali ve Galata'da Sultânâyêzid mahallesinde sâkin tabîb dîger Dimitri veled-i Agusti nâm zimmîler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istîshâd, *"fi'l-vâkı' müdde'î-i merkūm İstefan ber-minvâl-i muharrer, târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem hâlik-i merkūm Yakomi veled-i Zani veled-i Yakomi'ye Dört yolağzı nâm mahalde vâkı' sâkine olduğı menzilde, bizim huzûrumuzda ber-mûceb-i temessük, mâlından iki bin beş yüz guruşluk cedîd zolota ikrâz ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iktirâz ve tesellüm ve mesârifine sarfla ba'de'l-istihlâk işbu merkūm Sedri dahi meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşa hâlik-i merkūmun emriyle yine huzûrumuzda kefil ü zamân olup bizi işhâd eylediler, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye, şehâdetleri hîn-i kabûlde vâkı'a olup ve müdde'î-i merkūm meblağ-ı mezbûrun hâlik-i merkūmdan hayâtında ahz u istîfâde veyâhûd âhara havâle veyâhûd hibe eyleyüp bir vechile zimmetini ibrâ eylemediğine ba'de't-tahlîfi'ş-şer'î, mûcebiyle meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşu bi-hükmi'l-kefâle müdde'î-i mezbûra edâ vü teslîme mersûm Sedri'ye tenbîh birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Recebi'l-ferd li's-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Velî Çavuş b. Mustafâ, Osmân Çavuş b. Alî, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Anton veled-i Yani, Pandali veled-i Dimitri.

74 [9b-1]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde keşf ü tahmîni iltimâs olunmağın, savb-ı şer'i'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olunup, ol dahi hâssa mi'mârlarından Üstâd İbrâhîm Efendi b. Mustafâ ile Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde sâkin Solak Mehmed Ağa b.

Mûsâ nâm kimesnenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında, akd-i meclis-i şer'î-i şerîf-i nebevî eyledikde, mahalle-i mezbûrede vâkı' Merhûm Dizdâr Ahmed Mescid-i şerîfî vakfına ber-vech-i hasbî mütevellî olduğu hâlde bundan akdem vefât iden Çadırcı Mûsâ Çelebi b. Hüseyin nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Ümmühân bt. Mehemmed nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Alî nâm kimesneler ve sulbiyye-i kebîre kızı Fâtımâ nâm hâtûna münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz kırk sehmden olmağla, sihâm-ı mezbûreden beş sehmi mezbûre Ümmühân Hâtûn'a ve on dörder sehmi mezbûrân Ahmed ve Alî'den her birine ve yedi sehmi mezbûre Fâtıma'ya isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, zâtları el-Hâc Mehmed Ağa b. Mûsâ ve el-Hâc Mustafâ b. Abdullâh ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûretân Ümmühân ve Fâtıma asâleten ve mezbûr Ahmed kendü tarafından asâleten ve karındaşı mezbûr Alî tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu mu'arrefân-ı mezbûrân el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Mustafâ şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten, meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda mescid-i mezbûrun berât-ı sultânî ile imâmı ve vakfının kıbel-i şer'îden ber-vech-i hasbî mütevellîsi olan işbu râfî'ü'l-kitâb Molla Hasan b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Çadırcı Mûsâ'nın zemân-ı tevliyette, gâlesini mescid-i mezbûr imâmılarına meşrûta-i vakf olan, bir taraftan odalar ve bir taraftan mescid-i mezbûr hizâsında vâkı' arsa ve bir taraftan bustân ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd bir arsa üzerine izn-i şer'le vakfa bi-şarti'r-ric'î mâliyle binâ eylediği üç bâb müte'ehhilîn odalarına olan masrûfunu mi'mâr-ı mezbûr ma'rîfet-i şer'î-i şerîf ile zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında keşf ü mesâha eyledikde, zikr olunan odalardan mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın vakf-ı mezbûrdan tasarrufunda olan olan arsa tarafında vâkı' tûlen on ve arzan altı bi-hisâb-ı terbî'î altmış zirâ arsa üzerinde vâkı' fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtânî ve kenîfin her zirâ'ı 180 akçeden 10800 akçeye ve yine menzil-i mezbûra muttasıl tûlen on buçuk ve arzan altı buçuk bi-hisâb mezbûr 68 zirâ' arsa üzerinde vâkı' fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve bir kenîfin her zirâ'ı 180 akçeden 12240 akçe ve yine menzil-i mezbûra muttasıl mescid-i şerîf tarafında kâ'in tûlen on buçuk ve arzan altı buçuk bi-hisâb-ı mezbûr 68 zirâ' arsa üzerinde vâkı' fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve*

bir kenîfin her zirâ'ı 180 akçeden 12240 akçe ki cem'an müteveffâ-yı mezbûrun masrûfu 35280 akçeye bâlig olup ve müteveffâ-yı mezbûr, meblağ-ı mezbûrun 5000 akçesini ber-mûceb-i i'lâm, menâzil-i mezbûr[e]nin enkâz-ı mevcûdesinden 9600 akçesini zikri sebk iden odalardan mescid-i mezbûr tarafında olan odanın icâre-i mu'accesinden ve sekiz bin yedi yüz altmış akçesini Hasan nâm kimesneye icâr eylediği odanın kezâlik icâre-i mu'accesinden ve iki bin dört yüz akçesini yine vakf-ı mezbûrdan dâmâdı mezbûr Solak Mehmed Ağa'ya icâr eylediği vakf bâğçe arsası mu'accesinden olmak üzere taraf-ı vakfdan hayâtında ahz u istîfâ idüp masârif-i merkûmeden taraf-ı vakfda bâkî olan 9520 akçe hakkını istîfâ itmeksizin vefât itmeğın, biz dahi bi'l-asâle bi'l-vekâle müteveffâ-yı mezbûr Molla Hasan'dan taleb ve da'vâ sadedinde olduğumuz cihetle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn tavassut idüp müteveffâ-yı mezbûr Molla Hasan ile bizi 3360 akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle sulh-ı merkûmu kabûl ve bedel-i sulh-ı mezbûru hâlâ taraf-ı vakfda adem-i müsâ'adeden nâşî ba'de zemân dûş-ı mahlûlünden ahz ü istîfâ itmek üzere, mütevellî-i mezbûr Molla Hasan kendi mâlından bize edâ vü teslîm idüp biz dahi her birimiz bi-kadri'l-hısas yedinden ahz u kabz ve mâ'adâsı olan altı bin yüz altmış akçeyi rızâmız ile vakfa teberru' eylediğimizden sonra husûs-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan taraf-ı vakf-ı mezbûr ile mütevellî-i mezbûr Molla Hasan'ın zimmetini ibrâ her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eyledik." didiklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Hasan Beşe b. Abdullâh ve Muhzır Mustafâ b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Yahyâ Efendi b. es-Seyyid Mustafâ el-İmâm, es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Mûsâ, el-Hâc Mehmed Efendi b. Hüseyin el-Mü'ezzin, Mehmed Ağa b. Mûsâ, Osmân b. Abdullâh, el-Hâc Mustafâ b. Abdullâh, es-Seyyid Mehmed b. Ahmed, Hasan b. Receb, İsmâ'îl b. Receb, Hamza b. Velî, Hasan b. Abdullâh, Hüseyin b. Hasan.

75 [9b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Mahmûd Ağa b. Mustafâ Kapudan mahfil-i şer' de, Fâtıma bt. Mustafâ b. Abdulkerîm nâm hâtûnun kebîr oğlu ve tarafından bey'-i âti'l-beyânı tasdîke vekîli olduğu el-Hâc Osmân b. Mehmed ve Abdullâh Çelebi b. Süleymân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu râfî'ü'l-vesîka İbrâhîm Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti sudûruna değin yedimde mülküm olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Debbâğ Ahmed Çelebi mülkü ve bir taraftan Ömer Çelebi tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan müşterek tılahk(?) arsası ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ulyâda iki bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve tahte-pûş, vüstâda bir bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve kenîf ve âbdesthâne, süflâda bir bâb oda ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr eşcârlı havluyu müstemil mülk menzilimi, bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfik tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'a üç yüz guruşa bey' ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer, iştirâ vü tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müvekkile-i mezbûre yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşteriyye-i merkûme Fâtıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.”* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' işrûn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Alî Efendi, es-Seyyid Mehmed b. Es-Seyyid Mehmed, Mü'ezzin Molla Alî, Debbâğ Osmân Çelebi b. Hasan, el-Hâc Alî b. Osmân, el-Hâc Osmân b. Mehmed, Abdullâh Çelebi b. Osmân, Sâlih b. Mehmed, Halîl b. Mustafâ.

76 [10a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş'da Sinanpaşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İbrâhîm b. Halîl b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Â'îşe bt. Abdulmennân b. Abdullâh nâm hâtûn ile sulbî kebîr oğulları

Halîl ve Mehmed ve Mustafâ nâm kimesnelere ve sulbiyye sagîre kızı Fâtîma'ya münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz sekiz sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden bir sehmi mezbûre zevcesi mezbûre Â'îşe Hâtûn'a ve ikişer sehmi oğulları mezbûrûn Halîl ve Mehmed ve Mustafâ'dan her birine ve bir sehmi sagîre-i mezbûre Fâtîma'ya isâbet eyledikde, mezbûre Â'îşe Hâtûn sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kibel-i şer' den mansûb vasîsi olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, mezbûr Halîl kendi tarafından asâleten ve karındaşları mezbûrân ve Mustafâ ile anaları mezbûre Â'îşe Hâtûn taraflarından bey'-i âti'z-zikre vekîlleri olduğu mezbûre Â'îşe Hâtûn'un zâtını ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân İsmâ'îl b. Halîl ve Mustafâ b. Mehmed nâm kimesnelere şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükmi-i şer'î lâhık olan vekâleten meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-kitâb Sâlih Beşe b. İsmâ'îl nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babam müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî bana ve verese-i mezkûresine mevrûs olan Mahrûsa-i Galata a'mâlınden İstinye nâhiyesine tâbi' Zekeriyâ nâm karyede vâkı' bir taraftan Küçük Mehmed menzili ve bir taraftan Çelikoğlu Alî menzili ve bir taraftan Câmî'-i şerîf vakfi olan bâğçe ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sagîr sofa ve tahtında âhûr ve bir mahzen ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzil kâbil-i kısmet olmadığından, biz tashîh-i mezbûr üzre menzil-i merkûmda olan mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyelerimizi âhara bey' murâd edüp ve sagîre-i merkûmenin hissesini ifrâz bir vechile mümkün olmamağla, mezbûrenin dahi hisse-i irsiyyesini verese-i kibâr ile ma'an âhara bey' hakkında her vechile hayr ve nâfi' olmağın, ben dahi asâlet ve vekâlet-i mahkiyelerim hasebiyle menzil-i mahdûd-ı mezbûru bi-cümletü't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık, tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Sâlih Beşe'ye yiğirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ vü temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi guruşu mezbûr Sâlih Beşe yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûrun bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i mezbûr Sâlih Beşe'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarıf olsun.”* didikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Beşe b. İbrâhîm, el-Hâc Hüseyin b. Ahmed, İsmâ'îl Ağa b. Emrullah, Ahmed Ağa b. Alî, Bölükbaşı oğlu Mehmed b. Uzun İsmâ'îl.

77 [10a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkin Abraham veled-i Kirkor nâm Ermenî meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'r-rakîm Evanos veled-i Serkis nâm Ermenî muvâehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Evanos'a bundan akdem sulbiyye-i kebîre kızı Sima nâm Ermeniyye'yi bana tezvîc itmek üzre nişân nâmıyla mâlimdan on beş cedîd İstanbul altunu virmişdim deyü da'vâya tasaddî eylemişidim. El-hâletü hâzihi, da'vâ-yı mezkûremden bi'l-külliye fârig olduğumdan sonra meblağ-ı mezbûr on beş cedîd İstanbul altununa müte'allika, âmm-i da'vâdan merkûm Evanos ile kızı merkûme Sima'nın zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm merkûm Evanos ile zikr olunan on beş altuna ve kızına müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'mız yokdur.”* didikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çavuş b. İbrâhîm, Berber Usta Mehmed, Hasan Ağa b. Mehmed, Kirkor veled-i Asvader, Nikofos veled-i Kafan, Asvader veled-i Saci, Ohan veled-i Elekşa.

78 [10a-3]

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Eğin kazâsına tâbi' İnceka(?) karyesi ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul'da Vâlide Hânı'nda mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ümîd veled-i Anton veled-i Daroş nâm Ermenînin verâseti, zevce-i metrûkesi Gül bt. Lenavrid nâm Ermeniyyeye ve sulbî kebîr oğlu Filibos'a ve kebîre kızları Mardin ve Maryem ve Eva ve Nazlı'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz kırk

sekiz sehmden mu‘teber olup sihâm-ı mezbûreden altı sehmi merkûme Gül’e ve on dört sehmi mezbûr Filibos’a ve yedişer sehmi merkûmât Mardin ve Eva ve Nazlı’dan her birine isâbet eyleyüp ve ba‘dehû merkûme Nazlı dahi hâlike olmağla verâseti, zevci Bedros ve anası mezbûre Gül ve li-ebeveyn er karındaşı merkûm Filibos ve li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrât Mardin ve Maryem ve Eva’ya münhasıra olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra merkûm Bedros veled-i Ariton veled-i Arakil tarafından ber-vech-i âtî, vekâlet iddi‘a iden işbu hâmilü’r-rakîm Asdor veled-i Kirkos nâm Ermenî meclis-i şer‘de, hâlik-i evvel, merkûm Ümîd’in terekesine bi’l-verâse vâzî‘ü’l-yed olan merkûm Filibos muvâcehesinde üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm [idüp], “*merkûm Bedros bundan akdem diyâr-ı âhara azîmeti esnâsında zevcesi hâlike-i merkûme Nazlı’ya babası [hâlik-i] evvel merkûm Ümîd’in terekesinden tashîh-i mezbûr üzre isâbet ve intikâl iden yedi sehm hisse-i irsiyye-i şer‘iyyesinde kendüye isâbet iden nisf hisse-i irsiyesini merkûm Filibos ile sâ’ir vâzî‘ü’l-yed olanlardan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabz ve kendüye isâle ve lede’l-iktizâ sulh ve ibrâya ve umûr-ı mezkûra mütevakkıf olduğu husûsların küllîsine tarafından beni vekîl ve nâ’ib-i menâb nasb u ta’yîn eyledikde, ben dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta’ahhüd eylediğim cihetle el’ân mezbûr Filibos’dan sû’âl olunsun.*” didikde gıbbe’s-sû’âl mezbûr Filibos cevâbında, “*babası hâlik-i evvel Ümîd’in terekesine bi’l-verâse vaz‘-ı yedini ikrâr, lâkin merkûm Asdor’un gâ’ib-i mezbûr Bedros tarafından vekâlet-i meşrûhasını inkâr*” eylediğinden mâ’adâ, “*ben karındaşım hâlik-i mezbûre Nazlı yine hâl-i hayâtında babam hâlik-i merkûm Ümîd’in terekesinden tashîh-i mezbûr üzre yedi sehm hisse-i şer‘iyyesine isâbet iden bin iki yüz elli guruşu kendüye def‘ ve teslîm idüp ol dahi yedimden temâmen alup kabz eyledi, binâ’en-aleyh hâlik-i mezbûre Nazlı’ya babası hâlik-i merkûmun terekesinden isâbet iden mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyesinden yedimde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmamıştır.*” deyü def‘le mukâbele idicek, gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr evvelâ merkûm Asdor’dan gâ’ib-i mezbûr Bedros tarafından ber-vech-i muharrer vekâletine beyyine taleb olundukda, udûl-ı nasârâdan olup Mahmiyye-i İstanbul’da Aksarây’da sâkin Sarrâf Marki veled-i Yanos ve Dîvânyolu’nda Etmekci Tatyos veled-i Onoş nâm Ermenîler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup eserü’l-istişhâd, “*fi’l-vâkı‘ mezbûr Bedros veled-i Ariton veled-i Arakil bundan akdem diyâr-ı âhara azîmeti esnâsında zevcesi hâlike-i*

mezbûre Nazlı'ya babası hâlik-i evvel merkûm Ümîd veled-i Anton veled-i Daroş'un terekesinden tashîh-i mezbûr üzre isâbet ve intikâl iden yedi sehm hisse-i irsiye-i şer'îyesinden kendüye isâbet iden nısf hisse-i şer'îsini, merkûm Filibos ile sâ'ir vâzî'ü'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve kendüye isâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsun küllisine bizim huzûrumuzda tarafından merkûm Asdor'u vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi [10b] mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini kemâ-yenbagî ikâmete ta'ahhüd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın, mücebiyle mezbûr Asdor'un vekâlet-i mahkiyesine hükm olunup ve sâniyen mezbûr Filipos'dan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda, ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz itmeğın, hâlik-i evvel merkûm Ümîd'in terekesinden hâlike-i mezbûre Nazlı'ya isâbet ve intikâl iden yedi sehm hisse-i irsiye-i şer'îyesinden zevci gâ'ib-i mezbûr Bedros'a isâbet iden nısf hisse-i şer'îyesini vekîl-i mezbûra teslîme mezbûr Filipos's tenbîh birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî Evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Sırmakeş Mustafâ, Süleymân b. Ahmed, Aşçı el-Hâc Mehmed.

79 [10b-1]

Husûs-ı âti'l-beyânın keşf ü taksîm ve tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi hâssa mi'mârlarından es-Seyyid Mustafâ Halîfe b. Eyyûb ve Mehmed Halîfe b. İsmâ'îl ile haffâf tâ'ifesinden Molla Halîl b. İbrâhîm'in Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i Kebîr mahallesinde vâkı' sâkin olduğu zikri câ'î vakf menzile varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, mezbûr Molla Halîl meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, umdetü'l-e'imme el-

Hâc Ömer Efendi b. Mehmed ve Hammâmî el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ mahzarlarında, ashâb-ı hayrâtdan merhûm Emîn Hayreddîn Beg'in Yalakâbâd'da vâkı' Câmî'-i şerîfî vakfına bi'l-fi'l mütevellî olan Alî Efendi b. Mustafâ hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"merhûm, mezbûr Emîn Hayreddîn Beg'in vakfindan olup zikr olunan Câmî'-i kebîr mahallesinde vâkı' bir taraftan hammâm ve bir taraftan ba'zan hammâm-ı mezbûr odunluğu ve ba'zan mezbûr el-Hâc Ömer Efendi menzili ve bir taraftan ba'zan vakf-ı mezbûrdan Çörekci menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtında kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçe arsasını müştemil vakf menzil, icâre-i mu'accele ve beher şehir yiğirmi akçesi benim ve beş akçesi mezbûr el-Hâc İbrâhîm'in olmak üzere cem'an elli akçe icâre-i mü'eccele ile iştirâken tasarrufumuzda olup ve menzil-i mezbûrun gerek taht-ı binâda gerek bâğçede olan mecmû'-ı arsası mi'mârân-ı mezbûrân mesâheleriyle tûlen ve arzan bi-hisâb-ı terbî'î dört yüz on üç zirâ' olmağla, menzil-i mezbûrun binâ ve arsasının 413 zirâ'ından terbî'an 165 zirâ'ı bana ve ve kırk bir buçuk zirâ'ı mezbûr el-Hâc Ömer Efendi'ye ve iki yüz altı buçuk zirâ' hisse-i merkûmesi mukâbelesinde ancak arsadan terbî'î 641 zirâ' arsaya tâlib ve râzı olup ve mezbûr el-Hâc İbrâhîm dahi kezâlik menzil-i mezbûrun binâ ve arsasında olan terbî'an iki yüz altı buçuk zirâ' hisse-i şer'iyyesi mukâbelesinde ancak arsadan terbî'an 208 zirâ' arsaya râzı olup ve menzil-i mezbûru vech-i tahrîr üzere beynimizde tevzî' ve taksîm-i vakfa dahi mukırr olmamağın, mi'mârân-ı mezbûrân dahi menzil-i mevkûf-ı mezbûrun bâğçe arsasından olup bir taraftan ba'zan hammâm-ı mezbûr odunluğu ve ba'zan mezbûr el-Hâc Ömer Efendi menzili ve bir taraftan yine mezbûr Ömer Efendi menzili ve bir taraftan menzil-i mahdûd-ı merkûm için ta'yîn olunan arsa ve bir taraftan mezbûr el-Hâc İbrâhîm hissesine ta'yîn olunan arsa ile mahdûd tûlen ve arzan 8 zirâ' bi-hisâb-ı terbî'î 64 zirâ' arsa ifrâz ve ber-vech-i muharrer binâ ve arsada olan kırk bir buçuk zirâ' arsası mukâbelesinde mezbûr el-Hâc Ömer Efendi'ye teslim olunup ve yine bâğçe-i merkûme arsasından olup bir taraftan vakf-ı mezbûr hammâm ve bir taraftan hammâm-ı merkûm odunluğu ve bir taraftan ba'zan mezbûr el-Hâc Ömer Efendi'nin arsa-i müfreze-i merkûmesi ve ba'zan benim sâkin olduğum menzil-i mezbûre ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzan bi-hisâb-ı terbî'î 208 zirâ' arsa ifrâz ve binâ ve arsada olan iki yüz altı buçuk zirâ' hisse-i merkûmesi*

mukābelesinde mezbûr el-Hâc İbrâhîm'e teslim olundukda mezbûrândan her biri dahi rızâlarıyle ahz u kabz ve tesellüm ve kabûl eylediler. Ba'de'l-yevm, bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzre, terbî'an 165 zirâ' arsa üzerinde olan ebniyye ayda 20 akçe icâre-i mü'eccele ile benim tasarrufumda ve terbî'an 24 zirâ' arsa-i mahdûde-i müfreze-i merkûme ayda 5 akçe icâre-i mü'eccele ile mezbûr el-Hâc Ömer Efendi tasarrufunda ve terbî'an 208 zirâ' arsa-i mahdûde-i müfreze-i merkûme ayda 20 akçe icâre-i mü'eccele ile mezbûr el-Hâc İbrâhîm tasarrufunda olup her birimiz âharın hissesine dahl u ta'arruz eylemeyiz." didikde mezbûrân el-Hâc Ömer Efendi ve el-Hâc İbrâhîm dahi mezbûr Molla Halîl'i ikrâr-ı meşrûhunda vicâhen tahkîk ve şifâhen tasdîk eylediklerinden sonra, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'ân ba's olunan İbrâhîm b. Mustafâ ve Burusalı Mehmed b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed Emîn b. es-Seyyid Abdulkerîm, el-Hâc İsmâ'îl b. Mehmed, es-Seyyid Mustafâ Halîfe b. Eyyûb, Mehmed Halîfe b. İsmâ'îl, Attâr El-Hâc Abdullâh, Şerbetçi El-Hâc Osmân, İbrâhîm b. Mustafâ.

80 [10b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fîrûzağa mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Afife Hâtûn bt. Ahmed b. Ahmed'in verâseti, anası Hadîce bt. Ahmed nâm hâtûn ile sadrî kebîr oğlu Abdulkerîm'e münhasıra ve mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz altı sehmden i'tibâr olunup sihâm-i mezbûreden bir sehmi mezbûre Hadîce Hâtûn'a ve beş sehmi sagîr-i mezbûr Abdulkerîm'e isâbeti tahakkukundan sonra, sagîr-i mezbûr Abdulkerîm'in babası ve tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den mansûb vasîsi Molla Mehmed b. el-Hâc Mehmed meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-vesîka merkûme Hadîce Hâtûn mahzarında bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "müteveffâ-yı mezbûre Afife Hâtûn hâl-i hayâtında, eşyâ-yı memlûkesinden 10 çatma yasdık ve 5 minder ve 4 kumâş mak'ad ve bir hatâyî zâr ve bir dikme yorgan

ve bir sandâl yorgan ve 6 kapaklı sahan ve bir işleme ocak perdesi ve bir işleme çuka kapu perdesi ve bir incü askılı üçer ayaklı bir çift zümürrüd küpe ve 5 bâfteli bir incü kuşak ve bir çift altun bilazik ve incü ve zümürrüd mahlût beşer ayaklı bir çift altun küpe ve bir yeşil çuka biniş ve telli (...?) ve kaftân ma'a antarî ve eşyâ-yı sâ'ire-i ma'lûmesini 1135 senesi Recebü'l-ferd 24 günü, işbu mahkeme-i kübrâda bâb nâ'ibi olan Ahmed Efendi huzûrunda anası merhûme Hadîce Hâtûn'a yüz guruş semen-i makbûzuna bey' ve teslîm ve yedine hüccet-i şer'iyeye virmişiken ben, bey'-i mezbûr muvâza'a olmuşidi deyü mezbûre Hadîce Hâtûn'dan ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr, müdde'âmî bir vechile beyâna adem-i kudretimden nâşî da'vâ-yı mezkûremden fârig olduğumda, mezbûre Hadîce Hâtûn dahi bi-hükmi'l-hizâne hucr u terbiyesinde olan sagîr oğlum Abdulkerîm için mukaddemâ kîbel-i şer'den benim üzerime farz u takdîr eylediği yevmî üçer pâre nafakanın yevmî ikişer pâresini edâya iktidârım olmadığından nâşî, rızâsıyla hatt-ı tebdîl idüp ve ba'de'l-yevm sagîr-i mezbûru hakk-ı hizâne sukûtuna değin beher yevm birer pâre ile infâk ve iksâ eyleyüp birer pâreden ziyâde benden bir akçe ve bir habbe nafaka taleb eylememek üzre ta'ahhüd ve iltizâm eyledi." didikde mezbûre Hadîce Hâtûn dahi mezbûr Molla Mehmed'i ikrâr ve takrîrinde tahkîk ve tasdîk itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 21 Receb li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hasan Efendi b. Alî, el-Hâc Ahmed b. Süleymân, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Kapu Kethüdâsı Alî Beşe b. Mustafâ, Ases Halîl Beşe b. Mehmed, Abdurrahman b. Halîl, Halîl b. Yûsuf, Bekir b. Osmân.

81 [11a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Karabaşmustafâağa mahallesinde sâkine Â'îşe bt. Abdullâh nâm hâtûndan ber-vech-i âtî, istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mustafâ b. Mehmed ve dîger Mustafâ b. Osmân nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihbâr, "fi'l-vâkı' işbu müstahbere-i

mezbûre Â'îşe Hâtûn'un zevci A'mâ Mustafâ b. Abdullâh b. Abdulkerîm nâm kimesne ile beynlerinde adem-i hüsn-i mu'âşeretlerinden nâşî, hul'a tâlibe olmağla mehr-i mü'eccelinden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerinde olmak üzere A'mâ Mustafâ'nın Mahmiyye-i İstanbul'da, Edirnekapusu kurbünde sâkin olduğu menzilde, târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem bizim huzûrumuzda muhâla'a eylediler.” deyü muhbirân-ı mezbûrândan her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ tarîki'ş-şehâde haber virdiklerinden sonra, mezbûre Â'îşe Hâtûn meclis-i şer' de işbu râfi'ü'l-kitâb Süleymân Beşe b. Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, “ben nefsimi bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccel ile mezbûr Süleymân Beşe'ye tezvîc ve tenkîh eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tezevvüc ve kabûl eyledi.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Kollukçu es-Seyyid Hasan Ağa b. Hasan, Subaşı Alî Çelebi b. Hızır, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb.

82 [11a-2]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde keşf ü tahmîni iltimâs olunmağın, savb-ı şer'den Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olunup ol dahi hâssa mi'mârlarından Üstâd es-Seyyid Hüseyin Halîfe b. Ömer ve Alî Halîfe b. Ahmed ile Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Muhyiddînefendi mahallesi ahâlîsinden Mehmed Çelebi b. Yûsuf nâm kimesnenin sâkin olduğu menzile varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Mehmed Çelebi meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, mezbûre Safiyye Hâtûn vakfına meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l mütevellî olan es-Seyyid Abdullâh Efendi b. es-Seyyid Ahmed hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, “yedimde olan memhûr mütevellî temessükü nâtik olduğu üzere, merhûme-i mezbûre Safiyye Hâtûn'un beher sene Ramazân-ı şerîfde salât-ı

terâvîh tervîhalarında birer aşr-i şerîf ve bir hatm-i şerîf tilâvet itmek üzere tevliyet ve galesi, mezbûr es-Seyyid Abdullâh Efendi'ye meşrûta vakfı olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Sâliha Hâtûn mülkü ve bir taraftan el-Hâc Mehmed menzili ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, arsası tûlen ve arzan bi-hisâb-ı terbî'î 355 zirâ' olan vakf menzili, mürûr-ı eyyâm ile harâb ve vîrân olup bir vechile kâ'imi ve sâkini olmadığından mâ'adâ, ta'mîr ve termîme taraf-ı vakfda kat'â kudret ve müsâ'ade olmayup icâre-i mu'accesine mahsûb olmak üzere binâyâ kimse rağbet itmemeğin, mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Abdullâh Efendi, enkâz-ı mevcûdesini mukaddemâ ma'rîfet-i şer'le 23 guruşa bana bey' ve kabz-ı semen ve arsasını dahi senevî 24 akçe mukâta'a ile bana icâr ve teslîm ve yedime temessük virmeğin, ben dahi arsa-i mevkûfe-i mezbûre üzerine bâ-izn-i mütevellî, mâlûm ile mülküm olmak üzere müceddeden bir menzil binâ eylemişdim, hâlâ nazar olunup menzil-i mezbûrun ebniyesine olan masrûfumun mertebe-i tahammülü tahmîn-i sahîh ile tahmîn ve takdîm olunmak matlûbumdur.” didikde Mevlânâ-yı mezbûr dahi mi'mârân-ı mezbûrân ve ebniye-şinâs müslimûn-ı hâzırûn ile menzil-i mezbûra nazar eylediklerinde hâl, bi'l-cümle mezbûr Mehmed Çelebi'nin takrîr-i meşrûhu üzere olduğu mu'âyene ve müşâhade ve mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Abdullâh Efendi dahi mezbûr Mehmed Çelebi'yi akvâl-i meşrûhasında bi'l-cümle tasdîk eyledikten sonra mi'mârân-ı mezbûrân Hüseyin Halîfe ve Alî Halîfe, menzil-i mezbûru mesâha eylediklerinde tûlen yigirmi yedi buçuk ve arzan on, bi-hesâb-ı terbî'î 275 zirâ' arsa üzerinde kâ'in billûr câmlı, sülügen boyalı, lanbalı ve pervâzlı ve çiftli, tabaka-i ulyâda iki bâb oda ve bir matbah ve kenîf ve tabaka-i vüstâda kezâlik sülügen boyalı ve lanba ve pervâzlı bir bâb oda ve bir matbah ve kenîf ve âbdesthânenin her bir zirâ'ı dörder yüz seksanar akçeden, bir yük otuz iki bin akçe ve bir zîr-i zemîni ber-vech-i tahmîn 2555 akçe ve bi-hesâb-ı mezbûr 130 zirâ' mefrûş kaldırımın her zirâ'ı on iki akçeden 1560 akçe ve bir kapu bilaziği 200 akçe ve ahrâc-ı mürettebe ve hammâliyye ve hirc-ı sepet ve kürek 3000 akçe ki min-haysi'l-mecmû' ebniyye-i merkûma yüz otuz sekiz bin yedi yüz altmış akçe ile ancak olur noksan ile olmak mümkün değildir deyü mi'mârân-ı mezbûrân ve müslimûn-ı hâzırûn icmâ' ve ittifâk eylediklerinden sonra, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Mehmed Beşe b. Mehmed ve Muhzır Molla Mehmed b.

Yûsuf ile meclis-i şer‘e gelüp alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min Recebi’l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Osmân Efendi b. Abdullâh el-Îmâm, Velî Efendi b. Velî, Mustafâ Çelebi b. İbrâhîm el-Mü’ezzin, Mustafâ Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Hüseyin, el-Hâc Alî b. Osmân, Mehmed Odabaşı b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Halîl, İbrâhîm Çelebi b. Dervîş, Mehmed Çelebi b. Alî, Yûsuf b. Abdullâh, Hasan Beşe b. Abdullâh, Abdalbâkî Çelebi b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Mustafâ, Ahmed Halîfe b. Mehmed el-Kayyim, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Alî, Mü’ezzinzâde Mehmed Çelebi b. Mehmed, Süleymân b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Halîl, Mehmed Beşe b. Mustafâ

83 [11a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne’de Muhyiddînefendi mahallesi ahâlîsinden Mehmed Çelebi b. Yûsuf nâm kimesne meclis-i şer‘de, merhûm Yelkenci el-Hâc Hasan nâm kimesnenin sagîr evlâdları Mustafâ ve Hasan’ın tesviye-i umûrlarına vasîleri olan işbu râfî‘ü’l-vesîka el-Hâc Ahmed b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*hâlâ silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan Sâliha Hâtûn mülkü ve bir taraftan Kara el-Hâc Mehmed menzili ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda iki bâb oda ve bir sofa ve bir matbah ve dehlîz ve tabaka-i vüstâda bir bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve kenîf ve süflâda bir bâb oda ve iki kenîf ve âbdesthâne ve zîr-i zemîn ve bir bi’r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müşt Emil, arsasının merhûme Safiyye Hâtûn vakfına senevî iki yüz kırk akçe mukâta‘a-i kadîmesi olan mülk menzilimi, işbu bin yüz otuz yedi senesi Muharremü’l-harâm guresinde vasî-i mezbûr el-Hâc Ahmed’e bi-tarîki’l-istiglâl iki yüz elli guruşa bey‘ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ vü tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu sagîrân-ı mezbûrân Mustafâ ve Hasan’ın mâllarından olmak üzre vasî-i mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra vasî-i mezbûr el-Hâc Ahmed menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba‘de’t-tahliyyeti’ş-şer‘iyye ve’t-*

takābüzü'l-mer'î, senevî otuz yedişer buçuk guruş üzre târîh-i mezbûrdan iki sene temâmına deĝin yetmiş beş guruşa bana îcâr ve teslîm eyledikde, ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l işrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

84 [11b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Etmekçibaşı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Derzî el-Hâc Mehmed b. Abdulmennân b. Abdullâh'ın verâseti, sulbî kebîr oĝlu el-Hâc Lutfullah Efendi ile sulbiyye-i kebîre kızı Emetullâh nâm hâtûna münhasıra olup kable't-taksîm, mezbûr el-Hâc Lutfullâh Efendi dahi vefât idüp ve verâseti zevce-i menkûhesi dîĝer Emetullâh bt. Mehmed nâm hâtûn ile sulbî kebîr oĝlu Mehmed'e ve sulbiyye-i kebîre kızları Fâtıma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye, on iki sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden dört sehmi Emetullâh Hâtûn'a ve bir sehmi dîĝer Emetullâh Hâtûn'a ve iki sehmi mezbûr Mehmed'e ve birer sehmi mezbûrât Fâtıma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb [ve Râbi'a] ve Havvâ'dan her birine isâbeti tahakkukundan sonra, işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Mehmed ile anası mezbûre dîĝer Emetullâh asâleten ve mezbûrât Fâtıma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ taraflarından zikr-i âtî da'vâya vekîlleri olduĝu mezbûrâtın zâtlarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İbrâhîm Beşe b. Alî ve Süleymân Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâlete hükmi-şer'î lâhık olan Sâlih Çelebi b. Mehmed nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de, Berber Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Arabzâde mülkü ve bir taraftan Hadîce Hâtûn tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan ba'zan Ramazân ve ba'zan Hüseyin nâm kimesneler tasarruflarında olan vakf menziller ve bir taraftan tarîk-i*

âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve magsel ve tahtânî bir bâb harâb oda ve kenîf ve mihtab ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzili, müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun ile'l-vefât yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî menzil-i mezbûrun tashîh-i mezbûr üzre on iki sehmden sekiz sehmi müteveffâ-yı sâni el-Hâc Lutfullâh Efendi'nin verese-i mezkûresine mevrûs olmuşken mezbûr Berber Ahmed Çelebi bi-gayr-ı hakkın vaz'-ı yed ider, sû'âl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle murâdımızdır.” didiklerinde gibbe's-sû'âl, mezbûr Berber Ahmed Çelebi cevâbında, “fi'l-vâkı' menzil-i mahdûd-ı merkûmu yedimde olan bir kıt'a mübâya'a hücceti mantûkunca târîh-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem kayınanam mezbûre Emetullâh Hâtûn müstakillen kendi mülkü olmak üzre bana yüz elli guruşa bana bâten bey' ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğim cihetle hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûra mülk-i müştêrâm olmak üzre vaz'-ı yed iderim.” deyü lâkin menzil-i mezbûr ber-vech-i muharrer mezbûr Derzî el-Hâc Mehmed'in yedinde mülk olup ba'de vefâtihî verese-i mezkûresine mevrûs olduğunu inkâr idicek, müdde'ıyyûn-ı mezbûrûndan vech-i muharrer üzre müdde'âlarını mutâbık beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden mahalle-i mezbûre sâkinlerinden es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Mustafâ b. Ömer ve Ahmed Çelebi b. Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup eserü'l-istişâd, “fi'l-hakîka zikr olunan Etmekçibaşı mahallesinde vâkı'bir taraftan Arabzâde mülkü ve bir taraftan Hadîce Hâtûn tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan ba'zan Ramazân ve ba'zan Hüseyin nâm kimesneler tasarruflarında olan vakf menziller ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve magsel ve tahtânî bir bâb harâb oda ve kenîf ve mihtab ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzili, bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzre müteveffâ-yı evvel mezbûr Derzî el-Hâc Mehmed b. Abdummennân b. Abdulkerrîm'in ile'l-vefât yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefâtihî, tashîh-i mezbûr üzre verese-i mezkûresine mevrûs olmuşdur. Biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın, mücebiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tashîh-i merkûm üzre on iki sehmden sekiz sehmi şâyi'î müteveffâ-yı sâni mezbûr el-Hâc Lutfullâh Efendi'nin verese-i mezkûresine teslîme mezbûr Berber Ahmed Çelebi'ye tenbîh

birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mehmed Efendi b. Feyzullah, İmâm Ahmed Efendi b. Mustafâ, Mü'ezzin Hüseyin Çelebi b. Mustafâ, el-Hâc Mehmed b. Halîl, el-Hâc Mehmed b. İbrâhîm, Mustafâ Yazıcı b. İbrâhîm, Hasan Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, el-Hâc Mustafâ b. Yûsuf, Ahmed Çelebi b. Abbâs, Mustafâ Çelebi b. Mahmûd, Mehmed Çelebi b. İsmâ'îl, Süleymân Çelebi b. Mehmed, es-Seyyid Mahmûd b. Alî, Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Berber Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Hüseyin Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Çelebi b. Alî, İsmâ'îl Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm b. Muharrem ve sâ'irehüm.

85 [11b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Selîmehâtûn mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Safiyye bt. Bâyezid nâm hâtûndan ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkin es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan ve Mehmed Çelebi b. Hüseyin nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihbâr, *"fi'l-vâkı' işbu müstahbire-i mezbûre Safiyye Hâtûn'un zevci Alî b. Abdullâh b. Abdurrahman nâm kimesne, târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem mahrûsa-i mezbûrede Câmi'-i cedîd civârında bizim huzûrumuzda zevcesi Safiyye Hâtûn'u bâ'inen tatlık idüp bizi işhâd eyledi."* deyü muhbirân-ı mezbûrândan her biri keyfiyet-i muharrereyi alâ meri'l-ışhâd haber vormeleriyle, vâkı' hâl hıfzu'l-makâl ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Cumâde'l-âhire li-ene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

el-Hâc Mehmed b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Selîm b. Osmân, İbrâhîm b. Hasan, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Ahmed b. Mehmed, Yûsuf b. Abdullâh.

86 [12a-1]

Sakız cezâresi ahâlîsinden olup tüccâr tâ'ifesinden olduğu hâlde bundan akdem Vilâyet-i Rûmeli'de Mora cezâresinde vâkı' Anaboli iskelesinden Fransız şinesiyle(?) İstanbul'a gelür iken esnâ-i tarîkde Ağrıboz kurbünde Termiye(?) cezâresinde hâlik olan Corci veled-i Mipke veled-i Frankoli nâm zimmînin verâseti, Sakız cezâresinde sâkine zevce-i metrûkesi Enkirü bt. Corci nâm nasrâniyye ile sulbî evlâdı Mipke ve Salomi nâm sagîrlere münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra hâlik-i mezbûrun anasının li-ebeveyn er karındaşı olup vech-i âtî üzre vasî-i muhtârı olduğunu iddi'â iden işbu râfi'ü'r-rakîm Sakızlı Mipke veled-i Pandani nâm zimmî meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, Dimitri veled-i Panayot nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"hâlik-i merkûm Corci helâkenden on beş gün mukaddem ber-vech-i muharrer Fransız şinesiyle Anaboli iskelesinden İstanbul'a gelür iken esnâ-i tarîkde hasta olduğu hâlde, ben bi-emrillâhi te'âlâ helâk olduğumda benim için Galata'da sâkin dayım Mipke vasî-i muhtârım olup mecmû'-ı mâlîmî ve zimem-i nâsda olan hukûk-ı şer'îyyemi ahz u kabz ve zevcem Enkirü'nün semen-i hissesini kendüye teslim ve sagîr evlâdım Mipke ve Salomi'nin hisse-i irsiyyelerini dahi ahz u kabz ve rüşd ü sedâdları vaktine değin hıfz eyliye deyü kabûlüme mebnî vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr ve bu tarafda bana ifâde ve i'lâm olundukda ben dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrumu kabûl eylediğimden sonra, merkûm Corci musırren alâ isâ'ihî hâlik olmağla hâlik-i merkûm Corci'nin merkûm Dimitri zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yigirmi dört gurusu hakkı olmağla kable'l-ahz hâlik ve meblağ-ı mezbûr verese-i mezkûresine mevrûs olmağın, hâlâ meblağ-ı mezbûr yigirmi dört gurusu bi'l-vesâye taleb eylediğimde edâdan imtinâ' ider, sû'âl olunup bana edâ vü teslimi tenbîh olunmak matlûbumdur."* didikde gibbe's-sû'âl, merhûm Dimitri cevâbında, *"fi'l-vâkı' hâlik-i merkûm Corci'ye cihet-i mezkûreden zimmetinde yigirmi dört gurusu deyni olduğunu ve hâlik-i merkûmun verâseti ve verese-i mezkûresine mevrûs olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer vesâyetini inkâr"* idicek müdde'î-i merkûmdan vesâyet-i meşrûhasına muvâfika beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-ı müslimîden ve Dergâh-ı Âlî yeniçerileri odalarından birinci bölüğe mahsûs

oda neferâtından Sakız Yamağı Ahmed Beşe b. Abdullâh nâm kimesne ile mellâh tâ'ifesinden Kostantin veled-i Dodri nâm zimmî li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, "fi'l-vâkı' hâlik-i merkûm Sakızlı Corci veled-i Mipke veled-i Frankoli ânifen zikr olunduğu üzre Fransız şinesiyle Mora cezîresinde vâkı' Anaboli iskelesinden İstanbul'a gelür iken esnâ-i tarîkde hasta olmağla helâkinden on beş gün mukaddem ben bi-emrillahi te'âlâ helâk olduğumda işbu vasî-i müdde'î-i merkûm Mipke için vasî-i muhtârım olup mecmû'-ı mâlımı ve zimem-i nâsda olan hukûk-ı şer'iyymi ahz u kabz ve zevcem Enkirü'nün semen-i hisse-i şer'iyyesin kendüye îsâl ve teslîm ve evlâdım Mipke ve Salomi'nin hisse-i şer'iyyelerini ahz ve rüşd-i sedâdları vaktine değin hıfz eyliye deyü kabûlüne mevkûf vesâyet ile müdde'î-i merkûm Mipke'yi bizim huzûrumuzda vasî-i muhtâr nasb u ihtiyâr idüp ve bu tarafda merkûm Mipke'ye ifâde ve i'lâm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer yine huzûrumuzda vesâyet-i mezbûreyi kabûl eyledikten sonra merkûm Corci musırren alâ îsâ'ihî hâlik oldu, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz." deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ve ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh, mâ vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Çelebi b. İlyâs, Mehmed Çelebi b. Murâd Hakkâk, el-Hâc Abdullâh b. Ahmed el-Haffâf, Hüseyin Çelebi b. Mehmed Haffâf, Yûsuf b. Abdullâh Haffâf, Mustafâ b. Mehmed, el-Hâc Mehmed b. Mehmed, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

87 [12a-2]

El-emru hasbemâ hurrîre nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû el-Hâc Mustafâ el Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Dergâh-ı Âlî mahfûfen bi'l-me'âlî yeniçerilerinden Tokadlı Hasan Beşe b. Yûsuf nâm kimesne Mahmiyye-i İstanbul'da Dîvân-ı hazret-i sadr-ı â'zamîde ma'kûd meclis-i şer'de, işbu râfî'atü'l-vesîka Şerîfe Fâtıma bt. es-Seyyid Hasan nâm hâtûn

mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûre Şerîfe Hâtûn târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem Vilâyet-i Rûmeli'de Niğbolu kasabasında sekiz bin akçe mehr-i mü'eccel ile nefsinî bana tezvîc ve ben dahi tezevvüc ve kabûl eylediğim cihetle zevce-i menkûhem olmuşiken, hâlâ bana nefsinî temkîn [itmemeğin] sû'âl olunup nefsinî temkîne tenbîh olunmak matlûbumdur.”* didikde gıbbe's-sû'âl, mezbûre Şerîfe Fâtıma Hâtûn cevâbında, *“fi'l-vâkı' müdde'î-i mezbûr Hasan Beşe ber-vech-i muharrer, mukaddemâ zevci olduğunu ikrâr lâkin müdde'î-i mezbûr ile târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem sâlifü'z-zikr Niğbolu kasabasında Yeniçeri Ağası olan Hasan Ağa huzûrunda ben, sekiz bin akçe mehr-i mü'eccelim ile cihet-i karzdan zimmetinde olan doksan guruş hakkımdan fâriğe olup mezbûr Hasan Beşe'nin zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi beni talâk-i selâse ile tatlık eylemişidi.”* deyü def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr, mezbûre Şerîfe Fâtıma Hâtûn'dan def'-i mezkûruna mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden, mezbûr Hasan Ağa'nın etbâ'ından olup İstanbul'da Sîmkeş mahallesinde sâkin Mehmed Çelebi b. Mahmûd ve Sarıgürz mahallesinde Alî Ağa menziline sâkin Molla Hasan b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, *“fi'l-vâkı' işbu müdde'î-i mezbûr Hasan Beşe ber-vech-i muharrer, târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem Niğbolu kasabasında Yeniçeri Ağası olan Hasan Ağa huzûrunda biz hâzırân bi'l-meclis olduğumuz hâlde mezbûre Şerîfe Fâtıma Hâtûn'un sekiz bin akçe mehr-i mü'ecceli ile mezbûr Hasan Beşe zimmetinde karzdan olan doksan guruş hakkından fâriğe olup mezbûr Hasan Beşe'nin zimmetini ibrâ eyledikde, mezbûr Hasan Beşe dahi zevcesi işbu mezbûre Şerîfe Fâtıma Hâtûn'u yine huzûrumuzda talâk-ı selâse ile tatlık idüp bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz.”* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'yye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye, şehâtleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr bilâ vech-i şer'î mezbûre Şerîfe Fâtıma Hâtûn'a mu'ârâza ve müdâhaleden men' birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Hasan Beşe b. Murâd, İbrâhîm Beşe b. Abdullâh, Mehmed Beşe b. Eyyûb, İsmâ'îl Beşe b. Mehmed, Abdullâh b. Mehmed, İbrâhîm b.

Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid Mustafâ, es-Seyyid Ca'fer b. es-Seyyid Alî.

88 [12b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Etmekçibaşı mahallesinde sâkine ve zâtı Berber Mehmed Çelebi b. Abdullâh ve el-Hâc Mustafâ b. Yûsuf nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Emetullâh bt. Derzî el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer' de, ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke kendi tarafından asîl ve zevcesi Â'îşe bt. el-Hâc Mehmed b. Abdullâh nâm hâtûn tarafından sâbitü'l-vekâle vekîli olan dâmâdı işbu râfi'ü'l-kitâb Berber Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Arabzâde mülkü ve bir taraftan Hadîce Hâtûn tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan ba'zan Ramazân ve ba'zan Hüseyin nâm kimesneler tasarruflarında olan vakf menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve magsel ve kenîf ve tahtânî bir bâb harâb oda ve kenîf ve muhtab ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâĝçeyi müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık, tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcân-ı mezbûr Berber Ahmed Çelebi ve Â'îşe Hâtûn'a ale'l-iştirâki's-seviyy iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra menzil-i mahdûd-ı mezbûrun aynına ve semenine gabn-ı tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan zevcân-ı mezbûrân Berber Ahmed Çelebi ve Â'îşe Hâtûn'un zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi zevcân-ı mezbûrân Berber Ahmed Çelebi ve Â'îşe Hâtûn'un ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar."* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mehmed Efendi b. Feyzullah, İmâm Ahmed Efendi b. Mustafâ, Mü'ezzin Hüseyin Çelebi b. Mustafâ, el-Hâc Mehmed b. Halîl, el-Hâc Mahmud b. İbrâhîm, Mustafâ Yazıcı b. İbrâhîm, Hasan Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, el-Hâc Mustafâ b. Yûsuf, Mehmed b. Abdullâh, Ahmed Beg b. Abbâs, Berber Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. İsmâ'îl, Süleymân Çelebi b. Mehmed, İsmâ'îl b. İbrâhîm, es-Seyyid El-Hâc Mehmed b. Alî.

89 [12b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkine Sâliha bt. Mehmed nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de, zevc-i mutallık işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid İbrâhîm b. Bedreddîn nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr es-Seyyid İbrâhîm zevcim olmağla, târîh-i kitâb günü beni bâ'inen tatlik eyledikten sonra zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâhî ta'yîn olunan üç yüz akçe ki cem'an bin beş yüz akçe hakkımı bana def'aten edâya iktidârı olmayup vech-i âtî üzre taksîme tâlib ve râğıb olmağın, ben dahi mezbûr es-Seyyid İbrâhîm'i her otuz günde bana yüzer akçe virmek üzre meblağ-ı mezbûr bin beş yüz akçe hakkımı târîh-i kitâbdan on beş ay itmâmına değîn te'cîl ve taksît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer taksît-i merkûmu ve meblağ-ı mukassat-ı mezbûru edâya ta'ahhüd eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Ağa b. el-Hâc Bekir, el-Hâc Mehmed b. Alî el-İmâm, İbrâhîm b. el-Hâc Ahmed, İbrâhîm b. Ömer, Alî b. Sefer Subaşı, es-Seyyid Mehmed b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb.

90 [12b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Etmekçi başı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Derzî el-Hâc Mehmed b. Abdulmennân b. Abdullâh'ın verâseti, sulbî kebîr oğlu el-Hâc Lutfullah Efendi ile sulbiyye-i kebîre kızı Emetullah nâm hâtûna münhasıra olup kable't-taksîm mezbûr el-Hâc Lutfullah Efendi dahi vefât idüp verâseti, zevce-i menkûhesi dîger Emetullah bt. Mehmed nâm hâtûn ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiyye-i kebîre kızları Fâtîma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye on iki sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden dört sehmi mezbûre Emetullah Hâtûn'a ve bir sehmi dîger Emetullah Hâtûn'a ve iki sehmi mezbûr Mehmed'e ve birer sehmi mezbûrân Fâtîma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Havvâ nâm hâtûnlardan her birine isâbet eylediği lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Mehmed ile mezbûrât dîger Emetullah Hâtûn ve Fâtîma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ taraflarından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîlleri olduğu mezbûrât dîger Emetullah Hâtûn ve Fâtîma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ zâtlarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İbrâhîm Beşe b. Alî ve Süleymân Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve vekâletine hükmi-şer'î lâhık olan Sâlih Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'îde, işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Emetullah Hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müteveffâ-yı evvel mezbûr Derzî el-Hâc Mehmed'in ile'l-vefât yedinde mülkü olup ba'de vefâtihi verese-i mezkûresine mevrûs olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Arabzâde mülkü ve bir taraftan Hadîce Hâtûn tasarrufunda olan vakf menzîl ve bir taraftan ba'zan Ramazân ve Hüseyin nâm kimesneler tasarruflarında olan vakf menziller ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve magsel ve tahtânî bir bâb harâb oda ve kenîf ve mihtab ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müşt Emil mülk menzîlin tashîh-i mezbûr üzre on iki sehmden cem'an sekiz sehmi hisse-i şâyi'ası müvekkilât-ı mezbûrât Mehmed ve dîger Emetullah ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ nâm hâtûnlara mevrûs olmağın müvekkilât-ı mezbûrât dahi mikdâr-ı mezkûr hisse-i şâyi'a-ı mezkûrelerini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfik, tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey' i bât-ı sahîh-i*

şer'î ile mezbûre Emetullah Hâtûn'a cem'an yüz yigirmi beş guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yigirmi beş guruşu müvekkillerim mezbûrûn Mehmed ve diğer Emetullah ve Fâtıma ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve Râbi'a ve Havvâ bi-kadri'l-hısas mezbûre Emetullah Hâtûn yedinden ahz u kabz eylediler, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû'u bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi irsen ve şirâ'en mezbûre Emetullah Hâtûn'un mülkü olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mehmed Efendi b. Feyzullah, İmâm Ahmed Efendi b. Mustafâ, Mü'ezzin Hüseyin Çelebi b. Hüseyin, el-Hâc Mehmed b. Halîl, el-Hâc Mehmûd b. İbrâhîm, Mustafâ Yazıcı b. İbrâhîm, Hasan Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mehmed Çelebi b. İsmâ'îl, Süleymân Çelebi b. Alî, Süleymân Çelebi b. Mehmed, İsmâ'îl b. İbrâhîm, el-Hâc Mustafâ b. Yûsuf, Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Ahmed Çelebi b. Abbâs, Berber Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Mustafâ Çelebi b. Mahmûd.

91 [12b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde sâkine ve zâtı Usta Mehmed b. Halîl ve Halîl Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âmine bt. İbrâhîm nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-kitâb İsmâ'îl Beşe b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "zevcim mezbûr İsmâ'îl Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr İsmâ'îl Beşe ile muhâla'a-ı sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra, hukûk-ı zevciyyete ve târîh-i kitâba gelince

sâ'ir beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mustafâ Efendi b. el-Hâc Ahmed, Ömer Ağa b. el-Hâc Hasan, İbrâhîm Çelebi b. Hüseyin, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, Molla Süleymân b. Mustafâ, (...) b. Alî.

92 [13a-1]

Hâlâ Vilâyet-i Anadolu'da, Lârende kasabasında Fenârî mahallesinde sâkin el-Hâc İsmâ'îl b. Bekir b. el-Hâc Süleymân nâm kimesne tarafından vech-i âtî üzre vekâlet iddi'â iden kebîr oğlu es-Seyyid Alî Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'de, Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkin el-Hâc Eyyûb b. Osmân nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*babam müvekkil-i mezbûr el-Hâc İsmâ'îl, târîh-i kitâbdan on sekiz sene mukaddem mezbûr el-Hâc Eyyûb'e alâ tarîki'l-emâne bin iki yüz guruş îdâ' ve teslîm itmekle babam mezbûr el-Hâc İsmâ'îl meblağ-ı mezbûru, mezbûr el-Hâc Eyyûb'den taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve kendüye îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâyâ ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsların küllisine, tarafından beni vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ben dahi ber vech-i muharrer bade kabûlü'l-vekâle meblağ-ı mezbûru, mezbûr el-Hâc Eyyûb'den taleb ve da'vâ eylediğimde mezbûr Eyyûb dahi müvekkil-i mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'in bana îdâ' eylediği meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruş on sekiz sene mukaddem Galata gümrüğü mahzeninde vâkı' mahzende hıfz üzre iken bilâ-ta'dâd zâyî olmuişidi deyü def'e tasaddî idüp ve mezbûr el-Hâc Eyyûb husûs-ı mezbûrda emîn olup yemîni ile tasdik olunur makûlesinden olmağla mezbûr el-Hâc Eyyûb'u tahlîf sadedinde olduğum ecilden beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyânından sonra beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden mezbûr El-Hâc Eyyûb ile fedâ'en li'l-yemîn, yüz elli guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru mezbûr El-Hâc Eyyûb'den taleb eylediğimde*

teslîmden imtinâ' ider, sû'âl olunup teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl, mezbûr el-Hâc Eyyûb cevâbında, *"fi'l-vâkı' hâl bi'l-cümle müdde'î-i mezbûrun bâlâda takrîr eylediği minvâl üzre olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Alî'nin babası mezbûr el-Hâc İsmâ'îl tarafından ber-vech-i muharrer vekâletini inkâr"* idicek müdde'î-i mezbûr Alî Çelebi'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden zikr olunan Lârende kasabası ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul'da Kebeciler cânibinde ticâret vechi üzre sâkinler olan es-Seyyid İbrâhîm Çelebi b. Ahmed ve Alî Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihşâd, *"fi'l-vâkı' hâlâ Lârende kasabasında Fenârî mahallesinde sâkin el-Hâc İsmâ'îl b. Bekir b. el-Hâc Süleymân ber-vech-i meşrûh, işbu mezbûr el-Hâc Eyyûb'e mukaddemâ idâ ve teslîm eylediği meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruşu mezbûr el-Hâc Eyyûb'den taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve kendüye îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsların küllîsine işbu kebîr oğlu müdde'î-i mezbûr Alî Çelebi'yi bizim huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh, vekîl-i mezbûr es-Seyyid Alî Çelebi meclis-i mezbûrda işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Eyyûb mahzarında i'âde-i kelâm idüp, *"ânifen edâsına tenbîh-i şer'î lâhık olan bedel-i sulh mezbûr yüz elli guruşu mezbûr el-Hâc Eyyûb yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledim."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd, sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Abdullâh b. es-Seyyid el-Hâc Süleymân, Yağcı el-Hâc İbrâhîm, el-Hâc Alî b. Süleymân, Velî Çelebi b. Resûl, Mustafâ Beşe b. Alî, el-Hâc Mustafâ b. Abdullâh, Mustafâ Beşe b. Ahmed, Velî Beşe b. Alî, Alî Çelebi b. Muharrem Efendi, İsmâ'îl Çelebi b. el-Hâc Mehmed.

93 [13a-2]

Mahrûsa-i Galata Câmi‘-i kebîr mahallesinde sâkine Â’işe bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba‘de’t-ta‘rîfi’ş-şer‘î mahfil-i şer‘de, zevc-i mutallıkı işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc İbrâhîm b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr el-Hâc İbrâhîm târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem beni talâk-ı selâse [ile] tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-aleyh olan on gurus mehr-i mü’eccel ile nafaka-i iddet ve me’ûnet-i süknâm için bi’t-terâhî ta’yîn olunan beş gurus ki cem‘an on beş gurusu mezbûr el-Hâc İbrâhîm bana def‘ ü teslîm eyledikde ben dahi yedinden ahz u kabz eylediğimden sonra hukûk-ı zevciyyete müte‘allika, da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Şa‘bânü’l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, el-Hâc Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm Çelebi b. Ömer, İsmâ‘îl Çelebi b. Alî, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Osmân, es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Mehmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

94 [13a-3]

Mahrûsa-i Galata’da Câmi‘-i kebîr mahallesinde sâkine işbu râfi‘atü’l-vesîka Â’işe bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer‘de, zevc-i sâbıkı el-Hâc İbrâhîm b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr el-Hâc İbrâhîm’in firâşından hâsıl ve benden mütevellid, bi-hakki’l-hızâne huçr u terbiyemde olan sagîr oğlu Mehmed’in nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcı olmağla babası mezbûr el-Hâc İbrâhîm üzerine cânib-i şer‘den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunmak matlûbumdur.”* didikde hâkim-i mevki‘-i a‘le’l-kitâb-ı refe‘a kadruhû mevlâhi’l-Vehhâb efendi hazretleri, tarafeynin rızâ ve ittifâklarıyla sagîr-i mezbûr Mehmed’in nafaka ve kisve ve sâ’ir levâzım-ı zarûrisiçün babası el-Hâc İbrâhîm üzerine târîh-i kitâbdan yevmî sekizer akçe farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûr Mehmed’in nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve lede’l-

iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr el-Hâc İbrâhîm üzerine rücû'a mezbûre Â'îşe Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Şa'bânü'l mu'azzam li's-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

95 [13a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine zâtı Halîl Ağa b. Mustafâ ve el-Hâc Hasan b. Süleymân nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadîce bt. Halîl nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Süleymân Çelebi b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Süleymân Çelebi ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânîden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan dört bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i sükânâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Süleymân Çelebi ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı [zevciyyete] müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.”* didiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-âhirûn.

96 [13a-5]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Hadîce bt. Halîl nâm hâtûn zâtı ba'de't-tarîfi'ş-şer'î, meclis-i şer'de zevc-i muhâlî'ı Süleymân Çelebi b. el-Hâc Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm

[idüp], “mezbûr Süleymân Çelebi'nin firâşından hâsil ve benden mütevellid bi-hakki'l-hızâne hucr u terbiyemde olan sagîr oğlu Ahmed'in nafaka ve kisve bahâya ihtiyâcı olmağla sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesiçün babası mezbûr Süleymân Çelebi üzerine mikdâr-ı kifâye meblağ farz u takdîr olunmak matlûbumdur.” didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı tûbâ-leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri, tarafeynin rızâlarıyla târîh-i kitâbdan baba mezbûr Süleymân üzerine yevmî dörder akçe farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûr Ahmed'in nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr [13b] Süleymân Çelebi üzerine rücû'a mezbûre Hadîce Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' li-ecli's-sened bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Ağa b. Mustafâ, el-Hâc Hasan b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

97 [13b-1]

Mahrûa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mütemekkin Bogos veled-i Kirkor nâm Ermenî meclis-i şer'de, işbu hamilü'r-rakîm Kirkor veled-i Asdor nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Fedan nâm Ermenî menzili ve bir taraftan Timur Dayı nâm Ermenî menzili ve taraf-ı sâlisden ba'zan merkûm Fedan bâğçesi ve ba'zan Hubar nâm Ermenî menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda bir bâb oda ve iki sofa ve matbahı ve fevkünde cihânnümâyı ve vüstâda iki bâb oda ve matbahı ve süflâda iki mihtab ve sahrınc ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr havlûyu müştamil mülk menzilin kırk sekiz sehmden otuz sekiz sehm-i şâyi'i irsen ve şirâ'en benim ve on sehm-i şâyi'i irsen karındaşım Simak nâm Ermenînin mülkümüz olmağla, hâlâ ben menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan otuz sekiz sehm hisse-i şâyi'a-ı şer'ıyyemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık, tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Kirkor'a sekiz yüz yetmiş gurus ile mechûlü'l-

aded bir kabza fülûsa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra, semen-i merkûm sekiz yüz yetmiş guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu müşterî-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eyleyüp ve zikr olunan mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu işbu meclisde saçup izâ'at ve itlâf eyledüm, fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezbûrun otuz sekiz sehm hisse-i şâyi'i mezbûr Kirkor'un mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük Halil Ağa, Mustafâ b. Receb, Süleymân b. Ahmed, Çukadâr El-Hâc Mehmed, Abdullâh Çelebi b. Mehmed Çukadâr, Aşçı el-Hâc Mehmed, Mehmed b. Ahmed Burusalı.

98 [13b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' Mollaçelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden es-Seyyid el-Hâc Mehmed b. es-Seyyid Ca'fer'in verâseti, zevce-i metrûkesi Şerîfe Fâtıma bt. es-Seyyid el-Hâc Hasan ile sulbî evlâdı es-Seyyid el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Osmân* ve Şerîfe Havvâ ve Şerîfe Â'îşe'ye münhasıra olup kable't-taksîm mezbûr es-Seyyid Ahmed dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Şerîfe Fâtıma ile li-ebeveyn karındaşları merkûmûn el-Hâc Hasan ve Şerîfe Havvâ ve Şerîfe Â'îşe'ye münhasıra olup kable't-taksîm mezbûre Şerîfe Havvâ dahi müteveffıye olmağla verâseti, zevc-i metrûku es-Seyyid Ca'fer b. es-Seyyid Hasan ile anası mezbûre Şerîfe Fâtıma'ya ve sagîre kızları Şerîfe Afife ve Şerîfe Nefise'ye münhasıra olup kable't-taksîm mezbûre Şerîfe Fâtıma dahi müteveffıye olmağla verâseti, kebîr oğlu mezbur es-Seyyid el-Hâc Hasan ve kebîre kızı mezbûre Şerîfe Â'îşe'ye münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'ıyye altmış yedi bin üç yüz doksan iki sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı merkûmeden otuz yedi bin beş yüz elli sehmi mezbûr el-Hâc Hasan'a, 91877

* Ahmed olacak.

sehmi mezbûre Şerîfe Â'îşe'ye, 96783 sehmi mezbûr es-Seyyid Ca'fer'e, 94284 sehmi sagîre-i mezbûre Şerîfe Afife'ye isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr es-Seyyid Ca'fer kendi kibelinden asâleten ve kızı sagîre-i merkûme Şerîfe Afife'nin tesviye-i umûrunu rü'yete vasî-i mansûbe olmağla vesâyeten meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-vesîka mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan ile mezbûre Şerîfe Â'îşe'nin zevci ve tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Abdullâh Çelebi b. Muharrem mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müteveffâ-yı evvel mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan merhûm el-Hâc Mahmûd Efendi veresesini mülkü ve bir taraftan es-Seyyid el-Hâc Abdullâh mülkü ve bir taraftan Hadîce Hâtûn mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve müştemilât-ı ma'lûmeyi muhtevî mülk menzili ve Ortaköy kasabasında vâkı' arsası vakf ve üzerinde mevcûde ebniyyesi mülk olan bir taraftan Haham Yeva menzili ve bir taraftan Yako ve Teryano nâm Yahûdiler menzilleri ve bir taraftan Lebagna(?) nâm Yahûdiyye menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve dehlîz, vüstâda iki bâb oda ve dehlîz, süflâda iki bâb dükkânı müştemil yahûdîhâne'nin tashîh-i merkûm üzre 67392 sehmden 6783 sehmi bana ve 4284 sehmi kızım sagîre-i merkûme Şerîfe Afife'ye ve 37550 sehmi mezbûr el-Hâc Hasan'a ve 18775 sehmi müvekkile-i merkûme Şerîfe Â'îşe Hâtûn'a mevrûs olmağın, mezbûrân el-Hâc Hasan ve Abdullâh Çelebi'den sù'âl ve takrîrleri tahrîr ve kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyye tastîr olunması murâdıdır.”* didikde gıbbe's-sù'âl mezbûr el-Hâc Hasan ile vekîl-i mezbûr Abdullâh Çelebi cevâblarında, *“fi'l-vâkı' hâl, bi'l-cümle mezbûr es-Seyyid Ca'fer'in bâlâda tafsîl ü beyân ve zikr ü ıyân eylediği minvâl-i muharrer üzre”* olduğunu her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf itmeğın işbu sahîfe-i sahîha li-ecli's-sened ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, es-Seyyid Ca'fer b. es-Seyyid Alî, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Mehmed b. Ahmed.

99 [13b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Hâcealî mahallesinde sâkine Â'îşe bt. Abdullâh nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Büstânî Mustafâ b. Süleymân nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim mezbûr Büstânî Mustafâ ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Büstânî Mustafâ ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Efendi b. Murâd, İsmâ'îl b. Hasan, Mustafâ b. Ömer, Yûsuf b. Abdullâh, Ahmed b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

100 [13b-4]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine, zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe işbu râfi'atü'l-vesîka Emîne bt. Ahmed nâm [hâtûn] meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı Alî Beşe b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm [idüp], "*mezbûr Alî Beşe'nin firâşından hâsıla ve benden mütevellide, bi-hakki'l-hızâne hucr u terbiyemde olan sagîre kızım Hadîce'nin nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcı olmağla, babası mezbûr Alî Beşe üzerine kibel-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunmak murâdıdır.*" didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ-leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresiçün tarafeynin rızâları ile babası mezbûr Alî Beşe üzerine târîh-i kitâbdan yevmî birer pâre farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûre Hadîce'nin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-

iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr Alî Beşe üzerine rücû'a mezbûr Emîne Hâtûn'a izn virmeğin mâ hüve'l-vakı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 10 Receb li-sene 1137.

Şuhûdu'l-Hâl

Hüddâm-ı mahkemedir.

101 [14a-1]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde sâkine Marivre(?) nâm nasrâniyyenin zikri âti mülk menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf-i nebevî eyledikde, şahsı Yasakçı İbrâhîm Beşe b. Mehmed ve Abdullâh Beşe b. Mahmûd ta'rîfleriyle mu'arrefe olan merkûme Marivre bt. İstefan meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, işbu hâmilü'r-rakîm Petro Funton veled-i Funton ile Filipo veled-i Mumar(?) nâm müste'men muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup zikr olunan Kalkancıbaşı mahallesinde vâkı' bir taraftan Sâ'atci Dimitraško mülkü ve bir taraftan ba'zan Kasanda nasrâniyye mülkü ve bir taraftan Maralteba İstefano Beyakı(?) mülkü ile mahdûd, ulyâda dört bâb oda ve bir kilâr ve dehlîz, vüstâda dört bâb oda ve kilâr ve dehlîz ve kenîf, süflâda bir bâb oda ve iki mahzen ve dehlîz ve bir havlu ve bir mikdâr cüneyne ve tarîk-i hâss ve zûkâk kapusunu müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhık ve kâffe-i menâfi' ve mürâfıkıyla, tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûmân Petro Funton ve Filipo'ya ale'l-iştirâki's-seviyy, sekiz yüz guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer, iştirâken iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu, müşteriyân-ı merkûmân yedlerinden temâmen alup kabz eyleyüp ve zikr olunan mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu işbu meclis-i şer'de izâ'at ve itlâf eylediğimden sonra, semen-i merkûma ve menzil-i mahdûd-ı*

mezbûrun gabn ve tagrîrine müte'allika, âmm-i da'vâdan merkûmân Petro Funton ve Filipino'nun zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşteriyân-ı merkûmânın ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar." didikde vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Abdullâh Beşe b. Mahmûd ve Muhzır ve Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp a'lâ vuku'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî selh-i Recebü'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân Çelebi b. Alî, İbrâhîm b. Alî, es-Seyyid Mehmed b. Osmân, Burusalı Mehmed b. Ahmed, Abdullâh Beşe b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Süleymân , İbrâhîm Beşe b. Mehmed, Havzalı Salan veled-i Aleksan, Andreyabon veled-i Bon, Abram veled-i Artiyon.

102 [14a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Covan veled-i Dimitraşko mahfil-i şer'de, li-ebeveyn kız karındaşları Zabte ve Ursula taraflarından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîleri olduğu merkûmetânın şahıslarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Dominiko veled-i Borşu ve Cugla veled-i Cugla şehâdetleriyle şer'an sâbit olan merkûme Zabte'nin zevci olup hâlâ Medîne-i İzmir'de Venedik Konsolosu olan Can Antoni veled-i Paçoli muvâcehesinde İngiliz tercemânı olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*babamız olup bundan akdem hâlik olan İngiliz tercemânı merkûm Dimitraşko'nun terekesinden olup zikr olunan Kamerhâtûn mahallesinde vâkı' iki taraftan bizim iştirâken mülkümüz olan İngiliz ilçisi sâkin olduğu menzil-i kebîr ve bir taraftan hammâm arsası ve odalar ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda dört bâb oda ve bir matbah ve bir kilâr ve bir sofâ ve bir tahte-pûş ve iki kenîf, vüstâda dört bâb oda, süflâda beş bâb mahzen ve zûkâk kapusu tarafında fevkânî üç bâb oda ve dehliz ve tahtânî mahzen ve câmeşûy-hâne ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilin dört*

hissede iki hissesi irsen ve şirâ'en benim ve bir hissesi kız karındaşlarım müvekkiletân-ı merkūmetân Zabte ve Ursula'dan her birinin ale'l-iştirâk mülkümüz olmağın, hâlâ vekîl-i merkūm Can Antoni'den sū'âl olunup takrîri tastîr ve kîbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye tahrîr olunması murâdımızdır." didikde gibbe's-sū'âl vekîl-i merkūm Can Antoni cevâbında, "*fi'l-vâkı' menzil-i mahdūd-ı mezbûrun ber-minvâl-i muharrer dört hissede iki hissesi merkūm Covan'ın ve birer hissesi kız karındaşları müvekkiletân-ı merkūmetân Zabte ve Ursula'dan her birinin irsen ve şirâ'en ale'l-iştirâk mülkleri olduğunu*" ikrâr ve i'tirâf" itmeğın işbu sahîfe-i sahîha li-ecli's-sened ketb olunup yedlerine def' olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Yasakçı Mustafâ Beşe b. Halîl, Abdullâh Çelebi b. Mahmûd, Arûsî Mustafâ Efendi, Sırmakeş Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

103 [14a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Okçumûsâ mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fâtıma bt. Mustafâ b. Pîrî'nin verâseti, zevc-i metrûku el-Hâc Mustafâ b. Resûl nâm kimesne ile li-ebeveyn kız karındaşı Â'îşe nâm hâtûna ve li-ümm er karındaşı İsmâ'îl Çelebi b. Ramazân nâm kimesneye münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yedi sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevci mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya ve üç sehmi mezbûre Â'îşe Hâtûn'a ve bir sehmi mezbûr İsmâ'îl Çelebi'ye isâbet eylediği lede'l-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr İsmâ'îl Çelebi asâleten ve mezbûre Â'îşe Hâtûn tarafından ibrâ-i âti'z-zikri ikrârâ vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Alî Çelebi b. Muharrem Efendi ve el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve vekâletine hükmi-şer'î lâhık olan İbrâhîm Çelebi b. el-Hâc Mustafâ b. Abdurrahman nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr el-Hâc Mustafâ mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan*

Uzun Alî mülkü ve bir taraftan Fâtıma nâm hâtûn mülkü ve bir taraftan Uncu el-Hâc Hasan tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve kenîf ve tahtında bir bi'r-i mâ' ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i, ile'l-vefât mûrisemiz müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hâtûn'un ve nısf-ı şâyi'-i âharı dahi mezbûr el-Hâc Mustafâ'nun ale'l-iştirâki's-seviyy mülkleri olmağla mezbûr el-Hâc Mustafâ dahi zevcesi müteveffât-ı mezbûrenin menkûl ve gayr-ı menkûl tereke-i mevcûdesinden tashîh-i mezkûr üzre yedi sehmden kendüye isâbet iden üç sehm hisse-i şer'ıyyesi mukâbelesinde alâ tarîki't-tehârüc, nısf-ı menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynin ricâsıyla ahz u kabz ve müteveffât-ı mezbûrenin tereke-i sâ'iresine müte'allika, âmme-i da'vâdan benim ve müvekkilem mezbûre Â'îşe Hâtûn'un zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât itmeğın, ben dahi müvekkile-i mezbûre Â'îşe Hâtûn ile mûrisemiz müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hâtûn'un kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr bâkî kalan terekesini ahz ve beynimizde tevzî' ve taksîm ve tashîh-i mezbûr üzre her birimiz mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiye-i şer'ıyyemizi ahz u kabz eylediğımızden sonra, mûrisemiz müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hâtûn'un mehr-i mü'ecceline ve tereke-i sâ'iresine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr el-Hâc Mustafâ'nun zimmetini [14b] kezâlik ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Kassâb el-Hâc Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Mehmed b. Ahmed, Molla Mehmed b. Yûsuf, Halîl b. Mustafâ, Uzun Alî Beşe, Şerbetçi Hasan Beşe, Mü'ezzin Molla Alî, Sâlih Kapudân.

104 [14b-1]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde vâkı' zikr-i câ'î mülk menzile

varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf-i nebevî eyledikde, şahsı Corci veled-i Anton ve diğer Corci veled-i Frasezko ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Lagorata bt. Covan nâm nasrâniyye meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, işbu hâmilü'r-rakîm kebîr oğlu Covani veled-i Dimitrişko ve kebîre kızları Zabte ve Ursula bt. Dimitrişko muvâcehelerinde İngiliz Baştercemânı Lukaki hâzır olduğu hâlde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna değîn irsen ve şîrâ'en yedimde mülküm olup zikr olunan Kamerhâtûn mahallesinde vâkı' bir taraftan ba'zan tarîk-i âmm ve ba'zan merkûmûn ile ma'an sâkine olduğum mülk menzil ve ba'zan hammâm arsası ve etrâf-ı selâseden tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî on dört bâb oda ve üç dîvânhâne ve dört dehlîz ve tahtânî sagîr ve kebîr on altı bâb oda ve bir matbah ve bir câmeşûy-hâne ve bir âhûr ve fevkinde bir anbâr ve bir kinîse ve kapu hizâsında dîvâra medhal fevkânî bir bâb oda ve tahtânî üç bâb yasakçı odaları ve kenîf ve üç bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli iki kat bâğçe ve etrâf-ı erba'asında arşun dîvârlarını müstemil İngiliz Sarâyı demekle ma'rûf olan mülk menzil-i kebîrimi cemî' tevâbi' ve levâhık ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkıyla, tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört hissede iki hissesini oğlum mezbûr Covani'ye ve birer hissesini kızlarım merkûmetân Zabte ve Ursula'dan her birine iştirâken cem'an yedi bin guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eylediklerinden sonra merkûmûn ile ma'an sâkine olduğum işbu menzil derûnunda mevcûde olan eşyâ-yı memlûkemden çatma ve katîfe mahlût 30 aded yasdık ma'a gılâf ve sagîr ve kebîr 15 minder ve 4 beledî döşek ve 12 müsta'mel yorgan ve köhne 6 çift mak'ad ve 4 köhne kalîçe ve 60 vukıyye bakır evânîmi ve eşyâ-yı sâ'ire-i ma'lûmelerimi dahi bi-safka-i vâhîde kezâlik dört sehmden 2 [sehmi] oğlum merkûm Covani'ye ve birer sehmi kızlarım merkûmetân Zabte ve Ursula'dan her birine tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâken iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra menzil-i mahdûd-ı mezbûr ile eşyâ-yı merkûmenin aylarına ve min haysi'l-mecmû' semenleri olan yedi bin iki yüz guruşa müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan merkûmûn Covani ve Zabte ve Ursula'nın zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr ile eşyâ-yı muharrere-*

i mezbûrenin mecmû'ü evlâdlarım merkûmûn Covani ve Zabte ve Ursula'nun ber-vech-i iştirâk mülk-i müşterâları olmuştur, keyfe mâ yeşâ'ûn ve yehtârûn mutasarrıf olsunlar.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ma'an ba's olunan Çukadâr Abdullâh Çelebi b. Mahmûd ve Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Süleymân b. İbrâhîm, Mustafâ b. Ahmed, Berber Ahmed Çelebi , Abdullâh Çelebi b. Mahmûd, Burusalı Mehmed b. Ahmed.

105 [14b-2]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Tophâne'de Karabaşmustafâğa mahallesinde sâkine olup zâtı mahalle-i mezbûre imâmı İsmâ'îl Efendi b. eş-Şeyh Hüseyin Efendi ve Berber Molla Hüseyin b. Abdurrahman ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtıma bt. Mustafâ nâm hâtûn, meclis-i şer'de zikr-i câ'î vesâyâsını tenfize vasî-i muhtâr nasb u ta'yîn eylediği zevci işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe b. Mustafâ mahzarında li-ebeveyn er karındaşı oğlu Yûsuf Beşe b. Ahmed hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ben bi-emrillahi'l-meliki'l-mute'âl bu dâr-ı fenâdan serây-ı bekâya intikâl eylediğimde mecmû'-ı mâlımın sülüsü ifrâz olunup sülüs-i mezbûrdan iki bin dört yüz akçesi de'b-i müslimîn üzre techîz ve tekfîn ve bin akçe dahi iskât-ı savm u salâtıma harc u sarf oluna ve fazlasından bir Mushaf-ı şerîf iştirâ ve müstahikkînden birine virile ve sülüs-i mezkûrdan bâkîsi vücûh-ı ber'e sarf oluna ve zevcim mezbûrun zimmetinde mütekarrer bin akçe mehr-i mü'eccelimi mukaddemâ yedinden ahz u kabz eylediğim ecilden, zevcim meblağ-ı mezbûr talebiyle rencide olunmaya.*” deyü vasiyyet ve vesâyâ-i mezkûresini tenfize zevci mezbûr Mehmed Beşe'yi vasî-i muhtâr nasb u ihtiyâr eyledikde, ol dahi ber-vech-i vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-i lâzımesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Mustafâ, Terzi Ahmed Çelebi, Berber Molla Hüseyin, İzmirli Hasan Beşe, Kâhîci Mûsâ Beşe, Berber Abdullâh b. Osmân, Mehmed b. Hasan.

106 [14b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Okçumûsâ mahallesi ahâlîsinden olup kendi tarafından asîl ve hâlâ zevcesi mahalle-i mezbûrede sâkine Ümmühânî bt. Abdullâh b. Abdulmennân nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrârâ vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Hasan Çelebi b. Mehmed ve Abdullâh Çelebi b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hüseyin Çelebi b. Hasan nâm kimesne meclis-i şer'îde, işbu sâhibü'l-kitâb Mahmûd b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn ile ale'l-iştirâki's-seviyy silk-i mülkümüzde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Gümriük Kâtibi İbrâhîm Efendi bâğçesi ve bir taraftan Haffâf el-Hâc Ahmed menzili ve bir taraftan mahalle-i mezbûre Mescid-i şerîfi vakfi olan menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtâni kenîf ve bi'r-i mâ ve bâğçeyi müstemil, merhûm Ümmühânî Hâtûn vakfina senevî yüz seksen akçe mukâta'a-i kadîmesi olan mülk menzilimi, mezbûr Mahmûd'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz doksan guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mebûr yüz doksan guruşu mezbûr Mahmûd yedinden temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm menzili mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehîve yahvîhi mezbûr Mahmûd'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Efendi b. Alî el-İmâm, Mustafâ Çelebi b. Mehmed, Kürkcü el-Hâc Osmân, Mustafâ Beşe b. Mehmed, Hasan Çelebi b. Mehmed, Abdullâh Çelebi b. Hüseyin.

107 [15a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Hadıce bt. Kara Mehmed b. Abdullâh nâm hâtûnun verâseti, zevci metrûkü Mehmed Çelebi b. el-Hâc Abdulkâdir'e ve kebîr oğlu İsmâ'îl Kapudân'a inhisârı tahakkukundan sonra müteveffât-ı mezbûre Hadıce Hâtûn'a rıkk-ı sâbıkı mu'arrefe olan orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü, zenciyyetü'l-asl, müslimetü'l-mille, bâ'ise-i hâzihi'l-vesîka Rahîme bt. Abdullâh meclis-i şer' de, kendüye rakîka olmak zu'muyla bi'l-verâse vaz'-ı yed iden mezbûr Mehmed Çelebi mahzarında üzerine da'vâ ve tasvîr-i müdde'â idüp, "*mevlânem müteveffât-ı mezbûre Hadıce Hâtûn hâl-i hayât ve kemâl-i akl u sıhhatinde, fevtinden dört ay mukaddem beni mâlından tahrîr ve i'tâk idüp hâlâ ben târîh-i mezbûrdan berü hürre olmuşiken mezbûr Mehmed Çelebi bana rakîka olmak zu'muyla vaz'-ı yed ider, sû'âl olunup kasr-ı yedine tenbîh ve sebîlim tahliyye olunması murâdıdır.*" didikde gibbe's-sû'âl, mezbûr Mehmed Çelebi cevâbında, "*mevsûfe-i merkûme Rahîme'ye bi'l-verâse vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin zevcesi müteveffât-ı mezbûre Hadıce Hâtûn'un mevsûfe-i merkûmeyi ber minvâl-i muharrer hayâtında mâlından tahrîr ve i'tâk eylediğini inkâr*" idicek mevsûfe-i merkûme Rahîme'den da'vâ-yı mezkûresine muvâfıka beyyine taleb olundukda müteveffât-ı mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'ıye ile ârifân olan udûl-ı ricâl-i müslimînden ve mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Ca'fer Beşe b. Alî ve Hasan Beşe b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, "*fi'l-vâkı' müteveffât-ı mezbûre Hadıce Hâtûn bt. Kara Mehmed b. Abdullâh, ber-vech-i muharrer hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde fevtinden dört ay mukaddem câriye-i memlûkesi olan işbu mevsûfe-i merkûme Rahîme'yi, bizim huzûrumuzda mâlından tahrîr ve i'tâk eyledi binâ'en-alâ zâlik mevsûfe-i mezbûre Rahîme, târîh-i mezbûrdan berü hürre olmuşdur, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz.*" deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye, şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mevsûfe-i merkûme Rahîme'nin hürriyyetine ba'de'l-hükm ve't-te'yîd mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi b. Hasan, Arûsî Mustafâ Efendi, Mukayyid Molla İbrâhîm, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Mustafâ b. Receb, İsmâ'îl b. Osmân.

108 [15a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfatından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkin Abdullâh Çelebi b. Ebûbekir nâm kimesne meclis-i şer' de, zevcesi olup kasaba-i mezbûrede Elhâchüsrev mahallesinde sâkine Ümmühânî bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl olduğu mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân İmâm es-Seyyid Yahyâ Efendi b. es-Seyyid Mustafâ ve Mü'ezzin el-Hâc Mehmed Efendi b. Hüseyin şehâdetleriyle sâbit olan işbu sâhibü'l-kitâb İbrâhîm Çelebi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup sâbıku'z-zikr Câmi'-i kebîr mahallesinde, bir taraftan Rahîme Hâtûn mülkü ve bir taraftan Bakkâl Hasan Beşe mülkü ve bir taraftan Çadırcı İbrâhîm mülkü ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî kenîf ve havlu ve bâğçe divârını ve müşterek bi'r-i mâ ve zûkâk kapusunu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık zevcem müvekkilem mezbûre Ümmihânî Hâtûn'a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz seksen guruşa bey' ve teslîm, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyleyüp menzil-i mezbûrun aynına ve semenine ve gabn ü tagrîrine müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutalebât ve eymân ve muhâsamâtdan zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâstemilehî ve yahvîhi zevcem müvekkile-i mezûre Ümmühânî Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Osmân Efendi b. Ahmed, Ömer Çelebi b. Abdullâh, Molla Hasan b. Alî, Hasan b. Hüseyin, el-Hâc Osmân b. Abdullâh, Abdullâh Çelebi b. Ahmed, Halîl b. Mustafâ.

109 [15a-3]

Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Tophâne kapusu hâricinde vâkı' bir taraftan cidâr-ı hısn ve iki taraftan salhâne ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb berber dükkânının sekiz sehmden dört sehmi İbrâhîm Efendi veresesi ve bir sehmi Hadîce Hanım ve bir sehmi Abdullâh Çelebi b. İbrâhîm Efendi ve iki sehmi Fâtıma bt. Abdullâh'ın ale'l-iştirâk mülkleri olduğu lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra mezbûr Abdullâh Çelebi ile mezbûre Fâtıma Hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'sş-şer'î meclis-i şer'de, mahrûsa-i mezbûre a'mâlinden kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde sâkine bâ'isetü'l-vesîka dîger Fâtıma bt. Ahmed Efendi b. Ebûbekir Efendi nâm hâtûnun oğlu ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîli olduğu mezbûrenin zâtını, ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân İmâm Mustafâ Efendi b. el-Hâc Ahmed ve Mehmed Çelebi b. Velî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda olan sekiz sehmden üç sehm-i şâyî'amızı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î müvekkile-i mezbûre dîger Fâtıma Hâtûn'a doksan guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde, ol dahi bervech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr doksan guruşu müvekkile-i mezbûr dîger Fâtıma Hâtûn yedinden bi-kadri'l-hısn temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda olan üç sehm hisse-i şâyî'amız müvekkile-i mezbûre dîger Fâtıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.”* didikde vekîl-i mezbûr dahi mukarrân-ı mezbûrân Abdullâh Çelebi ve Fâtıma Hâtûn'u ikrâr-ı meşrûhalarında vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şa'bâni'l- mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Çelebi b. Mustafâ, İsmâ'îl Çelebi b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Halîl ,
Mustafâ Çelebi b. Hüseyin, İbrâhîm b. Mustafâ, Katîfeci İbrâhîm, Mustafâ Çelebi b.
İbrâhîm, Alî b. Ahmed.

110 [15a-4]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ü taksîm ve tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olup ol dahi hâssa mi'mârlarından Üstâd es-Seyyid Mustafâ Halîfe b. Eyyûb ve Mehmed Halîfe b. İsmâ'îl ile merhûm Pîrî Hâce nâm sâhibü'l-hayrın utekâ ve evlâd-ı utekâsına meşrûta vakfî olup Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş'da Sinânpaşa-i cedîd mahallesinde vâkı' zikri âtî vakf menzile varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, evlâd-ı utekâdan es-Seyyid Mustafâ Odabaşı b. es-Seyyid Abdulkâdir nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, li-ebeveyn **[15b]** er karındaşı kızı işbu râfî'atü'l-vesîka Şerîfe Fâtîma bt. es-Seyyid Mehmed mahzarında mütevellî-i vakf hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*vâkıf-ı mezbûrun ber-vech-i muharrer vakfî olup mi'mârân-ı mezbûrân tahmîn ve takvîmleri üzre ebniyye ve arsası altmış dört bin yüz otuz iki akçeye mukavvim işbu vakf menzil-i kebîri vâsi' olmağla, menzil-i mevkûf-ı mezbûru beynimizde bi't-terâhî [beynimizde] iktisâm murâd eylediğimizde, bir taraftan Âsiye Hâtûn mülkü ve iki taraftan mezbûre Şerîfe Fâtîma hissesine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mi'mârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen on dokuz ve arzen on buçuk, bi-hisâb terbî'î yüz doksan dokuz buçuk zirâ' arsa üzerinde mebnâ otuz iki bin yüz otuz beş akçeye mukavvim olan, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtında bir matbah ve âhûr ve ardında vâkı' terbî'an yigirmi dört zirâ' arsa haremine benim nisf hisseme ta'yîn ve tahsîs olunup ve iki taraftan mezbûre Âsiye Hâtûn mülkü ve bir taraftan Abbâs Beg odaları ve bir taraftan ba'zan benim hisseme ta'yîn ve tahsîs olunan mahall-i mezbûr ve ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî'î iki yüzer zirâ' arsa üzerinde mebnâ yigirmi dört bin on akçeye mukavvim olan fevkânî üç bâb oda ve bir sofa ve bir*

dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve bir kilâr ve kenîf ile yedi bin iki yüz akçeye mukavvim olan bin iki yüz zirâ' bâğçe arsası mezbûre Şerîfe Fâtıma'nın nısf hissesine ta'yîn ve tahsîs ve birbirinden ifrâz ve beynlerine alâmet-i fâsıla vaz' ve her birimiz hisse-i mezkûrelerimizi ahz u kabz eylediğimizden sonra, ben mukaddemâ menzil-i mevkûf-ı mezbûra mâlımdan harc u sarf eylediğim iki yüz elli guruşa ve hâlâ ta'yîn olunan hisse-i müfreze-i mezbûrelerimize müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Hasan Beşe b. Abdullâh ve Muhzır Süleymân b. Ahmed Çelebi ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şa'bâni'l- mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Mustafâ el-Îmâm, Mustafâ Halîfe b. İvaz el-Mü'ezzin, Ramazân Çavuş b. Hüseyin, Süleymân Çelebi b. Ahmed, Alî Hâsekî b. Ahmed es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, İsmâ'îl Ağa b. Abdullâh, Abdullâh Çelebi b. Halîl , Ahmed b. Mehmed, el-Hâc Abdî b. Eyyûb, Alî Efendi b. İbrâhîm, Mehmed b. İsmâ'îl.

111 [15b-1]

Merhûm es-Seyyid Mehmed nâm sâhibü'l-hayrın evlâdından es-Seyyid Mehmed Emîn b. es-Seyyid Mustafâ ve diğeri es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Es'ad nâm kimesneler ile Şerîfe Âmine bt. es-Seyyid Alî nâm hâtûn mahfil-i şer'de, vâkıf-ı mezbûrun evlâdından vakf odaları ile zâviyesine berât-ı sultânî ve hüccet-i şer'iyeye ile mütevellî olup Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkin es-Seyyid el-Hâc Hüseyin b. es-Seyyid Mustafâ b. es-Seyyid Mustafâ tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ ve Mustafâ Çelebi b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafâ Çelebi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri üzerine tasvîr-i da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “vâkıf-ı mezbûrun, gallesi evlâd-ı evlâd-ı evlâdına meşrût vakfi olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde sâlifü'z-zikr Bedreddînbeg mahallesinde vâkı' dört bâb odalar ile

Çürükyer ve Tonbayyeri dimekle ma 'rûf zâviye ta 'bir olunur makâbir-i müsliminden hâsıl olan gallât, kadîmü'l-eyyâmdan bu âna gelince abâ an cedd, üç sehm i'tibâr olunup bir sehmi es-Seyyid Alî tarafında [olan] evlâda ve bir sehmi es-Seyyid Es 'ad Efendi tarafında olan evlâda ve bir sehmi mütevellî-i mezbûr el-Hâc Hüseyin tarafında olan evlâda virilegelüp ve hâlâ mütevellî-i mezbûr tarafında ancak mütevellî-i mezbûr el-Hâc Hüseyin ile sulbî oğlu es-Seyyid Alî'den gayrı kimesne olmayup ve bizim taraflarımızda evlâd kesîr olmağla gallât-ı vakf evlâd beynlerinde ale's-seviyye tevzî' ve taksîm olunmak üzere vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumuzdur.” didiklerinde gıbbe's-sü'âl, vekîl-i mezbûr cevâbında “fi'l-vâkı' gallât-ı vakf kadîmden bu âna gelince müdde'ıyyûn-ı mezbûrunun bâlâda takrîr ve tafsîl eyledikleri minvâl üzere abâ an cedd üç sehm i'tibârı üzere tevzî' ve taksîm olunageldiğini ikrâr eyleyüp.” ve müdde'ıyyûn-ı merkûmûnun takrîr-i meşrûhları üzere da'vâları, taksîm-i kadîme mugâyir olduğundan mâ'adâ yedlerinde kat'â sened-i şer'ıyyeleri dahi olmamağın, mûcebiyle menâzil ve makâbirden kalîl ve kesîr hâsıl olan gallâtı, kadîmî üzere beynlerinde islâsen tevzî' ve taksîm itmek üzere tarafeynden her birine tenbîh birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi Yorganî, Yorganî İbrâhîm Çelebi, Yorganî Mustafâ Çelebi, Yahyâ Efendi b. Osmân, Memiş Ağa b. Sefer, Haffâf El-Hâc Hüseyin, Uzun Mehmed Kayık Yapucu, Nûh Beg Kayık Yapucu, Burma Mustafâ b. Mehmed, Mehmed b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

112 [15b-2]

Hammâl tâ'ifesinden Agob veled-i Saroş nâm Ermenî meclis-i şer'de, yine tâ'ife-i mezbûreden işbu hâmilü'r-rakîm Asvader veled-i Kirkor nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “merkûm Asvader ile târîh-i kitâba gelince yapağı koyunculuğu san'atında şerîkler olup hâlâ beynimizde cereyân iden cüz'î ve küllî hisâbımızı görüp fesh-i şirket eylediğimizden sonra şirket-i merkûmeye

ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâdan hukûk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik, birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'mız yokdur." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Kethüdâ b. Receb, Yahyâ b. Hasan, Alî b. Pîrî, İbrâhîm b. Muharrem, Bogos veled-i Rahel, Marki veled-i Deni, Nikogos veled-i Semik, Hacak veled-i Marderos.

113 [15b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâcferhâd mahallesinde sâkine Sünbûle bt. Panayot nâm nasrâniyye zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î mahfil-i şer'de, zevc-i mutallık işbu râfi'ü'r-rakîm Todori veled-i Marko nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "zevcim merkûm Todori ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânîmiz olmayup üzre beynimizde mehr-i müsemmâ olmamağın hâlâ merkûm Todori beni bâ'inen tatlık itmekle ben dahi merkûm Todori'nin firâşından hâsıl ve benden mütevellid sagîr evlâdlarım Foti ve Aleksî'yi kendi mâlımdan infâk ve iksâ itmek üzre ta'ahhüd eylediğimden sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika, da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik." didikde. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ.

114 [16a-1]

(...?) kemâ fîhi nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû el-Hâc Mustafâ el-Kādî bi-medine-i Galata. Gufira leh.

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'i'l-enverden irsâl olunan Mevlânâ Ömer Efendizâde Alî Efendi, Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden Kasaba-i Beşiktaş ahâlîsinden umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmîd ve'l-mekârim, izzetlü Abdullâh Beg b. Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg'in sa'âdethânelerine varup zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, bundan akdem evvelâ babası Alî Çavuş nâm kimesnenin kasaba-i merkûme mahallâtından Sinânpaşa mahallesinde vâkı' sâkin olduğu menzilde sâkine iken müteveffiyeye olan sagîre Sâliha Hanım bt. el-mezbûr Mehmed Beg'in verâseti, anası Şehnâz Hâtûn bt. Abdullâh ile li-ümm kız karındaşı Â'îşe nâm sagîre ve li-ebeveyn kız karındaşı Ümmühânî Hanım ve li-eb er karındaşları mûmâ-ileyh Abdullâh Beg ve Ebûbekir Beg'e ve li-eb kız karındaşları Fâtıma Hanım ve Rukıyye Hanım'a münhasıra olup kable't-taksîm, sagîre-i merkûme Â'îşe dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Şehnâz ile mezbûr Alî Çavuş b. İsmâ'îl'e münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye 36 sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden 8 sehmi mezbûre Şehnâz Hâtûn'a ve 18 sehmi mezbûre Ümmühânî Hanım'a ve ikişer sehmi mezbûrân Abdullâh Beg ve Ebûbekir Beg'den her birine ve birer sehmi mezbûretân Fâtıma Hanım ve Rukıyye Hanım'dan her birine ve 4 sehmi mezbûr Alî Çavuş'a isâbet ve intikâl eylediği lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, mezbûre Şehnâz zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, müteveffâ[t]-ı mezbûre Sâliha Hanım'ın li-eb er karındaşı ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olmağla müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hanım'a babası Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg merhûmdan müntakil hissesine ve sâ'ir terekesine bi'l-vesâye vâzı'ü'l-yed olan işbu sâhibü'l-kitâb mûmâ-ileyh Abdullâh Beg mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“kızım müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hanım ber-mûceb-i defter-i kassâm-ı askerî, babası merhûm mûmâ-ileyhin terekesinden olan nukûd ve menzil ve mahzenler ve şükûfe(?) ve çiftlik içinde mevcûd devâbb ve mevâşî ve âlât-ı zirâ'at ve esbâb-ı hurâset ve eşyâ-yı sâ'ire semenlerinden isâbet ve intikâl iden hisse-i irsiyyesinden tashîh-i mezbûr üzre bana isâbet iden mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyemi, mûmâ-ileyh Abdullâh Beg'den taleb ve da'vâ sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden mûmâ-ileyh Abdullâh ile iki yüz altmış yedi guruşa inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde, ben dahi ber-vech-i muharrer rızâmla sulh-ı merkûmu*

kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm iki yüz altmış yedi guruşu mûmâ-ileyh yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra kızım müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hanım'a babası mûmâ-ileyh Mehmed Beg'den ve li-eb kız karındaşı Zeyneb Hanım'dan müntakil hisse-i irsiyyesine ve sâ'ir ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle terekesine müte'allika, âmme-i da'vâ ve mutâlebât ve kâffe-i ey mân ve muhâsamâtdan mûmâ-ileyh Abdullâh Beg'in zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti' u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm müteveffât-ı mezbûrenin mecmû'-ı terekesine müte'allika, mûmâ-ileyh Abdullâh Beg ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'mız kalmadı." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mezbûr Alî Çavuş dahi meclis-i mersûmda mûmâ-ileyh Abdullâh Beg muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hanım'ın ber-mûceb-i defter-i kassâm-ı askerî hisse-i irsiyyesinden tashîh-i mezbûr üzre bana isâbet iden hisse-i irsiyyemi taleb ve da'vâ sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp beni mûmâ-ileyh Abdullâh Beg ile da'vâ-yı mezkûremden yüz otuz dört guruş üzerine sulh eylediklerinde, ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm yüz otuz dört guruşu mûmâileyh yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hânım'a babası merhûm Safiyye Sultânzâde Mehmed Beg'den müntakil eşyâ-i mu'ayyene semenine ve nukûda ve menzil ve mahzenler ve şükûfe ve çiftlik ve içinde mevcûd devâbb ve mevâşî ve âlât-ı zirâ'at ve esbâb-ı hırâset ve sâ'ir ma'lûm ve mechûlü'l-ism mâl ittılâk olunur mecmû'-ı terekesine müte'allika, âmme-i da'vâdan mûmâ-ileyh Abdullâh Beg'in zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti' u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm mûmâ-ileyh Abdullâh Beg ile tereke-i mezbûreye müte'allika, da'vâ ve nizâ'im kalmadı." didikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb u tahrîr itdikde meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Fahrü'l-kazâ Mahmûd Efendi b. Mûsâ, Fahrü'l-akrân Mustafâ Ağa b. Mehmed Ağa, İbrâhîm Efendi b. Mehmed, Dellâl Ahmed Çelebi b. Alî, Berber Alî Çelebi b. Abdullâh, Tâbi'-i sülûk İmâm Efendi Hazretleri.

115 [16b-1]

Vilâyet-i Anadolu'da Rize kasabasına tâbî Hanesa nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hüseyin b. Durmuş b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Â'îşe bt. Alî nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Mustafâ'ya münhasıra olup kable't-taksîm, sagîr-i mezbûr Ahmed dahi vefât idüp verâseti anası mezbûre Â'îşe ile li-ebeveyn er karındaşı sagîr-i mezbûr Mustafâ'ya ve li-ümm er karındaşı sagîr-i mezbûr Mustafâ'ya ve li-ümm er karındaşı İsmâ'îl nâm sagîre münhasıra olup kable't-taksîm sagîr-i mezbûr Mustafâ dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Â'îşe ile li-ümm er karındaşı sagîr-i mezbûr İsmâ'îl'e ve li-eb ammî Mehmed b. Durmuş nâm kimesneye münhasıra olup kable't-taksîm sagîr-i mezbûr İsmâ'îl dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Â'îşe ile babası Mustafâ b. Abdullâh nâm kimesneye münhasıra olup kable't-taksîm mezbûr Mehmed dahi vefât idüp verâseti, zevce-i metrûkesi İsmihân bt. Abdullâh nâm hâtûn ile sulbî kebîr oğlu olup hâlâ mahrûsa-i Galata'da Yolcuzâde mahallesinde sâkin Alî nâm kimesneye münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati's-şer'iyeye altı bin dokuz yüz on iki sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden 3496 sehmi mezbûre Â'îşe Hâtûn'a, 896 sehmi mezbûr Mustafâ'ya, 315 sehmi mezbûre İsmihân Hâtûn'a, 2205 sehmi mezbûr Alî'ye isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Alî meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müteveffâ-yı evvel mezbûr Hüseyin'in ile'l-vefât mülkü olup vefâtı hasebiyle bize mevrûs olan karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Osmân nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Mehmed nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Mustafâ nâm kimesne mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî bir bâb oda ve bir anbâr ve bir âhûru müştemil mülk menzil ile karye-i mezbûre kurbünde vâkı' ma'lûmü'l-hudûd üç kıt'a mülk tarlalarda olan tashîh-i mezkûr üzre 6912 sehmden bana isâbet iden 2205 sehm hisse-i irsiye-i şer'iyelerimi tarafeynden icâb ve kabûlü havî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mustafâ'ya on dokuz guruşa bey' ve temlik eylediğimde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dokuz guruşu mezbûr Mustafâ yedinden ahz u kabz idüp menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile üç kıt'a tarlalarda olan 2205 hisse-i irsiye-i şer'iyem mezbûr Mustafâ'nın mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ*

yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-işrîn min Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc İbrâhîm b. Mehmed, el-Hâc Mustafâ b. Alî, el-Hâc İbrâhîm b. Ahmed, Mehmed Beşe b. Osmân, Halîl Beşe b. Ahmed, Alî Beşe, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

116 [16b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne’de Defterdârebûlfazl mahallesinde sâkine işbu râfî‘atü’l-vesîka Â’işe bt. Abdunnebî nâm hâtûn meclis-i şer‘de, takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ani’l-merâm idüp, “*zevcim gâ’ib ani’l-beled Süleymân b. Alî b. Abdullâh bundan akdem beni bilâ-nafaka terk ve diyâr-ı âhara azîmet ve nafaka cinsinden bana bir nesne irsâl itmeyüp nafakaya ihtiyâcum olmağın benim için zevcim gâ’ib-i mezbûr Süleymân üzerine kâbel-i şer‘den kâdr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması matlûbumdur.*” deyü iş‘âr ve hâl, bâlâda tafsîl olunan minvâl üzere olduğunu Mehmed Yazıcı b. Hamza ve es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Hasan nâm kimesneler ihbâr itmeleriyle, hâkim-i mevki‘-i a‘le’l-kitâb-ı refe‘a kadrihû mevlâhi’l-Vehhâb efendi hazretleri dahi mezbûre Â’işe Hâtûn’u ba‘de’t-tahlîfi’ş-şer’î, mezbûre Â’işe Hâtûn için zevci gâ’ib-i mezbûr Süleymân üzerine yevmî dokuz akçe farz u takdîr eyleyüp ve meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru nafakasına harc u sarfa ve lede’l-iktizâ istidâneye ve inde’z-zafer zevci mezbûr Süleymân Efendi üzerine rücû‘a mezbûre Â’işe Hâtûn izn virmeğın, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ aşer min Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Süleymân Efendi b. Osmân, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, İbrâhîm b. Muharrem, Bekir b. Hüseyin, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Mehmed, Mustafâ b. Receb.

117 [16b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Mollaçeşlebi mahallesinde sâkine Hadîce bt. Abdulmennân nâm hâtûnun oğlu ve tarafından ikrâr-ı câ'î'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mustafâ Çelebi b. Mahmûd ve el-Hâc Alî b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Alî Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'de, müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un hâlâ zevci olan işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Alî mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"anam müvekkile-i mezbûre akd-i âtî sudûruna değin silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' iki taraftan el-Hâc Abdullâh vereseşi mülkleri ve bir taraftan es-Seyyid el-Hâc Mehmed vereseşi mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, dâhiliyyede fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir matbah ve bir kilâr ve el-Hâc Abdullâh tarafında fevkânî bir harâb sofa ve sofa-i mezkûre tahtında üç taraflı taş ve bir taraflı tahtadan mebnî bir harâb mahzen ve bir bi'r-i mâ ve bir kenîf ve dâhiliyye-i mezkûre tahtında vâkı' hâriciyye ta'bîr olunur fevkânî sagîr ve kebîr iki bâb oda ve dehlîz ve âbdesthâne ve tahtında bir bâb âhûr ve bir mıhtab ve kenîfi müştemil mülk menziline bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile zevci mezbûr Ahmed Çelebi'ye bin guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruşu zevci mezbûr Ahmed Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eyleyüp menzil-i mahdûd-ı mezkûrun aynına ve gabn u tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan zevci mezbûr Ahmed Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi zevci mezbûr Ahmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde, gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm İbrâhîm Efendi b. Alî, Mü'ezzin Abdullâh b. Alî, Mü'ezzin Molla Mehmed b. el-Hâc Mûsâ, el-Hâc Mustafâ b. Alî, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc Mehmed b. Ahmed, es-Seyyid Molla Mehmed b. es-Seyyid el-Hâc İbrâhîm, İsmâ'îl

Ağa b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed, İbrâhîm Beşe b. Hüseyin, Molla Abdurrahman b. Hasan Efendi.

118 [17a-1]

Fi'l-asl Akçaşâryolu kasabasına tâbi' Kerâmeddîn karyesi sâkinlerinden olup Mahrûsa-i Galata'da müsâfireten sâkin olan işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafâ Beşe ve Ahmed Beşe ebnâ Mehmed Re'îs meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, zikri câ'î sefîneye vâzî'ü'l-yed olan el-Hâc Alî b. Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"Mahmiyye-i İstanbul'da Ayazma Kapusu iskelesinde merbûta olan on altı zirâ' şayka ta'bîr olunur sefîne ve âlât-ı mevcûde-i ma'lûmesinin on iki sehmden on sehmi mezbûr el-Hâc Alî'nin ve bir sehmi karındaşım işbu hâzır bi'l-meclis Yûsuf Beşe'nin ve bir sehmi babam olup bundan akdem fevt olan mezbûr Mehmed Re'îs b. Tayyâr Mustafâ b. Abdullâh'ın iştirâken mülkleri olmağla babam müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Re'îs hayâtında, fevtinden yedi ay mukaddem mahmiyye-i mezbûrede sefîne-i merkûme ve âlât-ı mevcûde-i ma'lûmesinde olan on iki sehmden bir sehmi hisse-i merkûmesini ale'l-iştirâki's-seviyy hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer ittihâb ve kabz ve kabûl ve tesellüm eylemişken, mezbûr el-Hâc Alî bi-gayr-ı hakkın zabt u tasarruf ider, sù'âl olunup men' olunması murâdımızdır."* didiklerinde gıbbe's-sù'âl mezbûr el-Hâc Alî cevâbında, *"fi'l-vâkı' sefîne-i merkûme ve âlât-ı mevcûdesinin ber-vech-i muharrer on sehmden bir sehmi şâyî'i müdde'îyyân-ı merkûmân Mustafâ ve Ahmed'in babaları müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Re'îs'in mülkü olduğunu ikrâr, lâkin müteveffâ-yı mezbûr ber-minvâl-i muharrer hisse-i merkûmesini ale'l-iştirâki's-seviyy oğulları müdde'îyyân-ı merkûmana hibe ve teslîm eylediğini inkâr"* idicek, müdde'îyyân-ı mezbûrândan da'vâ-yı mezbûrelerine muvâfika beyyine talep olundukda, udûl-ı ricâl-i müslimînden olup Mahrûsa-i Galata'da sâkin âletci tâ'ifesinden el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Mustafâ ve Tophâneli Mustafâ Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, *"fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Re'îs b. Tayyâr Mustafâ b. Abdullâh, ber-vech-i muharrer, hayâtında fevtinden yedi ay mukaddem Mahmiyye-i İstanbul'da*

Ayazma Kapusu iskelesinde merbût olan on altı zirâ‘ şayka ta‘bîr olunur sefîne ve âlât-ı mevcûde-i ma‘lûmesinde olan on iki sehmden bir sehm hisse-i şâyi‘asını ale‘l-îştirâki’s-seviyy kebîr oğulları işbu müdde‘iyyân-ı mezbûrân Mustafâ ve Ahmed’e bizim huzûrumuzda hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe ve teslîm idüp anlardan her biri dahi ber-vech-i meşrûh ittihâb ve kabz u tesellüm ve kabûl eylediler, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde, ba‘de‘t-ta‘dîl ve‘t-tezkiye makhûle olmağın mûcebiyle müdde‘iyyân-ı mezbûrânın sefîne-i merkûme ve âlât-ı mevcûde-i ma‘lûmesinde olan on iki sehmden bir sehm hisse-i mevhûbe-i merkûmelerini kendülere teslîme mezbûr el-Hâc Alî‘ye tenbîh birle mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ aşer min Şa‘bâni‘l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mehmed b. Ahmed, Alî Beg b. Abdullâh, Yûsuf b. Abdullâh ve sâ‘irehum.

119 [17a-2]

Husûs-ı âti‘l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer‘i‘l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me‘zûnen irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Eski Yağkapanı iskelesinde vâkı‘ balıkhâneye varup zeyl-i vesîkada muharrerü‘l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i şerîf-i nebevî eyledikte, tüccâr kalyonları kapudânlarından karındaşlar olan es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân ebnâ Şerîf Hüseyin meclis-i ma‘kûd-ı mezbûrda, Sarây-ı Hümâyûn Pâzârbaşısı olan umdetü‘l-emâcid ve‘l-ekârim işbu sâhibü‘l-kitâb el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti‘ sudûruna değîn ale‘l-îştirâki’s-seviyy yedimizde mülkümüz olup Mahrûsa-i Galata Balık pazârı iskelesinde merbûta örf-i mellâhinde kalyon ta‘bîr olunur kırk iki buçuk zirâ‘ sefîne ile içinde olan otuz dört aded temür top ma‘a takım ve dört temür ve üç gomna ve üç gomnata ve bir takım cedîd yelken ve dört palakon ve iki tente ve iki parla ve temür çenberli otuz varul ve yine temür*

çenberli on iki mançane-i âb ve on iki nuhâs karavana ve iki nuhâs kazgan ve kebîr ve sagîr dört nuhâs zift kazganı ve takımıyla bir sandâl ve bir filika ve bir harîr sancâk ve iki kırmızı sancâk ve otuz varul bârût ve üç bin temür yuvalak ve yüz temür palankete ve seksen temür mikrâz ve âlât-ı sâ'irenin nısf-ı şâyi'ini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâ-ileyh el-Hâc Ahmed Ağa'ya yedi bin beş yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz guruşu her birimiz bi-kadri'l-hısas müştêrî-i mûmâ-ileyh el-Hâc Ahmed Ağa'nın yedinden temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm sefîne-i merkûme ve âlât-ı mevcûdenin nısf-ı şâyi'î mûmâ-ileyh Ahmed Ağa'nın mülk-i müştêrâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Serrâc Yûsuf b. Abdullâh ve Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İzmirlizâde es-Seyyid Mustafâ b. el-Hâc İbrâhîm, Na'lbûr El-Hâc Abdurrahman b. İsmâ'îl, Kurbağazâde Hüseyin Kapudân b. Halîl, Rodosî Mehmed Mehmed Kapudân b. Alî, el-Hâc Feyyâz Alî b. Abdullâh, Rodosî Mustafâ Hâce b. Süleymân, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc İsmâ'îl Hâce, Silistrelî Es-Seyyid El-Hâc Mustafâ b. Hüseyin, Elekci El-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Mu'âmeleci El-Hâc Ahmed b. İbrâhîm, Bakkâl el-Hâc Alî b. Mehmed, Hüseyin Yazıcı b. Abdullâh, Kādızâde Alî Çelebi b. Muharrem Efendi, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

120 [17a-3]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen irsâl olup Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Eski Yağkapanı iskelesinde vâkı' balıkhâneye varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî

eyledikde, tüccâr kalyonları kapudânlarından karındaşlar olan es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân ebnâ Şerîf Hüseyin meclis-i makûd-ı mezbûrda, hâlâ Sarây-ı Hümâyûn Pâzârbaşısı olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*Mahrûsa-i Galata'da Balıkpazarı iskelesinde merbûta örf-i mellâhinde kalyon ta'bîr olunur kırk iki buçuk zirâ' sefîne ile derûnunda mevcûde otuz dört aded temür top ma'a takım [17b] ve dört temür ve üç gomna ve üç gomnata ve bir takım yelken-i cedîd ve dört palakon ve iki tente ve iki parla ve temür çenberli otuz varul ve yine temür çenberli on iki su mancanesi ve on nuhâs karavana ve iki nuhâs kazgan ve kebîr ve sagîr dört nuhâs zift kazganı ve takımları ile bir sandâl ve bir filika ve bir harîr sancâk ve iki kırmızı sancâk ve otuz varul bârût ve üç bin temür yuvalak ve yüz temür palankete ve seksen temür mikrâz ve âlât-ı sâ'irenin nısf-ı şâyi'i mezkûr el Hâc Ahmed Ağa'nın ve nısf-ı şâyi'-i âharı ale'l-iştirâki's-seviyy bizim mülkümüz olmağın hâlâ biz sefîne-i merkûme ve âlât-ı mevcûde-i mezbûresinde olan nısf hisse-i şâyi'a-ı merkûmemizi, semeni târîh-i kitâbdan bir seneye dek mü'eccel ve mev'ûd olmak üzere bey' bi'l-vefâ tarikiyle mezkûr el-Hâc Ahmed Ağa'ya sekiz bin beş yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mü'eccel-i merkûmu yedinden temâmen alup kabz eyledik.” didiklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î, yine mezbûrân es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân meclis-i mezkûrda, hâlâ Tahte'l-kal'a hammâmıcısı olan el-Hâc Velî Ağa b. Abdullâh mahzarında her biri ikrâr idüp, “*eğer benimçün müddet-i mazrûba temâmına değin meblağ-ı merkûm sekiz bin beş yüz guruşu mezkûr el-Hâc Ahmed Ağa'ya teslîm ve nısf hisse-i şâyi'a-ı merkûmeyi yedinden tahlîs mümkin olmazsa nısf hisse-i merkûmeyi semen-i misli ile âhara bey' ve semenini ahz u kabza ve semen-i merkûmdan meblağ-ı mezbûr sekiz bin beş yüz guruşu mezkûr el-Hâc Ahmed Ağa'ya edâya ve fazla kalursa fazlasını bize îsâl ve teslîm ve noksân zuhûr iderse noksânını biz mâlımızdan tekmîl itmek üzere vekâlet-i devriyye-i şer'iyye ile her birimiz tarafımızdan mezbûr el-Hâc Velî Ağa'yı vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.” didiklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd eyledikten sonra, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Serrâc Yûsuf b. Abdullâh ve Serbölük Halîl b. Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve**

takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn el- evvelûn, es-sâbıkûn el-evvelûn.

121 [17b-1]

Mahmiyye-i İstanbul'da Gül Câmî'-i şerîfi mahallesinde sâkin kemerci tâ'ifesinden el-Hâc Mahmûd b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'r-rakîm İstranti veled-i Yorgaki nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*merkûm İstranti'nin babası olup bundan akdem hâlik [olan] Yorgaki nâm zimmî zimmetinde ber-mûceb-i temessük, karz-ı şer'iden cem'an altmış beş buçuk guruş hakkım olup ve merkûm İstranti meblağ-ı mezbûra tarafeynden emr ü kavli hâviyye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil olmağın, meblağ-ı mecmû'-ı mezbûr altmış beş buçuk guruşu kefâletine binâ'en İstranti'den ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden merkûm İstranti ile beni otuz iki guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz iki guruşu yine meclis-i şer'de merkûm İstranti yedinden ahz u kabz eylediğimden sonra, mâ'adâsı olan otuz üç buçuk guruşuna müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm İstranti ile verese-i sâ'iresinin zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Abdullâh b. Mustafâ, Alî Çelebi b. İsmâ'îl, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân.

122 [17b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Yolcuzâde mahallesinde sâkin Abdullâh Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, li-ebeveyn kız karındaşı Rukıyye bt. Mehmed b. Sefer nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed Kapudân b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mahrûsa-i mezbûre a'mâlinden Kasaba-i Kâsimpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde vâkı' bir taraftan Tâcir İbrâhîm Çelebi menzili ve bir taraftan Molla Ahmed menzili ve bir taraftan Bakkâl Ahmed menzili ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sagîr sofa ve âbdesthâne ve tahtânî üç bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştamil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i benim ve nısf-ı şâyi'i-i âharı karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'un olmağın ben dahi nısf hisse-i mezkûremi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'a on beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm, menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû'u bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'un mülkü olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-aşer min Şa'bânü'l- mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Beşe b. Mustafâ, Alî Beşe b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Ahmed, Alî Beşe b. Receb, Balıkcı Mehmed b. Ahmed.

123 [17b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Emekyemez mahallesinde sâkine ve zâtı Murâd Beg b. İvaz ve Mustafâ Beşe b. Receb ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Affife bt. Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Ömer Beşe b. Mehmed nâm

kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Ömer Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan on bin akçe mehr-i mü'eccelimden fârige olub nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup mezbûrun zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'iden hakkım olan dokuz buçuk guruş dahi bedel-i hul' olmak üzere zevcim mezbûr Ömer ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyeye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Mehmed, Bayrakdâr Hüseyin Beşe, Hüseyin b. Abdullâh, es-Seyyid Mustafâ b. es-Seyyid Mustafâ, Mustafâ b. Receb.

124 [18a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkin Haffâf el-Hâc Mustafâ b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de, haffâflar sükunda vâkı' haffâf dükkânında şer'îki olan işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Mehmed Emîn b. es-Seyyid Ahmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “târîh-i kitâbdan dört buçuk sene mukaddem dükkân-ı mezbûr içinde olan eşyâ-yı ma'lûmem kethüdâ ve yiğitbaşı ve sâ'ir ihtiyâr ve ustalar tahmînleriyle yiğirmi dört bin üç akçeye tahmîn olunduktan sonra eşyâ-yı ma'lûmeyi âhara bey' ve hâsıl olan fâ'idesi beynimizde münâsafaten iktisâm olunmak üzere mezbûr es-Seyyid Mehmed Emîn ile akd-i şirket eyleyüp ve târîh-i kitâba gelince dört senede hâsıl olan fâ'ideden bana yüz guruş def' ü teslim itmişidi. Hâlâ mezbûr es-Seyyid Mehmed Emîn, dükkân-ı mezbûr içinde mevcûd olan eşyâ yine Yiğitbaşı ve Kethüdâ ve sâ'ir ustalar ma'rifetleriyle takvîm ve tahmîn olundukda, cem'an kıymetleri yiğirmi altı bin dokuz yüz on dokuz akçeye bâlig olmağla, eşyâ-yı mevcûde-i merkûmeyi ahz u kabz idüp ve mezbûr es-Seyyid Mehmed ba'zı kimesnelere olan kırk üç guruş deyninin yiğirmi dört guruşunu ben mâlımdan

edâ eyleyüp ve on dokuz gurusunu kendi edâ eylemek üzre bi't-terâhî beynimizde fesh-i şirket eylediğimizden sonra şirket-i mezbûreye müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Hüseyin b. Mehmed Haffâf, Mustafâ Çelebi b. İlyâs Haffâf, Mehmed Çelebi b. Murâd Haffâf, el-Hâc Mehmed Abdullâh, Abdullâh Çelebi b. el-Hâc Mustafâ.

125 [18a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Muhyiddînefendi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hammâmî el-Hâc Sâlih b. Yûsuf b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Hanîfe bt. Alî b. Abdurrahman ile sulbiyye-i kebîre kızları Fâtıma ve Rukıyye nâm hâtûnlara münhasıra olup kable't-taksîm mezbûre Hanîfe dahi müteveffıyye olup verâseti, sadriyye kebîre kızları Â'îşe ve dîger Fâtıma bt. Alî Kapudân b. Mustafâ nâm hâtûnlara münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'ıyye on altı sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden yedişer sehmi mezbûretân Fâtıma ve Rukıyye ve birer sehmi mezbûretân Â'îşe ve dîger Fâtıma'dan her birine isâbet eylediği lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olunduktan sonra zâtı zevci el-Hâc Hasan b. Abdullâh ve Halîl Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Rukıyye Hâtûn asâleten ve mezbûretân Â'îşe ve dîger Fâtıma taraflarından bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu mezbûretânın zâtlarını ma'rifet-i şer'ıyye ile ârifân el-Hâc Hasan b. Abdurrahman ve Osmân Beg b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükmi-i şer'î lâhık olan Alî Ağa b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de, işbu sâhibü'l-kitâb İzmirli el-Hâc İsmâ'îl b. Abdurrahman nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müteveffâ-yı evvel mezbûr Hammâmî el-Hâc Sâlih'in terekесinden olup kasaba-i mezbûreye tâbi' Hüseyinağa mahallesinde vâkı' bir*

tarafdan Hâsekî Ahmed Ağa mülkü ve iki tarafdan merhûm el-Hâc İbrâhîm vakfî olup Büstânîbaşı sâbık Ahmed Ağa evlâdları tasarruflarında olan menzil ve bir tarafdan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî beş bâb oda ve bir sofa ve bir kenîf ve tahtânî üç bâb oda ve bir kilâr ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müstemil frenkhâne ta'bîr olunur mülk menzilde tashîh-i mezkûr üzre bize isâbet iden dokuz sehm hisse-i irsiye-i şer'iyemizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'e bi'l-asâle ve bi'l-vekâle altı yüz yetmiş beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz yetmiş beş guruşu mezbûr el-Hâc İsmâ'îl yedinden bi-kadri'l-hısas temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan dokuz sehm hisse-i irsiyemiz mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Alî b. Ahmed, el-Hâc Yûsuf b. Ahmed, Hammâmî el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ahmed b. Mehmed, el-Hâc Mustafâ b. Ahmed.

126 [18a-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden İstinye nâhiyesine tâbi' Karye-i cedîd'de Hızırilyâs mahallesinde mütemekkiye ve şahsı Kostantin veled-i Kiryako ve Yani veled-i Sava nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Duma bt. Velyar nâm nasrâniyye meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm zevci Kiryako veled-i Pereşko nâm zimmî muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "akd-i âtî sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir tarafdan benim âhar mülküm ve bir tarafdan Calkaluoğlu(?) Dimitri mülkü ve bir tarafdan Kafaki mülkü ve taraf-ı râ'biden tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb kebîr oda ve mahzen ve bir

mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-murâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î [ile] zevcim merkûm Kiryako'ya bey' ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve tesellüm ve kabûl, semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz gurusu müşterî-i mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi zevcim mezbûr Kiryako'nun mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l- mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük Halîl Ağa, Bursalı Muhzır Mehmed, (...?) Mehmed, Muhzır Alî Beg Pereško veled-i Basar(?), Kantazi veled-i Kiryako, Sava veled-i İşkebul(?).

127 [18a-4]

Mahrûsa-i Galata'da vâkı' kara pâbüccu tâ'ifesinin ketdüdâları olan Noyer veled-i Kalino nâm zimmî kendi hüsn-i rızâsıyla zikr olunan kethüdâlıktan kasr-ı yed itmekle, hirfet-i merkûme ustalarından olup her vechile beynlerinde mu'temed ve müstakîm olduğundan mâ'adâ cümlelerin muhtârı olduğu yine tâ'ife-i merkümeden olup isimleri zeyl-i vesîkada muharrer ve mestûr olan ustalar rızâlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir olan işbu hâmilü'r-rakîm Dimitri veled-i Yorgi nâm zimmî kibel-i şer'at-ı garrâdan tâ'ife-i merkûme üzerlerine kethüdâ nasb u ta'yîn olundukda, ol dahi ber-vech-i muharrer kethüdâlığı kabûl ve hidemât-i lâzimesini mahallinde kemâ-yenbagî ikâmete ta'ahhüd itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Aleksi veled-i Yorgi, Yorgi veled-i Manul, Sider veled-i Nikola, Marko veled-i Dominiko, İstimat veled-i Kostantin, Hristodoyi veled-i Yorgi, Dimitri veled-i Yorgi, Yani veled-i Parso, Manol veled-i Yorgi.

128 [18b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde sâkin Mustafâ Beşe b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer' de, kasaba-i mezbûrede vâkı' hammâm dellâklarından olup hâlâ Muhzır Ağa habsinde olan Hüseyin Beşe b. Ahmed b. Abdullâh nâm kimesne tarafından zikr-i âtî sulh ve ibrâya vekîli olduğu es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Süleymân ve Molla Osmân b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan Beşe b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müvekkil-i mezbûr Hüseyin Beşe târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem, ba'de'z-zuhr, Tophâne'de iskele başında sol omzum üzerinden ve sol bâzûmdan üç yerimden amden bi-gayr-ı hakkın, palloş ta'bir olunur âlet-i câriha ile darb u cerh idüp bundan akdem Tophâne iskelesinde isbât ve alâmetle mezbûr Hüseyin Beşe'yi ber-vech-i muharrer habs itdirmişidim. El-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden vekîl-i mezbûr Hasan Beşe ile yigirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yigirmi guruşu vekîl-i mezbûr Hasan Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra cerh-i mezbûra mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkil-i mezbûr Hüseyin Beşe'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde, vekîl-i mezbûr dahi bedel-i sulh olmak üzre bana medfû'u olan meblağ-ı mezbûr yigirmi guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Velî Beşe b. İbrâhîm, İbrâhîm Beşe b. Hasan, Hüseyin Beşe b. Ahmed, Ebûbekir Beşe b. Ahmed, Mustafâ Beşe b. Abdullâh, Molla Osmân b. Osmân.

129 [18b-2]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Eski Yağkapanı iskelesinde vâkı' balıkhâneye varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf-i nebevî eyledikde, Cezîre-i Rodos ahâlîsinden olup kendi tarafından asîl ve yine cezîre-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Çelebi b. el-Hâc Emrullâh b. Abdullâh kıbelinden vech-i âtî üzre zikrleri câ'î kalyon ve âlât-ı mevcûdesinde olan üç hissesini âhara bey' ve semenini ahz u kabz ve kendüye îsâl ve ibrâya ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu sâ'ir husûsların küllîsine vekîli olduğu cezîre-i merkûme sâkinlerinden Kurbağazâde Hüseyin Kapudân b. Halîl ve Mehmed Kapudân b. Alî şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan el-Hâc Mustafâ b. Hüseyin meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, karındaşları olan işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân ebnâ Şerîf Hüseyin mahzarlarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna değın Mahrûsa-i Galata'da Balıkbâzârı iskelesinde merbûta, örf-i mellâhînde kalyon ta'bir olunur kırk iki buçuk zirâ' sefine ve derûnunda mevcûde olan otuz aded temür top ma'a takım ve dört temür ve üç gomna ve üç gomnata ve bir takım yelken-i cedîd ve dört palakon ve iki tente ve parla ve temür çenberli ve otuz varul ve yine temür çenberli on iki su mancanesi ve on iki nuhâs karavana ve iki nuhâs kazgan ve kebîr ve sagîr dört nuhâs zift kazganı ve takımıyla bir sandâl ve bir filika ve bir harîr sancâk ve iki kırmızı sancak ve otuz varul bârût ve üç bin temür yuvalak ve yüz temür palankete ve seksen temür mikrâz ve âlât-ı sâ'irenin dört sehmden bir sehm-i şâyi'i benim ve bir sehm-i şâyi'i müvekkil-i mezbûr Mehmed Çelebi'nin ve iki sehm-i şâyi'i ale'l-iştirâki's-seviyy mezbûrân es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân'ın mülkleri olmağın hâlâ ben müvekkil-i mezbûr Mehmed Çelebi ile sefine-i merkûme ve âlât-ı merkûmesinde olan dört sehmden iki sehm hisse-i şâyi'a-ı merkûmemizi asâleten ve vekâlet-i mahkiyem hasebiyle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât- ı sahîh-i şer'î ile mezbûrân es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân'a iştirâki's-seviyy üzre yedi bin guruşa bey' ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyleyüp ve semen-i merkûm yedi bin guruşu müşteriyân-ı mezbûrân yedlerinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle temâmen alup*

kabz eylediğimden sonra sefine-i merkūmenin hâsıl olan kalîl ve kesîr navl ve masârifine ve târîh-i kitâba gelince sâ'ir beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûrân es-Seyyid Süleymân Kapudân ve es-Seyyid Mustafâ Kapudân ile her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Yûsuf b. Abdullâh ve Serbölük Halîl b. Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukū'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İzmirlizâde es-Seyyid Mustafâ b. el-Hâc İbrâhîm, Kurbağazâde Hüseyin Kapudân b. Halîl, Rodosî Mehmed Kapudân b. Alî, Rodosî Mustafâ Hâce b. Süleymân, Hammâmî el-Hâc Velî Ağa b. Abdullâh, el-Hâc Mehmed b. İsmâ'îl, Silistrelî es-Seyyid el-Hâc Mustafâ, İblikci el-Hâc Mehmed, Mu'âmeleci el-Hâc Ahmed, Bakkâl el-Hâc Mehmed, Hüseyin Yazıcı, Kādızâde Alî b. Muharrem Efendî, Ahmed b. Mustafâ.

130 [18b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İsmâ'îl Re'îs b. Mehmed b. Abdullâh'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Şa'bân nâm hâtûn ile sulbiyye sagîre kızı Â'îşe'ye ve li-ebeveyn kız karındaşları Âmine ve dîger Â'îşe'ye münhasıra ve mezbûre Fâtıma kızı sagîre-i mezbûre Â'îşe'nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, Mahmiyye-i İstanbul'da Cebealî Kapusu dâhilinde Kazgancı mescid mahallesinde sâkin işbu râfî'ü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'de tereke-i müteveffâ-i mezbûra vaz'-ı yedleri olan Fâtıma ve Âmine ve dîger Â'îşe mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “yedimde olan işbu deyn temesükü nâtik olduğu üzre müteveffâ-yı mezbûr İsmâ'îl Re'îs zimmetinde, hayâtında târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem

iştirâ ve kabz eylediği 44 vukıyye ketân bahâsından [19a] yüz guruş hakkım olup meblağ-ı mezbûru tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan aliverilmesi murâdıdır.” didikte gıbbe’s-sû’âl ve akîbü’l-inkâr, müdde’î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mahmiyye-i İstanbul’da Haydarpaşa mahallesinde sâkin Mehmed Re’îs b. Mehmed ve Galata’da Kürkçükapusu hâricinde Makaracı Mehmed odalarında sâkin Süleymân Re’îs b. Süleymân nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırân olup eserü’l-istişhâd, “*fi’l-vâkı’ müteveffâ-yı mezbûr İsmâ’îl Re’îs b. Mehmed b. Abdullâh hayâtında, târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem ber-müceb-i temessük, müdde’î-i mezbûra ber-vech-i muharrer ketân bahâsından zimmetinde yüz guruş deyni olduğunu ikrâr ve bizi işhâd eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.”* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer’iyye eylediklerinde, gıbb-ı ri’âyet-i şerâ’iti’l-kabûl, şehâdetleri makbûle olmağın ve mezbûr Ahmed Çelebi ber-nehc-i mu’teber ba’de’t-tahlîfi’ş-şer’î mücebiyle meblağ-ı mezbûr yüz guruşu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde’î-i mezbûr Ahmed Çelebi’ye edâ vü teslîme mezbûrât Fâtîma ve Âmine ve diğer Âişe’ye bi’l-asâle ve bi’l-vekâle tenbîh birle, mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ.

131 [19a-1]

Husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde keşf ü taksîmi iltimâs olunmağın, savb-ı şer’î’l-enverden Mevlânâ Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân irsâl olunup ol dahi hâssa mi’mârlarından Üstâd Şa’bân Halîfe b. Mahmûd ve Mehmed Halîfe b. İsmâ’îl ile Mahrûsa-i Galata’da Elhâca’mer mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Taşcızâde eş-Şeyh Mustafâ Efendi b. Hızır’ın sâkin olduğu menzile varup zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer’-i şerîf-i nebevî

eyledikde, müteveffâ-yı mezbûrun kebîr oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb Molla Abdurrahîm meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, li-eb er karındaşları Feyzullâh ve Alî nâm sagîrlerin anaları ve tesviye-i umûrlarını rü'yete kibel-i şer' den mansûbe vasîleri Âmine bt. Hasan ve Kara Meryem bt. Abdullâh nâm hâtûnlar mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babam müteveffâ-yı mezbûr Taşcızâde eş-Şeyh Mustafâ Efendi'den ve ba'dehû müte'âkıben vefât iden kız karındaşlarımız Halîme ve Ümmühânî ve Â'îşe ile anam Rukıyye'nin terekelerinden olan mahalle-i mezbûrede vâki iki taraftan cidâr-ı hısn ve bir taraftan ba'zan Ahmed Kapudân ve ba'zan İsmâ'îl Çelebi menzilleri ve bir taraftan ba'zan Abdullâh ve ba'zan es-Seyyid Hüseyin ve ba'zan Mehmed Re'îs menzilleri ve tarîk-i hâss ile mahdûd, müştetilât-ı ma'lûmeyi hâvî olup mi'mârân-ı mezbûrân mesâha ve takvîmleriyle doksan üç bin sekiz yüz elli akçeye mukavvim olunan mülk menzilin sekiz sehmden üç sehmi irsen ve şirâ'en ve hibeten bana ve bir sehmi karındaşım el-Hâc Mehmed Efendi'ye ve ikişer sehmden dört sehmi sagîrân-ı mezbûrân Feyzullâh ve Alî'den her birine isâbet idüp ve menzili mezbûr her vechile vâsi' ve kâbil-i taksîm olmağla bi'r-rızâ taksîme tâlib olduğumuzda, menzil-i merkûmdan olup iki taraftan cidâr-ı hısn ve bir taraftan benim hisseme ta'yîn ve tahsîs olunan mahall ve bir taraftan ba'zan yine benim hisseme ta'yîn olunan mahall ve ba'zan tarîk-i hâss ile mahdûd, mi'mârân-ı mezbûrân mesâha ve takvîmleriyle cem'an yigirmi üç bin dört yüz altmış dört akçeye tahmîn olunan tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbi'î yigirmi üç zirâ' arsa ve kal'a dîvârları üzerlerinde mebnî, fevkânî iki bâb oda ve tahtında bir bi'r-i mâ ve bir harâb hammâm ve kule derûnunda mebnî birbirleri üzerinde üç bâb harâb oda ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve zûkâk kapusunu beynlerinde müşterek olmak üzere iki sehmi hisse-i irsiyyesi mukâbelesinde sagîr-i mezbûr Alî'ye ta'yîn ve tahsîs olunup ve bir taraftan cidâr-ı hısn ve bir taraftan Ahmed Kapudân menzili ve bir taraftan mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi ve sagîr Feyzullah hisselerine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan ba'zan sagîr-i mezbûr Alî hissesine ta'yîn olunan mahall ve tarîk-i hâss ile mahdûd kezâlik mi'mârân-ı mezbûrân mesâhe ve takvîmleriyle cem'an otuz beş bin yüz doksan altı akçeye tahmîn olunan tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbi'î yüz yedi zirâ' arsa ve bir mikdâr kal'a dîvârı üzerinde mebnî ulyâda bir bâb oda vüstâda bir bâb oda ve tahtında kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve müşterek zûkâk kapusunu müştetil olan mahall, üç sehmi hisse-i irsiyyem mukâbelesinde bana ta'yîn ve tahsîs*

olunup ve bir taraftan ba'zan benim hissem ve ba'zan sagîr-i mezbûr Alî hissesine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan İsmâ'îl Çelebi ve bir taraftan ba'zan Abdullâh ve ba'zan es-Seyyid Hüseyin ve ba'zan Mehmed Re'îs menzilleri ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd kezâlik mi'mârân-ı mezbûrân mesâha ve takvîmleriyle cem'an otuz beş bin yüz doksan altı akçeye tahmîn olunan tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî'î yüz on dört (zirâ') arsa üzerinde mebnî, ulyâda bir bâb oda, vüstâda bir bâb oda ve tahtında bir harâb bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve müşterek zûkâk kapusunu müştamil olan mahall, mezbûrân el-Hâc Mehmed Efendi ve sagîr Feyzullâh Efendi hisselerine ta'yîn ve tahsîs ve ifrâz ve beynlerine alâmât-ı fâsıla vaz' ve her birimiz hisse-i mefrûze-i merkûmemizi bi't-terâhî ahz u kabz eyledik.” didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Hüseyin Beg b. Abdullâh ve Muhzır Alî bin Ahmed ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Yemişçi Mehmed Çelebi b. el-Hâc İsmâ'îl, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Osmân, İshâk Kapudân b. Yahyâ, Osmân Çelebi b. İbrâhîm, Abdullâh Beşe b. Mehmed, Hasan Çavuş b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

132 [19a-2]

Mahrûsa-i Galata'da vâkı' sandıkçı tâ'ifesinin müsinn ve ihtiyâr ustalarından Ömer Beşe b. Hüseyin ve İbrâhîm Beşe b. Ahmed ve diğer Ömer Beşe b. Osmân ve Mustafâ Beşe b. Ahmed ve diğer Ömer Beşe b. Mehmed ve diğer Ömer Beşe b. Murtazâ nâm kimesneler ve sâ'irleri meclis-i şer'de ve yine tâ'ife-i merkûme ustalarından işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc Hasan b. Fazlı mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “kethüdâmız olan İbrâhîm Beşe tâ'ife-i merkûmenin umûrunu rü'yetde âciz olduğundan nâşî kendi rızâsıyla kethüdâlıktan kasr-ı yed itmeğin, mukaddemâ kethüdâmız olup beynimizde istikâmet ve diyânet birle mevsûf olan mezbûr el-Hâc Hasan yedinde olan Mi'mâr Ağa tezkiresi mücebiyle tâ'ife-i merkûme

üzerlerine kibel-i şerî'at-ı garrâdan kethüdâ nasb u ta'yîn olunması murâdımızdır.” didiklerinde hâkim-i mevki' a'le'l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi eşhâs-ı mezbûrenin taleb ve iltimâsıyla mezbûr el-Hâc Hasan'ı tâ'ife-i merkûme üzerlerine kethüdâ nasb u ta'yîn eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer kethüdâlığı kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ bin Ahmed, Mehmed bin Ahmed.

133 [19b-1]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Tanaş veled-i Lefter nâm zimmî mahfil-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Aleksi veled-i Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mahalle-i merkûme sâkinlerinden gâ'ib ani'l-beled Anton veled-i Yani veled-i Anton nâm zimmî, mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir taraftan Berber Şa'bân mülkü ve bir taraftan Papa mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve bir sofa, vüstâda iki bâb oda ve bir sofa ve matbah ve kenîf ve tahtında bir kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilini, bâ-hüccet-i şer'iyeye bin yüz otuz senesi Receb-i şerîfinin yiğirminci günü işbu hâzır bi'l-meclis Nikola veled-i Bahşi(?) nâm zimmîye bi-tarîki'l-istiglâl bin guruş semen-i makhbûza bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğinde gâ'ib-i merkûm Anton menzil-i mahdûd-ı merkûmu ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyeye ve't-tekâbüz senede ellişer guruşa olmak üzre târîh-i mezbûrdan üç sene temâmına değın akd-i vâhid ile cem'an yüz elli guruşa merkûm Nikola'dan isticâr ve tesellüm eyleyüp ve müddet-i mezbûre temâmına dek meblağ-ı mezbûr bin guruş ile menzil-i merkûmun lâzım gelen mikdâr-ı mezkûr ücretini merkûm Nikola'ya edâ vü teslîm idemezse menzil-i mahdûd-ı merkûmu semen-i misli ile âhara bey' ve semenini ahz u kabz ve semen-i mezbûrdan deyn-i merkûmu merkûm Nikola'ya edâ ve teslîme ve fazla kalursa fazlasını kendüye*”

îsâle vekâlet-i devriye-i şer‘iyye ile beni tarafından vekil eylediğinden sonra müddet-i merkûme hulûl idüp deyn-i merkûmu mersûm Nikola’ya edâ idemediği ecilden merkûm Nikola dahi yedimde olan isbât hücceti mantûkunca, gâ’ib-i merkûm Anton ber-vech-i muharrer müddet-i mazrûbe hulûlunda deyn-i mezbûru edâ idemediği takdîrce menzil-i mahdûd-ı merkûmu âhara bey‘ ve semenini ahz u kabz ve semen-i mezbûru edâya tarafından beni vekil eylediğini târîh-i kitâbdan yiğirmi bir ay mukaddem işbu bâb mahkemesinde hilâfeten müvellâ olan Ahmed Efendi huzûrunda benden ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-inkâr ve‘l-isbât, vech-i meşrûh üzre vekâletime hükm ve menzil-i merkûmu âhara bey‘ ve edâ ve yine kâbel-i şer‘den bana tenbîh olunmuşıdi. Binâ‘en alâ zâlik, vekâletime hükm ve menzil-i merkûmu izn-i şer‘le bey‘ ve edâ ve târîh-i kitâba gelince münâdiler yediyle yiğirmi ay mikdârı mütevâliyyeten mecma‘-i nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede itdirdiğimde, menzil-i merkûm-ı mersûma elli üzerinde yedi yüz elli guruşda karâr idüp ragabât-ı nâs bi‘l-külliyeye münkâtı‘a olup ve ziyâde ile tâlib-i âharı olmayup ve meblağ-ı mezbûr el-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûmun semen-i mislinden ezyed olduğundan zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan bî-garaz ehl-i vukûf sikât-ı muvahhidîn ihbârlarıyla lede‘ş-şer‘ zâhir olmağın, ben dahi vekâlet-i mahkiyem hasebiyle menzil-i mahdûd-ı merkûmu bi-cümleti‘t-tevâbi‘ ve‘l-levâhik ve kâffetü‘l hukûk ve‘l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile merkûm Aleksî’ye yedi yüz elli guruşa bey‘ ve teslim eylediğimde ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûmu müşterî-i merkûm Aleksî yedinden bi‘l-vekâle temâmen alup kabz eyledim, ba‘de‘l-yevm menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i mersûm Aleksî’nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi’s-sânî ve‘l-işrîn min Şa‘bâni‘l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

El-Hâc Hasan b. el-Hâc Velî, el-Hâc İbrâhîm b. el-Hâc Halîl, Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân, Yahyâ Efendi b. Yûsuf Efendi, Ahmed Çelebi b. Alî, Mehmed Ağa b. Abdullâh.

134 [19b-2]

Bahr-i Sefîd'de vâkı' Midilli cezâresinde Molova kazâsına tâbi' Telunya nâm karye sâkinlerinden Dimitraki veled-i Manol nâm zimmî meclis-i şer' de, yine karye-i mezbûre ahâlîsinden Yanaki veled-i Asmat ve Aleksî veled-i Manol ve Yorgi veled-i Dimitri ve Yanaki veled-i Dimitri ve Yorgi veled-i Yani ve Yani veled-i Yanaki ve Manol veled-i Palolo ve Kostantin veled-i Yanaki ve Kostantin veled-i Derme ve Yanaki veled-i Manol nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"bundan akdem karye-i mezbûre ahâlîsi beni kethüdâ ve karye-i merkûmeye lâzım gelen tekâlif-i örfiyyelerini cem' ü tahsîl ve mahalline teslîme taraflarından vekîl itmeleriyle ben dahi ahâlî-i karye taraflarından köy kethüdâsı vekîlleri olmağla târîh-i kitâba gelince karye-i mezbûrenin iktizâ iden mesâlihini bir sene temâmen rü'yet itmişidim, hâlâ eşhâs-ı merkûme ile beynimizde hisâb ve kitâb gördüğümüzden sonra zikr olunan kethüdâlık hizmetinden kendi rızâm ile fârig olup ve târîh-i kitâba gelince ahâlî-i karye-i mezbûrenin tekâliflerine olan mesârifine müte'allika, da'vâdan eşhâs-ı mezbûrenin zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledim."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Ağa b. Halîl, Muhzır Alî Bey, Alî b. Ahmed, Bursalı Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî Beşe b. Abdî Burusalı, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

135 [19b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Helvâcı Yûsuf b. Abdullâh nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Abdullâh nâm hâtûna ve usûbet-i nesebiyye cihetinden Alî b. Mehmed nâm kimesneye münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûrân Alî ve Fâtıma meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde helvâcı işbu râfi'ü'l-kitâb Abdullâh

Çelebi b. Mehmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müteveffâ-yı mezbûrun Arab Çârşûsu’nda vâkı’ hâlâ mezbûr Abdullâh Çelebi’nin taht-ı icâresinde olan helvâcı dükkânı derûnunda beynimizde ma’lûm mermer ve terâzu ve dirhem ve tabla ve sâ’ir eşyâyı mezbûr Abdullâh Çelebi’ye tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î bi-safka-i vâhide ile altmış guruşa bey’ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mezbûr Abdullâh Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz itdiğimizden sonra dükkân-ı mezbûra müte’allika, âmme-i de’âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.*” didikde, gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâni’ min şehr-i Ramazânî’l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Usta Alî Kethüdâ, Mütevellî Alî Beşe, Yazıcı Mehmed Çelebi, Azebkapulu Usta Ahmed, Kazıklıoğlu Alî Beşe, Helvâcı el-Hâc İbrâhîm, Hâlîl Çelebi b. Mustafâ.

136 [20a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyesine tâbi’ Tarabya nâm karye ahâlîsinden olup hâlâ Eflak diyârında olan Yorgaki nâm deyyûsun(?) babası ve tarafından ber-vech-i âtî vekâlet iddi’â iden Zahor veled-i Yorgaki nâm zimmî meclis-i şer’de, sarrâf tâ’ifesinden işbu sâhibü’r-rakîm Baznak veled-i Hrant nâm Ermenî muvâcehesinde üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*oğlum müvekkil-i merkûm Yorgaki’nin merkûm Baznak Ermenîye cihet-i karz-ı şer’iden dört yüz guruş deyni olmağın, oğlum merkûm Yorgaki târîh-i kitâbdan on dört ay mukaddem Eflak diyârına azîmeti esnâsında karye-i mezbûrede vâkı’ bir taraftan Kürkcübaşı Tanaş mülkü ve bir taraftan leb-i deryâ ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî bir mahzen ve kenîf ve bi’r-i mâyı müştamil mülk menzilde olan nısf hisse-i şâyi’asını âhara bey’ ve kabz-ı semene ve semen-i mezbûr ile deyn-i mezkûrunu edâya vekâlet-i mutlaka ile beni tarafından vekîl ve nâ’ib-i menâb nasb u ta’yîn idüp ben dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi*

kabûl eylemişidim. Binâ'en-alâ zâlik, oğlum gâ'ib-i merkûmun menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan nisf hisse-i şâyi'asını merkûm sarrâf Baznak'a iki yüz guruşa vekâlet-i mahkiyem hasebiyle bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr iki yüz guruşu deyn-i mezkûruna takâs eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer mukâsa ve kabûl itmekle, menzil-i mezbûru merkûm Baznak tarafına teslîm murâd eylediğimde kabzdan imtinâ' ider, sû'âl olunup kabzına tenbîh olunmak matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl, merkûm Baznak cevâbında, *"fi'l-vâkı' hâl, müdde'î-i merkûm Zahor'un bi'l-cümle bâlâda takrîr ü tafsîl eylediği minvâl üzre olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûrun oğlu gâ'ib-i merkûm tarafından ber-vech-i muharrer vekâletini inkâr"* idicek müdde'î-i merkûmdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mahmiyye-i İstanbul'da Cebealî Kapusu dâhilinde Mustafâpaşa mahallesinde sâkin Halîl Çelebi b. Ahmed ve Büyükdere nâm karyede sâkin Ahmed Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, *"fi'l-vâkı' müdde'î-i merkûm Zahor'un sulbî kebîr oğlu gâ'ib-i merkûm Yorgaki veled-i Zahor veled-i Yorgi, on dört ay mukaddem Eflak diyârına azîmeti esnâsında bâlâda hudûd ve müştetilâtı zikr ü beyân ve şerh ü i'yân olunan menzilde olan nisf hisse-i şâyi'a-ı mezkûresini semen-i misli ile âhara bey' ve kabz-ı semene ve semen-i mezbûr ile işbu merkûm Baznak sarrâfa olan deynini edâya tarafından babası işbu merkûm Zahor'u vekâlet-i mutlaka ile bizim huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzîmesini edâya ta'ahhüd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz, şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye, şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh merkûm Baznak meclis-i mezbûrda vekîl-i merkûm Zahor muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"ilkâ-ı kabzına tenbîh-i şer'î lâhuk olan nisf hisse-i mezkûreyi vekîl-i merkûm Zahor bana teslîm itmeğîn, ben dahi yedinden kabz ve tesellüm eyledim."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Şa'bâni'l- mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Çavuş b. Alî, Seyyid Ahmed Çavuş b. Hasan, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Tanaş veled-i Sakiz, Agob veled-i Yasif, Anştaş veled-i Nikola, Yemandi veled-i Andon, Nubarı veled-i Dimitri.

137 [20a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Piyâlepaşa-i kebîr mahallesinde vâkı' üç taraftan es-Seyyid Hüseyin Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî iki bâb oda ve dehlîz ve kenîf ve zûkâk kapusunu müştemil mülk menzilin nısfı Âmine bt. Mustafâ ve nısf-ı âharı Fâtıma bt. Abdullâh nâm hâtûnların iştirâken mülkleri olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, mezbûre Fâtıma Hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi's-ser'î asâleten ve mezbûre Âmine Hâtûn'un zevci ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre vekîli olduğu mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân es-Seyyid Yûsuf Çelebi b. Mustafâ ve Alî Beşe b. Halîl nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed b. Abdullâh nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de, işbu sâhibü'l-kitâb es-Seyyid Hüseyin Efendi b. es-Seyyid Mustafâ mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*hâlâ silk-i mülkümüzde münselik olup bâlâda zikr ü beyân ve tahdîd ü i'yân olunan menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yetmiş guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu bi-kadri'l-hısas yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr es-Seyyid Hüseyin Efendi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gıbbe't-tasdîki's-ser'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Ramazân-ı mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Abbâs Efendi b. İbrâhîm, Mü'ezzin Mustafâ Çelebi, Mütevellî Mahmûd Ağa, Topkapulu İbrâhîm Efendi, es-Seyyid Abdullâh Efendi b. es-Seyyid Mustafâ, es-Seyyid Yûsuf Çelebi b. Mustafâ, Alî Beşe b. Halîl.

138 [20a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde sâkine Rukıyye bt. İğneci Mehmed b. Abdullâh nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'ıyye ile ârifân Murâd Ağa b. İvaz ve Alî Beşe b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an [sâbit] ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Ahmed Kapudân b. Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde, işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan Çelebi b. Abdurrahîm nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müvekkilem mezbûre Rukıyye Hâtûn, akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' üç taraftan müşterî-i mezbûr Hasan Çelebi mülkü ve bir taraftan müvekkilem mezbûre Rukıyye Hâtûn'un âhar mülkü ile mahdûd, tahmînen bi-hisâb-ı terbî'î yüz on iki zirâ' arsa-i hâliyesini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hasan Çelebi'ye sekiz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz guruşu mezbûr Hasan Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eyledi, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i mezkûre mezbûr Hasan Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Ramazân-ı mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Hasan b. el-Hâc Mehmed, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. İbn-i Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Alî Çelebi b. Ahmed.

139 [20b-1]

Vilâyet-i Rûmeli'de Balcık kasabasında Karamahmûd mahallesi ahâlîsinden Molla Hasan b. el-Hâc Alî nâm kimesne meclis-i şer' de, Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddîn beg mahallesinde sâkin sefîne re'îslerinden işbu râfî'ü'l-kitâb Hüseyin Re'îs b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Hüseyin Re'îs'e târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem mârrü'z-zikr Balcık kasabasında mâlımdan yüz guruş ikrâz ve teslîm eylediğimde, ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden ba'de'l-ahz, meblağ-ı mezbûr ile eşyâ-i mütenevvi'a-ı ma'lûmeyi iştirâ ve sefînesine tahmîl ve İstanbul'a gelürken esnâ-i tarîkde Merye(?) nâm mahalde bi-emri'llaâhi te'âlâ gemisi karaya düşüp helâk olmağın, mezbûr Hüseyin Re'îs'in hâline merhameten meblağ-ı mezbûr yüz guruşun elli guruşunu yedinden ahz u kabz idüp mâ'adâsı olan elli guruşa müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan mezbûr Hüseyin Re'îs'in zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Mustafâ, el-Hâc Hüseyin b. İsmâ'îl, Abdullâh Çelebi b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed b. Velî, Mustafâ Çelebi b. Abdullâh, Abdullâh Re'îs Kavaklı, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

140 [20b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Sarılütfî mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Muhzır Mustafâ b. Receb nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu ve hasren vârisi olan Sâlih nâm kimesne işbu sâhibetü'l-kitâb Ümmügülsüm bt. Ahmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mü'ezzin Ahmed Çelebi mülkü ve iki taraftan Âmine Hâtûn mülkü ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtânî dehlîz ve kenîf ve mihtabı ve mezbûr Mü'ezzin Ahmed Çelebi ile müşterek dîvârı müştemil mülk menzilimi, mezbûre Ümmügülsün Hâtûn'a*

tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz on guruşa bey' ve teslîm ve temlik idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz on guruşu müşterî-i mezbûre Ümmügülsüm Hâtûn yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr be-cemî' mâştemilehî ve yahvîhi mezbûre Ümmügülsüm Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrîfa olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi, Mü'ezzin Abdullâh b. Abdullâh, el-Hâc Hasan b. Mehmed, Mehmed b. İbrâhîm, es-Seyyid Ömer Çelebi b. Halîl, el-Hâc Sâlih b. Hasan, İsmâ'îl b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Ahmed b. Hüseyin, İshâk Çelebi b. Ahmed.

141 [20b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' İbrâhîmefendi mahallesi sâkinelerinden Sâliha bt. Abdullâh b. Abdulkerîm nâm hâtûn tarafından bey'-i câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Abdullâh Beşe b. Hasan ve Ömer Beşe b. Ahmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit olan zevci Alî Çelebi b. Mahmûd nâm kimesne mahfil-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka Yûsuf Beşe b. Abdullâh mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değîn zevcem müvekkile-i merkûme Sâliha Hâtûn yedinde mülkü olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan ba'zan Alî Beşe ve ba'zan Abdullâh Beşe mülkleri ve bir taraftan ba'zan Fâtûma Hâtûn mülkü ve ba'zan müvekkile-i mezbûrenin âhar mülkü ve bir taraftan Defter Emîni âhûru ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzil arsasını, cemî' tevâbi' ve levâhıkı ve kâffe-i menâfi' ve mürâfıkı ile tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Yûsuf Beşe'ye kırk guruşa bey' ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-minvâl-i muharrer*

iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu müşteri-i mezbûr yedinden temâmen alup kabz eyledi, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i merkûme bi-cümleti mâstemilehî ve yahvîhi müşteri-i mezbûr Yûsuf Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mustafâ Efendi b. el-Hâc Ahmed, Hasan Çelebi b. Abdullâh, Sakkâ Mustafâ b. Ahmed, Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

142 [20b-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' İbrâhîmefendi mahallesinde sâkin Yûsuf Beşe b. Abdullâh mahfil-i şer'de, zevcesi Hadîce Hâtûn bt. Abdullâh b. Abdulkerîm tarafından bey'-i âti'z-zikri tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan işbu hâmilü'l-vesîka Serbölük İbrâhîm Çelebi b. Muharrem mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti sudûruna değin yedimde mülküm olup mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan ba'zan Alî Beşe ve ba'zan Abdullâh Beşe mülkleri ve bir taraftan ba'zan Fâtîma ve ba'zan Sâliha nâm hâtûnlar mülkleri bir taraftan Defter Emîni âhûru ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzil arsasının nisf-ı şâyi'ini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcem müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'a yiğirmi guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru zevcem müşteriyye-i mezbûre yedinden bi't-temâm alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd arsa-i mahdûde-i merkûmenin nisf-ı şâyi'ini zevcem müşteriyye-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn el-evvelûn

143 [20b-5]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyin Ağa mahallesinde sâkine Filori bt. Manol nâm nasrâniyye şahsı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de, temürcü tâ'ife[sinden] işbu hâmilü'r-rakîm Yorgi veled-i Manol nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*ben beş yüz akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle nefsimi merkûm temürcü Yorgi'ye tezvîc eyledim.*" didikde ol dahi ber-minvâl-i muharrer merkûme Filori'yi tezevvüc ve kabûl itmeğın, işbu vesîka-i şer'iyye li-ecli's-sened ketb olunup yedine i'tâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Efendi b. Osmân, Ahmed Efendi b. Süleymân, Arûsî Mustafâ Efendi, Temürcü Dimitri veled-i Hermez, Yanaki veled-i Todoraki, Yemandi veled-i Yorgi.

144 [21a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Marmara nâhiyyesine tâbi' Büyükkarye'de sâkin Yorgaki veled-i Manol nâm zimmî meclis-i şer'de, yine karye-i mezbûre sükkânından işbu sâhibü'r-rakîm Yufer(?) veled-i Yasuri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Andon Re'is mülkü ve bir taraftan Aristaho mülkü olan vîrâne ve bir taraftan Nikola mülkü ve bir taraftan sâhil-i bahr ile mahdûd, tahtânî bir bâb oda ve bir bi'r-i mâ ve şerâbhâne ve bir fuçuyu müştemil mülk mahzenimi merkûm Yufer'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvi bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz guruşa bey' ve mahallinde teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu merkûm Yufer yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm mahzen-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve*

yahvîhi merkûm Yufer'in mülk-i müşterâsı olup keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-âşir min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Ömer Çelebi b. Osmân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Todori veled-i Yemandi, Lesyare veled-i Yani, Talalugov veled-i Yani, Asiya veled-i Kiryako, Yorgaki veled-i İstriv.

145 [21a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde sâkine ve zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î ile mu'arrefe olan Âmine bt. İbrâhîm nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı İsmâ'îl Beşe b. Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, "*mezbûr İsmâ'îl Beşe'nin firâşından hâsıla ve benden mütevellide bi-hakki'l-huzâne hucr u terbiyemde olan sagîre kızım Fâtıma'nın nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcı olmağla, baba-i mezbûr İsmâ'îl Beşe üzerine kibel-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması murâdındır.*" didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresiçün babası mezbûr İsmâ'îl Beşe üzerine târîh-i kitâbdan yevmî bi'r-rızâ beşer akçe farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûre Fâtıma'nın nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası merkûm İsmâ'îl Beşe üzerine rücû'a mezbûre Âmine Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Mustafâ Efendi b. el-Hâc Ahmed, Ömer Ağa b. el-Hâc (boş), İbrâhîm Çelebi b. Hüseyin, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, Alî Beşe b. Alî, Molla Süleymân b. Mustafâ Efendi.

146 [21a-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkin Alî Ağa b. Yahyâ nâm kimesne meclis-i şer‘de, işbu râfî‘ü’l-kitâb Yûsuf b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti’z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan Âmine ve Ferâh nâm hâtûnlar menzilleri ve bir taraftan el-Hâc Süleymân veresezi menzilleri ve bir taraftan Takyeci Halîl mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb harâb oda ve bir bi’r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr havluyu ve zûkâk kapusunu müştetil mülk menzilimi bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kâffetü’l-menâfi‘ ve’l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr Yûsuf’a iki yüz guruşa bey’ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu mezbûr Yûsuf yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba‘de’l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr bi-cemî mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Yûsuf’un mülk-i müştêrâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-âşir min şehr-i Ramazânî’l-mübârek li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

İmâm es-Seyyid Ahmed Efendi b. İbrâhîm, Ahmed Çelebi b. Alî, Alî Beşe b. Şa‘bân, İbrâhîm b. Muharrem, Molla Mehmed b. Yûsuf, Alî b. Ahmed.

147 [21a-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa’da Tatavlı(?)nâm karyede sâkine Agorsa bt. Todori veled-i Nikola nâm nasrâniyyenin karındaşı ve tarafından ikrâr-ı âti’z-zikre vekîl olduğı merkûmenin şahsını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Papayorgi veled-i Yani ve Yani veled-i Papayorgi nâm zimmîler şehâdetleriyle şer‘an sâbit olan Nikola veled-i Todori nâm zimmî meclis-i şer‘de, müvekkile-i merkûmenin hâlâ zevci işbu râfî‘ü’r-rakîm Dimitri veled-i Peratro nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*kız karındaşım müvekkile-i merkûme*

Agorsa Kasaba-i Kāsımpaşa'da ve Mahmiyye-i İstanbul'da Balıkbâzârı kapusu hâricinde ve Tahtekal'a kurbünde ve sâ'ir mahallerde vâkı' bakkâl dükkânlarının sermâyelerinde olan hisse-i ma'lûmelerini, şerîkleri olan zimmîlerden ahz u kabza ve kendüye îsâle ve şerîkleri ile hisâblarını görmeğe zevci merkûm Dimitri'yi tarafından vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd eyledi." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Abdullâh

148 [21a-5]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Karahisâr-ı şarkî sancağında Ya'kûbbegderbendi kazâsına tâbi' Kızılhisâr nâm karye ahâlîsinden, hâlâ Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mutavattın Ramazân Beşe b. İbrâhîm b. Muslihiddîn nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre vekîl olduğu Mehmed Beşe b. Alî ve dîger Mehmed bin Mustafâ nâm kimesnelere şehâdetleriyle sâbit olan Ahmed Beşe nâm kimesne meclis-i şer'de, yine karye-i mezbûre sükkânından olup husûs-ı âti'z-zikre kendi tarafından asîl ve karındaşı İbrâhîm bin Osmân b. Muslihiddîn tarafından sâbitü'l-vekâle vekîli olan işbu sâhibü'l-kitâb Hüseyin b. Osmân nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*babam müvekkil-i mezbûr Ramazân Beşe, babası müteveffâ-yı mezbûr İbrâhîm'den müntakil olup karye-i mezbûrede vâkı' mülk menzili ve bâğçeden mâ'adâ mevâzi'-ı adîdede vâkı' tarlalardan ve orman ve kisnekde olan dört sehmden bir sehm hisse-i şâyi'asını ma'rifet-i sâhib-i arz ile mezbûrân Hüseyin ve İbrâhîm'e on beş gurus bedel mukâbelesinde ferâg ve tefvîz ve mahallinde kabz u tasarrufa taslît eyledikde, mezbûr Hüseyin dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra bedel-i mezbûr on beş gurusu mezbûr Hüseyin yedinden temâmen ahz u kabz eyledi, ba'de'l-*

yevm babam müvekkil-i mezbûrun karye-i mezbûrede vâkı‘ tarlalarda ve ve kisnekde olan dört sehmden bir sehm hisse-i şâyi‘ası mezbûrân Hüseyin ve İbrâhîm’in dâhil-i havza-i tasarrufları olmuştur, keyfe mâ yeşâ‘ân ve yehtârân mutasarrıf olsunlar.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min şehr-i Ramazâni’l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Efendi b. Yûsuf Müftî, eş-Şeyh Osmân Efendi b. Mustafâ, Hatîb Mustafâ Efendi, Alî Efendi b. Ahmed Mü’ezzin-i Süleymâniyye, el-Hâc İbrâhîm b. Abdullâh, Mûsâ b. Mehmed, Alî b. Osmân, Mehmed b. Ahmed, Halîl b. Mustafâ.

149 [21b-1]

Husûs-ı âti’z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer‘î’l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me’zûnen irsâl olunup ol dahi Asvadar veled-i Malkun nâm Ermenînin Mahrûsa-i Galata’da Sultânâyezid mahallesinde vâkı‘ sâkin olduğu menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer-i şerîf-i nebevî eyledikde, merkûm Asvadar’ın kız karındâşı kızı olup şahsı Alî Beşe b. Ahmed ve Mustafâ Beşe b. Mahmûd ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan Kayane bt. Bedros veled-i Mardiros nâm Ermeniyye meclis-i ma‘kûd-ı mezbûrda, işbu hâmilü’r-rakîm merkûm Asvadar muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*eşyâ-i memlûkemden işbu mu‘âyene ve müşâhede olan üçer ayaklı bir çift zümürriid küpe üç bin akçeye ve on miskâl bir çift altun bilâzik dört bin akçeye ve bir incilü serpûş on bin akçeye ve bir sagîr incü ön kuşak sekiz yüz akçe ve bir sîm sagîr kuşak üç yüz akçe ve müsta‘mel mor sülüsî bir hatâyî kavuşdurma ma‘a antarî bin sekiz yüz akçe ve siyâh hâre kavuşdurma ma‘a antarî bin sekiz yüz akçe ve incü şemseli bir yeşil hâre cübbe bin beş yüz akçe ve anberyolu(?) bir hâre ferâce bin beş yüz akçe ki min haysi’l-mecmû‘ eşyâ-i merkûmemi bi-safka-i vâhidet merkûm Asvadar’a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile on yedi bin yedi yüz akçeye bey’ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra eşyâ-yı merkûmenin aynlarına ve cem‘an semenleri olan*

meblağ-ı mezbûr on yedi bin yedi yüz akçeye müte'allika, âmme-i de'âvî ve eymân ve muhâsamâtdan merkûm Asvadar'ın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i merkûme, merkûm Asvadar'ın mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb u tahrîr ve ma'an ba's olunan Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ve İbrâhîm b. Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Bezzâzistânî Ahmed Çelebi b. Abdullâh, dîger Ahmed Çelebi b. Mehmed, Yemenîci Mustafâ Beşe b. Mahmûd, Alî Beşe b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

150 [21b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânbayezid mahallesinde sâkine Ahsa bt. Menas veled-i Karayit nâm Ermeniyye meclis-i şer'de, hâlâ zevci olan işbu râfi'ü'l-vesîka İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "yedimde mâlîm ve mülküm olan eşyâmdan incilü kuşâk ve iki beledî döşek ve üç minder ve iki tancara ve bir sini ve bir tâbe ve bir kavuşdurma ve iki antarî ve bir siyâh çuka ferâcemi bi-safka-i vâhide tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcim mezbûr İbrâhîm'e yiğirmi beş guruşa bey' ve teslim ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra eşyâ-yı muharrere-i mezbûre aynına ve semenine ve gabn u tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan zevcim mezbûr İbrâhîm'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm Pâbûşçu, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Halîl b. Mustafâ, Alî b. Ahmed.

151 [21b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânbayezid mahallesinde sâkine ve şahsı ta'rifî'ş-şer'î ile mu'arrefe olan Ahsa bt. Menas veled-i Karayid nâm Ermeniyye mahfil-i şer'de, zevci işbu râfî'ü'l-kitâb İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“benim mahalle-i mezbûrede hâne avâızları vakfına elli guruş deynim olmağla mukâbelesinde vakf-ı mezbûr mütevellisi yedine mâlım olan bir incilü kuşağımı rehn vaz' ve teslîm eylemişidim, bi-emrillâhi te'âlâ hâlîke olduğumda zikr olunan kuşağı rehîninden fekk ve âhara bey' ve semeninden deyn-i mezbûru edâ ve cümle terekemden kadr-i ma'rûf üzre levâzım-ı tahfîr ve tedfînîm rü'yet eyledikten sonra tereke-i bâkıyyemi vereseme îsâl ve teslîm eyleye.”* deyü vasiyet ve tenfizine zevci mezbûr İbrâhîm Beşe'yi vasî-i muhtar nasb ve ihbâr eyledikde, ol dahi bervech-i muharrer *“vasiyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd”* itmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn

152 [21b-4]

Vilâyet-i Anadolu'da Ayandon kazâsına tâbî' Yılancık nâm karye ahâlîsinden Ahmed Beşe b. Alî nâm kimesne meclis-i şer'de, yine karye-i mezbûre ahâlîsinden olup hâlâ Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Kazgancıbaşı mahallesinde mütemekkin Hasan b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Hasan silk-i mülküimde münselik olup karye-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân, ma'lümü'l-hudûd ve'l-müştemilât mülk menzilimi ve bâğ ve bâğçemi bi-gayr-ı hakkın zabt u tasarruf eyledin deyü benden*

da'vâya tasaddî eyledikde, ben dahi emlâk-ı mezbûreyi seni celâ-yı vatanından sâhib-i arz bana tefvîz eyledi deyü müdâfa'a eylemişdim, el-hâletü hâzihi ben emlâk-i mezbûreyi ma'rifet-i sâhib-i arz ile mezbûr Hasan'a kasr-ı yed eyledikten sonra husûs-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed b. Mehmed, Mustafâ b. Receb, Alî b. Hüseyin, Sâlih b. Hasan, İbrâhîm b. Muharrem.

153 [22a-1]

El-emru hasbemâ hurrîre, nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû el-Hâc Mustafâ el-Kâdı bi-medîne-i Galata. Gufira leh.

Medîne-i Üsküdâr'da Evliyâ mahallesinde sâkine Â'îşe bt. Mustafâ nâm bîkr hâtûn Mahrûsa-i Galata'da Yolcuzâde mahallesinde sâkine Şerîfe Râbi'a bt. Abdullâh nâm hâtûn tarafından zikr-i âtî ibrâyı tasdîke vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Alîoğlu es-Seyyid Mustafâ ve es-Seyyid İbrâhîm b. es-Seyyid Velî Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Sun'ullâh b. Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*bundan akdem müvekkile-i mezbûre Şerîfe Râbi'a Hâtûn'a üç sene hizmet eylediğim cihetle bir köhne sandâl-ı ahşâb ve bir köhne kutnî alaca kaftân ve bir köhne mor çuka biniş ve bir köhne bogasi zıbun ve bir köhne gömlek ve bir köhne Lâhûr çuka cübbe ve bir köhne çuka ferâce bana virüp ben dahi her birini isti'mâl eylediğimden sonra tekrâr alıkomuşidi. El-hâletü hâzihi mezbûre Şerîfe Râbi'a Hâtûn, eşyâ-yı mezkûreyi yine bana teslîm, ben dahi ba'de'l-ahz husûs-ı mezbûra ve sâ'ir târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkile-i mezbûre Râbi'a Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve ıskât idüp ol dahi eşyâ-yı mezkûreye ve sâ'ir târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim ve işbu hâzır bi'l-meclis li-ebeveyn*

karındaşım İbrâhîm ile halam Ümmühânî bt. Mehmed nâm hâtûnun zimmetimizi ibrâ-yı âmm-i kâti‘u‘n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-işrîn min şehr-i Ramazâni‘l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

İmâm Mehmed Efendi b. Mustafâ, es-Seyyid İbrâhîm Çelebi b. Velî, Molla İsmâ‘îl b. Alî, el-Hâc Alî b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

154 [22a-2]

Mahmiyye-i İstanbul‘da Âşıkpaşa mahallesinde sâkin Hatîb Mehmed Efendi b. Dersi‘âm Kürd Alî Efendi nâm kimesne meclis-i şer‘de, işbu râfi‘ü‘l-kitâb Süleymân Beşe b. Mustafâ nâm kimesne mahzarından ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*hâlâ Galata hâricinde Kalafâtyeri‘nde merbût, örf-i mellâhinde üç direkli ta‘bîr olunur yiğirmi sekiz zirâ‘ sefîne ile bir sandâl ve üç gomna ve bir mikdâr direk âlâtının nısfı benim ve nısf-ı âharı Süleymân Beşe‘nin ale‘l-iştirâki‘s-seviyy mülkümüz olmağın ben sefîne-i mezkûre ve sandâl ve üç gomna ve bir mikdâr direk âlâtında olan nısf hisse-i şâyi‘amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr Süleymân Beşe‘ye beş yüz guruşa bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu mezbûr Süleymân Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba‘de‘l-yevm sefîne-i mezbûre ve sandâl ve âlâtlarının mecmû‘u mezbûr Süleymân Beşe‘nin mülk-i müşterâsı olup benim kat‘â alâka ve medhalim kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘s-sâdis ve‘l-işrîn min şehr-i Ramazâni‘l-mübârek li-sene 1137.*

Şuhûdü‘l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Alî, el-Hâc Süleymân b. Alî, Mustafâ Beşe b. el-Hâc Süleymân, Hüseyin Re'îs b. Alî, Makaracı Alî b. Mehmed, Makaracı Mustafâ b. Abdalbâkî, Kürdoğlu el-Hâc Alî b. Mustafâ.

155 [22a-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Şehsuvâr mahallesinde sâkin Süleymân Beşe b. Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de, işbu râfî'ü'l-kitâb Mehmed Re'îs b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*yedimde mülküm olup hâlâ Galata hâricinde Kalafâtyeri'nde merbût örf-i mellâhinde üç direkli ta'bir olunur yiğirmi sekiz zirâ' sefîne ile bir sandâl ve üç gomna ve bir mikdâr direk âlâtının nısf-ı şâyi'ini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed Re'îs'e beş yüz yetmiş beş guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz yetmiş beş guruşu mezbûr Mehmed Re'îs yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm sefîne-i mezkûre ve sandâl ve âlâtlarının nısf-ı şâyi'i mezbûr Mehmed Re'îs'in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis işrîn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn es-sâbıkûn.

156 [22a-4]

Mahrûsa-i Galata'da Karamustafâpaşa mahallesinde sâkine olup zâtı es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan ve Süleymân Beşe b. İbrâhîm nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukıyye bt. Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer' de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-

kitâb İbrâhîm b. el-Hâc Süleymân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr İbrâhîm ile beynimizde adem-i hüsn-i mu‘âşeretden nâşî hul‘a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü‘eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me‘ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr İbrâhîm ile muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile hul‘ olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul‘-ı mezbûru ba‘de‘l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve sâ‘ire müte‘allika, âmme-i da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-işrîn min şehr-i Ramazâni‘l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Kayyim es-Seyyid Mustafâ Çelebi, Molla Ahmed b. Mustafâ, İsmâ‘îl Beşe b. Alî , Yahyâ Efendi b. Yûsuf, Süleymân Efendi b. Osmân.

157 [22a-5]

Mahrûsa-i Galata‘da Câmi‘-i kebîr mahallesinde sâkine Ümmühânî bt. Hasan nâm hâtûn zâtı ba‘de‘t-ta‘rîfi‘ş-şer‘î mahfil-i şer‘de, zevc-i muhâlî‘ı işbu râfi‘ü‘l-vesîka Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr ve takrîr kelâm idüp, “zevcim mezbûr Mustafâ ile beynimizde adem-i hüsn-i mu‘âşeretden nâşî hul‘a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-aleyh olan bin sekiz yüz akçe mehr-i mü‘eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me‘ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr Mustafâ ile muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile hul‘ olduğumda ol dahi [22b] ber-vech-i muharrer hul‘-ı mezbûru ba‘de‘l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte‘allika, âmme-i da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-işrîn min şehr-i Ramazâni‘l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Halîl.

158 [22b-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkine Emîne bt. Hasan nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlı'ı işbu râfî'ü'l-vesîka Sâlih b. el-Hâc Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Sâlih ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan on guruş mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre mezbûr Sâlih ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, İbrâhîm b. Mustafâ, Osmân b. Müstecâb, Hasan b. Alî , Mustafâ b. Ahmed.

159 [22b-2]

Havâss-ı Refî'a kazâsı muzâfâtından Çekmece-i kebîr nâhiyyesine tâbi' Kalakaratebe(?) nâm karye sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-kitâb İsmâ'îl Ağa b. İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'de, Luyizo veled-i Feraşerho nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“Luyizo târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem zikr olunan Kalakaratebe karyesinde vâkı' sâkin olduğum menzilimden beş yüz guruş kıymetli Moraviyyetü'l-asl, ma'lûmü'l-evsâf Mariveze nâm câriye-i memlûkemi ayardub tagayyüb itmeğın, sû'âl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi edâ olunmak matlûbumdur.”* didikde gibbe's-sû'âl, merkûm Luyizo cevâbında, *“müdde'î-i mezbûr İsmâ'îl Ağa'nın karye-i mezbûrede vâkı' sâkin olduğu menzilinden ber-vech-i muharrer üç gün mukaddem Moraviyyetü'l-asl Mariveze nâm câriye-i memlûkesini*

ayardub Galata'da Venedik kinîsasında olan râhiblere teslîm eylediğini tâyı'an ikrâr ve i'tirâf" itmeğın, mûcebiyle câriye-i mezbûre mevcûd ise aynını, müstehlek ise ba'de'l-beyân kıymet-i şer'isini müdde'î-i mezbûr İsmâ'îl Ağa'ya teslîme merkûm Luyizo'ya tenbîh birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Yûsuf b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

160 [22b-3]

Mahrûsa-i Galata ve tevâbi'inde vâkı' mismâr kat' iden çivici tâ'ifesinin müsinn ve ihtiyâr ustalarından işbu hâmilü'r-rakîm Baznak veled-i Karz ve Serkiz veled-i Arham ve Vahtan veled-i Hacok nâm Ermenîler ve sâ'irleri Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Tophâne'de Çavuşbaşı'da kâ'in temürcü tâ'ifesinin kethüdâları Usta Ahmed b. Yûsuf ve Halîl b. el-Hâc Mustafâ ve Mustafâ Beşe b. Halîl nâm kimesneler ve sâ'irleri mahzarlarında her biri tasvîr-i müdde'â idüp, *"biz bin yetmiş târîhinde İstanbul'da çivici tâ'ifesine yamak ta'yîn olunup târîh-i mezbûrdan berü tâ'ife-i merkûmeye vâkı' olan tekâliflerine imdâd ve i'ânet idegeldiğimizden mâ'adâ hâlâ İrân seferine irsâli fermân olan dökmeci ve kalıbcı tâ'ifeleriyle esnâfımız fukarâsı bâ-fermân-ı âlî, kazgancı tâ'ifesine yamak ta'yîn olunup hâlimize göre anların tekâliflerine imdâd ve i'ânet idüp ve zikr olunan Çavuşbaşı temürcüleri tarafından ve taraf-ı âhardan nizâm-ı kadîme mugâyir imdâdiyye talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz ve rencîde idilmemek üzere hâlâ Ser Mi'mârân-ı Hâssa olan Mehmed Ağa yedimize i'lâm virüp ve mûcebiyle amel olunmak üzere musahhah fermân-ı âlî sâdır olunmuşiken, eşhâs-ı merkûme fermân-ı âlî ve nizâm-ı kadîme mugâyir imdâdiyye talebiyle bizi rencîdeden hâlî değıllerdir, ta'addileri men' ve ref' olunması murâdımızdır."* deyü da'vâ ve min külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhlarına muvâfık bir kıt'a musahhah fermân-ı âlî ile mu'anven i'lâm ısdâr itmeleriyle ba'de'l-kırâ'et ve'l-istintâk, zikr olunan temürcü tâ'ifesi, hâl, minvâl-i muharrer üzere

olduğunu ikrâr ve i'tirâf itmeğin, ba'de'l-yevm fermân-ı âlî ve i'lâm ve nizâm-ı kadîme mugâyir imdâdiyye talebiyle çivici tâ'ifesine dahl u ta'arruz idilmemek üzere temürcü tâ'ifesine tenbîh birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkün es-sâbıkün.

161 [22b-4]

Bakkâl tâ'ifesinden Todori veled-i İstrati veled-i Veda nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Poli Karpuz veled-i Lazari nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesinde vâkı' taht-ı icâresinde olan bir bâb bakkâl dükkânı derûnunda mevcûd eşyâ-yı memlûkemden takımı ile dört bakır mîzân ve sagîr ve kebîr dört kantar ve üç ağaç tabla ve sagîr ve kebîr dört zenbîl ve otuz potina ve fuçı ve sâ'ir âlât-ı lâzime-i ma'lûmenin dört sehmden bir sehmini bi-safka-i vâhide merkûm Poli Karpuz'a altmış guruşa bey' ve teslim ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra eşyâ-yı muharrere-i mezkûrenin rub'-ı şâyi'inin aynına ve semenine ve gabn u tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Poli Karpuz'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûrenin rub'-ı şâyi'i merkûm Poli Karpuz'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, es-sâbıkün, es-sâbıkün.

162 [23a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Sarılıütfî mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hattât İbrâhîm Çelebi b. Yûsuf'un verâseti, sulbiyye kebîre kızları Rukıyye ve Hadîce nâm hâtûnlara münhasıra olduğu lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûre Hadîce Hâtûn'un zevci ve tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'ıyye ile ârifân mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ahmed Çelebi b. Hüseyin ve Mehmed Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'de, mahalle-i mezbûre sükkânından işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Mahmûd Ağa b. Hüseyin Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcem müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'a babası müteveffâ-yı mezbûr İbrâhîm Çelebi'nin terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan mezbûr el-Hâc Mahmûd Ağa mülkü ve bir taraftan ba'zan mezbûr el-Hâc Mahmûd Ağa ve ba'zan Hasan Çavuş mülkleri ve bir taraftan Muhzır Mustafâ Çelebi mülkü ve bir taraftan ba'zan Tavukçu Mehmed Ağa nâm kimesne mülkü ve bir taraftan ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî üç bâb harâb oda ve sofa ve dehlîz ve kenîf ve tahtânî üç bâb harâb odaları ve bir bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil olup merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Bâyezid Hân tâbe serâhû hazretlerinin vakf-ı şerîflerine senevî altı akçe mukâta'ası olan mülk menzilinden nisf hisse-i şâyi'asını mezbûr el-Hâc Mahmûd Ağa'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile yüz altmış guruşa bey' ve teslîm eyledikde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr yüz altmış guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nisf-ı şâyi'i mezbûr el-Hâc Mahmûd Ağa'nın mülk-i müşterâsı olup zevcem müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un kat'a alâka ve medhali kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki'sş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Bosnavî Mustafâ Efendi. Arusî Mustafâ Efendi, el-Hâc Mustafâ b. Alî, Hâfiz Molla Alî, es-Seyyid Mustafâ b. es-Seyyid Alî, es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Ebûbekir, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ Muhzırzâde, Hasan Çavuş b. Abdullâh, el-Hâc Hasan b. Ahmed.

163 [23a-2]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Ya'kûbbegderbendi kazâsına tâbi' Tekye karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Abdurrahîm b. Mûsâ b. Osmân'ın verâseti, sulbî kebîr oğlu Mehmed Efendi'ye münhasıra olup ba'dehû mezbûr Mehmed Efendi dahi vefât idüp verâseti, kebîr oğulları es-Seyyid Mûsâ ve es-Seyyid Mustafâ ve es-Seyyid Alî ve Ömer nâm kimesnelere münhasıra olduğu lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahîm'in sulbî oğlu olup kendüden mukaddem vefât iden Osmân'ın kebîr oğlu Alî nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, ammîsi oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr es-Seyyid Mûsâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"babam müteveffâ-yı mezbûr Osmân babası mezbûr Abdurrahîm'den mukaddem vefât itmekle ben ceddîm müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâris olmayup lâkin ammîm müteveffâ-yı akdem mezbûr Mehmed Efendi hayâtında benim hâlîme merhameten gerek ceddîmden kendüye müntakil ve gerek âhardan iştirâ eylediği tarlalar ve sâ'ir emlakî birkaç sene kendü ile ma'an ve birkaç sene icâre ile ki cem'an otuz sene mikdârı tasarruf itdirmişidi, hâlâ benim gerek tarlalarda ve gerek emlak-i sâ'irede alâkam olmadığı cihetle ceddîm müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât tasarrufunda olup yigirmi iki keyl tohum isti'âb ider ma'lûmü'l-hudûd tarlalar ceddîmin ve ammîm Mehmed Efendi'nin vefâtları hasebiyle oğulları mezbûrûna intikâl itmişdi. Hâlâ mezbûr es-Seyyid Mûsâ zikr olunan yigirmi iki keyl tohum isti'âb ider tarlalardan ve yine tarla ve Ömerkarığı(?) nâm mahalde dokuz kîle ve Ocaklar nâm mahalde iki keyl ki cem'an on bir keyl tohum isti'âb ider tarlaları bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz, bana merhameten tefvîz ve mahallinde zabt u tasarrufa taslît eyledikde, ben dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl ve mahallinde zabt u tasarrufa ta'ahhüd eylediğimden sonra ben ammîm müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Efendi'ye gerek ceddîmden intikâl iden ve gerek âhardan iştirâ idüp vefâtları hasebiyle oğulları mezbûrûna intikâl iden iki değirman ve ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kat' tarlalara ve kalîl ü kesîr tereke-i sâ'ireye ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden cüz'î ve küllî ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûrûn es-Seyyid Mûsâ ve es-Seyyid Mustafâ ve es-Seyyid Alî ve Ömer'in zimmetlerini ibrâ-yı âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât idüp ol dahi bana*

tefvîz eylediği tarlalar ve kezâlik târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Süleymân Efendi b. Mustafâ, Müftî İbrâhîm Efendi b. Yûsuf, Hatîb Mustafâ Efendi b. Abdurrahman, el-Hâc İbrâhîm b. Abdullâh, Süleymâniye Mü'ezzini Alî Efendi b. Ahmed, Alî Beşe b. Osmân, es-Seyyid Mustafâ b. Mehmed, Ahmed Beşe b. Ömer ve sâ'irehüm.

164 [23b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Selîmehâtûn mahallesinde sâkin el-Hâc Ömer b. Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'de, takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, “*ıtk-ı âtî sudûruna değîn bana rıkkıyyetini mu'arrefe olan orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, Rusiyyetü'l-asl, kâfîretü'l-mille, râfi'atü'l-kabâle Gülbûy nâm câriye-i memlûkem ile sadrî sagîre oğlu olup (...) açık kaşlı, elâ gözlü Rusiyyü'l-asl, müslimü'l-mille, tahmînen yedi yaşında Abdullâh b. Abdummennân nâm abd-i memlûkümü hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûhi Resûluhü'l-mu'allâ mâlımdan tahrîr ve i'tâk ve zümre-i ahrâr-ı asîline idrâc ve ilhâk eyledim, ba'de'l-yevm, mevsûfân-ı merkûmân sâ'ir ahrâr-ı asîlîn gibi hürr olup üzerinde velâ-i şer'iyeden gayrı hakkım bâkî kalmadı.”* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, İbrâhîm b. Muharrem, es-Seyyid el-Hâc Hamza, el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Süleymân, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Abdurrahman, Mehmed b. Ahmed.

165 [23b-2]

Vilâyet-i Anadolu'da, Medîne-i Sinob'da İçkal'a'da sâkine iken bundan akdem vefât iden Sâliha bt. Mehmed b. Abdurrahman nâm hâtûnun verâseti, sadrî kebîr oğlu el-Hâc Mehmed ile sadriyye kebîre kızları Sâliha ve Â'îşe nâm hâtûnlara münhasıra olduğu lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra, hâlâ Mahmiyye-i İstanbul'da Haydarpaşa kurbünde Bıçakçı mahallesinde sâkine mezbûre Sâliha bt. el-Hâc Süleymân b. Abdullâh nâm hâtûnun hâlâ zevci ve tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Murâd ve es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. Muslî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de, tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâzı'ü'l-yed olan mezbûr el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Süleymân b. Abdullâh tarafından sâbitü'l-vekâle vekîli olduğu işbu râfî'ü'l-kitâb es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Abdurrahman nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcem müvekkile-i mezbûre Sâliha Hâtûn anası müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden kendüye isâbet iden üç bin akçe hisse-i irsiye-i şer'iyyesini li-ebeveyn er karındaşı müvekkil-i mezbûr el-Hâc Mehmed tarafından vekîli, mezbûr es-Seyyid Mustafâ Çelebi yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledikten sonra anası müteveffât-ı mezbûre Sâliha Hâtûn'un kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr terekesine müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan er karındaşı müvekkil-i mezbûr el-Hâc Mehmed'in zimmetini ibrâ-yı âmm-i kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'sş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed b. Murâd, es-Seyyid Hasan Çelebi b. Mustafâ, Abdurrahîm Çelebi b. İbrâhîm, Ahmed Ağa b. Mustafâ, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Alî Re'îs b. Receb.

166 [23b-3]

Mahmiyye-i İstanbul'da Ağahammâmı mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Safiyye bt. Abdullâh nâm hâtûn mahfil-i şer'de, İbrâhîm b. Sıyâmî nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, *"mezbûr İbrâhîm işbu hâzıra bi'l-meclis sulbiyye sagîre kızı Hadîce'yi li-ecli't-tebennî bana teslim eylemişidi, hâlâ sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve bahâya ihtiyâcı olmağla kibel-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması murâdıdır."* didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı refe'a kadruhû mevlâhül-Vehhâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve ve levâzım-ı sâ'iresiçün babası mezbûr İbrâhîm üzerine târîh-i kitâbdan yevmî ikişer pâre farz u takdîr eyleyüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûre Hadîce'nin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr İbrâhîm üzerine rücû'a mezbûre Safiyye Hâtûn'a izn virmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdurrahîm Efendi b. Osmân, Mehmed Beşe b. Ahmed, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Ömer Efendi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

167 [23b-4]

Vilâyet-i Anadolu'da vâkı' Ürküb kazâsı tevâbi'inden Zile nâm karyede sâkin iken bundan akdem düyûnı terekesinden ezyed olduğu hâlde hâlik olan Peradomoz veled-i Beram'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Makrina bt. Antaş nâm nasrâniyye ile kebîr oğulları Vasil ve Kalinder ve kebîre kızı Forstina'ya münhasıra olup ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz kırk sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden beş sehmi merkûme Makrina'ya ve yedi sehmi merkûme Forstina'ya ve on dörder sehmi merkûmân Vasil ve Kalinder'den her birine isâbet eylediği lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra merkûmân Vasil ve Kalinder mahfil-i şer'de, kız karındaşları merkûme Forstina tarafından ibrâ-yı câ'i'z-zikri tasdîke vekîli olduğu şahs-ı merkûmeyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Bobok veled-i Lefter ve Tofofinos

veled-i Lazari nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu hâmilü'r-rakîm Fentari veled-i Yanaki nâm zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-verâse ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babamız hâlik-i merkûm Peradomoz'un eşhâs-ı ma'lûmeye cem'an yüz gurusu düyûn-ı müteferrikası olup ve karye-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir sagîr menzil ve bir harâb bâğçeden gayrı bir nesnesi olmamağla biz dahi deyn-i mezbûru mâlumızdan edâ ve terekesini istihlâs murâd eylediğimiz ecilden terekesine vaz'-ı yed eylemiş idik, hâlâ kız karındaşımız müvekkile-i merkûme Forstina deyn-i mezbûru mâlından edâ ve babamız hâlik-i merkûmun terekesinden olan sâlifü'z-zikr menzil ve bâğ ve tereke-i sâ'iresini istihlâs murâd itmeğın, zikrleri mârr olan menzil ve bâğ ve babamız hâlik-i merkûmun kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr terekesinden mikdâr-ı mezkûr hisselerimize müte'allika, âmme-i da'vâdan kız karındaşımız müvekkile-i merkûme Forstina'nın zimmetini ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve iskât eyledik.”* didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hatîb İbrâhîm Efendi, Ürgüblü İsmâ'îl Çelebi, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Serbölük Halîl Çelebi, Yûsuf b. Abdullâh, Eften veled-i Nikola, Mavdoroz veled-i Yasor, Yaşef veled-i Yuvan, Sehul veled-i Kivan.

168 [23b-5]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ü takvîm ve taksîmi bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın, imtisâlen-lehü savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen irsâl olunup ol dahi hâssa mi'mârlarından İbrâhîm Halîfe b. Mustafâ ve Mustafâ Halîfe b. Hasan ile Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde vâkı' zikr-i câ'î mülk menzile varup zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, Yirako veled-i Dimitraki nâm zimmî meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, işbu hâmilü'r-rakîm Danil veled-i Kosta nâm zimmî muvâcehedinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan Yorgi Hortara [24a] nâm zimmî mülkü ve bir taraftan Penaye Kinîsası ve*

iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda üç bâb oda ve bir sofa ve tahte-bend vüstâda iki bâb oda ve bir matbah ve iki kenîf ve süflâda iki bâb oda ve iki bi'r-i mâ ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve iki zûkâk kapusunu müşt Emil işbu mülk menzil, merkûm Danil ile ale'l-iştirâki's-seviyy mülkümüz olup her vechile vâsi' ve kâbil-i kısmet olmağla, mi'mârân-ı mezbûrân dahi zeyl-i sutûrda isimleri muharrer olan ebniyye-şinâs müslimûn ile menzil-i merkûmu keşf u mesâha ve tahmîn-i sahîh ile tahmîn ve takvîm eylediklerinde, menzil-i mezbûrun kıymet-i şer'iyyesi iki yüz elli bin altı yüz akçeye bâlig olup meblağ-ı mezbûrdan yüz yigirmi beş bin üç yüz akçesi nisf hissem mukâbelesinde bana, yüz yigirmi beş bin üç yüz akçesi kezâlik nisf hissesi mukâbelesinde merkûm Danil'e isâbet eylediği lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra, mi'mârân-ı mezbûrân dahi menzil-i mezbûrdan olup bir taraftan merkûm Yorgi Hortara mülkü ve bir taraftan kinîsa-i merkûme ve bir taraftan merkûm Danil'in hissesine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tabakât-ı selâsede büyût-ı adîde ve dehlîz ve arsa-i hâliye ve kenîf ve bir zûkâk kapusunu müşt Emil olup doksan beş bin üç yüz akçeye mukavvim mahall, nisf hissem noksânını tekmîl için şerîkim merkûm Danil bana otuz bin akçe virmek üzere benim nisf hisseme ta'yîn ve tahsîs olunup ve yine menzil-i mezbûrdan olup bir taraftan merkûm Yorgi Hortara mülkü ve bir taraftan benim nisf hisseme ta'yîn olunan mahall-i mezkûr ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tabakât-ı selâsede büyût-ı adîde ve dehlîz ve tahte-bend ve bir zûkâk kapusunu müşt Emil olup cem'an yüz elli beş bin üç yüz akçeye mukavvim mahall nisf hissesinden ziyâdesi olan otuz bin akçeyi, ber-vech-i muharrer nisf hisse-i merkûmemin noksânını tekmîl için bana virmek üzere şerîkim merkûm Danil'in nisf hissesine ta'yîn ve tahsîs ve birbirinden ifrâz ve beynlerine alâmât-ı fâsıla vaz' olunup ve her birimiz bi'r-rızâ nisf hisse-i mu'ayyene-i müfreze-i merkûmemizi ahz u kabz eylediğimizden mâ'adâ, bana teslîmi lâzım gelen meblağ-ı mezbûr otuz bin akçeyi dahi merkûm Danil bana def' ü teslîm idüp ben dahi yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûr otuz bin akçeye ve ta'yîn olunan nisf hisse-i müfreze-i merkûmelerimize müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve iskât eyledik." didikde gıbbet't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olan Çukadâr Abdullâh Beşe b. Mahmûd ve Serbölük Halîl b. Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ-hüve'l-vâkı'

bi'l-ibtigā ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî b. Osmân, Ebûbekir Çelebi b. Hasan, Hüseyin Çelebi b. Halîl, Ahmed Çelebi b. Sâlih, İbrâhîm Halîfe b. Mustafâ, Muhzır Alî b. Ahmed, Ellez veled-i Hüdâverdi, Aslan veled-i Hüdâverdi, Margirit veled-i Sava, Bavlo veled-i Sefer, Yanaki veled-i Rani, Mihâl veled-i Abram, Yani veled-i Papayorgi.

169 [24a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Sakkâbaşı mahallesinde sâkine işbu râfî'atü'l-vesîka Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı Ömer b. Hamza nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrî-i kelâm idüp, "*zevcim mezbûr Ömer'in firâşından hâsıla ve benden mütevellide bi-hakki'l-hızâne hucr u terbiyemde olan işbu sadriyye sagîre kızı Â'îşe'nin nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcı olmağın, babası mezbûr Ömer üzerine cânib-i şer'den kadr-i kifâye farz u takdîr olunması murâdıdır.*" didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresiçün babası mezbûr Ömer üzerine tarafeynin rızâsıyla târîh-i kitâbdan beher yevm altışar akçe farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr Ömer üzerine rücû'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigā ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Osmân b. Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

170 [24a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesi sükkânından İmâm el-Hâc İsmâ'îl Efendi b. el-Hâc Mustafâ Efendi nâm kimesne meclis-i şer' de, sulbiyye kebîre kızı olup mahalle-i mezbûrede sâkine Hadîce nâm hâtûnun zevci ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân, mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Osmân Çelebi b. Ahmed ve Mehmed b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu sâhibü'l-kitâb Molla Mes'ûd b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"hâlâ silk-i mülküimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Aşçıbaşı olan vakf menzil ve bir taraftan Kalaycı mülkü ve bir taraftan merhûm İskender vakfi olup mü'ezzin-i meşrûtası olur binâ menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî âhûr ve mıhtab ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil olup arsası merhûm İskender vakfından olmağla mahalle-i mezbûre Câmi'-i şerîfnde imâm olanlara senevî altmış akçe mukâta'ası olan mülk menzilimi kızım müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz elli guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyleyüp semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşa müte'allika, âmm-i da'vâdan kızım müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi kızım müvekkile-i mezbûre Hadîce'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed b. Alî, Ahmed Efendi b. Mustafâ İmâm, Hasan Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Beşe b. Abdullâh, el-Hâc Mûsâ bin Hasan, Ahmed Çelebi b. Abdullâh, el-Hâc Hüseyin bin Halîl, Hurmâcı Mustafâ Ağa, Hüseyin Çelebi b. Eyyûb, İbrâhîm Çelebi b. Mûsâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

171 [24b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesinde vâkı' Câmi'-i şerîfde hâlâ imâm olan işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc İsmâ'îl Efendi b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de, merhûm İskender nâm sâhibü'l-hayrın vakfına mütevellî olan Mehmed Çelebi b. Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“merhûm-ı mezbûrun galle ve tasarrufu imâm olanlara meşrûta vakfı olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Aşçıbaşı vakfı ve bir taraftan Kalaycı mülkü ve bir taraftan merhûm-ı mezbûrun mü'ezzin olanlara meşrûta vakf menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd vakf menzil, ber-mûceb-i şart-ı vâkıf, imâm olduğum cihetle taht-ı tasarrufumda olup lâkin menzil-i mezbûr-ı merkûm mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm u şühûr ile harâb ve enkâz-ı mevcûdesi dahi bi'l-külliyeye zâyi' ve telef olmağla arsa-i sırfa kalup taraf-ı vakfdan dahi bir vechile binâya müsâ'ade olmamağın, ben dahi târîh-i kitâbdan on sene mukaddem arsa-i mevkûfe-i mezbûre üzerine mâlim ile mülküm olmak üzre fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî âhûr ve mihtab ve kenîf ve bi'r-i mâyı müceddeden binâ ve işhâd eylemişdim, binâ'en-alâ zâlik hâlâ menzil-i mezbûru senevî altmış akçe mukâta'a ile âhara bey' itmek murâd eylediğimde mütevellî-i mezbûr mümâna'at ider sù'âl olunup men' olunması matlûbumdur.”* didikde gıbbe's-sù'âl, mütevellî-i mezbûr Mehmed Çelebi cevâbında, *“fi'l-vâkı' imâm-ı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl Efendi menzil-i mezbûrun ebniyyesini vakf olmak üzre binâ eylediğini iddi'â idüp müdde'î-i mezbûrun ebniyye-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer mülk olmak üzre binâ ve işhâd eylediğini bi'l-külliyeye inkâr”* idicek evvelâ mütevellî-i mezbûrdan müdde'î-i mezbûr el-Hâc İsmâ'îl Efendi ebniyye-i merkûmeyi ber-minvâl-i muharrer vakfiye için binâ itdiğini mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kâdir olmayup ve sâniyen imâm-ı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl Efendi'den ber-vech-i mufassal müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Ahmed Çelebi b. Abdullâh ve Süleymân Çelebi b. Mustafâ ve Osmân Çelebi b. Ahmed ve Mehmed Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, *“fi'l-vâkı' İmâm-ı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl Efendi ber-vech-i meşrûh arsa-i mahdûde-i merkûme-i mezbûre üzerinde mevcûde olan fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî*

âhûr ve mihtab ve kenîf ve bi'r-i mâyi târîh-i kitâbdan on sene mukaddem mâhıyla mülkü olmak üzere binâ idüp ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gibb-ı ri‘âyet-i şerâ‘iti’l-kabûl, şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba‘de’l-hükm, mütevellî-i mezbûr Mehmed Çelebi bilâ-vech-i şer‘î imâm-ı mezbûr el-Hâc İsmâ‘îl Efendi’ye mu‘ârazadan men‘ birle, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Ramazâni’l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-sâbıkûn el-evvelûn.

172 [24b-2]

Esîrci tâ’ifesinden şerîkler olan Ahmed Beşe b. Mustafâ b. Alî ve Çakır Mehmed b. Abdulkerîm b. Abdullâh nâm kimesneler ile Ayvaz veled-i Yorgi veled-i Yani nâm zimmî taraflarından bey‘-i câ’i’z-zikri fesh ü ikâleye vekîlleri olduğı Hasan Ağa b. İskender ve Mustafâ Beşe b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkir-i şer‘îde şer‘an sâbit ve vekâletine hükm-i şer‘î lahık olan Ömer Beşe b. Hasan meclis-i şer‘de, işbu hâmilü’r-rakîm Sabetay veled-i Avram nâm Yahûdî muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müvekkillerim mezbûrân Ahmed Beşe ve Çakır Mehmed ve Ayvaz târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem iştirâken mülkleri olan işbu orta boylu, açık kaşlı, sarı elâ gözlü Â’işe nâm câriyelerini kâfire olmak üzere merkûm Sabetay’a iki yüz doksan guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve teslim eylemişler imiş, lâkin mevsûfa-i merkûme Â’işe’nin Müslime olduğı şer‘an zâhir ve mütebeyyin olmağın ben dahi vekâlet-i mahkiyem hasebiyle talebü’l-ecr ve’s-sevâb merkûm Sabetay ile akd-i mezbûru fesh ve beynimizde bi’r-rızâ fesh ü ikâle eylediğimizden sonra her birimiz bi’l-asâle ve bi’l-vekâle def-i semen ve kabz-ı meblağ eyledik.*” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-işrîn min Ramazâni’l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Abdullâh.

173 [24b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Sakkâbaşı mahallesinde sâkine Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, zevci muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Ömer b. Hamza nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Ömer ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan on iki gurus mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr Ömer ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sadis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî b. Hasan, Osmân b. Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Ahmed b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

174 [24b-4]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i cedîd mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de, takrîr-i kelâm ve tebyîn ani'l-merâm idüp, *“işbu mu'âyene olunan orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü, zenciyyetü'l-asl, müsliyetü'l-mille, Mavroka nâm câriyeyi cemî'-i uyûbdan sâlîme olmak üzre târîh-i kitâbdan yiğirmi iki gün mukaddem Tunuslu Ramazân nâm tüccârdan seksen iki gurus semen-i makhûza iştirâ ve tesellüm eylemişidim, lâkin târîh-i mezbûrdan üç gün mürûrunda câriye-i mezbûrenin rûyunda müceb-i ayb-ı kadîmine muttali' olup câriye-i merkûmeyi mezbûr Ramazân'a redd murâd eylediğimde, mezbûr Ramazân*

diyâr-ı âhara gitmekle ben dahi câriye-i mezbûreyi mahrûsa-i mezbûre hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûna emânet vaz' itmişidim. Hâlâ câriye-i mezbûre etibbâ'a irâ'et olunup zararları tahrîr ve kibel-i şer'den yedime hüccet-i mu'tebere i'tâ olunmak matlûbumdur." didikde [25a] câriye-i mezbûre hâssa tabîblerinden Mehmed Efendi b. Abdullâh ve Ahmed Efendi b. Abdullâh nâm tabîblere irâ'et olundukda, "*fi'l-hakîka câriye-i mezbûre sedd-i kebd ve tihâl marazlarına mübtelât olup ve ayaklarında olan şiş istiskâ-yı lahmî mukaddimesidir ve maraz-ı mezbûr otuz gündün ekallde hâdis olur değildir*" deyü mezbûrândan her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ-tarîki'ş-şehâde haber virmeğın, işbu sahîfe-i sahîha li-ecli's-sened ketb olunup mezbûr Ahmed'in yedine vaz olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Kâsım b. Ahmed, Receb b. Osmân, İbrâhîm b. Mustafâ, Halîl b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Abdullâh b. İsmâ'îl, Alî b. Abdullâh.

175 [25a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde mütemekkin Dimitri veled-i Kostanti veled-i Yorgi nâm zimmî tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu Mustafâ Beşe b. Ahmed ve Süleymân Beşe b. Hasan nâm kimesne şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Çelebi b. Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, işbu râfi'ü'l-vesîka Osmân Beşe b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Osmân Beşe târîh-i vesîkadan beş gün mukaddem mahalle-i mezbûrede âlet-i cârihadan beyâz kabzalı bıçak ile müvekkilim mezbûrun sağ kasığı altından amden bi-gayri hakkın darb u cerh itmeğın, müvekkilim mezbûr dahi cerh-i mezbûrun müceb-i şer'isini mezbûrdan da'vâ eyledikde ol dahi bi'l-külliyeye inkâr itmekle müvekkilem mezbûr dahi müdde'âsına bir şâhid istimâ' itdirdüp bir şâhid dahi ikâmet üzre iken beynlerine muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûresinden müvekkilem mezbûru on iki gurus üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı merkûmu ba'de'l-kabûl*

ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on iki gurusu mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz eyledikten sonra cerh-i mezkûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Osmân Beşe'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledi, ol dahi müvekkilem mezbûra medfû'u olan on iki gurusu müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik müvekkilem mersûmun zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene 1137.

Şuhûdu'l- Hâl

Ahmed Usta b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Ahmed Efendi b. Süleymân, Alî Efendi b. Ömer.

176 [25a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyesine tâbi' Boğazkesen Hisârî mahallâtından Meydân mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Himmet nâm kimesne meclis-i şer'de, mahrûsa-i mezbûre hâricinde Bedreddînbeg mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Abdullâh Çelebi b. el-Hâc Alî nâm kimesne ile gâ'ib ani'l-meclis Osmân b. el-Hâc Alî b. Abdulkerîm nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan Alî Beşe b. Abdî nâm kimesneler mahzarlarında bi-tav'ihî ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mezbûr es-Seyyid Abdullâh târîh-i kitâbdan on dört gün mukaddem mahrûsa-i mezbûre hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde vâkı' makâbir-i müsliminde beyne's-salâteyn (...?) ta'bîr olunur ağaç ile sağ omzum başına bi-gayr-ı hakkın darb eylediğinden mâ'adâ, beni kollarımdan ahz ve li-eb er karındaşı gâ'ib ani'l-meclis, müvekkil-i mezbûr Osmân dahi bıçak ile sağ tarafımdan baş böğrümünden darb u cerh itmekle ben dahi mezbûrândan müceb-i şer'isini da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden mezbûr es-Seyyid Abdullâh ve vekîl-i mezbûr Alî Beşe ile beni an-inkâr [fedâ'en li'l-yemîn] sekiz gurusu ile üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr sekiz gurusu mezbûr es-Seyyid Abdullâh*

ile vekîl-i mezbûr Alî Beşe yedlerinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra zarar-ı mezbûr ile cerh-i mezkûra mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve ey mân ve muhâsamâtdan mezbûr es-Seyyid Abdullâh ile karındaşı müvekkil-i mezbûr Osmân'ın zimmetlerini ibrâ-i âmm-i kâti' u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eylediğimde mezbûr es-Seyyid Abdullâh ile vekîl-i mezbûr Alî Beşe dahi bedel-i sulh-ı mezbûr sekiz guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eylediler.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, es-Seyyid Ca'fer Çelebi b. es-Seyyid Alî, Mustafâ Beşe b. Mehmed, Ya'küb Beşe b. Receb, es-Seyyid Mehmed b. Osmân, es-Seyyid Sâlih Çelebi b. es-Seyyid Ya'küb, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

177 [25a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânbayezid mahallesinde sâkin gazzâz tâ'ifesinden Manuk veled-i Mefric nâm Ermenî meclis-i şer'de, manâv tâ'ifesinden işbu râfi'ü'l-kitâb İbrâhîm b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mezbûr İbrâhîm yedinden dört sene mukaddem karz-ı hasen doksan guruş ahz u kabz idüp ve meblağ-ı mezbûr için bu âna gelince bilâ-devr-i şer'î, ribh-i mahz olmak üzere mezbûr İbrâhîm'e yüz yigirmi guruş virüp ve hâlâ meblağ-ı mezbûr doksan guruşu dahi kendüye edâ ve teslîm idüp bilâ devr-i şer'î makbûzu olan meblağ-ı mezbûr yüz yigirmi guruşu mezbûr İbrâhîm'den da'vâ eylediğimde ol dahi mukaddemâ sana yüz elli guruş virüp ve meblağ-ı mezbûrdan murâbaha nâmıyla bilâ-devr-i şer'î ancak yetmiş iki guruş ahzını ikrâr ve ziyâde kırk sekiz guruşu inkâr itmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden mezbûr İbrâhîm ile beni dokuz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr dokuz guruşu mezbûr İbrâhîm yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra husûs-ı mezkûra ve târîh-i kitâba gelince beynimizde*

cereyân iden sâ'ir ahz u i'tâya müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mustafâ b. Osmân Bâzârbaşı, Abdurrahman Çelebi b. Abdurrezzâk, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Yûsuf b. Abdullâh, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Alî b. Abdurrahman, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Receb, Yûsuf b. Abdullâh.

178 [25a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddîn beg mahallesinde sâkin kalkancı tâ'ifesinden Hüseyin b. Süleymân bin Abdullâh nâm kimesnenin zevcesi ve tarafından zikr-i âtî da'vâya vekîli olduğu es-Seyyid Ya'kûb b. es-Seyyid Mûsâ ve İbrâhîm b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'atü'l-vesîka Fâtıma bt. Alî nâm hâtûn meclis-i şer' de, Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden Laz Mehmed b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Laz Mehmed târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mahrûsa-i mezbûre hâricinde kalafât yeri nâm mahalde rûy-ı deryâda kable'z-zuhr âlet-i cârihadan beyâz kabzalı bıçak ile zevcim müvekkil-i mezbûrun sağ omzu başından ve sağ küreği üzerinden iki yerden amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh itmekle, hâlâ sû'âl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur.*" didikde [25b] gibbe's-sû'âl ve akîbü'l-inkâr, vekîle-i mezbûreden müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup yine tâ'ife-i mezbûreden İbrâhîm b. Hüseyin ve Süleymân b. Alî nâm kimesnelere li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, "*fi'l-hakîka mezbûr Laz Mehmed bir gün mukaddem bizim huzûrumuzda işbu müdde'âyeye-i mezbûrenin zevci müvekkil-i mezbûr Hüseyin'i, târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mahrûsa-i mezbûre hâricinde kalafât yeri nâm mahalde rûy-ı deryâda sandâl üzerinde kable'z-zuhr âlet-i cârihadan beyâz kabzalı bıçak ile amden bi-gayr-ı*

hakkin sağ omzu başından ve sağ küreği üzerinden iki yerinden darb u cerh idüp biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde, gıbb-ı ri‘âyet-i şerâ’iti’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın, mûceb-i ber-i tâmm husûlüne tevkîf olunup mâ vak‘a bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

179 [25b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa’da Sahnâfimuslihuddîn mahallesinde sâkine Hadîce bt. İbrâhîm nâm hâtûn istihbâr-ı şer‘î sudûrundan sonra udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından Osmân b. Halîl ve Mustafâ b. Ahmed nâm kimesneler li-ecli’l-ihbâr meclis-i şer‘e hâzırân olup eserü’l-istihbâr, *“işbu müstahbere-i mezbûre Hadîce Hâtûn’un zevci gâ’ib ani’l meclis Çadırcı Abdullâh b. Abdülkerîm târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem mahalle-i mezbûrede bizim huzûrumuzda zevcesi mezbûre Hadîce Hâtûn’u bâ’inen tatlik eyledi.*” deyü muhbirân-ı mezbûrândan her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ tarîki’ş-şehâde haber virmeğin, mâ-hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-rabi‘ aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafâ Odabaşı b. İbrâhîm, Mehmed b. Alî, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî Çelebi b. Ahmed.

180 [25b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Cihângîr mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan Sâliha bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer'de zevci mutallıkı işbu râfî'ü'l-kitâb Alî b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Alî târîh-i kitâb günü işbu meclis-i şer'de beni bâ'inen tatlık itmeğın zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh bin akçe mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm mukâbelesinde dahi bi't-terâhî takdîr olunan üç yüz akçe ki cem'an bin üç yüz akçe hakkımı zevcim mezbûr Alî bana def' ü teslîm idüp ben dahi temâmen yedine ahz u kabz eylediğimden sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Beşe b. Alî, Ömer Beşe b. Osmân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Ahmed b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

181 [25b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan Safiyye bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevci muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-vesîka Velî Beşe b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Velî Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râğıbe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan altı yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr Velî Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmîs aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Beşe b. Halîl, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

182 [25b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Selîmehâtûn mahallesinde sâkine zâtı Ahmed Efendi b. Süleymân ve Abdurrahman Çelebi b. Hüseyin nâm kimesneler ta'rifleriyle mu'arrefe olan Emîne bt. Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Abdullâh b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Abdullâh ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin yedi yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup ve mezbûrûn firâşından hâsılalar ve benden mütevellideler bi-hakki'l-hızâne hucr u terbiyemde olan kızları Fâtıma ve Â'îşe nâm sagîreleri dokuz yaşına tekmîl idinceye değin kendi mâlîmdan infâk ve iksâ itmek üzere zevcim mezbûr el-Hâc Abdullâh ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ.

183 [25b-5]

Mellâh tâ'ifesinden Hüseyin b. Ramazân nâm kimesne meclis-i şer'de, sefîne re'îslerinden işbu râfi'ü'l-kitâb Osmân Re'îs b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Osmân Re'îs'e târîh-i kitâbdan on sekiz gün mukaddem Vilâyet-i Anadolu'da, Karadeniz sâhilinde Bartın iskelesinde alâ tarîki'l-*

mudârebeti 'ş-şer'iyeye, kırk guruş ve karz olmak üzere yedi buçuk guruş ki cem'an kırk yedi buçuk guruş virüp ben dahi örf-i mellâhinde sandâl ta'bîr olunur sefinesinde mellâh olduğum hâlde dört günde İstanbul'a gelüp sefer itmâm oldukda mezbûr Osmân Re'îs ma'lûmeyn-i mezbûreyn cem'an kırk yedi buçuk guruşu mukaddemâ bana def' ü teslîm ben dahi ahz u kabz eylemişdim, hâlâ mezbûr Osmâm Re'îs fâ'ize-i hâsıladan benim re's-i mâlîma isâbet iden beş guruş ile ücret-i mellâhiyyeme isâbet iden üç guruş ki cem'an sekiz guruşu dahi bana def' ü teslîm itdikde ben dahi yedinden temâmen ahz u kabz eyledim." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

184 [26a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Piyâlepaşa-yı sagîr mahallesinde sâkine işbu râfî'atü'l-vesîka Ümmühânî bt. el-Hâc Abdullâh nâm hâtûndan ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından Mahmûd b. Velî ve Yûsuf b. Abdullâh nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihbâr, "işbu müstahbere-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn'un zevci Hasan b. Abdullâh b. Abdummennân, târîh-i kitâbdan on dört ay mukaddem bizim ile ma'an Bağdâd tarafına gider iken esnâ-i tarîkde Diyâr-ı bekir kurbünde Balya kasabasında bi-emrillâhi te'âlâ marîzan vefât idüp hîn-i guslünde cenâzesini mu'âyene ve müşâhade eylediğimizden sonra kasaba-i mezbûre kurbünde vâkı' makâbir-i müslimîne defn eyledik." deyü muhbîrân-ı mezbûrândan her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ tarîki'ş-şehâde haber virmeğîn, mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Abdullâh, İmâm Osmân Efendi, Molla Hüseyin b. Mehmed, Osmân b. Abdullâh, Halîl b. Mustafâ.

185 [26a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyinağa mahallesinde sâkine iken iki ay mukaddem hâlike olan Ezmerağda bt. Yorgi veled-i Savol nâm nasrâniyyenin sadriyye kebîre kızı ve hasren vârisesi olup mahalle-i mezbûrede sâkine işbu hâmiletü'r-rakîme Zoyi bt. Zahriya nâm nasrâniyye meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, li-ebeveyn kız karındaşı olup târîh-i kitâbdan on iki sene mukaddem hâlike olan Coherya nâm nasrâniyyenin sadrî kebîr oğlu Anştaş veled-i Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Anştaş târîh-i kitâbdan kırk iki sene mukaddem hâlik olan ceddî Zahriya'dan anam hâlike-i merkûme Coherya kendüye isâbet iden hisse-i ma'lûmesini hîn-i helâkine gelince yiğirmi sekiz sene anası merkûme Ezmerağda'dan almayup bilâ-özü-i şer'î terk-i da'vâ ve sükût eyleyüp ve anasının helâkinden sonra kendi dahi on iki sene sükût idüp ve bu makûle bilâ-özü-i şer'î zemân mürûr iden da'vânın bilâ-emr istimâ'ı memnû' iken merkûm Anştaş târîh-i vesîkadan on dokuz gün mukaddem anam merkûme Coherya'nın ber-vech-i muharrer hisse-i ma'lûmesi anası merkûme Ezmerağda yedinde kalup ve hâlâ merkûme Ezmerağda dahi hâlike olmağla terekesini sen ahz u kabz eylediğin ecilden benden bi-gayr-ı hakkın iki yüz elli guruş ahz eyledin deyü merkûm Anştaş'dan da'vâya tasaddî eylemişidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden merkûm Anştaş ile beni yüz elli guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûrun yüz guruşunu târîh-i kitâbdan iki gün temâmına değin ve elli guruşunu dahi altı ay temâmına değin edâ eylemek üzere merkûmu ba'de't-te'cîl mâ'adâsı olan yüz guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Anştaş'ın zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde merkûm Anştaş dahi cedd-i fâsidi babam hâlik-i merkûm Zahriya'nın terekesine müte'allika ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir ahz u i'tâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ*

ve *iskāt eyledi.*” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâki‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafâ Odabaşı b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Alî, Alî Beşe b. Hüseyin, Süleymân Çavuş b. Alî, Velî Çavuş b. Ömer el-Mübâşir, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Abdullâh Usta b. Mahmûd, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Hüseyin Çelebi b. Eyyûb, Alî Çelebi b. Ahmed, Hasan Beşe b. Abdullâh, Alî Beg b. Abdullâh, Molla Mehmed b. Yûsuf, Mustafâ b. Ahmed.

186 [26a-3]

Mahrûsa-i Galata’da Elhâca‘mâ mahallesinde sâkine, zâtı İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ ve Ahmed b. Velî nâm kimesneler ta’rîfleriyle mu’arrefe olan Hadîce bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer’de, zevc-i muhâlî’ı işbu râfi‘ü’l-vesîka Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*zevcim mezbûr Mustafâ ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul’a tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma’kûdun-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü’eccel hakkımdan fâriğe olup nafaka-i iddet ve me’ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr Mustafâ ile muhâla’a-i sahîha-i şer’iyye ile hul’ olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul’-ı mezbûru ba’de’l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte’allika, âmme-i da’vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt eyledik.*” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâki‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hamis aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Ahmed b. Velî, Mehmed Çelebi b. Osmân.

187 [26a-4]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i cedîd mahallesinde sâkine olup zâtı es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan ve es-Seyyid Ca'fer b. Mehmed ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfiatü'l-vesîka Şerîfe Râbi'a bt. Şa'bân nâm hâtûn mahfil-i şer'de takrîr-i kelâm idüp, *"tüccârdan olan zevcim gâ'ib ani'l-beled Duhânî Mustafâ Çelebi b. Mehmed nâm kimesne bundan akdem diyâr-ı âhara gitdikde beni ve sagîr oğlu Ahmed'i bilâ-nafaka terk idüp ve nafaka cinsinden dahi bir nesne dahi irsâl eylemeyüp nafaka ve kisve bahâya kemâl ihtiyâcımız olmağla zevcim gâ'ib-i merkûm [26b] üzerine kabel-i şer'den kadr-i kifâye nafaka ve kisve bahâ farz u takdîr olunması murâdımdır."* didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi dahi mezbûre Şerîfe Râbi'a'yı ba'de't-tahlîfi's-şer'î, kendi ve oğlu sagîr-i mezbûr Ahmed'in nafaka ve kisve ve masârif-i sâ'iresiçün zevci gâ'ib-i mezbûr Duhânî Mustafâ Çelebi üzerine târîh-i kitâbdan mezbûre Şerîfe Râbi'a'ya on akçe ve sagîr-i mezbûra altı akçe ki cem'an ikisine yevmî on altı akçe farz u takdîr idüp ve meblağ-ı mefrûz-ı merkûmu ber-vech-i muharrer nafaka ve kisve ve havâyic-i zarûriyye-i sâ'irelerine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâne ve inde'z-zafer zevci gâ'ib-i mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Şerîfe Râbi'a Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

188 [26b-1]

Mahrûsa-i Galata iskelesinden Eski Yağkapanı iskelesinde merbûta, örf-i mellâhînde volok(?) demekle ma'rûf köhne sefîne ve köhne bisât lâzımesinden bir sagîr kazan ve bir tüfenk ve iki balta ve üç lenger temür ve üç komana ve dört ısparçine ta'bîr olunur âlât ve yedi kürek ve dört sagîr ve kebîr yelken ve makaraları ve âlât parçalarından dört sehmden iki sehmi el-Hâc Alî b. Mehmed'in ve bir sehmi Molla Osmân b. Mustafâ nâm kimesnenin ve bir sehmi İtalyalı Aslan veled-i Dimitri veled-

i Yani nâm zimmînin mülkleri olup ve mezbûr Aslan bundan akdem bilâ-vâris-i ma'rûf hâlik olmağla, sefîne-i mezbûre ve âlât-ı lâzimesinde olan rub' hissesi taraf-ı beytü'l-mâle â'id olduğu lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mütekarrer olduğdan sonra mahrûsa-i mezbûre ve tevâbi'inde voyvoda ve beytü'l-mâl emîni olan fahrü'l-eşbâh el-Hâc Ahmed Ağa b. Mehmed tarafından beytü'l-mâlî rü'yete vekîl-i müsecceli olan Murâd Ağa b. Mehmed meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafâ Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında bi'l-emâne ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"hâlik-i mezbûr Aslan'ın sefîne-i mezbûre ve âlât-ı lâzimesinde olan rub' hissesi mukaddemâ taraf-ı beytü'l-mâldan Münâdî Ahmed Çelebi yediyle bey'e arz ve dört ay mütevâliyeten mecma'-i nâs olan mahallerde beyne't-tâlibîn nidâ ve müzâyede olundukda hisse-i mezbûre mezbûr Mustafâ Çelebi üzerinde kırk guruşda karâr idüp ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr itmekle, hâlâ ben sefîne-i mezbûre ve âlât-ı lâzimesinde olan rub' hisse-i merkûmeyi mersûm Mustafâ Çelebi'ye kırk guruşa taraf-ı beytü'l-mâldan bâten bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu mezbûr Mustafâ Çelebi yedinden bi'l-emâne alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm hisse-i mezbûre, mezbûr Mustafâ Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'sş-şer'î mâ hüve'l-vâkî' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-rabi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mâ'î Mustafâ Re'îs b. Mehmed, Mehmed Beşe b. Hasan, Mehmed Beşe b. Abdullâh, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Hasan, Molla Halîl b. Eyyûb, Sâlih b. Bekir.

189 [26b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Elhâcreceb mahallesinde sâkine Fâtîma bt. Hasan nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi'sş-şer'î mahfil-i şer'de, zevc-i mutallık işbu râfî'ü'l-vesîka İbrâhîm Beşe b. Halîl nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"zevcim mezbûr İbrâhîm Beşe hâlâ beni tatlîk itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin üç yüz akçe mehr-i*

mü'eccelim ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâhî ta'yîn olunan dört yüz kırk akçe ve zevcim mezbûrun firâşından hâsıla ve benden mütevellide bi-hükmi'l-hızâne hucr u terbiyyemde olan yedi yaşında üç aylık sagîre kızım Rukıyye'nin dokuz yaşını tekâmül idinceye değin yevmî ikişer pâre nafaka-i mu'ayyenesinden yigirmi aylık nafakası üç bin yedi yüz seksen akçe ki cem'an beş bin beş yüz yigirmi akçeyi zevcim mezbûrun kefâletiyle bir kimesneye bin dokuz yüz yigirmi akçe ve Râbi'a Hâtûn'a sekiz yüz kırk akçe ve Fâtımâ Hâtûn'a dokuz yüz altmış akçe ve Abdî Beşe'ye yedi yüz yigirmi akçe ve Hâce Hâtûn'a sekiz yüz kırk akçe ve Fındıkcı Hâtûn'a iki yüz kırk akçe ki deynim olan cem'an beş bin beş yüz yigirmi akçeye takâs eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer mukâsa ve kabûl itmeğın meblağ-ı mezbûr beş bin beş yüz yigirmi akçeyi bâlâda tahrîr olunan dânilerime edâya mezbûr İbrâhîm Beşe'ye emr eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer edâya ba'de't-ta'ahhüd, hukûk-ı zevciyyete ve kızım sagîre-i mezbûre Rukıyye'nin nafaka ve târîh-i vesıkaya gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir ahz u i'tâya müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-i kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tasi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Alî Beşe b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Ahmed, İbrâhîm b. Muharrem.

190 [26b-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Tophâne'de Muhyiddînefendi mahallesinde sâkin Abdulkâdir Beşe b. Mustafâ mahfil-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesıka Maskov(?) Yasakçısı el-Hâc Mustafâ b. Abdurrahman b. Abdullâh ve Nemçe Yasakçısı Saracalı Süleymân Beşe b. Mustafâ taraflarından ibrâ-yı câ'i'z-zikri tasdîke vekîlleri olduğu es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Mustafâ ve Ahmed Beşe b. Yûsuf şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafâ Beşe b. İbrâhîm mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "müvekkilân-ı merkûmân el-Hâc Mustafâ ve Saracalı Süleymân yedinde olan hüccet-

i şer‘iyye mantûkunca târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem menzilime giderken Galata Sarâyı hâricinde vâkı‘ su terâzûsu kurbünde kabîl-i magribde önüme çıkup merkûm el-Hâc Mustafâ amden bi-gayr-ı hakkın beyâz kabzalı bıçak ile beni üst ve alt dudaklarımdan ve sol memem üzerinden darb ve cerh ve merkûm Saracalı Süleymân mâ‘î çuka binişimi alup ikisi dahi firâr itmeleriyle ben dahi müvekkilân-ı merkûmânı zâbitleri ma‘rifetiyle ahz ve husûs-ı mezbûru hâkim-i mevki‘-i a‘le‘l-kitâb huzûrunda merkûmândan ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-inkâr ve‘l-isbât müvekkilân-ı merkûmân el-Hâc Mustafâ ve Saracalı Süleymân‘ı habs itdirmişidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni cerh-i mersûm ile zikr olunan çuka biniş da‘vâlarından müvekkilân-ı merkûmân ile [27a] otuz yedi buçuk guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i mezbûru müvekkilân-ı merkûmân el-Hâc Mustafâ ve Saracalı Süleymân yedlerinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra ben cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya ve zikr olunan mâ‘î çuka binişe müte‘allika, âmme-i de‘âvî ve eymân ve muhâsamâtdan müvekkilân-ı merkûmânın zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâtı‘u‘n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eylediğimde anlar dahi yedimde medfû‘ları olan bedel-i sulh-ı mezbûra müte‘allika, da‘vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘s-sâdis aşer min Şevvâli‘l-mükerrem li-sene seb‘a ve selâsîn ve mi‘ete ve elf.

Şuhûdü‘l-Hâl

Mustafâ b. Mehmed, Alî Çelebi b. Abdullâh, Osmân b. Ya‘küb, Mehmed Beşe b. Hüseyîn, es-Seyyid Hüseyin b. es-Seyyid Abdullâh, Usta Mehmed b. İbrâhîm, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

191 [27a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Muhyiddînefendi mahallesinde sâkin işbu râfi‘ü‘l-vesîka Abdulkâdir Beşe b. Mustafâ mahfil-i şer‘de, Maskov Yasakçısı el-Hâc Mustafâ b. Abdurrahman ve Nemçe Yasakçısı Saracalı Süleymân b. Mustafâ mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “târîh-i kitâbdan bir hefta mukaddem Galata Sarâyı

hâricinde vâkı‘ su terâzusu kurbünde kabîl-i mağribde menzilime gider iken merkûmân el-Hâc Mustafâ ve Saracalı Süleymân önüme çıkup mezbûr el-Hâc Mustafâ amden bi-gayr-ı hakkın beyâz kabzalı bıçak ile beni üst ve alt dudaklarımdan ve sol mememin üzerinde darb u cerh idüp merkûm Saracalı Süleymân Beşe dahi mâ’î çuka binişimi alup firâr itmeleriyle hâlâ merkûmândan sû’âl olunup müceb-i şer’îsi icrâ olunmak murâdumdur.” didikde gibbe’s-sû’âl ve akîbü’l-inkâr ve eser-i talebü’l-beyyine, udûl-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i merkûmede sâkin Mustafâ Çelebi b. Abdullâh ve Hâce Alî mahallesinde sâkin Mehmed Beşe b. Hüseyin ve Pürtelâşhasan mahallesinde sâkin Mûsâ Beşe b. Mustafâ nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırûn olup eserü’l-istişâd, “*müdde’î-i mezbûr Abdulkâdir Beşe ber-vech-i muharrer, târîh-i vesîkadan bir hafta mukaddem Galata Sarâyı hâricinde, su terâzusu kurbünde kabîl-i mağribde menziline giderken işbu merkûmân el-Hâc Mustafâ ve Saracalı Süleymân Beşe bizim huzûrumuzda müdde’î-i mezbûrun önüne çıkup mezbûr el-Hâc Mustafâ amden bi-gayr-ı hakkın beyâz kabzalı bıçak ile müdde’î-i mezbûrun üst ve alt dudaklarından ve sol memesi üzerinden darb u cerh idüp mezbûr Saracalı Süleymân Beşe dahi müdde’î-i mezbûrun mâ’î çuka binişini alup kabz idüp ikisi dahi firâr eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.”* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer’iyye eylediklerinde ba’de’t-ta’dîl ve’t-tezkiyye, şehâdetleri makbûle olmağla cerh-i mezkûrun mücebi ber-i tâmm tevkîf olunup ve zikr olunan mâ’î çuka binişi dahi müdde’î-i mezbûra teslîme merkûm Saracalı Süleymân Beşe’ye tenbîh birle mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafâ Çelebi b. Abdulkâdir, Mehmed Çelebi b. İbrâhîm, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mehmed, Süleymân b. Alî, Mustafâ b. Alî, Ahmed b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

Mahmiyye-i İstanbul'da Fenârkapusu'nda sâkine Marotyâ bt. Yemandi nâm nasrâniyye mahfil-i şer' de, varilci tâ'ifesinden kebîr oğlu işbu hâmilü'r-rakîm Hermez veled-i Yani nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"ben haste ve muhtâce olup bir vechile kendimi infâk ve iksâyâ kudretim olmamağla oğlum merkûm Hermez üzerine kâbel-i şer'den kadr-i kifâye nafaka ve kisve bahâ farz u takdîr olunması murâdımdır."* didikde gibbe's-sû'âl, merkûm Hermez cevâbında, *"merkûm Marotyâ'nın zevci olup kendüyü infâk ve iksâ eylediğinden mâ'adâ kendinin zimem-i nâsda vâfir akçesi olmağla her vechile ihtiyâcdan berî olup ganiyye olduğunu"* iddi'â idüp ve hâl, minvâl-i meşrûh üzre olduğunu, merkûmenin keyfiyyet-i ahvâline vukûfları olan varilciler kethüdâsı Tanaş veled-i Lefter ve Yorgi veled-i Rino ve Anton veled-i Yorgi ve Sutri veled-i Franko ve Nikola veled-i Martiya nâm bî-garaz zimmîler alâ tarîki'ş-şehâde haber virüp ve zimmiyyûn-ı merkûmun haberleri üzre müdde'iyeye-i merkûme için oğlu merkûm Hermez üzerine nafaka farz u takdîr olunması meşrû' olmayup mücebiyle müdde'iyeye-i merkûma Hermez'e bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük İbrâhîm Çelebi, Serbölük Halîl Çelebi, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

193 [27a-3]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata'da Gümrük kurbünde vâkı' Mustafâ Ağa Hânı'nda sâkin İngiliz tüccârlarından Pirtim veled-i Pirtim nâm müste'menin odasına varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, tabîb tâ'ifesinden İskarlato veled-i Yorgaki meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, İngiliz tercemânlarından işbu hâmilü'r-rakîm Yorgaki veled-i Petraki muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"tercemân-ı merkûm Yorgaki 1136 senesi Zi'l-hicce'sinin*

ikinci günü bâ-hüccet-i şer‘iyye yedinde mülkü olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Sarıluftî mahallesinde Dört yolağzı nâm mahalde vâkı‘ bir taraftan Drako veled-i Yani mülkü ve bir taraftan mersûm Yorgaki ‘nin karındaşı tercemân Endortaki mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda cedîd bir cihânnümâ ve iki cedîd oda ve bir sofa ve bir câmlı dîvân hâne ve bir kenîf ve magsel, vüstâda beş bâb atık ve cedîd odalar ve üç dehlîz ve bir matbah ve iki kenîf, süflâda üç mahzen ve bir sahrınc ve bi‘r-i mâ ve kenîf ve mihtab ve ma‘lûmü‘l-mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzîlini iki bin iki yüz elli guruşa bi-tarîki‘l-istiglâl bana bey‘ ve teslîm, ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra menzîl-i merkûmu ba‘de‘t-tahliyyeti‘ş-şer‘iyye ve‘t-tekâbüzü‘l-mer‘î, târîh-i mezbûrdan iki sene temâmına dek senede iki yüz guruşdan cem‘an dört yüz guruşa olmak üzere tercemân-ı merkûma icâr ve teslîm ol dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eylemişidi, el-hâletü hâzihi tercemân-ı merkûm Yorgaki asl mâl-ı merkûm iki bin iki yüz elli guruş ile menzîl-i mezbûrun târîh-i kitâba gelince müctemi‘ olan ma‘lûmü‘l-mikdâr ücret-i lâzimesini bana edâ vü teslîm idüp ben dahi yedinden temâmen alup kabz eyleyüp menzîl-i merkûmu istiglâliyetden fekk ve tercemân-ı merkûma teslîm eylediğimde, ol dahi ahz u kabz ve tesellüm eyledi.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î, vâkı‘ hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma‘an ba‘s olunan Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehmed ve Muhzır Mehmed b. Ahmed ile mahfil-i şer‘e gelüp alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ min Şevvâli‘l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Serrâc el-Hâc Mehmed b. Hasan, Yağcı el-Hâc Hüseyin bin Abdullâh, Alî Çelebi b. Mehmed, Çukadâr el-Hâc Mehmed, Muhzır Mehmed b. Ahmed, Pavlo veled-i Corci, Yeraki veled-i Palloğa, Hristoskoni veled-i Yanaki, Anton veled-i Marki, Lorenzo veled-i İsklici, Tabîb Nikola veled-i Marit.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer‘-i enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me‘zûnen irsâl olunup ol dahi İngiliz tüccârlarından Pirtim veled-i Pirtim nâm müste‘menin mahrûsa-i Galata gümrüğü kurbünde Mustafâ Ağa Hânı’nda vâki sâkin olduğu odaya varup zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i nebevî eyledikde, İngiliz tercemânlarından Yorgaki veled-i Petraki meclis-i ma‘kûd-ı mezbûrda, işbu hâmilü’r-rakîm müste‘men-i merkûm Pirtim tarafından akd-i câ‘i’z-zikri ikrâra vekîli olduğu Anton veled-i Marki ve Pavlo veled-i Corci şehâdetleriyle sâbit olan Hekîmzâde Avram veled-i Arev nâm Yahûdî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti sudûruna değin yedimde mülküm olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Sarıluftî mahallesinde Dörtüolağzı nâm mahalde vâki’ bir taraftan Drako veled-i Yani mülkü ve bir taraftan karındaşım Tercemân Endortaki mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda cedîd bir cihânnümâ ve iki cedîd oda ve iki sofa ve bir câmlı dîvânâhâne ve bir kenîf ve magsel, vüstâda beş bâb atîk ve cedîd odalar ve üç dehlîz ve bir matbah ve iki kenîf, süflâda üç mahzen ve bir sahrınc ve bi’r-i mâ ve kenîf ve mıhtab ve ma‘lûmü’l-mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzilimi iki bin iki yüz elli guruşa bi-tarîki’l-istiglâl müste‘men-i merkûm Pirtim’e iki bin beş yüz guruşa bey’ ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyleyüp ve semen-i merkûmu müste‘men-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eylediğinden sonra müste‘men-i merkûm Pirtim, menzil-i mahdûd-ı mezbûru ba‘de’t-tahliyyeti’ş-şer‘iyye ve’t-tekâbüzü’l-mer‘î, senede yüz ellîşer guruşa olmak üzere târîh-i kitâban iki sene temâmına dek cem‘an üç yüz guruşa bana îcâr ve teslim eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î, yine tercemân-ı merkûm Yorgaki meclis-i mezkûrda Fransızko veled-i Peraryot nâm müste‘men muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüp, *“eğer benimçün müddet-i merkûme temâmına değin meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş ile ücret-i merkûmeyi müste‘men-i merkûm Pirtim’e edâ ve menzil-i merkûmu istiglâliyetden fekk ve tahlîs mümkün olmazsa, menzil-i mahdûd-ı merkûmu semen-i misli ile âhara bey’e ve semenini ahz u kabz ve deyn-i merkûmu edâya ve fazla kalursa fazlasını bana îsâle ve noksân terettüb iderse noksânını ben mâlımdan tekmîl itmek üzere tarafımdan merkûm Fransızko’yu vekâlet-i devriye-i şer‘iyye ile vekîl ve nâ’ib-i menâb nasb u ta’yîn eyledim.”* didikde ol dahi ber-minvâl-i muharrer vekâlet-

i merkūmeyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta‘ahhüd eyledikten sonra vâkı‘ hâli, Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma‘an ba‘ş olunan Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehmed ve Muhzır Mehmed b. Ahmed ile meclis-i şer‘e gelüp alâ vukū‘ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-âşir min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-sâbıkün.

195 [27b-2]

Vilâyet-i Anadolu’da Divriği kazâsına tâbi‘ Erşesun nâm karye sükkânından Donik veled-i Piros veled-i Kantos nâm Ermenî tarafından zikr-i âtî sulh ve ibrâya vekîl olduğu Alî b. Mustafâ ve Ebûbekir b. Himmet nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an sâbit olan Samak veled-i Piros nâm Ermenî ve yine karye-i mezbûre sükkânından olup kendi tarafından asîl Vasdar veled-i Arzuman veled-i Ohan ve Vartan veled-i Marat veled-i Vartan ve Asdan veled-i Hanuk veled-i Armiya ile sâ’ir ma‘lûmü’l-esâmî ve mahsûrû’l-eşhâs Ermenîler tarafından kezâlik ibrâ-ı câ’i’z-zikre vekîl olduğu şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle sâbit olan Mardoros veled-i Bagdasir nâm Ermenî meclis-i şer‘de, sâbıku’z-zikr Divriği kasabası sükkânından olup hâlâ Mahrûsa-i Galata’da Câmî‘-i cedîd mahallesinde sâkin işbu râfî‘ü’l-vesîka Mehmed Beg b. Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Mehmed Beg târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem gâ’ib-i merkûm Donik’i karye-i mezbûrede sağ oyluğundan bıçak ile amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh ve firâr itmekle, gâ’ib-i merkûm Donik mezbûr Mehmed Beg’i ahz ve müceb-i şer‘isini da‘vâ için keyfiyyet-i muharrereyi kazâ-i mezbûre vâlisine i’lâm eyledikde, vâlî dahi mezbûr Mehmed Beg’i siz kaçurdunuz deyü karye-i mezbûre ahâlisini tecrîm itmeğin biz dahi husûs-ı mezbûru mezbûr Mehmed Beg’den ba‘de’-da’vâ ve’l-inkâr, müdde‘alarımızı isbâta adem-i kudretimizden nâşî mezbûr Mehmed Beg’i tahlîf sadedinde olmuşidik. El-hâletü hâzihi, beynimize muslihûn

tavassut idüp bizi da'vâ-yı mezkûremizden mezbûr Mehmed Beg ile an-inkâr fedâ'en li'l-yemîn kırk gurus üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr kırk gurusu mezbûr Mehmed Beg yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimizden sonra cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya ve kazâ-i mezbûre vâlisine virdikleri kalil ve kesir cerîmeye müte'allika, da'vâda ve asâlet ve vekâletimiz hasebiyle mezbûr Mehmed Beg'in zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimizde ol dahi bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr kırk gurusu müte'allika, âmme-i da'vâdan bizim ve karye-i mezbûre ahâlîsinin zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledi." didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla İbrâhîm b. Alî, Molla Mehmed b. Hüseyin, Mehmed b. Alî, Halîl b. Mûsâ, Ahmed Efendi b. Alî, Hüseyin Çelebi b. Sâlih, Alî b. Mustafâ, Ebûbekir b. Himmet, İbrâhîm b. Muharrem, Arşe veled-i Arakil, Aleksan veled-i Manksar, Kıril veled-i Donik, Aram veled-i Asdan, Kûpik veled-i Donik ve sâ'irehüm.

196 [27b-3]

Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden Kasaba-i Tophâne'de İlyâşçelebi mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîfi's-şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Kerîme Hâtûn bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, "*zevcim olup bundan akdem beni tatlık iden gâ'ib ani'l-meclis Mehmed b. Hüseyin nâm kimesnenin firâşından hâsıl, hâlâ batnumda mevcûd hamlim olmağla vaz'-ı haml idinceye değın benim için gâ'ib-i mezbûr üzerine kadr-i kifâye nafaka bahâ farz u takdîr olunmak matlûbumdur.*" didikde hâkim-i mevki' ale'l-kitâb refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi dahi mezbûre Kerîme Hâtûn için vaz'-ı haml idinceye değın zevci gâ'ib-i mezbûr üzerine târîh-i kitâbdan beher yevm ikişer pâre nafaka farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı merkûmu nafaka ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve lede'z-zafer gâ'ib-i mezbûr üzerine rücû'a mezbûre

Kerîme Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Velî İbrâhîm b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Mustafâ b. Ahmed.

197 [28a-1]

Vilâyet-i Anadolu'da Amasra Kal'ası dâhilinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İbrâhîm b. Abdullâh b. Abdurrahman'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Belkıs bt. Abdullâh ile sulbî sagîr oğlu Ahmed'e ve sulbiyye kebîre kızları Fâtıma ve Emîne'ye münhasıra olduğu lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mükarrer olduktan sonra sagîr-i mezbûr Ahmed'in anası ve tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den mansûbe vasiyyesi işbu râfi'atü'l-vesîka Belkıs meclis-i şer'de, bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, *“zevcim müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mârrü'z-zikr Amasra Kal'ası dâhilinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzilden gayrı ism-i mâl ittilâk olunur bir nesnesi olmayup verese-i kibâr menzil-i mezbûru bey' murâd itmeleriyle sagîr-i mezbûrun hissesini ifrâz mümkin olmadığından mâ'adâ diyâr-ı âhârda olmağla, hâsılı harcına vefâ itmeyüp ve sagîr mezbûrun nafaka dahi zarûriyyeti olmağla menzil-i mezbûrda olan hissesini semen-i misli ile bey' olunmak sagîr-i mezbûr hakkında her vechile evlâ ve enfa' olmağın, vâki hâlî ehl-i vukûf-ı müslimînden sû'âl ve sagîr-i mezbûrun menzil-i mezbûrda olan hissesini semen-i misli ile âhara bey'e kıbel-i şer'den bana izn virilmek matlûbumdur.”* deyü iş'âr ve hâl, minvâl-i muharrer üzre olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olmağın, hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûrun menzil-i mezkûrda olan hissesini semen-i misli ile âhara bey'e vasiyye-i mezbûre Belkıs Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Çelebi b. Alî, Mehmed b. Alî, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Abdullâh, Ahmed Beg b. Receb, Halîl Re'îs b. Abdurrahman, Bağdâdî Ahmed Re'îs Kaygusuzoğlu, Mustafâ b. Abdullâh.

198 [28a-2]

Vilâyet-i Anadolu'da Amasra Kal'ası dâhilinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İbrâhîm b. Abdullâh b. Abdurrahman'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Belkıs bt. Abdullâh ile sulbî sagîr oğlu Ahmed'e ve sulbiyye kebîre kızları Fâtıma ve Emîne'ye münhasıra ve tashîh-i mes'elesi otuz iki sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden dört sehmi mezbûre Belkıs'a ve on dört sehmi sagîr-i mezbûr Ahmed'e ve yedişer sehmi mezbûrân Fâtıma ve Emîne'den her birine isâbet eyleyüp mezbûre Belkıs, oğlu sagîr-i mezbûr Ahmed'in tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den mansûbe vasiyyesi olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûretân Fâtıma ve Emîne mahfil-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka Osmân b. Bayrâm nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babam müteveffâ-yı mezbûrun terekkesinden olup mârrü'z-zikr Amasra Kal'ası dâhilinde vâkı' bir taraftan Mustafâ Re'îs menzili ve bir taraftan Alî Çelebi menzili ve bir taraftan Dizdâr Mehmed Ağa menzili ve taraf-ı râbi'den tarik-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve tahtında bir âhûr ve bir mikdâr bâğçe ve kenîf ve bi'r-i mâyı müştetil mülk menzilden tashîh-i mezbûr üzre bize isâbet iden yedişer sehm hisse-i şâyi'amızı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Osmân'a ikişer bin üçer yüz elli dokuzar akçeye her birimiz bey' ve temlik ve teslîm ve mahallinde kabz ve tasarrufa taslît idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru her birimiz mezbûr Osmân yedinden temâmen ahz u kabz eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î, merkûme Belkıs Hâtûn dahi meclis-i mezbûrda, işbu sâhibü'l-kitâb Osmân mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müteveffâ-yı mezbûrun menzil-i mezbûrdan gayrı bir nesnesi olmayup ve menzil-i mezbûru verese-i kibâr âhara bey' murâd eylediklerinde ve sagîr-i mezbûrun hissesini ifrâz mümkin olmadığından mâ'adâ diyâr-ı âharda olmağla hâsılı harcına vefâ itmeyüp ve sagîr-i mezbûrun nafakaya dahi zarûriyyeti*

olmağla, sagîr-i mezbûrun hissesini dahi bey'e kıbel-i şerden me'zûn olduğum cihetle tashîh-i mezbûr üzre menzil-i mezbûrda olan dört sehm hissem ile sagîr-i mezbûrun on dört sehm hissesini mezbûr Osmân'a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile altı bin altmış altı akçeye bey' ve temlik ve mahallinde kabz u tasarrufa taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru bi'l-asâle ve bi'l-vesâye mezbûr Osmân'ın yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr, mezbûr Osmân'ın mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşa ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

199 [28a-3]

Mahrûsa-i Galata dâhilinde Okçumûsâ mahallesinde sâkine Hadîce nâm hâtûnun babası ve tarafından ibrâ-ı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Mü'ezzin Molla Ahmed b. Mahmûd Efendi ve Hüseyin Efendi b. Hasan şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan el-Hâc Hasan b. Mustafâ mahfil-i şer'de, kızı müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un zevci işbu râfî'ü'l-vesîka Magribli Ahmed Çelebi b. Mûsâ mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“dâmâdım mezbûr Ahmed Çelebi târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem diyâr-ı âhara geçüp kızım mezbûreye nafaka cinsinden bir nesne komayup ve irsâl dahi itmemele, kızım mezbûre Hadîce Hâtûn dahi yedinde olan nafaka hücceti mantûkunca kendüye ve câriye ve sâ'ir hizmetinde olanların nafaka ve kisveleriçün zevci mezbûr Ahmed Çelebi üzerine yevmî yüzer pâre farz u takdîr itdirmekle kızım müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un nafaka-i mefrûze-i mübtedâsından târîh-i vesîkaya gelinceye altı senede zevci mezbûr üzerinde beş yüz kırk guruş hakkı müctemi' olmuşidi, binâ'en-aleyh dâmâdım mezbûr Ahmed Çelebi dahi bundan akdem yedinden iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmeti'l-evsâf Â'îşe ve*

Mebrûke nâm iki re's siyâh câriye semenlerinden zimmetimde hakkı olan iki yüz kırk guruşu üçümüz bir mahalde olduğumuz hâlde benden kızım müvekkile-i mezbûreye havâle itmekle kızım mezbûre dahi meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr beş yüz kırk guruşun mikdâr-ı mezkûruna mahsûb ve takâs itmek üzere semen-i merkûm iki yüz kırk guruşu yedimden ahz u kabz ve bâkî kalan üç yüz guruşu dahi mezbûr Ahmed Çelebi yedinden ber-vech-i nakd temâmen alup kabz eylediğinden sonra kızım müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn beş yüz kırk guruş nafaka-i mefrûze-i mezkûresine müte'allika, da'vâdan zevci mezbûr Ahmed Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyleyüp ol dahi zikrleri sebk iden iki re's siyâh câriyeye ve kızım mezbûreye medfû'u olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşa müte'allika, âmm-i da'vâdan kezâlik benim ve kızım mezbûre Hadîce Hâtûn'un zimmetimizi ibrâ-i âmm-i kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledi." didikde mezbûr Ahmed Çelebi dahi kayınatası vekîl-i mezbûr el-Hâc Hüseyin'i ikrâr-ı meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Efendi b. Hasan, Mü'ezzin Molla Ahmed b. Mahmûd Efendi, Arusî Mustafâ Efendi, Ahmed Efendi b. Süleymân, Mukayyid Molla İbrâhîm Efendi.

200 [28b-1]

El-emru hasbemâ nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mellâh tâ'ifesinden işbu râfî'ü'l-vesîka Mur tazâ b. Alî ve Osmân b. Hamza nâm kimesneler Mahmiyye-i İstanbul'da hazret-i sadr-ı a'zamîde ma'kûd, meclis-i şer' de Ahmed bin Mehmed Re'îs nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da'vâ ve tasvîr-i müdde'â idüp, "târîh-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûr Ahmed Beşe'nin babası gâ'ib ani'l-beled mezbûr Mehmed Re'îs bin Halîl b. Abdullâh'a, İsmâ'îl kasabasında râkib olduğu sefînesinde iki yüz guruşu benim ve yüz on bir guruşu mezbûr Osmân'ın olup cedîd zolota olmak üzere mâlımızdan cem'an üç yüz on bir guruş ikrâz ve teslîm

idüip ol dahi ber-vech-i muharrer yedimizden iktirâz ve tesellüm eyledikden sonra gâ'ib-i mezbûrun oğlu mezbûr Ahmed Beşe meblağ-ı mecmû'-ı merkûm üç yüz on bir guruşa tarafeynden emr ve kabûlü hâviye kefâlet-i şer'iyeye ile kefil ve zamân olmağın, sû'âl olunup meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru kefâletine binâ'en bize edâya tenbîh olunması murâdımızdır.” didiklerinde gıbbe's-sû'âl, mezbûr Ahmed Beşe cevâbında, “*deyn-i merkûmu ikrâr lâkin meblağ-ı mecmû'-ı merkûma kefâlet-i meşrûhasını inkâr*” idicek müdde'ıyyân-ı mezbûrân Murtazâ ve Osmân'dan da'vâ-yı mezkûrelerine muvâfika beyyine taleb olundukda udûl-ı ricâl-i müslimînden olup sefine re'îslerinden Kâmil-oğlu seffinesinde sâkin Ahmed b. el-Hâc Mahmûd ve Çoban-oğlu seffinesinde sâkin dîger Ahmed b. Hasan nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, “*fi'l-vâkı' gâ'ib-i merkûm Mehmed Re'îs'in ber-vech-i muharrer müdde'ıyyân-ı merkûmân Murtazâ ve Osmân Beşe'den iktirâz ve tesellüm eyleyüp ol vechile zimmetinde mezbûrâna zimmetinde edâsı lâzım deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı merkûm üç yüz on bir guruşa gâ'ib-i mezbûrun oğlu işbu mezbûr Ahmed Beşe târîh-i i'lâmdan sekiz ay mukaddem İsmâ'îl kasabasında râkib olduğu seffinesinde bizim huzûrumuzda tarafeynden emr ve kabûlü hâviye kefâlet-i şer'iyeye ile kefil ve zamân oldu, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.*” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de'l-kabûl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle meblağ-ı mecmû'-ı mezbûr üç yüz on bir guruşu müdde'ıyyân-ı mezbûrâna bi-hükmi'l-kefâle edâ ve teslîme mezbûr Ahmed'e tenbîh birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Yûsuf Beşe b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Mehmed.

201 [28b-2]

Vilâyet-i Anadolu'da Karadeniz sâhilinde Giresin kasabasında Elhâchüseyin mahallesi ahâlîsinden es-Seyyid Ömer b. Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'de,

karındaşı işbu sâhibü'l-kitâb es-Seyyid Mustafâ b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*karındaşım mezbûr es-Seyyid Mustafâ ile ale'l-iştirâki's-seviyy mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan el-Hâc Mehmed mülkü ve bir taraftan Uzunoğlu Mustafâ mülkü ve bir taraftan el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir matbah ve tahtında bir bâb mahzeni müstemil mülk menzilde olan nisf hisse-i şâyi'amı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yigirmi guruşa bey' ve temlik ve mahallinde kabz u tasarrufa taslît idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i mezbûr yedinden ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûr cümle mâstemilehî ve yahvîhi karındaşım mezbûr es-Seyyid Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Şarlıoğlu es-Seyyid Mustafâ, Hasan Beşe b. Abdullâh, es-Seyyid Mahmûd b. Hasan, es-Seyyid Alî b. İbrâhîm, es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Hüseyin, el-Hâc Mustafâ b. Süleymân.

202 [28b-3]

Mahmiyye-i İstanbul'da Edirnekapusu dâhilinde Elhâcmuhyiddîn mahallesinde sâkin İbrâhîm Çelebi b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de, Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyesine tâbi' Hisâr-ı cedîd sâkinlerinden Alî b. Osmân b. Abdullâh nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan işbu sâhibü'l-kitâb Musâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti' sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup hisâr-ı mezbûr kurbünde vâkı' bir taraftan mîrî kovuş ve bir taraftân kovuş kapusu ve iki taraftan meydân ile mahdûd hisâr-ı mezbûr Câmi'-i şerîfine arsasının senevî yüz yigirmi akçe mukâta'ası olan dört kepenk bir bâb berber dükkânını müvekkil-i mezbûr Alî'ye*

tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile kırk guruşa bey‘ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu müvekkil-i mezbûr Alî yedinden bi‘t-temâm ve‘l-kemâl ahz u kab eyledim, ba‘de‘l-yevm dükkân-ı mahdûd-ı mezkûr bi-cemî‘i mâştemilehî ve yahvîhi müvekkil-i mezbûrun mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘s-sânî ve‘l-işrîn min Şevvâli‘l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Topçu İsmâ‘îl Çelebi b. Abdullâh, el-Hâc İbrâhîm b. Abdullâh, Candaralı(?) Alî b. Mustafâ, Abdurrahman Efendi b. İsmâ‘îl el-İmâm, Dâvûd Beşe b. İbrâhîm, el-Hâc Ahmed Efendi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem.

203 [28b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş‘da Sinânpaşa mahallesinde sâkin İskerlet veled-i Yanaki nâm zimmî meclis-i şer‘de, işbu hâmilü‘r-rakîm Salamon veled-i Netiv nâm Yahûdî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup kasaba-i mezbûre bâğları hilâlinde vâkı‘ etrâf-ı erba‘adan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen yiğirmi dönüm kürûmî mülk bâğ, işbu hâzır bi‘l-meclis Döşemeci Tanaş nâm zimmî ile ale‘l-iştirâki‘s-seviyy mülkümüz olmağın bâğ-ı mezbûrda olan nısf hisse-i şâyi‘amı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile merkûm Salamon‘a yüz kırk guruşa bey‘ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz kırk guruşu müşterî-i mersûm Salamon yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, fîmâ-ba‘d bâğ-ı mahdûd-ı mezbûrun nısf-ı şâyi‘i mersûm Salamon‘un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr*

mutasarıf olsun.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fî 25 Şevvâl li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Şarlıoğlu es-Seyyid Mustafâ, Hasan Beşe b. Abdullâh, es-Seyyid Mahmûd b. Hasan, es-Seyyid Alî b. İbrâhîm, es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Hüseyin, el-Hâc Mustafâ b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ ve sâ’irehüm.

204 [29a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa’da İb’âdullâh mahallesinde sâkine Â’işe bt. Mehmed nâm hâtûn zâtı ba’de’t-ta’rîfi’ş-şer’î meclis-i şer’de, işbu râfi’ü’l-vesîka Receb b. Yahyâ nâm kimesne mahzarında bi-tav’ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ücret ile hidmet ider makûlesinden olduğum cihetle ücret kavlsiz mezbûr Receb’e târîh-i kitâba gelince altı sene hizmet eylemişidim deyü ecr-i misl da’vâsına tasaddî eylediğimde, ol dahi benim ücret ile hidmet ider makûlesinden olduğumu inkâr ve ben müdde’âmı beyâna kâdire olmayup mezbûr Receb’i tahlîf sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp mezbûr Receb ile beni ecr-i misl da’vâsından fedâ’en li’l-yemîn yiğirmi beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi beş guruşu mezbûr Receb yedinden ahz u kabz eylediğimden sonra ücret-i mezbûreye ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden husûs-ı sâ’ire müte’allika, âmme-i da’vâdan mezbûr Receb ile zevcesi Sâliha’nın zimmetlerini ibrâ ve iskât idüp ol dahi bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi beş guruşa müte’allika, da’vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fî’l-yevmi’s-sânî ve’l-işrîn min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Ömer b. Mustafâ, Mustafâ b. Abdalbâkî, el-Hâc Alî b. Mehmed, Velî Beşe b. Hüseyin, es-Seyyid Mehme, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Mehmed.

205 [29a-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Balıkpâzârı kapusu hâricinde Yağcı zûkâğında vâkı' el-Hâc Alî Hânî'nda mütemekkin Sakızlı Aletmat veled-i Kostanti veled-i Dimitri nâm zimmî tarafından zikr-i âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîl olduğu Ömer Çelebi b. Ahmed ve Mustafâ Beşe b. Halîl nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan, akrabâsından Dimitri veled-i Kostanti nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, Dergâh-ı Âlî topçularından işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafâ Beşe b. Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Mustafâ Beşe târîh-i kitâbdan on altı gün mukaddem dahve-i kübrâda mârrü'z-zikr Balıkpâzârı iskelesi kurbünde müvekkil-i merkûm Aletmat'ı bıçak ile sağ dirseği yanından bi-gayr-ı hakkın darb u cerh itmekle yedimde olan i'lâm nâtik olduğu üzre müceb-i şer'isini ber-i tâmm husûlüne tevkîf olunmuşidi, el-hâletü hâzihi beynlerine muslihûn tavassut idüp müvekkilim Alitmat'ı da 'vâ-i mezkûresinden mezbûr Mustafâ Beşe ile kırk gurusu üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr kırk gurusu mezbûr Mustafâ Beşe yedinden bi't-temâm ahz u kabz eylediğinden sonra cerh-i mezkûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Mustafâ Beşe'nin zimmetinin ibrâ ve ıskât eyledikde mezbûr Mustafâ Beşe dahi bedel-i sulh-ı mezbûr kırk gurusu müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkilim merkûm Aletmat'ın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Beşe b. Mehmed el-Mübâşir, Ömer Çelebi b. Ahmed, Mustafâ Beşe b. Halîl, Arnavud Mehmed Beşe, Yûsuf Beşe, Sarı Hüseyin, Hatîb İbrâhîm, Karabacak Ahmed, Duhânî İsmâ'îl, Kahveci Mustafâ Odabaşı, Terzî İbrâhîm, İbrâhîm Çamâşûr (?), Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Yûsuf b. Abdullâh.

206 [29a-3]

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata'da Emekyemez mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hallâc Süleymân Çelebi b. Mehmed'in hayâtında sâkin olduğu menzile varup zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, müteveffâ-yı mezbûr Süleymân Çelebi'nin verâseti, zevce-i metrûkesi Hanîfe bt. Şa'bân nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğlu İbrâhîm ve sulbiyye kebîre kızları Hadîce ve Rukıyye ve Safiyye nâm hâtûnlara münhasıra olup ba'dehû mezbûre Safiyye dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Hanîfe Hâtûn'a ve li-ebeveyn karındaşları mezbûrûn İbrâhîm ve Hadîce ve Rukıyye'ye münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'ıyye dokuz yüz altmış sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden 148 sehmi mezbûre Hanîfe'ye ve dört yüz altı sehmi mezkûr İbrâhîm'e ve ikişer yüz üçer sehmi mezbûretân Hadîce ve Rukıyye'den her birine isâbet eylediği lede'ş-şer'ı'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr İbrâhîm meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda kız karındaşı işbu sâhibetü'l-kitâb mezbûre Hadîce Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babam müteveffâ-yı mezbûr Süleymân Çelebi'nin ile'l-vefât mülkü olmağla ba'de vefâtihî verese-i mezkûresine mevrûs olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hammâlbaşı el-Hâc Mehmed vakfı olan menzil ve bir taraftan ba'zan Hadîce Hâtûn menzili ve ba'zan mezbûre Hanîfe Hâtûn tasarrufunda olan vakf arsa ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir kilâr ve dehlîz, vüstâda bir bâb oda ve bir kilâr ve dehlîz ve kenîf ve süflâda bir harâb magsel ve bi'r-i mâyı müştemil işbu mu'âyene olunan mülk menzilden tashîh-i mezbûr üzre bana isâbet iden iki yüz altı sehmi hisse-i şâyi'amı kız karındaşım mezbûre Hadîce Hâtûn'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz altmış guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz altmış guruşu mezbûre Hâdîce Hâtûn yedinden ahz u kabz eylediğimden sonra hisse-i mezkûrenin gabn u tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûre Hâdîce Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i mezkûrem kız karındaşım mezbûre Hadîce Hâtûn'un mülk-i*

müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î, vâkı’ hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma’an ba’s olunan Çukadâr Abdullâh Beşe ve Muhzır Mustafâ ile meclis-i şer’e gelüp alâ vukû’ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İmâm Abdurrahman Efendi b. Osmân, Mü’ezzin es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Hasan, el-Hâc Ahmed b. Abdulbâkî, el-Hâc Alî b. Hamza, İsmâ’îl Beşe b. Ahmed, Ahmed Kapudân b. İbrâhîm, Mustafâ Beşe b. Hamza, Hüseyin Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Alî b. Mustafâ, Mehmed Halife b. İsmâ’îl Mi’mâr, es-Seyyid Mustafâ Halife b. Eyyûb, Çavuş Mi’mâr.

207 [29b-1]

Mahrûsa-i Galata’da Okçumûsâ mahallesinde sâkin Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer’de, işbu râfî’ü’l-kitâb Süleymân Ağa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“bundan akdem mezbûr Süleymân Ağa Rûmili’nde Avret Hisârı kazâsında birkaç merâkiblerimiz olduğu hâlde beher sene ücret kavliyle yigirmi beş ay kitâbeti(?) hizmetinde olup ve ücretim mukâbelesinde bi’d defe’ât bana yigirmi gurus ile bir kara kılıç def’ ve teslim ben dahi yedinden ahz u kabz idüp mâ’adâsı zimmetinde bâkî kalmışidi deyü da’vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da’vâ-yı mezkûremden mezbûr Süleymân Ağa ile on beş gurus üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş gurusu mezbûr Süleymân Ağa yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra, husûs-ı mezbûra ve târîh-i kitâba gelince sâ’ir beynimizde cereyân iden ahz u i’tâ ve mu’âmelât-ı şettâyâ müte’allika, âmme-i da’vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.*” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mezbûr Süleymân Ağa meclis-i şer’de mezbûr Ahmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“hidmetkârım olup gâ’ib ani’l-meclis Mûsâ b. Abdullâh, mezbûr Ahmed Çelebi’ye bedel-i sulh*

olmak üzre teslîm eylediğim zikr olunan kara kılıcı benimdir deyü taleb ve da'vâ ve şer'an zamân lâzım gelürse mezbûr Mûsâ'ya kıymetini edâya ben zamân oldum." deyü ta'ahhüd itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Çelebi b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, İbrâhîm b. Bedrî, Mustafâ b. el-Hâc Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

208 [29b-2]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Beşiktaş'da Sinânpaşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ahmed b. Abdullâh b. Abdurrahman'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğlu Mehmed'e münhasıra olup kable't-taksîm sagîr-i mezbûr Mehmed dahi vefât idüp verâseti, anası mezbûre Hadîce Hâtûn'a münhasıra olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûre Hadîce Hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, hâlâ zevci işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan bin Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun terekesinden bana mevrûs ve hâlâ silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kantâr-kızı Emetullâh nâm hâtûn mülkü ve bir taraftan İbrâhîm Beg mülkü ve bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve kenîf ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr bâğceyi müstemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcim mezbûr Hasan'a doksan guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olam meblağ-ı mezbûr doksan guruşu zevcim mezbûr Hasan yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdud-ı mezkûr be-cemî'i mâştemilehî zevcim mezbûr Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki's-

şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf Beşe b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed.

209 [29b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i cedîd mahallesinde sâkin Mehmed Ağa b. Osmân mahfil-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hâc Mehmed b. Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr el-Hâc Mehmed merhûm Esîrî vakfından olup zikr olunan Câmî'-i cedîd mahallesinde vâkı' bir taraftan Duhânî es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir taraftan Ahmed Yazıcı mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda bir bâb oda ve dehlîz, vüstâda iki bâb oda ve bir sofa, süflâda iki bâb oda ve kenîf ve mihtab ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştetil vakf menziline beş yüz guruş bedel mukâbelesinde izn-i mütevellî ile bana ferâg ve tefvîz idüp ben dahi ba'de't-tefevvüz ve't-tesellüm ve'l-kabûl, mezbûr el-Hâc Mehmed bedel-i ferâg-ı merkûm beş yüz kırk guruşu yedimden temâmen alup kabz eylemişidi, binâ'en-aleyh ben bedel-i ferâg-ı mezbûr beş yüz kırk guruşa ve menzil-i mevkûf-ı merkûmun istîfâsına müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan mezbûr el-Hâc Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Himmet, Kethüdâ Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Kürkçü Süleymân Çelebi b. Abdurrahîm, Kahveci İbrâhîm Çelebi b. Alî, Arûsî Mustafâ Efendi, Ahmed efendi b. Süleymân.

210 [29b-4]

Mahrûsa-i Galata'da vâkı' Balıkçı tâ'ifesinden Marko veled-i İstavri ve Lazari veled-i Gargor ve Yani veled-i Sandoli ve Todori veled-i Kiryako ve Lefter veled-i Mali ve Simon veled-i Pepedamoz ve Arsami veled-i Aslan ve Yorgaki veled-i Simon ve Anştaş veled-i Tokoroş nâm zimmîler ve sâ'irleri meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'r-rakîm Pandazi veled-i Atanaş nâm zimmî muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr anî'l-merâm idüp, *“kadîmü'l-eyyâmdan bu âna gelince tâ'ife-i mezbûre erbâbının umûrlarını rü'yet için beynimizde bir kethüdâ nasb olunagelür ve kethüdâmız olan Paskal diyâr-ı âhara gitmekle yerine kethüdâ nasbindan lâ-büdd olmağın, merkûm Pandazi'yi umûrumuzu rü'yet için hâlâ beynimizde kethüdâ nasb u ta'yîn eyledik.”* didiklerinde merkûm Pandazi ber-vech-i muharrer kethüdâlığı kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzîmesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın, işbu sahîfe-i sahîha li-ecli't-tevsîk bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

211 [30a-1]

Vuzi'a indî mâ-fîhi ve sahhah mâ bi-yahvîhi lede-bi'l-yahvîhi min emri'l-vakf ve't-teslîm ve't-tescîl ve ilâ hikmeti bi-sıhhatihî ve'l-lüzûmihî fî husûsîhî ve umûmîhî aslen ve fer'an ba'd-ı ri'âyetihî (...?) mürâ'âtihî fî'l-hükmi şer'an ve âliman bi'l-eslâf el-vâkı' beyne'l-e'immeti'l-eşrâf fî emri'l-evkâf. Hurrîre el-abdü el-fakîr ileyhi azze şânuhü İbrâhîm el-Kadî bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Ufiye anh.

El-hamdülillâhi ve's-salâtu alâ nebîhi ve alâ âlihi ve ashâbihi ellezînehüm evfu bi-ahdihî emmâ ba'd. İşbu kitâbü's-sıhhat-nisâbın tahrîr ü imlâsına bâ'is ü bâdî oldur ki, Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Sirkeciuslihiddîn

mahallesinde sâkin sâhibü'l-hayrât ve râgıbü'l-hasenât el-Hâc Nüreddîn b. el-Hâc Ramazân mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, vakf-ı âti'z-zikri li-ecli't-tescîl, mütevellî nasb u ta'yîn eylediği Mehmed Beg b. Yûsuf mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup, “*silk-i mülkümde münselik olup mahrûsa-ı mezbûre a'mâlınden İstinye nâhiyyesine tâbi' Hasanhalîfe dimekle ma'rûf mahalde vâkı' bir taraftan Beg bâğçesi ve bir taraftan zikr olunan Hasan Halîfe bâğçesi ve bir taraftan cibâl ve bir taraftan sâhil-i bahr ile mahdûd, iki aded mahzen ve iki harç değirmânı ve bir horos değirmânı ve bir âhûr ve fevkânî altı aded buğday anbârları ve bir samanlık ve iki bâb oda ve bir dakîk destgâhı ve bir beksimâd sergisi ve bir mihtab ve bir bi'r-i mâ ve havlu ve cibâl derûnundan cereyân iden mürebbâ havza(?) suyu müştemil mülk beksimâdçı fırını ile kurbünde vâkı' müceddeden binâ eylediğim fevkânî üç bâb oda ve sagîr dehlîz ve tahte-pûş ve tahtında bir matbah ve kenîf ve bir mahzen ve bir horos dahi ve bir bi'r-i mâyı müştemil yalı ta'bîr olunur mülk menzilimi bi-cemî' tevâbi' ve'l-levâhıkları ve kâffe-i menâfi' ve murâfiklarıyla rızâ-i Rabbü'l-âlemîn ve muhallesen yümn lâ-yezî'-i ecr-i müslimîn vakf-ı sahîh-i mü'ebbed ve habs-i sarîh-i muhalles ile vakf ve habs eyleyüp ve şöyle şart eyledim ki: Zikrleri mârr olan menzil ve mahzenin tevliyet ve süknâ ve tasarrufları hayâtda oldukça bana meşrût ola ve vefâtımdan sonra evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım sâkin ve mutasarrıf olalar ve senevî hâsıl olan icâresi evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım beynlerine takdîr-i misl hatt-ı eksebîn tevzî' ve taksîm oluna ve benim vefâtımdan sonra sulbî kebîr oğlum İbrâhîm vakf-ı mezbûra mütevellî ola ve ba'de vefâtihî ol ve evlâd-ı evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın zükûrundan a'kal ve a'lem ve erşedi mütevellî ola ve iktizâ iden ta'mîr ve meremmâtını meşrût (...?) nevbet-i tasarruflarında mâllarıyla ta'mîr ve meremmet eyleseler ve vakf-ı mezbûrun tebdîli ve ta'mîri ve taklîli ve teksîri merreten ba'de uhrâ hayâtda oldukça yedimde ola ve ba'de'l-inkırâz el-iyâzü bi'llâhi mülk-i müşterâsın kahri'l-feyyâz zikrleri sebk iden menzil ve beksimâdçı fırınının galleleri mutlakâ Medîne-i Münevvere fukarâsına meşrûta ola deyü ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd idiüp sâlifü'z-zikr menzil ve beksimâdçı fırını fârigânım, işbu etmek mütevellîsi mezbûr Mehmed Beg'e teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz ve tesellüm ve sâ'ir evkâf mütevellîleri tasarruf eyledikleri gibi tasarruf eyledi.” didikde mütevellî-i mezbûr dahi vâkıf-ı mezkûru akvâl-i meşrûhasında ba'de't-tasdîk, “vâkıf-*

ı mezbûr el-Hâc Nûreddîn semt-i vifâkdan cânib-i şikâka azîmet idüp egerçi vakf-ı akâr İmâm-ı a'zam ve İmâm-ı akdem hazretleri indinde sahîhdir, lâkin sıhhat-i lüzûmu müstelzim olmayup ve İmâm Mehmed hazretleri indinde vâkıf menâfi'-i vakf dahi nefesine şart eylediği takdîrce vakf sahîh olmamağın vakf-ı mezbûrdan rücû' ve ke'l-evvel mülke ircâ'a şurû' eyledim, hâlâ mütevellî-i mezbûrdan sû'âl olunup zikr olunan menzil ve beksimâdçı mahzenini bana devr ü teslîme tenbîh olunması murâdumdur.” didikte gibbe's-sû'âl, mütevellî-i mezbûr Mehmed Beg cevâb-ı bâ savâba ta'addî idüp, “egerçi hâl bast olunan minvâl üzredir, lâkin İmâmeyn-i hümâmeyn hazerâtı indlerinde sıhhat-i lüzûmu müstelzim olup ve İmâm Ebû Yûsuf hazretleri katında vakf şart-ı mezkûre mukârib olursa dahi sahîh olmağın, İmâm-ı a'zam hazretlerinin mezheb-i şerîfleri üzre vakf-ı mezbûrun sıhhatine İmâmeyn-i mükerremeyn re'y-i münîrleri üzre hem sıhhat ve hem lüzûmuna hükm taleb iderim.” deyü hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb huzûrunda müterâfî'ân ve her biri mübteğâsınca fazl u hilme tâlibân olduklarında, hâkim-i müşârün-ileyh (...?) Allahü ni'mehû ve aleyhî Hazretleri dahi taraf vakfa nazar-ı âharı görüp (...?) bi'l-hilâf beyne'l-ümemi'l-eslâf İmâm-ı a'zam hazretleri mezheb-i hatîrleri üzre vakf-ı mezbûrun sıhhatine ve imâmeyn-i hümâmeyn hazerâtı re'y-i münîrleri üzre hem sıhhat-i dâ'im-i lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ile hükm itmek ba'de'l-yevm vakf-ı mezbûr sahîh ve ve lâzım oldu, min ba'd nakz u nakzına mecâl muhâl ve ibtâl ve ihlâli mümteni'i'l-ihtimâl oldu. Fe-men beddelehû ba'de mâ semî'ahû fe innemâ ismihû ale'l-lezîne yübeddilûneh inne'llâhe semî'un alîm harrere zâlike. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâni ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi b. Hüseyin, Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan, Alî Efendi b. Ömer, Mustafâ Efendi b. Hasan, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Çukadâr Mehmed Beg, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

Vaka'a abdü el-fakîr ileyhi sübhânehû (...) Abdurrahman b. Hasan bi-medîne (...)

Vâkıf-ı mezbûr el-Hâc Nûreddîn şurût-ı vakf-ı mezbûrun tebdîli ve tagyîrini merreten ba'de uhrâ yedinde itmek tevliyet-i vakfi kendinden sonra oğlu vakf şartından rücû' ve tevliyet-i mezbûre sulbî sagîr Sâlih'e mahsûr-ı şer'î şart itmek bu mahalle şerh virildi. Fî evâ'il-i Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Ağa b. Osmân Ketdüdâ-i Habbâzân, Ömer Çelebi b. Mehmed, Alî Çelebi b. Mahmûd, Mehmed Ağa Abdî Keyyâl, İsmâ'îl Çelebi b. Mehmed, Mehmed b. Ahmed

212 [30b-1]

Mahrûsa-i Galata'da Bezzâzistân kurbünde hallâc olan Yorgi veled-i Aslan nâm zimmî meclis-i şer'de, kapamacı tâ'ifesinden şerîkler olan işbu hâmilü'r-rakîm Mardoros veled-i Serkis ve Zeher veled-i Evanoş nâm Ermenîler muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"şerîkân-ı merkûmân zimmetlerinde bundan akdem yedimden iştirâ itdikleri penye bahâsından iki yüz otuz üç guruş bir zolota hakkım olup meblağ-ı mezbûrun yüz yiğirmi guruşunu ahz u kabz idüp yüz on üç guruş bir zolota hakkım zimmetlerinde bâkî kalmağın, hâlâ sù'âl olunup meblağ-ı bâkî-i mezbûrun dahi aliverilmesi matlûbumdur."* didikde gıbbe's-sù'âl, merkûmân Mardoros ve Zeher cevâblarında, *"fi'l-vâkı' müdde'î-i merkûma zimmetlerinde mikdâr-ı mezbûr deyni olduklarını ikrâr lâkin meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz üç guruş ve bir zolotayı bir sene mukaddem müdde'î-i mezbûra temâmen edâ vü teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer yedimizden ba'de'l-ahz, müdde'î-i mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan mezkûr, zimmetimizi huzûr-ı müslimînde ibrâ ve iskât eylemişidi."* deyü def'le mukâbele eylediklerinde gıbbe'l-istintâk ve akîbü'l-inkâr, merkûmân Mardoros ve Zeher'den def'-i mezkûrlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup bezzâzistân erbâbından Ahmed Çelebi b. Abdullâh ve diğer Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler ile Kirkor veled-i Bedros ve Panos veled-i Ohan nâm Ermenîler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup eserü'l-istişhâd, *"fi'l-vâkı' işbu müdde'î-i merkûm Yorgi bir sene mukaddem*

şerîkân-ı merkûmân zimmetlerinde olan iki yüz otuz üç guruş ve bir zolatayı yedlerinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz idüp meblağ-ı mezbûra müte'allika âmmе-i da'vâdan şerîkân-ı merkûmân zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledi deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın mücebiyle müdde'î-i merkûm bilâ-vech-i şer'î şerîkân-ı merkûmâna mu'âraza ve müdâhaleden men birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Beşe b. Mehmed, Mehmed b. Mustafâ, İsmâ'îl b. el-Hâc Süleymân , Mustafâ b. Velî, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ahmed, Mustafâ Ağa b. el-Hâc Mahmûd.

213 [30b-2]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesi sâkinelerinden Âmine bt. Abdullâh nâm hâtûnun sâkine olduğu menzile varup zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, zâtı Mehmed Çelebi b. Alî ve İsmâ'îl Çelebi b. Alî ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Amine Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, zikri câ'î bâğçeye mülk-i müşterâsı olmak üzre vaz'-ı yedi lede's-şer' sâbit olan işbu râfi'ü'l-vesîka Osmân Beşe b. Mustafâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Molla Feyzi mülkü ve ba'zan benim işbu mülk menzilim ve bir taraftan yine benim bâğçem ve ba'zan Terzi Hasan mülkü ve ba'zan Dellâk Hüseyin Odabaşı tasarrufunda olan vakf menzili ve ba'zan elli dokuz çorbacı mülkü ve bir taraftan mahalle-i merkûme imâm ve mü'ezzinine meşrût vakf menziller ve bir taraftan ve tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve matbah ve bi'r-i mâ ve kenîf ve iki câmekân ve bir matbah ve bir hammâm arsalarını ve bir köşk

ve bir havz ve bir şâdirvân ve mezbûr Molla Feyzi ile müşterek bi'r-i mâ ve limonluk ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müstemil bâğçe merhûm Topçubaşı İbrâhîm Ağa'nın ile'l-vefât yedinde mülkü olup ve ba'de vefâtihî kebîr oğlu İsmâ'îl Ağa ile zevcesi Hâtûn bt. el-Hâc Alî'ye mevrûs olmağın mezbûrân İsmâ'îl Ağa ile Fâtîma Hâtûn dahi zikr olunan bâğçeyi târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem mezbûr Osmân Beşe'ye yedi yüz gurusu semen-i makbûza bâten bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra sâlifü'z-zikr bâğçe benim işbu mülk menzilime muttasıl ve mülâsık olup şefî' olduğum ecilden ben târîh-i mezbûrda bey'-i mezbûru istimâ' eylediğim hinde bilâ-te'hîr taleb muvâsebe ve şüf'a idüp müslimîn işhâd eylemişdim, binâ'en-alâ zâlik hâlâ bâğçe-i merkûmeyi şefî' olduğum cihetle mezbûr Osmân Beşe'den taleb eylediğimde ve bir müddet ta'allül ider sù'âl olunup aliverilmesi murâdumdur." didikde gıbbe's-sù'âl mezbûr Osmân Beşe cevâbında, "fi'l-vâkı' bâğçe-i mahdûde-i merkûmeyi ber-minvâl-i muharrer târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem mezbûrân İsmâ'îl Ağa ve Fâtîma Hâtûn'dan yedi yüz gurusu semen-i medfû'a iştirâ ve tesellüm eyleyüp ve bâğçe-i merkûme, müdde'iyeye-i mezbûre Âmine Hâtûn'un menziline muttasıl ve mülâsık olduğunu ikrâr lâkin müdde'iyeye-i mezbûrenin bey'-i merkûmu istimâ' eylediği hinde bilâ-te'hîr taleb muvâsebe ve şüf'a eylediğini inkâr" eylediğinden mâ'adâ, "bâğçe-i merkûmenin arsası merhûm Sultân Bâyezid Hân aleyhi'r-rahmet ve'l-gufrân vakfından olmağla beher sene cânib-i vakfa otuz üç akçe mukâta'ası vardır." deyü iddi'â idüp ve müdde'iyeye-i mezbûre hâl, minvâl-i muharrer üzre olduğunu beyne'l-ikrâr ve'l-inkâr mütereddide olmağla Mevlânâ-yı mezkûr dahi husûs-ı mezbûru bî-garaz ehl-i vukûf-ı müslimînden vakf-ı mezbûrun câbîsi Çorbacızâde el-Hâc Mustafâ ve mahalle-i mezbûre imâmı el-Hâc İsmâ'îl Efendi ve İsmâ'îl Çelebi b. Alî ve Mehmed Çelebi b. Alî nâm kimesnelerden istifsâr ve istihbâr eyledikde, "fi'l-hakîka bâğçe-i mahdûde-i merkûmenin arsası ber-vech-i meşrûh merhûm Sultân Bâyezid Hân vakfından olup beher sene cânib-i vakfa otuz üç akçe mukâta'ası olduğunu" müdde'iyeye-i mezbûre Âmine Hâtûn muvâcehesinde her biri alâ-tarîki'ş-şehâde haber virüp ve bu makûle mukâta'alı arsada şüf'a da'vâsı meşrû' olmadığı ketb-i vakfiyede mestûr ve mukayyed olmağın, Mevlânâ-yı mezkûr dahi mezbûre Âmine Hâtûn'u bilâ-vech-i şer'î mezbûr Osmân Beşe'ye mu'ârazadan ba'de'l-men', vâkı' hâli mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Serrâc Yûsuf b. Abdullâh ve Muhzır Sırmakeş Mustafâ

b. Ahmed ile meclis-i şer‘e gelüp alâ vukū‘ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-işrîn min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Sırmakeş Mustafâ b. Ahmed, Serrâc Yûsuf b. Abdullâh, Kayyim Mehmed b. Alî, Kollukçu Hüseyin Ağa, İsmâ‘îl Çelebi b. Alî, Arabzâde Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm Efendi b. İsmâ‘îl el-İmâm, el-Hâc İsmâ‘îl Efendi el-İmâm.

214 [31a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Başhasanefendi mahallesinde sâkine işbu râfi‘atü’l-vesîka Fâtıma bt. Alî nâm hâtûn meclis-i şer‘de, takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ani’l-merâm idüp, *“târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem sefîne re’îslerinden bir kimesne İznik kurbünde Geraneg(?) karyesinde olmak üzere Mehmed ve Hadîce nâm sagîrleri li-ecli’t-tebennî bana def‘ ü teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer ahz eylemişidim, hâlâ sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcları olmağla saîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyeleriçün men leh-i hakki’t-taleb üzerine cânib-i şer‘den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması murâdımdır.”* didikde hâkim-i mevki‘-i a‘le’l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me’âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân Mehmed ve Hadîce’nin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ’ire-i zarûriyyeleriçün men leh-i hakki’t-taleb üzerine her biri için yevmî ikişer pâreden yevmî dört pâre farz u takdîr eyleyüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve ve sâ’ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc u sarf ve lede’l-iktizâ istidâneye ve inde’z-zafer men leh-i hakki’t-taleb üzerine rücû‘a mezbûre Fâtıma Hâtûn’a izn virmeğin, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-işrîn min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Ebûbekir b. Hüseyin.

215 [31a-2]

Hâssa bûstânîlerinden Alî Beg b. İbrâhîm meclis-i şer‘de, Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb Ensârî kazâsına tâbi‘ Hâsköy mahallâtından Abdüsselâm mahallesinde sâkine Rukıyye bt. Mûsâ b. Abdullâh nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti‘z-zikri tasdîke vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Hasan b. Alî ve Mehmed b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Beşe b. Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*ben bundan akdem mezbûre Rukıyye’yi üç bin altı yüz akçe mehr-i mu‘accel ve dört bin akçe mehr-i mü‘eccel üzerine tezevvüc eylediğimden sonra mezbûre Rukıyye’yi duhûl ve halvet-i sahîha olmaksızın bâ’inen tatlık eylediğim cihetle mehreyn-i mezbûresinden her birinin nısflarını şer‘an redd ve lâzım gelmeğın hâlâ ben mehr-i mu‘accel olmak üzere mezbûre Rukıyye’ye medfû‘um olan meblağ-ı mezbûr üç bin altı yüz akçenin nısfından ve beş guruş kıymetli bir çift sepet sandığı ve bir guruş kıymetli bir çift beyâz mest pâ-bûşdan rızâm ile fârig olup ol dahi mehr-i mü‘ecceli olan meblağ-ı mezbûr dört bin akçenin nısfından ve bana medfû‘u olan bir sırmalı nişân makremesinden kezâlik rızâsıyla fârige oldukdan sonra zikr olunan husûslara ve sâ‘ire müte‘allika, âmme-i da‘vâdan birbirimizin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti‘u’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Eendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân , Yahyâ Efendi b. Yûsuf Efendi, Serbölük Halîl Ağa.

216 [31a-3]

Mahmiyye-i İstanbul’da Elhâchasan mahallesinde sâkine ve zâtı el-Hâc Mustafâ b. Ahmed ve el-Hâc İbrâhîm b. Halîl nâm kimesneler ta‘rifleriyle mu‘arrefe olan Ümmühân bt. el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘de, işbu hâmilü’r-rakîm Foti veled-i Nikola ve Margarit veled-i Avyareni nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve

takrîr-i kelâm idüp, “*Mahrûsa-i Galata’da Sultânâyezid mahallesinde vâkı’ bir taraftan Yûsuf Efendi odaları ve bir taraftan Karaköy hammâmı ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd olup tarîk-i âmm tarafında vâkı’ tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbî’î dört yüz dört zirâ’ı merhûm Üskübî Sinân Beg vakfından beher şehir sekiz akçe mukâta’a ile benim ile li-ebeveyn karındaşlarım Hadîce ve Rukıyye ve İsmâ’il’in iştirâken tasarrufumuzda olup ve mâ’adâsı iştirâken mülkümüz olan muhterik menzil arsasının mülk olan mahall-i mu’ayyenini dört yüz otuz guruşa ve vakf olan mahall-i mu’ayyenini dahi izn-i mütevellî ile üç yüz guruş bedel mukâbelesinde her birimiz bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ve bi’l-vesâye merkûmân Foti ve Margarit’e bâ-hüccet-i şer’iyye ale’l-iştirâki’s-seviyy cem’an yedi yüz otuz guruşa bey’ ve tefvîz ve teslîm eylediğimizde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken iştirâ ve tefevvüz ve tesellüm ve kabûl eylemişleridi, binâ’en-aleyh hâlâ ben ancak arsa-i mevkûfe-i merkûme bedeli olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşdan hisseme isâbet iden yetmiş beş guruşu merkûmân Foti ve Margarit’den ahz u kabz eylemeyüp zimmetlerinde bâkî kalmışidi deyü da’vâ eylediğimde hâl, minvâl-i muharrer üzre olduğunu ikrâr lâkin meblağ-ı mezbûr yetmiş beş guruşu hîn-i akdde tarafından kabzına vekîlin olan gâ’ib ani’l-meclis zevcin Mustafâ Ağa b. Süleymân b. Abdullâh nâm kimesneye temâmen def’ ve teslîm eyledik deyü ba’de’d-def’ ve’l-inkâr merkûmâm Foti ve Margarit def’-i mezbûrlarını beyân sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp beni da’vâ-yı mezkûremden merkûmân Foti ve Margarit ile yigirmi beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yigirmi beş guruşu merkûmân yedlerinden bi’t-temâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba’de’l-yevm mülk-i mezbûr ile vakf-ı mezkûrda olan hisse-i şâyi’a-i ma’lûmem merkûmân Foti ve Margarit’in iştirâken mülk-i müşterâları ve hakk-ı müfevvezleri olmuşdur, benim kat’â alâka ve medhalim kalmamışdır.” didikde, gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Attâr Hasan Çelebi b. Abdullâh, Sâ’atçı Alî Çelebi b. Mustafâ, Mübâşir el-Hâc Mustafâ Çavuş, Mustafâ Çelebi b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

217 [31b-1]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkine ve zâtı Bekir Efendi b. Osmân ve Mustafâ b. Ahmed nâm kimesnelere ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtîma bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer' de, zevc-i muhâlî'î İsmâ'îl b. Hasan nâm sagîrin anası ve tesviye-i umûruna kibel-i şer' den mansûb vasîsi olan işbu râfi'atü'l-vesîka Â'îşe bt. Abdurrahman nâm hâtûn mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"zevcim sagîr-i mezbûr İsmâ'îl ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere vasiyye-i mezbûre Â'îşe Hâtûn ile muhâla'a-ı sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a olduğumda mezbûre Hadîce Hâtûn dahi ber-vech-i muharrer bil'l-vesâye hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika, da'vâdan zevcim sagîr-i mezbûr ile anası vasiyye-i mezbûrenin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim."* dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Halîl Çelebi b. Ahmed, Molla Mehmed b. Yûsuf, (...), Süleymân Beşe b. Ahmed.

218 [31b-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Sarây-ı atîk kurbünde Ferhâdağa mahallesinde sâkin olup merhûm Vâlide Sultân Câmî'-i şerîfi imâmı iken bundan akdem vefât iden Abdurrahîm Efendi b. Mehmed Efendi'nin verâseti, sulbî kebîr oğulları Süleymân Efendi ve Molla Abdullâh nâm kimesnelere ve sulbiyye kebîre kızı Safiyye nâm hâtûna münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'izi's-şer'î beş sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden ikişer [sehmi] mezbûrân Süleymân Efendi ve Molla Abdullâh'dan her birine ve bir sehmi mezbûre Safiyye Hâtûn'a isâbet ve intikâl eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra, zâtı Hasan

Çelebi b. Alî ve Alî Çelebi b. Hüseyin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Safiyye Hâtûn meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûr Molla Abdullâh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden İstinye nâhiyesinde vâkı' bir taraftan Hasan Beşe mülkü ve bir taraftan Emîr Çelebi arsası ve bir taraftan sâhil-i bahr ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd yalı ta'bîr olunur menzil arsası ile eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi ve bâğçe-i mezbûreye muttasıl on iki göz kayikhânedan ber-vech-i tashîh-i mezkûr bana isâbet iden hisse-i irsiyye-i şâyi'amı cemî' tevâbi' ve'l-levâhıkıyla karındaşım mezbûr Molla Abdullâh'a yüz yigirmi guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim ve temlik idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm yüz yigirmi guruşu karındaşım mezbûr Molla Abdullâh yedinden ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm arsa ve bâğçe ve kayikhânedan olan hisse-i irsiyyem karındaşım mezbûrun mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn nim Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Alî Efendi b. Ömer Efendi, Halil Çelebi b. Mustafâ, Mehmed Çelebi b. Halil, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Abdullâh Efendi b. Abdulkerîm, Berber Alî Çelebi.

219 [31b-3]

Deryâ-ı Sefîd cezîrelerinden Mikenos cezîresi ahâlîsinden olup hâlâ Balıkbâzârı'nda müsâfîren sâkin işbu râfi'ü'r-rakîm Yorgaki veled-i Nikola meclis-i şer' de, medyûnu Yani veled-i Franko nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“yedimde olan işbu i'lâm nâtik olduğu üzre merkûm Yani zimmetinde cihet-i kefâletden edâsına tenbîh-i şer'î lâhık olan iki yüz guruşun kırk guruşundan fârig olduğumdan sonra mâ'adâsı olan yüz altmış guruşu def'aten edâyâ adem-i kudretinden nâşî ber-vech-i âtî te'cîl ve taksîte tâlib olmağla ben dahi senede bana*

otuz ikeşer gurusı virmek üzre merküm Yani'yi târîh-i kitâbdan beş sene temâmına değın te'cıl ve taksît eylediğimde ol dahi ecl-i mezbûru kabûl ve meblağ-ı mezbûru ber-vech-i muharrer edâya ta'ahhüd itmeğın” mâ hüve'l-vâkı' li-ecli't-tevsîk bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-ka'de li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Hüseyin Çavuş el-Mübâşir, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm Efendi b. Hasan, Takyeci İsmâ'îl b. Ahmed, el-Hâc Hüseyin b. Abdullâh, Hüseyin Çelebi b. Eyyûb, Nikola Balamari, Batista Horti, Yanaki veled-i Nikola.

220 [31b-4]

Mahmiyye-i İstanbul'da Balatkapusu hâricinde Karabaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan İsak veled-i Asrayil nâm Yahûdî'nin verâseti, zevce-i metrûkesi Hanola bt. Yakov ile kebîr oğulları Asrayil ve Salanti ve kebîre kızı Sinovro ile sagîr evlâdı İsak ve Avro'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz altmış dört sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden sekiz sehmi merkûme Hanola'ya ve on dörder sehmi merkûmûn Asrayil ve Salanti ve İsak'dan her birine ve yedişer sehmi merkûmetân Sinovro ve Avro'dan her birine isâbet eylediği ve merkûme Hanola sagîrân-ı merkûmânın tesviye-i emrlerini rü'yete bâ-hüccet-i şer'iyeye kibel-i şer'den mansûbe vasiyyeleri oldukdan sonra merkûm Asrayil kendi tarafından asâleten ve üğey anası vasiyye-i merkûme Hanola ile karındaşları merkûmân Salanti ve Sinovro taraflarından menzil-i câ'i'z-zikrde olan hisse-i irsiyyelerini âhara bey' ve semenlerini ahz u kabz ve kendülere îsâle ve umûr-ı mezkûra mütevakkıfa olduğu husûsların küllîsine vekîlleri olduğu Yasif veled-i Avram ve Yura veled-i Avram şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükmi-i şer'î lâhık olmağla vekâleten, mahfil-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Asrayil veled-i Avram nâm Yahûdî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Beşiktaş nâhiyesine tâbi' Arnavud karyesinde vâkı' iki taraftan Selmiya mülkü ve iki taraftan leb-i deryâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda üç bâb oda ve dehlîz, vüstâda bir bâb oda ve matbah*

ve dehlîz ve süflâda bir bâb oda ve kenîf ve liman ve iki attâr dükkânlarını müştemil mülk menzilin dört hissede bir hissesi babam hâlik-i merkûm İsak'ın ile'l-helâk yedinde mülkü olup ba'de helâkihî benimle verese-i sâ'iresine mevrûs olmağın, ben dahi asâlet ve vekâlet-i mahkiyelerim hasebiyle menzil-i merkûmda olan rub' hisse-i irsiye-i merkûmemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Asrayil'e yüz otuz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz otuz guruşu müşterî-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-i merkûmda olan rub' hisse-i merkûmem bi-cümleti mâştemilehâ ve yahvîhi müşterî-i mersûm Asrayil'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 24 Şevvâl li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Usta İbrâhîm b. Hüseyin, Yasakçı es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Mehmed, Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Bakkâlzâde Bakkâl Zafri(?), Attâr Todori, Yanaki Re'is, Avram veled-i İsak, Yasef veled-i İsak, Attâr Davit, Kuruçesmeli Attâr Davit ve sâ'irehüm.

221 [32a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Arab Çârşûsu kurbünde vâkı' bekâr odalarında sâkin Na'lçeci Hüseyin b. Ahmed b. Abdullâh nâm mecrûh tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîli olduğu Hallâc Mehmed Beşe [b.] Mustafâ ve Kahveci Mustafâ Beşe b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'de, yine Na'lçeci işbu râfi'ü'l-kitâb Ebûbekir b. Mahmûd nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Ebûbekir târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem Arab Çârşûsu'nda sükda ba'de'l-asr müvekkilim Hüseyin'i bıçak ile sağ gerdânından amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh itmekle, müvekkil-i mezbûr dahi müceb-i şer'isini mezbûr Ebûbekir'den taleb ve

da'vâ sadedinde olmuşidi, el-hâletü hâzihi beynlerine muslihûn tavassut idüp müvekkilim mezbûru da'vâ-yı mezkûresinden mezbûr Ebûbekir ile an-inkâr fedâ'en li'l-yemîn yigirmi gurus üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağı mezbûru Ebûbekir yedinden temâmen alup kabz eyledikten sonra cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Ebûbekir'in zimmetini ibrâ ve iskât idüp ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr yigirmi gurusâ müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkilim mezbûr ile benim zimmetimizi ibrâ ve iskât eyledi." mezbûr Ebûbekir dahi vekîl-i mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tahkîk itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Kethüdâ İsmâ'îl Çelebi, el-Hâc İsmâ'îl b. İbrâhîm, es-Seyyid Alî Çelebi b. Osmân, el-Hâc Mehmed b. Mehmed, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Himmet Usta b. Abdullâh, Abdullâh Çelebi b. Osmân.

222 [32a-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Balatkapusu hâricinde vâkı' Karabaş mahallesinde sâkin Elkane veled-i Asrayil nâm Yahûdî meclis-i şer'de, karındaşı oğlu işbu hâmilü'r-rakîm Asrayil veled-i Avram nâm Yahûdî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "Mahrûsa-i Galata a'mâlınden Beşiktaş nâhiyesine tâbi' Arnavud karyesinde vâkı' iki taraftan Selmiya mülkü ve iki taraftan leb-i deryâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda üç bâb oda ve dehlîz, vüstâda bir bâb oda ve matbah ve dehlîz ve süflâda bir bâb oda ve kenîf ve liman ve iki attâr dükkânlarını müştemil mülk menzilin dört hissede bir hissesi benim mülküm olmağın ben dahi menzil-i merkûmda olan rub' hisse-i merkûmemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Asrayil'e yüz yigirmi beş gurusâ mukaddemâ bey've teslîm eylemişidim, el-hâletü hâzihi semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i mersûm Asrayil yedinden temâmen alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûmda olan rub' hisse-i

merkûmem bi-cümleti mâştemilehâ merkûm Asrayil'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l- Hâl

İbrâhîm Usta b. Hüseyin

Yasakçı es-Seyyid Alî b. es-Seyyid Mehmed, Arûsî Mustafâ Efendi, Sipâhî Ahmed b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Bakkâlzâde Bakkâl Todori, Bakkâl Zafri, Yanaki Re'îs, Avram veled-i İsak, Attâr Davit, Attâr Kuruçesmeli Davit.

223 [32a-3]

Zikri câ'î mülk menzilin dört hissede bir hissesi Selmiya veled-i Kerdyâ ve sülüsü Arabacı Asrayil [veled-i] Avram nâm Yahûdî'nin iştirâken mülkleri olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra merkûm Asrayil meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm mersûm Selmiya muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Beşiktaş nâhiyesine tâbi' Arnavud karyesinde vâkı' iki taraftan merkûm Selmiya mülkü ve tarafeynden leb-i deryâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd ulyâda üç bâb oda ve dehlîz vüstâda bir bâb oda ve matbah ve dehlîz ve süflâda bir bâb oda ve kenîf ve liman ve iki attâr dükkânlarını müştemil mülk menzilin ânifen zikr olunduğu üzre dört hissede üç hissesi benim mülküm olmağın hâlâ ben menzil-i mezkûrda olan üç sehm hisse-i şâyi'a-i merkûmemi cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Selmiya'ya sekiz yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i merkûm Selmiya yedinden temâmen alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûmun mecmû'u bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i merkûmum mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*”

didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbikün.

224 [32a-4]

Mahmiyye-i İstanbul'da Balatkapusu hâricinde Karabaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan İsak veled-i Asrayil nâm Yahûdî'nin verâseti, zevcesi Hanola bt. Yakov ile kebîr oğulları Asrayil ve Salanti ve kebîre kızı Sinovro ile sagîr evlâdı İsak ve Avro'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz altmış dört sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden sekiz sehm merkûme Hanola'ya ve on dörder sehmi merkûmûn Asrayil ve Salanti ve İsak'dan her birine ve yedişer sehmi merkûmetân Sinovro ve Avro'dan her birine isâbet eylediği ve merkûme Hanola evlâdı sagîrân-ı merkûmânın tesviye-i umûrlarını rü'yete bâ-hüccet-i şer'iyye kıbel-i şer'den mansûbe vasiyyeleri olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra vasiyye-i merkûme Hanola'nın ügey oğlu ve tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Yasef veled-i Avram ve Yura veled-i Avram nâm Yahûdîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu hâmilü'r-rakîm merkûm Asrayil meclis-i şer'de, bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp, *"Mahrûsa-i Galata a'mâlınden Beşiktaş nâhiyesine tâbi' Arnavud karyesinde vâki' iki taraftan Selmiya mülkü ve tarafeynden leb-i deryâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd müştemilât-ı merkûmeyi muhtevî mülk menzilin rub'u ile'l-helâk babam hâlik-i merkûmun mülkü olmağla ba'de helâkihî benimle verese-i sâ'ire-i merkûmesine mevrûs olup lâkin hisse-i merkûme kâbil-i kısmet olmayup ve hâsılı harcına vefâ itmediğinden nâşî, verese-i kibâr hisselerini âhara bey' murâd idüp ve sagîrân-ı merkûmân İsak ve Avro'nun nafaka ve kisve bahâya şiddet-i ihtiyâcı olmağla tashîh-i mezbûr üzre rub' hisse-i merkûmede olan mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyeleri zarûret-i nafaka için verese-i kibâr ile ma'an semen-i misli ile âhara bey' ve semeni ba'de'l-istirbâh hâsil olan nemâsından sagîrân-ı mezbûrân infâk ve iksâ olunması, haklarında her vechile hayr ve nâfi' olmağın müvekkilem vasiyye-i merkûme Hanola dahi sagîrân-ı merkûmânın [32b] hisselerini vech-i muharrer üzre semen-i*

misilleriyle âhara bey' ve kâbel-i şer'ât-ı garrâdan izn talebi ider." deyü ve hâl, minvâl-i muharrer üzre olduğunu zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan bî-garaz müslimîn dahi haber virmeğın, hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı refe'a kadruhû mevlâhü'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı merkûmân İsak ve Avro'nun mikdâr-ı mezkûr hisselerini semen-i mislleriyle âhara bey'e anaları vasiyye-i mezbûre Hanola'ya izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

225 [32b-1]

Medîne-i Üsküdâr'a tâbi' Mâldepe karyesinde mütemekkin Anştaş veled-i Malgred ve şerîki Todori veled-i İstankos nâm zimmîler meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, işbu râfî'ü'l-vesîka Mûsâ Beşe b. Mehmed b. Abdullâh tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke sâbitü'l-vekâle vekîli olan Abdurrahman Çelebi b. Abdurrezzâk mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*müvekkil-i mezbûr Mûsâ Beşe'ye zimmetimizde cihet-i deyn-i şer'iden ale'l-iştirâk yüz on dört gurus deynimiz olmağla meblağ-ı merkûm mukâbelesinde yedimizde ale'l-iştirâk mülkümüz olup karye-i mersûmede vâkı' bir taraftan Bodur Tanaş mülkü ve bir taraftan kalafât bâğçesi ve bir taraftan Harsozko bâğçesi ve bir taraftan ba'zan (...) mülkü ve ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçe ve bi'r-i mâyı müştemil mülk menzili cemî' tevâbi' ve levâhukıyla müvekkil-i mezbûr Mûsâ Beşe'ye ba'de't-tahliyyeti's-şer'î rehn ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde irtihân ve tesellüm ve kabûl eyledi."* dididkde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî Çelebi b. Hüseyin, Halîl Beşe b. Ebûbekir, Alî Çelebi b. Receb, Arûsî Mustafâ Efendi, Sipâhî (...) Efendi, Alî Efendi b. Mehmed Efendi.

226 [32b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Semaon veled-i Kiryakoz veled-i Karabet nâm Ermenî tarafından ibrâ-yı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu Abraham veled-i Manuk ve Bagdek veled-i Menas şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit olan Lermoz veled-i Manuk nâm Ermenî meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka Süleymân b. Ahmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mezbûr Süleymân târih-i kitâbdan dört gün mukaddem Galata hâricinde Kalkancıbaşı mahallesinde vâkı' makâbir-i müsliminde kabl-i asrda müvekkilim merkûm Semaon'u amden bi-gayr-ı hakkın sağ uyluğundan bıçak ile darb u cerh itmekle ol dahi müceb-i şer'isini mezbûr Süleymân'dan ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr, müvekkilim merkûm müdde'âsını isbâta adem-i kudretinden nâşî mezbûr Süleymân'ı tahlîf sadedinde iken beynlerine muslihûn tavassut idüp müvekkilim merkûm Semaon'u da'vâ-yı mezkûresinden mezbûr Süleymân ile an-inkâr fedâ'en li'l-yemîn, on beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru yedinden temâmen ahz u kabz eyledikten sonra cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Süleymân'ın zimmetini ibrâ ve iskât idüp mezbûr Süleymân dahi bedel-i sulh-ı mezbûra müte'allika, da'vâdan müvekkilim merkûm Semaon'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledi."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mezbûr Süleymân'ın nefsine hîn-i mutâlebede meclis-i şer'e ihzârına anası Hadîce bt. Alî nâm hâtûn kefil olmağın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, el-Hâc Mustafâ b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

227 [32b-3]

Deryâ-i Sefîd cezîrelerinden Rodos cezîresinde Tire mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmühân bt. Abdullâh b. Abdulmennân'ın verâseti, mevlâ-yı atâkesi Hüseyin'in oğlu Mustafâ nâm kimesnenin oğulları el-Hâc İbrâhîm ve Ahmed nâm kimesnelere münhasıra olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra, mezbûr el-Hâc İbrâhîm kendi tarafından asâleten ve karındaşı mezbûr Ahmed b. Mustafâ b. Hüseyin tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîl olduğu es-Seyyid Ahmed Hâce b. Mustafâ ve Mehmed Hâce b. Alî nâm kimesnelere şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'de, işbu sâhibü'l-kitâb es-Seyyid Mehmed b. Mustafâ Efendi nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müteveffât-ı mezbûre Ümmühân'ın terekesinden olup karye-i mezbûrede sâbiku'z-zikr Tire mahallesinde vâkı' bir taraftan müşterî-i mezbûr es-Seyyid Mehmed mülkü ve bir taraftan Kabbâncı Ahmed mülkü ve bir taraftan cidâr-ı hısn ve bir taraftan ba'zan Bekir mülkü ve ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî iki bâb harâb oda ve kenîf ve havlu ve bir mikdâr bâğçeyi ve müşterek bi'r-i mâyı müstemil mülk menzili asâlet ve vekâletim hasebiyle mezbûr es-Seyyid Mehmed'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile altmış gurus ile mechûlü'l-aded fülûsa bey' ve temlik ve mahallinde kabz u tasarrufa taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış gurus ile mechûlü'l-aded fülûsu mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden ahz u kabz ve zikr olunan bir kabza fülûsu işbu meclis-i şer'de idâ'at ve itlâf eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr es-Seyyid Mehmed'in mülk-i müşterâsı olup benim ve karındaşım müvekkil-i mezbûr Ahmed'in kat'â alâka ve medhalimiz kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Sâlih Ağa b. İbrâhîm, Mustafâ b. Ahmed, Kocabaş Hüseyin, Sancâkdâr-oğlu Hüseyin, Mehmed Kapudân birâder-i Şerîf İbrâhîm, el-Hâc Hasan Hâce b. Hüseyin, Tüccâr es-Seyyid Osmân, Keflan(?) Mehmed Re'îs, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

228 [32b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Mollaçelebi mahallesinde sâkin Ahmed Beşe b. Alî nâm kimesne meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-kitâb Süleymâm Beşe b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik olup kasaba-i mezbûrede İbrâhîmefendi mahallesinde vâkı' bir taraftan Abdullâh Beşe mülkü ve bir taraftan Dilâver Beşe mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtânî bir bâb oda ve bi'r-i mâ ve kenîf ve cunbayı muhtevî mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Süleymân Beşe'ye yüz altmış iki guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz altmış iki gurusu mezbûr Süleymân Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Süleymân Beşe'nin mülk-i müştêrâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l- vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî Zi'l-ka'de li's-sene 1137

Şuhûdü'l-Hâl

(...) Alî, Abdullâh b. İbrâhîm, Mustafâ b. Mehmed, Hüseyin b. İbrâhîm, Mehmed b. Mustafâ(?), es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İsmâ'îl, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Abdurrahman.

229 [33a-1]

(...?) mine'l-vakf ve'ş-şurût (...)

Elhamdü lillâhi'l-meliki'l-cevvâd ve's-salâtü ve's-selâmü alâ resûlühî âlihi'z-zühhâd ve alâ tarîki'r-reşâd ve alâ ileyhi'z-zemân ve ashâbi'l-emcâd ve min tebi'ahim bi-ihsâni ilâ yevmi't-tenâd emmâ ba'd. İşbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ve imlâsına sebeb ü dâ'î ve tasvîr ü inşâsına bâdî oldur ki, Mahrûsa-i Galata hâricinde Şâhkulu

mahallesinde sâkine sâhibetü'l-hayrât ve râğibetü's-sadakât ve'l-müberrât Hadîce bt. merhûm eş-Şeyh Gavsî Ahmed Efendi el-Mevlevî b. Mahmûd nâm hâtûn tarafından vakf-ı âti'z-zikri ikrâr ve da'vâ ve rücû'a vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân mahalle-i mezbûrede vâkı' Mevlevîhâne fukarâsından Dervîş Na'îm b. el-Hâc Ahmed ve Dervîş es-Seyyid Abdulkâdir b. es-Seyyid İbrâhîm şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Dervîş Hüseyin b. Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i şâmih ve mahfil-i dîn-i münîf-i râsihi'l-evtâdda, vakf-ı âti'z-zikri li-ecli't-tescîl ve'l-emri'l-itmâm ve't-tekmîl, mütevellî nasb u ta'yîn eylediği Dervîş Mehmed b. Abdullâh mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp, *“müvekkilem mezbûre Hadîce Hâtûn vakf-ı âti' sudûruna deĝin silk-i mülkünde münselik olup Mahmiyye-i İstanbul'da Sultânâyezid-i cedîd mahallesinde vâkı' bir taraftan Çavuşzâde Mustafâ Efendi mülkü ve bir taraftan Zeyneb Hâtûn tasarrufunda olan vakf menzili ve bir taraftan müvekkilem mezbûre Hadîce Hâtûn'un tasarrufunda olan Haremeyni'ş-şerîfeyn vakfından menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbi'î sekiz yüz kırk zirâ' arsa ve üzerinde mevcûd, fevkânî iki bâb harâb oda ve sofa ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâĝçe ve bi'r-i mâyı müştemil mülk menziline hasbeten lillâhi'l-meliki't-te'âlâ ve'l-ahd ve haseneten lirûh-i Resûlihi'l-mecd vakf-ı sahîh-i mü'ebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf u habs idüp şöyle şart eyledim ki: Menzil-i mezbûr icâre-i mu'accele-i ma'lûme ve yevmî dört buçuk akçe icâre-i mü'eccele ile icâr olunup hâsıl olan icâresine hayâtda oldukça kendi mutasarrıfa olup ve ba'de vefâtihâ zükûr ve anası ale's-seviyye olmak üzre evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı mutasarrıf olalar ve vakf-ı mezbûrun tevliyeti dahi kezâlik hayâtda oldukça kendüye ve ve ba'de vefâtihâ ile'l-inkırâz, evlâd-ı evlâd-ı evlâdının ekberi ve erşedine meşrûta ola ve ba'de'l-inkırâzi'l-velâd, vakf-ı mezbûra sâbiku'z-zikr Galata Mevlevîhânesi'nde şeyh olanlar mütevellî olup cihet-i tevliyet yevmî buçuk akçe vazîfe virile ve yevmî üç akçesiyle revgan-ı zeyt iştirâ olunup her gice sabâha deĝin pederi merhûm-ı mezbûr eş-Şeyh Gavsî Ahmed Efendi'nin türbesinde ikâd oluna ve türbe-i mezbûrenin türbedârı olub ikâd-ı kanâdîl idene yevmî bir akçe virile ve mürûr-ı eyyâm ile şurût-ı mezkûreye ri'âyet müte'azzire olursa galle-i vakf-ı mezbûr mutlakâ fukarâ-i müslimîne sarf oluna deyü müvekkilem mezbûre Hadîce Hâtûn menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i mezbûra*

teslîm idüp ol dahi sâ'ir evkâf mütevellîleri gibi zapt u tasarruf eyledi.” didikde mütevellî-i mezbûr dahi vekîl-i mezbûru ikrâr-ı meşrûhasında ba‘de‘t-tasdîk, “vekîl-i mezbûr, “cânib-i vifâkdan semt-i şikâka teveccüh idüp egerçi vakf-ı akâr İmâm-ı a‘zam ve İmâm-ı efhem Ebû Hanîfeti‘n-Nu‘mân b. Sâbit hazretleri indinde sahîhdir lâkin mürûr-ı eyyâm u dühûr ve kürûr-ı a‘vâm u şühûr ile vakfa fütûr ve gallâtına kusûr gelmek ihtimâli akreb olduğu ecilden himmet lüzûmu müstelzim olmayup ve İmâm-ı samedânî Mehmed b. Hasani‘ş-Şeybânî hazretleri indinde vâkıf, menâfi‘-i vakfi nefsine şart eylese vakf bâtil olmağın menzil-i mezbûrun vakfiyyetden rücû‘ ve kemâ fi‘l-evvel müvekkilem mezbûrenin mülküne ircâ‘a şürû‘ eyledim, sû‘âl olunup menzil-i mezbûru bana redd ü teslîme mütevellî-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur.” didikde mütevellî-i mezbûr dahi cevâb-ı bâ-savâba tasaddî idüp, “egerçi hâl bast olunan minvâl üzredir lâkin İmâmeyn-i Hümâmeyn indlerinde sıhhat-i lüzûmu müstelzime olup ve fâzil-ı samedânî İmâm Ebû Yûsufi‘ş-Şehîr bi-İmâmi‘s-sânî indinde vakf şart-ı mezkûra mukârin olursa dahi vâkıf mutlak-ı vakfiyyet dimekle vakf sahîh ve lâzım olmağın anların re‘y-i şerîfleri üzre vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm taleb iderim.” deyü teslîmden imtinâ idüp hâkim-i mevki‘-i a‘le‘l-kitâb huzûrunda müterâfi‘ân ve her biri mübteğâsınca fazl u hilme tâlibân olduklarında hâkim-i mumâ-ileyh (...?) Allâhu ni‘mehû aleyhi dahi cânib-i vakfa nazar ve mubtıl-ı hayr olmakdan hazer idüp evvelen İmâm-ı a‘zam hazretlerinin re‘y-i şerîfleri üzre vakf-ı mezbûrun sıhhatine ve sâniyen İmâmeyn-i Hümâmeyn hazretlerinin mezheb-i şerîfleri üzre lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer‘î itmeğın, vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım olup min ba‘d nakz u nakzına mecâl muhâl ve ibtâl ve ihlâli mümteni‘i‘l-ihtimâl oldu. Fe men beddelehû ba‘de mâ semî‘ahû fe-innemâ ismihû ale‘l-lezîne yübeddilûneh inne‘llâhe semî‘un alîm ve ecrû‘l-vâkıf ale‘l-(...?) i‘l-cevâdi‘l-kerîm harrere zâlike. Hurre fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ ve‘l-işrîn min Şevvâlû‘l-mükerrrem li‘s-sene seb‘a ve selâsîn ve mi‘ete ve elf.

Şuhûdü‘l-Hâl

İsmâ‘îl Çavuş Ağa b. Pîrî, Dervîş İsmâ‘îl Halîfe b. Halîl, Turfandazâde(?) Süleymân Çelebi b. el-Hâc Mehmed, Dervîş İsmâ‘îl b. Abdullâh, Dervîş Mehmed Küçük b. Ahmed, Dervîş Mehmed Yûsuf(?) b. Mehmed, Dervîş Abdalbâkî b. Osmân Efendi, Dervîş Ahmed b. Mustafâ, Dervîş es-Seyyid Mustafâ b. Alî, Dervîş İbrâhîm

b. Mehmed, Hıfzı Mehmed Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Ahmed Çelebi b. el-Hâc Emrullah, Dervîş İsmâ'îl b. Mehmed, Dervîş Ahmed b. Nesîm, Dervîş Ahmed b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

230 [33b-1]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Trabzon sancağında vâkı' Of kazâsına tâbî' Alanov nâm karye ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul'da Kırkçeşme medresesinde mütemekkin iken dört ay mukaddem vefât iden Mustafâ Efendi b. Mehmed b. Süleymân'ın verâseti, karye-i mezbûrede sâkine Ümmügülsüm bt. Mehmed nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğlu Ahmed'e ve sagîr oğulları Hüseyin ve Hasan ve Mehmed ile sulbiyye kebîre kızı Â'îşe'ye ve sagîre kızı Fâtîma'ya münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra işbu râfî'ü'l-kitâb mezbûr Ahmed meclis-i şer' de, Mahrûsa-i Galata'da sandûkacı tâ'ifesinden Hüseyin Beşe b. Mustafâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*babam müteveffâ-yı mezbûr Mustafâ Efendi hâl-i hayâtında vefâtından on beş gün mukaddem, ben bi-emri'llâhi te'âlâ dâr-ı fenâdan sarây-ı bekâya intikâl ve irtihâl idince, benim için, sulbî kebîr oğlum Ahmed vasî-i muhtârım olup bu tarafda mevcûd bulunan mecmû'-ı eşyâmi ahz u kabz ve karye-i mezbûrede sâkinler olan vereseme îsâl eyliye deyü kabûlüme mevkûfen beni vasî-i muhtâr nasb u ihtiyâr ve ba'dehû bana i'lâm ve ihbâr olundukda ben dahi vasiyyet-i merkûmeyi kabûl eylediğimden sonra musırren ale'l-îsâ'ihî vefât itmekle, babam müteveffâ-yı mezbûr, hayâtında, mezbûr Hüseyin Beşe'ye eşyâ-yı memlûkesinden alâ-tarîki'l-emâne def' ü teslîm eylediği bir sandûka içinde mevcûd kırk cild kitâb ile bir döşek ve bir beyâz yağmurluğu mezbûr Hüseyin Beşe'den bi'l-vesâye taleb iderim, sû'âl olunsun.*" didikde gibbe's-sû'âl mezbûr Hüseyin Beşe cevâbında, "*fi'l-vâkı' müdde'î-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr bir sandûka içinde kırk cild kitâb ile bir döşek ve bir beyâz yağmurluğu alâ-tarîki'l-emâne def' ü teslîm itmekle eşyâ-yı mezkûre yedinde olduğunu ve müteveffâ-yı mezbûrun verâseti karye-i mezbûrede sâkinler olan verese-i mezkûresine münhasıra olduğunu ikrâr lâkin müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûresini*

inkâr” idicek müdde‘î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup tüccâr tâ’ifesinden Hüseyin Beşe b. Mehmed ve Çilingir Mustafâ b. İsmâ‘îl nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup eserü’l-istişhâd, “*fi’l-vâkı’ işbu müdde‘î-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr Mustafâ Efendi b. Mehmed b. Süleymân vefâtından on beş gün mukaddem ben bi-emri’llâhi te‘âlâ vefât idersem, müdde‘î-i mezbûr için, sulbî kebîr oğlum Ahmed vasî-i muhtârım olup bu tarafta mevcûd bulunan mecmû‘-ı eşyâmı ahz u kabz ve karye-i mezbûrede sâkinler olan vereseme îsâl eyliye deyü mezbûr Ahmed’i bizim huzûrumuzda kabûlüne mevkûfen vasî-i muhtâr nasb u ihtiyâr ve ba‘dehû oğlu mezbûra i‘lâm ve ihbâr olundukda ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl eyledikten sonra mezbûr Mustafâ Efendi musırren ale’l-îsâ’ihî vefât eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.*” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın, mücebiyle ba‘de’l-hükm ve’t-tenbîh, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi‘ min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Sâlih Çelebi b. el-Hâc Mustafâ, Hasan Beşe b. Mustafâ, Ömer Beşe b. Osmân, Mehmed b. Hasan, Ahmed b. Ebûbekir, Ahmed b. Hasan, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

231 [33b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı’da Perendâthâtûn mahallesinde sâkine Ümmühânî bt. Abdullâh b. Abdurrahman nâm hâtûn tarafından ber-vech-i âtî hul‘ ve ibrâya vekîl olduğı zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân İmâm İbrâhîm Efendi b. Abdullâh ve Mustafâ Çelebi b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid İsmâ‘îl b. es-Seyyid Alî nâm kimesne meclis-i şer‘de, müvekkile-i mezbûrenin zevc-i muhâlî‘ı Mehmed Beg b. Abdullâh mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müvekkilem mezbûre Ümmühânî’nin zevci mezbûr Mehmed Beg ile beynlerinde hüsn-i zindegânîleri*

olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olduğu cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kūdun-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelinden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olup yetmiş guruş bedel-i hul' virmek üzere mezbûr Mehmed Beg ile bi'l-vekâle muhâla 'a-i sahîha-i şer'iyeye ile hul' olduğunda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl ve bedel-i hul' olmak olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu yedimden temâmen ahz u kabz eylediğinden sonra hukûk-ı zevciyyete ve bedel-i hul'-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Mehmed Beg'in zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi hukûk-ı zevciyyete ve müvekkile-i mezbûre Ümmühânî Hâtûn'dan tasaddî eylediği on bir İstanbul altunu ve üç tuğralı ve bir zincirli altun ve otuz altı guruş kıymetli iki kırmızı çuka biniş ve on sekiz guruş kıymetli bir kanaviz biniş ve iki kırmızı cedîd çuka dolama ve iki kırmızı çuka çakşır ve beş guruş kıymetli iki beyâz sâde ve on guruş kıymetli bir şâl kuşâk ve on guruş kıymetli fisdıkî şâl ve on üç guruş kıymetli üç boğça ve dört guruş kıymetli beş makreme ve altı guruş kıymetli iki destâr ve bir mest pâbûş ve karındaşı işbu hâzır bi'l-meclis el-Hâc Hamza yediyle virdiği on sekiz guruş kıymetli bir sincâbî çuka ferâce ve bir kutnî antarı ve bir sandâl çintyân ve serpûş ve yemenî ve bir (...?) antarı ve sandâl kürk kabı ve sâ'ir târîh-i kitâba gelince beynlerinde cereyân iden hukûka müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan müvekkile-i mezbûre Ümmühânî ile benim zimmetimizi ibrâ ve iskât eyledi." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Umdetü'l-mevâliü'l-fihâm İbrâhîm Efendi b. Yûsuf sâbık Galata kâdısı, el-Hâc Mustafâ Efendi b. Alî, İmâm İbrâhîm Efendi, Yûsuf Yazıcı b. Abdullâh, el-Hâc Ahmed b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Alî, el-Hâc Hamza b. Abdullâh, Mehmed b. Alî, Osmân Çelebi b. Abdullâh, Mehmed b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

Mahmiyye-i İstanbul'da Hüsrevpaşa türbesi kurbünde sâkine işbu işbu râfi'atü'l-vesîka Emetullâh bt. Abdurrahman nâm hâtûndan istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Karabaşmustafâağa mahallesi ahâlîsinden Aşçızâde el-Hâc Mehmed b. Hüseyin ve el-Hâc Mustafâ b. Ahmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr, meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihbâr, *"işbu müstahbere-i mezbûre Emetullâh Hâtûn'un zevci olup (...) zevci el-Hâc Hasan b. Abdullâh b. Abdummennân târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem İstanbullu oğlu Mehmed Re'îs'in örf-i mellâhinde sakız kayığı ta'bir olunur sefinesiyle İstanbul'dan cezîre-i Sakız'a gider iken esnâ-i tarîkde İbsala üzerinde sefîne-i mezbûre bi-emri'llâhi te'âlâ şiddet-i furtınadan nâşî gark oldukda, mezbûr el-Hâc Hasan dahi garîkan vefât eyleyüp cenâzesi İbsala'da defn olundu."* deyü muhbirân-ı mezbûrândan her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ tarîki'ş-şehâde haber virmeğîn, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed

233 [34a-1]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi celle şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Mahmûdpaşa kurbünde ber-vech-i müsafiret sâkin olan işbu râfi'ü'l-vesîka Osmân b. Süleymân nâm kimesne Mahmiyye-i İstanbul'da hazret-i sadr-ı a'zamîde ma'kûd meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Papasamak veled-i Anton ve cemâ'at başları(?) Nikogoz veled-i Anton nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"ben târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem yedimde mâlîm ve mülküm olan ma'lûmetü'l-evsâf bir re's Ermeniyye-i Acem câriyemi merkûmân Papasamak ve Nikogoz'a ale'l-iştirâki's-seviyy iki yüz otuz guruşa bâten bey' ve teslîm idüp anlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâken iştirâ ve*

tesellüm ve kabûl itmeleriyle, hâlâ semen-i merkûmu merkûmândan taleb ve da'vâ eylediğimde virmede ta'allül iderler, sû'âl olunup alıvirilmesi matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl ve akîbü'l-inkâr, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda (...) Mekkî Alî b. Mehmed ve el-Hâc Alî b. Ahmed ve Hasan b. Velî nâm kimesneler vech-i şer'î üzre şehâdet-i şer'îyye itmediklerinden nâşî cerh olunup ba'dehû müdde'î-i mezbûrdan şâhid-i âhar taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile eserü'l-istihlâf ve ba'de't-tahallüfi'ş-şer'î, mücebiyle müdde'î-i mezbûr Osmân merkûmân Papasamak ve Nikogoz'a bî-vech mu'ârazadan men birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Bekir b. Hüseyin, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed

234 [34a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Mehmed bin Ahmed bin Mehmed nâm kimesnenin anası ve tarafından zikr-i âtî da'vâya vekîli olduğu es-Seyyid Alî bin Mustafâ ve Mehmed bin Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu râfi'atü'l-vesîka Sâliha bt. Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'de, el-Hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem vakt-i zuhrda mahalle-i mezbûrede vâkı' hammâm külhânı karşusunda oğlum müvekkil-i mezbûr Mehmed'i amden bi-gayr-ı hakkın bıçak ile husyetinden ve sağ budundan iki yerinden darb u cerh itmekle, mezbûr el-Hâc Mehmed'den sû'âl olunup müceb-i şer'isi icrâ olunmak murâdımdır."* didikde gıbbe's-sû'âl mezbûr el-Hâc Ahmed cevâbında, *"fi'l-vâkı' dört gün mukaddem ber-vech-i muharrer mahall-i mezbûrede müvekkil-i mezbûr Mehmed bin Ahmed bin Mehmed'i amden bi-gayr-ı hakkın bıçak ile husyetinden ve sağ budundan iki yerinden darb u cerh eylediğini ikrâr ve i'tirâf"* itmeğın, mücebi

ber-i tâmm tevkîf olunup mâ vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî Kapudân b. Abdullâh, Mehmed Beşe b. Hasan, Bayrakdâr Hüseyin Beşe b. Hasan, Alî Beşe b. Mustafâ, Alî Beşe b. Mehmed, İbrâhîm bin Mustafâ.

235 [34a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Elhâcmemi mahallesinde sâkine Âmine bt. el-Hâc Ahmed b. Pîrî nâm hâtûnun li-ebeveyn karındaşı ve tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Sû'âlcî Mustafâ Çelebi b. Yûsuf ve İsmâ'îl Beşe b. Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasmda sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İbrâhîm Çelebi b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid İbrâhîm Çelebi b. es-Seyyid Alî nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Ahmed Beşe menzili ve bir taraftan ba'zan Mehmed Ağa menzili ve ba'zan tarîk-i hâss ve bir taraftan Topçular Kâtibi Mehmed Efendi menzili ve bir taraftan Venedik elçisi menzili ile mahdûd tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müşt Emil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i müvekkilem mezbûre Âmine Hâtûn'un ve nısf-ı şâyi'i-i âharı mezbûr es-Seyyid İbrâhîm'in ale'l-iştirâki's-seviyy mülkleri olmağla kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Âmine Hâtûn dahi nısf hisse-i şâyi'asını tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr es-Seyyid İbrâhîm'e kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu mezbûr es-Seyyid İbrâhîm Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eyledi, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû'u mezbûr es-Seyyid İbrâhîm'in olup kızkardeşim müvekkile-i mezbûrenin kat'â alâka ve medhali kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-

şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

(...?) el-Hâc Mustafâ, Sepetçi İsmâ'îl Beşe b. Siyâvüş, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm bin Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

236 [34a-4]

Mahrûsa-i Galata'da Arabcâmi'î mahallesinde sâkin Hazînedârzâde es-Seyyid Osmân Ağa b. Mehmed mahfil-i şer'de, merhûm es-Seyyid Alî Ağa eytâmının vasîleri işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafâ Çelebi b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna deĝin yedimde mülküm olup mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan Kapucuzâde Ahmed Beg mülkü ve bir taraftan benim bâĝçem ve iki taraftan cidâr-ı husn ve tarîk-i âmm ile mahdûd, dâhilen ulyâda üç bâb oda ve bir sofa ve kulle odası ve bir kilâr vüstâda bir matbah ve bir câmekân ve iki halvetli bir hammâm ve tahtında bir mahzen ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr arsa ve hâricen fevkânî üç bâb oda ve dehlîzi müşt Emil mülk menzilimi vasî-i mezbûr Mustafâ Çelebi'ye bi-tarîki'l-istiglâl üç yüz guruşa bey' ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyleyüp semen-i merkûm üç yüz guruşu merhûm-ı mezbûrun eytâmı mâlından olmak üzre vasî-i mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz eylediĝimden sonra vasî-i mezbûr Mustafâ Çelebi menzil-i mahdûd-ı merkûmu ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyye ve't-takâbüzü'l-mer'î kırk beşer guruşa olmak üzre işbu târîh-i kitâb senesi Zi'l-ka'desi guresinden üç sene temâmına dek cem'an yüz otuz beş guruşa akd ve ahd ile bana îcâr ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl itdîm.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mezbûr es-Seyyid Osmân Ağa yine meclis-i mezkûrda, vasî-i mezbûr Mustafâ Çelebi mahzarında takrîr-i kelâm idüp, *“eĝer benimçün müddet-i merkûme temâmına dek meblaĝ-ı mezbûr üç yüz guruş ile menzil-i merkûmun ücret-i lâzîmesini vasî-i mezbûra edâ mümkün olmazsa menzil-i mahdûd-ı merkûmu semen-i*

misli ile âhara bey'e ve semenini ahz u kabz ve deyn-i merkûmu vasî-i mezbûra edâ vü teslîme ve fazlasını bana îsâle ve noksân terettiüb iderse noksânını ben mâlımdan tekmîl itmek üzere tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Ağa b. el-Hâc İsmâ'îl Ağa'yı azl u in'izâlden masûnen vekâlet-i devriye-i şer'îyye vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.” didikde mezbûr Mehmed Ağa dahi ber-vech-i meşrûh vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve vesâyet-i lâzîmesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Ağa b. Halîl, Kapucuzâde Ahmed Beg, es-Seyyid el-Hâc Bekir Ağa, Yorgancı Halîl Çelebi, el-Hâc Ömer b. el-Hâc Halîl, Attâr Hüseyin Çelebi b. Abdullâh, Nâzır Mehmed Çelebi b. el-Hâc İsmâ'îl Ağa b. Nûh.

237 [34b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da İbrâhîmefendi mahallesinde Mehmed Çelebi b. Abdullâh nâm kimesne asâleten ve zevcesi Sâliha bt. Abdullâh b. Abdulmennân nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Abdullâh b. İbrâhîm ve Mustafâ b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten mahfil-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed b. Ramazân nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn zevcem müvekkile-i mezbûre Sâliha Hâtûn ile ale'l-iştirâki's-seviyy silk-i mülkümüzde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' ba'zan Mustafâ Efendi ve ba'zan Fâtıma Hâtûn menzilleri ve bir taraftan ba'zan (...) ve ba'zan Sakkâ Süleymân mülkleri ve bir taraftan İbrâhîm Çelebi [mülkü] ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve (...) ve tahtında mıhtab ve kenîf ve bir mikdâr eşçâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed'e bi'l-asâle ve bi'l-vekâle yüz seksen beş guruşa bey' ve*

temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen beş guruşu mezbûr Mehmed yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzili mahdûd-ı mezbûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li's-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî Çelebi b. Musli, Hasan Beşe b. Mustafâ, Hüseyin Beşe b. Hasan, Hüseyin b. Mehmed, Süleymâm b. Hasan, Halîl Çelebi b. Alî, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

238 [34b-2]

İngiliz tercemânlarından iken bundan akdem hâlik olan Corci veled-i Dimitraško'nun verâseti, zevce-i metrûkesi Kokona bt. Aleksandri nâm hâtûn ile sulbî evlâdı Aleksandri ve Petro ile Saltana'ya münhasıra olup kable't-taksîm merkûme Saltana dahi hâlike olup verâseti, anası merkûme Kokona ve li-ebeveyn er karındaşları merkûmân Aleksandri ve Petro'ya münhasıra olup kable't-taksîm merkûm Petro dahi hâlik olmağla verâseti, anası merkûme Kokona ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Aleksandri'ye münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye 1440 sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden 425 sehmi merkûme Kokona'ya 1015 sehmi merkûm Aleksandri'ye isâbet eylediği lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkûm Aleksandri asâleten ve mersûme Kokona tarafından bey'-i câ'i'z-zikri ikrâra vekîl olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Haçer veled-i Yani ve Sanan veled-i Panus nâm Ermenîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkir-i şer'ide sâbit ve vekâletine hükmi-i şer'î lâhık olan Natest veled-i Nikola nâm zimmî vekâleten, meclis-i şer'de, işbu sâhibü'r-rakîm Hraşnikozi veled-i Tinos nâm Ermenî muvâcehesinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*hâlik-i merkûm Corci'nin terekesinden olup*

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde vâkı' iki taraftan Yûsuf Ağa mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tabaka-i ulyâda bir bâb oda ve bir sofa ve tabaka-i vüstâda kezâlik bir bâb oda ve bir sofa ve süflâda bir matbah ve kenîf ve bi'r-i mâ ve sahrınc ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimizi merkûm Kozi'ye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz yetmiş guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz yetmiş guruşu müşterî-i merkûm Kozi yedinden bi-kadri'l-husas temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi merkûm Kozi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l- ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid İbrâhîm Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed, es-Seyyid Alî Çelebi b. Osmân, Kerâsteci el-Hâc Hasan, el-Hâc Hüseyin b. Velî, Mehmed Memi Ağa b. Mehmed, es-Seyyid el-Hâc Mahmûd, el-Hâc Ömer b. Mehmed Abâcı, Mahmûd Çelebi el-Münâdî.

239 [34b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de vâkı' Muhyiddînefendi mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Alî nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de, zevc-i mutallıkı işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr el-Hâc İbrâhîm hâlâ beni tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'ecclim ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâhî ta'yîn olunan dört yüz akçe ki cem'an iki bin dört yüz akçe hakkımı mezbûr el-Hâc İbrâhîm işbu meclis-i şer'de bana temâmen edâ vü teslîm eyledikde ben dahi yedinden ahz u kabz eylediğimden sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik.” didikde

gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l- vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed ve gayrihüm.

240 [34b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Selîmehâtûn mahallesinde sâkine [Zeyneb] ve Safiyye bt. Abdullâh nâm hâtûnlar, zâtları ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, mahrûsa-i mezbûrede Arabcâmi'-i şerîfi mahallesi avârızına mevkûfe nukûdun bi'l-fî'l mütevellîsi olan işbu râfî'ü'l-kitâb el-Hâc Ömer Efendi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ale'l-iştirâki's-seviyy silk-i mülkümüzde münselik olup sâbıku'z-zıkr Selîmehâtûn mahallesinde vâkı' bir taraftan el-Hâc Hasan mülkü ve iki taraftan Abdullâh Efendi ve Alî Ağa mülkleri ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tahtânî bir bâb oda ve kenîf ve bâğçe ve müşterek bi'r-i mâ ve zûkâk kapusunu müştemil mülk menzirimizi mütevellî-i mezbûr el-Hâc Ömer Efendi'ye bi-tarîki'l-istiglâl elli guruşa bey' ve teslîm idüp yedinde olan mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr elli guruşu mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzere mütevellî-i mezbûr el-Hâc Ömer Efendi yedinden ahz u kabz eylediğimizden sonra mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahlîyyeti's-şer'î ve 't-takâbüzü'l-mer'î târîh-i kitâbdan bir sene temâmına dek yedi buçuk guruşa icâr ve teslîm eyledikde biz dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledik.”* didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, mezbûretân Zeyneb ve Safiyye meclis-i mezbûrda, Burusavî Mehmed Çelebi b. Ahmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ecell-i mezbûr hulûlünde bizim için edâ-i deyn ve fekk-i istiglâl mümkün olmazsa menzil-i mahdûd-ı mezkûru semeni misli ile âhara bey' ve kabz-ı semene ve semen-i mezbûr ile deyn-i mezkûrumuzu edâya fazla kalursa bize îsâle ve umûr-ı mezkûra mütevakıfa olduğu husûsların küllisine azl u in'izâlden masûnen*

vekâlet-i devriye-i şer'iyeye ile mezbûr Mehmed Çelebi'ye tarafımızdan vekîl ve nâ'ibi menâb nasb u ta'yîn eyledik.” didiklerinde mezbûr Mehmed Çelebi dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l- ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

241 [35a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkine Â'îşe bt. Abdullâh nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de işbu râfî'ü'l-vesîka Mehmed b. Abdullâh nâm [kimesne] mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mezbûr Mehmed zevcim olup târîh-i kitâb günü beni bâinen tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin akçe mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm için bi'r-rızâ ta'yîn olunan üç yüz akçe ki cem'an bin üç yüz akçe mukâbelesinde icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile tasarrufunda olup mahalle-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cirân, ma'lûmü'l-hudûd Ayasofya-i sagîr vakfından bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve dehlîz ve kenîfi müştetil vakf menziline bâ-ma'rifet-i mütevellî bana ferâg ve tefvîz ben dahi tefevvüz ve kabûl eylediğimden sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.*” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed b. Ömer, Hallâc Mehmed Beşe, İbrâhîm b. Mustafâ, İbrâhîm b. Süleymân, Mustafâ b. Mehmed.

242 [35a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkin Taşçızâde eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Efendi b. eş-Şeyh Mustafâ Efendi nâm kimesne meclis-i şer'ede, li-eb er karındaşı Feyzullah nâm sagîrin anası ve tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan işbu râfi'atü'l-vesîka Âmine bt. Hasan nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "sagîr-i mezbûra ber-mûceb-i i'lâm bedel-i sulhdan on beş bin altı yüz akçe deynim olmağla babası müteveffâ eş-Şeyh Mustafâ Efendi'nin terekesinden yedimizde olan keşf hücceti mûcebince sekiz sehmden iki sehmi karındaşım sagîr-i mezbûr Feyzullah'ın ve bir sehmi benim hisseme ta'yîn ve tahsîs olunup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan karındaşlarım Molla Abdurrahîm ve sagîr Alî hisselerine ta'yîn olunan mahall ve bir taraftan İsmâ'îl Çelebi menzili ve bir taraftan ba'zan Abdullâh ve ba'zan es-Seyyid Hüseyin ve ba'zan Mehmed Re'îs menzilleri ve tarîk-i hâss ile mahdûd, tabaka-i ulyâda bir bâb oda ve tahtında bir bâb harâb bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve müşterek zûkâk kapusunu müştetil mülk menzilde olan bir sehmi hisse-i irsiye-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile sagîr-i mezbûr için vasiyye-i mezbûreye on bir bin yedi yüz otuz iki akçeye bey' ve teslîm ve merhûm Şa'bân Ağa nâm sâhibü'l-hayrın vakfından yevmî iki akçe mutasarrıf olduğum salât-hânlık cihetim dahi üç bin yüz sekiz akçe bedel mukâbelesinde sagîr-i mezbûr Feyzullah'a ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûr için iştirâ ve tesellüm ve tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr ile bedel-i ferâğ-ı mezbûr cem'an on dört bin sekiz yüz kırk akçeyi ber-mûceb-i i'lâm deynim olan on beş bin altı yüz akçenin mikdâr-ı mezkûruna takâs eyledikte vasiyye-i mezbûre dahi mukâsa ve kabûl eyleyüp mâ'adâsı olan yedi yüz altmış akçeyi dahi vasiyye-i mezbûre yedinden temâmen ahz u kabz itmeğın, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan bir sehmi hisse-i şâyi'am sagîr-i mezbûrun mülk-i müştêrâsı ve yevmî iki akçe cihet-i mezbûre hakk-ı makbûzu olmuşdur, benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup deynim olan meblağ-ı mezbûra ve menzil-i mahdûd-ı mezkûra ve babamız müteveffâyı mezbûr eş-Şeyh Mustafâ Efendi'nin kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr terekesine müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik." didikte gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ hüve'l-

vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn min Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. el-Hâc Osmân, Ahmed Kapudân b. Mustafâ, Osmân Çelebi b. İbrâhîm, Münâdî Osmân Çelebi b. Ahmed, Hasan Çavuş b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mustafâ Çelebi b. Hüseyin, Molla Mehmed b. Ahmed.

243 [35a-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Mehmed b. Ahmed b. Mehmed nâm kimesnenin anası ve tarafından zikr-i âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîl olduğu Mustafâ Çelebi b. Ahmed ve Alî Çelebi b. Velî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Sâliha bt. Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer‘de, işbu râfî‘ü’l-kitâb el-Hâc Ahmed b. Mehmed nâm kimesne bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mezbûr el-Hâc Ahmed târîh-i kitâbdan on gün mukaddem oğlum müvekkil-i mezbûr Mehmed’i mahrûsa-i mezbûre hâricinde Kalkâncı mahallesinde vâkı‘ hammâm kurbünde sağ burnundan ve husyetinden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh itmekle müceb-i şer‘isini mezbûr el-Hâc Ahmed’den ba‘de’d-da‘vâ ve’l-ikrâr mücebi ber-i tâmm tevkîf olunmuşidi, el-hâletü hâzihi beynlerine muslihûn tavassut idüp da‘vâ-yı mezkûresinden oğlum müvekkil-i mezbûru mezbûr el-Hâc Ahmed ile otuz beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde oğlum müvekkil-i mezbûr dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz beş guruşu mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden bi’t-temâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledikten sonra cerh-i mezkûra ve mâ yuhdes anhûya müte‘allika, âmme-i da‘vâdan mezbûr el-Hâc Ahmed’in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikde ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr otuz beş guruşu müte‘allika, âmme-i da‘vâdan oğlum müvekkil-i mezbûr Mehmed’in ve benim zimmetimizi ibrâ ve ıskât eyledi.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî aşer min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Mü'ezzin Molla Hüseyin b. Habîb, Halîl Çelebi b. Velî, es-Seyyid Alî Çelebi b. el-Hâc Mustafâ, Hasekî Mustafâ Ağa, Mustafâ Beşe b. Alî, Halîl Beşe b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Hasan, Alî Beşe b. Velî(?).

244 [35a-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' İbrâhîmefendi mahallesinde sâkin Yûsuf b. Abdullâh nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve zevcesi Hadîce bt. Abdurrahîm b. Abdullâh nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîli olduğu merkûmenin zâtını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân İbrâhîm Çelebi b. Muharrem ve Hüseyin b. Abdullâh şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten, meclis-i şer'de, mahalle-i mezbûrede sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Sâliha Hâtûn bt. Abdullâh b. Abdurrahîm tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan zevci Mehmed b. Mahmûd mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti' sudûruna değin zevcem müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn ile yedimizde ale'l-iştirâki's-seviyy mülkümüz olup mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan ba'zan Alî Beşe ve ba'zan Abdullâh mülkleri ve bir taraftan ba'zan müvekkile-i merkûme Hadîce Hâtûn ve ba'zan Fâtıma Hâtûn mülkleri ve bir taraftan Zahîre Emîni âhûru ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk müşterek menzil arsamızı, bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfik tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i merkûme Sâliha Hâtûn'a kırk guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hısas müvekkile-i mezbûre yedinden temâmen alup kabz [eyledik], ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i mezbûre bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi müvekkile-i mezbûre Sâliha Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük (...) b. Ömer Çelebi, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Süleymân b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Sirmakeş Mustafâ, Bursalı Muhzır Mehmed.

245 [35b-1]

Deryâ-i sefid cezîrelerinden Eşkenos(?) cezîresi ahâlîsinden olup tüccâr tâ'ifesinden Dimitri veled-i Kostantin nâm zimmî mahfil-i şer' de, cezîre-i Rodos ahâlîsinden işbu râfi'ü'r-rakîm Anderon veled-i Nikos nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“Anton'a târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem Mısr-ı Kâhire tarafında Medîne-i Reşîd'de selâmet ile İstanbul'a vardığımda mâlımdan (...) yüz guruş vireceğim deyü va'd eyleyüp ba'dehû selâmet ile İstanbul'a geldiğimde va'd-i mezkûruma binâ'en, meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mezbûr Anderon'a def' ü teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz eyledikten sonra ben meblağ-ı mezbûr (...) merkûm Anderon'dan taleb ve da'vâ eylediğimde merkûm Anderon dahi ber-vech-i muharrer (...) ahzını münkir olmağla beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi merkûm Anderon ile beni (...) üzerine inşâ-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr (...) bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eylediğimden sonra mâ'adâsı olan yetmiş guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Andon'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr otuz guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Mehmed, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

246 [35b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkine olup zâtı İbrâhîm b. Mustafâ ve Yûsuf b. Abdullâh ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Â'îşe bt. Abdullâh nâm mühtediyye mahfil-i şer' de, zevc-i muhâlî'ı işbu hâmilü'r-rakîm Mikail veled-i Corci nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem merkûm Mikail ile zevciyyet beynimizde kâ'im iken mâlımdan bir def'a elli guruş ve bir def'a otuz altı guruş ki cem'an seksen altı guruş ikrâz ve teslîm ve ol dahi yedimden iktirâz ve tesellüm itmeğin, hâlâ sû'âl olunup meblağ-ı mezbûrun aliverilmesi murâdımdır."* didikde gıbbe's-sû'âl, merkûm Mikail cevâbında, *"fi'l-vâkı' müdde'îyye-i merkûme Â'îşe yedinden ancak elli guruş ahzını ikrâr ziyâde kabzını inkâr eylediğinden mâ'adâ meblağ-ı mezbûr elli guruşu yedimde olan hüccet-i şer'îyye mantûkunca mezbûrenin emriyle masârif-i ma'lûmesine harc u sarf eylediğim cihetle müdde'îyye-i mezbûre meblağ-ı mezbûra müte'allika, da'vâdan zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi."* deyü def'le mukâbele idicek, gıbbe'l-istintâk, *"fi'l-hakîka merkûm Mikail meblağ-ı mezbûr elli guruşu ber-minvâl-i muharrer emr ile masârif-i ma'lûmesine sarf itmekle meblağ-ı mezbûra müte'allika, da'vâdan merkûmun zimmetini ibrâ ve iskât"* eylediğini mezbûre Â'îşe ikrâr ve i'tirâf idüp ve ba'dehû meblağ-ı mezbûr otuz altı guruş için müdde'î-i mersûmeden beyyine taleb olundukda bir vechile ikâmet-i beyyineye kâdire olmayup ve yemîn dahi virmemegiğin, mücebiyle müdde'î-i mezbûra bilâ-vech-i şer'î mersûm Mikail'e mu'ârazadan men' birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed Burusavî.

247 [35b-3]

Tüccâr tâ'ifesinden Dimo veled-i Todori nâm zimmî meclis-i şer' de, seffine re'îslerinden işbu hâmilü'r-rakîm Angli veled-i Yorgaki nâm zimmî muvâcehesinde bi-tav'ihî ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem ticâret*

ile Mısr-ı Kāhire tarafında medîne-i İskenderiye'de re'îs-i merkūma iki zenbîl içinde cem'an doksan dört vukıyye kahvemi navl-ı ma'lûm ile İstanbul'a nakl için def' ü teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ahz ve sefînesine vaz' ve İstanbul'a gelürken esnâ-i tarîkde Yediburun nâm mahalde Malta keferesinden Burunsuz nâm harbî müsâdif eyledikde merkūm Angli sefînesini başdan kara idüp ve içinde olan emvâl ve eşyâsını ve benim kahvemi dahi taşraya ihrâc ve kabz ve âhara bey'le istihlâk eylemişidi deyü da'vâ eylediğimde ol dahi zikr olunan kahve sefîneden ihrâc olunmayup harbî kefere ahz eyledi deyü ihrâcî inkâr ve ben müdde'âmı [beyâna] kâdir olmayup merkūm Angli Re'îs'i tahlîf sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüp merkūm Angli Re'îs ile beni fedâ'en li'l-yemîn otuz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz guruşu mersûm Angli Re'îs yedinden bi't-temâm ahz u kabz eylediğimden sonra sâbiku'z-zikr kahveye müte'allika, âmme-i da'vâdan merkūm Angli Re'îs'in zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr otuz guruşu müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Sâlih Çavuş b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrerm, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Molla Mehmed b. Yûsuf , Alî b. Ahmed.

248 [35b-4]

Mahrûsa-i Galata nevâhîsinden Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Arnavud nâm karyede sâkin iken bundan akdem hâlik olan Acardoka veled-i Safer nâm zimmînin verâseti, zevce-i metrûkesi Korteşa bt. Kostantin nâm nasrâniyyeye ve sulbî kebîr oğulları Anştaş ve Hırstaki ve Dimitri ile sulbiyye kebîre kızları Maryora ve Erkiri'ye münhasıra olup ba'dehû mezbûr Dimitri dahi hâlik olmağla verâseti, anası mezbûre Korteşa ile li-ebeveyn karındaşları mezbûrûn Anştaş ve Hırstaki ve Maryora ve

Erkiri'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra mezbûr Anştaş ile sinn ve cüssesinin hadd-i bulûğa tahammülü olup ve bulûğunu dahi dahi mukırr ve mu'terif olan mezbûr Hırıstaki asâleten ve şahsı Dırako veled-i Yani ve Hırısto veled-i Anton nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Korteşa kendi tarafından asâleten ve mezbûretân Maryora ve ve Erkiri taraflarından husûs-ı âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu yine mezbûretânın şahıslarını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân mu'arrişân-ı mezbûrân Dırako ve Hırısto şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten, meclis-i şer'de, hâlik-i mezbûrun li-ebeveyn karındaşı işbu hâmilü'r-rakîm Yanaki nâm zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mezbûr Yanaki karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Andreya ve bir taraftan Tori nâm zimmîler mülkleri ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda iki bâb oda ve dehlîz, vüstâda iki bâb oda ve dehlîz ve süflâda mahzen ve kenîf ve müşterek bi'r-i mâyı müştemil mülk menzilini mukaddemâ mevrûsumuz hâlik-i merkûm Acardoka'ya yedi yüz guruşa bey' idüp lâkin bey'-i mezbûr hakkında muvâza'a olmağla hâlâ biz akd-i mezbûru beynimizde ba'de'l-fesh, menzil-i mezbûru (...) yine mezbûr Yanaki'ye teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz eyledikten sonra menzil-i mezbûr-ı ma'lûma müte'allika, âmm-e da'vâdan mezbûr Yanaki'nin zimmetini asâlet ve kefâlet-i mahkiyelerimiz hasebiyle ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik, binâ'en-aleyh menzil-i mahdûd-ı mezbûr kemâ fi'l-evvel mezbûr Yanaki'nin mülk-i müştêrâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymâ(?) b. Abdullâh (...), Serbölük Halîl Ağa, Serbölük İbrâhîm Çelebi, İbrâhîm b. Mustafâ, Osmân b. Ahmed, Yorgi veled-i Tanaş, Dimitri veled-i Nikola, Yanaki Re'îs, Kürkçü Roşev(?) b. Dimitrani.

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Arnavud karyesi sükkânından Yanaki veled-i (...) nâm zimmî meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-vesîka Abdurrahman b. el-Hâc (...) nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti sudûruna deĝin yedimde mülküm olup karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Andreyâ ve bir taraftan Tori nâm zimmîler mülkleri ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd tabaka-i ulyâda iki bâb oda ve dehlîz vüstâda iki bâb oda ve dehlîz ve süflâda mahzen ve kenîf ve müşterek bi'r-i mâyi müştemil mülk menzilimi (...) mezbûr Abdurrahman Aĝa'ya bi-tarîki'l-istiglâl üç yüz altmış guruşa bey' ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl semeni olan meblaĝ-ı mezbûr üç yüz altmış guruşu mezbûr Abdurrahman Aĝa yedinden temâmen ahz u kabz eylediĝimden sonra mezbûr Abdurrahman Aĝa menzil-i merkûmu ba'de't-tahliyyeti's-şer'î ve't-takâbüzü'l-mer'î târîh-i kitâbdan bir sene temâmına deĝin bana kırk guruşa icâr ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim.*" dididkde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük Halîl Çelebi, Serbölük İbrâhîm Çelebi, İbrâhîm b. Mustafâ, (...), Süleymân b. Ahmed, Alî Beg b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed.

250 [36a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Panayot veled-i () nâm şâbb-ı emred meclis-i şer' de, işbu hâmilü'r-rakîm Pereşkva veled-i Paskal nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*merkûm Pereşkva bundan akdem yedi nefer refiki ile beni apardup daĝa götürüp fi'l-i şeni' kasd eylediklerinde ben dahi kendümü tahlîs murâd eylediĝimde bir elmâs yüzük ve bir mikdâr akçe ve ba'zı eşyâlarım zâyi' olmuşidi deyü merkûm Pereşkva'dan da'vâ sadedinde olduğumda beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden beni mersûm Pereşkva'nın gıyâbında babası işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Paskal ile atmış guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru*

kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mersûm Paskal yedinden temâmen ahz u kabz eylemişidim, hâlâ mersûm Pereşkva zuhûr itmekle bâlâda tahrîr olunan minvâl üzre husûs-ı merkûma ve mârrü'z-zikr elmâs yüzüğe ve akçeye ve sâ'ir zâyi' olan eşyâlarıma müteallika, âmme-i da'vâdan mersûm Pereşkva'nın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde merkûmân Pereşkva ve Paskal dahi bana medfû'u olan bedel-i sulh-ı merkûm altmış guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Deli(?) İbrâhîm b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Ebûbekir b. Hüseyin, Lazari veled-i Lefter, Panayot veled-i Moster(?), Manol veled-i İlya, Pereşkva veled-i Yemandri, Pelaş veled-i Koci, Devid veled-i Koci.

251 [36a-3]

Vilâyet-i Anadolu'da vâkı' Trabzon kazâsı muzâfâtından Akçaâbâd nâhiyesine tâbi' Mersîn nâm karye ahâlîsinden olup Suma(?) kasabasında ticâret vechi üzre mütemekkin olduğu hâlde bundan akdem hâlik olan Panayot veled-i Yani veled-Kiryako nâm zimmînin verâseti, karye-i mezbûrede sâkine zevce-i metrûkesi Peruza bt. Kirmaki veled-i Yani ve anası Moskadide(?) bt. Papatodori veled-i Yani nâm nasrâniyyelere ve sulbiyye sagîre kızı Semireniye'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Yorgi ile li-ebeveyn kız karındaşı Sofya nâm nasrâniyyeye münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yetmiş iki sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden 9 sehmi zevcesi merkûme Peruza'ya, 12 sehmi anası mersûme Moskadide'ye, 36 sehmi kızı sagîre-i merkûme Semireniye'ye, 10 sehmi er karındaşı merkûm Yorgi'ye, 5 sehmi kız karındaşı merkûme Sofya'ya isâbet idüp ve merkûme Peruza dahi sagîre-i merkûme Semireniye'nin kibel-i şer'den mansûb vasîsi olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir oldukdan sonra merkûm Yorgi ile merkûmât Piruze ve Moskadide ve Sofya

taraflarından zikr-i âti meblağı taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve kendülere îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olduğu ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye sâbit olan Panayot veled-i Aleksî nâm zimmî meclis-i şer'de, abâcî tâ'ifesinden dîger Panayot veled-i Manol veled-i (...) nâm zimmîler karındaşı ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan işbu râfi'ü'r-rakîm Tanaş veled-i (...) mahzarından bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*hâlik-i merkûm Panayot'un mersûm dîger Panayot zimmetlerinde cihet-i deyn-i şer'î yüz seksen gurusu hakkı olmağla meblağ-ı mezbûru kable'l-ahz hâlik olup meblağ-ı mezbûr verese-i mezbûreye mevrûs olmağla hâlâ ben meblağ-ı mezbûr yüz seksen gurusu verese-i mezbûre taraflarından vekâletim hasebiyle (...) ve Panayot yedlerinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim.*" didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Alî Çelebi b. Ahmed, Mustafa Beşe b. Hüseyin , Halîl Çelebi b. Mustafâ, Kostantin veled-i Aleksî, (...), Nikola veled-i (...), Lazari veled-i Sufayo, Ruka veled-i Yorgi, Panayot veled-i Yorgi.

252 [36a-4]

Vilâyet-i Anadolu'da vâkı' Trabzon kazâsı muzâfâtından Akçaâbâd nâhiyyesine tâbi' Mersîn nâm karye ahâlîsinden olup Suma(?) kasabasında ticâret vecihî üzre mütemekkin olduğu hâlde bundan akdem hâlik olan Panayot veled-i Yani nâm zimmînin verâseti, karye-i mezbûrede sâkine zevce-i metrûkesi Peruza bt. Kirmaki veled-i Yani ve anası Moskadide bt. Papa Todori veled-i Yani nâm nasrâniyyelere ve sulbiyye sagîre kızı Semireniye'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Yorgi ile li-ebeveyn kız karındaşı Sofya nâm nasrâniyyeye münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yetmiş iki sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden 9 sehm zevcesi merkûme Peruza'ya, 12 sehmi anası mersûme Moskadide'ye, 36 sehmi kızı sagîre-i merkûme Semireniye'ye, 10 sehmi er karındaşı merkûm Yorgi'ye 5 sehmi merkûme Sofya'ya isâbet idüp ve merkûme Piruza dahi sagîre-i merkûme Semireniye'nin kıbel-i şer'den

mansûb vasîsi olduğu lede'ş-şer'î'l-enver [36b] zâhir oldukdan sonra merkûm Yorgi ile merkûmât Peruza ve Moskadide ve Sofya taraflarından zikr-i âtî meblağı taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve kendülere îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olduğu ber-mûceb-i hüccet-i şer'îyye sâbit olan Panayot veled-i Aleksî nâm zimmî meclis-i şer'de, abâcî tâ'ifesinden işbu işbu râfî'ü'r-rakîm İstefan veled-i Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“hâlik-i merkûmun merkûm İstefan zimmetinden cihet-i karz-ı şer'îden yüz gurusı hakkı olmağla meblağ-ı mezbûru kable'l-ahz hâlik olmağla meblağ-ı mezbûr, verese-i mezkûresine mevrûs olmağın hâlâ ben meblağ-ı mezbûr yüz gurusu verese-i mezkûre taraflarından vekâletim hasebiyle mezbûr İstefan yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim.”* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Halîl, es-sâbıkûn, es-sâbıkûn.

253 [36b-1]

Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ü tahrîriçün bi'l-iltimâs savb-ı şer'î'l-enverden irsâl olunan Mevlânâ Yahyâ Efendi b. Yûsuf Efendi Mahrûsa-i Galata nevâhîsinden Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Kuruçeşme nâm karye sâkinelerinden Maryora bt. Acisaro nâm nasrâniyyenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, karye-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Dumaki veled-i Yani nâm zimmînin verâseti, zevce-i metrûkesi Feroşna bt. Kostantin nâm nasrâniyyeye ve sulbî kebîr oğulları Kostantin ve İstefani ve Radukalu'ya ve sulbiyye kebîre kızı diğeri Maryora'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz sekiz sehmden mu'teber olup sihâm-ı mezbûreden bir sehmi mezbûre Feroşna'ya ve ikişer sehmi mezbûrûn Kostantin ve İstefani ve Radukalu'dan her birine ve bir sehmi mezbûre diğeri Maryora'ya isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr Radukalu asâleten ve merkûm Kostantin kendi tarafından asâleten ve karındaşı merkûm İstefani tarafından husûs-ı

âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu Lefter veled-i Armiya ve Pelaki veled-i Dimitri nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olmağla vekâleten ve şahsı Kürkcübaşı Manolaki veled-i Yani ve Atamatca veled-i Canko ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Feroşna kezâlik asâleten ve mezbûre dîger Maryora tarafından husûs-ı câ'i'l-beyânı ikrâra vekîli olduğu mezbûrenin şahsını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Panayot veled-i Lefter ve Karabet veled-i Artun nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûre Lefter vekâleten, meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Maryora muvâcehesinde İngiliz ilçisi baştercemânı Yogaki veled-i Kiryako tarafından sâbitü'l-vekâle vekîli Dimitri veled-i Pereşkva hâzır olduğu hâlde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mûrisimiz hâlik-i merkûm Dumaki'den bize mevrûs olup karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan leb-i deryâ ve bir taraftan Boğdan Begi Mihâl Voyvoda yalısı ve bir taraftan Tabîb Dimitraki yalısı ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî sagîr ve kebîr dört bâb oda ve bir sofa ve tahtânî dört bâb oda ve bir matbah ve iki mahzen ve bi'r-i mâ ve kenîf ve âhûr ve bir mikdâr bâğçeyi müştamil yalı ta'bîr olunur mülk menzili mukaddemâ cümlemiz merkûm Yogaki tercemâna yedinden istidâne ve kabz eylediğimiz bin beş yüz guruş mukâbelesinde istiglâl idüp lâkin biz deyn-i mezbûru merkûm Yogaki'ye bi't-temâm edâ ve menzil-i mezbûru rehînden fekk ve kabz eylediğimizden sonra menzil-i mahdûd-ı merkûmu mezbûre Maryora'nın yedinde olan beş kıt'a mubâyâ'a hüccetleri nâtika olduğu üzre cemî' tevâbi'i ve kâffe-i mürâfıkı ile tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile tashîh-i mezbûr üzre her birimiz hisselerimizi min haysi'l-mecmû' yedi bin guruşa mezbûre Maryora'ya bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl semen-i merkûmu bi-kadri'l-husas her birimiz yedinden temâmen alup kabz eylemişidik, hâlâ biz menzil-i mezbûrun aynına ve semenine ve gabn-ı fâhiş ve gabn-ı tagrîrine müte'allika, amme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan mezbûre Maryora'nın zimmetini her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik, binâ'en-aleyh menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâtemilehî ve yahvîhi merkûme Maryora'nın mülk-i müştêrâsı olup bizim kat'â alâka ve medhalimiz kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an bâ's olunan Çukadâr Mustafâ Beşe ve Muhzır Mustafâ ile meclis-i

şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm İbrâhîm Efendi b. Hüseyin, Mehmed Usta b. Halîl, Mustafâ Ağa b. Hüseyin, Ahmed b. Alî, Ahmed b. Alî, Ahmed b. Mehmed, Hüseyin b. Ahmed, el-Hâc Yûsuf b. Ömer, Ahmed Çelebi b. Abdurrahman, el-Hâc Mustafâ b. Ya'küb, Mustafâ b. Abdurrahman, Mehmed b. Receb Ahmed b. İbrâhîm, Mehmed b. Ali, el-Hâc Süleymân b. Mahmûd.

254 [36b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Hırisdoli veled-i Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hâc Halîl Ağa b. el-Hâc İbrâhîm nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihî ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümdede münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Yûsuf Efendi menzili ve bir taraftan Kerâsteci el-Hâc İbrâhîm menzili ve bir taraftan Aciyani menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve dehlîz ve tahtında bir bâb oda ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve 'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve 'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Halîl Ağa'ya üç yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşu mezbûr el-Hâc Halîl Ağa yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr el-Hâc Halîl Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Ağa b. İbrâhîm, Hüseyin Efendi b. Abdurrahman, Ahmed Beşe b. Mehmed, Mehmed Yazıcı, Velî Beşe b. Alî, Mustafâ Beşe b. Hüseyin, Serbölük İbrâhîm ve Halîl Ağa.

255 [37a-1]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî, bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Habbâz tâ'ifesinden Arton veled-i Arakil nâm Ermenî meclis-i şer' de, işbu hâmilü'r-rakîm Tatyos veled-i Kiragos nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Tatyos yedinden bundan akdem ahz ve âhara bey' ve kabz-ı semen eylediğim etmek semeninden ba'de küll-i hisâb altı bin yedi yüz yigirmi akçe ve ciheti havâleden dahi dört bin akçe ki cem'an on bin yedi yüz yigirmi akçe zimmetimde deynim olmağla meblağın-i mezbûründen mâ'adâ târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik, ba'de'l-yevm sâbıku'z-zikr on bin yedi yüz yigirmi akçeden gayrı birbirimiz ile kat'â da'vâ ve nizâ'mız kalmamışdır.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Beşe b. Abdullâh, Süleymân b. Fazlı, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Evanos veled-i Kirkor, Mardoros veled-i Tomas.

256 [37a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Avnîefendi mahallesinde sâkine Şerîfe bt. el-Hâc Halîl b. Mustafâ nâm hâtûnun li-ebeveyn karındaşı ve tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İmâm

Alî Efendi b. Hasan ve Molla Mustafâ b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan es-Seyyid Osmân Çelebi b. el-Hâc Halîl nâm kimesne meclis-i şer'de, li-eb karındaşları işbu râfi'ü'l-kitâb İbrâhîm b. el-Hâc Halîl nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*kasaba-i mezbûrede Elhâcalî mahallesinde vâkı' bir taraftan Dellâk Ömer menzili ve bir taraftan el-Hâc Süleymân ve bir taraftan tarîk-i hâss ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve bir sofa, vüstâda iki bâb oda ve bir sofa, süflâda muhtab ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bâğçeyi müştetil mülk menzilin dokuz sehmden bir sehm-i şâyi'i, akd-i âtî sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülkünde münselik olmağla müvekkilem mezbûre dahi menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan bir sehm hisse-i şâyi'asını tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc İbrâhîm'e yigirmi beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi beş guruşu mezbûr el-Hâc İbrâhîm yedinden ahz u kabz eyledi, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan bir sehm hisse-i şâyi'ası mezbûr el-Hâc İbrâhîm'in mülk-i müştêrâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Berber Usta Mehmed, Mustafâ Beşe b. Hasan, Abdullâh b. Ali, Abdurrahman b. Ali, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed.

257 [37a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Şehsuvâr mahallesinde sâkin es-Seyyid Mehmed Çelebi b. el-Hâc Abdalbâkı' nâm kimesne meclis-i şer'de, merhûm Garîk Alî Beg nâm sâhibü'l-hayrın vakfi mütevellîsi olan işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Sâlih b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mahmûd Çelebi menzili ve bir taraftan Uncu Süleymân mülkü ve bir taraftan Haffâf Abdî veresesi mülkleri ve bir taraftan tarîk-i*

âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda üç bâb oda ve iki sofa ve tahte-bend ve tabaka-i vüstâda iki bâb oda ve bir kilâr ve kenîf ve süflâda mıhtab ve bi'r-i mâ ve havluyu müştemil mülk menzilimi bi-tarîki'l-istiglâl, mütevellî-i mezbûr el-Hâc Sâlih'e yüz seksen guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer yedinde olan mâl-ı vakf-ı mezbûr ile iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzere mütevellî-i mezbûr el-Hâc Sâlih yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledidğimden sonra mezbûr el-Hâc Sâlih menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyye ve't-takâbüzü'l-mer'î senevî yigirmi yedişer guruşa olmak üzere târîh-i kitâbdan iki sene temâmına değin elli dört guruşa bana icâr ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Alî Efendi b. Ömer, Ahmed Efendi b. Süleymân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

258 [37a-4]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkine ve zâtı es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Alî ve Mustafâ Beşe b. İbrâhîm nâm kimesne[ler] ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtıma bt. Halîl nâm hâtûn meclis-i şer'de zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan b. Alî nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "zevcim mezbûr Hasan ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Hasan ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-i mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmm-i da'vâdan her biri âharın zimmetini ibrâ' ve iskât eylediler." didikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Molla Mehmed b. Yûsuf, Mukayyid Molla İbrâhîm.

259 [37a-5]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan irsâl olup ol dahi Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Arnavud nâm karyede sâkine Roksandra bt. İskerletzâde Aleksandra nâm nasrâniyyenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, şahsı sadrî kebîr oğulları olup hâlâ Dîvân tercemânı olan Likoraşko ve Aleksandri veled-i Ratah ta'rîfleriyle mu'arrefe olan merkûme Roksandra meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, sarrâf tâ'ifesinden işbu sâhibü'r-rakîm Saços veled-i Manas nâm Ermenî muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan ba'zan Kuyucu Panayot veled-i Yani ve ba'zan Uskulun(?) ve ba'zan Aleksandri veled-i Hırsto nâm zimmîler mülkleri ve bir taraftan tarîk-i [37b] âmm ve bir taraftan ba'zan Kürkcü Panayot veled-i Manol ve ba'zan tarîk-i âmm ve bir taraftan sâhil-i bahr ile mahdûd, hâriciyye ve dâhiliyye fevkânî altı bâb oda ve bir sofa ve iki halvetli bir hammâm ve câmekân ve bir kilâr ve bir sagîr matbah ve bir kebîr matbah ve kenîf ve tahtânî on iki bâb oda ve iki kıt'a kârgîr mahzen ve bir sofa ve üç kenîf ve liman ve üç bi'r-i mâ ve merkûm Panayot tarafında dâhilen (...) kurbünde (...) ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil yalı ta'bîr olunur işbu mülk menzîlimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfik merkûm Saços'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile sekiz bin guruş ile adedi mechûl bir kabza fülûsa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz bin guruş ile adedi mechûl bir kabza fülûsu müşterî-i merkûm Saços yedinden bi't-temâm ahz u kabz ve sâbıku'z-zikr bir kabza fülûsu işbu meclis-i şer'de itlâf ve izâ'at eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve*

yahvîhi müşterî-i merkûm Saços'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafa ile meclis-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis işrîn min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Fahrü'l-akrân Kapucubaşı Süleymân b. Murâd, İbrâhîm Efendi b. Hüseyin el-İmâm, es-Seyyid el-Hâc Ahmed b. es-Seyyid Yûsuf, el-Hâc Yûsuf b. Abdullâh Berber, Hüseyin Usta b. Ahmed, Mustafâ Çelebi b. Hüseyin, el-Hâc Mustafâ b. Ya'küb, Bölükbaşı İbrâhîm b. Hüseyin, Mehmed Çelebi b. Alî Bûstânî, Ahmed b. Bekir, Yasakçı es-Seyyid Alî Beşe, Mehmed Beşe b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Hüseyin Berber, İsmâ'îl Beşe b. Hüseyin, Ali Beşe b. Muslı, Mehmed Usta b. Hüseyin, İsmâ'îl b. Mahmûd, Mihal veled-i Nagme, Ariton veled-i Mardros, Kirkor veled-i Asdar, Filos veled-i Mardros, Ariton veled-i Nezar, Neşan veld-i Simon, Dimitri veled-i Yani.

260 [37b-1]

Mahrûsa-i Galata ve tevâbi'inde vâkı' hallâc tâ'ifesinin kethüdâları işbu râfi'ü'l-vesîka Usta Halîl b. Abdulcelîl nâm kimesneden ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra tâ'ife-i merkûmenin müsinn ve ihtiyârlarından Hasan b. Ahmed ve Alî b. Osmân ve Mehmed Çelebi b. Ömer ve Ahmed b. Alî ve Mehmed b. Osmân ve Ahmed b. Mehmed ve Mustafâ b. Mehmed ve İsmâ'îl b. Hamza ve İbrâhîm b. Mustafâ ve İbrâhîm b. Osmân ve Mustafâ Çelebi b. Ahmed ve el-Hâc Halîl b. İbrâhîm ve es-Seyyid İbrâhîm b. es-Seyyid Osmân ve Alî Beşe b. Ahmed ve Ahmed Beşe b. İsmâ'îl ve Hasan b. İbrâhîm nâm kimesneler ile Yorgi veled-i Aslan ve İstavri veled-i Todori ve Sava veled-i Aslan nâm zimmîler ve sâ'irleri li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırûn olup eserü'l-istihbâr, "*fi'l-hakîka kethüdâmız olan mezbûr Usta Halîl emânet ve diyânet birle ma'rûf ve mu'temed ve müstakîm kimesne olup*

hüsn-i sülûk üzre olmağla her vechile kendüden hoşnûd ve râzılar” deyü mezbûrundan her biri keyfiyyet-i muharrereyi haber virüp mârrü’z-zikr kethüdâlık yine mezbûr Usta Halîl üzerinde ibkâ ve mukarrer kılınup ve işbu hâzır bi’l-meclis Usta Ahmed b. Mehmed’in Yiğitbaşı nasb u ta’yîn olunmasını iltimâs itmeleriyle zikr olunan kethüdâlık, tâ’ife-i merkûmenin talepleriyle mezbûr Usta Halîl üzerinde ibkâ ve mukarrer olunup ve mezbûr Usta Ahmed tâ’ife-i merkûmeye Yiğitbaşı nasb u ta’yîn olunup mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Zi’l-ka’deti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Serbölük Halîl, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Sirmakeş Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

261 [37b-2]

Mahrûsa-i Galata dâhilinde vâkı’ Bereketzâde mahallesinde sâkin Fransız tüccârlarından Kuston veled-i Kuston tarafından menzil-i câ’i’z-zikri âhara bey’ ve semenini ahz u kabz ve kendüye îsâle ve umûr-ı mezkûra mütevakkıf olduğu husûsların küllîsine vekîli olduğu Yasakçı İbrâhîm Beşe b. Mahmûd ve Ahmed Beşe b. Osmân nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkir-i şer’îde şer’an sâbit ve vekâletine hükm-i şer’î lâhık olan yine Fransız tüccârlarından Davit Maci veled-i Agusti mahfil-i şer’de, işbu hâmilü’r-rakîm Meşiva veled-i Menahim nâm Yahûdî muvâcehesinde tercemân Franko hâzır olduğu hâlde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değın müvekkilim gâ’ib-i merkûm Kusto’nun yedinde mülkü olup mahalle-i merkûmede vâkı’ bir taraftan Borihor veled-i Handriya menzili ve bir taraftan İshak Yahûdî menzili ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda altı bâb oda, vüstâda üç bâb oda ve bir sofa ve bir matbah, süflâda iki mahzen ve fevkânî ve tahtânî bir bâb kârgîr mahzen ve kenîf ve sahrınc ve bi’r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştemil olup arsasının senevî Ayasofya-i kebîr vakfına iki yüz akçe mukâta’a-i kadîmesi olan mülk menzilinini bi-cümleti’t-tevâbi’ ve’l-levâhık ve kâffetü’l-menâfi’ ve’l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î ile merkûm Meşiva’ya vekâlet-i mahkiyem hasebiyle iki bin beş yüz guruşa bey’*

ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşu müşteri-i merkûm yedinden bi'l-vekâle temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşteri-i merkûm Meşiva'nın mülk-i müşteri'si olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Gümrük Nâzırı Ebûbekir Ağa, Gümrük Kâtibi İbrâhîm Efendi, Masdariyye Nâzırı İbrâhîm Beşe, Gümrük Kapu Kethüdâsı el-Hâc Ahmed, İbrâhîm Beşe b. Alî, Halîl Efendi b. Hüseyin Başkâtib, Arûsî Mustafâ Efendi , Alî Efendi b. Ömer, Sipâhî Ahmed Efendi.

262 [38a-1]

Mahrûsa-i Galata Emekyemez mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Fâtıma bt. Hamza nâm hâtûn meclis-i şer'de, anası Meryem bt. Hasan nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*anam mezbûre Meryem mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan imâma meşrûta vakf menzili ve bir taraftan Hammâlbaşı menzili ve bir taraftan Molla Süleymân veresesi menzili ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir matbah ve tahtunda kenîf ve bir mikdâr havlûyu müştemil mülk menzilini yedimde olan mubâyâ'a hücceti mantûkunca 1131 senesi Zi'l-hiccesinin yedinci günü Galata'da Kassâm-ı Askerî olup (...) demekle ma'rûf es-Seyyid Mehmed Efendi huzûrlarında yüz guruşa bana bey' ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve semeni olan meblağ-ı merkûm yüz guruşu kendüye temâmen edâ vü teslîm eyleyüp menzil-i mahdûd-ı mezkûr benim mülk-i müşteri'm olmuşiken hâlâ anam mezbûre zabt u tasarrufuma mümâna'at ider, sû'âl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur.*" didikde gibbe's-sû'âl mezbûre Meryem cevâbında, "*fi'l-hakîka menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-minvâl-i muharrer kızı müdde'iyeye-i mezbûre Fâtıma'ya ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye tarîh-i*

merkūmda yüz guruş semen-i makhbūza bey' ve teslīm” itdiğini bi-tav'ihâ ikrâr ve i'tirâf itmeğın alâ mûceb-i i'tirâfihâ menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de kasri'l-yed, kızı müdde'iyeye-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'a teslîme merkûme Meryem Hâtûn'a tenbîh birle, mâ vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-ka'deti'sş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Mehmed, Yorganî İbrâhîm Çelebi b. Süleymân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

263 [38a-2]

El-emru hasbemâ (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Ortaköy nâm karyede sâkine, şahsı Ahmed Çelebi b. Abdulkerîm ile Lefter veled-i Simon nâm zimmî ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rine bt. Yani nâm nasrâniyye meclis-i şer'de, anasının kız karındaşı kızı olup hâlâ Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkine Robya bt. İstrati veled-i Yani nâm nasrâniyyenin anası ve tarafından bey'-i âti'z-zikri tasdîke vekîli olan işbu hâmiletü'r-rakîm Raliçe bt. Yanaki nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*yedimde olan eşyâ-yı memlûkenden bir köhne beledî döşek ve dört köhne beledî yasdık ve iki köhne minder ve üç köhne yemenî yorgan ve bir köhne mâ'î çuka ferâce ve bir sagîr tancere ve iki sahnımı bi-safka-i vâhidet tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i merkûme Robya'ya on guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on guruşa müte'allika, âmm-e-i da'vâdan müvekkile-i merkûme Robya'nın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûre, müvekkile-i merkûme Robya'nın mülk-i müşterâsıdır, benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr*”

mutasarrıfa olsun.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer aşer min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf Beşe b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

264 [38a-3]

Mahrûsa-i Galata’da Emekyemez mahallesinde sâkine ve zâtı ta’rîf-i şer’î ile mu’arrefe olan Fâtıma bt. Hamza nâm hâtûn meclis-i şer’de işbu râfî’ü’l-kitâb zevci Ahmed Beşe b. Ali nâm kimesne mahzarında bi-tav’ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mahalle-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan imâma meşrûta vakf menzili ve bir taraftan Hammâlbaşı oğlu menzili ve bir taraftan Hallâc Süleymân veresesi mülkü ve taraf-ı râbi‘den tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir matbah ve tahtında kenîf ve bir mikdâr havluyu müşt Emil mülk menzilin nısfı benim ve nısf-ı âharı anam işbu Meryem bt. Hasan’ın ale’l-iştirâki’s-seviyy mülkümüz olmağla hâlâ ben menzil-i mahdûd-ı mezkûrda mülküm ve hakkım olan nısf hisse-i şâyi‘amin nısfını tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î ile zevcim mezbûr Ahmed Beşe’ye yigirmi beş guruşa bey’ ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ba‘de’l-iştirâ ve’t-tesellüm ve’l-kabûl semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi beş guruşa müte’allika, da’vâdan zevcim mezbûr Ahmed Beşe’nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı‘u’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât, binâ’en-aleyh menzil-i mahdûd-ı merkûm dört sehm i’tibâriyle iki sehmî anam mezbûre Meryem Hâtûn’un ve bir sehmî benim ve bir sehmî zevcim mezbûr Ahmed Beşe’nin ber-vech-i iştirâk mülkümüzdür.”* didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî aşer min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Serbölük Halîl Çelebi, Sırmakeş Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

265 [38a-4]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olunup Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mütemekkin Fransız tüccârından İstefan ve Dominiko veled-i Boriço nâm müste'menlerin menziline varup zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf-i nebevî eyledikte, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Fransız tercemânlarından Yeşuva veled-i Menahim nâm Yahûdî mülkü ve üç taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda sagîr ve kebîr iki bâb oda ve dehlîz ve tabaka-i vüstâda beş bâb oda ve selâmlık ve bir sofa ve kârgîr mahzen ve kenîf ve tabaka-i süflâda dört bâb oda ve bir matbah ve bir kârgîr mahzen ve sahrınc ve bi'r-i mâ ve kenîf ve mıhtab ve tahtlarında iki bâb mahzeni müştemil mülk menzilin altı sehmden üç sehmi merkûmân İstefan ve Dominiko'nun ve iki sehmi Dominiko bt. Halhov veled-i Covan nâm nasrâniyyenin ve bir sehmi dahi Frankoliçe [38b] bt. Dominiko veled-i Covan nâm nasrâniyyenin ber-vech-i iştirâk mülkleri olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkûmân İstefan ve Dominiko asâleten ve merkûme Dominiko bt. Halov veled-i Covan'ın zevci ve tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîl olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Halîl Beşe b. Abdullâh ve Osmân Beg b. Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Naço veled-i Dominiko vekâleten ve merkûme Frankoliçe bt. Dominiko veled-i Covan tarafından kezâlik bey'-i âti'z-zikre vekîl olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân-ı merkûmân İstefan ve Dominiko şehâdetletiyile sâbit olan Fransız tâ'ifesinin Baştercemânları olan Fortini veled-i Canbaste nâm tercemân vekâleten, meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, yine Fransız tâ'ifesinden işbu sâhibü'r-rakîm Mosilabe Moniko veled-i Delaruka nâm râhibin muvâcehesinde tercemân hâzır olduğu hâlde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin ber-vech-i iştirâk mülkümüz olup mahalle-i mezbûrda vâkı' hudûd-ı müştemilâtı bâlâda tafsîl ü beyân ve tahrîr ü i'yân olunan menzil-i mezkûru râhib-i merkûma tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile beş bin guruşa bey' ve teslîm ve temlik eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm*

ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin guruşu râhib-i merkûm yedinden bi-kadri'l-hısas, bi'l-asâle ve bi'l-vekâle temâmen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yavm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi râhib-i merkûmun mülk-i müşterâsı olup bizim kat'â alâka ve medhalimiz kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehemed ve Muhzır Mehmed b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafa, Sâlih Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Mustafâ b. Ahmed Berber, Mahmûd Beşe b. Abdullâh Yasakçı, Halîl Beşe b. Abdullâh, Osmân Beg b. Abdurrahman, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Yasev veled-i İsak, Yakov veled-i Davit, Gozil veled-i Yoseb, Kirkor veled-i Yevram.

266 [38b-1]

Mahrûsa-i Galata Yolcuzâde mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Ümmühânî nâm hâtûnun sadrî sagîr evlâdı Ahmed ve Hadîce'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olan işbu râfi'ü'l-kitâb Ağcı İbrâhîm Beg b. Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'de, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "*mahrûsa-i mezbûre muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Küçükpiyâlepaşa mahallesinde sâkine gâ'ibet ani'l-meclis Şerîfe Sâliha bt. es-Seyyid Mustafâ nâm hâtûn yedinde olan işbu hüccet-i şer'iyye nâtika olduğu üzre bin yüz otuz altı senesi Şa'bânü'l-mu'azzamının beşinci günü silk-i mülkünde münselik olup İstinye nâhiyyesine tâbi' Büyükdere nâm karyede vâkı' bir taraftan Çötek(?) oğlu Ahmed mülkü ve bir taraftan Hâsekîzâde Mustafâ bâğçesi ve bir taraftan ba'zan Mahmûd ve ba'zan Hadîce Hâtûn mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî bir bâb oda ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menziline bi-tarîki'l-istiglâl yüz guruşa bana*

bey' ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vesâye iştirâ ve tesellüm ve meblağ-ı mezbûr yüz guruşu sagîrân-ı mezbûrânın mâllarından olmak üzere yedinden ba'de'l-ahz menzil-i mahdûd-ı mezbûru târîh-i mezbûrdan sene temâmına değin ba'de't-tahliyyeti's-şer'îyye yigirmi guruşa mezbûre Şerîfe Sâliha Hâtûn'a icâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledikten sonra mezbûre Şerîfe Sâliha Hâtûn sene temâmında cem'an yüz yigirmi guruşu bana edâ ve fekk-i istiglâl eylemediği sûretde menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen-i misli ile âhara bey' ve kabz-ı semene ve semen-i mezbûr ile bana olan yüz yigirmi guruş deyn-i mezkûrunu edâya, fazla kalursa kendüye îsâle, noksân gelürse kendi tekmîl itmek üzere azl ü in'izâlden masûnen vekâlet-i devriyye ile tarafından mezbûr es-Seyyid Alî Ağa'yı vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd eylemişidi, hâlâ senesi hulûl eyleyüp mezbûre Şerîfe Sâliha meblağ-ı mezbûru edâ ve fekk-i istiglâl itmemeğin mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'dan sû'âl olunup menzil-i mezbûru semeni ile âhara bey' ve semeni ile deyn-i mezkûru edâya tenbîh olunmak matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl mezbûr es-Seyyid Ali Ağa cevâbında, "hâl, vech-i muharrer üzere olduğunu ikrâr lâkin vekâletini inkâr" idicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda zeyl-i hüccet-i mezbûrda isimleri muharrer olan udûl-ı müslimînden Abdurrahman Çelebi b. Hüseyin ve diğer Abdurrahman Çelebi b. Hüseyin ve Hasan b. Abdullâh nâm kimesneler liecli's-şehâde mahfil-i şer'e hâzîrûn olup eserü'l-istişhâd, "fi'l-vâkı' gâ'ibe-i merkûme Şerîfe Sâliha bt. es-Seyyid Mustafâ b. Ahmed bin yüz otuz altı senesi Şa'bânü'l-mu'azzamının beşinci günü Büyükdere nâm karyede vâkı' hudûd-ı müşt Emilâtı bâlâda zikr ü i'yân ve şerh ü beyân olunan mülk menziline ber-mûceb-i hüccet-i şer'îyye vasî-i mezbûr İbrâhîm Beg'e bi-tarîki'l-istiglâl yüz guruşa bey' ve teslîm ol dahi sagîrân-ı mezbûrânın mâllarıyla bi'l-vesâye iştirâ ve tesellüm eyleyüp ve semen-i mezbûru ahz u kabz eyledikten sonra vasî-i mezbûr menzil-i mezbûru ba'de't-tahliyyeti's-şer'îyye târîh-i mezbûrdan sene temâmına değin yigirmi guruşa mezbûre Şerîfe Sâliha Hâtûn'a icâr ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledikten sonra mezbûre Şerîfe Sâliha Hâtûn vasî-i mezbûr İbrâhîm Beg'e sene hitâmında edâ-i deyn ve fekk-i istiglâl eylemediği sûretde menzil-i mahdûd-ı mezkûru semeni misli ile âhara bey' ve kabz-ı semene ve semen-i mezbûr

ile cem'an yüz yigirmi gurus deynini mezbûr İbrâhîm Beg'e edâya fazla kalursa kendüye isâle noksân terettüb iderse yine kendi mâlından tekmîl itmek üzre azl ü in'izâlden masûnen vekâlet-i devriyye ile tarafından işbu mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'yı bizim huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzîmesini ikâmete ta'ahhüd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Zi'l-ka'deti's-şerife li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Receb, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

267 [39a-1]

Mahmiyye-i İstanbul hısnı ebvâbından Odunkapusu dâhilinde dökmece tâ'ifesinden Ahmed Beşe b. Abdulkâdir Usta meclis-i şer'de, kazgancı tâ'ifesinden olup mahmiyye-i mezbûrede Kâtibhüsrev mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kazgancı Velî Beşe b. Kâmil b. Abdurrahman'ın li-ebeveyn kız karındaşı ve hasren vârisesi olduğu cihetle mecmû'-ı terekesine bi'l-verâse vâzı'ü'l-yed olan Rahîme bt. Kâmil b. Abdurrahman nâm hâtûn tarafından ibrâ-yı âti'z-zikri tasdîke vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mehmed b. Mustafâ ve Mehmed Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Halîl Çelebi b. Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*ben müteveffâ-yı mezbûr Velî Beşe'nin li-ebeveyn ammîsi oğlu olup terekesinin nisfi bana isâbet ider deyü müvekkile-i mezbûr Rahîme Hâtûn'dan ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr, müdde'âmı bi vechile isbâta kâdir olmadığmdan nâşî müvekkile-i mezbûre Rahîme'yi adem-i âmme(?) tahlîf sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni müvekkile-i merkûme Rahîme Hâtûn ile an-inkâr fedâ'en li'l-yemîn doksan gurusu sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı*

mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr doksan guruşa vekîl-i mezbûr Halîl Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eylediğinden sonra ben tereke-i müteveffâ-yı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan müvekkile-i mezbûre Rahîme Hâtûn'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi bedel-i sulh-ı mezbûr doksan guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Süleymân b. Halîl, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

268 [39a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Yemandi veled-i Apostol nâm Ermenî mahfil-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Apostol veled-i Yorgi nâm zimmi muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*merkûm Apostol târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem üç yaşında sagîre kızım Katrina'nın bokrini izâle idüp ve eğer senin kızın merkûmeyi nikâh ile almazsam sana yüz guruş vireyim deyü va'd itmeğın, sû'âl olunup müceb-i şer'isi icrâ olunmak matlûbumdur.*” didikde gibbe's-sû'âl ve akîbü'l-inkâr, müdde'î-i merkûmdan ber-vech-i muharrer merkûm Apostol kızı sagîre-i merkûmenin bokrini izâle eylediğine muvâfıka beyyine taleb olundukda bir vechile ityân-ı beyyineye kâdir olmayup ve bu husûsda merkûm Apostol'a şer'an yemîn dahi lâzım gelmeyüp ve meblağ-ı mezbûr yüz guruş va'd makûlesinden dahi olmayup ve da'vâ olunması meşrû' olmayup mücebiyle müdde'î-i merkûm Yemandi, merkûm Apostol'a bî-vech mu'ârazadan men birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halil Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Ahmed b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mehmed b. Osmân, Mehmed b. Halil.

269 [39a-3]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve keşf ü tahmîni bâbında fermân-ı âlî sâdır olunmağın imtisâlen-leh savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halil Efendi b. Hüseyin me'zûnen irsâl olunup ol dahi hâssa mi'mârlarından Üstâd İbrâhîm Halife b. Mustafâ ve Mehmed Halife b. Ahmed ile Mahrûsa-i Galata a'mâlınden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Tahtekâdı mahallesi avârızına mevkûf zikrleri câ'î harâb vakf menzile varup zeyl-i vesîkada ismleri muharrer olan müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, mahalle-i merkûme avârızı mütevellîsi el-Hâc Mehmed b. Receb meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc Ahmed b. Mehmed mahzarında bi't-tevliyye takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, *“mütevellîsi olduğum mahalle-i merkûme avârızı vakfından ayda otuz akçe icâre-i mü'eccele ve mu'accele ile mezbûr el-Hâc Ahmed'in taht-ı tasarrufunda olup yine mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan mezbûr el-Hâc Ahmed mülkü ve bir taraftan benim menzirim ve bir taraftan Kapucuzâde el-Hâc Ömer bâğçesi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen 47 ve arzen 14 zirâ' bi-hisâb-ı terbî'î 658 zirâ' arsayı ve fevkânî ve tahtânî büyût-ı adîdeyi ve fevkânîde vâkı' biri tûlen altı ve arzen bir zirâ' sekiz parmak ve iki aded koltuk şehnişinlerini ve üç aded dekâkîn ve bi'r-i mâyı müştetil vakf menzil, mürûr-ı ezmân ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i türâb olup bir vechile kâbil-i süknâ olmayup ve taraf-ı vakfda dahi binâya müsâ'ade olmadığından mâ'adâ masrûfunu mu'accesine mahsûben binâya gerek müste'cir-i mezbûr el-Hâc Ahmed tarafından ve gerek taraf-ı âhardan rağbet olmayup ve hâlî üzre terk ve ibkâ olunduğu takdîrce hükm-i nakzda olan ebniyye-i mevcûdesi bi'l-külliyeye zâyi' ve telef olmağla vakfa gadr olacağı zâhir olup lâkin menzil-i mezbûrun enkâzı keşf ü tahmîn ve arsa-i merkûme üzerine mâliyle nefsiçün murâd eylediği vech üzre ebniyye ihdâsına taraf-ı vakfdan izn virildikde müste'cir-i merkûm el-Hâc Ahmed menzil-i mezbûrun ayda otuz akçe icâre-i mü'eccelesine on beşer akçe dahi zamm ve arsa-i mevkûfe-i merkûmeyi beher şehir kırk beşer akçe icâre-i mü'eccele ile istîcâra tâlib*

ve râgıb olup ve minvâl-i muharrer üzre keşf ve îcâr cânib-i vakfa hayr ve enfa' [39b] olmağın, menzil-i mezbûrun enkâz-ı mevcûdesi keşf ve mesâha ve tahmîn-i sahîh ile takvîm ve tahmîn olunması bi't-tevliyye murâdıdır." didikte Mevlânâ-yı mezbûr dahi mi'mârân-ı mezbûrân ve zeyl-i sutûrda isimleri muharrer olan ebniyye-şinâs müslimûn-ı hâzirûn ile menzil-i mezbûra nazar eylediklerinde hâl, bi'l-cümle mütevellî-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzre olduğunu mu'âyene ve müşâhade eylediklerinden sonra mi'mârân-ı mezbûrân İbrâhîm Halîfe ve Mehmed Halîfe menzil-i mezbûrun enkâz-ı mevcûdesini mesâha eylediklerinden sonra "zîkr olunan iki aded şehnişînler ile ma'an tûlen ve arzen bi-hisâb [-ı terbî'î] iki yüz elli bir zirâ' altı parmak enkâzın her zirâ'ı otuz akçeden cem'an kıymet-i şer'îyyesi yedi bin beş yüz otuz üç akçedir, ziyâdeye tahammülü yokdur." deyü mi'mârân-ı mezbûrân ile müslimûn-ı hâzirûn alâ-vechî'l-vifâk icmâ' ve ittifâk eylediklerinden sonra vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an ba's olunan Süleymân Beşe b. Abdullâh ve Muhzır Burusalı Mehmed b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Umdetü'l-kudât Alî Efendi Kâtib-i vakf-ı mezbûr , Abdullâh Efendi b. Alî Efendi, el-Hâc Alî b. Abdullâh, el-Hâc İsmâ'îl b. Abdullâh, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Mehmed, Mehmed Halîfe b. Ahmed Mü'ezzın, el-Hâc Mehmed b. Hasan, Osmân Beşe b. Ömer, Mehmed Çelebi b. Alî , Mehmed Çelebi b. Hasan, Alî Çelebi b. el-Hâc Ramazân, el-Hâc Abdullâh b. Mehmed, Mehmed Çelebi el-ma'rûf Bakara(?) Hâce, İsmâ'îl Çelebi b. Ahmed, Sarı Mehmed Çelebi b. Hasan.

270 [39b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Cihângîr mahallesinde sâkine olup zâtı ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân olan Alî b. Mustafâ ve İbrâhîm b. Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Emetullâh bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Alî b. Hasan nâm kimesne

mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr es-Seyyid Alî ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kūdun-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr es-Seyyid Alî ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Zi'l-ka'de li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin b. Mustafâ, Halîl Çelebi b. Mustafâ, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Süleymân b. Ahmed, İbrâhîm b. Muharrem.

271 [39b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Emekyemez mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Hâmide bt. el-Hâc Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer' de zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Hüseyin Beşe b. Murâd nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Hüseyin ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kūdun-aleyh olan iki bin yüz akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem mezbûr Hüseyin ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl eyşemişidi, hâlâ biz hukûk-ı zevciyyete müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Abdurrahîm Efendi, Mü'ezzin es-Seyyid Mustafâ Halîfe , Manav el-Hâc Abdurrahman, Sırmakeş Mustafâ, Mehmed b. Ahmed.

272 [39b-3]

Mısır tüccârından el-Hâc Süleymân b. el-Hâc Süleymân nâm kimesne meclis-i şer' de, tüccâr kalyonlarından İsmâ'îl Kapudân'ın râkib olduğu kalyonun hâcesi olan işbu işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“târîh-i kitâbdan sekiz ay mukaddem Mısır-ı Kâhire'ye tâbi' Medîne-i Reşîd'de sâkin şerîkim el-Hâc Abdullâh'a isâl ve teslîm için mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce'ye mâlımdan alâ-tarîki'l-emâne üç yüz elli guruş def' ü teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden ba'de'l-ahz şerîkim gâib-i mezbûr el-Hâc Abdullâh'a isâl ve teslîm itmemele meblağ-ı mezbûru mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce'den taleb eylediğimde ol dahi meblağ-ı merkûmu yedimden ahzını ikrâr lâkin meblağ-ı merkûm kapudân kamarasında mahfûz iken bilâ-takayyüd ve't-takziyye zâyi' oldu deyü iddi'â idüp ve mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce husûs-ı mezbûrda emîn olmağla şer'an kendüye yemînden gayrı bir nesne lâzım gelmemeğin mezbûru tahlîf sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce ile da'vâ-yı mezkûremden fedâ'en li'l-yemîn yüz elli guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezbûrun yetmiş beş guruşunu yedinden ahz u kabz ve bâkî olan yetmiş beş guruşu dahi Reşîd'de sâkin şerîkim olan gâ'ib-i mezbûr el-Hâc Abdullâh'a def' ü teslîme mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce'ye emr eylediğimde ol dahi meblağ-ı bâkî-i merkûmu emrime binâ'en şerîkim gâ'ib-i mezbûra teslîme ta'ahhüd eyledikten sonra mâ'adâsı olan iki yüz guruşa müte'allika, da'vâdan mezbûr es-Seyyid Ahmed Hâce'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyleyüp ol dahi bedel-i mezbûr yüz elli huruşa müte'allika, da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî Çelebi b. Osmân, Hasan Ağa b. Alî, Mehmed Çelebi b. Abdurrahman, Mehmed Beşe b. Alî , Molla İbrâhîm el-Mukayyid, Alî Çavuş el-Mübâşir, İbrâhîm b. Muharrem.

273 [39b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde sâkine ve zâtı es-Seyyid Mustafâ b. Mûsâ ve Eyyûb b. Ebûbekir nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fâtıma bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer' de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-kitâb Osmân Beşe b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Osmân Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Osmân Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer' iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Abdullâh, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

274 [40a-1]

Mahrûsa-i Galata'da vâkı' Karamustafâpaşa mahallesinde sâkin Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, hâlâ câlis-i sadr-ı fetvâ olan Müftî'l-enâm, şeyh-i meşâyih-i İslâm, süllemü'l-mülki's-selâm hazretlerinin kethüdâlıkları hizmetiyle şerefyâb olan umdetü'l-müderrişini'l-kirâm Ahmed Efendi b. Abdurrahman taraflarından ferâğ-ı câ'i'z-zikri tasdîke sâbitü'l-

vekâle vekîli olan işbu râfî'ü'l-vesîka Hekîmzâde Avram veled-i Haron nâm Yahûdî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*merhûm Sofu Mehmed Paşa ile Ayasofya-i kebîr ve Sofyanos(?) vakflarından olup Mahrûsa-i Galata'da Karaköy kapusu dâhilinde vâkı' bir taraftan Tal'î Mustafâ Efendi odaları ve bir taraftan Vakfhân ve iki taraftan cidâr-ı hısn ile mahdûd vakfhân arsasının merhûm Sofu Mehmed Paşa vakfından altı hissede iki hissesi ve Ayasofya-i kebîr vakfından altı hissede üç hissesi ve Sofyanos vakfından kezâlik altı hissede üç hissesi ki cem'an sekiz hissesi cidâr-ı hısn ile ma'an icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile benim taht-ı tasarrufumda olmağın hâlâ ben zikr olunan sekiz sehm hisse-i şâyi'amın hakk-ı tasarrufunu sekiz yüz guruş bedel mukâbelesinde mütevellîleri izniyle müvekkil-i müşârün-ileyh Ahmed Efendi'ye ferâg ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer tefevvüz ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra bedel-i ferâg-ı merkûm sekiz yüz guruşu müvekkil-i müşârün-ileyh yedinden temâmen alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd sâlifü'z-zikr vakfhân yedinde olan sekiz sehm hisse-i şâyi'am müvekkil-i müşârün-ileyh Ahmed Efendi'nin hakk-ı müfevvezidir, benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 15 Zi'l-ka'det sene 1137.*

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi Başkâtib-i Mahkeme, Arûsî Mustafâ Efendi Kâtib-i Mahkeme, Ahmed Efendi Kâtib-i Mahkeme, Alî Efendi b. Ömer Efendi, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Burusalı Mehmed b. Ahmed.

275 [40a-2]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Kulaksızahmed mahallesinde sâkin Abdullâh Ağa b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-kitâb Alî Re'îs b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Maranko(?) Abdullâh Çelebi menzili ve bir taraftan Sa'lebcî Ahmed Çelebi menzili ve bir taraftan Emîr Efendi vakfi ve ba'zan tarîk-i*

hâss ile ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve dehlîz ve ruk'a(?) tahtânî iki bâb oda ve iki kenîf ve bir bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müstemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfîk tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Alî Re'îs'e dört yüz otuz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz otuz guruşu mezbûr Alî Re'îs yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzili mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Alî Re'îs'in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 20 min Zi'l-ka'de sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Ağa b. Yahyâ, Mehmed Beşe b. Alî, Süleymân Re'îs b. Abdullâh, Maranko(?) Abdullâh Beşe, Süleymân b. Abdullâh, İbrâhîm b. Muharrem.

276 [40a-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Marmara nâhiyyesine tâbi' Kalemlî(?) nâm karyede sâkin Manol veled-i Monvasor nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Yafoz veled-i Yasor nâm zimmî muvâhesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezkûrede vâkı' bir taraftan Kiryako menzili ve bir taraftan Sanol menzili ve bir taraftan Yorgaki menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtında mıhtab ve kenîf ve şîrehâne ve bir mikdâr havluyu müstemil mülk menzilim ile hudûd-ı mezkûr hâricinde vâkı' bir dib kara tût ağacımı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfîk tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Yafoz'a kırk altı guruşa bey' ve temlîk idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan kırk altı guruşu merkûm Yafoz yedinden temâmen ahz u kabz ve menzili mahdûd-ı mezkûr ile*

zıkr olunan bir dib kara tût ağacını mahallinde zabt u tasarrufa merkûm Yafoz'u taslît eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile bir dib kara tût ağacı bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi merkûm Yafoz'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevm 25 [Zi'l-ka'de] sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Beşe b. Hüseyin, Konyalı Alî Beşe b. Hüseyin, Molla Mehmed Beşe b. İbrâhîm, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Foti veled-i Yanaki, Yanaki veled-i Tofodoş, Anton veled-i Todori.

277 [40a-4]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Etna kazâsına tâbi' Araneş(?) karyesi ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul'da Mercân Hânı'nda müsâfîren sâkin iken bundan akdem vefât iden Alî Beşe b. Mustafâ b. İvaz b. Benî nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûna ve sulbî oğulları Osmân ve Mustafâ ve Hüseyin'e ve sulbiyye kızları Â'îşe ve diğêr Hadîce'ye ve babası diğêr Mustafâ'ya münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz yüz doksan iki sehmden mu'teber olup sihâm-ı mezbûreden 24 sehmi mezbûre Hadîce'ye ve otuz dörder sehmi mezbûrûn Osmân ve Mustafâ ve Hüseyin'den her birine ve on yedişer sehmi mezbûretân Â'îşe ve diğêr Hadîce'den her birine ve otuz iki sehmi mezbûr diğêr Mustafâ'ya isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr Osmân meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb Hâceoğlu Süleymân Beşe b. Hüseyin [40b] nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“benim hâl-i sagîrimde babam müteveffâ-yı mezbûr bu tarafda vefât itmekle yanında mevcûd bulunan terekesini veresesine isâle mezbûr Süleymân Beşe vasî-i muhtâr olmağla mezbûr Süleymân Beşe babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden iki yüz altmış guruşluk eşyâsını zabt idüp veresesine isâl itmemele, sû'âl olunup meblağ-ı mezbûrdan tashîh-i mezbûr üzre otuz dört sehmi hisseme isâbet iden beş bin beş yüz yigirmi dört akçeyi bana teslîme tenbîh olunması matlûbumdur.*” didikde gibbe's-sû'âl mezbûr Süleymân Beşe cevâbında, *“müteveffâ-yı mezbûrun*

îsâle vasîsi olmağla terekesinden ancak yüz altmış guruşluk eşyâsını zabt eylediğini ikrâr ziyâdeyi inkâr” eylediğinden mâ’adâ “mezbûr Alî Beşe’nin vefâtından sonra babası mezbûr Mustafâ bu tarafa gelüp verese-i mezbûreden kibârın vekîlleri ve sığârın tesviye-i umûrlarını rü’yete kibel-i şer’den mansûb vasîleri olduğu cihetiyle mezbûr Alî Beşe’nin terekesinden yedimde olan yüz altmış guruşluk eşyâsını asâleten ve vekâleten ve vesâyeten bi’t-temâm ahz u kabz itmekle müteveffâ-yı mezbûrun yedimde ve zimmetimde bir akçe bâkî kalmayıp hattâ mezbûr Mustafâ Beşe oğlu müteveffâ-yı mezbûrun terekesini vech-i muharrer üzre yedimden kabzını şuhûd-ı udûl mahzarında kirâren ikrâr ve işhâd dahi itmiştir.” deyü def’le mukâbele idicek, gibbe’l-istintâk ve’l-inkâr evvelâ mezbûr Süleymân Beşe’den def’-i mezkûrunu mübeyyine beyyine talep olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müsliminden ve kazâ-i mezbûr ahâlîsinden olup Mahrûsa-i Galata’da ber-vech-i müsafiret sâkinler olan el-Hâc Mustafâ b. Ahmed ve el-Hâc Alî b. Fethullah ve Mehmed Re’îs b. el-Hâc Mustafâ ve Süleymân Beşe b. Abdullâh nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırûn olup eserü’l-istişhâd, “fi’l-vâkı’ müteveffâ-yı mezbûr Alî Beşe’nin babası mezbûr Mustafâ b. İvaz b. Benî müteveffâ-yı mezbûrun veresesinden kibârın vekîlleri ve sığârın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer’den mansûb vasîleri olmağla mezbûr Mustafâ Beşe, Mahmiyye-i İstanbul’a varup oğlum mezbûr Alî Beşe’nin hîn-i vefâtında yanında mevcûd bulunan terekesinden yüz altmış guruşluk eşyâsını îsâle vasî olan Hâceoğlu işbu Süleymân Beşe yedinden asâleten ve vekâleten ve vesâyeten bi’t-temâm ahz u kabz eylemişidim, meblağ-ı mezbûrdan mezbûr Süleymân Beşe yedinde ve zimmetinde bir akçe bâkî kalmamıştır deyü huzûrumuzda kirâren ikrâr ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer’iyye eylediklerinde ba’det-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın ve sâniyen mezbûr Osmân’dan mezbûr Süleymân Beşe’nin müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ziyâde yüz guruşluk eşyâsını kabza beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile eserü’l-istihlâf ve ba’det-tahallüfi’ş-şer’î mücebiyle mezbûr Osmân merkûm Süleymân Beşe’ye bî-vech mu’ârazadan men’ birle mâ vak’a bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis min Zi’l-ka’deti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, el-Hâc Bekir, Mustafâ Beşe b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Bursalı Muhzır Mehmed, Yûsuf b. Abdullâh.

278 [40b-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Kabril veled-i Filibos nâm Ermenî meclis-i şer' de, işbu hâmilü'r-rakîm Agya veled-i Agop nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“akd-i âtî sudûruna deĝin yedimde mülküim olup mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan benim odalarım ve bir taraftan Saltana mülkü ve bir taraftan sahrâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd, tûlen dokuz arzen yedi zirâ' ve altı parmak bi-hisâb-ı terbî'î altmış beş zirâ' ve altı parmak arsa üzerinde mebnî fevkânî ve tahtânî birer bâb oda ve dehlîz ve benim odalarım tarafında tûlen ve arzen üçer zirâ' kenîf arsasını ve yine zikr olunan oda tarafında tahtepûş binâsiçün arzen iki zirâ' ovayı ve müşterek zûkâk kapusunu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Agya'ya iki yüz elli guruşa bey' ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûru müşterî-i merkûm yedinden temâmen alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i merkûm Agya'nın mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li'sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Ahmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Matel veled-i Avram, Bogasici Baron.

279 [40b-2]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Elhâcmemî mahallesinde sâkin el-Hâc Süleymân b. Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer' de, umûr-ı ticâretde şer'iki olan işbu râfi'ü'l-kitâb Abdullâh Beşe b. Osmân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Abdullâh Beşe'ye fâ'ide beynimizde münâsafaten iktisâm itmek üzre mâlımdan üç yüz guruş teslîm ve kendü ile ma'an Burgaz Hisârı'na varup çitak(?) ve bekmez ve üzüm turşusu iştirâ idüp Mahmiyye-i İstanbul'a geldiğimizde mezbûr Abdullâh Beşe eşyâ-yı muharrere-i mezkûreyi âhara ba'de'l-bey' mâl-ı mezbûrdan mezbûr Abdullâh Beşe bi'd-defe'ât iki yüz otuz beş guruşunu bana teslîm eyleyüp asl mâl-ı mezbûrdan altmış beş guruş ve fâ'ide-i hâsilasından dahi on yedi buçuk guruş ki cem'an seksen iki buçuk guruş bâkî kalmışidi deyü taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden mezbûr Abdullâh Beşe ile yetmiş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu mezbûr Abdullâh Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra husûs-ı mezbûra ve beynimizde cereyân iden sâ'ir ahz u itâ' ve mu'âmelât-ı şettâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât idüp ve ticâret-i mezkûreden zimem-i nâsda olan ma'lûmü'l-aded akçe mezbûr Abdullâh Beşe'nin kendi mâlı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Ağa b. Mustafâ, Ali Beg b. Abdurrahman, Çukadâr el-Hâc Mehmed b. Mehmed, Mehmed Odabaşı b. Abdullâh.

280 [41a-1]

Mahrûsa-i Galata ve tevâbi'inde vâkı' boyacı tâ'ifesinin kethüdâları iken bundan akdem vefât iden Behlivân İbrâhîm Beşe'nin fevtinden tâ'ife-i merkûme üzerlerine kibel-i şer' den bâ-hüccet-i şer'iyye kethüdâ nasb u ta'yîn olunan Bevan veled-i Üstüyani nâm zimmî pîr ve alîl olup kethüdâlık umûrunu rü'yetde âciz olduğundan nâşî kendi hüsn-i rızâsıyla kethüdâlıktan kasr-ı yed itmeğin yine tâ'ife-i merkûme ustalarından olup her vechile mu'temed ve müstakîm ve hidmet-i mezbûre uhdesinden gelmeğe kâdir olduğundan mâ'adâ tâ'ife-i merkûmenin marzî ve muhtârları olan işbu râfî'ü'l-vesîka İbrâhîm b. Mustafâ nâm kimesne kibel-i şerî'at-ı garrâdan tâ'ife-i merkûme üzerlerine kethüdâ nasb u ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer zikr olunan kethüdâlığı kabûl ve hidemât-ı lâzîmesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Petro veled-i Rali, Kusta veled-i Marko, Aleksî veled-i Todori, Yanaki veled-i Yani, Vasil veled-i Petro, Dimitri veled-i Yivan.

281 [41a-2]

Mahrûsa-i Galata ve tevâbi'inde vâkı' dimîci tâ'ifesinden Geromi veled-i Melike ve Yani veled-i Manol ve Melike veled-i Geromi ve Vesnci veled-i Bati ve Corci veled-i Cani ve Frankovi veled-i Todori ve Anton veled-i Pepi nâm zimmîler ve sâ'irleri meclis-i şer'de, hâlâ beynlerinde kethüdâ nasb u ta'yîn eyledikleri işbu râfî'ü'r-rakîm Yani veled-i Manol nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“kadîmü'l-eyyâmdan bu âna gelince umûrumuzu rü'yet için beynimizde bir kethüdâ nasb u ta'yîn olunagelüp ve hâlâ kethüdâmız olan işbu hâzır bi'l-meclis Nikola veled-i Manol nâm zimmînin evzâ' vü etvârından cümlemiz hoşnûd ve râzılar olmadığımız cihetle merkûm Nikola'yı ihrâc ve yerine merkûm Yani'yi beynimizde bi'l-ittifâk kethüdâ nasb u ta'yîn ve ihtiyâr eyledik.”* dediklerinde merkûm Yani dahi

ber-vech-i muharrer kethüdâlığı kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mehmed, Süleymân b. Ahmed, Mustafâ Beşe b. Receb, Mehmed b. Ahmed Bursavî.

282 [41a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesi mütemekkinlerinden Anton veled-i Mihâl nâm zimmî ile şahsı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Vepneta bt. Yorgi nâm nasrâniyye meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, işbu hâmilü'r-rakîm Corci veled-i Kostantin nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın ale'l-iştirâki's-seviyy silk-i mülkümüzde münselik olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Tatavlı nâm karyede vâkı' bir taraftan Rezi nâm nasrâniyye mülkü ve bir taraftan Dimitri mülkü ve bir taraftan âhar Dimitri mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî üç bâb oda ve bi'r-i mâ ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülk bâğçeyi müştemil mülk menzirimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Corci'ye beş yüz guruş ile bir kabza mechûlü'l-aded fülûsa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm beş yüz guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu mezbûr yedinden bi-kadri'l-hısas ahz u kabz idüp mechûlü'l-aded bir kabza fülûsu işbu meclis-i şer'de izâ'at ve itlâf eyledik, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi mersûm Corci'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüsâmeddîn Efendi İmâm, el-Hâc Ömer Efendi Mü'ezzin, Molla İsmâ'îl b. İsmâ'îl Efendi, Bâğçevân Süleymân Çelebi, es-Seyyid Abdurrahman Çelebi, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Dimitri veled-i Danil, Derako veled-i Dimitri, Laskari veled-i Dimitri, Dimo veled-i Panayot, Pereşkova veled-i Tafri, Papa Yorgi veled-i Manol, Rabi veled-i Apostol, Yemandi veled-i Yandri, Papa Mosnipor veled-i Fori.

283 [41a-4]

Fransız kapudânlarından Paskal veled-i Can nâm müste'men meclis-i şer' de, tüccâr tâ'ifesinden işbu sâhibü'l-kitâb Hüseyin Ağa b. Ahmed ve el-Hâc Yûsuf b. Mehmed ve el-Hâc Mehmed b. Mustafâ nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp tercemân Franko veled-i Canbatista hâzır olduğu hâlde, *"hâlâ Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Karaköy kapusu hâricinde vâkı' iskelede merbût örf-i mellâhinde şite ta'bîr olunur sefinemin âlât ve su ve kumanya ve kumanya vaz' olunan mahallerden mâ'adâsını İstanbul'dan deryâ-yı sefidde vâkı' Girid cezîresinde kâ'in Hanya veyâhûd Kandiya limanına varınca beş yüz yigirmi beş guruşa mezbûrûn Hüseyin Ağa ve el-Hâc Yûsuf ve el-Hâc Mehmed'e icâr ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken istîcâr ve kabûl eylediler."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, yine kapudân-ı merkûm Paskal meclis-i mezbûrda eşhâs-ı mezbûre mahzarlarında i'âde-i kelâm idüp, *"işbu târîh-i kitâb şehrinin yigirmi gün temâmına değin İstanbul'dan hareket olup esnâ-i tarîkde cezîre-i Sakız'a uğrana ve eğer sefine-i mezbûrenin navlı beş yüz yigirmi beş guruşdan ziyâde olursa ziyâdenin nısfı benim ve nısf-ı âharı eşhâs-ı mezbûrenin ola ve cümle gümrük harcı mezbûrûnun olup konsolos ve liman harcları benim ola ve bu tarafda her ne mikdâr navl alunursa ücret-i mezbûreye mahsûben ben kabz eyleyem, inşâllâhü te'âlâ selâmet ile zikr olunan Girid cezîresine vârid olundukda ücret-i mezbûre beş yüz yigirmi beş guruş bana temâmen edâ olunmadıkça sefinemden bir nesne ihrâc olunmamak üzre eşhâs-ı mezbûre ile beynimizde kavî ve ittifâk ve ahd-i visâk eyledik."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-hicce li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

284 [41b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâchüsrev mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Abdullâh nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Osmân Beşe b. Süleymân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Osmân ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyeye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-hicce li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Süleymân Efendi b. Osmân, Mehmed b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb.

285 [41b-2]

Merhûme Zemâne bt. Abdullâh nâm sâhibetü'l-hayrın Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde vâkı' vakf menzilinın hasbî tevliyyeti, mahalle-i mezbûre imâmlarına meşrûta olup mahalle-i mezbûrenin mukaddemâ imâmı ve menzil-i mezbûrun ber-vech-i hasbî mütevellisi olan Mustafâ Efendi fevt olup tevliyyet-i mezbûre mahlûl olmağın, hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı refe'a kadruhû mevlâhü'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi hâlâ mahalle-i mezbûre imâmı olan işbu

râfî'ü'l-kitâb el-Hâc Mehmed Efendi b. Hasan nâm kimesneyi menzil-i mezbûra ber-vech-i hasbî mütevellî nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer tevliyyet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ.

286 [41b-3]

Zikri âtî husûsun mahallinde ketb ü tahrîriçün bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mevlânâ Yahyâ Efendi Mahrûsa-i Galata hâricinde Ketehorya nâm mahalde sâkine iken bundan akdem hâlike olan Sultan bt. Vartan veled-i Kazaz nâm Ermeniyyenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, hâlike-i mezbûrenin verâseti, zevci Bogos veled-i Kabril [ve] babası mezbûr Vartan'a ve anası Akapret bt. Marderos'a münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz altı sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı mezbûreden üç sehmi mezbûr Bogos'a ve iki sehmi mezbûr Vartan'a ve bir sehmi merkûme Akapret'e isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr Vartan ile şahsı Papa Agpa veled-i Asvadar ve Karabet veled-i Kirkor ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Akapret meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, tereke-i hâlike-i mezbûreye vâzı'ü'l-yed olan işbu bâ'isü'l-vesîka mezbûr Bogos muvâcehesinde her biri bi'l-verâse ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mûrisemiz hâlike-i mezbûrenin terekesi beynimizde bundan akdem ehl-i vukûf takvîmleriyle tahmîn ve takvîm olundukda mezbûre Sultan'ın mecmû'-ı terekesi dört yüz beş guruş ve bir rub'a bâliğ olup meblağ-ı mezbûrdan rızâ ve ittifâkımız ile masârif-i tahfîr ve tedfîni içün elli guruş ve dellâliyye sekiz guruş ve masârif-i sâ'ire-i ma'lûme içün on guruş ki cem'an altmış sekiz guruş ihrâc eylediğimizden sonra üç yüz yedi guruş ve bir rub' bâkî kalmağla tereke-i bâkiyye-i mezbûreden tashîh-i mezbûr üzre bizim üç sehmi hisselerimize yüz*

altmış sekiz buçuk guruş beş pâre ve mezbûr Bogos'un dahi kezâlik üç sehm hissesine yüz altmış sekiz buçuk guruş beş pâre isâbet itmeğin hâlâ biz zikr olunan sehmlerimize isâbet iden mikdâr-ı mezkûr hisselerimizi her birimiz ahz ve istifâ eylediğimizden sonra hâlike-i mezbûrenin terekesinden olup sınıfı ve cinsi beynimizde ma'lûm olan mârrü'z-zikr dört yüz beş guruş ve bir rub'un eşyânın aynlarına ve şer'iyyelerine ve mezbûr Sultan'ın masârif-i defni için terekeden ihrâc olunan elli guruşa müte'allika, âimme-i da'vâdan mezbûr Bogos'un zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Süleymân ve Muhzır Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc İbrâhîm Kethüdâ-yı Oturakçıyân, Berber Mehmed Beşe b. Abdullâh, Çukadâr Süleymân Beşe, Mustafâ Beşe b. Receb.

287 [41b-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Hâcealî mahallesinde sâkin Kebâbcı Abdullâh Çelebi b. Abdullâh b. Abdulmennân nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olduğu Mehmed Çelebi b. Ahmed ve Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mustafâ Çelebi b. es-Seyyid Mehmed meclis-i şer'de, müvekkil-i mezbûrun dâmâdı işbu sâhibü'l-kitâb Abdullâh Beşe b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*müvekkil-i mezbûr Kebâbcı Abdullâh Çelebi'nin gâ'ib ani'l-meclis el-Hâc Alî nâm kimesneye üç yüz yetmiş beş guruş ve Uzun Alî Beşe'ye yetmiş beş guruş ve el-Hâc Ahmed[e] yüz yigirmi guruş ve bir zimmîye on beş guruş ve bir kimesneye dahi üç guruş ve ve zevcesi Sâliha Hâtûn'a mehr-i mü'eccelinden yigirmi beş guruş ve kızı Havvâ nâm hâtûna dahi elli guruş ki cem'an eşhâs-ı mezbûreye altı yüz altmış üç guruş deyni olmağla müvekkil-i mezbûr Kebâbcı Abdullâh Çelebi hâlâ silk-i mülkünde münselik*

olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Kasaba-i Tophâne'de merhûm Sultân Ahmed Hân tâbe serâhû çeşmesi kurbünde vâkı' kebâbcı ve hoşâbcı dükkânları derûnlarında mevcûd bakır evânî ve 4 kıyye tuc dirhemleri ve 400 aded temür kebâb şîşi ve 1 temür kanca ve 1 mikrâz ve 1 temür vezn kapağı(?) ve 2 satır ve 6 bıçak ve 1 temür kürek ve 15 ağaç kaşık ve 80 kemik kaşık ve 7 ağaç koğa ve 3 destere ve 2 şîşe(?) ve 2 toprak tagâr ve 23 makremesini dâmâdı mezbûr Abdullâh Beşe'ye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile safka-i vâhîde ile yedi yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruşun altı yüz altmış üç guruşunu dâniyûn-ı merkûmûna def' ve teslîme dâmâdı mezbûr Abdullâh Beşe'ye emr ve tarafından tevkîl ve mâ'adâsı olan otuz yedi guruşu dahi dâmâdı mezbûr Abdullâh Beşe yedinden temâmen ahz u kabz eyledi, ba'de'l-yevm eşyâ-i muharrere-i mezbûrenin mecmû'u mezbûr Abdullâh Beşe'nin mülk-i müşterâsı olup müvekkil-i mezbûrun kat'â alâka ve medhali kalmamıştır." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed b. İsmâ'îl Vekîl-i Harç, Mustafâ Âlâtçı, Şerbetçi Alî Çelebi Kayyim, el-Hâc İsmâ'îl b. Mehmed Berber, Cebeci Alî Beşe Attâr, Ömer Çelebi b. Mustafâ, Osmân Çelebi b. Ahmed, İbrâhîm Beşe b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Abdullâh, Mustafâ Beşe b. Mehmed Kulübeci(?), İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

288 [42a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Fındıklı kasabasında vâkı' Pirendâthâtûn mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çelebi b. Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'de, Râbî'a bt. Halîl nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûre Râbî'a Hâtûn'un mülkü olup Kasaba-i Tophâne'de Kâtibmustafâçelebi mahallesinde vâkı' iki taraftan Çiçekçi kızı Fâtîma Hâtûn vakfî ve bir taraftan Pelaş zimmi ve zevcesin(?) mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî dört bâb oda ve iki sofa ve tahtânî dört*

bâb oda ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr hazîneyi müştamil mülk menziline bâ-hüccet-i şer'iyeye yüz guruş mukābelesinde yedimde istiglâl olunmağın hâlâ ben meblağ-ı mezbûr yüz guruş ile menzil-i mezbûrun târîh-i kitâba gelince müctemi'a olan kalîl ü kesîr icâresini mezbûre Râbi'a Hâtûn'un yedinden temâmen alup kabz eylediğinden sonra menzil-i merkûmu istiglâlından fekk ve tahlîs ve mezbûre Râbi'a Hâtûn'a teslîm eylediğimde ol dahi ahz ve tesellüm eyledi." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î, zâtı el-Hâc Mahmûd b. Abdulkâdir ve el-Hâc Ahmed b. Abdullâh ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûr Râbi'a Hâtûn dahi meclis-i mezkûrda ashâb-ı hayrâtdan el-Hâc Mehmed b. Mustafâ nâm kimesnenin Mahmiyye-i İstanbul'da Cebe Alî Kapusu dâhilinde vâkı' Gül Câmi'-i şerîfinde haftada bir kere Bâzâr günü ba'de's-salâti'z-zuhr ta'yîn eylediği va'ziyyesi vakfının tevliyyet ve tasarrufu bermûceb-i vakfiyye hayâtda oldukça kendüye meşrûta olmağla hâlâ va'ziyye-i merkûmenin ber-vech-i muharrer nukûd-ı mevkûfesine meşrûtiyyet üzere mütevellî olan mezbûr el-Hâc Mehmed tarafından ikrâr-ı câ'i'z-zikri tasdîke vekîli olduğu el-Hâc Hasan b. Alî ve Hasan Çelebi b. Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hâc Abdurrahman Ağa b. İsmâ'îl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti sudûruna değın yedimde mülküm ve hakkım olup bâlâda hudûd ve müştamilâtı zikr ü beyân ve tafsîl ü i'yân olan mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mütevellî-i mezbûr el-Hâc Mehmed'e üç yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi vakf-ı mezbûrun nukûd-ı mevkûfesini akâra tebdîle kibel-i şer'den me'zûn olmağla vakf için bi't-tevliyye iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşu vakf-ı mezbûr mâlından olmak üzere mütevellî-i mezbûr el-Hâc Mehmed yedinden temâmen alup kabz eyledim, fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı merkûm bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi va'ziyye-i mezbûre müsakkafâtından olup menzil-i merkûmda benim kat'â alâka ve medhalim kalmamıştır."* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Osmân b. el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Hasan b. Alî, Arûsî Mustafâ Efendi, Mûsâ b. Mustafâ, Osmân b. Mustafâ, Alî Ağa b. Mustafâ, Osmân Ağa b. Abdullâh.

289 [42a-2]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Medîne-i Trabzon'da Urgancı mahallesi sükkânından olup hâlâ Galata'da abâcî tâ'ifesinden Yanaki veled-i Sava nâm zimmî meclis-i şer' de, sâlifü'z-zikr Urgancı mahallesi sükkânından Lefter veled-i Sava nâm zimmî tarafından şirâ-yı âti'z-zikre vekîl olduğu Abe veled-i Manol ve Yani veled-i Panayot nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'r-rakîm Tanaş veled-i Sava nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik olup medîne-i mezbûrede sâlifü'z-zikr Urgancı mahallesinde vâkı' bir taraftan Naker nâm zimmî mülkü ve bir taraftan bahr ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülk bâĝçemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i [bât]-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i merkûm Lefter için vekîl-i merkûm Tanaş'a yiğirmi beş guruşa bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr yiğirmi beş guruşu vekîl-i merkûm Tanaş yedinden temâmen alup kabz eyledim ve bâĝçe-i mezkûru mahallinde zapt u tasarrufa müvekkil-i merkûm Lefter'i taslît eyledim, ba'de'l-yevm bâĝçe-i mezkûre-i merkûme Naker'in mülk-i müştêrâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-hicceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi Kâtib-i Mahkeme, Süleymân Efendi Kâtib-i Mahkeme, Mustafâ Efendi b. Ahmed, İbrâhîm b. Mehmed, Ahmed Re'îs, Aşçı Sâlih, Mehmed Re'îs , Sönük(?)zâde İbrâhîm.

290 [42a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kapudağı nâhiyyesine tâbi‘ Bandırma kasabası sâkinlerinden Hacek veled-i Davit nâm Ermenî meclis-i şer‘de, işbu hâmilü’r-rakîm Serkis veled-i Marderos nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Serkis’e cihet-i karz-ı şer‘iden zimmetimde yüz altmış guruş deynim olmağla akd-i âtî sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup kasaba-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan Mehmed Ağa mülkü ve bir taraftan Zeynelâbidîn mülkü ve bir taraftan Topal Manol mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb mülk mahzenimi merkûm Serkis’e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile yüz altmış guruşa bey‘ ve temlîk ve mahallinde teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru deynim olan yüz altmış guruşa takâs eylediğimde ol dahi mukâsa ve kabûl itmeğîn, ba‘de’l-yevm mahzen-i mahdûd-ı merkûm mersûm Serkis’in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Bekir b. Hasan, Mehmed b. Halîl, Ahmed b. Mustafâ, Habazek(?)veled-i Mosik, Nikegos veled-i Vaknan.

291 [42b-1]

El-emru hasbemâ (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi celle sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî be-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata’ya tâbi‘ Kasaba-i Kâsımpaşa’da Ethem(?) mahallesinde sâkine ve zâtî ta’rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan işbu bâ‘isetü’l-vesîka Fahrî bt. Mustafâ nâm hâtûn î meclis-i şer‘de zevc-i muhâlî‘ı Alî Beg b. Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Alî Beg’in firâşından hâsıl ve benden mütevellide, bi-hükmi’l-hızâne hucre u terbiyemde olan sagîre kızı Nefsiyye’nin el-yevm nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâcı*

olmağın mezbûre Nefsiyye'nin nafaka ve kisvesiçün babası mezbûr Alî Beg üzerine kibel-i şer' den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması matlûbumdur." didikde hâkim-i mevkî' sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesiçün babası mezbûr Alî Beg üzerine târîh-i kitâbdan küll-i yevm birer pâre farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarf ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer mezbûr Alî Beg üzerine rücû'a mezbûre Fahrî Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi'l-hicce li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Âlâtıcı Abdullâh Çelebi, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Serbölük Halîl Çelebi, Bursalı Mehmed.

292 [42b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Tomtom mahallesinde sâkine Ümmügülsüm bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer'de zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafâ Beşe b. Ahmed nâm kimesne mahzarında bitav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim mezbûr Mustafâ ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmayup hul'a tâlibe ve râğıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan on üç bin akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup ve mezbûrun zimmetinde olan yiğirmi guruş hakkımın on guruşu mukâbelesinde bana bir piyâde kayığın def' ü teslîm idüp ben dahi ba'de'l-ahz bâkî kalan on guruşun yedi guruşundan dahi fâriğe olup üç guruşunu bana virmek üzre zevcim mezbûr Mustafâ Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, meblağ-ı bâkî-i mezbûr üç guruşdan mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.*" didikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî l-yevmi'r-râbi' aşer min Ramazâni'l-mübârek li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed Ağa b. Ahmed, Mehmed b. Mustafâ.

293 [42b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Etmekçibaşı mahallesinde sâkine ve zâtı Mehmed Çelebi b. Mehmed ve Alî b. Mehmed nâm kimesneler ta'rîferiyle mu'arrefe olan Zeyneb bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer' de, anası işbu râfi'atü'l-vesîka Fâtıma bt. Mustafâ nâm hâtûn mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"hâlâ silk-i mülkümde münselik olup zevcim el-Hâc Mustafâ ile sâkin olduğum menzil derûnunda mevcûd olan eşyâ-yı memlûkemden bir orta kiçesi üç yan kiçesi ve üç minder ve yedi çatma yasdık ve bir kâlîçe seccâde ve bir mu'allâ ocak yaşmağı ve bir çuka kapu perdesi ve üç yemenî ve bir sandâl yorgan ve iki beledî döşek ve on kat çâmeşır ve bir incü kuşak ve bir sîm kuşak ve bir çift zümüürüd küpe ve bir mu'allâ sarık örtüsü ve altı mu'allâ âb-ı dest makremesi ve on iki uçkur ve üç kat giyim esbâbı ve üç döşek çârşebi ve bir peşkîr ve bir işleme süfre ve beş mantârî boğça ve bir kebîr sinî ve bir sagîr sinî ve bir güğüm ve bir tâbe ve bir leğen ibrîk ve üç tancere ve on sahan ve beş sagîr lenger ve iki kahve ibrîği ve bir kahve tebsisi ve iki şemdân ve bir iskemle ve bir hoşâb tası ve bir hammâm tası ve bir gül kutusu ve bir firâş ve bir işleme mu'allâ yemenî ve üç çuka serpûş ve iki ayaklı sandığımu anam mezbûre Fâtıma Hâtûn'a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile safka-i vâhide ile yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi bervech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan anam mezbûre Fâtıma Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûre anam mezkûre Fâtıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Mehmed, Alî Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Mehmed b. Mehmed, Alî Çelebi b. Ömer, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

294 [42b-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Â'îşe bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, *“zevcim gâ'ib ani'l-beled Mustafâ b. Hasan b. Abdurrahman bundan akdem beni ve benden mütevellide sagîre kızı Meryem'i bilâ-nafaka terk ve diyâr-ı âhara revâne olup ve nafaka cinsinden bir nesne irsâl itmeyüp nafakaya ihtiyâcımız olmağın, bizim için zevcim gâib-i mezbûr Mustafâ üzerine kibel-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz u takdîr olunması matlûbumdur.”* deyü iş'âr itmeğın, hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi mezbûre Â'îşe Hâtûn'u ba'de't-tahlîfi's-şer'î, mezbûre Â'îşe Hâtûn ile sagîre-i mezbûre Meryem'in nafakalarıçün târîh-i kitâbdan yevmî dokuz akçe farz u takdîr eyleyüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru kendü ile sagîre-i mezbûrenin nafakalarına harc u sarf ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer zevci gâ'ib-i mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Â'îşe Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ.

295 [43a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Muhyiddînefendi mahallesinde sâkin el-Hâc Mustafâ b. İbrâhîm b. Abdulkerîm nâm kimesne tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîli olduğı Mehmed Çelebi b. İsmâ'il ve Osmân Çelebi b. Hızır nâm

kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Hasan b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de, müvekkil-i mezbûrun sulbiyye kebîre kızı olup mahalle-i mezbûrede sâkine Fâtıma bt. el-Hâc Mustafâ b. İbrâhîm nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti’z-zikri tasdîke vekîl-i şer‘îsi olan işbu sâhibü’l-kitâb Mehmed Çelebi b. Yahyâ nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müvekkilim mezbûr el-Hâc Mustafâ akd-i âti’ sudûruna değîn silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı’ bir taraftan Boyacı Ömer menzili ve iki taraftan ba‘zan İplikçi İsmâ‘îl ve ba‘zan Velî Ahmed ve ba‘zan Rahîme ve ba‘zan Gülistân nâm hâtûnlar mülkleri ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve âbdesthâne ve tahtânî iki bâb oda ve dehlîz ve kenîf ve bi’r-i mâ ve üzerinde bir mikdâr bâğçe ve önünde bir mikdâr arsa-i hâliyeyi ve vakf fevkânî bir bâb çatma oda ve dehlîz ve tahtında bir bâb odayı müştemil mülk menzilde olan nisf hisse-i şâyi’ayı kızı müvekkile-i mezbûre Fâtıma’ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile iki yüz guruşa bey’ ve temlik ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu müvekkile-i mezbûre Fâtıma yedinden temâmen ahz u kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrun gabn u tagrîrine müte‘allika, âmme-i da‘vâdan her biri müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı‘u’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledi, ba‘de’l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun hisse-i nisf-ı şâyi’i müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn’un mülk-i müşterâsı oldu, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi’ min Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Çelebi b. Yahyâ, Mehmed Usta b. Mustafâ, Ahmed Çelebi b. Hasan Berber es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mahmûd, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

296 [43a-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Cebealî Kapusu hâricinde sâkin Şahen veled-i İlya nâm zimmî meclis-i şer' de, ıtk-ı âtî sudûruna deĝin kendüye rıkkıyyetini müte'arrife olan orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü Moriyyetü'l-asl, kâfîretü'l-mille râfi'at-i hâzihi'l-kabâle Eleniye bt. Nikola nâm câriye-i memlûkesi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*câriyem mevsûfe-i merkûmeyi li'l-ivaz 'âcil ve li'l-ivaz âcil mâlûmdan tahrîr ve i'tâk ve zümre-i harâyir-i asilâna idrâc ve ilsâk eyledim, ba'de'l-yevm mevsûfe-i merkûme sâ'ir harâyir-i asilân gibi hürre olup üzerinde velâ-i şer'iden gayrı hakkım bâkî kalmamışdır.*" didikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Efendi b. Osmân, Alî b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed, Mehmed b. İbrâhîm ve sâ'irehüm.

297 [43a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Şehsüvâr mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Hadîce bt. İsmâ'il nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î mahfil-i şer' de, takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, "*mîrî kalyonlarından kapudâne-i hümâyûn neferâtından olup zevcim ğâ'ib ani'l-beled Mehmed b. Abdullâh nâm kimesne beni bilâ-nafaka terk idüp ve nafaka cinsinden bir nesne dahi göndermediĝi ecilden hâlâ nafaka ve kisve bahâya kemâl mertebe ihtiyâcım olmaĝla zevcim ğâ'ib-i merkûm üzerine kâbel-i şer'den kadr-i kifâye meblaĝ farz u takdîr olunması murâdımdır.*" didikde ve hâl, vech-i muharrer üzre olduĝunu zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan bî-garaz sikât-ı muvahhidîn dahi ihbâr itmeleriyle hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb refe'a-i kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi dahi mezbûre Hadîce Hâtûn'u ber-nehc-i şer'î, ba'de't-tahlîfi'ş-şer'î, mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyye-i sâ'iresiçün zevci ğâ'ib-i mezbûr üzerine târîh-i kitâbdan yevmî sekizer akçe farz u takdîr eyleyüp meblaĝ-ı mefrûz-ı mezkûru nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyye-i sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve inde'z-zafer zevci ğâ'ib-i mezbûr üzerine rücû'a

mezbûre Hadîce Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-hiccetî's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

298 [43a-4]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyyesine tâbi' Yeniköy'de Ayayorgi mahallesinde sâkin Basdıyan veled-i Petro nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesîka Hasan b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mezbûr Hasan târîh-i kitâbdan kırk iki gün mukaddem Karadeniz sâhilinde vâkı' Ahtabolu iskelesinde amden bi-gayr-ı hakkın sol ayağımın topuğu altından bıçak ile darb u cerh idüp damarı kat' olunmağla mezbûr Hasan'dan müceb-i şer'isini taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden mezbûr Hasan ile beni on beş guruşa sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu mezbûr Hasan yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra cerh-i mezbûra ve mâ yuhdes anhûya müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Hasan'ın zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi bedel-i sulh olan on beş guruşa müte'allika, da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Zi'l-hiccetî's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Süleymân Efendi b. Osmân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî Beg b. Abdullâh.

299 [43b-1]

Fi'l-asl Vilâyet-i Anadolu'da Amasya kazâsına tâbi' Uğnas(?) nâm karye ahâlîsinden olup Mahmiyye-i İstanbul'da Sultânâyezid semtinde İbrâhîm Paşa Câmî'-i şerîfi kurbünde sâkin Hüseyin Beşe b. İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-kitâb el-Hâc Mehmed Ağa b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb anbâr ve bir bâb odayı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya on beş guruşa bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa yedinden temâmen ahz u kabz idüp zikr olunan anbâr ve odayı mahallinde zapt u tasarrufa mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'yı ba'de't-taslît, sâlifü'z-zikr anbâr ve odanın aynlarına ve gabn u tagrîrlere ve târîh-i kitâba gelince sâ'ir beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik, ba'de'l-yevm zikr olunan anbâr ve oda mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın mülk-i müştêrâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrîf olsun."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ömer b. Mehmed, es-Seyyid Mustafâ b. Mehmed, Mahmûd Beşe b. Mustafâ, Alî Beşe b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

300 [43b-2]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Halîl Efendi b. Hüseyin me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata hâricinde vâkı' Tomtom mahallesi sâkinlerinden Tabîb Mani'nin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eylediklerinde, sâbıkâ Fransız ilçisi olan Françesko Hulin veled-i Lakrivo nâm müste'men meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, tabîb-i merkûm Mani'nin kebîre kızı işbu hâmiletü'r-rakîme Vitorya nâm nasrâniyye muvâcehesinde

Fransız tercemânı Franko Fozti hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkin Ketahorya nâm mahalde vâkı‘ bir taraftan ba‘zan Tursun Beşe ve ba‘zan Belgradni zimmî mülkleri ve bir taraftan Yorgi zimmî mülkü ve bir taraftan Siflo nâm nasrâniyye mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî on bâb oda ve dehlîz ve tahtânî bir bâb oda ve matbah ve üç mahzen ve bir sahrınc ve kenîf ve bi‘r-i mâ ve bir mikdâr havlu ve cevânib-i erba‘ası dîvârlı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bâğçe ve derûn-ı bâğçede bir köşkû müştemil olup arsasının Sabuncuoğlu gûşesinde vâkı‘ tûlen otuz beş ve arzen üç buçuk, bi-hisâb-ı terbî‘î yüz yiğirmi iki zirâ‘ icâre-i mu‘accele ve ayda yiğirmi akçe icâre-i mü‘eccele ile merhûm Hazînedârbaşı Ağa vakfından olduğu hâlde tasarrufda olup ve bâkî arsa ve ebniyye-i mevcûdesi bi-cümle mülküm olan menzil-i kebîr ile yine menzil-i mezbûra muttasıl, tarafeynden menzil-i merkûm ve bir taraftan Meyhâneci Anton mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, iki aded sundurma ve bi‘r-i mâ ve eşcârı müştemil mülk arsamı cemî‘ tevâbi ve levâhıkları ve kâffe-i menâfi‘ ve murâfıklarıyla tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bi-safka-i vâhidet merkûme Vitorya‘ya iki bin iki yüz guruşa bey‘ve temlîk ve teslîm ve arsa-ı mevkûfe-i merkûmede olan hakk-ı tasarrufumu dahi bâ-izn-i mütevellî merkûme Vitorya‘ya meccânen ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin iki yüz guruşu merkûme Vitorya yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba‘de‘l-yevm zikrleri sebk iden menzil-i kebîr ve arsa-i memlûke-i mezbûre ile arsa-i mevkûfe-i merkûme cemî‘ müştemilâtlarıyla merkûme Vitorya‘nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı müfeyvezi olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î, vâkı‘ hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma‘an ba‘s olunan Süleymân Beşe b. Abdullâh ve Serbölük Halîl Çelebi b. Mustafâ ile mahfil-i şer‘e gelüp alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘ s-sâdis min Zi‘l-hiceti‘ş-şerîfe li-sene 1137.*

Şuhûdü‘l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Alî, Süleymân Çelebi b. Alî, Mustafâ Beşe b. Mehmed, Hüseyin Beşe b. Hasan, Hasan Beşe b. Abdullâh.

301 [43b-3]

Mahrûsa-i Galata a‘mâlinden Kasaba-i Tophâne’de Cihângîr mahallesinde sâkine olup zâtı Ahmed Çelebi b. el-Hâc İbrâhîm ve İbrâhîm Çelebi b. Abdullâh ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan Vâhide bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer‘de zevci işbu râfi‘ü’l-vesîka Abdullâh b. Abdulkerîm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti sudûruna deĝin yedimde mülküm olup mahalle-i merkûmede vâkı‘ bir taraftan Osmân Çelebi mülkü ve bir taraftan Hâcı Mahmûd mülkü ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve âhûr ve kenîf ve bi’r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâĝçeyi müştetil mülk menzilimin nısf-ı şâyi‘ini cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ve kâffe-i menâfi‘ ve mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile zevcim merkûm Abdullâh’a yüz yigirmi guruşa bey‘ ve temlik eylediĝimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ [44a] ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûra müte‘allika, âmme-i da‘vâdan zevcim mezbûr Abdullâh’ın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti‘u’n-nizâ‘la ibrâ ve ıskât eyledim, fîmâ-ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezbûrun nısf-ı şâyi‘i benim ve nısf-ı şâyi‘-i âharı zevcim mezbûr Abdullâh’ın mülk-i müştêrâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde ĝıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ aşer min Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Abdurrahman Çelebi b. Hasan, İbrâhîm Çelebi b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Mahmûd, Ahmed Efendi b. Osmân , Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed.

302 [44a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Beşiktaş’da Maşka mahallesinde sâkine Â’işe bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba‘de’t-ta‘rîfi’ş-şer‘î meclis-i şer‘de, zevc-i muhâlî‘ı işbu râfi‘ü’l-kitâb Alî b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*zevcim mezbûr Alî ile beynimizde hüsn-i zindeĝânîmiz olmayup hul‘a*

tâlibe ve râgibe olduğum cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kūdun-aleyh olan iki bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup ve mezbûrun firâşından hâlâ batnımda hamlım olup iddetim vaz'-ı haml ile münkazıyye olmağın nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup ve vaz'-ı haml eylediğimde zuhûra gelen veled gerek erkek ve gerek dişi hakk-ı hızâne, sukûtuna değin kendi mâlımdan şer'an infâk ve iksâ itmek üzere zevcim mezbûr Alî ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mezbûre Â'îşe Hâtûn'un karındaşı Halîl b. Mustafâ meclis-i mezbûrda, mezbûr Alî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "eğer kız karındaşım mezbûre Â'îşe Hâtûn ba'de zemân zuhûra gelen veledi mezbûr Alî üzerine her ne mikdâr nafaka ve farz takdîr iderse meblağ-ı mefrûz-ı mezkûra kefil ve zamânım." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Molla Mehmed b. Yûsuf, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

303 [44a-2]

Mâ-fihî mine'z-zehb ve't-tafsîl nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufire leh.

Mahrûsa-i Galata'da vâkı' Okçumûsâ mahallesi avârızına mevkûfe nukûdun bi'l-fi'l mütevellîsi olan Kâdızâde Alî Çelebi b. Muharrem Efendi fevt olmağla nukûd-ı mevkûfe-i mezbûreye bir mütevellî nasbindan lâ-büdd olmağın yine mahalle-i mezbûrede vâkı' mescid-i şerîf vakfının mütevellîsi olup mu'temed ve müstakîm ve her vechile hidmet-i mezbûre uhdesinden gelmeğe kâdir olduğundan mâ'adâ mahalle-i mezbûre ahâlîsinin marzî ve muhtârları olan işbu râfî'ü'l-kitâb Hammâlbaşı-zâde el-Hâc Ahmed b. Mehmed nâm kimesne kıbel-i şerî'at-ı garrâdan

nukûd-ı mevkûfe-i mezbûreye hasbî mütevellî nasb u ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer tevliyyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini ikâmete ta'ahhüd itmeğîn, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Alî b. Mahmûd Nâ'ib-i İmâm, el-Hâc Ahmed b. Abdullâh, el-Hâc Mustafâ b. İbrâhîm, el-Hâc Mehmed b. Alî, Ahmed Çelebi b. Mehmed, el-Hâc İbrâhîm b. Hüseyin, Mustafâ Çelebi b. Mehmed, Sâlih Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Çelebi b. Mustafâ, Hüseyin b. Halîl, el-Hâc Abdullâh b. Abdullâh.

304 [44a-3]

Mâ-fihî mine'l-vakf ve'ş-şurût cerâ kelimet (...?) ve vak'a cem'ihû beyn (...?) ve ilâ hikmetühû bi's-sahîha ve'l-lüzûm ve'l-husûs ve'l-umûm âlî bi'l-hilâfî'l-cârî beyne'l-e'immeti'l-eslâf (...?) el-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ es-Seyyid Yahyâ b. es-Seyyid Mehmed el-Hasbî el-mevâlî hilâfetühû bi-medîne-i Galata. Gufire leh.

El-hamdü'lillâhi ve's-salâtu alâ nebihî ve alâ âlihî ve sahîhi emmâ ba'd. İşbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ü imlâsına bâ'is ü bâdî oldur ki, Mahrûsa-i Galata'da Karamustafâpaşa mahallesinde sâkin sâhibü'l-hayrât el-Hâc Yûsuf b. Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, vakf-ı âti'z-zikri li-ecli't-tescîl, mütevellî nasb eylediği el-Hâc Mehmed b. Mehmed mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüp, "*Vilâyet-i Anadolu'da Yenişehirî kazâsına tâbi' Akburun nâm karyede vâkı' bir taraftan Bâlî oğlu Mehmed mülkü ve bir taraftan Mahmûd nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Şeyh oğlu Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî bir bâb oda ve bir samanhâne ve bir âhûru müştemil mülk menzil ile yine karye-i mezbûrede vâkı' etraf-ı erba'ası Alî Beşe mülkü bâğı ve sahrâ ve tarîk-i âmm ile mahdûd Kayslı(?) bağı demekle ma'rûf kürûmî mülk bâğının kürûmunu hasbeten lillâhi te'âlâ vakf-ı sahîh-i mü'ebbed ile vakf ve habs idüp şöyle şart eyledim ki: Menzil-i merkûm ile bâğ-ı*

mezbûrun tevliyyet ve süknâ ve tasarruf ve menâfi'î zikr olunan Akburun karyesinde mukaddemâ ta'mîr ve ihyâ eylediğim Câmi'-i şerîfimde imâm ve hatîb olanlara meşrûta ola ve mürûr-ı eyyâm ile şart-ı mezbûra ri'âyet müte'azzire olursa galle-i vakf mutlakâ fukarâ-i müslimîne harc u sarf oluna deyü ta'yîn-i kuyûd eylediğimden sonra fâriğan ani's-şevâgil menzil-i mezbûr ile bâğ-ı merkûmu bundan akdem mahallinde zabt u tasarrufa mütevellî-i mezbûru tarafımdan taslît idüp ol dahi mahall-i mezbûra varup sâ'ir evkâf mütevellîleri gibi evkâfda eyledikleri tasarruf gibi zabt u tasarruf itmişidi.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkıf-ı mezbûr, “semt-i vifâkdan cânib-i şikâka azîmet idüp eğerçi vakf-ı akâr İmâm-ı a'zam radiyallâhü anh hazretleri indinde sahîhdir lâkin sıhhat-i lüzûmu müstelzime olmayup ve arz-ı mîrî üzerinde gars olunan eşcârın cihet-i uhrâya vakfı e'imme-i kirâm katlarında câ'iz olmamağın menzil-i mezbûr ile bâğ-ı merkûmun vakflarından rüçû' ve ke'l-evvel mülkûme istirdâda şürû' eyledim, mütevellî-i mezbûrdan sù'âl olunup teslîme tenbîh olunması murâdımdır.” didikde gıbbe's-sù'âl mütevellî-i mezbûr cevâbında, “eğerçi hâl bast olunan minvâl üzredir lâkin imâmeyn-i hümâmeyn hazretleri indlerinde sıhhat-i lüzûmu müstelzime olup ve arz-ı mîrî üzerinde magrûse olup cihet-i uhrâya vakf olan eşcârın dahi vakfı ba'zı e'imme-i kirâm indlerinde sahîhdir.” deyü redd ve teslîmden imtinâ' idüp hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb hazretleri huzûrunda müterâfî'ân ve her biri mübteğāsınca fazl u hilme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârün-ileyh dahi zikr olunan menzil ve vakfın imâm-ı a'zam-ı râbi' üzre sıhhatine ve arz-ı mîrî üzerinde magrûse olan eşcâr vakfının dahi alâ kavî men yarâhû min e'immeti'l-kibâr sıhhatine ve menzil-i mezbûr ile kürûm-ı merkûm vakfının imâmeyn-i hümâmeyn hazretleri mezheb-i şerîfleri üzre lüzûmuna hükm itmeğın, ba'de'l-yevm evkâf-ı mezbûrenin mecmû'u vakf-ı sahîh ve lâzım olup nakz ve nakzına mecâl mümteni'ü'l-ihtimâl oldu. Hurrîre zâlike fı'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi, el-Hâc Mahmûd, Hammâmî Alî Çelebi, Boyacı Mehmed Çelebi, Kayyimoğlu Hâcî Mustafâ, Sandıkcı el-Hâc Hasan, İmâm Mehmed Efendi.

305 [44b-1]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Arnavud karyesi sükkânından iken bundan akdem medyûnen hâlik olan Hermez veled-i Manol veled-i Panayot nâm zimmînin verâseti, zevce-i metrûkesi Zoyı nâm nasrâniyye ile kebîr oğlu Yanaki ve kebîre kızı Maryora [nâm] nasrâniyyeye ve sagîr oğulları Kostantin ve Mihal'e münhasıra olup işbu merkûme Zoyı evlâd-ı sagîrân-ı merkûmânın tesviye-i umûrlarını rü'yete bâ-hüccet-i şer'iyye kibel-i şer'den mansûbe vasîleri olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra merkûm Yanaki asâleten ve merkûme Maryora tarafından bey-i âti'z-zikri ikrâra vekîli olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Nikola veled-i Dimitri ve Yanaki veled-i Atmat(?) nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Vasil veled-i Zafri nâm zimmî vekâleten ve vasiyye-i merkûme Zoyı'nın babası ve tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrâra vekîli olduğu şahs-ı merkûmu ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İbrâhîm Çelebi b. Ahmed ve Hüseyin Çelebi b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Dimitri veled-i Falandos nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Yanaki veled-i Nikola nâm zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"hâlik-i merkûm Hermez'in eşhâs-ı ma'lûmeye olan düyûn-ı müteferrika-i müsbetesiçün tereke-i mevcûdesinin âhara bey'i şer'an lâzım geldiğinden mâ'adâ sagîrân-ı merkûmân Kostantin ve Mihal'in nafaka ve kisve bahâya kemâl mertebe zarûret ve ihtiyâcları olup ve Yoros kazâsına tâbi' Beykoz karyesi önünde vâkı' baş ve orta dalyanlar dimekle ma'rûf iki aded dalyanlar ile Üsküdâr kazâsı muzâfâtından Kâdikaryesi'ndeki Moda burnunda ve Kilyos nâm mahalde vâkı' birer ocak mülk dalyanların on sehmden bir sehm ve bir çârşek sehmî hâlik-i merkûm Hermez'in ile'l-helâk yedinde mülkü olmağla biz dahi hâlik-i merkûmun mârrü'z-zikr dalyanlarda olan mikdâr-ı mezkûr hissesini izn-i şer' ve münâdî yediyle bey'e arz ve sûk-ı sultânîde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede itirdiğimizde hisse-i merkûme mersûm Yanaki üzerinde dört yüz guruşda [karâr] idüp ziyâde ile taleb-i âharı olmayup ragabât-ı nâs bi'l-külliyeye münkatı'a olup ve meblağ-ı merkûm el-yevm hisse-i merkûmunun semeni misli idüğü zeyl-i vesîkada ismleri muharrer olan bî-garaz ehl-i vukûf müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer' zâhir olmağın ve müvekkiletân-ı merkûmetân Maryora ve Zoyı asâlet ve vesâyet-i*

mahkiyyelerimiz hasebiyle hâlik-i merkûmun zikr olunan dalyanlardan olan on sehmdede bir sehm ve bir çâryek sehm hissesini tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-'i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Yanaki'ye dört yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle müşterî-i merkûm Yanaki yedinden temâmen alup kabz eyledik, ba'de'l-yevm zikrleri sebk iden dalyanlarda olan on sehmdede bir sehm ve bir çâryek sehm hisse merkûm Yanaki'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didiklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc MustafâEfendi el-İmâm, Arûsî Mustafâ Efendi, İbrâhîm Çelebi b. Ahmed, Hüseyin Çelebi b. Ahmed, Hasan Beşe b. Dâvûd, Hüseyin Beşe b. Muslı, Kapucu Mustafâ, Halîl Beşe b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Burusalı Mehmed b. Ahmed.

306 [44b-2]

Mâ-fihî mine't-tevcîh sadr-ı m. (Rumeli) nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufire leh.

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da vâkı' Küçükpiyâlepaşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden merhûm Mismârcı Ahmed Çelebi nâm sâhibü'l-hayrın mahalle-i merkûmede vâkı' tarafeynden el-Hâc Ahmed vereseşi mülkleri ve bir taraftan Fazlı Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve tahtânî bir bâb oda ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müştamil vakf itdiği menzilinün süknâ ve tasarrufu ber-mûceb-i vakfiyyet-i şer'îyye evvelâ kendi nefsine, ba'de vefâtihî zevcesi Râziyye nâm hâtûna, ba'de vefâtihâ Mehmed Efendi nâm kimesneye, ba'de vefâtihî re'y-i hâkimü's-şer'le ulemâdan olup süknâyâ muhtâc olan bir recül Sâlih'e şart ve ta'yîn idüp hâlâ meşrût

sehme bi'l-küllüyye münkariz olmalarıyla menzil-i merküm ulemâ ve sulehâdan Mustafâ Efendi b. el-Hâc İbrâhîm'e mukaddemâ tevcîh-i hâkimü's-şer'le bâ-hüccet-i şer'îyye tevcîh olunup ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mutasarrıf iken mezbûr Mustafâ Efendi dahi fevt olmağın hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi menzil-i mevsûf-ı merkümü müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu olup talebe-i ulûmdan olup her vechile süknâyâ muhtâc olan bâ'is-i hâzihü'l-kitâb Molla İbrâhîm'e tevcîh itmeğın, işbu vesîka-i anîka li-ecli's-senedi's-sedîd(?) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi b. Hasan, Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan , Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Ahmed, Çukadâr el-Hâc Mehmed, Serbölük İbrâhîm Çelebi.

307 [44b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine Âmine bt. Mehmed nâm hâtûn-ı sagîrenin anası Fâtıma bt. Osmân nâm hâtûnun hâne-berdûş olup babası mezbûr Mehmed dahi diyâr-ı âharda olduğı, İbrâhîm b. Mustafâ ve Halîl Çelebi b. Mustafâ ve Mustafâ Beşe b. Receb ve Mehmed b. Ahmed nâm kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sagîre-i mezbûrenin min kıbeli'l-ümm ceddesi olup mahalle-i mezbûrede sâkine işbu râfî'atü'l-vesîka Â'îşe bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'de, takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, "*hâlâ hucre u terbiyemde olan sagîre-i mezbûre Âmine'nin nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağla sagîre-i mezbûre Âmine'nin nafaka ve kisvesiçün babası mezbûr Mehmed üzerine kibel-i şerî'at-ı garrâdan kadr-i ma'rûf meblağ farz u takdîr olunmak matlûbumdur.*" didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve levâzım-ı zarûriyyesiçün babası gâ'ib-i mezbûr Mehmed üzerine târîh-i kitâbdan külle yevm ikişer akçe farz u takdîr eyleyüp ve meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve sâ'ir hevâyic-i zarûriyyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası

gâ'ib-i mezbûr Mehmed üzerine rücû'a mezbûre Â'îşe Hâtûn'a izn virmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-hicceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Abdullâh, Bekir b. Hüseyin, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Süleymân Efendi ve sâ'irehüm.

308 [45a-1]

Mahmiyye-i İstanbul'da Kumkapu dâhilinde sâkin Mehmed Ağa b. Mustafâ meclis-i şer' de, Mahrûsa-i Galata hâricinde Kamerhâtûn mahallesinde sâkine olup zikri âfî menzile vâzı'atü'l-yed olan işbu râfî'atü'l-vesîka Eleni bt. Yorgi muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"mezkûre Eleni'nin karındaşı olup mahalle-i mezbûrede sâkin iken târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem hâlik olan Kürkcü Nikola veled-i Yorgi veled-i Yani hâl-i hayâtında helâkinden sekiz ay mukaddem yedinde mülkü olup mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ada Covan (...) mülkü ve hammâmı ve tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî on bâb oda ve ve bir sofa ve dehlîz ve kenîf ve tahtânî iki bâb oda ve bir sofa ve matbah ve dehlîz ve kenîf ve bi'r-i mâ ve bâğçe ve arsa-i hâlîyeyi müstemil mülk menzilini bana altı yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' itmişiken merkûme Eleni menzil-i mezbûru fuzûlî zabt ider, sû'âl olunup ba'dehû kasr-ı yed ve teslîme tenbîh olunması murâdımdır."* didikde gıbbe's-sû'âl merkûme Eleni cevâbında, *"karındaşım hâlik-i mezbûr Kürkcü Nikola hâl-i hayâtında iki sene mukaddem işbu yedimde bin yüz otuz yedi senesi Zi'l-ka'desinin beşinci günü târîhiyle müverreh mubâya'a hücceti nâtika olduğı üzre menzil-i mezbûru bana dokuz yüz altmış guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' itmekle menzil-i mezbûr târîh-i mezbûrdan berü mülk-i müşterâm olduğuna binâ'en zabt u tasarruf iderim."* deyü def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve akîbü'l-inkâr merkûme Eleni'den def'-i mezbûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı müslimînden zeyl-i hüccet-i mezbûrede muharrerü'l-esâmî müslimînden olup mahrûsa-i mezbûrede Emekyemez mahallesinde [sâkin] Serbölük Halîl Çelebi b.

Mehmed Çelebi ve mahrûsa-i mezbûreye tâbi‘ Kasaba-i Fındıklı’da Avnîefendi mahallesinde sâkin Serbölük İbrâhîm Çelebi b. Muharrem nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup eserü’l-istişhâd, “*fi’l-vâkı‘ hâlik-i mezbûr Kürkcü Nikola veled-i Yorgi veled-i Yani hâl-i hayâtında helâkinden iki sene mukaddem zikr olunan Kamerhâtûn mahallesinde hudûd-ı mezbûre ile mahdûd ve müştetilât-ı meşrûhayı hâvî olan mülk menzilimi kız karındaşım işbu Eleni’ye dokuz yüz altmış guruşa bey’ ve teslîm idüp ol dahi ba‘de’l-iştirâ ve’t-tesellüm ve’l-kabz ve’l-kabûl semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz altmış guruşu yedinden temâmen ahz u kabz eyledim ba‘de’l-yevm menzil-i mezbûrda bir vechle alâka ve medhalim kalmayup kız karındaşım mezbûre Eleni’nin mülk-i müştêrâsıdır deyü huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde, ba‘de’t-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağla mûcebiyle bey’-i evvelin sıhhatine ve bey’-i sâninin bâtil ba‘de’l-hükm ve’t-tenbîh mâ vaka‘a bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fî evâsıt-ı Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-sene 1137.*

Şuhûdü’l-Hâl

Aleksi (...), (...), (...), Mustafâ Beşe b. Receb, İbrâhîm (...), Alî Beg b. Abdullâh, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

309 [45a-2]

Deryâ-yı Sefid’de vâkı‘ Mekenoz cezîresi sâkinlerinden ve tüccâr tâ’ifesinden işbu hâmilü’r-rakîm Roabet veled-i Papamarko nâm zimmî mahfil-i şer‘de, İstanköylü Ahmed b. Mehmed mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*merkûm İstanköylü Ahmed dâr-ı harbden olan Malta cezîresinden bir civân esîri olmağla ben dahi mezbûr Ahmed’i kendüye şartü’r-rücû‘ emriyle beş yüz guruşa esîrlikden tahlîs ve dâr-ı İslâm’a ihrâc eylediğimden sonra mezbûr Ahmed meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşun kırk yedi guruşunu bana def‘ ü teslîm ben dahi yedinden alup kabz eylemişidim, hâlâ mezbûr Ahmed’den sû’âl olunup meblağ-ı bâkî dört yüz elli üç*

guruşun dahi alvirilmesi murâdıdır.” didikde gibbe’s-sû’âl mezbûr Ahmed cevâbında, *“fi’l-vâkı’ müdde’î-i merkûm Roabet’e ber-vech-i muharrer cihet-i mezbûreden zimmetinde edâsı lâzım dört yüz elli üç guruş deyni bâkî kaldığını”* ba’de’l-ikrâr, esîr-i mezbûr Ahmed deyni olan meblağ-ı bâkî-i mezbûru icâleten edâya adem-i kudretinden nâşî istîcâl murâd eyledikde, müdde’î-i merkûm Roabet dahi esîr-i mezbûrun zimmetinde bâkî kalan dört yüz elli üç guruş hakkını alâ mehlin ahz u istîfâya ta’ahhüd itmeğın, mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-işrîn min Zi’l-hicci’ti’ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

İstanköylü Ahmed Ağa, Arûsî Mustafâ Efendi, Ahmed Efendi, İbrâhîm b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem, Mehmed b. Ahmed, Alî Beg b. Abdullâh.

310 [45a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı’da Elhâcreceb mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Â’işe bt. Halîl Re’îs nâm hâtûnun verâseti, sadrî kebîr oğulları el-Hâc Mustafâ ve Halîl nâm kimesnelere münhasıra olup kable’t-taksîm, mezbûr el-Hâc Mustafâ dahi vefât idüp verâseti, zevce-i metrûkesi Emetullâh bt. Ahmed nâm hâtûna ve sulbî oğlu Mehmed’e münhasıra ve tashîh-i mes’elesi bi-hükmi’l-münâsahati’ş-şer’iyye on altı sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden sekiz sehmi mezbûr Halîl’e ve yedi sehmi mezbûr Mehmed’e ve bir sehmi mezbûr[e] Emetullâh Hâtûn’a isâbet eylediği lede’ş-şer’î’l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra sinn ve cüssesinin bulûğa tahammülü olup bulûğunu mu’terif olan mezbûr Mehmed asâleten ve mezbûr Halîl kendi tarafından asâleten ve hâlâ zevcesi olan mezbûre Emetullâh bt Ahmed b. Abdurrahîm tarafından bey’-i âti’z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma’rifet-i şer’iyye ile ârifân Mustafâ Çelebi b. Mehmed ve Mehmed b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer’de, işbu sâhibü’l-kitâb el-Hâc Osmân b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müteveffât-ı mezbûre Â’işe Hâtûn’un terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı’ bir taraftan*

Çorbacı Sâlih Çelebi mülkü ve bir taraftan Hâcioğlu Mehmed mülkü ve bir taraftan müşteri-i mezbûr el-Hâc Osmân mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzil arsasından tashîh-i mezbûr üzre hisselerimizi asâlet ve vekâletimiz hasebiyle mezbûr el-Hâc Osmân'a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yetmiş guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu bi-kadri'l-hısas müşteri-i mezbûr el-Hâc Osmân yedinden bi't-temâm ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i mezkûre bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr el-Hâc Osmân'ın mülk-i müşterâsı olup bizim kat'â alâka ve medhalimiz kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdullâh Efendi b. el-Hâc İbrâhîm İmâm, Hâcioğlu Mehmed Çelebi , Kara Hasan Kayıkçı, el-Hâc Memiş b. Ahmed, es-Seyyid Osmân Ağa, Halîl Çelebi b. Mehmed Ağa, es-Seyyid Ahmed Çelebi, Mehmed Çelebi Attâr, el-Hâc Abdullâh b. Alî.

311 [45b-1]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesi sâkinlerinden Saltana bt. Yamandri nâm nasrâniyye tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu mezbûre Saltana'nın şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Panayot veled-i Yanaki ve Dimitri veled-i Kostantin nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Yorgi veled-i Dimitri nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm diğer Yorgi veled-i Yani nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kapuağacı(?) bûstânı ve bir taraftan Şemseddîn Efendi vakfı ve bir taraftan Yorgi zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda iki bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve vüstâda iki bâb oda ve bir matbah ve dehlîz ve süflâda bir bâb oda ve bir matbah ve bir tahteden mebnî mahzen ve bi'r-i mâ ve kenîfi müştemil mülk menzilin nısf[ı] müvekkile-i mezbûrenin zevci olup bundan akdem hâlik olan

Eflak Kostantin veled-i Yani nâm zimmînin ve nısf-ı âharı mezbûre Saltana'nın ber-vech-i iştirâk-ı seviyy mülkleri olmağla hâlâ müvekkilem mezbûre Saltana menzil-i mahdûd-ı mezbûrda mülkü ve hakkı olan nısf hisse-i şâyi'asını tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile diğeri Yorgi'ye iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-ıştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr diğeri Yorgi'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûrun nısf-ı şâyi'i mezbûr diğeri Yorgi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed b. Ahmed, Derzîbaşı Mehmed Çelebi, Berber Usta Hasan, Serbölük Halîl ve İbrâhîm Çelebi , Aksi veled-i Ripo, Yani veled-i Panayot, Dimitri veled-i Kirkor, Alî b. Abdullâh.

312 [45b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Yolcuzâde mahallesinde sâkine ve zâtı Mustafâ Re'îs b. el-Hâc İbrâhîm ve İbrâhîm b. Mustafâ nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrafte olan Â'îşe bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe b. Alî nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Mehmed Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânımızden nâşî hul'a tâlibe ve râğibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin yedi yüz akçe mehr-i mü'eccelimden fâriğe olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Mehmed ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allika, da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' [ve'l-ışrîn] min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Çelebi b. Alî, Ahmed b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mustafâ b. Sinân, Hüseyin b. Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ.

313 [45b-3]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î enverden Mevlânâ İbrâhîm Efendi me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi Serây-i Galata sânehallâhü ani'l-âfât ve'l-beliyye dâhilinde vâkı' serây ağalarına mahsûs odaya varup zeyl-i vesîkada mestûrû'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf-i nebevî eyledikde, Mahrûsa-i Galata hâricinde Tomtom mahallesinde sâkin sâbık Françe ilçisinin kethüdâsı Polya veled-i Franzko nâm müste'men mahfil-i ma'kûd-ı mezbûrda işbu sâhibetü'l-kitâbü'l-müstetâb, umdetü'l-muhadderât, zübdetü'l-muvakkarât Hadîce Hâtûn bt. Abdullâh b. Abdulkerîm tarafından bey'î âti'l-beyânı tasdîke vekîli olduğu mezbûrenin zevci olup hâlâ serây-ı mezbûr ağası umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâsin ve'l-mekârim Hüseyin Ağa b. Receb Ağa ve Ahmed Ağa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan fahrü'l-akrân İbrâhîm Ağa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında Fransız tercemânlarından Franko veled-i Horenti hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i câ'î sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup zıkr olunan Tomtom mahallesinde kâ'in bir taraıdan Magric Ermeni mülkü bir taraıdan ba'zan Sava zimmî ve ba'zan İngiliz tercemânı Yukaki mülkleri ve ba'zan Vatarya nâm nasrâniyye mülkü ve bir taraıdan tarîk-i âmm ile mahdûd ulyâda üç bâb oda ve bir köşk ve iki sofa ve dehlîz ve vüstâda bir bâb oda ve dehlîz ve süflâda bir mahzen ve bir matbah ve bir fırın ve bir sahrınc ve bir köşk ve bi'r-i mâ ve ve kenîf ve tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbi'î üç bin elli iki buçuk zirâ hadîkayı ve zûkâk kapusunu müştemil mülk menzîlim ile yine mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraıdan bâlâda zıkr olunan mülk menzîl ve bir taraıdan Dimitraki mülkü ve bir taraıdan merhûm Makrîzâde el-Hâc Hüseyin Kapudân vakfı ve bir taraıdan müşterî-i mezbûr dîvârı ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve zîr-i zemîn ve bir matbah ve bir bâğçevân odası ve bir bi'r-i mâ ve kenîf ve tûlen ve arzen bi-hisâb-ı mezbûr üç yüz yetmiş beş zirâ' eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli*

bâğçeyi muhtevî mülk menzilimi bi-cümleti 't-tevâbi' ve 'l-levâhık ve kâffetü 'l-menâfi' ve 'l-murâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bi-safka-i vâhidet vekîl-i mûmâ-ileyh İbrâhîm Ağa'ya beş bin esedî guruşa bey' ve temlîk ve teslîm idüp ol dahi müvekkil-i mezbûr[e] Hadîce Hâtûn için bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl [46a] eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm beş bin guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh İbrâhîm Ağa yedinden bi't-temâm ve 'l-kemâl ahz u kabz ve tesellüm eyleyüp menzil-i mezbûrun semenine ve gabn-ı fâhiş ve tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan vekîl-i mezbûr İbrâhîm Ağa ile müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, fîmâ-ba'd menzileyn-i mahdûdeyn-i mesfûreyn bi-cümleti mâştemilehâ ve yahvîhâ müvekkile-i merkûme Hadîce Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve hasbihâ yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an [ba's olunan] Serbölük [boş] Çukadâr Hüseyin Efendi(?) ile meclis-i şer'e gelüp alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ vâka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 27 Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Îsâ Kethüdâ, Mehmed Ağa b. Hasan Kethüdâ, İsmâ'îl Çelebi b. Alî, İbrâhîm Ağa b. (...), Mehmed Çelebi b. Mustafâ, Bâğçevân (...), Teberdâr-ı serây (...), Abdullâh Çelebi b. Mustafâ, Ahmed b. Osmân.

314 [46a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Dört yolağzı kurbünde sâkine Eleniçe bt. Vasil veled-i Yani nâm nasrâniyye tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mehmed Beşe b. Ahmed ve İbrâhîm Beşe b. Abdullâh nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkirde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûn mahfil-i şer'de, işbu râfî'ü'l-kitâb Molla Mustafâ b. Ahmed Efendi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “müvekkilem merkûme Alaniçe'nin mezbûr Molla Mustafâ'ya beher vukıyyesi doksan beşer akçeye olmak üzere yedinden iştirâ ve kabz eylediği yüz

otuz dört buçuk vukıyye Babür(?) dizisi duhân semeninden cem‘an zimmetinde on iki bin yedi yüz yetmiş yedi akçe edâsı lâzım deyni olup lâkin meblağ-ı merkûmu hâlâ edâya adem-i kudretinden nâşî müvekkilem merkûme Alaniçe istimhâl eyledikde mezbûr Molla Mustafâ dahi meblağ-ı mezbûr on iki bin yedi yüz yetmiş yedi akçeyi târîh-i kitâbdan doksan bir gün temâmına değın imhâl ve te‘cıl eyledi.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î, merkûme Hadîce Hâtûn yine meclis-i mezkûrda mezbûr Molla Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “eğer merkûme Alaniçe ânîfen zıkr olunduğu üzre cihet-i mezbûreden merkûm Molla Mustafâ‘ya zimmetinde deyni olan meblağ-ı mezbûr on iki bin yedi yüz yetmiş yedi akçeyi ecel-i mersûm hulûlune değın dâyini merkûm Molla Mustafâ‘ya edâ vü teslîm idemezse, ben tarafeynden emr ü kabûlü hâvîye kefâlet-i sahiha ile kefil bi‘l-mâl oldum.” didikde mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘s-sâdis ve‘l-işrîn min Zi‘l-hiceti‘ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

İbrâhîm b. Abdullâh el-Mübâşir, Mehmed Beşe b. Ahmed, Süleymân Çavuş, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Molla Mehmed b. Yûsuf Du‘acı.

315 [46a-2]

Mahrûsa-i Galata tevâbi‘inden Kasaba-i Tophâne‘de Kuloğlu mahallesinde sâkine olup zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan Fâtıma bt. Hasan nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i nebevîde, zevc-i muhâlî‘ı işbu râfi‘ü‘l-vesîka es-Seyyid Halîl Çelebi b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr es-Seyyid Halîl Çelebi ile beynimizde adem-i hüsn-i mu‘âşeretden nâşî hul‘a tâlibe ve râğibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü‘eccelimden geçüp ve mezbûrun firâşından hâsıl hâlâ batnımda mevcûd hamlım olup iddetim vaz‘-ı hamlı ile münkazıyye olmağın vaz‘-ı haml idinceye değın nafaka-i iddet ve me‘ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr ile muhâla‘a-i sahiha-i şer‘iyye ile hul‘ olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul‘-ı mezbûru ba‘de‘l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte‘allika, âmme-i

da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî selh-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Mehmed İmâm, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Hasekî Mustafâ Beşe, Kâsımpaşalı Mehmed, Na'lçeci Mehmed Beşe, Velî İbrâhîm Muhzır.

316 [46a-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Fındıklı'da Pîrendâthâtûn mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıyye olan Hâce Fâtıma Hâtûn bt. Ramazân'ın verâseti, zevc-i metrûku el-Hâc Ömer b. Osmân'a ve kebîre kızı Ümmügülsüm Hâtûn'a münhasıra olduğu ve mezbûr el-Hâc Ömer zevcesi müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden kendüye isâbet iden rub' hisse-i irsiyyesini nuküddan olmak üzere temâmen ahz u istîfâ itmekle terekeden olan zikri câ'î mülk menzilin mecmû'u müstakilen mezbûre Ümmügülsüm'ün mülkü olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra zâtı Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan ve Halîl Çelebi b. Mehmed ta'rîfleriyle mu'arrafe olan mezbûre Ümmügülsüm Hâtûn bt. el-Hâc Ömer meclis-i şer'de, Habîbe nâm sagîrenin babası ve velîsi işbu bâ'isü'l-vesîka el-Hâc Ahmed b. Abdulkerîm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âtî sudûruna değîn ber-vech-i muharrer anam müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hâtûn'dan bana mevrûs mülküm olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Halîl Yazıcı mülkü ve bir taraftan Fırıncı el-Hâc Hüseyin veresesi mülkü ve bir taraftan tarîk-i hâss ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî altı bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve magsel ve kenîf tahtânî iki bâb oda ve üç kenîf ve iki bi'r-i mâ ve mıhtab ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimi bundan akdem Münâdî Ahmed Çelebi yediyle bey'e arz ve sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede itirdiğimize mezbûr el-Hâc Ahmed*

üzerinde sekiz yüz on guruşda karâr idiüp ragabât-ı nâs bi'l-külliyeye münkâtı'a olup ziyâde ile taleb-i âhar zuhûr itmemeğin ben dahi menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık mezbûr el-Hâc Ahmed'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile sekiz yüz on guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi kızı sagîre-i mezbûre Habîbe için bi'l-vilâye iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra menzil-i mezbûrun gabn u tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr el-Hâc Ahmed ile [46b] kızı sagîre-i mezbûre Habîbe'nin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cümleti mâstemilehî ve yahvîhi sagîre-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mezbûre Ümmügülsüm'ün zevci el-Hâc Receb b. Mustafâ ve kebîr oğlu Halîl Çelebi b. Mehmed ve İbrâhîm Ağa b. Mehmed nâm kimesnelerden her biri derk menzil-i merkûma bi'l-emr ve'l-kabûl kefil ve zamân olmağın, mâ hüve'l-vâkı' li-ecli't-tevsîk bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm İbrâhîm Efendi, Kerâsteci el-Hâc Abdullâh, Münâdî Ahmed Çelebi, Uncu el-Hâc Mehmed, Fırıncı Alî Çelebi, Yazıcı Bakkâl Mustafâ, Münâdî Yûsuf Beşe, Ahmed Çelebi b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

317 [46b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâcferhâd mahallesinde sâkin Sâlih Beşe b. Alî nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîrde, işbu râfi'atü'l-vesîka Âmine bt. Mahmûd nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idiüp, "mezbûre Âmine Hâtûn'un mahalle-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd

mülk menzilinden müfrez bir bâb kârgîr guslhânesini on guruş semen-i makbûza bana bey' ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ eylemişidim, hâlâ bey'-i mezbûru beynimizde bi't-terâhî ba'de'l-fesh ve'l-ikâle ben zikr olunan guslhâneyi mezbûre Âmine Hâtûn'a devr ü teslîm ol dahi semen-i mezbûr on guruşu bana def' ü teslîm itmeğîn, ba'de'l-yevm zikr olunan guslhâne, mezbûre Âmine Hâtûn'un ke'l-evvel mülkü olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî selh-i Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Mehmed, Ahmed b. Mustafâ, Alî b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb.

318 [46b-2]

Mahrûsa-i Galata Bereketzâde mahallesinde sâkine Hadîce bt. Abdullâh nâm hâtûn tarafından ber-vech-i âtî hul' ve ibrâyı ikrâra vekîli olduğı mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Nasûh Efendi b. Mehmed ve Mü'ezzin Abdurrahîm Çelebi b. Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hüseyin Efendi b. Hasan nâm kimesne meclis-i şer'de, müvekkile-i mezbûrenin zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-vesîka Abdulkâdir Beşe b. Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*müvekkile-i mezbûre Hadîce Hâtûn'un zevci mezbûr Abdulkâdir Beşe ile beynlerinde hüsn-i zindegânîleri olmayup hul'a tâlibe ve râğibe olduğı cihetle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan üç bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelinden fârige olup nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzre zevci mezbûr Abdulkâdir Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğunda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini ibrâ ve iskât eylediler.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Çelebi b. Mehmed Attâr, Ebûbekir Çelebi b. Receb, Hasan Beşe b. Abdullâh, Abdullatîf Çelebi, el-Hâc Mahmûd, el-Hâc Mehmed Efendi b. Hasan.

319 [46b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Cihângîr mahallesinde sâkine Sâliha bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'de, mahalle-i mezbûre ahâlîsinden ashâbü'l-kitâb İmâm İbrâhîm Efendi b. Mehmed ve Mü'ezzin Ahmed Efendi b. Hüseyin ve Molla Mehmed b. [boş] ve el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Ahmed ve el-Hâc Mehmed b. Ahmed ve es-Seyyid Ahmed b. Mehmed ve sâ'irleri mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mahalle-i mezbûre ahâlîsi yedlerinde olan i'lâmları nâtik olduğu üzre bundan akdem benim sû'-i hâlîmi ihbâr ve mahalle-i mezbûreden hurûcumu iltimâs eylediklerinde teftin(?) mahalle-i mezbûreden hurûc eylediğim ecilden izn-i şer'le beni vaz'-ı zindân eylediklerinde, zindânda bir evlâdım vefât eylemişidi, hâlâ ben rızâm ile bir dahi mahalle-i mezbûreye gelmemek üzre ber-vech-i ta'ahhüd ve evlâdımın fevtine müte'llik ahâlî-i mahalle-i mezbûre ile kat'â da'vâ ve nizâ'm olmayup zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledim.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mezbûre Sâliha Hâtûn'un ber-vech-i muharrer mahalle-i mezbûra hurûcuna karındaşı el-Hâc Mehmed b. Mustafâ nâm kimesne kefil olup ve mezbûr el-Hâc Mehmed'in dahi nefsine ve hîn-i mukâtebede meclis-i şer'e ihzârına Doğramacı Mehmed kefil olmağın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Cumâde'l-ulâ li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. el-Hâc İbrâhîm, Mustafâ Ağa b. el-Hâc Mehmed, Alî Çelebi b. Îsâ, Hasan Çelebi b. İbrâhîm, Hüseyin b. Mustafâ.

320 [46b-4]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Mü'eyyedzâde mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât [iden] Mustafâ Çelebi b. Mehmed'in verâseti, zevce-i metrûkesi Râbi'a bt.

İbrâhîm b. Abdullâh nâm hâtûna ve sulbî kebîr oğulları Alî ve Ahmed'e münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Alî kendi tarafından asâleten ve anası mezbûre Râbi'a Hâtûn tarafından ibrâ-yı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Hüseyin Efendi b. Hasan ve Alî Çelebi b. el-Hâc Dervîş nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla [vekâleten] meclis-i şer'de, işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed b. Osmân mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mezbûr el-Hâc Ahmed bundan akdem babam müteveffâ-yı mezbûrdan verese-i mezkûresine müntakil mahalle-i mezbûre ile Şâhkulu mahallesinde vâkı' menzillerimizde beş sene sâkin olmağla menzileyn-i mezbûreyn icârlarından ve tarafımızdan vekâleten ahz u kabz eylediği odalar icârâtının zimmetinde dört yüz elli guruş hakkımız vardır deyü mezbûr el-Hâc Ahmed'den da'vâ sadedinde olduğumuzda beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremizden mezbûr el-Hâc Ahmed ile bizi yiğirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yiğirmi guruşu bi-kadri'l-hısas mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden her birimiz temâmen ahz u kabz eylediğimizden sonra husûs-ı mezkûra ve bedel-i sulh-ı mezbûra ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'llika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Ahmed Re'îs b. Mehmed, Osmân Çelebi b. Mehmed, İbrâhîm b. Velî, el-Hâc Ahmed b. Velî, Süleymân Çelebi b. Mehmed, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, el-Hâc Mehmed b. Mustafâ, el-Hâc Mehmed b. Mehmed, el-Hâc Ahmed Çavuş, Hüseyin Efendi b. Hasan, el-Hâc Mehmed Efendi el-İmâm.

Mahrûsa-i Galata a‘mâinden Mermere nâhiyyesine tâbi‘ Asman(?) nâm karyede sâkin iken üç sene mukaddem hâlik olan Aşertoti veled-i Haraşvorni veled-i Dariga nâm zimmînin verâseti, zevce-i metrûkesi Tofokano bt. Zafri nâm nasrâniyye ile ve sagîre oğulları Toforoş ve Markiroblo‘ya ile kebîre kızları Peraksiya ve Lisaro‘ya ve sagîre kızları Varvanya ve Maryora‘ya münhasıra olup kable‘t-taksîm merkûme Maryora dahi hâlike olup verâseti, anası mersûme Tofokano ile li-ebeveyn karındaşları merkûmûn Toforoş ve Markiroblo‘ya ve Peraksiya ve Lisaro ve Varvanya‘ya münhasıra olup ve kable‘t-taksîm merkûme Peraksiya dahi hâlike olup verâseti zevc-i metrûku Şakofilo veled-i Moskona ile anası merkûme Tofokano‘ya ve sagîr oğlu Moskona‘ya münhasıra olduğu lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir olduğdan sonra merkûme Tofokano asâleten ve sagîrûn-ı merkûmûn Toforoş ve Markiroblo ve Varvanya‘nın tesviye-i umûrlarını rû‘yete vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i şer‘de, işbu hâmilü‘r-rakîm merkûm Şakofilo muvâcehesinde bi‘l-asâle ve bi‘l-vesâyeye üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“hâlik-i merkûm Aşertoti‘nin ile‘l-helâk mülkü olup ba‘de helâkihî verese-i mezkûresine mevrûs olup karye-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan Kosta menzili ve bir taraftan Sahostina menzili ve bir taraftan Kostaki menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve dehlîz ve tahtında eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk menzilin ancak dehlîzini merkûm Şakofilo fuzûlî zabt itmek murâd ider, sû‘âl olunup men‘ ve def‘ olunmak murâdıdır.”* didikde gıbbe‘s-sû‘âl merkûm Şakofilo cevâbında, *“fi‘l-vâkı‘ hâlik-i merkûm Aşertoti hâl-i hayâtında menzil-i mezbûrun ancak dehlîzini ba‘de‘l-ıfrâz otuz beş gurusu semen-i makkûza bana bey‘ ve temlik ve teslîm eyledikde ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra merkûm Aşertoti hâlik olmağla merkûme Tofokano zikr olunan dehlîzi işbu yedimde olan hüccet-i şer‘iyye mantûkunca 1137 şehr-i Rebî‘ü‘l-evvelinin on beşinci günü nâhiyye-i mezbûrede nâ‘ibü‘ş-şer‘-i şerîf olan Mehmed Emîn Efendi b. Abdurrahman b. Abdussamed huzûrunda benden da‘vâ ben dahi husûs-ı mezbûru ber-minvâl-i muharrer Agosto veled-i Mavridi ve Astrato veled-i Dalek nâm zimmîler şehâdetleriyle muvâcehesinde ba‘de‘l-ısbât, merkûme Tofokano mu‘ârazadan men‘ olunmuşidi.”* mazmûnu min-küllî‘l-vücûh takrîr-i meşrûhuna muvâfika ve târîh-i mezbûr ile müverrehe ve nâ‘ib-i mezbûrun imzâsıyla mûmzâ ve hatemiyle mahtûme bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye ibrâz idicek, ba‘de‘l-feth ve‘l-kırâ‘at ve‘l-istintâk ve‘l-

inkâr, merkûm Şakofilo'dan mazmûn-ı hüccet-i şer'iyeyi mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup nâhiyye-i mezbûreye tâbi' Kalazak(?) nâm karye sâkinlerinden Dervîş İbrâhîm b. Zülkâdir ve İsmâ'îl Çelebi b. Alî nâm kimesne li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, *"fi'l-vâkı' müdde'iyeye-i merkûme Tofokano karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kosta menzili ve bir taraftan Sahostina menzili ve bir taraftan Kostaki menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve dehlîz ve tahtında eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülk menzilin ancak dehlîzini bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt idersin deyü Şakofilo'dan 1137 senesi şehr-i Rebî'ü'l-evvelinin on beşinci günü nâhiyye-i mezbûrede nâ'ibü'ş-şer'-i şerîf olan Mehmed Emîn Efendi b. Abdurrahman b. Abdussamed huzûrunda ba'de'd-da'vâ merkûm Şakofilo zikr olunan dehlîzi hâlik-i merkûm Aşertoti'den hayâtında otuz beş guruşa iştirâ eylediğine nâ'ib-i mezbûr huzûrunda Agosto veled-i Mavridi veled-i Dimo ve Astrato veled-i Dalek veled-i Yanaki nâm zimmîler şehâdetleriyle müdde'iyeye-i merkûme Tafokano muvâcehesinde vech-i şer'î üzre isbât ve merkûme Tafokano'yu bizim huzûrumuzda bî-vech mu'ârazadan men' olundu biz mazmûn-ı hüccet-i şer'iyeye bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ideriz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gibb-ı ri'âyet-i şerâ'iti'l-kabûl, şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî Efendi b. Abdullâh, Mehmed Çelebi b. Ahmed.

322 [47a-2]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Tophâne'de Elhâcmemi mahallesinde sâkine işbu bâ'isetü'l-vesîka La'lgûn bt. Abdullâh b. Abdurrahman nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'z-zikre sâbitü'l-vekâle vekîli olan dâmâdı Alî Çelebi b. Alî Beg nâm kimesne meclis-i şer'de, bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp, *"işbu hâzıra bi'l-meclis Havvâ bt.*

Tûğcu Hüseyin nâm sagîreyi terbiye ve tebennî için mukaddemâ ebeveyni mezbûr Hüseyin ve Şehrî Hâtûn, müvekkilem mezbûre La 'lgûn 'a teslîm itmiş idi lâkin sagîre-i mezbûrenin el-yevm nafaka ve kisve bahâya zarûret ve ihtiyâcı olmağın alâ men lehi hakki't-taleb üzerine kibel-i şer'den kadr-i kifâye nafaka ve kisve bahâ farz u takdîr olunması müvekkilem mezbûre La 'lgûn Hâtûn 'un murâdıdır.” didikte hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesiçün külle yevm ikişer pâre farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer men lehi hakki't-taleb üzerine rücû'a mezbûre La 'lgûn Hâtûn'a izn virmeğın, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem.

323 [47b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Tomtom mahallesinde sâkine Ümmügülsüm bt. Mustafâ nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i şer'de zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Mustafâ zimmetinde yedimde olan i'lâm nâtik olduğı üzre cihet-i karz-ı şer'iden dakâyık semeninden cem'an elli guruş hakkım olmağla meblağ-ı mezbûru mezbûr Mustafâ'dan talep ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden mezbûr Mustafâ ile yigirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezbûrun on guruşunu ber-vech-i pîşîn yedinden ahz u kabz eyleyüp ve on guruşunu dahi ayda bana ikişer guruş virmek üzre 1138 senesi Muharremü'l-harâmı gurrelerinden beş ay temâmına değın te'cîl ve taksît ve mâ'adâsı olan otuz guruşa ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikte gibbe't-

tasdîki'ş-şer'î mezbûr Mustafâ'nın hâlâ zevce-i menkûhesi olan İsmihân bt. Abdullâh nâm hâtûn meblağ-ı mukassit-i mezbûr on guruşa tarafeynden emr ü kabûlü hâviye kefil ve zamân olup ve mezbûre İsmihân Hâtûn'un dahi nefesine ve hîn-i mukâtebede meclis-i şer'e ihzârına dahi Â'îşe bt. Mehmed nâm hâtûn kefil olmağın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Hüseyin b. Alî, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Bekir, Halîl (...)

324 [47b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine olup zâtı Mustafâ b. Receb ve Alî b. Ahmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrafe olan Â'îşe bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed b. Receb nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim mezbûr Mehmed ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râğibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a-i sahiha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Muharremi'l-harâm sene semân [ve selâsîn ve mi'e ve elf].

Şuhûdü'l-Hâl

Yahyâ Efendi b. Yûsuf , Mustafâ Efendi b. Mehmed, İbrâhîm Efendi el-Mukayyid, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh.

325 [47b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Şâhkulu mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-kitâb Osmân Çelebi b. el-Hâc Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de, takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm idüp, "*Vilâyet-i Anadolu'da Ayandon kazâsına tâbi' Mogak(?) nâm karyeden olmak üzere işbu hâziret bi'l-meclis Safiyye bt. Mustafâ nâm sagîreyi akrâbâsından bir hâtûn li-ecli't-tebennî bundan akdem bana teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer ahz eylemişdim, lâkin sagîre-i mezbûrenin nafakaya ihtiyâcı olmağla men leh-i hakki't-taleb üzerine cânib-i şer'den mukadder kifâye meblağ farz u takdîr olunması matlûbumdur.*" didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyesiçün men leh-i hakki't-taleb üzerine târîh-i kitâbdan yevmî ikişer pâre farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer men leh-i hakki't-taleb üzerine rücû'a mezbûr Osmân Çelebi izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Velî Beşe b. Halîl, Mehmed b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Kürkcü Osmân Beşe, el-Hâc Süleymân b. Halîl, Mustafâ b. Ahmed.

326 [47b-4]

Fransız kapudânlarından Can Garvan veled-i Andreyâ nâm müste'men meclis-i şer' de, işbu ashâbü'l-kitâb İbrâhîm Beşe b. Halîl ve Mustafâ Beşe b. Mehmed ve es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Mehmed ve el-Hâc Ahmed b. Abdullâh nâm kimesneler mahzarlarında tercemân Franko veled-i Can Batista hâzır olduğı hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Karaköy kapusu iskelesinde merbût örf-i mellâhinde şetita(?) ta'bîr olunur sefinemi âlât ve su ve kumanya vaz' olunan mahallerden mâ'adâsını İstanbul'dan Deryâ-yı sefid'de vâkı' Girid cezîresinde Kandiye limânına varınca beş yüz yetmiş beş guruşa mezbûrûn İbrâhîm Beşe ve Mustafâ Beşe ve es-Seyyid Mehmed ve el-Hâc Ahmed'e îcâr ve*

teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eylediler.” didikde gıbbe't-tasdîki'l-mer'î, yine kapudân-ı merkûm Garvan meclis-i mezbûrda eşhâs-ı mezbûre mahzarlarında i'âde-i kelâm idüp, “*işbu târîh-i kitâb şehrinin yiğirminci günü İstanbul'dan hareket olunup esnâ-i tarîkde Marmara'ya ve cezîre-i Sakız'a uğrayup her birinde ikişer gün meks oluna ve cemî' gümruk harcı mezbûrünün olup konsolos ve limân harcı benim ola ve icâret-i mezbûrenin iki yüz guruşu bu tarafda teslîm olunup inşâllâh selâmet ile Kandiye limânına varıldıkda ecr-i mezbûre beş yüz yetmiş beş guruşu bana temâmen edâ olunmadıkca bir nesne ihrâc olunmıya deyü ve eşhâs-ı mezbûre talebleriyle bu tarafda meks iktizâ iderse eyyâm-ı meksde bana harc-ı kumanya beşer guruş virmek üzre beynimizde kavî ü ittifâk ve ahd-i misâk eyledik.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.*

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

327 [48a-1]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Tophâne'de Pürtelâşhasan mahallesinde sâkinler iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Ahmed b. Abdullâh ve Hanîfe bt. Ahmed nâm zevcâtın sagîr oğulları Hasan'ın tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan (...) Mûsâ Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de, sagîr-i mezbûrun karındaşı ve kıbel-i şer'den hasbî nâzır nasb olunan Mustafâ Çelebi b. el-Hâc Ahmed hâzır olduğı hâlde bi'l-vesâye ikrâr ve taktîr-i kelâm idüp, “*sagîr-i mezbûr Hasan'a mûrisleri müteveffiyân-ı mezbûrânın terekelerinden ber-mûceb-i defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden altmış dokuz buçuk guruş nukûd mâlının nemâsiyla yine mahalle-i mezbûrede vâkı' mülk menzilin icâresinden târîh-i kitâba gelince sagîr-i mezbûrun levâzım-ı mühimmesini rü'yet itmişidim, hâlâ yine ben bi'l-vesâye kabzımda olan meblağ-ı mezbûr altmış dokuz buçuk guruşu târîh-i vesîkadan onu on bir hisâbı üzre der-uhde ve kabûl eylediğimden sonra menzil-i mezbûru dahi*

âhara icâr idüp mâl-ı nukûdu nemâsıyla menzil-i mezbûr icâresinden hâsıl olan meblağdan sagîr-i mezbûrun iktizâ iden levâzım-ı mühimmesini rüşdü vaktine değın beher sene rü'yet idüp ve fazlasını asl mâlına zamm ve ilhâk itmek üzre ta'ahhüd eyledim.” didikde mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Serbölük Halîl Çelebi, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Arûsî Mustafâ Efendi, Sipâhî İbrâhîm Efendi, Baba Yûsuf, Mustafâ Efendi b. Mehmed.

328 [48a-2]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Ortaköy sâkinlerinden Mikail veled-i Şöhret nâm Ermenî meclis-i şer' de, işbu râfî'ü'l-vesîka İbrâhîm Beşe b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı' iki taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Onan nâm zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, bir dib ceviz ağacını müştetil tûlen elli üç ve arzen on bi-hisâb-ı terbi'î beş yüz otuz zirâ' mülk arsa-i hâliyemi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr İbrâhîm Beşe'ye yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl, semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu müştêrî-i mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i merkûme mezbûr İbrâhîm Beşe'nin mülk-i müştêrâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.*

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ahmed b. Îsâ, Kerâsteci Alî b. Ahmed, es-Seyyid Hasan Çelebi b. Muslı, Serbölük Halîl Çelebi, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Mustafâ Beşe b. Receb.

329 [48a-3]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi Ortaköy sâkinlerinden Mikail veled-i Şöhret nâm Ermenî meclis-i şer' de, işbu hâmilü'r-rakîm Onan veled-i Mekest nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin yedimde mülküm olup mahrûsa-i mezbûre hâricinde Hüseyinaĝa mahallesinde vâkı' bir taraftan Hammâl Sarıoĝlu mülkü ve iki taraftan yine âhar mülküm ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, bir dib tût ağacını müştemil tûlen kırk yedi buçuk ve arzen on bi-hisâb-ı terbî'î dört yüz yetmiş beş zirâ' mülk arsa-i hâliyemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Onan'a doksan beş guruşa bey' ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm ve'l-kabûl, semeni olan meblaĝ-ı mezbûr doksan beş guruşu müşterî-i merkûm yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i merkûme merkûm Onan'ın mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

330 [48a-4]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi celle şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Dâvûdpaşa kurbünde Sultânâyezid-i cedîd mahallesi ahâlîsinden Mehmed Aĝa b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i şer' de, sarrâf tâ'ifesinden karındaşlar olan işbu râfi'ü'l-vesîka Margos ve Anton veled-i Toros nâm Ermenîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik olup Mahrûsa-i Galata dâhilinde Sultânâyezid mahallesinde vâkı' bir taraftan Abdî Çelebi veresesi mülkü ve bir taraftan imâma*

meşrûta vakf âhûr ve bir taraftan ba'zan es-Seyyid Abdurrahman kahvesi ve ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ba'zan Belkıs Hânım vakf menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve dehlîz ve kenîf, vüstâda iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve tahtında bir matbah ve bir magsel ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müstemil mülk menzil ile yine hudûd-ı merkûm ile mahdûd dört aded mülk horos değirmeni ve iki çarh ve üzerlerinde iki aded buğday destgâhı ve beş aded tahtedan masnû' buğday anbârlarını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûmân Margos ve Anton'a ale'l-iştirâki's-seviyy dört bin iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde anlar dahi vech-i iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşteriyân-ı mezbûrân yedlerinden temâmen alup kabz ve istîfâ, fîmâ-ba'd hudûd-ı merkûme ile mahdûd olan mârrü'z-zikr menzil ve değimen cemî' müstemilâtlarıyla merkûmân Margos ve Anton'un iştirâki's-seviyy üzre mülk-i müşterâları olmuştur, keyfe mâ yeşâ'ân mutasarrıf olsunlar.” didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi b. Hüseyin, Süleymân Efendi b. Osmân, Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan, Molla İbrâhîm el-Mukayyid , İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Abdullâh.

331 [48b-1]

Fi'l-asl Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kapudağı nâhiyyesine tâbi' Bandırma kasabası sâkinlerinden olup mahrûsa-i mezbûrede müsâfiren sâkin olan Çahar veled-i Agob nâm Ermenî meclis-i şer'de, zevcesi işbu hâmiletü'r-rakîm Ana bt. Asvadar nâm Ermeniyye muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “yedimde mülküm ve hakkım olup zikr olunan Bandırma kasabasında vâkı' bir taraftan Şamok nâm Ermenî menzili ve bir taraftan Ketan menzili ve iki taraftan makâbir-i müslimîn ve

tarik-i âmm ile mahdûd, fevkânî beş bâb oda ve iki sofa ve iki tahtepûş ve tahtânî üç bâb mahzen ve iki bâb oda ve kenîfi müştemil mülk menzirim ile kasaba-i mezbûre bâğları hılâlinde vâkı' iki taraftan el-Hâc Abdî ve Eyyûb Beşe bâğları ve bir taraftan Solakoğlu tarlası ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd, tahmînen dört buçuk dönüm bâğımı târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem cemî' tevâbi' ve levâhukları ve kâffe-i menâfi' ve murâfıklarıyla bi-safka-i vâhidet tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zevcem merkûme Ana'ya beş yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşun iki yüz elli guruşunu zevcem müşteriyye-i merkûme Ana yedinden seksen Venedik altunu ahz ve bâkî kalan iki yüz elli guruş mukâbelesinde dahi zevcem merkûme Ana'nın mâlından olmak üzere iki altun yoğmak(?) ve yigirmi miskâl bir incü istefan ve otuz üç miskâl bir çift altun bilazik ve beşer ayaklı bir çift incü küpe ve bir sîm kemer kuşak ve bir sîm kadeh zincir bâb kaftân alup kabz eyledim, binâ'en-aleyh zikrleri sebk iden menzil ve bâğ bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi târîh-i mezbûrdan berü zevcem müşteriyye-i merkûme Ana'nın mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrîfa olsun." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mustafâ Efendi b. Mehmed, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

332 [48b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedereddînbeğ mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiyeye olan Ümmühân bt. Hasan b. Abdullâh'ın verâseti, zevc-i metrûku el-Hâc Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne ile zî-rahm cihetinden Sâlih b. Ahmed nâm kimesneye münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduğdan sonra mezbûr Sâlih meclis-i şer'de, tereke-i müteveffâ-yı mezbûreye bi'l-verâse vâzî'ü'l-

yed olan işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr el-Hâc Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mûrisemiz müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden bana isâbet iden iki sehmdede bir sehm hisse-i irsiyyemi mezbûr el-Hâc Mustafâ'dan taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâyı mezkûremden mezbûr el-Hâc Mustafâ ile sekiz gurusu üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr sekiz gurusu mezbûr el-Hâc Mustafâ yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra müteveffât-ı mezbûre Ümmühân Hâtûn'un kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr terekesine müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.*” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. Mahmûd, Ahmed Çelebi b. Mehmed, el-Hâc İbrâhîm b. Ahmed Efendi, es-Seyyid Halîl Çelebi b. İsmâ'îl, Molla Süleymâm b. Alî.

333 [48b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Yahyâçelebi mahallesinde sâkine zâtı es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mustafâ ve Süleymân Çelebi b. Alî nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrafe olan Â'îşe bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de, merhûm Abdullâh Efendi nâm sâhibü'l-hayrın kasaba-i mezbûrede vâkı' Câmî'-i şerîfi evkâfına kâ'immakâm-ı mütevellî olan işbu râfi'ü'l-kitâb Mü'ezzin Abudllah Çelebi b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kürkcü Alî mülkü ve bir taraftan Tatar Mehmed Yazıcı ve bir taraftan Savât(?) Hüseyin mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tabaka-i ulyâda bir bâb oda ve sofa ve dehlîz ve tabaka-i vüstâda bir bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve tabaka-i süflâda bir bâb oda ve kenîf ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil mülk menzilimi, bi-tarîki'l-istiglâl kâ'immakâm-ı mütevellî mezbûr Abdullâh Çelebi'ye altmış gurusu bey' ve teslîm idüp ol dahi yedinde olan mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra*

mezbûr Abdullâh çelevî menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyye ve't-takâbüzü'l-mer'î senevî dokuzar guruşa olmak üzre târih-i kitâbdan akd-i vâhid ile üç sene temâmına deĝin yiğirmi yedi guruşa yine bana îcâr ve teslîm eyledikte ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mukîm(?) Çelebi b. Mehmed Efendi, es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mustafâ, Süleymân Çelebi b. Alî, Kerâsteci el-Hâc Abdullâh, Yayıcı Alî Beşe b. Mehmed.

334 [48b-4]

Sarrâf tâ'ifesinden Temür veled-i Karabet nâm Ermenî meclis-i şer'-i şerîfde, işbu hâmilü'r-rakîm Yanaki veled-i Lefter nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mersûm Yanaki zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden ber-mûceb-i temessük kırk gurus hakkım olup meblağ-ı merkûmun yiğirmi bir gurusu mukâbelesinde mersûm Temür yedinden her biri beşer gurus birer rub'a olmak üzre dört cüz'iyye kâğıdı alup on dokuz gurus hakkım bâkî kalmışdır deyü taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi meblağ-ı bâkî-i merkûm on dokuz gurusun on beş gurusu birer rub'u mukâbelesinde bana bir a'lâ ve bir evsat cüz'iyye kâğıdlar virüp meblağ-ı mezbûrdan ancak zimmetimde üç gurus üç rub' bâkî kaldı deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr, mersûm Temür dahi def'-i mezkûrunu iki nefer şâhid ile muvâcehesinde isbât itmekle ben dahi meblağ-ı bâkî üç gurus üç rub'u merkûm Temür yedinden ahz u kabz idüp meblağ-ı merkûm kırk guruşa ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Beşe b. Alî, Ahmed Çelebi b. Abdullâh, Ahmed Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Ahmed b. Süleymân, Burusalı Mehmed Muhzır.

335 [49a-1]

Bakkâl tâ'ifesinden Dimo veled-i Yorgi nâm zimmî meclis-i şer' de, yine tâ'ife-i mezbûreden işbu râfi'r-rakîm Yorgi veled-i Astavri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Yorgi'ye bundan akdem Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Tophâne kapusu dâhilinde vâkı' bakkâl dükkânı içinde mevcûd, mâlîm ve mülkûm olan emti'a-i mütenevvi'a-i ma'lûmeme on iki bin akçeye bâten bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-cech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr on iki bin akçeye işbu hâzırûn bi'l-meclis Apostol veled-i Dimo ve Kostantin veled-i Anştaş ve Foka veled-i Tanaş ve Lakri veled-i Anştaş nâm zimmîler kefil ve zamân olmuş idi, el-hâletü hâzihî merkûm Yorgi dükkân-ı mezbûr içinde mevcûd olup on bin beş yüz altmış sekiz akçeye mukavvim olan emti'a-i mütenevvi'a-i ma'lûmeyi, alâ-tarîki'l-ikâle, bi't-terâhî bana devr ü teslîm eyledikte ben dahi rızâm ile mikdâr-ı mezkûr emti'a ile nukûd bin dört yüz otuz iki akçeyi merkûm Yorgi yedinden temâmen ahz u kabz ve istîfâ eyledim, binâ'en-aleyh merkûm Yorgi zimmetinde bir akçe hakkım kalmayup ve kefil olan zimmiyyûn-ı merkûmün dahi ber'ü' zimmet olmuşdur.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Beşe b. Mustafâ, İbrâhîm b. Muharrem, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Halîl, Mustafâ Beşe b. Receb, Molla Mehmed b. Yûsuf.

336 [49a-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Şâhkulu mahallesinde sâkine zâtı İmâm Mustafâ Efendi b. Nasûh ve Serrâc el-Hâc Mustafâ b. Süleymân nâm kimesneler ta'rifleriyle mu'arrafe olan Hadîce bt. Ca'fer nâm hâtûn meclis-i şer' de, câriye-i memlûkesi olan alçak boylu, açık kaşlı, sarı elâ gözlü, Çerkesiyyetü'l-asl, müslimetü'l-mille, râfi'atü'l-kabâle Gülistân bt. Abdullâh muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“câriye-i memlûkem mevsûfe-i mezbûre Gülistân'ı vefâtımdan kırk gün mukaddem azâd olmak üzere tedbîr-i mutlak ile tedbîr eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer kabûl eyledi.”* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mezbûre Hadîce Hâtûn meclis-i mezbûrda mevsûfe-i mezbûre Gülistân muvâcehesinde i'âde-i kelâm idüp, *“ben bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eylediğimde sülüs-i mâlımdan mevsûfe-i mezbûre Gülistân'a bir minder ve iki yasdık ve iki yorgan ve bir kîse ve iki sahan ve bir tancere virile.”* didikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Muharemi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Çelebi b. Alî, Mustafâ Çelebi b. el-Hâc Hasan, el-Hâc Ken'ân b. Dilâver, Alî Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Nasûh, Osmân Çavuş b. Alî.

337 [49a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkin Hammâlbaşızâde demekle müştehir Abdurrahman Çelebi b. el-Hâc Ahmed tarafından ıtk-ı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu el-Hâc Murtazâ b. Selîm ve Hasan b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hüseyin Yazıcı b. Mustafâ mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, müvekkil-i mezbûra rıkkıyyeti müte'arrife olan işbu orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, Rûsiyyü'l-asl, müslimü'l-mille, bâ'is-i hâzihi'l-kabâle Alî b. Abdullâh mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“müvekkil-i mezbûr Abdurrahman Çelebi abd-i memlûku olan mevsûf-ı mezbûr Alî'yi hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûhi Resûlullâh-ı mu'allâ, mâlından tahrîr ve i'tâk ve kayd-ı rıkkdan ihrâc ve ıtlâk eyledi, ba'de'l-yevm mevsûf-ı mezbûr Alî, sâ'ir ahrâr-ı asîlîn*

gibi hürr olup üzerinde velâ-i şer'iyeden gayrı hakkı bâkî kalmadı.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 16 Muharrem sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Hammâlbaşı el-Hâc Hasan b. Mehmed, Gümrük Nâzırı Bekir Ağa, Mehmed Yazıcı b. İbrâhîm, Kahveci Mahmûd, Halîl Yazıcı, Kahveci Molla Mustafâ, (...).

338 [49a-4]

Mahmiyye-i İstanbul'da Yedikulle kurbünde vâkı' Mîrâhûr mahallesinde sâkin kassâb tâ'ifesinden Hristodori veled-i Papa Panayot nâm zimmî mahfil-i şer'de, Felemenk tüccârlarından olup gıyâben şerîkleri olan işbu hâmilü'r-rakîm Diperok veled-i Arnold ve Romyoz veled-i Anton nâm müste'menler muvâcehelerinde Felemenk tercemânlarından Covan veled-i Gollomonts hâzır olduğu hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“benim müste'menân-ı merkûmân Diperok ve Romyoz'a mukaddemâ yedlerinden iştirâ ve kabz eylediğim ecnâs ve zirâ'ları beynimizde ilm-i şer'î ile ma'lûm olan elvân-ı çuka semeninden bin dört gurus on beş akçe ve hâlâ yedlerinden iştirâ ve kabz eylediğim evsâf ve zirâ'ları kezâlik beynimizde ilm-i şer'î ile ma'lûm on iki pasato Felemenk baş mi'hveri(?) elvân-ı çuka ve yigirmi dört pasato Fransız çukası ve her destesi on ikişer üzre yetmiş dört deste Felemenk tavşânî kürk ve bir elmâs yüzük ve bir la'l yüzük semeninden dahi üç bin üç yüz doksan beş gurus yüz beş akçe ki min haysi'l-mecmû' müste'menân-ı merkûmâna zimmetimde edâsı lâzım dört bin dört yüz gurus deynim olmağın ben dahi silk-i mülkümde münselik olup havâss-i refî'a kazâsına tâbi' Çamlıca-i sagîrî nâhiyyesi mülhakâtından Menkeşe(?) nâm karye[de] vâkı' iki taraftan Mûsâ Ağa mülkü ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd, dâhiliyyede fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve tahtında matbah ve âhûr ve çatma anbâr ve bâğ ve eşcârlı bâğçe ve bir mikdâr havlu ve hâriciyyede bir bâb tahtânî oda ve bir anbâr ve âhûr ve samanhâne ve havluyu müştemil çiftlik ta'bîr olunur mülk menzîlim ile ve yine karye-i merkûmede vâkı' etrâf-ı erba'ası tarîk-i âmma müntehâ iki bâb fevkânî oda ve iki*

bâb tahtânî oda ve bir matbah ve âhûr ve bir mahzen ve bir samanhâne ve fevkânî odaları müştemil çiftlik ta'bir olunur âhar mülk menzilimi ve yine karye-i merkūmede vâkî' ma'lūmü'l-hudūd, tahmīnen iki dönüm bir kıt'a bâğ ve lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lūmü'l-hudūd bir bâb bûstânî odası ve bir havzı müştemil mülk bûstânımı ve yine karye-i merkūmede vâkî' etrâf-ı erba'ası tarîk-i âmm ile mahdûd [49b] dâhiliyyede üç kat bir tekml kulle ve iki bâb fevkânî oda ve iki sofa ve tahtında bir bâb oda ve bir âhûr ve bir sundurma ahur ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçe ve hâriciyyede iki bâb fevkânî oda ve tahtında âhûr ve mahzen ve samanhâne ve havluyu müştemil çiftlik ta'bir olunur mülk menzilimi ve yine karye-i merkūmede vâkî' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân, ma'lūmü'l-hudūd çiftlik ta'bir olunur kürümî mülk bâğçemi ve zikr olunan çiftlikler derûnunda mevcûd bir çift manda ve dört çift kara sığır ve üç re's inek ve dört re's buzağı ve üç re's bârgîr ve dört aded kovanlarımı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-murâfık semeni târîh-i kitâbdan bir sene temâmına değin mü'eccel ve mev'ûd olmak üzere bi-safka-i vâhıde müste'menân-ı merkūmân Diperok ve Romyoz'a bey'-i bi'l-vefâ tarîkiyle dört bin dört yüz guruşa iştirâken bey' eylediğimde anlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl eylediklerinden sonra semen-i merkūm dört bin dört yüz guruşu bâlâda zikr olunduğu üzere cihet-i mezbûreden müste'menân-ı merkūmân cem'an zimmetimde deynim olan dört bin dört yüz guruşa eserü't-takâs ve'l-mukâsa ve'l-kabûl emlâk-i merkūmeyi mahallerinde zabt ve hıfza müste'menân-ı merkūmânı taslît eyledim.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, merkūm Hristodori yine meclis-i mezkûrda i'âde-i kelâm idüp, “bey'-i mezbûrda hakikatde rehn olmağla benimçün müddet-i madrûbe temâmına değin meblağ-ı mezbûr dört bin dört yüz guruşu müste'menân-ı merkūmâna edâ ve emlâk-i mezbûreyi rehînetden fekk ve tahlîs mümkin olmazsa emlâk-i mahdûde-i merkūmeyi semen-i misilleriyle âhara bey' ve semenlerini ahz u kabza ve semen-i mezbûrdan deyn-i mezbûru müste'menân-ı merkūmân Diperok ve Romyoz'a edâ vü teslîme ve fazla kalursa fazlasını bana edâya ve noksân zuhûr iderse noksânını yine ben mâlımdan tekml itmek üzere tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis Ali Ağa b. Hasan'ı “küllimâ (...?) vekîlühû” mazmûnu üzere vekâlet-i devriye-i şer'îyye ile vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.” didikde mezbûr Ali Ağa dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd eyledikten sonra Karakaş İsak veled-i Yasef nâm

Yahûdî meblağ-ı mü'eccel-i merkûme dört bin dört yüz guruşa bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i sahîha ile kefil ve zamân olmağın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Muharremi'l-harâm sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi b. Hasan, Yahyâ Efendi b. Yûsuf Efendi, Süleymân Efendi b. Osmân, Attâr Hüseyin Çelebi b. Abdullâh, Serbölük İbrâhîm Çelebi , Serbölük Halîl Çelebi ve sâ'irehüm.

339 [49b-1]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kādî, bi-Medîne-i Galata. Ufiye anh.

Mahrûsa-i Galata'da Câmî'-i kebîr mahallesi ahâlîsinden Ahmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer' de, işbu râfî'ü'l-kitâb Velî Beşe b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında zikri âtî vakfın mütevelliyesi vekîli İbrâhîm Ağa hâzır olduğı hâlde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merhûm Solak Mustafâ Ağa vakfından olup mahalle-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd vakf menzili karındaşım gâ'ib ani'l-meclis el-Hâc İbrâhîm ile iştirâken taht-ı tasarrufumuzda olup ve menzil-i mezbûrun tahtında olan dükkânın nisfi benim tasarrufumda olmağla karındaşım gâ'ib-i mezbûr ile menzil-i mezbûr ve nisf-ı dükkânı bundan akdem ma'rifet-i mütevellî ile üç yüz seksen guruş bedel mukâbelesinde mezbûr Velî Beşe'ye ferâğ ve tefvîz idüp ve bedel-i mezbûrun iki yüz elli üç guruş bir zolotası bana isâbet itmekle bedel-i mezbûrun yüz guruşunu mezbûr Velî Beşe yedinden ahz u kabz eyleyüp yüz elli üç guruş bir zolota zimmetinde bakî kalmışidi deyü mezbûr Velî Beşe'den da'vâya tasaddî eylemişidim, el-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut idüp da'va-yı mezkûremden mezbûr Velî Beşe ile beni seksen guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr seksen guruşu mezbûr Velî Beşe yedinden temâmen ahz u*

kabz eylediğinden sonra mâ'adâsı olan yetmiş üç guruş bir zolotaya ve zikr olunan menzil ve dükkâna ve bedeline ve bedel-i sulh-ı mezbûra ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir husûsa müte'allika, âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Muharremi'l-harâm sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Efendi b. Hasan Efendi, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Mehmed Çelebi b. Alî, Halîl Ağa b. İbrâhîm, es-Seyyid Mustafâ b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Halîl, es-Seyyid Hasan Çelebi b. Velî, İsmâ'îl Çelebi b. Alî, İbrâhîm Çelebi b. Hasan, Alî Beşe b. Mustafâ, Mehmed Ağa b. İbrâhîm, Abdullatîf b. Alî, Osmân Çavuş b. Alî.

340 [49b-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Ayazmakapusu dâhilinde vâkı' Cücehayreddîn mahallesinde sâkin iken bundan akdem Galata'da katilen vefât iden Ömer Hâce b. Yûsuf b. Mehmed(?) nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu İbrâhîm'in tesviye-i emrini rü'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasbından lâ-büdd olup ve sagîr-i mezbûrun anası işbu râfi'atü'l-vesîka Â'îşe bt. Abdullâh nâm hâtûn mu'temed ve müstakîme ve vesâyet-i mezbûreye her vechile müstahıkka olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn haberleriyle zâhir olmağın mezbûre Â'îşe sagîr-i mezbûrun tesviye-i emrini rü'yete kıbel-i şer' den vasî nasb u ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzîmesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Muharremi'l-harâm sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Beşe b. Hasan, Süleymân Beşe b. Mehmed, İbrâhîm Beşe b. Mustafâ, Mehmed Beşe b. Hamza, Mustafâ Beşe b. Receb, Ahmed b. Mustafâ.

341 [50a-1]

Mâ-fihî mine'n-nasb ve'l-yakîn (...?) el-fakîr ileyhi el-mu'în, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Gufire leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Dâvûdpaşa mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîyye olan Fâtîma bt. Mustafâ nâm hâtûnun kebîre kızı Rukiyye Hâtûn bt. Mehmed nâm mecnûnenin umûrunu rû'yete bir vasî nasbından lâ-büdd olup ve mecnûne-i mezbûre Rukiyye'nin kebîr oğlu olan Molla İbrâhîm b. Ömer mu'temed ve müstakîm ve her vechile hidmet-i mezbûrenin uhdesinden gelmeğe kâdir olduğu zeyl-i vesîkada ismleri muharrer olan sikât-ı muvahhidîn ihbârlarıyla lede's-şer' zâhir ve mütebeyyin olmağın hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Molla İbrâhîm'i anası mecnûne-i mezbûre Rukiyye Hâtûn'a vasî nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Eş-Şeyh Mehmed Rızâ Efendi b. eş-Şeyh İbrâhîm, Çorbacı el-Hâc Mehmed Ağa b. Mûsâ, Yağlıkçı Ömer Ağa, İmâmzâde Mehmed Ağa b. Mustafâ Efendi, Çorbacı Hüseyin Ağa, Serrâczâde Alî Beşe b. el-Hâc Ahmed, Mü'ezzin Hüseyin Çelebi b. el-Hâc Yûsuf, Hüseyin Çelebi b. İbrâhîm, Abdullâh Odabaşı b. Hasan 29 C., Alî Beg b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Ahmed.

Mâ-fihî mine'l-bey' ve'ş-şirâ nemmekahû el-fakîr ileyhî sübhânehû, el-Kâdî bi-medinet-i Galata. Gufire leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Dâvûdpaşa mahallesinde vâkı' zikri câ'î mülk-i muharrak menzil arsasının üç yük elli sekiz bin beş yüz seksen yedi sehmden on dört bin beş yüz otuz dokuz sehmi Havvâ bt. Abdullâh nâm hâtûnun ile'l-vefât irsen mülkü olup ba'de-vefâtihâ mevlâ-yı atâkesinin oğlu ve hasren vârisi fahrû'l-müderrişini'l-kirâm İmâmzâde Mustafâ Efendi b. Mehmed'e mevrûs olduğu ve yetmiş beş bin yüz kırk iki sehmi dahi kezâlik Fâtıma bt. Mustafâ Efendi nâm hâtûnun irsen ile'l-vefât mülkü olup ba'de-vefâtihâ sihâm-ı mezbûresinin nısfı hasren vâriseleri olan kebîre kızı mecnûne Rukıyye bt. Mehmed'e ve nısf-ı âharı li-ebeveyn kız karındaşı Havvâ nâm hâtûna mevrûs olup ba'dehû mezbûre Havvâ Hâtûn, nısf hisse-i şâyi'a-i mezkûresini Ömer Çelebi b. Bekir nâm kimesneye bâ-hüccet-i şer'ıyye, alâ-tarîki's-sulh bâten bey' ve teslîm eylediği ve üç yük altı bin dört yüz yetmiş yedi sehmi dahi tedâvül-i eyâdî ile şirâ'en mezbûr Ömer Çelebi'nin mülkü olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduğdan sonra mezbûr Mustafâ Efendi tarafından bey'-i câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu Kayyim Hasan Efendi b. Osmân ve Halîl Çelebi b. Yûsuf nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkir-i şer'îde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İmâm Ahmed Efendi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, işbu işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Ömer Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin zikr olunan Dâvûdpaşa mahallesinde Çardaklı Hammâm hizâsında vâkı' bir taraftan ba'zan es-Seyyid Yahyâ Efendi ve ba'zan Arabzâde Ahmed Ağa veresesi mülkleri ve bir taraftan yine mezbûr Arabzâde Ahmed Ağa veresesi ve ba'zan Kapucu Hasan Çelebi veresesi mülkleri ve bir taraftan ba'zan Âbidînzâde Hüseyin Ağa mülkü ve ba'zan Bektaş Ağazâde Murâd Ağa odaları ve ba'zan Â'îşe Hâtûn tasarrufunda olan vakf arsa ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir mikdâr enkâzı ve bi'r-i mâ ve eşçâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştamil muharrak mülk menzil arsasının ânîfen zikr olunduğu üzre üç yük elli sekiz bin beş yüz seksen yedi sehmden on dört bin beş yüz otuz dokuz sehmi irsen müvekkil-i mezbûr Mustafâ Efendi'nin mülkü olmağın müvekkil-i mezbûr Mustafâ Efendi dahi arsa-i mahdûde-i mezkûrede*

olan mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyesini cemî‘ tevâbi‘ ve levâhik ve kâffe-i menâfi‘ ve mürâfikiyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr Ömer Çelebi ‘ye yigirmi guruşa bey‘ ve temlik ve teslim idüp ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i mezbûr Ömer Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz ve istîfâ eyledi, fîmâ-ba‘d müvekkil-i mezbûr Mustafâ Efendi ‘nin arsa-i mahdûde-i mezbûrede olan mikdâr-ı mezkûr hissesi bi-cümleti mâştemilehâ müşterî-i mezbûr Ömer Çelebi ‘nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrîf olsun.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-işrîn min Zi‘l-ka‘deti‘ş-şerîfe li-sene seb‘a ve selâsîn ve mi‘ete ve elf.

Şuhûdü‘l-Hâl

Es-sâbıkûn.

343 [50a-3]

El-emru (...?) (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî, bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul‘da Dâvûdpaşa kurbünde vâkı‘ merhûm Bıyıklı Hüsrev Mescid-i şerîfinin nukûd-ı mevkûfesine bi‘l-fi‘l mütevellî olan Ömer Çelebi b. Bekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü‘t-tevkîrde, zikr olunan Dâvûdpaşa mahallesinde sâkine Rukıyye bt. Mehmed nâm mecnûnenin kebîr oğlu ve umûrunu rü‘yete bâ-hüccet-i şer‘iyye kibel-i şer‘den mansûb vasîsi Molla İbrâhîm b. Ömer mahzarında bi‘t-tevliyye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “sâbıkû‘z-zikr Dâvûdpaşa mahallesinde Çardaklı Hammâm hizâsında vâkı‘ bir taraftan ba‘zan es-Seyyid Yahyâ Efendi ve ba‘zan Arabzâde Ahmed Ağa veresesî mülkleri ve bir taraftan yine ba‘zan mezbûr Arabzâde Ahmed Ağa veresesî ve ba‘zan Kapucu Hasan Çelebi veresesî mülkleri ve bir taraftan ba‘zan Âbidînzâde Hüseyin Ağa mülkü ve ba‘zan

Bektaş Ağazâde Murâd Ağa odaları ve ba‘zan Â’işe Hâtûn tasarrufunda olan vakf arsa ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî bir mikdâr enkâz ve bi’r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müşt Emil muharrak mülk menzil arsasının üç yüz elli sekiz bin beş yüz yetmiş yedi sehmden otuz yedi bin beş yüz yetmiş bir sehmi mecnûne-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un anası müteveffıyye Fâtıma Hâtûn’un babasından mevrûs mülkü olmağla, müteveffıyye-i mezbûre Fâtıma Hâtûn hayâtında mülkü olduğu hâlde mâl-ı vakf-ı mezbûrdan yüz doksan gurus ahz u kabz ve mukâbelesinde hisse-i merkûmeyi istiglâl eylemişidi, hâlâ ben meblağ-ı mezbûr yüz doksan gurus ile târîh-i kitâba gelince [50b] hisse-i mezbûrenin lâzım gelen kalîl ve kesîr icâresini vasî-i mezbûr Molla İbrâhîm yedinden bi’t-tevliyye temâmen alup kabz eyleyüp hisse-i merkûmeyi istiglâliyyetden ba‘de’l-fekk, vasî-i mezbûra teslim eylediğimde ol dahi bi’l-vesâye ahz ve tesellüm eyledi.” didikde gibbe’t-tasdîki’s-şer’î, vasî-i mezbûr Molla İbrâhîm dahi meclis-i mezbûrda işbu sâhibü’l-vesîka İmâm Ahmed Efendi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi’l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “vasîsi olduğum anam mecnûne-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzre arsa-i mahdûde-i mezbûrede olan üç yüz elli sekiz bin beş yüz yetmiş yedi sehmden otuz yedi bin beş yüz yetmiş bir sehmi hisse-i şâyi’ası bundan akdem tekrâr mikdâr-ı mütevâlîyete münâdî yediyle bey’e arz ve sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede itirdiğimde hisse-i merkûma yüz doksan gurusda mezbûr İmâm Ahmed Efendi üzerinde karâr idüp ragabât-ı nâs bi’l-küllıyye munkaziyye olup ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr eylemeyüp ve meblağ-ı mezbûr yüz doksan gurus sihâm-ı mezbûrenin el-yevm semen-i mislinden ezyed ve evfer olduğu zeyli vesîkada isimleri muharrer olan ehl-i vukûf sikât-ı muvahhidîn ihbârlarıyla lede’s-şer’î’l-enver zâhir ve mütebeyyin olmağın ben dahi anam mecnûne-i merkûmenin mikdâr-ı mezkûr hissesini bi-cümleti’t-tevâbi’ ve’l-levâhık ve kâffetü’l-menâfi’ ve’l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î ile mezbûr İmâm Ahmed Efendi’ye yüz doksan gurusu bi’l-vesâye bey’ ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşt erî-i mezbûr yedinden bi’l-vesâye temâmen alup kabz eyledim, ba‘de’l-yevm anam mecnûne-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un mikdâr-ı mezkûr hissesi cemî müşt Emilâtiyle müşt erî-i mezbûr İmâm Ahmed Efendi’nin mülk-i müşt erâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe’t-

tasdîki'ş-şer'î yine vasî-i mezbûr Molla İbrâhîm meclis-i mezbûrda, i'âde-i kelâm idüp, “eğer ba‘de zemân anam mecnûne-i merkûmenin zikr olunan otuz yedi bin beş yüz yetmiş bir sehmi hisse-i şâyi‘asına müstahıkk çıkıp müşterî-i mezbûr İmâm Ahmed Efendi yedinden şer‘an ahz olunursa ben semen-i mezbûr yüz doksan guruşa kefâlet-i sahiha-i şer‘iyye ile kefil ve zamân oldum.” didikde mâ hüve'l-vâkı‘ bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Zi'l-ka‘deti'ş-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn el-evvelûn.

344 [50b-1]

El-emru (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî, bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Zikri câ'î mülk-i muharrak menzil arsasının üç yüz elli sekiz bin beş yüz yetmiş yedi sehmden otuz yedi bin beş yüz yetmiş bir sehmi bâ-hüccet-i şer‘iyye İmâm Ahmed Efendi b. Mehmed'in ve üç yük yigirmi bir bin altı sehmi kezâlik bâ-hüccet-i şer‘iyye Ömer Çelebi b. Bekir'in ale'l-iştirâk şirâ'en mülkleri olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra mezbûr İmâm Ahmed Efendi meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, işbu sâhibü'l-vesîka mezbûr Ömer Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “akd-i âtî sudûruna değin Mahmiyye-i İstanbul'da Dâvûdpaşa mahallesinde Çardaklı Hammâm hizâsında vâkı‘ bir taraftan ba‘zan es-Seyyid Yahyâ Efendi ve ba‘zan Arabzâde Ahmed Ağa veresesi mülkleri ve bir taraftan yine mezbûr Arabzâde Ahmed Ağa veresesi ve ba‘zan Kapucu Hasan Çelebi veresesi mülkleri ve bir taraftan ba‘zan Âbidînzâde Hüseyin Ağa mülkü ve ba‘zan Bektaş Ağazâde Murâd Ağa odaları ve ba‘zan Âişe Hâtûn tasarrufunda olan vakf arsa ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir mikdâr enkâzı ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i muharrak menzil arsasının ânîfen zikr ü beyân olduğu üzre üç yüz elli sekiz bin beş yüz yetmiş yedi sehmden otuz yedi bin beş yüz yetmiş bir sehmi benim mâ‘adâsı mezbûr Ömer Çelebi'nin ale'l-iştirâk mülkümüz olmağın hâlâ ben arsa-i mahdûde-i merkûmede olan otuz yedi bin beş yüz

yetmiş bir sehm hisse-i şâyi‘amı cemî‘ tevâbi‘ ve levâhık ve kâffe-i menâfi‘ ve mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bāt-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr Ömer Çelebi‘ye yüz doksan guruşa bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müşterî-i mezbûr yedinden temâmen ahz u kabz ve istîfâ eyledim, fîmâ-ba‘d arsa-i mahdûde-i merkûmenin mecmû‘u bi-cümleti mâştemilehî mezbûr Ömer Çelebi‘nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-sene seb‘a ve selâsîn ve mi’ete ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-sâbıkûn, el-evvelûn, ve’l-âhirûn.

345 [50b-2]

Mâ-filhi mine’l-bey‘ ve’ş-şirâ nemmekahû el-fakîr ileyhi te‘âlâ, el-Hâc Mustafâ el-Kādî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul’da Dâvûdpaşa kurbünde vâkı‘ Sultânâyezid-i cedîd mahallesi ahâlîsinden Ömer Çelebi b. Bekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde, umdetü’l-kudâti’t-teşri‘în işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın hâfız es-Seyyid Yahyâ Efendi neclü’l-merhûm es-Seyyid Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “akd-i âti’z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup sâbıku’z-zikr Dâvûdpaşa mahallesinde Çardaklı Hammâm hizâsında vâkı‘ bir taraftan ba‘zan mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi ve ba‘zan Arabzâde Ahmed Ağa veresesi mülkleri ve bir taraftan ba‘zan yine mezbûr Arabzâde Ahmed Ağa veresesi ve ba‘zan Kapucu Hasan Çelebi veresesi mülkleri ve bir taraftan ba‘zan Bektaş Ağazâde Murâd Ağa odaları ve ba‘zan Â’işe Hâtûn tasarrufunda olan vakf arsa ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir mikdâr enkâzı ve bi’r-i mâ ve eşcâr-

ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i muharrak menzil arsamı bi-cümleti 't-tevâbi' ve 'l-levâhık ve kâffetü 'l-menâfi' ve 'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi'ye üç yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûrû'n-na't üç yüz guruşu mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi yedinden temâmen alup kabz eyledim, ba'de'l-yevm arsa-i mahdûde-i mezbûre bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi müşterî-i mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mezbûr Ömer Çelebi'nin kebîr oğlu Molla İbrâhîm meclis-i mezbûrda ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “eğer ba'de zemân arsa-i mahdûde-i mezkûreye müstahıkk çıkup müşterî-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi yedinden şer'an ahz olunursa ben semen-i mezbûr üç yüz guruşa kefâlet-i sahîha-i şer'iyeye ile kefil ve zamân oldum.” didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Eş-Şeyh Mehmed Efendi b. eş-Şeyh İbrâhîm, Çorbacı el-Hâc Mehmed Ağa b. Cebeci Mûsâ, Yağlıkçı Ömer Ağa, Mehmed Efendi b. Ahmed el-Îmâm, Hasan Çelebi b. el-Hâc Yûsuf el-Mü'ezzin, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Hüseyin Çelebi b. İbrâhîm, Abdullâh Odabaşı b. Hasan 29 C., Şa'bânzâde İsmâ'îl Çavuş, Serrâczâde Alî Beşe b. el-Hâc Ahmed, Alî Beg b. Abdullâh, İmâmzâde Mehmed Ağa b. Mustafâ Efendi, Halîl Efendi b. Hüseyin, Mustafâ Efendi b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mustafâ Beşe b. Receb, Yûsuf Beşe b. Abdullâh.

346 [51a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde Rukıyye bt. Mehmed b. Abdullâh nâm hâtûnun zevci ve tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Ahmed Kapudân b. Mustafâ ve el-Hâc Mehmed b. el-

Hâc Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed b. Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘de, işbu sâhibetü’l-kitâb Rahîme bt. Mehmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değin zevcem müvekkile-i mezbûrenin silk-i mülkünde münselik olup mahrûsa-i mezbûre muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa’da Elhâchüsrev mahallesinde vâkı’ bir taraftan Tâcir İbrâhîm Çelebi menzili ve bir taraftan Molla Ahmed nâm kimesne menzili ve bir taraftan Bakkâl Mehmed nâm kimesne menzili ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî bir bâb oda ve bir sagîr sofa ve âbdesthâne ve tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve bi’r-i mâ ve bâğçeyi müstemil mülk menzilini mezbûre Rahîme Hâtûn’a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î ile yüz altmış guruşa bey’ ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz altmış guruşu müşteriyye-i mezbûre Rahîme Hâtûn yedinden temâmen alup kabz eyledi, ba’de’l-yevm menzil-i mahdû-ı mezkûr bi-cemî’i mâstemilehî ve yahvîhi mezbûre Rahîme Hâtûn’un mülk-i müşteriyye-i mezbûre Rukıyye Hâtûn’un kat’â alâka ve medhali kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi’ aşer min Muharremi’l-harâm li-sene 1138.*

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. el-Hâc Osmân, Molla Mehmed b. Hasan, Ahmed Çelebi b. Abdullâh, İmâm es-Seyyid Yahyâ Efendi, Mü’ezzin el-Hâc Mehmed, İpci Hasan Çelebi, Tâcir İbrâhî Çelebi, Bakkâl Mehmed Çelebi, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

347 [51a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa’da Sahhâfmuслиhuddîn mahallesinde sâkine Ümmügülsüm bt. İbrâhîm nâm hâtûnun zevci ve tarafından husûs-ı âti’z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma’rifet-i şer’iyye ile ârifân Süleymân Efendi b. Mustafâ ve Mehmed b. Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit

olan Mehmed b. Süleymân nâm kimesne meclis-i şer‘de, işbu râfi‘ü’l-kitâb diğer Mehmed Çelebi b. Velî nâm kimesne mahzarında mahalle-i mezbûre imâmı ve zikri âtî vakf menzilin mütevellîsi İmâm Abdurrahman Efendi b. Mustafâ hâzır olduğu hâlde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*galle ve tevliyeti mahalle-i mezbûre Mescid-i şerîfinde imâm olanlara meşrûta vakf olup mahalle-i mezbûrede vâkı‘ lede’l-ahâlî ve ’l-cirân, ma’lûmü’l-hudûd vakf menzil icâreteyn-i ma’lûmeteyn ile zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm’ün babası müteveffâ İbrâhîm’in taht-ı tasarrufunda iken mezbûr İbrâhîm hayâtında menzil-i mevkûf-ı mezbûru zevcesi Hadîce bt. Mehmed nâm hâtûna ma’rifet-i mütevellî ile ferâg ve tefvîz idüp ba’dehû mezbûre Hadîce Hâtûn dahi menzil-i mezbûrun nısf-ı şâyi‘ini mezbûr diğer Mehmed ile zevcesi Â’işe bt. İbrâhîm nâm hâtûna ma’rifet-i mütevellî ile ferâg ve tefvîz itmeğın hâlâ mezbûr diğer Mehmed’den sû’âl olunup tasarrufunda olan menzil-i mevkûf-ı mezbûrun nısf-ı şâyi‘ini zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm için bana teslîme tenbîh olunmak matlûmdur.*” didikde vekîl-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzre da‘vâsı meşrû‘ olmayup ve mezbûr diğer Mehmed’e sû’âl dahi teveccüh itmeksizin mûcibiyle vekîl-i mezbûr, bilâ-vech-i şer‘î mezbûr diğer Mehmed’e mu‘ârazadan men‘ birle, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Muharremi’l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

Süleymân Efendi b. Mustafâ, Mehmed Çelebi b. Alî, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ , Mehmed b. Ahmed, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

348 [51a-3]

Mahrûsa-i Galata’da vâkı‘ kunduracı tâ’ifesinin kethüdâları Neviro veled-i Hristodori ve Paraşkva veled-i Sotri ve Roka veled-i Yanaki ve Zaferi veled-i Panayot nâm zimmîler ve sâ’irleri mahfil-i şer‘de, yamakları olan kara pâbüccu tâ’ifesinden işbu hâmilü’r-rakîm Yorgi veled-i Yanoli ve Paraşkva veled-i Aleksan ve Dimitri veled-i Yorgi nâm zimmîler ve sâ’irleri muvâcehelerinde her biri takrîr-i

kelâm idüp, “biz kadîmden berü Tersâne-i âmire tarafına beher sene bin yedi yüz akçe bedel-i lağım kazma kürek virüp ve zıkr olunan kara pâbüccu tâ’îfesi bize yamak olmalarıyla teklîf-i merkûm için senede bize imdâdiyye nâmıyla dörder yüz akçe viregelmişler idi, lâkin tâ’îfe-i merkûme evvelkinden ziyâde olmağla biz dahi tâ’îfe-i merkûmeden senevî viregeldikleri dörder yüz akçeden ziyâde taleb eylediğimiz ecilden beynimizde nizâ‘ ve cidâl vâkı‘ olmuşidi, el-hâletü hâzihî tâ’îfe-i merkûme viregeldikleri dörder yüz akçe imdâdiyyelerine rızâlarıyla senede üçer yüz yigirmişer akçe dahi zamm ve beher sene teklîf-i merkûm için bize yedişer yüz yigirmişer akçe virüp biz dahi meblağ-ı merkûmu ahz ve ziyâde taleb eylememek üzere zıkr olunan kara pâbüccu tâ’îfesiyle beynimizde kavî ü ittifâk ve ahd ü visâk eyledik.” didiklerinde gıbbe’t-tasdikî’s-şer’î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis min Muharremi’l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf Beşe b. Abdullâh, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Süleymân Çelebi b. Ahmed.

349 [51a-4]

Mahrûsa-i Galata’da Okçumûsâ mahallesinde vâkı‘ merhûme Rahîme Hâtûn nâm sâhibetü’l-hayrın vakfından yevmî iki vazîfe ile huzûr-ı cüz’-i şerîfine mutasarrıf olan Alî Halîfe b. Muharrem bundan akdem vefât itmekle cihet-i mezbûre mahlûl olmağın müteveffâ-yı mezbûrun evlâd-ı zükûru olmamağla cihet-i mezbûrenin bir müstahikk âhara tevcîh lâzım gelmeğın, hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me’âb hazretleri dahi cihet-i mezbûreyi vazîfe-i mezkûresiyle erbâb-ı istihkâkdan işbu bâ’isü’l-kitâb Abdurrahman Halîfe b. el-Hâc Mustafâ Efendi’ye tevcîh itmeleriyle tasarrufiçün kibel-i şer’den işbu vesîka ketb olunup yedine def’ olundu. Fî gurre-i Zi’l-hiceti’s-şerîfe li-sene 1137.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Abbâs Ayakbaşı, Yahyâ Efendi Kâtibü'l-cümle, Mehmed Muhzır-ı Muhâsebe, Çukadâr el-Hâc Mehmed, Ahmed Efendi Kâtibü'l-muhâsebe.

350 [51b-1]

Mahrûsa-i Galata dâhilinde Karamustafâpaşa mahallesinde vâkı' değirmen ve çörekci fırınının ustası Ariton veled-i Mosik nâm Ermenî meclis-i şer' de işbu râfi'ü'l-vesîka Hüseyin Çelebi b. Ahmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âtî sudûruna değin zikrleri sebk iden değirmen ve fırın derûnlarında mevcûd eşyâ-yı memlûkemden ma'lûmetü'l-avsâf on dört re's bargîr ve altı bürüncek elek ve üç buğday kalburu ve bir (...?) ve üç bârgîr ihrâmı ve on iki bârgîr çulu ve üç şinik ve bir vezne ve bir kantâr ve dokuz aded bakır fırın tâbesi ve bir kazgan ve bir sinî ve bir tancere ve bir balta ve bir sâtûr ve yigirmi (...?) ve iki terâzû ve dört tabla ma'a (...?) ve altı kandîl ve dört su kovası ve âlât-ı sâ'ire-i mevcûdeyi kırk bin akçeye, değirmen derûnunda mevcûd sekiz yüz keyl hinta beher keyli elli birer akçeden bir bin sekiz yüz yigirmi akçe ki min haysi'l-mecmû' zikrleri mârr olan eşyâ ve hintayı bi-safka-i vâhîde tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hüseyin Çelebi'ye seksen bir bin sekiz [yüz] yigirmi akçeye bey' ve teslîm ve temlîk idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semenleri olan meblağ-ı mecmû'-ı merkûmu müşterî-i mezbûr yedinden temâmen alup kabz eyleyüp eşyâ-yı merkûmenin aynlarına ve semenlerine müte'allika, âmme-i da'vâdan müşterî-i mezbûr Hüseyin Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, fîmâ-ba'd zikrleri sebk iden fırın ve değirmen derûnlarında mevcûd olan eşyâ-yı muharrere-i mezkûre ve hinta ve kalîl ü kesîr âlât-ı sâ'irenin mecmû'u müşterî-i mezbûr Hüseyin Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.*

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Ağa Kethüdâ-yı habbâzân, Ömer Çelebi Yiğitbaşı, Alî Çelebi Salcı(?), el-Hâc Hasan b. el-Hâc Hüseyin, el-Hâc İsmâ'îlzâde Ahmed Ağa, Mehmed Yazıcı, Mercimekoğlu Süleymân Çorbacı, Dervîş Alî, Mustafâ Çorbacı 9 H., Ahmed Odabaşı, Canbâz Kâsım Beşe, Molla Mustafâ, Berber Mehmed Çelebi.

351 [51b-2]

Bir def'a ihrâc olmuştur.

Mahmiyye-i İstanbul'da Çelebioğlu sâkin mahallesinde Abdullâh Çelebi b. Abdulmennân nâm kimesne meclis-i şer' de, işbu râfi'ü'l-vesîka Alî Çelebi b. İbrâhîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*merhûm Sinân Paşa vakfindan icâreteyn ile taht-ı tasarrufumda olup Mahrûsa-i Galata a'mâlinde Kasaba-i Kâsımpaşa'da Câmi'-i kebîr mahallesinde vâkı' ma'lûmü'l-hudûd vakf debbâğhânesi mezbûr Alî Çelebi'ye üç yüz elli guruş bedel mukâbelesinde ma'rifet-i mütevellî ile ferâğ ve tefvîz idüp ve zikr olunan debbâğhâne derûnunda mevcûd eşyâ-yı memlûkemden bir kazgan ve sekiz tekne ve bir külek ve iki yüz kara sığır gönlerimi ve bir mikdâr palamot(?) ve sâ'ir âlât-ı lâzime-i ma'lûmemi dahi bi-safka-i vâhide tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz guruşa bey' ve teslîm idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra bedel-i mezkûr üç yüz elli guruş ile semen-i mezbûr dört yüz guruşla cem'an yedi yüz elli guruşu mezbûr Alî Çelebi yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm sâbıku'z-zikr debbâğhâne ile eşyâ-yı muharrere-i mezkûre mezbûr Alî Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı tefevvüzü olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Çelebi b. Alî, el-Hâc Mehmed b. Resûl, Abdurrahman Çelebi b. Abdurrezzâk, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, Mehmed Çelebi b. Ahmed.

352 [51b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkine Tarandafilo bt. Kostantin veled-i Luka nâm nasrâniyye tarafından ber-vech-i âtî hul' ve ibrâya vekîl olduğu merkûmenin şahsını ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Mustafâ Beşe b. Osmân ve Yûsuf Beg [b.] Abdullâh nâm kimesne şehâdetleriyle sâbit olan babası Kostantin veled-i Luka nâm zimmî meclis-i şer'îde, dâmâdı işbu râfî'ü'r-rakîm Marko veled-i Dominiko nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*kızım müvekkile-i merkûme Tarandafilo, zevci işbu mersûm Marko ile beynlerinde hüsn-i zindegânîleri olmayup hul'a tâlibe ve râgibe olmağla zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelinden ve sagîre kızı Penalope'nin nafakasından dahi fârige olmak üzere merkûm Marko ile bi'l-vekâle muhâla'a-i sahîha-i şer'îyye ile hul' olduğunda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve cihet-i karz-ı şer'îden olmak üzere iddi'â eylediği iki yüz guruşa müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her biri âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eylediler.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed Beg b. Halîl, Mustafâ Beşe b. Receb, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Abdullâh.

353 [52a-1]

Vilâyet-i Anadolu'da Sivas kasabasında sâkin iken bundan akdem hâlik olan Ohan veled-i Mihâl veled-i Asvadar nâm Ermenînin verâseti, li-ebeveyn er karındaşları Azar ve Onan nâm Ermenîlere inhisârı tahakkukundan sonra merkûm Azar kendi tarafından asâleten ve karındaşı merkûm Onan tarafından zikrleri câ'î sulh ve ibrâya vekîl olduğu Yani veled-i Nikos ve Manuk veled-i David nâm Ermenîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olmağla vekâleten mahfil-i şer'de, işbu işbu hâmilü'r-rakîm Kirkor veled-i Bedros nâm Ermenî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“karındaşım hâlik-i merkûm Ohan'ın mersûm Kirkor zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden yüz sagîr altın hakkı olup kable'l-ahz helâki hasebiyle meblağ-ı mezbûr benimle karındaşım müvekkil-i merkûm Onan'a mevrûse olmuşdur deyü merkûm Kirkor'dan da'vâ eylediğimde ol dahi inkâr itmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden merkûm Kirkor ile an inkâr fedâ'en li'l-yemîn altı sagîr altın üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle sulh-ı merkûmu kabûl ve bedel-i sulh-ı mezbûru merkûm Kirkor yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra meblağ-ı bâkî doksan dört altuna ve mukaddemâ kendüden da'vâ ve on guruşa sulh olduğum kırk guruşa ve târîh-i vesîkaya gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâyâ müte'allika, âmme-i da'vâdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkûm Kirkor'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Mehmed, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Mukayyid İbrâhîm Efendi, İbrâhîm b. Muharrem

354 [52a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Şehsüvâr mahallesinde sâkine Hanîfe bt. Alî nâm hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'de, mahrûsa-i mezbûre hâricinde Defterdârebûlfazl mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Abdulmennân b. Abdullâh nâm ve Ümmügülsüm bt. Osmân b. Abdulkerîm nâm hâtûnlar taraflarından zikri câ'î sulh ve ibrâyı tasdîke vekîlleri olduğu mezbûretânın zâtlarını ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân es-Seyyid Halîl Ağa b. Velî ve İsmâ'îl Çelebi b. Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla işbu râfi'ü'r-rakîm es-Seyyid Abdullâh Çelebi b. es-Seyyid Tâhâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"müvekkiletân-ı merkümetân Fâtıma ve Ümmügülsüm zimmetlerinde bundan akdem benden iştirâ ve kabz eyledikleri, cinsi beynimizde ma'lûm eşyâ semeninden otuz guruş hakkım olup meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde eşyâ-yı memlûkelerinden bir baş yemenî ve bir sincâbî cübbe ve bir Urunşâhir(?) antarî ve bir turuncî çuka dolamayı bana rehn ve teslîm eylemişler idi, ben meblağ-ı mezbûr otuz guruşu müvekkiletân-ı mezbûretân Fâtıma ve Ümmügülsüm'den talep eylediğimde anlar dahi rihân-ı mezkûreden mâ'adâ benden bir incü kuşak ve bir incü küpe da'vâ itmeleriyle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden müvekkiletân-ı merkümetân ile on iki guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru müvekkiletân-ı merkümetân yedlerinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra mâ'adâsı olan on sekiz guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan ben müvekkiletân-ı merkümetân Fâtıma ve Ümmügülsüm'ün zimmetlerini ibrâ'-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât idüp anlar dahi rihân-ı mezkûrelerini benden ba'de'l-ahz, iddi'â eyledikleri sâbıkuz-zikr incü kuşak ve küpeye ve bedel-i sulh-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledik."* didikde vekîl-i mezbûr es-Seyyid Abdullâh Çelebi dahi mukırre-i mezbûre Hanîfe Hâtûn'u ikrâr-ı meşrûhasında vicâhen tahkîk ve şifâhen tasdîk itmeğın, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdu'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed.

(Burada 49b1’de kayıtlı olan 330 numaralı sicil tekrâren yazılmış ve kâtip tarafından üstü karalanıp şu not düşülmüş: “İki kâğıd yukaruda kaydı vardır sehv olunmuş.”)

355 [52b-1]

Mahmiyye-i İstanbul’da Ayazmakapusu dâhilinde vâkı‘ Cücehayreddîn mahallesinde sâkin iken katilen vefât iden Ömer Hâce b. Yûsuf b. Mü’ezzin(?) nâm kimesnenin verâseti, zevce-i metrûkesi Â’işe bt. Abdullâh nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğlu İbrâhîm’e münhasıra olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra işbu râfi‘atü’l-vesîka mezbûre Â’işe Hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i nebevîde, Mısrılı tâ’ifesinden Süleymân b. Gâzî nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Süleymân târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbından Balıkbâzârı kapusu dâhilinde vâkı‘ sükda ba‘de’l-asr âlet-i cârihadan bir siyâh kabzalı kebîr bıçak ile zevcim katil-i mezbûr Ömer Hâce’nin amden bi-gayr-ı hakkın sol memesi üzerinden ve sol kolunun bâzûsundan ve oynak yerinden darb u cerh ve katl itmeğin el’ân mezbûr Süleymân’dan sù’âl olunup cinâyet-i mezbûresinin mûcib-i şer‘îsi icrâ olunmak matlûbumdur.” didikde gıbbe’s-sù’âl ve akîbü’l-inkâr ve eser-i talebü’l-beyyine, udûl-ı müslimînden olup mahrûsa-i mezbûrede vâkı‘ kürkcü esnâfından İbrâhîm Beşe b. Mustafâ ve zikr olunan Cücehayreddîn mahallesinde kazancı tâ’ifesinden Hasan Beşe b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup eserü’l-istişhâd, “fi’l-vâkı‘ işbu mezbûr Süleymân târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem zikr olunan Balıkbâzârı kapusu dâhilinde vâkı‘ sükda ba‘de’l-asr, âlet-i cârihadan bir siyâh kabzalı kebîr bıçak ile mezbûre Â’işe’nin zevci katil-i mezbûr Ömer Hâce b. Yûsuf b. Mü’ezzin’in bizim huzûrumuzda amden bi-gayr-ı hakkın sol memesi üzerinden vusûl-ı kolunun bâzûsundan ve oynak yerinden darb u cerh ve katl itdi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz.” deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye itdiklerinde şâhidân-ı mezbûrânın keyfiyyet-i ahvâlleri, mahalleleri ahâlîsinden isimleri müseccel yigirmi nefer bî-garaz müslimînden tefahhus ve sù’âl olundukda adller ve makkûlü’ş-şehâde oldukları ihbâr olunmağla mezbûrân İbrâhîm Beşe ve Hasan

Beşe'nin şehâdetleri hayr kabûlde vâkı'a olmağın mûcibiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Süleymân Efendi b. Osmân, Ahmed Efendi b. Süleymân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed , Ahmed b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Serrâc Hasan Beşe b. Abdullâh, Yûsuf b. Abdullâh, Çukadâr el-Hâc Mehmed ve gayrihüm.

356 [52b-2]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata a'mâlinden kasaba-i Fındıklı'da Pürtelâşhasan mahallesinde sâkin Mü'ezzin Ahmed Çelebi b. Sinân nâm kimesnenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikte, yine mezbûr Ahmed Çelebi'nin menziline sâkine ve zâtı Kerâsteci el-Hâc Abdullâh b. Alî ve Duhânî Alî Ağa b. Abdurrahman nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Rukıyye bt. Alî b. el-Hâc Mûsâ nâm hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, li-ebeveyn karındaşı oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Mü'ezzin Ahmed Çelebi mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik olup kasaba-i mezbûrede Selîmehâtûn mahallesinde vâkı' bir taraftan Â'îşe Hâtûn menzili ve bir taraftan ba'zan Çukadâr Mehmed Çelebi ve ba'zan mezbûr Â'îşe Hâtûn menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve dehlîz, vüstâda bir bâb oda ve dehlîz, süflâda bir mihtab ve bi'r-i mâ ve kenîf ve bir mikdâr eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menzilimi bi-cümletü'l-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ahmed Çelebi'ye iki yüz elli guraşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve*

kabûl eyledikten sonra menzil-i mahdûd-ı mezbûrun aynına ve gabn u tagrîrine ve semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşa müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Ahmed Çelebi'nin zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Ahmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrif olsun." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlâna-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olan Çukadâr Süleymân Beg b. Abdulkerîm ve Muhzır Mustafâ Çelebi b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Kolancı el-Hâc Ahmed b. İbrâhîm, Manav es-Seyyid Ahmed Çelebi, İplikçi Yûsuf Çelebi, Kerâsteci Alî Çelebi, Doğramacı Alî Çelebi, İmâm Vekîli el-Hâc Mehmed, İmâm Mahmûd Efendi, Kahveci Mehmed Çelebi, Molla Ahmed b. Mustafâ, Hazînedâr Alî Ağa, Mü'zzinzâde Mustafâ Çelebi, Kayıkçı Halîl Beşe, Molla Osmân b. Hasan, Molla Osmân b. Osmân.

357 [52b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Sahak veled-i Agob nâm Ermenînin sulbî sagîr oğulları Karabet ve Ariton ve sagîre kızı Köhe'nin tesviye-i emrlerini rü'yete kibel-i şer'den bir vasî nasbından lâ-büdd olup ve sığâr-ı mezbûrenin li-ebeveyn ammîoğlu işbu bâ'isü'l-vesîka Papa Makrevic veled-i Karabet mu'temed ve müstakîm ve hizmet-i mezbûra her vechile mahall ve müstahıkk olduğu sikât haberiyle ile zâhir olmağın mezbûr Papa Makrevic sığâr-ı mezbûrenin tesviye-i emrlerini rü'yete kibel-i şer'den vasî nasb u ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer vasâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Receb, Bursalı Muhzır Mehmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî Beg b. Abdullâh ve derûnunda zikr olunan şâhidlerdir.

358 [53a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Sahak veled-i Agob nâm Ermenînin sulbî sagîr oğulları Karabet ve Artiyon ve sagîr kızı Kühe'nin tesviye-i emrlerini rû'yete kibel-i şer' den mansûb vasîleri olan sığâr-ı mezbûrenin li-ebeveyn ammîoğlu işbu râfî'ü'r-rakîm Papa Makrevic veled-i Papa Karabet meclis-i şer' de bi'l-vesâye takrîr-i kelâm idüp, *“merhûm Ma'lûlzâde es-Seyyid Ahmed Efendi vakfından icâreteyn-i ma'lûmeteyn ile hâlik-i mezbûrun ile'l-helâk taht-ı tasarrufunda olup ba'de helâkihi intikâl-i âdî ile evlâdı sagîrûn-ı mezbûrûna intikâl eden mahalle-i mezbûrede vâkı' tarafeynden Şâhîn Ermenî veresei menzilleri ve bir taraftan yine benim menzirim ve taraf-ı râbî'den bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve büyü-tü adîde ve müştemilât-ı ma'lûmeyi muhtevî bir bâb vakf menzilden gayrı bir nesnelere olmayup ve hâsılı harcına vefâ eylemediğinden mâ'adâ sığâr-ı mezbûrenin el-yevm nafaka ve kisve bahâya şiddet-i ihtiyâcları olmağın menzil-i mezbûr ma'rifet-i mütevellî ve bedel-i misli ile âhara ferâğ ve bedeli istirbâh ve hâsıl olan nemâsıyla sagîrûn-ı mezbûrun infâk ve iksâ olunmak haklarında her vechle hayr ve nâfi' olmağın ber-vech-i muharrer bâ-izn-i mütevellî ferâğa kibel-i şer' den bana izn virilmek bi'l-vesâye murâdıdır.”* didikde keyfiyyet-i mahkiyeleri mahallinde tefahhus ve sû'âl için kibel-i şer' den Mevlânâ Yahyâ Efendi irsâl olunup ol dahi menzil-i mevkûf-ı mezbûr üzerine varup müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf eyledikde, menzil-i mezbûr ve civârında sâkinler olan Bedros veled-i Artiyon ve Toros veled-i Şâhîn ve Takes veled-i Artiyon ve Artiyon veled-i Bedros ve Adadik veled-i Kirkor ve Közek veled-i Karabet ve Hamader veled-i Karabet ve Hamader veled-i Şamak nâm Ermenîler li-ecli'l-ihbâr meclis-i ma'kûd-ı mezbûra hâzırûn olup eserü'l-istihbâr, *“fi'l-vâkı' sığâr-ı mezbûrenin işbu vakf menzilden gayrı bir nesnelere olmayup ve hâsılı harcına vefâ eylemediğinden mâ'adâ sığâr-ı mezbûrenin el-yevm nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâcları vardır.”* deyü muhbirûn-ı mezbûrûndan her biri alâ-

tarîki'ş-şehâde ve'l-ihbâr i'lâm ve iş'âr eylediklerini Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Süleymân ve Muhzır Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mûcibiyle menzil-i mezkûru bedel-i misli ve izn-i mütevellî ile ferâga vasî-i mezbûra kibel-i şer'den izn virilüp mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ b. Receb, İbrâhîm b. Mustafâ, Bursa[lı] Mehmed Muhzır, Yûsuf b. Abdullâh, Alî Beg b. Abdullâh, Bekir Beg b. Ahmed, Ahmed b. Mustafâ.

359 [53a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Sahak veled-i Agob nâm Ermenînin sulbî sagîr oğulları Karabet ve Artiyon ve sagîre kızı Köhe'nin anaları olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Sara bt. Artiyon nâm nasrâniyye meclis-i şer'de, takrîr-i kelâm idüp, "*bi-hükmi'l-hızâne hucre u terbiyemde olan sığâr-ı mezbûrenin el-yevm nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâcları olmağın babaları hâlik-i mezbûrdan intikâl iden sığâr-ı mezbûrenin zarûret-i nafakalrıçün ferâgat olunan vakf menzilleri bedeli olan dört yüz guruşun her on on bir buçuk hisâbı üzre hâsıl olan nemâsından nafaka ve kisveleriçün kibel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz u takdîr olunması murâdımdır.*" didikde hâkim-i mevkı'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi sığâr-ı mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyeleriçün vech-i meşrûh bedel-i mezkûr nemâsından târîh-i kitâbdan her birine yedişer akçeden külle yevm yiğirmi bir akçe farz u takdîr eyleyüp ve meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sığâr-ı mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyelerine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer rücû'a mezbûre Sara'ya izn virmeğın, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

360 [53a-3]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın kibel-i şerî'at-ı garrâdan Mevlânâ Halîl Efendi b. Hasan me'zûnen irsâl olunup ol dahi Havâss-ı refî'a kazâsına tâbi' Eğrikapu hâricinde vâkı' Elhâchüsrev mahallesinde sâkin umdetü'l-fukarâi'l-mevleviyye, el-Velî Dervîş Hüseyin b. Hasan b. Şükrî'nin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, mezbûr Dervîş Hüseyin meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda kendüye rıkk-ı sâbıkı müte'arref olan Galata'da sâkin orta boylu, açık kaşlu, gök gözlü, Rûsiyyü'l-asl, müslimü'l-mille, râfî'-i hâzihi'l-kabâle İvaz b. Abdullâh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mevsûf-ı mezbûr İvaz'ı târîh-i kitâbdan yiğirmi sene mukaddem abd-i memlûküm olduğu hâlde hasbeten lillâhi te'âlâi'l-a'lâ ve haseneten li-rûh-i Resûlullah-ı mu'allâ mâlımdan tahrîr ve ı'tâk ve kayd-ı rıkkdan ihrâc ve utlâk eylemişidim, binâ'en-alâ zâlik mevsûf-ı mezbûr İvaz târîh-i mezbûrdan berü sâ'ir ahrâr-ı asîlîn gibi hürr olup üzerinde velâ-yı şer'iden gayrı hakkım bâkî kalmamışdır."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olan Sırmakeş Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene semân ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Hâcızâde Ahmed Çelebi, Alî Beşe b. Mehmed, Hâcî Halîlzâde Mehmed Ağa, Dervîş Ahmed Neyzenbaşı ve gayrühüm.

361 [53b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Ortaköy sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Şöhret veled-i Kirkor veled-i Şöhret nâm Ermenînin

verâseti, sulbî kebîr oğulları Mikail ve Kabril nâm Ermenîlere ve sulbiyye kebîre kızları Nori ve Derher ve Serpohi nâm Ermeniyyelere münhasıra ve tashîh-i mes'alesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yedi sehmden i'tibâr olunmağla sihâm-ı mezbûreden ikişer sehmi merkûmân Mikail ve Kabril'den her birine ve birer sehmi mezbûrât Nori ve Derher ve Serpohi'den her birine isâbet eyledüğü lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer olduktan sonra, şahsı Bogos veled-i Kaspar ve Artiyon veled-i Abraham [nâm] Ermenîler ta'rîfleyle mu'arrefe olan merkûme Derher meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm karındaşı mezbûr Mikail muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“mûrisimiz hâlik-i merkûm Şöhret'den verese-i mezbûresine mevrûs olup karye-i mezbûrede vâkı' mezbûr Şöhret'e intimâ ile tahdîd ve tavsîfden müstagnî mülk menzil ve bâğçe ve arsa-i hâliye ve müste'cirîn odaları ve kürûmî mülk bâğ ve mahrûsa-i mezbûre hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülk arsa-i hâliye ve ber-mûcib-i defter-i müfrezât beynimizde ma'lûm esâs-ı beyt ve evânî nemâsiyle ve gayr-ı nemâsiyle tashîh-i mezbûr üzre mülk ve hakkım olan bir sehm hisse-i irsiyye-i şâyi'amı karındaşım mezbûr Mikail'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bi-safka-i vâhidet iki yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu karındaşım mezbûr Mikail yedinden temâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz, mârrü'z-zikr emlâk ve eşyâdan bir sehm hisse-i şâyi'amın aynlarına ve semenlerine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Mikail'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, binâ'en-aleyh zikrleri sebk iden emlâk ve eşyâda olan bir sehm hisse-i şâyi'am karındaşım mezbûr Mikail'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Kahveci İvaz Beşe, Osmân Çelebi, İbrâhîm Çelebi, el-Hâc Ahmed, İmâm Hasan Efendi, Serbölük Halîl Ağa, Sirmakeş Mustafâ, Bursalı Mehmed.

362 [53b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Beşiktaş nâhiyyesine tâbi Ortaköy sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Şöhret veled-i Kirkor veled-i Şöhret nâm Ermenînin verâseti, sulbî kebîr oğulları Mikail ve Kabril nâm Ermenîlere ve sulbiyye kebîre kızları Nori ve Derher ve Serpohi nâm Ermeniyyelere münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yedi sehmden i'tibâr olunmağla sihâm-ı mezbûreden ikişer sehmi merkûmân Mikail ve Kabril'den her birine ve birer sehmi mezbûrât Nori ve Derher Serpohi'den her birine isâbet eyledüğü lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra şahsı Kaspar ve Artiyon veled-i Abraham nâm Ermenîler ta'rîfleyle mu'arrefe olan mezbûre Nori meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm karındaşı mezbûr Mikail muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mûrisimiz hâlik-i merkûm Şöhret'den verese-i mezbûresine mevrûs olup karye-i mezbûrede vâkı' merkûm Şöhret'e intimâ ile tahdîd ve tavsîfden müstagnî mülk menzil ve bâğçe ve arsa-i hâliye ve müste'cirîn odaları kürûmî mülk bâğ ve mahrûsa-i mezbûre hâricinde Hüseyinağa mahallesinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd arsa-i hâliye ve ber-mûcib-i defter-i müfrezât beynimizde ma'lûm esâs-ı beyt ve evânî nemâsiyle ve gayr-ı nemâsıyla karındaşım mezbûr Kabril tashîh-i mezbûr üzre iki sehmi hisse-i irsiyye-i şâyi'asını işbu yedimde olan hüccet nâtika olduğu üzre mukaddemâ semen-i ma'lûme [ile] bana bey' itmekle zikr olunan emlâk ve eşyânın üç sehmi hisse-i şâyi'ası irsen ve şîrâ'en benim mâlüm ve mülküm olmağın hâlâ ben sâlifü'z-zikr emlâk ve eşyâda mülk ve hakkım olan üç sehmi hisse-i şâyi'a-ı şer'iyyemi karındaşım mezbûr Mikail'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bi-safka-i vâhidet yedi yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruşu karındaşım mezbûr Mikail yedinden temâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz, mârrü'z-zikr emlâk ve eşyâdan üç sehmi hisse-i şâyi'amın aylarına ve semenlerine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Mikail'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, binâ'en-aleyh zikrleri sebk iden emlâk ve eşyâda olan üç sehmi hisse-i şâyi'am karındaşım mezbûr Mikail'in mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-

tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn.

363 [53b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Hüseyinağa mahallesinde sâkine ve zâtı Hasan b. İbrâhîm ve diğher Hasan b. Mustafâ nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Safiyye bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer'de zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-kitâb Mehmed b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Mehmed ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Mehmed ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed, Alî b. Abdullâh.

364 [54a-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkin Osmân Beşe b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de, rıkkıyyeti kendüye müte'arrefe olan işbu orta boylu, açık kaşlu, kara gözlü, zenciyyetü'l-asl, müslimetü'l-mille, bâ'ise-i hâzihi'l-kabâle Fâtıma bt. Abdullâh muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “câriye-i

memlûkem olan mevsûfe-i mezbûre Fâtıma'yı hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûh-i Resûlullah-ı mu'allâ mâlımdan tahrîr ve i'tâk ve kayd-ı rıkkdan itlâk ve kazâ-yı hürriyyete isâl ve itlâk eyledim, ba'de'l-yevm mevsûfe-i mezbûre Fâtıma sâ'ir ahrâr-ı asîlîn gibi hürre olup üzerinde velâ-yı şer'iden gayrı hakkım bâkî kalmamıştır." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Beşe b. Hasan, Çukadâr el-Hâc Mehmed , Serbölük İbrâhîm Çelebi, (...) Halîl, (...), İbrâhîm b. Mustafâ.

365 [54a-2]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyihi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Beşiktaş'da Sinânpaşa-yı kebîr mahallesinde sâkine iken bundan akdem hâlike olan Sultana bt. Sakar nâm Ermeniyyenin li-ebeveyn kız karındaşı oğlu ve zî-rahm cihetinden hasren vârisi olan Vartan veled-i Asvadar nâm Ermenî meclis-i şer'de, hâlike-i mezbûreye rıkk-ı sâbıkını müte'arrefe olan işbu orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü, Rûsiyyetü'l-asl, kâfîretü'l-mille, bâ'isetü'l-hâzihi'l-kabâle Anna bt. Ketü muvâcehesinde bi'l-verâse ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mûrisem hâlike-i merkûme Sultana câriye-i memlûkesi olan mevsûfe-i mezbûre Anna'yı yedinde olan hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzre hâl-i sıhhatinden helâkine değin kendüye dahi hizmet idüp hâlike oldukda cemî' sülüs-i mâlımdan âzâd deyü müdebbire itmişidi, hâlâ mezbûre Sultana hâlike olup ve mezbûre Anna'nın kıymetine hâlike-i mezbûrenin sülüs-i mâlı her vechle müsâ'ade olmağla mezbûre Anna merkûme Sultana'nın cemî' sülüs-i mâlından âzâd olmuşdur, binâ'en-aleyh mevsûfe-i mezbûre Anna'da benim kat'â alâka ve medhalim kalmamıştır keyfe-mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun.*" didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ

hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. el-Hâc Ahmed, Bekir Çelebi b. Hüseyin, Ahmed Beg b. Mustafâ, Yahyâ Efendi b. Yûsuf, Serrâc Hasan , Bursalı Mehmed.

366 [54a-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Elhâcferhâd mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Yemenîci Mustafâ Çelebi b. Abdullâh'ın verâseti, kebîre kızları Âmine ve Havvâ ve Emetullâh nâm hâtûnlara ve li-ebeveyn kız karındaşı Â'îşe Hâtûn'a münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz dokuz sehmden i'tibâr olunup sihâm-ı merkûmeden ikişer sehmi merkûmât Âmine ve Havvâ ve Emetullâh'dan her birine ve üç sehmi merkûme Â'îşe Hâtûn'a isâbet eylediği lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra zâtı Mustafâ Çelebi b. Mehmed ve el-Hâc Hüseyin b. Abdullâh nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan merkûme Â'îşe Hâtûn mahfil-i şer'de, işbu râfi'ü'l-vesika el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Yemenîci Mustafâ Çelebi'nin terekesinden olup mahalle-i merkûmede vâkı' bir taraftan Mustafâ Çavuş menzili ve bir taraftan İsmihân Hâtûn menzili ve bir taraftan Çorbacı kızı menzili ve bir taraftan ba'zan el-Hâc Alî menzili ve ba'zan tarîk-i hâss ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve bir matbah ve bir sofa ve tahtepûş ve tahtânî bir bâb oda ve magsel ve kenîf ve müşterek bi'r-i mâ ve bir mikdâr havluyu müştamil mülk menzilin tashîh-i mezbûr üzre dokuz sehmden üç sehmi şâyi' ber-vech-i muharrer bana mevrûs olmağın hâlâ ben menzil-i mahdûd-ı mezbûrda olan mikdâr-ı mezkûr hisse-i irsiyyemi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ve kâffe-i menâfi' ve mürâfikıyla tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc İbrâhîm'e târîh-i kitâbdan on altı ay mukaddem elli guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruşu müşterî-i mezbûr el-Hâc İbrâhîm yedinden*

temâmen alup kabz eyledikten sonra binâ'en-aleyh menzil-i mahdûd-ı merkûmda olan dokuz sehmdede üç sehm hisse-i irsiyyem bi-cümleti mâştemilehâ târîh-i mezbûrdan berü müşterî-i merkûm el-Hâc İbrâhîm'in mülk-i müşterâsıdır, benim kat'â alâka ve medhalim yokdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Kâtib Ahmed Efendi, Kâtib Osmân Efendi, Kâtib Mustafâ Efendi, el-Hâc Hüseyin b. Abdullâh, el-Hâc Alî b. Abdulkerîm, Zindânî el-Hâc Ahmed.

367 [54b-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Şerîfe Fâtıma bt. es-Seyyid İsmâ'îl b. Abdullâh nâm hâtûnun verâseti, zevc-i metrûku Mustafâ b. Abdulkâdir nâm kimesneye ve anası Zeyneb bt. Abdulkerîm nâm hâtûna ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid Hüseyin ile li-ebeveyn kız karındaşları Şerîfe Zeyneb ve Şerîfe Âmine nâm sagîrelere münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-hükmi'l-ferâ'iz on iki sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden altı sehmi mezbûr Mustafâ'ya ve iki sehmi mezbûre Zeyneb Hâtûn'a ve iki sehmi mezbûr es-Seyyid Hüseyin'e ve birer sehmi sagîretân-ı mezbûretân Şerîfe Zeyneb ve Şerîfe Âmine'den her birine isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr es-Seyyid Hüseyin asâleten ve mezbûre Zeyneb Hâtûn kendi tarafından asâleten ve sagîre kızları mezbûretân Şerîfe Zeyneb ve Şerîfe Âmine'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den mansûb vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i şer' de, tereke-i müteveffât-ı mezbûre[ye] vâzî'ü'l-yed olan işbu râfî'ü'l-kitâb mezbûr Mustafâ mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mûrisemiz müteveffât-ı mezbûre Şerîfe Â'îşe Hâtûn'un mecmû'-ı tereke ve mehr-i mü'eccelini bi't-terâhî beynimizde iktisâm ve her birimiz tashîh-i mezbûr üzre hisselerimizi mezbûr Mustafâ yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz u kabz

eylediğimizden sonra müteveffât-ı mezbûre Şerife Â'îşe Hâtûn'un kalîl ü kesîr terekesine müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr Mustafâ'nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didiklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mahmûd Efendi, es-Seyyid Hasan Evrâkçı, Mehmed Çelebi b. Hüseyin, Mustafâ Çelebi b. Ramazân, Manav Abdî Çelebi, Kalafatçı Hasan Çelebi, İbrâhîm b. Muharrem.

368 [54b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Perendâthâtûn mahallesinde sâkine işbu râfî'atü'l-vesîka Zeyneb bt. Hüseyin nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfî'ş-şer'î meclis-i şer'de, hâlâ zevci el-Hâc Alî Hâce b. Muharrem nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr Alî Hâce'yi benim için Vilâyet-i Anadolu'da Hoşalay kazâsına tâbi' Fakaz(?) iskelesinde müceddeden on altı zirâ' kancabaş ta'bir olunur bir sefîne binâ itmek üzere tarafımdan vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimde ol dahi ba'de'l-kabûlü'l-vekâle, mezbûr Alî Hâce'ye mâlimdan beş yüz elli guruş def' ü teslîm eyledim.” didikde mezbûr Alî Hâce dahi “mezbûr beş yüz elli guruşu ber-vech-i muharrer zevcesi mezbûre Zeyneb Hâtûn yedinden ahz u kabz ve meblağ-ı mezbûr ile zikr olunan iskelede zevcesi mezbûre Zeyneb Hâtûn için bâlâda tafsîl olunan minvâl üzere sefîne binâsına ta'ahhüd” itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Hasan, Mü'ezzin el-Hâc Mustafâ, İmâm İbrâhîm Efendi, Mü'ezzin Molla Abdullâh, Attâr Hüseyin Çelebi, Bıçakçı Mehmed Çelebi.

369 [54b-3]

Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Kasaba-i Tophâne'de vâkı' Muhyiddînefendi mahallesinin avârızına mevkûfe nukûdun vazîfe-i mu'ayyene ile bâ-hüccet-i şer'iyeye bi'l-fi'l mütevelliyesi olan Fâtıma bt. el-Hâc Sâlih nâm hâtûnun sefihe ve müflise ve medyûne ve vakfa hâ'ine olmağla yedinde olan mâl-ı vakfi ekl ü bel' ve telef birle vakfa küllî özr eyledüğü ecilden tevliyyetden her vechile ref'i lâzım geldüğü mahalle-i merkûme imâmı Osmân Efendi b. Abdullâh ve Mü'ezzin Mustafâ Halîfe b. İbrâhîm ve Kayyim Molla Ahmed b. Mahmûd ve ahâlîsinden Mehmed Efendi b. Osmân ve es-Seyyid Abdullâh Efendi b. Mehmed ve Çâşnigîr Hasan Ağa b. Abdulkerîm ve Abdulbâkî Çelebi b. Mustafâ ve el-Hâc Hasan b. Mehmed ve el-Hâc Mustafâ b. Mehmed ile sâ'ir zeyl-i vesîkada isimleri muharrer olan bî-garaz cemm-i gafîr müslimîn ihbârlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olmağın, hâkim-i mevkı'-i a'le'l-kitâb-ı tûlâ lehi ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi merkûme Fâtıma Hâtûn'u tevliyyetden ref' ve yerine mahalle-i merkûme ahâlîsinden olup her vechle mu'temed ve müstakîm ve hidmet-i mezbûre uhdesinden gelmeğe kâdir olduğı yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinin haberleriyle zâhir olan işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc Alî b. Osmân cümlemin taleb ve iltimâs ve re'y ve ittifâklarıyla vakf-ı merkûma mütevellî nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer tevliyyet-i mezbûreyi kabûl ve mahallinde hizemât-ı lâzımesini ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Taşçı Mehmed Çelebi, Alî Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. Abdullâh, Hüseyin Çelebi b. Abdullâh, Süleymân b. Şa'bân, Mehmed Çelebi b. Alî, Mustafâ Çelebi b. Hüseyin, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm Çelebi b. Hasan, Osmân Çelebi b. Abdullâh.

370 [54b-4]

Mahrûsa-i Galata'da Alacamescid mahallesinde sâkine olup zâtı Mehmed Çelebi b. Mehmed ve diğeri Mehmed Çelebi b. Mahmûd nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Âmine bt. Mahmûd nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-

vesîka İbrâhîm Çelebi b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “zevcim mezbûr İbrâhîm Çelebi ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânîmizden nâşî ben hul‘a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü‘eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me‘ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr ile muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile hul‘ olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul‘-ı mezbûru ba‘de‘l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete ve târîh-i kitâba gelince sâ‘ir beynimizde cereyân iden ahz u i‘tâya müte‘allika, âmme-i da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mezbûr Mehmed Çelebi b. Mahmûd meclis-i mezbûrda, merkûm İbrâhîm Çelebi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr İbrâhîm Çelebi ile beynimizde ba‘zı ahz u i‘tâ olmağla ve imdi rü‘yet eylediğimizde birbirimizde bir nesne bâkî kalmayup târîh-i kitâba gelince âmme-i da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ‘-i âmm-ı kâti‘u‘n-nizâ‘la ibrâ ve iskât eyledik.” didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ hüve‘l-vâkı‘ bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ ve‘l-işrîn min Muharremi‘l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü‘l-Hâl

Kapu Kethüdâsı Mehmed Beşe b. Mustafâ, Alî Beşe b. Mehmed, Ahmed Re‘is b. Abdusselâm, Velî İbrâhîm b. Mustafâ, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Sırmakeş Mustafâ.

371 [55a-1]

Mahrûsa-i Galata‘da Elhâca‘mâ mahallesinde sâkin Alî Çelebi b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de, işbu hâmilü‘r-rakîm Atami veled-i Canto ve Panayot veled-i Nikola nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “hâlâ merkûm Atami‘nin mülkü olup İstinye nâhiyyesine tâbi‘ Yeniköy nâm karyede vâkı‘ habbâz fırını derûnunda elli panakot(?) ve bir tekne ve (...) dört anbâr ve iki su fucusı ve iki terâzû ve bir buçuk vukıyye tuc dirhemleri ve dört kürek ve iki kandîl ve bir şebtehta(?) ve iki yüz (...) fırın-ı mezbûrun mukaddemâ müste‘ciri olan gâ‘ib ani‘l-meclis Kiryako veled-i Dimo veled-i Kosta nâm zimmînin mülkü olup târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem gâ‘ib-i mezbûr Kiryako‘dan yüz elli guruşa iştirâ

eylediğimi merkûm Atami ile hâlâ fırın-ı merkûmun müste'ciri olan mersûm Panayot muvâcehelerinde savb-ı şer'den irsâl olunan Ahmed Efendi b. Süleymân huzûrunda kethüdâ Sâlih Çelebi b. İslâm ve yiğitbaşı el-Hâc İbrâhîm b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzre isbât itmişidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden merkûmân Atami ve Panayot ile yigirmi iki buçuk gurus üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yigirmi iki buçuk gurusu merkûmân Atami ve Panayot yedlerinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra eşyâ-yı mezkûra ve bedel-i sulh-ı mezbûra müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. Alî, Velî Çavuş el-Mübâşir, Berber Mustafâ Çelebi, Galatalı Mehmed Çelebi, Kavaklı İbrâhîm Ağa, Münâdî Ahmed Çelebi.

372 [55a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Hobbyar veled-i Aremya veled-i Hobbyar'ın verâseti, zevce-i metrûkesi Gança bt. Erkel nâm Ermeniyye ile sulbî kebîr oğulları Kabril ve Avdek ve sagîr oğlu Ariton ve sulbiyye kızı Sultana ve sagîr kızları Perabon ve Mari'ye münhasıra ve tashîh-i mes'alesi bi-hükmi'l-ferâ'iz yetmiş iki sehmden olmağla sihâm-ı mezbûreden dokuz sehmi merkûme [Gança] ve on dörder sehmi merkûmûn Kabril ve Avdek ve Ariton'dan her birine ve yedişer sehmi merkûmât Sultana ve Perabon ve Mari'den her birine isâbet eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkûm Avdek meclis-i şer'de, anası işbu sâhibetü'r-rakîme merkûme Gança muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*babam hâlik-i merkûmûn terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan el-Hâc Ahmed veresesi mülkleri ve bir taraftan es-Seyyid Ahmed nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Kirkor nâm Ermenî*

mülkü ve ba'zan Kabril mülkü ve ba'zan tarîk-i hâss ile mahdûd, bir kıt'a mülk menzil ile Beşiktaş nâhiyyesine tâbi Ortaköy'de vâkı' ma'lûmü'l-hudûd mülk menzil ve tereke-i sâ'ireden tashîh-i mezbûr üzre ber-mûcib-i defter-i kassâm bana isâbet iden on dört sehm hisse-i irsiyyemi anam merkûme Gança ahz u kabz ve mesârifine sarfla istihlâk itmekle ben dahi menzileyn-i mezbûreyne ile tereke-i sâ'irede ma'lûm hisse-i şer'iyeyi anam merkûme Gança'dan taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden anam merkûme Gança ile dört yüz gurusu üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru ba'de'l-kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr dört yüz gurusu anam mezbûre Ganca yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra menzileyn-i mezbûreynde ve babam hâlik-i merkûmun kalil ü kesîr ve celîl ü hakîr tereke-i sâ'ireden olan on dört sehm hisse-i şer'iyeye ve târih-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan anam merkûmenin zimmetini ibrâ'-i âmm ile ibrâ ve iskât eyledim." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Ahmed Çelebi, İsmâ'îl Çelebi b. el-Hâc Ahmed, Mehmed Efendi el-İmâm, Attâr Hüseyin Çelebi, Çeleng Yûsuf, Nahabet veled-i Serkis, Kirkor veled-i Asdar, Mikail veled-i Ariton, Ariton veled-i Abraham.

373 [55a-3]

Zikri âfî husûsun mahallinde ketb ü tahrîriçün savb-ı şer'den irsâl olunan Halîl Efendi Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin iken târih-i kitâbdan on dört ay mukaddem hâlik olan Bezzâz Feraros veled-i Kirkor veled-i Arakil nâm Ermenînin menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf eyledikte, hâlik-i mezbûrun verâseti, zevce-i metrûkesi Derhi bt. Karabet nâm Ermeniyye ve sulbî sagîr oğulları Bedros ve Komda'ya ve

sulbiyye kebîre kızı Persaya nâm nasrâniyyeye münhasıra ve tashîh-i mes'eleleri bi-
 hükmi'l-ferâ'iz kırk sehmden mu'teber olup sihâm-ı mezbûreden beş sehmi mezbûre
 Derhi'ye ve on dörder sehmi mezbûrân Bedros ve Komda'dan her birine ve yedi
 sehmi mezbûre Persaye'ye isâbeti tahakkukundan sonra şahsı, zevci Abram veled-i
 Karabet ve Kirkor veled-i Bedros nâm Ermenîler ta'rîfleyle mu'arrefe olan mezbûre
 Persaye meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda li-ebeveyn ammi işbu râfî'ü'l-vesîka Anton
 veled-i Kirkor nâm Ermenî muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp,
*"babam hâlik-i merkûm Feraros ammim mezbûr Anton ile bezzâzlık san'atında
 şerîkler olmağla nısfı babam mezbûrun ve nısf-ı âharı ammim merkûmun mahlût on
 beş bin guruş sermâyelerinin babam mezbûrun hîn-i helâkinde nısf mertebesi
 zimemde olmağla der-akab cem' ü tahsîli bir vechile mümkün olmayup lâkin mezbûr
 Anton babam hâlik-i mezbûrun nısf-ı mâl-ı şirketini olan yedi bin beş yüz guruşu
 mevcûd ve zimem der-uhde ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr yedi bin beş
 yüz guruş verese-i mezbûreye zimmetinde vâcibü'l-edâ deyni olduğu ba'de'l-edâ,
 meblağ-ı mezbûrun beş yüz yigirmi guruşunu ol târîhde benimle sagîrân-ı
 mezbûrânın vasîleri olan anam mezbûre Derhi'ye teslîm idüp mâ'adâsı olan altı bin
 dokuz seksen guruşu def'aten edâya iktidârı olmamağla biz dahi meblağ-ı bâkî-i
 mezbûru alâ-mehlin ahz u istifâya râzı olduğumuza binâ'en, ammim mezbûr Anton
 meblağ-ı bâkî-i mezbûr altı bin dokuz seksen guruşdan tashîh-i mezbûr üzre benim
 yedi sehm hisseme isâbet iden [55b] bin iki yüz yigirmi bir buçuk guruşu târîh-i
 mezbûrdan bir sene temâmına değîn bana edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğinden
 sonra ammim mezbûr Anton'un oğlu (...) nâm Ermenî dahi mablağ-ı mezbûra kefil ü
 zamân olmuşidi, hâlâ ammim mezbûr Anton babam hâlik-i mezbûrun mâl-ı
 şirketinden hisse-i mûrisem olan meblağ-ı mezbûr bin yigirmi bir buçuk guruşu işbu
 meclisde bana def' ü teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer yedinden bi't-temâm
 ahz u kabz eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûr bin yigirmi bir buçuk guruşa ve
 babam hâlik-i mezbûrun mâl-i şirketinden hisse-i şer'iyeye müte'allika, da'vâdan
 ammim mezbûr Anton'un ve oğlu mezbûr (...) zimmetlerini ibrâ'-i âmm-ı kâtî'ü's-
 şer'le ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm babam hâlik-i mezbûrun terekesine
 müte'allika ammim mezbûr Anton ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'im
 kalmamışdır."* didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î, vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezkûr
 mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Süleymân ve Muhzır Halîl ile

mahfil-i şer‘e gelüp alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğîn, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-işrîn min Muharremi’l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Odabaşı, Duhânî el-Hâc İsmâ‘îl, Münâdî Mahmûd Çelebi, Bezzâzistânî Ahmed Çelebi, Dökmeci Ahmed Çelebi, Yorganî Mustafâ Çelebi, Serbölük Halîl Çelebi, Kirkor veled-i Bedros, Papa Makric [veled-i] Karabet, Anton veled-i Anton, Ohanes veled-i Anton, Asvadar veled-i Keforak, Samak veled-i Karabet İbrahim veled-i Karabet, Bedros veled-i Asvadar.

374 [55b-1]

Mahrûsa-i Galata a‘mâlinden Kasaba-i Tophâne’de Cihângîr mahallesinde sâkin Mustafâ b. Alî nâm kimesne meclis-i şer‘de, Mahmiyye-i İstanbul’da Oruckâdı mahallesi avârızına mevkûfe nukûda bi’l-fi’l mütevellî olan işbu râfi‘ü’l-vesîka Kâmî Abdurrahman Efendi b. Alî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan ba‘zan Râbi‘a Hâtûn ve ba‘zan Çavuşzâde veresesi mülkleri ve bir taraftan ba‘zan el-Hâc Mustafâ ve ba‘zan el-Hâc Mehmed menzili ve bir taraftan Bıçakcı Hüseyin menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve ve dehlîz ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve matbah ve mihtab ve bir kenîf ve bi’r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülk menzilimi mütevellî-i mezbûr Kâmî Abdurrahman Efendi’ye bi-tarîki’l-istiglâl iki yüz guruşa bey‘ ve teslîm eylediğimde ol dahi tasarrufunda olan mâl-ı vakf ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden temâmen ba‘de’l-ahz ve’l-kabz mezbûr Abdurrahman Efendi menzil-i mahdûd-ı merkûmu ba‘de’t-tahliyyeti’ş-şer‘iyye ve’t-tekâbüzü’l-mer’î târîh-i kitâbdan iki sene temâmına değîn altmış guruşa bana îcâr ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim.” didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î, mezbûr Mustafâ’nın karındaşı Mehmed Odabaşı b. Alî dahi derk-i menzil-i mezbûra ve ücret-i lâzimesine tarafeynden emr ü kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer‘iyye ile kefil ve zamân*

olmağın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Süleymân Efendi b. Osmân, Molla İbrâhîm b. Hasan, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed.

375 [55b-2]

Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i kebîr mahallesinde Ümmühân bt. Hasan nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafâ b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*zevcim Mustafâ ile beynimizde adem-i hüsn-i zindegânîmizden nâşî hul'a tâlibe ve râgıbe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin altı yüz akçe mehr-i mü'ccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Mustafâ ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mustafâ b. Receb, Alî b. Ahmed.

376 [55b-3]

Mâ-fihî mine'n-nasb ve (...?) sadr-ı ganî nemmekahû el-fakîr ileyhi celle şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Merhûm Başmakçı Şücâ‘ Efendi nâm sâhibü’l-hayrın Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyyesine tâbi‘ Boğazkesen Hisârı kurbünde ismiyle tesmiye olan mahallesinde vâkı‘ Mescid-i şerîfine mevkûf yüz otuz gurus nukûdun ber-vechi hasbî mütevellîsi olan el-Hâc Mustafâ fevt olmağla nukûd-ı mevkûfe-i mezbûreye bir mütevellî nasbından lâ-büdd olup ve hisâr-ı mezbûrda mahalle(?) ağası olan Zehrâb Ağa tevliyyet uhdesinden gelmeğe kâdir olduğu hisâr-ı mezbûr ahâlîsinden İmâm Sâlih Efendi b. Yahyâ ve Mehmed Ağa b. Osmân ve Hâfız Abdullâh Efendi b. Ahmed ve Ömer Çelebi b. Sefer ve Ahmed Çelebi b. Süleymân ve Halîl Beşe b. Mehmed nâm kimesneler ihbâr itmeğın, hâkim-i mevkı‘-i a‘le’l-kitâb refe‘a kadruhû mevlâhi’l-Vehhâb hazretleri dahi işbu râfi‘ü’l-kitâb mezbûr Zehrâb Ağa’yı nukûd-ı mevkûfe-i mezkûreye ber-vech-i hasbî mütevellî nasb u ta‘yîn eyledikde mezbûr Zehrâb Ağa dahi tevliyyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzımesini mahallinde ikâmete ta‘ahhüd itmeğın, mâ vaka‘a bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis min Saferi’l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-sâbıkûn el-mezkûrûn.

377 [55b-4]

Mahrûsa-i Galata’da Balıkbâzârı kapusu dâhilinde mütemekkin Anton veled-i Rafalin nâm zimmî meclis-i şer‘de işbu râfi‘ü’r-rakîm Atami veled-i Canto nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*merkûm Atami’ye cihet-i karz-ı şer‘iden iki yüz elli gurus ve dükkân ve mahzen icâresinden dahi elli gurus ki zimmetimde cem‘an iki yüz elli gurus deynim olup meblağ-ı mezbûru mezbûr Atami’ye def‘aten edâya iktidârım olmayup vech-i âtî üzre taksît ve te‘cile taksît olduğumda merkûm Atami dahi beher mâh kendüye yedişer gurus virmek üzre târîh-i kitâbdan otuz altı ay temâmına değın te‘cıl ve taksît eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer ecel-i mezkûru kabûl ve meblağ-ı mezbûr[u] ber-vech-i mufassal edâya ta‘ahhüd eylediğım cihetle meblağ-ı mezbûr iki yüz elli gurus ber-vech-i muharrer mü‘eccel ve mev‘ûd deynimdir.*” didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î merkûm Anton’un

zevcesi Romenika bt. Dominiko nâm nasrâniyye dahi meblağ-ı mü'eccel-i mezkûra kefil ve zamân olmağın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Muharrem li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Münâdî Mahmûd Çelebi, Bezzâzistânî Hasan Çelebi, Bezzâzistânî Ahmed Çelebi, Bezzâzistânî Mustafâ Çelebi, Münâdî Ahmed Çelebi, Yelkenci Osmân Çelebi, Velî Çavuş el-Mübâşir, Hâncı Mûsâ Çelebi, Niki veled-i Nakar, Çapor veled-i Yani, Kabril veled-i Zahad.

378 [56a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine olup zâtı Mustafâ b. Alî ve Ahmed b. el-Hâc Hasan nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Zeyneb bt. el-Hâc Hasan nâm hâtûn meclis-i şer'de zevc-i gayr-ı medhûletün bihâ işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafâ b. Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*mezbûr Mustafâ zevcim olup bana dahl olmayup halvet-i sahîha bulunmaksızın beynimizde şikâk vâkı' olmağla hul'a tâlibe ve râğibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan on bir buçuk guruş mehr-i mü'eccelimden ancak nisfi lâzım gelüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâma lâzım gelmeksizin ben dahi nisfindan hakkım olan beş guruş üç rub' üzerine zevcim mezbûr Mustafâ ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika ve sâ'ire âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.*" didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Muharrem li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Ömer Efendi b. Muharrem, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, Mehmed b. Ahmed.

379 [56a-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Fîrûzağa mahallesinde sâkine Ümmühân bt. Mehmed b. el-Hâc Mustafâ nâm hâtûnun sadriyye kebîre kızı ve tarafından bey'-i âti'z-zikre vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân sadriyye kebîre oğlu Halîl Beşe b. Mehmed ve Ahmed Çelebi b. Süleymân nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Sâliha bt. Yahyâ nâm hâtûn meclis-i şer'de, işbu sâhibü'l-kitâb Zehrâb Ağa b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“anam müvekkile-i mezbûre Ümmühân Hâtûn'un akd-i âti sudûruna değin silk-i mülkünde münselik olup mahrûsa-i mezbûre muzâfâtından İstinye nâhiyyesine tâbi' Boğazkesen Hisârî'nda Beg mahallesinde vâkı' bir taraftan müşterî-i mezbûr Zehrâb Ağa mülkü ve bir taraftan el-Hâc Mehmed Re'îs kızı mülkü ve bir taraftan Kırmızılı Alî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tahtânî iki bâb oda ve bir kenîf ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmireli ve gayr-ı müsmireli bâğçeyi müştemil mülk menziline mezbûr Zehrâb Ağa'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yüz guruşa bey' ve teslim idüp ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşun elli guruşunu mukaddemâ ve elli guruşunu dahi hâlâ yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cümleti mâştemilehî ve yahvîhi mezbûr Zehrâb Ağa'nın mülk-i müşterâsı olup anam müvekkile-i mezbûrenin kat'â alâka ve medhali kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.”* didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Muharrem li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Sâlih Efendi, Mü'ezzin Ömer Çelebi, Mehmed Ağa b. Osmân, Ahmed Efendi b. Süleymân, Abdullâh Çelebi b. el-Hâc Ahmed ve's-sâbıkûn.

380 [56a-3]

Bakkâl tâ'ifesinden Toforoş veled-i Todori nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu hâmilü'r-rakîm Kaya veled-i Kiryari nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Kaya'ya yedinde olan deyn temessük[ü] nâtık olduğu*

üzre cihet-i karz-ı şer'iden yüz guruş deynim olmağla meblağ-ı mezbûra gâ'ib ani'l-meclis Abâcî Kostantin veled-i Naker nâm zimmî emrim ile kefil oldukdan sonra meblağ-ı mezbûrun yetmiş guruşunu mukaddemâ merkûm Kaya'ya edâ vü teslîm idüp zimmetimde otuz guruş deynim bâkî kalmışiken merkûm Kaya benim gıyâbımda meblağ-ı mezbûr yüz guruşu kefil gâ'ib-i mezbûr Kostantin'den tekrâr ahz itmeğın sū'âl olunup ziyâde makbûzu olan yetmiş guruşun alıvirilmesi murâdımdır." didikde gıbbe's-sû'âl, merkûm Kaya cevâbında, "fi'l-vâkı' müdde'î-i mersûm Toforoş yedinden mukaddemâ altmış sekiz guruş vekîl gâ'ib-i merkûm Kostantin'den dahi yüz guruş ahzını ikrâr lâkin benim merkûm Toforoş zimmetinde cihet-i mezbûreden bermûcib-i temessük yüz yetmiş bir buçuk guruşunu kendüye hibe ve altmış sekiz guruşunu ahz ve bâkî yüz guruşa gâ'ib-i merkûm Kostantin kefil olmağla kefâletine binâ'en ahz eyledim." deyü def'le mukâbele idicek, gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm Kaya'dan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı nasârâdan olup Mahrûsa-i Galata'da Sultânâyezid mahallesinde sâkin Kiryazi veled-i Yani ve Yerenzo veled-i Aleki nâm zimmîler li-ecli's-şehâde mahfil-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd, "fi'l-vâkı' müdde'î-i mersûm Toforoş işbu merkûm Kaya'dan mukaddemâ huzûrumuzda karz-ı hasen yüz yetmiş bir buçuk [guruş] ahz u kabz eyleyüp ba'dehû merkûm Kaya meblağ-ı mezbûrun üç buçuk guruşunu müdde'î-i merkûm Toforoş'a hibe ve altmış sekiz guruşunu dahi yedinden ba'de'l-ahz ve bâkî kalan yüz guruşa merkûm Toforoş'un emriyle gâ'ib ani'l-meclis Abâcî Kostantin veled-i Naker veled-i Yorgi kefil ve zamân olmuşıdi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz." deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbb-ı ri'âyet şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücibiyle müdde'î-i mersûm Toforoş merkûm Kaya'ya bî-vech mu'ârazadan men birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî selh-i Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mustafâ b. Osmân, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

Mahrûsa-i Galata'da Yolcuzâde mahallesinde sâkine Ümmügülsüm bt. Ahmed nâm sagîrenin anası ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer' den mansûb vasîsi olup zâtı Alî Beşe b. İbrâhîm ve Mustafâ Beşe b. Bayrâm nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Sâliha bt. İbrâhîm nâm hâtûn meclis-i şer' de, dâmâdı işbu râfî'ü'l-vesîka Süleymân b. Ramazân nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"kızım sagîre-i mezbûrenin zevci mezbûr Süleymân'ın zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan yiğirmi gurus mehr-i mü'eccelinden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere dâmâdım mezbûr Süleymân ile bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğunda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mezbûre Sâliha Hâtûn yine meclis-i mezkûrda mezbûr Süleymân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"kızım sagîre-i mezbûre Ümmügülsüm ba'de'l-bülûğ mehr-i mezkûru olan yiğirmi gurusu mezbûr Süleymân'dan taleb ve da'vâ ve ahz u kabz iderse ben meblağ-ı mezbûr yiğirmi gurusu kefil ve zamân oldum."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İsmâ'îl Beşe b. Ahmed, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed.

382 [56b-1]

(...) kemâ fih mine'l-vakf ve's-silsile ve şerâ'itihi ve sahîhihi bi's-sicil (...) jalâ ... şerîfihi (...?) inde'l-hükm (...?) ve'l-müsâb ... ale'l-hilâf fi'l-emri'l-evkâf el-vâkı' beyne'l-e'immeti'l-eşref ve'l-İslâm nemmekahû el-fakîr ileyhi el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Halîl el-kâdı bi-medîne-i Galata el-mahmiyye ... Allahü te'âlâ ani'l-evkât Gufira anhümâ.

El-hamdülillah lede's-şer' sudûr-ı ibâre (...?) envâ'i's-sadakât ve'n-neyyirât (...?) işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ü imlâsına sebep ü dâ'î ve inşâ vü tasvîrine bâ'is ü bâdî oldur ki, tahakkuk-ı öZR-i şer'îye binâ'en vakf-ı câ'i'z-zikrin mahallinde istimâ' ve tahrîri iltimâs olunmağın, savb-ı şer'î'l-enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunup ol dahi Ayasofya-i kebîr Câmi'-i şerîfi kurbünde sâkin sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât ve râgıbü's-sadakât ve'l-müberrât-ı te'âlâ İmâm-ı Sultân ve İstanbul Kâdısı olan a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhîrîn ve efdalü'l-fudâlâi'l-müteverri'în el-Hâc Mehmed Efendi hazretlerinin sa'âdethânelerine varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda zikri âtî vakfına li-ecli't-tescîl ve'l-itmâm ve bi-emrû't-tekmîl mütevellî nasb eylediği Mustafâ Efendi b. el-Hâc Abdullâh mahzarında bi't-tav' irzâ ve ikrâr-ı sahîh ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp, *"Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyyesine tâbi' Boğazkesen Hisârı mahallâtından Başmakçı Şücâ' Efendi mahallesinde vâkı' mescid-i şerîfinde salât-ı cum'a ve îdin için bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı münîr ta'yîn itdirmişidim, binâ'en-aleyh atyeb-i mâl ve ahlat-ı mâlimdan yüz kırk guruş ifrâz idüp meblağ-ı mezbûru hasbeten lillâhi'l-meliki's-samed ve'r-rûh-ı Resûlihi'l-emced vakf-ı sahîh-i mü'ebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf u habs idüp şöyle şart eyledim ki: Meblağ-ı mezbûr bâ-yed-i mütevellî ve rehn-i kavî ve kefil-i millî ile alâ vechi'l-helâl her on akçesi on bir akçeye olmak üzre istiglâl ve istirbâh olunup bi-avni'llâhi te'âlâ hâsıl olan gallesinden ayda doksan akçesi Câmi'-i şerîf-i mezbûrda hatîb nasb u ta'yîn olunan kimesneye virile ve ayda elli akçesi hâlâ mü'ezzini ve cum'a kayyimi olan kimesneye virile ve hitâbet-i mezbûre hâlâ Câmi'-i mezbûrda imâm olan İsmâ'îl Efendi'ye ve hâlâ mü'ezzinliği ve cum'a kayyimliği Ömer Halîfe b. Sefer nâm kimesne[ye] meşrûta ola ve hasbî tevliyyeti mescid-i mezbûr mütevellîlerine meşrûta ola ve vakf-ı mezbûrun tebdîl ve tagyîr ve teksîr ve idhâl ve ihrâcî hayâtda oldukça yedimde ola ve mürûr-ı eyyâm u dühûr ve kürûr-ı a'vâm u şühûr ile şurût-ı mezkûreye ri'âyet müte'azzire olursa galle-i vakf mutlakâ fukarâ-i müslimîne sarf oluna deyü şurût ve tebyîn-i kuyûd idüp meblağ-ı mezbûru fârigan ani's-şevâgil mütevellî-i mezbûra teslîm ol dahi vakfiyyet üzre ahz u kabz ve sâ'ir evkâf mütevellîleri gibi zabt u tasarruf eyledi."* didikde mütevellî-i mezbûr Mustafâ Efendi dahi vâkıf-ı mûmâ-

ileyhi akvâl-i meşrûhasında ba'de't-tasdîk, vâkıf-ı mûmâ-ileyh semt-i vifâkdan cânib-i şikâka azm idüp, “*vakf-ı nukûd e'imme-i selâse-i kirâm ekremehümü'llâhü fi dârü's-selâm hazerâti indinde gayr-ı câ'iz ve ana müteferri' olan şurût dahi sıhhatê hâ'iz olmamağın meblağ-ı mezbûru mütevellî-i mezbûrdan taleb iderim sû'âl olunsun.*” didikde gıbbe's-sû'âl mütevellî-i mezbûr cevâbında, “*eğerçi hâl bast olunan minvâl üzredir lâkin imâm-ı mu'teber ve imâm-ı cennet-makarr İmâm Züfer aleyhi rahmetihi Rabbihi'l-kebîrden dâric-i medâric rahmet-i Rabb-i bârî hazret-i İmâm Ensârî rahmeti'l-bârî rivâyeti üzre vakf-ı nukûd ve ana müteferri' olan şurût u kuyûd câ'iz olup ve el-yevm kudât-ı İslâm dahi rivâyet-i mezbûra hükme me'mûrlar olmağla kavli mezbûr üzre vakf-ı mezbûrun fethine hükm taleb iderim.*” deyü meblağ-ı merkûmu redd ü teslîmden imtinâ' idicek Mevlânâ-yı mezbûr dahi taraf-ı vakfa nazar-ı âharı görüp İmâm Ensârî'nin İmâm Züfer hazretlerinden nakl eylediği kavli mu'teber üzre meblağ-ı mezbûrun vakfiyyetine ve sıhhatinde olan şurût u kuyûdun sıhhat-i meşrû'una ba'de'l-hükm, vâkıf-ı mûmâ-ileyh tekrâr i'nân-ı kîl u kâlini semt-i âhara atf idüp, “*eğerçi vakf-ı nukûd imâm-ı ma'hûd re'yi üzre meşrû'adır lâkin İmâm-ı a'zam ve hümâm-ı efhem Ebû Hanîfe indinde sıhhat-i lüzûmu müstelzime olmamağın vakf-ı mezbûrdan rücû' eyledim.*” didikde mütevellî-i mezbûr cevâb-ı bâ-savâba tasaddî idüp, “*imâmeyn-i hümâmeyn mezheb-i şerîfleri üzre sıhhat-i lüzûmu müstelzime olmamağın anların re'y-i şerîfleri üzre vakf-ı mezbûrun lüzûmuna hükme taleb iderim.*” deyü Mevlânâ-yı mezbûr huzûrunda husûmet ve nizâ' eylediklerinde Mevlânâ-yı mezbûr dahi âlimâ bi'l-hilâf beyne'l-e'immeti'l-eslâf imâmeyn-i hümâmeyn kavli şerîfleri üzre vakf-ı mezbûrun lüzûmuna dahi hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-yı sarîh-i mer'î eyledikten sonra vâkı' hâlî mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Mehmed b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr eyledikde hükm-i mezkûr tenfîz olunmağın, ba'de'l-yevm vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım olup min-ba'd naks u nakzına mecâl muhâl ve ibtâl ve ihlâli mümteni'-i ihtimâl oldu. Fe men beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe-innemâ ismihû ale'l-lezîne yübeddilûneh inne'llâhe semî'un alîm ve ecretü'l-vâkıf alâ (...?) cevâdi'l-kerîm harrere zâlike. Harrerehû fî gurre-i Saferü'l-hayr li-sene semân ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Umdetü'l-e'immeti'l-kirâm es-Seyyid Ahmed Efendi İmâm-ı Câmi'-i şerîf-i Süleymâniyye, Fahrü'l-e'immeti'l-kirâm es-Seyyid Abdullâh Efendi İmâm-ı Câmi'-i şerîf-i Sultân Selîm, Sâlih Efendi b. Yahyâ İmâm-ı Câmi'-i şerîf-i el-Hâc Kemâl, Hâfız Abdullâh Efendi b. el-Hâc Ahmed, Mehmed Ağa b. Osmân, İsmâ'îl Çelebi b. Mustafâ, Taşçı İbrâhîm Çelebi b. Abdullâh, Yağlıkcı el-Hâc Mehmed b. Mustafâ, Mustafâ Çelebi b. İsmâ'îl, Zehrâb Ağa b. Abdullâh, Hüseyin Çelebi b. İsmâ'îl, İmâm İbrâhîm Efendi b. Mehmed, Hammâmî İbrâhîm Ağa b. İsmâ'îl, Berber Ahmed Çelebi b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Süleymân, Berber Mustafâ Çelebi.

383 [56b-2]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Kasaba-i Fındıklı'da Mollaçelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mustafâ Efendi b. Hasan'ın sulbî sagîr oğulları İsmâ'îl ve Ahmed ve Mehmed ve Feyzullâh ile sulbiyye sagîre kızları Fâtıma ve Âmine'nin tesviye-i umûrlarını rü'yete kıbel [-i şer'den] bir vasî nasbından lâ-büdd olup sığâr-ı mezbûrenin anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka Rukıyye bt. el-Hâc Ahmed nâm hâtûn mu'temede ve müstakîme ve vesâyet-i mezbûreye her vechle ehl ve müstahikka olduğu sikât haberleriyle zâhir olmağın mezbûr Rukıyye Hâtûn sagîrûn-ı mezbûrûnun tesviye-i emrlerini rü'yete kıbel-i şerî'at-ı garrâdan vasî nasb u ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzimesini kemâ-yenbagî ikâmete ta'ahhüd itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Alî Efendi b. Hasan, el-Hâc Ahmed b. Pîrî, Ahmed b. Bekir, Osmân b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ.

384 [57a-1]

Mahrûsa-i Galata'ya tâbi' Mollaçelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mustafâ Efendi b. Hasan'ın sulbî sagîr oğulları İsmâ'îl ve Ahmed ve Mehmed ve Feyzullâh ve sulbiyye sagîre Fâtîma ve Âmine'nin tesviye-i umûrlarını rû'yete kıbel-i şer'eden bâ-hüccet-i şer'iyye mansûbe vasîleri olan anaları işbu bâ'isetü'l-vesîka Rukıyye bt. el-Hâc nâm hâtûn meclis-i şer'de bi'l-vesâye takrîr-i kelâm idüp, *"kasaba-i mezbûrede vâkı' Habîbler mahallesi vakfından icâreteyn-i ma'lûmeteyn ile müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihi intikâl-ı âdî ile evlâdı sagîrûn-ı mezbûrûna intikâl iden mahalle-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb vakf menzilinden gayrı bir nesneleri olmayup ve hâsılı harcına vefâ eylemediğinden mâ'adâ sığâr-ı mezbûrûnun nafaka ve kisveye şiddet-i ihtiyâcları olmağın menzil-i mezbûr ma'rifet-i mütevellî ve bedel-i misli ile âhara ferâg ve bedeli istirbâh ve hâsıl olan nemâsıyla sagîrûn-ı mezbûrûn infâk ve iksâ olunmak haklarında her vechle hayr ve nâfi' olmağın, ber-vech-i muharrer bâ-izn-i mütevellî ferâga kıbel-i şerî'at-ı garrâdan bana izn virilmek bi'l-vesâye murâdıdır."* didikde hâl minvâl-i meşrûh üzre olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn dahi ihbâr itmeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb hazretleri dahi menzil-i mezbûru bedel-i misli ve izn-i mütevellî ile ferâga ve vasiyye-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'a izn virmeğın mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Alî Efendi b. Hasan, Molla Ahmed b. Mehmed, el-Hâc Ahmed b. Pîrî, Osmân Çelebi b. Hasan, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Yahyâ Efendi b. Yûsuf, Mehmed b. Ahmed.

385 [57a-2]

Fi'l-asl Medîne-i İzmir sükkânından olup hâlâ Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i cedîd mahallesinde müsâferet vechi üzre mütemekkin işbu hâmilü'r-rakîm Yanaki veled-i Nikola nâm zimmî meclis-i şer'de, Ahmed b. Abdullâh nâm kimesne mahzarında

üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Ahmed bundan akdem Malta cezîresinde harbî kefereye esîr ü giriftâr olmağla mezbûr Ahmed'i kendiye şartü'r-rücû' ümîdiyle yed-i harbden iki yüz yigirmi beş guruşa tahlîs ve bu tarafa geldikde meblağ-ı mezbûrun yigirmi dört gurusunu yedinden ahz, bâkî iki yüz bir gurusunu talep iderim, sû'âl olunup edâya tenbîh olunmak matlûbumdur.” didikde gıbbe's-sû'âl mezbûr Ahmed cevâbında, “fi'l-vâkı' müdde'î-i mezbûr emriyle ancak yüz otuz altı guruşa tahlîs eyleyüp ve meblağ-ı mezbûrun yirmi dört gurusunu yedinden ahz itmekle müdde'î-i merkûma zimmetinde ancak yüz on iki gurusu deyni olduğunu ikrâr lâkin ziyâdeyi inkâr” idicek, müdde'î-i merkûmdan ziyâde da'vâsını mübeyyine beyyine talep olundukda, ityân-ı beyyineye kâdir olmayup ve talep-i tahlîf dahi olunmaması mûcibiyle müdde'î-i mersûm ziyâde doksan sekiz gurusu mutâlebesiyle mezbûr Ahmed'e bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrârı mertebesi olan yüz on iki gurusu müdde'î-i merkûma edâya mezbûr Ahmed'e tenbîh birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Receb, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

386 [57a-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Kâsımpaşa'da Seferikoz mahallesinde sâkine ve zâtı Süleymân Beşe b. Osmân ve Ömer Çelebi b. Rızâ(?) nâm kimesneler ta'rîfleyle mu'arrefe olan Zeyneb bt. Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'de, işbu râfî'ü'l-kitâb el-Hâc Mehmed Ağa b. Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya mukaddemâ hâl-i sagîrimde yedi sene mütevâliyeden hizmet idüp hâlâ sinîn-i mezbûrede mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'dan ecr-i misl da'vâsına tasaddî eyledikde ol dahi mukaddemâ seni cihâz idüp âhara tezvîc eylemişidim deyü def'e tasaddî itmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut [idüp] da'vâ-yı mezkûremden mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa ile beni on beş gurusu üzerine inşâ-i akd-i

sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru ba'de'l-kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa yedinden işbu meclis-i şer'de temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra ecr-i mislime müte'allika, âmme-i da'vâdan mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa ile zevcesi Rukıyye-i bt. Hüseyin nâm hâtûnun zimmetlerini ibrâ'-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eylediğimde mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa ahi bedel-i sulh-ı mezbûra ve sâ'ire müte'allika, âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi." didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed b. Ahmed, Ahmed Çelebi el-Münâdî, Süleymân Beşe b. Osmân, Ömer b. Yahyâ, İbrâhîm b. İbrâhîm, Hüseyin Çavuş, es-Seyyid Ahmed b. Mahmûd, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ.

387 [57a-4]

Mahrûsa-i Galata'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıyye olan Neslîhân bt. el-Hâc Mehmed b. Mehmed'in li-ebeveyn kız karındaşları Âmine ve Havvâ nâm hâtûnlar ile vasiyyet bi's-selâseti'l-hisârî tahakkukundan sonra mezbûre Âmine Hâtûn asâleten mezbûre Havvâ Hâtûn tarafından ibrâ-yı câ'i'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'ıye ile ârifân Molla Abdurrahîm b. Osmân Efendi ve es-Seyyid Mustafâ b. Hüseyin şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı münkirde şer'an sâbit ve vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İmâm Osmân Efendi b. Abdullâh Efendi vekâleten mahfil-i şer'-i lâzımü't-tevkîrde müteveffât-ı mezbûrenin sülüs-i mâlına cihet-i şer'ıyye vasî-i muhtârı olmağla terekesine bi'l-vesâye vaz'-ı yed iden işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hâc Süleymân b. Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "müteveffât-ı mezbûre Neslîhân Hâtûn'un terekesinden gerek nukûd ve esâs-ı beyt ve evânî-i şahsiyye ve eşyâ-yı sâ'iresini vasî-i mezbûr el-Hâc Süleymân ile beynimizde tevzî' ve taksîm idüp ve kız karındaşım müvekkile-i merkûme Havvâ Hâtûn ile her

birimiz sülüs hisselerimize isâbet iden mikdârı vasî-i mezbûr el-Hâc Süleymân yedinden temâmen alup kabz eylediğimizden sonra müteveffât-ı mezbûre Neslîhân'ın kalîl ü kesîr ve celîl ü hakîr [57b] terekesinden sülüs hisselerimize müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan ben [ve] kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Havvâ Hâtûn vasî-i mezbûr el-Hâc Süleymân ile zevcesi Â'îşe bt. Alî ve kebîre kızları Emetullâh'ın zimmetlerini ibrâ'-i âmm-ı kâti' u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik.” gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Alî Efendi b. Ömer Efendi, Mustafâ Efendi b. Mehmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrerm, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed.

388 [57b-1]

El-emru kemâ rukîme fihi nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata.

Mahrûsa-i Galata'da Kürkcü kapusunda vâkı' Benderli Mehmed'in kahvesinde sâkin mellâh tâ'ifesinden işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe b. Ahmed nâm mecrûh meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde es-Seyyid İbrâhîm b. Mehmed ve Ahmed Beşe b. Mehmed ve diğer İbrâhîm b. Mehmed ve Ömer b. Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, “*târîh-i kitâbdan on iki gün mukaddem Kardeniz'de İneada nâm mahallde eşhâs-ı merkümeden diğer İbrâhîm âlet-i cârihadan mec ta'bîr olunur iki yüzlü âlet ile ba'de'l-asr sağ burnumdan amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh eylediğinden sonra mezbûrûn es-Seyyid İbrâhîm ve Ahmed Beşe ve Ömer dahi ma'iyet birle bıçak ile başıma ve sol tarafıma amden darb u cerh itmeleriyle mezbûrûdan sû'âl olup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur.*” didikde gıbbe's-sû'âl mezbûrûndan her biri husûs-ı merkümü bi'l-

küliyye inkâr itmeleriyle müdde'î-i merkûmdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda, udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup zikr olunan kahvede sâkin İbrâhîm b. Ahmed ve Osmân b. Şa'bân nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup istişhâd olundukda, *"fi'l-hakîka târîh-i kitâbdan on iki gün mukaddem ânifen zikr olunduğu üzre Karadeniz'de vâkı' İneada nâm mahallde eşhâs-ı merkûmeden mezbûr diğer İbrâhîm âlet-i cârihadan mec ta'bîr olunur iki yüzlü âlet ile ba'de'l-asr bizim huzûrumuzda müdde'î-i merkûm Mehmed'i sağ burnundan amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh eyledikten sonra mezbûrûn es-Seyyid İbrâhîm ve Ahmed Beşe ve Ömer dahi müdde'î-i mezbûru yine huzûrumuzda bıçak ile başına ve sol tarafına kezâlik amden bi-gayr-ı hakkın darb u cerh eylediler, biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz, şehâdet dahi ederiz."* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın cerâhât-ı mezkûrâtın mûcibleri ber-i tâmm tevkîf olunup mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Beşe b. Mustafâ, Azaklı Cerrâh Mehmed Çelebi, el-Hâc Hasan Re'îs b. Abdullâh, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Mustafâ, Beşiktaşî Abdurrahîm Çelebi, Mustafâ Beşe b. Receb, Mehmed b. Ahmed.

389 [57b-2]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından İstinye nâhiyyesine tâbi' Tarabya nâm karyede sâkin iken bundan akdem hâlik olan Astatî veled-i Yordani nâm zimmînin verâseti, zevce-i metrûkesi Makrule bt. Yordani nâm nasrâniyye ile sulbî kebîr oğulları Peraki ve Todori nâm zimmîlere ve sulbiyye kebîre kızı Laksani'ye münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkûm Peraki meclis-i şer'de, işbu sâhibü'r-rakîm Tanaş veled-i Naker nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"babam hâlik-i merkûmun terekesinden olup karye-i mezbûre bâğları hilâlinde vâkı' bir taraftan Palaş nâm zimmî bâğı ve bir taraftan Zoğrato nâm zimmî bâğı ve bir taraftan fundalık ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd kürûmî*

mülk bâğda olan hisse-i irsiyye-i şer'iyeye-i şâyi'amı merkûm Tanaş'a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yiğirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru merkûm Tanaş yedinden temâmen alup kabz eylediğinden sonra bâğ-ı mahdûd-ı mezkûra ve semenine ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir husûsa müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Tanaş'ın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm bâğ-ı mezbûrda olan hisse-i irsiyye-i sâ'irem merkûm Tanaş'ın mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun.” didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdu'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Molla Mehmed b. Yûsuf, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mustafâ b. Ahmed.

390 [57b-3]

Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden Kasaba-i Tophâne'de Çavuşbaşı mahallesinde sâkine ve zâtı karındaşı Mehmed Beşe b. Mustafâ ve Mübâşir Alî Çavuş b. Abdullâh nâm kimesneler ta'rîfleye mu'arrefe olan Havvâ bt. Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'de, ashâb-ı hayrâtdan merhûm Mustafâ Çelebi vakfına bi'l-fi'l mütevellî olan işbu râfi'ü'l-vesîka Molla Osmân b. Mustafâ Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “ben bundan akdem mezbûr Molla Osmân'dan mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzere kırk guruş istidâne ve kabz idüp meblağ-ı mevkûf-ı mersûm mukâbelesinde yüz elli guruş kıymetli bir incülü ser-pûş yedi yaftalı bir incülü kuşağımı rehn vaz' u teslîm idüp ba'de zemân meblağ-ı mevkûf-ı mersûmu kendüye edâ vü teslîm idüp rehn vaz' eylediğim eşyâlarımı taleb eylediğimde birkaç gün mürûrunda gel vireyim bendedir didikden sonra birkaç gün mürûrunda eşyâlarımı varup taleb eylediğimde zâyi' oldu deyü iddi'â itmekle mukaddemâ kendüden istidâne ve edâ eylediğim mâl-ı mevkûf-ı mersûmu ve kırk guruşu hükm-i hâkimi's-şer'le eşyâ-yı mezbûrların

kıymetleri takrîbine binâ'en yüz elli guruş olduğunu isbât sadedinde olduğumda beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı' olmuşıdi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden beni mezbûr Molla Osmân ile on beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ber-vech-i muharrer sulh-ı merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra eşyâ-yı mezbûrelere ve sâ'ir târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden ahz u i'tâyâ müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan mezbûr Molla Osmân'ın zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Sipâhî Ahmed Efendi, Arûsî Mustafâ Efendi, Berber Ebûbekir Çelebi, Fincânî Ahmed Ağa, el-Hâc Alî Ağa b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed b. Abdulkâdir, Mehmed Yazıcı b. Abdullâh, Ahmed Çelebi b. Mehmed.

391 [58a-1]

El-emru hasbemâ hurrîre nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine Rukıyye nâm hâtûnun babası ve tarafından zikri câ'î ibrâyı ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Mustafâ Ağa b. Yahyâ ve Molla Mehmed b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Mustafâ Re'îs b. Mehmed Efendi nâm kimesne meclis-i şer' de dâmâdı işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Mustafâ b. es-Seyyid Alî nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm [idüp], "*dâmâdım mezbûr es-Seyyid Mustafâ zevcesi kızım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'u târîh-i kitâb günü tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan yüz guruş mehr-i mü'ecceli ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı mukâbelesinde mezbûr es-Seyyid*

Mustafâ Re'îs Acem esîrelerinden tahmînen on yaşında ma'lûmetü'l-avsâf câriye-i memlûkesini kızım müvekkile-i merkûme Rukıyye Hâtûn'a def' ü teslîm eyledikde kızım müvekkile-i mezbûr Rukıyye Hâtûn dahi ahz u kabz eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve târîh-i kitâba gelince sâ'ir ahz u i'tâya müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan her biri âharın zimmetini ibrâ ve iskât eylediler." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdî aşer min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdu'l-Hâl

Mehmed Ağa, Molla Mehmed b. Hasan, es-Seyyid Mustafâ b. Hasan, es-Seyyid Alî b. Ahmed, el-Hâc Alî b. Abdullâh, Süleymân Çelebi b. Alî, Mehmed Çelebi b. Mustafâ, el-Hâc Mehmed b. Alî, Mehmed Çelebi b. İbrâhîm, İbrâhîm b. Muharrem , Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

392 [58a-2]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâcâ'mâ mahallesinde sâkine Rukıyye nâm hâtûnun babası ve tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Mustafâ Ağa b. Yahyâ ve Molla Mehmed b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Mustafâ b. Mehmed Efendi nâm kimesne meclis-i şer'de, müvekkile-i mezbûrenin zevc-i mutallıkı es-Seyyid Mustafâ Re'îs b. es-Seyyid Alî nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "dâmâdım mezbûr es-Seyyid Mustafâ Re'îs'in firâşından hâsıl ve kızım müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'dan mütevellid bi-hükmi'l-hızâne hâlâ hucr u terbiyyesinde olan es-Seyyid Alî ve es-Seyyid Velî nâm sagîrânın nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcları olmağın sagîrân-ı mezbûrân için babaları mezbûr es-Seyyid Mustafâ Re'îs üzerine cânib-i şer'den mikdâr-ı kifâye meblağ farz u takdîr olunmak matlûbumdur." didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla sagîrân-ı mezbûrândan her birine yedişer buçuk akçeden babaları mezbûr es-Seyyid Mustafâ üzerine târîh-i kitâbdan yevmî on beşer akçe farz u takdîr eyleyüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîrân-ı

mezbûrânın nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babaları mezbûr es-Seyyid Mustafâ üzerine rücû'a müvekkile-i mezbûre Rukıyye Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn es-sâbıkûn.

393 [58a-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Bedreddînbeg mahallesinde sâkine zâtı Alî Çelebi b. Şa'bân ve el-Hâc Mehmed b. Abdullâh nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesıka Ümmihân bt. Alî nâm hâtûn meclis-i şer' de zevc-i sâbıkı el-Hâc Mahmûd b. Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr anî'l-merâm idüp, *"mezbûr el-Hâc Mahmûd'un firâşından hâsıl benden mütevellid bi-hakki'l-hızâne hucr u terbiyemde olan işbu sagîr oğlum Mehmed'in nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcı olup ve mezbûr el-Hâc Mehmed ancak yevmî beşer akçeye kudretim olup ziyâdeye kudretim yokdur deyü bundan akdem gıyâbımda ihbâr ve i'lâm ittirmeğın meblağ-ı mezbûr beş akçe sagîr-i mezbûrun yevmî nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresine vefâ itmeksizin sagîr-i mezbûr için babası mezbûr el-Hâc Mahmûd üzerine kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz u takdîr olunmak murâdıdır."* didikde hâkim-i mevkı'-i sadr-ı kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me'âb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûr Mehmed'in nafaka ve kisve ve levâzım-ı sâ'iresiçün babası mezbûr el-Hâc Mahmûd üzerine tarafeynin rızâ ve ittifâklarıyla târîh-i kitâbdan yevmî altışar akçe farz u takdîr idüp ve meblağ-ı mefrûz-ı merkûmu sagîr-i mezbûr Mehmed'in nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde' (...?) babası mezbûr el-Hâc Mahmûd üzerine rücû'a mezbûre Ümmihân Hâtûn'a izn virmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Alî Çelebi b. Şa‘bân, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Ahmed Çelebi b. Alî, Abdullâh Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Mustafâ, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ.

394 [58a-4]

Bakkâl tâ’ifesinden Yorgi veled-i İstavri nâm Ermenî meclis-i şer‘de, yine tâ’ife-i mezbûreden işbu râfi‘ü’r-rakîm Yani veled-i Hristo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Yani’ye bundan akdem kırk guruş ücret bir sene hizmet idüp meblağ-ı mezbûrun yiğirmi guruşunu yedinden ahz u kabz ve yiğirmi guruşunu dahi zimem-i nâsda olan hukûkundan ahz itmek üzere bana emr itmekle ben dahi merkûmun emrine binâ’en zimemden ancak sekiz guruş ahz u kabz eylediğim cihetle merkûm Yani zimmetinde meblağ-ı mezbûrdan on iki guruş hakkım bâkî kaldığından mâ‘adâ Mahrûsa-i Galata hısnı ebvâbindan Mûmhâne kapusu dâhilinde vâkı‘ bakkâl dükkânında merkûm Yani’ye şerîk olduğumda ba‘de zemân dükkândan hâsıl olacak fâ’ideden bana edâ eylemek üzere mâlîmdan alâ-tarîki’l-karz on sekiz guruş def‘ ü teslîm eylemişidim deyü merkûm Yani’dan cem‘an otuz guruş da‘vâ eylediğimde ol dahi târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem fesh-i şirket idüp beynimizde hisâb gördüğümüzde dükkân-ı mezbûrda zarar ve hüsrân vâkı‘ olmağla meblağ-ı mecmû‘-ı merkûm otuz guruşa ve sâ’ire müte‘allika, âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskât eyledik deyü def‘e tasaddî itmekle beynimizde münâza‘ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü-hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da‘vâ-yı mezkûremden merkûm Yani ile beni altı guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezbûr altı guruşu yedinden temâmen alup kabz eylediğimden sonra husûs-ı mezbûra ve târîh-i kitâba gelince sâ’ir beynimizde cereyân iden ahz u i‘tâ ve mu‘âmelât-ı şettâya müte‘allika, âmme-i da‘vâdan merkûm Yani’nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-âşir min Saferi’l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Beşe b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Alî b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Abdullâh, Yani veled-i Aleksi, Yorgaki veled-i Astatî, Dimo veled-i Yorgi, Yani veled-i Dimo.

395 [58b-1]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Mustafâ Efendi b. Hasan irsâl olunup ol dahi Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Arnavud karyesinde sâkine Anaştaşya bt. Rukavloda nâm nasrâniyyenin menziline varup zeyl-i vesîkada muharre'ü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde, zâtı Papa Patanyoz veled-i Vasil ve Nikoraşko veled-i Kostantin (...) ve Anştaş veled-i Yorgi ve Yuan veled-i Yorgi nâm zimmîler ta'rîfleyle mu'arrefe olan merkûme Anaştaşya meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda işbu hâmilü'r-rakîm Atami veled-i Canta nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"karye-i mezbûrede vâkı' bir tarafdan kinisa bâğçesi ve bir tarafdan ba'zan Hermez ve ba'zan Rani nâm zimmîler mülkleri ve bir tarafdan dere ve bir tarafdan tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve bir matbah ve âhûr ve mahzen ve bi'r-i mâ ve bâğçeyi müştetil olup hâlâ icâre-i şehriyye ile sâkine olduğum işbu mu'âyene olunan mülk menzili yedimde mülk ve hakkım olduğu hâlde bin yüz on dokuz senesi Muharremü'l-harâmının onuncu günü merkûm Atami'ye yedinde olan mübâya'a hücceti nâtika olduğu üzre iki bin yüz on iki guruşa bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eylemişidim, binâ'en-alâ zâlik menzil-i mahdûd-ı mezkûra ve kurbünde vâkı' yalı ta'bîr olunur menzil ve hisâr bâğları hilâinde vâkı' bâğa ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir husûslara müte'allika, âmme-i da'vâdan merkûm Atami'nin zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm merkûm Atami ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'im yokdur."* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î, vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Süleymân Beşe b. Abdullâh ve Muhzır Alî Çelebi b. Ahmed ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Ağa b. Alî, Bûstânî Mustafâ b. Mahmûd, Mahmûd Çavuş b. Mustafâ, İsmâ'îl b. Hüseyin, Usta Mehmed Ağa b. Hüseyin, Mehmed Çelebi b. Hasan, Alî Çelebi b. Ahmed, Bezzâzistânî Abdullâh Çelebi, Ahmed Çelebi b. Abdullâh, Münâdî Ahmed Çelebi, Mustafâ Çelebi b. Mahmûd, Mehmed Çelebi b. Yûsuf, Sâlih Efendi Kâtib-i Dîvân, Kürkcübaşı Manolaki veled-i Yani, Rani veled-i Mihâl, Bemandri veled-i Todori, Nelte veled-i Yanaki, Yanaki veled-i Tanaş, Panayot veled-i Yani, Paskal veled-i Dimitri, Bemandri veled-i Yorgaki.

396 [58b-2]

Hukûk-ı eşhede şehâdetde sebk-i da'vâ şart olmamağla min gayr da'vâ âmed Mahmiyye-i İstanbul'da Haydarpaşa mahallesinde sâkin el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Halîl ve Debbâgyûnus mahallesinde sâkin el-Hâc Ömer b. Hasan ve Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden Kasaba-i Tophâne'de Tomtom mahallesinde sâkin Yelkenci el-Hâc Abdullâh b. Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer' de, şart-ı câ'i'z-zikri münkir olan es-Seyyid Sâlih b. es-Seyyid el-Hâc Alî muvâcehesinde zevce-i menkûhesi Hadîce bt. Ahmed nâm hâtûn hâzır olduğu hâlde her biri şöyle edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediler ki: *“mezbûr es-Seyyid Sâlih târîh-i kitâbdan bir hefta mukaddem eğer ben ba'de'l-yevm bir dahi balıkçılık ve kayıkçılık san'atını işlersem zevcem Hadîce Hâtûn bt. Ahmed benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü bizim huzûrumuzda şart u ta'lik eyledikten sonra mezbûr es-Seyyid Sâlih dört gün mukaddem kavakda kayıkçılık eylediğini yine bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd eyledi, binâ'en alâ-zâlik mezbûre Hadîce Hâtûn şart-ı merkûmun vukû'una binâ'en zevci mezbûr es-Seyyid Sâlih'den talâk-ı selâse ile mutallaka olmuşdur, biz bu husûsa bu vech üzre şahidleriz, şehâdet dahi ederiz.”* deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye, şehâdetleri makbûle olmağın mücibiyle ba'de'l-hükm, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Efendi Başkâtib, Sipâhî Ahmed Efendi, Ömer Efendizâde Alî Efendi, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb.

397 [58b-3]

Mahrûsa-i Galata tevâbi'inden Kasaba-i Kâsımpaşa'da Yeldeğirmeni mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Hadîce bt. Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i mutallık es-Seyyid Sâlih b. es-Seyyid el-Hâc Alî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *"mezbûr es-Seyyid Sâlih ba'de'l-yevm balıkçılık ve kayıkçılık işlersem benden zevcem mezbûre Hadîce talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü şart u ta'lik idüp ve şart-ı mezkûrun vukû'u muvâcehesinde şer'an sâbit olmağla ben mezbûrdan talâk-ı selâse ile mutallaka olmuşidim, binâ'en alâ-zâlik mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan üç bin yüz akçe mehr-i mü'eccelimi talep iderim, sû'âl olunsun."* didikde gibbe's-sû'âl mezbûr es-Seyyid Sâlih cevâbında, *"hâl bi'l-cümle müdde'iyeye-i merkûme Hadîce Hâtûn'un ânifen takrîr eylediği minvâl-i muharrer üzre olduğunu ikrâr ü i'tirâf"* itmeğin mücibiyle meblağ-ı mezbûr üç bin yüz akçeyi müdde'iyeye-i mezbûreye edâ vü teslîme mezbûr es-Seyyid Sâlih'e tenbîh olunduktan sonra mezbûre Hadîce Hâtûn yine meclis-i mezkûrda mezbûr es-Seyyid Sâlih mahzarında i'âde-i kelâm idüp, *"mezbûrun firâşından hâsıl ve hâlâ batnımda mevcûd hamlim olmağla vaz'-ı haml idinceye değin benim için kadr-i kifâye nafaka bahâ farz u takdîr olunmak matlûbumdur."* didikde hâkim-i mevki'-i a'le'l-kitâb-ı refe'a kadruhû mevlâhi'l-Vehhâb efendi hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla mezbûre Hadîce için vaz'-ı haml idinceye değin târîh-i kitâbdan beher yevm beşer pâre nafaka bahâ farz u takdîr idüp meblağ-ı mefrûz-ı merkûmu vaz'-ı haml idinceye değin kendi nafaka ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyesine harc u sarfa ve vakt mürûrunda istidâneye ve inde'z-zafer mezbûr es-Seyyid Sâlih üzerine rücû'a mezbûre Hadîce Hâtûn'a izn virmeğin, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Baba Yûsuf b. Abdullâh, Mehmed b. Ahmed Burusalı, Süleymân b. Ahmed, Ayâspaşalı Mehmed, Alî b. Mustafâ ve's-sâbıkûn.

398 [59a-1]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ü taksîmi bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın imtisâlen-leh savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Süleymân Efendi b. Osmân me'zûnen bi'l-ketb irsâl olunup ol dahi hâssa mi'mârlarından Üstâd Mehmed Halîfe b. Abdullâh ve diğeri Mehmed Halîfe b. İsmâ'îl ile Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Tomtom mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kalaycı el-Hâc Ahmed b. İbrâhîm b. Abdullâh'ın hayâtında sâkin olduğu menzile varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî eyledikde, müteveffâ-yı mezbûrun verâseti, sulbiyye kebîre kızları Â'îşe ve Ümmügülsüm ve İsmihân nâm hâtûnlar ile li-ebeveyn er karındaşları Himmet nâm kimesneye münhasıra olduğu şer'an sâbit ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun ümm-i veledi işbu râfi'atü'l-vesîka Sâliha bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, mezbûr Himmet ile mezbûrât Â'îşe ve Ümmügülsüm ve İsmihân mahzarlarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"mevlâm müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ahmed hayâtında mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Dökmecibaşı İbrâhîm Ağa mülkü ve bir taraftan el-Hâc Mehmed mülkü ve bir taraftan Kalaycı mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, ulyâda iki bâb oda ve bir sofa ve kenîf, vüstâda iki bâb oda ve dehlîz ve matbahı müştemil işbu mu'âyene olunan kebîr mülk menzilin vüstâsında zikr olunan hudûdun Dökmecibaşı İbrâhîm Ağa tarafından vâkı' bir bâb kebîr oda ile tereke-i sâ'iresinin sülüsünü bana vasiyyet itmekle ben dahi oda-i mezbûr ile sülüs-i mezbûru verese-i mezkûreden taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp beni da'vâ-yı mezkûremden verese-i mezkûre ile zikr olunan oda ile Dökmecibaşı tarafında vâkı' verese-i merkûmenin sâkin oldukları oda tahtında vâkı' terbi'an otuz beş zirâ' arsayı bana virmek üzere sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve zikr olunan oda ile arsa-i merkûmeyi müceddeden zûkâk*

kapusu açmak üzere ifrâz ve bana ta'yîn ve teslim ben dahi ahz u kabz ve mâbeynine alâmât-ı fâsıla vaz' olundukdan sonra menzil-i merkûme verese-i merkûmeden iddi'â eylediğim menzil-i merkûm matbahına ve arsa-i merkûme üzerinde vâkı' ebniyyeye ve müteveffâ-yı mezbûrun kalîl ve kesîr tereke-i sâ'iresine müte'allika, âmme-i da'vâdan ben mezbûr Himmet ile mezbûrât Â'îşe ve Ümmügülsüm ve İsmihân'ın zimmetlerini ibrâ'-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediğimde anlar dahi zikrleri mârr olan oda ve arsaya müte'allika, âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskât eylediler.” didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î, vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezkûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an ba's olunan Çukadâr Mustafâ ve Muhzır Mustafâ ile mahfil-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed b. el-Hâc Alî, İbrâhîm b. Alî, Molla Ömer b. Alî, es-Seyyid Alî Ağa b. Hasan, Mustafâ b. Abdullâh, Şa'bân b. Alî , İbrâhîm b. Mustafâ.

399 [59a-2]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Tavşantaşı kurbünde sâkine Â'îşe Hâtûn bt. Ahmed, zâtı ba'de't-ta'rîfî'ş-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde, işbu râfî'atü'l-vesîka Zeyneb Hâtûn bt Abdullâh mahazında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “mezbûr Zeyneb Hâtûn'un ber-mûcib-i hüccet-i şer'iyye silk-i mülkünde münselik olup Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı'da Selîmehâtûn mahallesinde vâkı' bir taraftan Mehmed Çelebi verese-i tasarruflarında olan vakf menzil ve bir taraftan Aşçı Mehmed Paşa verese-i tasarruflarında olan vakf menzil ve bir taraftan ba'zan Hattât el-Hâc Alî mülkü ve ba'zan tarîk-i hâss ve bir taraftan tarîk-i âmm ile

mahdûd, fevkânî iki bâb oda ve dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve kenîf ve iki bi'r-i mâ ve bir mikdâr bâğçeyi müştemil senevî merhûm Sultân Bâyezid Hân vakfına on iki akçe mukâta'a-i kadîmesi olan mülk menzil, zevcim olup bundan akdem vefât iden Dervîş el-Hâc Yûsuf b. Mustafâ b. Abdullâh'ın ile'l-vefât mülkü olmağla ba'de vefâtihî rub'u bana isâbet itmeğin menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan bana isâbet iden hisse-i irsiyyemi mezbûre Zeyneb Hâtûn'dan taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi menzil-i mezbûr müteveffâ-yı merkûmun mukaddemâ mülkü olduğunu ikrâr ve lâkin müteveffâ-yı mezbûr Dervîş el-Hâc Yûsuf hâl-i hayâtında târîh-i kitâbdan altı buçuk sene mukaddem Halîl b. Yûsuf nâm kimesneye iki yüz elli guruş semen-i medfû'a ve makbûza bey' ve teslîm idüp mezbûr Halîl dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra mezbûr Halîl dahi bin yüz otuz üç senesi Cemâzîü'l-evveli gurreinde işbu mahkeme-i şerî'atde hilâfeten müvellâ olan es-Seyyid Ahmed Efendi huzûrunda menzil-i mahdûd-ı mezkûru iki yüz beş guruş semen-i makbûza bana bey' ve teslîm ben dahi ber-vech-i mübeyyen iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledim deyü mazmûnu min külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhuna muvâfık bir kut'a hüccet-i şer'iyye ibrâz eylediğinden gayrı mezbûr Dervîş el-Hâc Yûsuf hâl-i hayâtında fevtinden beş sene mukaddem beni talâk-ı selâse ile tatlık itmekle sen mutallakası olduğun hâlde vefât eyledi def' ve def'-i meşrûhunu isbât sadedinde olmağla beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân itmişidi, el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp da'vâ-yı mezkûremden beni mezbûre Zeyneb Hâtûn ile on beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on beş guruşu mezbûre Zeyneb Hâtûn yedinden temâmen ahz u kabz eylediğimden sonra menzil-i mezbûra ve sâ'ire müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan mezbûre Zeyneb Hâtûn'un zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezbûra müte'allika, mezbûre Zeyneb Hâtûn ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'im kalmadı." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İmâm Ahmed Efendi b. Mustafâ, el-Hâc Memiş b. Ahmed, Ahmed Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ Ağa b. Hasan, Alî b. Yûsuf, İbrâhîm b. Ahmed, Hasan b. Abdullâh, Sirmakeş Mustafâ, Burusalı Mehmed, Mübâşir İsmâ'îl Çavuş.

400 [59b-1]

El-emru kemâ hurriye nemmekahû el-fakîr ileyhi sübhânehû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Gufira leh.

Mahmiyye-i İstanbul'da Dâvûdpaşa mahallesinde sâkin Hüseyin Ağa b. Zeynelâbidîn nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde hâlâ nâ'ib-i kâdîmiz umdetü'l-kudâti't-teşrî'în işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın sâhibi es-Seyyid Yahyâ b. el-Merhûm es-Seyyid Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' müşterî-i mûmâ-ileyhin bâğçesine muttasıl olan bir taraftan müşterî-i mûmâ-ileyh mülkü ve bir taraftan yine ba'zan müşterî-i mûmâ-ileyh mülkü ve ba'zan vakf odalar ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, tûlen on üç zirâ' ve arzen yedi zirâ' bi-hisâb-ı terbî'î doksan bir zirâ' arsa üzerinde kâ'in iki bâb tahtânî odanın mecmû'-ı binâsı benim ve arsasının nisfi benim ve nisf-ı âharı işbu hâzır bi'l-meclis Ahmed Çelebi b. Mustafâ'nın olmağla ben mülküm olan binâ-ı merkûme ile nisf arsa-i mezbûreyi bi-cümletü'l-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şart-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi'ye yetmiş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm yetmiş guruşu mûmâ-ileyh yedinden temâmen ahz u kabz ve ebniyye-i merkûme ile arsa-i merkûmenin gabn-i tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi'nin zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim, ba'de'l-yevm hudûd-ı mezbûr dâhilinde olan ebniyyenin mecmû'u ile arsa-i merkûmenin nisfi müşterî-i mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun."* didikde gibbe't-

tasdîki'ş-şer'î, mezbûr Ahmed Çelebi b. Mustafâ yine meclis-i mezbûrda mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*menzil-i mahdûd-ı mezbûr arsasının ânifen zikr olunduğu üzre nisf-ı şâyi'î bâyi'-i mezbûr Hüseyin Ağa'nın ve nisf-ı şâyi'-i âharı benim mülküm olmağın ben dahi arsa-i merkûmede olan nisf hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâ-ileyh es-Seyyid Yahyâ Efendi'ye on beş guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm on beş guruşu müşterî-i mûmâ-ileyh yedinden temâmen alup kabz eyleyüp nisf hisse-i merkûmenin semenine ve gabn-i tagrîrine müte'allika, âmme-i da'vâdan müşterî-i mûmâ-ileyhin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm arsa-i mersûmede olan nisf hisse-i şâyi'am müşterî-i mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrîf olsun.*” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Saferi'l-hayr li-sene semân ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc İbrâhîm Beg, İsmâ'îl Çavuş, Yağlıkcı Ömer Ağa, Kassâb Ahmed Beşe, Hüseyin Çelebi b. İbrâhîm, Ahmed Efendi b. Mehmed Efendi, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Evliyâ Mustafâ Çelebi, Süleymân Efendi b. Osmân, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Burusalı Mehmed b. Ahmed, Sırmakeş Mustafâ b. Ahmed.

401 [59b-2]

El-emru hasbemâ yahvihî nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Gufira leh.

Ashâb-ı hayrâtdan merhûm Kâtib Mehmed Efendi vakfından Mahrûsa-i Galata hâricinde Şâhkulu mahallesinde vâkı' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb dükkân ve odun

yerini müştemil vakf hammâmın icâre-i mu‘accele ve yevmî on akçe icâre-i mü‘eccele ile on sehmdede üç sehmi es-Seyyid Mehmed b. Eyyûb ile vasîsi olduğu es-Seyyid Halîl b. el-Hâc Mustafâ nâm sagîrin ve yedi sehmi Sâliha bt. el-Hâc Ahmed nâm hâtûnun iştirâken tasarruflarında olduğu lede’s-şer‘î-l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed kendi tarafından asâleten ve sagîr-i mezbûr es-Seyyid Halîl’in tesviye-i emrini rü’yete bâ-hüccet-i şer‘iyye kibel-i şer‘den mansûb vasîsi olmağla vesâyeten mahfil-i şer‘de, mezbûre Sâliha Hâtûn tarafından ikrâr-ı câ‘i’z-zikri tasdîke vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Mehmed Çavuş b. İsmâ‘îl ve Mehmed b. el-Hâc İsmâ‘îl nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer‘an sâbit ve vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olan işbu râfi‘ü’l-vesîka el-Hâc Ahmed b. Mustafâ mahzarında vakf-ı mezbûrun bi’l-fi‘l mütevellîsi el-Hâc Ömer Efendi b. Mehmed hâzır olduğu hâlde bi’l-asâle ve bi’l-vekâle üzerine tasvîr-i müdde‘â idüp, *“hammâm-ı mevkûf-ı mezbûr şer‘an kısmet kabûl eylememegin hammâm-ı merkûmu müvekkile-i mezbûre Sâliha Hâtûn ile bi-kadri’l-hısas min-haysi’z-zemân beynimizde muhâye’eten zabt u tasarruf murâd iderim, sû‘âl olunup vech-i muharrer üzre muhâye’eten zabt u tasarrufa tenbîh olunmak murâdındır.”* didikde gıbbe’s-sû‘âl, vekîl-i mezbûr el-Hâc Ahmed cevâbında, *“fi’l-vâkı‘ müvekkile-i merkûme Sâliha Hâtûn hammâm-ı merkûmu ber-vech-i muharrer hisseleri mikdârı muhâye’eten zabt u tasarrufa tâlibe ve râziyye olduğunu ikrâr”* itmekle hâkim-i mevkî‘-i a‘le’l-kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-me‘âb efendi hazretleri dahi tarafeynin taleb ve rızâlarıyla hammâm-ı merkûmu altı ay vasîsi olduğu sagîr-i mezbûr es-Seyyid Halîl ile ma‘an mezbûr es-Seyyid Mehmed’e ve on dört ay dahi mezbûre Sâliha Hâtûn muhâye’eten bi’z-zemân vechi üzre zabt u tasarruf itmelerine emr idüp ve hammâm-ı mezbûru evvelâ işbu târîh-i kitâb senesi Saferü’l-hayrı guresinden on dört ay temâmına dek mezbûre Sâliha Hâtûn müstakilen zabt idüp ve müddeti temâm oldukda hammâm-ı mezbûrdan hurûc ve sâniyen sagîr-i mezbûr es-Seyyid Halîl ile ma‘an mezbûr es-Seyyid Mehmed altı ay müstakilen tasarruf idüp sâbıkuz-zikr muhâye’eyi ilâ en-yettefikan(?) alâ emr-i şer‘î âhir beynlerinde ibkâ ve makarr (...) mezbûr es-Seyyid Mehmed ile vekîl-i mezbûr el-Hâc Ahmed’e tenbîh birle, mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevm gurre-i Saferü’l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Sultân Hammâmıcısı Alî Efendi, Du'âcı Molla Mustafâ, el-Hâc Hasan b. Hüseyin, el-Hâc İbrâhîm b. Mustafâ, es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid Osmân, es-Seyyid Ca'fer b. Alî, İbrâhîm b. Muharrem.

402 [59b-3]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkine Sâliha bt. el-Hâc Hasan nâm Hâtûn, zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'de, zevc-i muhâlî'ı işbu râfî'ü'l-vesîka Hasan Beşe b. Mustafâ nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“zevcim mezbûr Hasan Beşe ile beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşi hul'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelimden geçüp nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzre zevcim mezbûr Hasan Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl, hukûk-ı zevciyyete müte'allika, âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik.”* didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafa, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Alî.

403 [60a-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Beşiktaş nâhiyyesine tâbi' Arnavud nâm karye sükkânından Kostantin veled-i Rokavloda nâm zimmî meclis-i şer'de, işbu sâhibü'r-rakîm Atami veled-i Canto nâm zimmî muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Atami'nin hâlâ karye-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülk menziline icâre-i şehriyye ile sâkin olduğum cihetle menzil-i*

mezkûre ve kurbünde vâkı' yalı ta'bîr olunur mülk menzile ve hisâr bâğları hilâlinde vâkı' lede'l-ahâlî ma'lûmü'l-hudûd kürûmî mülk bâğa ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden sâ'ir husûslara müte'allika, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan merkûm Atami'nin zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm merkûm Atami ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'im yokdur." didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Hüseyin Çavuş b. el-Hâc Alî, Münâdî Mehmed Çelebi b. Mehmed, Münâdî Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mustafâ Çelebi b. Mahmûd, Ahmed Çelebi b. Abdurrahman b. Süleymân, Bezzâzistânî Abdullâh Çelebi b. Burhân, Mehmed Ağa b. Abdullâh Bezzâzistânî, Mehmed Çelebi b. Yûsuf, İbrâhîm b. Muharrem, Sâlih Efendi b. Ramazân, İbrâhîm b. Mustafâ, Mustafâ b. Receb, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Yûsuf b. Abdullâh, Kürkcübaşı Manolaki veled-i Yani, Panayot veled-i Yani, Yemandri veled-i Doma, Paskal veled-i Dimitri, Yemandri veled-i Yorgaki, Palaş veled-i Palaş, Aşte veled-i Yanaki, Yanaki veled-i Tanaş, Yemandri veled-i Toma, Sofyanos veled-i Tanaş.

404 [60a-2]

Mahrûsa-i Galata nâhiyyesinden İstinye nâhiyyesine tâbi' Sarıyar nâm karyede sâkin iken bundan akdem vefât iden es-Seyyid Hüseyin b. es-Seyyid Mehmed'in verâseti, zevce-i metrûkesi Â'îşe bt. Mustafâ nâm hâtûn ile kebîr oğlu es-Seyyid Alî'ye ve kebîre kızı Şerîfe Hadîce'ye ve sagîre kızı Şerîfe Fâtîma ile babası mezbûr es-Seyyid Mehmed'e münhasıra ve tashîh-i mes'elesi bi-hükmi'l-ferâ'iz doksan altı sehmden i'tibâr olup sihâm-ı mezbûreden on iki sehm mezbûre Â'îşe Hâtûn'a ve otuz dört sehm mezbûr es-Seyyid Alî'ye ve yedişer sehm mezbûretân Şerîfe Hadîce ve Şerîfe Fâtîma'dan her birine ve on altı sehm mezbûr Mehmed'e isâbet eylediği ve mezbûre Â'îşe Hâtûn kızı sagîre-i mezbûre Şerîfe Fâtîma'nın tesviye-i umûruna kibel-i

şer‘den mansûbe vasîsi olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra mezbûr es-Seyyid Alî asâleten ve sagîre-i mezbûreye anası ve vasîsi mezbûre Â’işe Hâtûn vesâyeten meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzîmü’t-tevkîrde, Mahmiyye-i İstanbul’da Fenârkapusu dâhilinde sâkine Afife bt. Ahmed b. Abdullâh nâm hâtûnun zevci ve tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Ahmed b. Hasan ve Hüseyin b. Muslı nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Hasan Beşe b. Dâvûd nâm kimesne mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp, *“müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup karye-i mezbûre bâğları hilâlinde Kavak nâm mahalde vâkı‘ bir taraftan Süleymân Re’îs ve bir taraftan Süleymân Çelebi ve bir taraftan Ya‘kûb Re’îs bâğları ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, iki bin guruş kıymetli kürûmî mülk bâğı, bin yüz otuz bir senesi Ramazân-ı şerîfinin üçüncü günü Âhîçelebi mahkemesinde nâ’ibü’ş-şer‘-i şerîf olan Ahmed Efendi huzûrunda verese-i mezkûre[ye] asâleten ve vesâyeten yüz seksen guruş semen-i makbûza bey‘ ve teslîm eylemişdik lâkin bey‘-i mezbûrda gabn u tagrîr olmağla akd-i mezbûr şer‘an sahîh olmamağın, sû’âl olunup hîn-i bey‘de semen-i mislinin aliverilmesi murâdımızdır.”* didiklerinde gıbbe’s-sû’âl vekîl-i mezbûr Hasan Beşe cevâbında, *“fi’l-vâkı‘ zevcesi müvekkile-i mezbûre Afife Hâtûn bâğ-ı mahdûd-ı mezkûru vech-i muharrer üzre yüz seksen guruş semen-i medfû‘a iştirâ eylediğini ikrâr lâkin gabn-ı merkûmu münkir”* olmağın husûs-ı mezbûru ahâlî-i karye-i mezbûreden istifsâr için tarafeynin taleb ve iltimâslarıyla savb-ı şerîf-i enverden Mevlânâ Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Süleymân irsâl olunup ol dahi Mübâşir Abdullâh Çavuş ile karye-i mezbûreye varup zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i şerîf-i nebevî eyledikde, evvelâ mezbûr es-Seyyid Alî ile sagîre-i mezbûre Â’işe Hâtûn[un] ber-vech-i muharrer müdde‘âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda bir vechle ityân-ı beyyineye kâdir olmayup sâniyen bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrun hîn-i bey‘de semen-i misli karye-i mezbûre ahâlîsinden vukûf-nâmî olan bî-garaz müslimînlerden istifsâr ve istihbâr eylediklerinde, fi’l-hakîka bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrun hîn-i bey‘de semen-i misli ancak yüz seksen guruş olduğunu karye-i mezbûre sâkinlerinden Alî Ağa b. Ömer ve Süleymân Re’îs b. Mehmed ve Mehmed b. Hasan ve Alî b. Ya‘kûb ve Bektâş b. Mehmed ve İsmâ’îl Odabaşı b. Abdullâh ve Habîb Çelebi b. Süleymân ve Osmân Ağa b. Mustafâ ve Mustafâ b. Hasan ve Yahyâ

b. Mehmed ve Mehmed b. Süleymân ve Ahmed b. Alî ve Alî b. Hasan nâm kimesneler mezbûrân es-Seyyid Alî ve sagîre Â'îşe Hâtûn muvâcehelerinde alâ-tarîk'i'ş-şehâde haber virdiklerini Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ba'dehû ma'an ba's olunan Çukadâr Süleymân Beğ b. Abdullâh ve Muhzır Mustafâ Çelebi b. Ahmed ile meclis-i şer'e gelüp alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın, mûcibiyle mezbûrân es-Seyyid Alî ve Â'îşe Hâtûn vekîl-i mezbûr Hasan Beşe'ye bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevm 5 Saferü'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mü'ezzin Ebûbekir Çelebi b. Süleymân, Mustafâ Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Mustafâ, Mübâşir Abdullâh Çavuş b. Süleymân, Süleymân Yazıcı b. Abdullâh, Kādızâde Alî Ağa b. Ömer.

405 [60a-3]

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın bu fakîr nefse-i Mahrûsa-i Galata a'mâlinden Yeniköy nâhiyyesine tâbi' Rûmelihisârında Elhâckemâleddîn mahallesinde vâkı' zikri câ'i vakf menziline varup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i âlî olundukda ber-muktezâ-i ma'nâ-yı mu'ciz-nümâ, *"fe'nzur ilâ âsâr-ı rahmetillâhi keyfe yuhî el-arz ba'de mevtihâ inne-zâlike le-mûhî el-mevtâ ve hüve alâ külli senâ kadîrun"* mazhar-ı müşâhede-i sun'ullâhî ve lâyıık-ı temâşâ-yı kudret-i samedânî olan erbâb-ı dakâyık-şinâsân-ı a'lâ şükûfe-perverân zümresinin bâ-ber'ât-ı âlî şeyh-i vâcibü'l-ikrâmları işbu râfî'ü'l-kitâb eş-Şeyh Mehmed Efendi b. eş-Şeyh Ahmed Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda, vakf-ı merkûme imâmı olup menzil-i mevkûf-ı mezbûrun meşrûtiyyet üzre bi'l-fi'l mütevellîsi olan Sâlih Efendi b. Yahyâ mahzarında tasvîr-i müdde'â idüp, *"zıkr olunan Elhâckemâleddîn mahallesinde vâkı' bir taraftan tasarrufumda olan yalı ve bir taraftan sâhil-i bahr ve tarafeynden tarîk-i âmm ve tarîk-i hâss ile mahdûd, tûlen ve arzen bi-hisâb-ı terbi'î yüz seksen yedi zirâ' arsa üzerinde mebnî bir bâb çatma oda ve bir dehlîz ve tahtında kayık çekilür limânı*

müştemil işbu mu'âyene ve müşâhede olunan harâb vakf menzilin galle ve tevliyyet ve tasarrufu mahalle-i merkûme imâmlarına meşrût olup ve menzil-i merkûm ber-vech-i muharrer mürûr ve kürûr-ı a'vâm u şühûr [60b] [ile] harâb ve vîrân olup ve taraf-ı vakfda dahi binâya bir vechle kudret ve müsâ'ade olmayup ve hâlî üzre terk olunduğu takdîrce enkâz-ı mevcûdesi bi'l-küllîyye zâyi' ve telef olmağla vakfa mutazarrır olacağı zâhir olmağın mütevellî-i mezbûr Sâlih Efendi dahi ber-vech-i muharrer diğer mümzâ ve mahtûm temessük mantûkunca menzil-i mevkûf-i merkûmu mâlım ile üzerine her ne binâ ve ihdâs idersem mu'accesine mahsûb olmak üzre iki yüz gurus icâre-i mu'accele-i makbûza ve beher şehir yüz seksen akçe icâre-i mü'eccele ile bi't-tevliyyet bana icâr ve teslîm idüp ben dahi ber-minvâl-i muharrer isticâr ve tesellüm ve kabûl eylemişidim, binâ'en-aleyh hâlâ hakikat-i hâl mütevellî-i mezbûr ile sâ'ir muvahhidinden istifsâr olunup haberleri tahrîr ve kibel-i şerî'at-ı garrâdan hüccet-i şer'iyye tastîr olunması murâdındır.” deyü tahkîk ve mütevellî-i mezbûr Sâlih Efendi dahi mûmâ-ileyh eş-Şeyh Mehmed Efendi'yi akvâl-i meşrûhasında tasdîk eyledikten sonra keyfiyyet-i muharrere meclis-i merkûme kurbünde vâkı' mahallât-ı sâ'ire ahâlîsinden li-ecli'l-ihbâr meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda hâzırûn olan mevsûka-bih kimesnelerden Kal'a Dizdârı Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrâhîm ve Kethüdâ-i Kal'a İbrâhîm Ağa b. Abdulkerîm ve Hammâmî İbrâhîm Ağa b. İsmâ'îl ve İmâm İbrâhîm Efendi b. Mehmed Efendi ve Mü'ezzin Alî Halîfe b. el-Hâc Osmân ve Osmân Beğ b. el-Hâc Ömer ve Ahmed Çelebi b. Mehmed ve sâ'irlerinden istifsâr ve istihbâr olundukda, “fi'l-vâkı' işbu mu'âyene olunan harâb menzil-i mahdûd-ı mezbûrun galle ve tevliyyet ve tasarrufu bâlâda zikr ü beyân ve tebyîn ü i'yân oldunduğu vech üzre zikr olunan Elhâckemâleddîn mahallesi imâmlarına meşrût vakfdır ve hîn-i vakfiyyetden bu âna gelince menzil-i mevkûf-i mezbûrun gallesine mahalle-i mezbûre imâmları mutasarrıf olagelmiştir” deyü mezbûrûndan her biri keyfiyyet-i muharrereyi bi-tarîki'ş-şehâde haber virmeğın, işbu vesîka-i ânika-i sahîha li-ecli's-sened bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî gurre-i Saferü'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Alî Ağa b. Mehmed Ağa, Gümrükcü Mustafâ Ağa b. Mehmed, es-Seyyid Mustafâ b. es-Seyyid Abdulmennân, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Mustafâ,

Ahmed b. Mehmed, Berber Ahmed b. Mehmed, Süleymân b. Abdullâh, Osmân Beg b. el-Hâc Ömer, el-Hâc İsmâ'îl.

406 [60b-1]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Tophâne'de Cihângîr mahallesinde sâkine Sâ'ime bt. Durmuş b. Mehmed nâm hâtûn zikri âtî istihbâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Kürkcü tâ'ifesinden Hüseyin b. Mehmed ve Mehmed b. İsmâ'îl nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafâ b. Receb nâm kimesneden ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden yine tâ'ife-i mezbûreden Mehmed b. İsmâ'îl ve diğer Mehmed b. Resûl nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istihbâr, *"fi'l-vâkı' müvekkile-i mezbûre Sâ'ime Hâtûn bt. Durmuş b. Mehmed'in zevci Demmîci(?) oğlu dimekle ma'rûf Ömer b. Abdulkerîm b. Abdullâh yüz otuz yedi Şa'bân-ı şerîfinin yigirmi yedinci günü Bâkîzâde şaykasıyla İstanbul'dan Erikli'ye gider iken esnâ-i tarîkde Akova üzerinde şiddet-i rûzgâr ve furtınadan nâşî zikr olunan şayka parlanup biz dahi şayka-i mezbûre derûnunda olduğumuz cihetle mezbûr Ömer bizim huzûrumuzda garîkan vefât idüp re'ye'l-ayn cenâzesini mu'âyene eyledik."* deyü her biri keyfiyyet-i muharrereyi alâ-tarîki's-şehâde haber virmeğın, vâkı' hâl hıfzû'l-makâl ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene semâne ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Efendi b. Mehmed, Mü'ezzin(?) Ahmed Efendi b. İbrâhîm, Ahmed Efendi b. Süleymân, Mustafâ Efendi b. Mehmed, Süleymân Efendi b. Osmân.

407 [60b-2]

Çukacı tâ'ifesinden Sakızlı Nikorozi veled-i Bertoma nâm zimmî meclis-i şer'de, mukaddemâ şerîki olan işbu râfî'ü'r-rakîm Mirza veled-i Manuk nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *"merkûm Mirza ile bundan akdem*

Galata'da tersâne kurbünde vâkı' dükkânda şerik olup hâlâ fesh-i şirket eyleyüp beynimizde hisâb gördüğümüzde benim kat'â sermâyem olmamağla ancak fâ'ide-i hâsıladan bana isâbet iden hissemi merkûm Mirza yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eylediğimden sonra şirket-i mezbûreye ve târîh-i kitâba gelince cüz'î ve küllî beynimizde cereyân iden sâ'ir ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya müte'allika, âmm-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan merkûm Mirza'nın zimmetini ibrâ'-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim, ba'de'l-yevm merkûm Mirza ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım yokdur." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ahmed Kapudân, el-Hâc Hasan b. Abdullâh, Abâcî el-Hâc Mustafâ b. Alî, el-Hâc Ahmed b. Süleymân Çorbacızâde, Mehmed Çelebi b. Yûsuf Bezzâzistânî, Münâdî Ahmed Çelebi, Bezzâzistânî Abdullâh Çelebi, Haffâf Abdullâh Ağa.

408 [60b-3]

Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Yeniköy nâhiyyesine tâbi' Tarabya karyesi sükkânından Pereşkva veled-i Mihâl nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde, ashâb-ı hayrâtdan el-Hâc Mehmed Efendi ve el-Hâc Osmân Re'îs vakfları nukûd-ı mevku'fesine bi'l-fi'l mütevellî olan işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafâ Efendi b. el-Hâc Osmân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "yedimde mülküm olup karye-i merkûmede vâkı' bir taraftan Papa Aleksî menzili ve etrâf-ı selâseden tarîk-i âmm ile mahdûd, fevkânî üç bâb oda ve dehlîz ve tahtında bir mahzen ve kenîfi müştemil mülk menzil ile deryâ tarafında vâkı' ma'lûmü'l-hudûd fevkânî dört bâb oda ve tahtında mahzen ve değirmen ve bakkâl dükkânını müştemil mülk menzil-i âharımız ve karye-i merkûme bâğları hilâlinde vâkı' bir taraftan Manol Re'îs bâğı ve bir taraftan Aspolot zimmî bâğı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürûmî mülk bâğımı mütevellî-i mezbûr Mustafâ Efendi'ye bi-tarîki'l-istiglâl safka-i vâhide ile iki yüz sekiz guruşa bey ve teslîm idüp ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ

ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru vakfeyn-i mezbûreyn mâllarından olmak üzere mütevellî-i mezbûr yedinden temâmen alup kabz eylediğinden sonra mütevellî-i mezbûr Mustafâ Efendi zikrleri mârr olan menziller ile bâğ-ı mahdûd-ı merkûmu ba 'de't-tahliyyeti'ş-şer'iyeye ve 't-tekâbüzü'l-mer'î târîh-i kitâbdan [61a] bir sene temâmına değın otuz guruş ve sekiz pâreye bana îcâr ve teslîm idüp ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim." didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

(...)

409 [61a-1]

Mahrûsa-i Galata'da Karamustafâpaşa mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîfi'ş-şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Kâtibe bt. Abdullâh nâm hâtûn meclis-i şer'de, zevc-i mutallık İbrâhîm b. Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp, "zevcim mezbûr İbrâhîm târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem bâ'inen beni tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh olan bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm mukâbelesinde dahi ma'lümü'l-mikdâr hakkımı alıvirilmesi murâdımdır." didikde gibbe's-sû'âl, mezbûr İbrâhîm cevâbında, "fi'l-vâkı' müdde'iyeye-i mezbûre Kâtibe Hâtûn bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel ile zevce-i menkûhesi olup ve târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem tatlık itdiğini ikrâr ve i'tirâf" itmeğın mûcibiyle müdde'iyeye-i mezbûrenin mehr-i mezkûru olan meblağ-ı mezbûr bin iki yüz akçe ile nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı mukâbelesinde dahi ta'yîn olunan üç yüz akçe ki cem'an bin beş yüz akçeyi müdde'iyeye-i mezbûre Kâtibe Hâtûn'a edâ vü teslîme mezbûr İbrâhîm'e tenbîh birle, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Ahmed Efendi b. Süleymân, Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

410 [61a-2]

Sâbıkâ Boğdan voyvodası olan Kostantin voyvoda veled-i Roka mahfil-i şer‘de, işbu hâmilü’r-rakîm Atami veled-i Canto nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ben târîh-i kitâba gelince merkûm Atami’nin Mahrûsa-i Galata’ya tâbi‘ Arnavud karyesinde vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd menziline on dokuz sene icâre-i ma‘lûme ile sâkin olduğum cihetle hâlâ sinîn-i merkûmede müctemi‘a olan icâre ve sâ‘ire beynimizde cereyân iden ahz u i‘tâyı hisâb u kitâb eylediğimizde merkûm Atami’nin zimmetimde bin dokuz yüz guruş hakkı zuhûr itmeğın hâlâ meblağ [-i mezbûr] bin dokuz yüz guruş cihet-i merkûmeden merkûm Atami’ye zimmetimde edâsı lâzım deynimdir.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î, merkûm Atami dahi meclis-i mezkûrda voyvoda-i merkûme muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüp, *“merkûm Kostantin voyvoda ânifen zikr olunan deyn-i merkûmu aceleten bana edâya adem-i kudretinden nâşî istîcâl itmeğın ben dahi meblağ-ı merkûmu işbu târîh-i kitâb senesi şehr-i Rebî‘ü’l-evveli gurrelerinden on ay temâmına değın edâ vü teslîm eylemek üzre voyvoda-i merkûmu te‘cîl eylediğimde ol dahi ecel-i mersûm hulûlüne değın meblağ-ı merkûmu bana edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledi.”* didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâkı‘ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi‘ ve’l-işrîn min Saferi’l-hayr li-sene semân ve selâsîn ve mi’ete ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Molla İbrâhîm el-Mukayyid, Alî Efendi b. Ömer Efendi, Ahmed Çelebi Haffâf, Ahmed b. Mehmed, Haffâf Hüseyin Çelebi, Münâdî Süleymân Çelebi, el-Hâc Ahmed b. Abdullâh, Kürkcübaşı Manol, Kürkcübaşı Anştaş, Kostantin veled-i Yani, Kabril veled-i Ferhâd, Kostantin veled-i Pereşkva.

411 [61a-3]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkin Molla Abdurrahîm b. eş-Şeyh Mustafâ Efendi nâm kimesne meclis-i şer' de, li-ebeveyn er karındaşı işbu râfî'ü'l-kitâb el-Hâc Mehmed Efendi b. eş-Şeyh Mustafâ Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan cidâr-ı hısn ve bir taraftan Ahmed Kapudân menzili ve bir taraftan karındaşlarım müştêrî-i mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi ve sagîr Feyzullah menzilleri ve bir taraftan ba'zan âhar karındaşım sagîr Alî menzili ve ba'zan tarîk-i hâss ile mahdûd, ulyâda bir bâb oda ve vüstâda bir bâb oda ve tahtında bir kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve müştêrek zûkâk kapusunu müştêmil mülk menzilimi bi-cümletü'l-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfi' ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât- ı sahîh-i şer'î ile karındaşım mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi'ye doksan guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru karındaşım mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi yedinden temâmen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i mâtemilehî ve yahvîhi karındaşım mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi'nin mülk-i müştêrâsı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun." didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Efendi b. Feyzullah, Kâsımpaşalı Mehmed Çelebi, Zehkîrci(?)zâde İsmâ'îl b. el-Hâc Mehmed Re'îs, Molla Ahmed b. Memiş, Fesci el-Hâc Mustafâ Ahmed Ağa b. Hasan, Kâdızâde Sâlih Çelebi, el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Osmân, Kazgancı Ahmed Kapudân, Molla Alî b. Abdulkerîm, el-Hâc Süleymân b. Memiş.

412 [61b-1]

Mahrûsa-i Galata'da Elhâca'mâ mahallesinde sâkin el-Hâc Mehmed Efendi b. eş-Şeyh Mustafâ Efendi meclis-i şer' de, mahrûsa-i mezbûrede Bedreddînbeg(?)

mahallesinde sâkin Solak İbrâhîm Ağa b. el-Hâc Mehmed Ağa b. Mustafâ Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl olduğu Alî Çelebi b. Mehmed ve Abdullâh Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “*akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan cidâr-ı husn ve bir taraftan Ahmed Kapudân menzili ve bir taraftan âhar menzilim ile karındaşım sagîr Feyzullâh menzili ve bir taraftan ba'zan âhar karındaşım sagîr Alî menzili ve ba'zan tarîk-i hâss ile mahdûd, ulyâda bir bâb oda ve vüstâda bir bâb oda ve tahtında bir kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliye ve müşterek zûkâk kapusunu müstemil mülk menzilimi müvekkil-i mezbûr Mustafâ Ağa'ya bi-tarîki'l-istiglâl otuz beş guruşa bey' ve teslîm eylediġimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaġ-ı mezbûr otuz beş guruşu müvekkil-i mezbûr İbrâhîm Ağa yedinden temâmen ahz u kabz eylediġinden sonra müvekkil-i mezbûr İbrâhîm Ağa menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliyyeti's-şer'iyeye ve't-tekâbüzü'l-mer'î târîh-i kitâbdan bir sene temâmına deġin beş guruş ve bir rub'a yine bana îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledim.” didikde vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi mukarrir-i mezbûr el-Hâc Mehmed'i ikrâr-ı meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk itmeġin, mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.*

Şuhûdü'l-Hâl

Es-sâbıkûn ve's-sâbıkûn.

413 [61b-2]

Mahmiyye-i İstanbul'da Mahmûdpaşa kurbünde Dâyhâtûn mahallesinde sâkin Mustafâ Ağa b. İbrâhîm b. Ahmed tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu Mehmed Ağa b. Ahmed ve Süleymân Çelebi b. Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan İbrâhîm Ağa b. İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'de, işbu sâhibetü'l-kitâb Fâtîma Hâtûn bt. el-Hâc Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm

idüp, “müvekkilim mezbûr Mustafâ Ağa akd-i âti’z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkünde münselik olup Mahrûsa-i Galata muzâfâtından Kasaba-i Fındıklı’da Selîmehâtûn mahallesinde vâkı’ bir taraftan ba’zan Hadîce Hâtûn ve ba’zan Hüseyin Çelebi mülkleri ve bir taraftan dere ve bir taraftan ba’zan el-Hâc Mustafâ ve ba’zan Alî Kapudân menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd, hâriciyyesinde fevkânî beş bâb oda ve bir sofa ve dehlîz ve kenîf ve tahtânî bir âhûr ve bi’r-i mâ ve bir mikdâr bâĝçeyi ve dâhiliyyesinde fevkânî iki bâb oda ve iki sofa ve dehlîz ve tahtânî iki bâb oda ve bir matbah ve kenîf ve bir mikdâr bâĝçeyi müştamil mülk menzilinini mezbûre Fâtîma Hâtûn’a tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şart-ı müfsideden ârî bey’-i bât-ı sahîh-i şer’î ile sekiz yüz guruşa bey’ ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr sekiz yüz guruşu müştariyye-i mezbûre Fâtîma Hâtûn yedinden bi’t-temâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledi, ba’de’l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî’i mâştemilehî ve yahvîhi müştariyye-i mezbûre Fâtîma Hâtûn’un mülk-i müştârâsı olup müvekkil-i mezbûrun kat’â alâka ve medhali kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarraf olsun.” didikde ğbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-işrîn min Saferi’l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

Umdetü’l-huffâz Şeyhü’l-kurrâ Hasan Efendi, Fahrü’l-e’imme el-Hâc Ömer Efendi, es-Seyyid Süleymân Çelebi, Fahrü’l-huffâz Mehmed Efendi, Ömer Efendi el-Mü’ezzin, Yahyâ Efendi İmâm-ı sâni, Süleymân Efendi el-Mü’ezzin, el-Hâc Mustafâ b. el-Hâc Mûsâ, el-Hâc Mustafâ b. Ömer, Mehmed Efendi b. Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Mehmed Çukadâr, el-Hâc Abdurrahman b. Abdusselâm.

414 [61b-3]

Mahrûsa-i Galata ve tevâbi’inde vâkı’ paçacı tâ’ifesinden işbu râfi’ü’l-vesîka kethüdâları Molla Ahmed b. Mehmed ve Süleymân Beşe b. İbrâhîm ve Murâd Beşe b. Alî nâm kimesneler ile Keko veled-i Komo ve Keçov veled-i Kefo ve Kiko veled-i

Tilo nâm zimmîler meclis-i şer' de, levend tâ'ifesinden Tersâne-i âmire kurbünde vâkı' Seferikoz mahallesinde çevrencilik ve çorbacılık işin el-Hâc Hasan b. el-Hâc Mehemed ve el-Hâc Mehemed b. Ahmed ve İbrâhîm Beşe b. Abdullâh ve Alî Beşe b. Hasan ve sâ'irleri mahzarında Tersâne-i âmire kethüdâsı olan emîrû'l-ümerâi'l-kirâm el-Hâc Mûsâ Paşa tarafından mübâşir ta'yîn olunan Hüseyin Çavuş ve çevrenciler kethüdâsı Hasan Ağa b. Mustafâ hâzır olduğu hâlde her biri üzerlerine tasvîr-i müdde'â idüp, *"yedimizde olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven evâmir-i aliyye ve hüccet-i şer'iyye ve i'lâmın mantûkunca Mahmiyye-i İstanbul'da Galata ve Üsküdâr ve Eyyûb kazâlarında vâkı' serhâneler Ayasofya-i kebîr vakfından olup feth-i hakânîden berü kassâb tâ'ifesinin Galata ve Tophâne ve Kâsımpaşa ve tersâne ve sâ'ir mahallerde zebh eyledikleri koyun ve kuzu ve keçi başları ve ayakları bizim mu'ayyen ve mahsûs metâ'mız olmağla narh-ı cârî üzre bize bey' olunup ve çevrenci ve çorbacı ve kıbtî ve çûbân tâ'ifeleri metâ'mızı bey' ü şîrâdan men'-i ekîd ile men' olunmuşlar iken eşhâs-ı merkûme çevrencilikde dahi hâsir (...) olup kat'â alâkaları olmamağın Kasaba-i Tersâne-i âmire ve Seferikoz mahallesinde birer dükkân ihdâs ve metâ'mıza ta'arruz itmeleriyle biz dahi eşhâs-ı merkûme ile mukaddemâ İstanbul kâdısı huzûrunda murâfa'a olduğumuzda eşhâs-ı merkûme metâ'mızı bey' ü şîrâdan men' ve anlar dahi müdâhale eylememek üzre ta'ahhüd ve minvâl-i muharrer üzre yedimize hüccet-i şer'iyye ve i'lâm virilmişiken eşhâs-ı merkûme yine tek durmayup 1132 senesinde kapudân-ı merhûm Süleymân Paşa gününde tersâne kassâblarından baş ve ayak almak üzre hatt-ı hümayûn ve evâmir-i aliyyelere mugâyir hilâf-ı inhâ bir tarikle yedlerine fermân alup metâ'mıza müdâhale birle nizâmımıza [62a] hâlel virdiklerinden mâ'adâ vakf-ı serhânelerin ta'tîllerine bâ'is ü bâdî olmalarıyla vakf-ı mezbûrun nâzırı olup ve hâlâ Dârü's-sa'âde Ağası olan iftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn semâhatlü Beşir Ağa dahi eşhâs-ı merkûmenin yedlerinde olan fermân hilâf-ı hatt-ı hümayûn olup metâ'ları her vechile bizim olduğunu 1132 Saferü'l-hayrında der-i devlet-i aliyyeye i'lâm eyledikde kassâb tâ'ifesinin zebh eyledikleri koyun ve kuzu ve keçi başları ve ayakları ihtisâb defterinde tahrîr olunan narh-ı cârîsi üzre paçacı tâ'ifesine bey' idüp min-ba'd çevrenci ve çorbacı ve çûbân tâ'ifelerine virmemek üzre tekrâr yedimize hatt-ı hümayûn ile mu'anven ve mü'ekked bir kıt'a emr-i âlî inâyet ve erzânî buyurulmağın, nazar olunup mûcibi ile amel ile eşhâs-ı merkûmeye tenbîh*

olunması murâdımızdır.” deyü min külli’l-vücûh takrîr-i meşrûhlarına mutâbık ve târîh-i mezbûr ile müverreh ve hatt-ı şerîf ile mu’anven bir kıt’a emr-i âlî ısdâr eylediklerinde ba’de’n-nazar ve’l-kırâ’et ve’l-istintâk eşhâs-ı merkûme cevâblarında mazmûn-ı emr-i âlîyi ikrâr ve i’tirâf itmeğın ve kassâb tâ’ifesinin gerek Tersâne-i âmire ve gerek sâ’ir mahallerde zebh eyledikleri koyun ve kuzu ve keçi başları ve ayaklarını mukaddemâ ve hâlâ virilen hatt-ı hümâyûna mugâyir bey’ ü şirâ ve dahl ü ta’arruz eylemek üzre eşhâs-ı merkûmeye tenbîh birle, mâ hüve’l-vâkı’ bi’l-ibtigâ ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi’ ve’l-işrîn min Saferi’l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Alî b. Ahmed, Yûsuf b. Abdullâh, Bekir Çelebi b. Ahmed.

Sümme’l(?) -kelâm, fî hâze’l-makâm,

Es-Seyyid Yahyâ en-Nâ’ib-i Galata, sâbıkâ.

415 [62a-1]

El-emru kemâ hurrîre fihi nemmekahû el-fakîr ileyhi azza şânuhû, es-Seyyid Yahyâ el-müvellâ hilâfeten bi-Medîne-i Galata. Gufira leh.

Mahrûsa-i Galata’da sâkin kazzâz tâ’ifesinin müsinn ve ihtiyâr ustalarından es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid ve Mustafâ Çelebi b. Mehmed ve İbrâhîm Çelebi b. el-Hâc Mehmed ve Ahmed Çelebi b. Hasan ve İsmâ’îl Çelebi b. Alî ve Mustafâ Çelebi b. Ahmed ve Hasan Çelebi b. Abdurrahman ve İsmâ’îl b. Mahmûd ve İbrâhîm b. Kâsım ve Mehmed b. Ahmed ve Hasan b. İbrâhîm ve Hasan b. Ömer ve Mehmed b. Mustafâ nâm kimesneler ve sâ’irleri mahfil-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t- tevkîrde, yine tâ’ife-i merkûme ustalarından işbu râfî’ü’l-vesîka el-Hâc Mehmed b. Ahmed ve Ahmed Çelebi b. Mustafâ ve Hasan b. Abdurrahman mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm ve ta’bîr ani’l-merâm idüp, “*mezbûr el-Hâc Mehmed beynimizde her vechle*

mu'temed ve müstakîm olup cümlemiz kendüden hoşnûd ve râzı olduğumuz cihetle ketdüdâlığa müte'allika olan umûrumuzu nizâmımız üzre rü'yet idüp lâkin yedinde sened-i şer'î olmamağın biz dahi cümlemizin re'y ü ittifâkıyla mezbûr el-Hâc Mehmed'i üzerimize kethüdâ ve mezbûr Ahmed Çelebi'yi yiğitbaşı ve mezbûr Hasan'ı çavuş nasb u ta'yîn eyledik." didiklerinde mezbûrünün her biri dahi zikrleri sebk iden kethüdâ ve yiğitbaşı ve çavuşluğu kabûl ve hidemât-ı lâzımelerini mahallinde ikâmete ta'ahhüd itmeğın işbu sahîfe-i sahîha (...) li-ecli's-sened ketb olunup yedlerine def' olundu. Fî selh-i Saferü'l-hayr li-sene semân ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Arûsî Mustafâ Efendi, Sipâhî Ahmed Efendi b. Süleymân, Mustafâ Eendi b. Nehmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî Beg b. Abdullâh, Mustafâ Çelebi b. Receb.

416 [62a-2]

El-emru hasbemâ (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi azze şânuhû, es-Seyyid Yahyâ el-müvellâ hilâfeten bi-Medîne-i Galata el-mahrûsa. Gufira leh.

Cezîre-i Rodos ahâlisinden olup Galata'da Balıkbâzârı kapusu dâlinde kunduracı olduğu hâlde iki sene mukaddem hâlik olan Nikola nâm zimmînin verâseti cezîre-i mezbûrede sâkine zevce-i metrûkesi Marya bt. Kostantin nâm nasrâniyye ile sulbî kebîr oğlu Yorgi nâm zimmîye ve sulbiyye kebîre kızı Ancluya nâm nasrâniyyeye münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer olduktan sonra merkûm Yorgi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde, kunduracı tâ'ifesinden işbu râfî'ü'r-rakîm Peraşkve veled-i Yasuri nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve taktîr-i kelâm idüp, "*babam hâlik-i merkûm Nikola merkûm Peraşkve ile kunduracılık san'atında şerîkler olup babam hâlik-i merkûm hayâtında şerîk-i merkûm Peraşkve'ye sermâye olmak üzre mâlından elli guruş def' ü teslîm eylemişidi, hâlâ merkûm Pereşkva'dan sû'âl olunup*

meblağ-ı mezbûr elli guruşdan bana isâbet iden hisse-i irsiyye-i şer'iyemi bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur." didikde gıbbe's-sû'âl ve akîbü'l-inkâr müdde'î-i mersûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz idüp ve tâlib-i tahlîf dahi olmamağın mûcibiyle müdde'î-i merkûm bilâ beyyine merkûm Peraşkve'ye bî-vech mu'ârazadan men birle, mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-sene 1138.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Halîl Çelebi b. Mustafâ, İbrâhîm Çelebi b. Mustafâ , Mustafâ Çelebi b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Molla Mehmed b. Yûsuf, Alî b. Abdurrahman.

417 [65b-1]

"Galata Kādısı fazîletlü efendi ne vechle zabt olunduysa i'lâm eylesin deyü buyruldu."

Devletlü, fukarâya merhametlü sultânım hazretleri hazretleri sağ olsun.

Bu kulları Sakız tüccârlarından olup müddet-i medîdeden beri Galata'da sâkin ve hüsn-i hâlim ile mevsûf ve sû'-yî hâlim dâ'ire-i ber-murâd ile ithâm olunmayup hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü vaz' ve hareketim hâlâ olmamişiken bundan akdem diyâr-ı âharda hâlik olan akrabâm eytâm-ı enâm-ı sagîrâna vasî-i muhtâr eylediği Galata Kādısı fazîletlü efendi huzûrunda şuhûd-ı udûl ile nâ'ib ve yedine hüccet-i şer'iyeye virilüp hâlik-i merkûmun şerîki Cani nâm zimmî ile vâkı' şirket hesâbın görüp zimmetinde olan mâl-ı eytâmı mutâlebe üzre iken mücerred yetîm mâlını ekl kasdıyla haber ve agâhım yoğiken Vâlîde Hânî'nda sâkin Sakızlı birkaç hevâsına tâbî' kimesneler ile yekdîl olup Urum Patriğinden sû'-i hâlimi müş'ir gıyâbımdan bir i'lâm itdirdüp beni günâh-ı tersâne-i âmireye küreğe vaz' ve gadr-i küllî itmekle tekrâren yüzden mütecâviz müslimîn ve rûmiyyân bi'l-cümle Galata'nın ehl-hirefi hüsn-i hâlîme şehâdet ve ihbârları tescîl ve i'lâm ve mûcibince ıtlâk olunup mesfûrlar

yine tek durmayup gıyâbımdan hîleye dâ'im hıyânetden hâlî olmayup âdet-i müstemirreleri olup gadrı küllî murâd iderek i'lâmım zâyi' olmağla mesfûrların şirretinden bir dürlü emniyyetim olmamağla merhamet-i âlîlerinden mercûdur ki hâlîme merhameten Galata mahkemesi sicillâtından zâyi' olan i'lâmım ihrâc ve yedime i'tâ olunmak bâbında fermân sultânıdır.

Bende Mike zimmî.

418 [65b-2]

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer' den Başkâtib Halîl Efendi dâ'îleri irsâl olunup ol dahi taraf-ı âlîlerinden mübâşir ta'yîn buyurulan Ağa kulları ile Galata bezzâzistânına varup mukaddemâ Rûm Patriki tarafından küreğ'e vaz' olunan mücrim-i merkûm Sakızlı Mike [nâm] zimmînin keyfiyyet-i ahvâlini sikât-ı müslimînden istifsâr ve istihbâr eyledikde merkûm Mike kendi hâlînde ve ticâretinde olup gerek kendi milletinden ve gerek milel-i sâ'ireden bir ferdi mezbûr da'vâ ve zûr-ı şehâdet birle hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde ve ta'addî ve tecâvüz eylemeyüp ve bu makûle eşirrâ ile dahi görüşmeyüp kendi arzıyla mukayyed ve mu'temed ve müstakîm olduğu ecilden mukaddemâ hâlik olan karındaşı oğlu Corci zimmî Galata'da mevcûd olan eşyâ ve zimem-i müteferrikasını talep ve da'vâ ve kabz ve Sakız'da sâkinler olan eytâm-ı sığârına îsâle merkûm Mike'yi vasî-i muhtâr itmekle ol dahi hâlik-i merkûmun şerîki olup derûn-ı arzda mezkûrû'l-ism olan Cani zimmînin yedinde ve zimmetinde yiğirmi kîseye musavver akçe ve tereke-i sâ'iresini merkûm Cani'den bi'l-vesâye da'vâ ve hükm ü tahsîli için tazyîk itdirdikde, merkûm Cani dahi husûs-ı mezbûra binâ'en merkûm Mike'ye garaz idüp kendüyü şer'an bir töhmet ile ithâma adem-i kudretinden nâşî, hevâsına tâbi' birkaç nefer zimmîler ile hufyeten Rûm Patriki'ne varup mücrim-i merkûm Mike hakkında yalan şâhididir ve şirret-i da'vâlarda gezer deyü hilâf-ı vâkî' virdikleri haber "*mücerred-i mâl-ı eytâmı avk u te'hîr ve ibtâl içündür, mücrim-i merkûmun bu âna gelince yalan şehâdeti ve şirret-i da'vâ ve sâ'ir tezvîrâtla ithâm olunduğu yokdur.*" deyü bezzâzistân-ı merkûm

ile etrâfında sâkinler olan haffâf ve yorgancı ve terzî ve kahveci ve çukacı ve fesci ve kürkcü ve kapamacı ve orakçı aslından ve gayrıdan bezzâzistân-ı merkûm kethüdâsı Ahmed Çelebi ve haffâflar kethüdâsı Mehmed Çelebi ve kahveciler kethüdâsı Mustafâ Beşe ile sâ'ir müsinn ve ihtiyâr ustalarından Haffâf el-Hâc Hüseyin ve es-Seyyid Hüseyin ve el-Hâc Alî ve el-Hâc Abdullâh ve el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid Ahmed ve el-Hâc Mustafâ ve es-Seyyid Halîl ve Yorganî el-Hâc Alî ve Molla Mustafâ ve es-Seyyid Mehmed ve İbrâhîm Ağa ve Alî Ağa ve Abdurrahman Odabaşı ve Alî Odabaşı ve Cânî Abdurrahman Çelebi ve İbrâhîm Çelebi ve Ahmed Çelebi ve Hüseyin Çelebi ve Mustafâ Çelebi ve diğêr İbrâhîm Çelebi ve diğêr Hüseyin Çelebi ve Abdullâh Çelebi ve Süleymân Çelebi ve Mehmed Çelebi ve Hüseyin Çelebi ve Hasan ve Alî ve Mustafâ ve diğêr Süleymân Çelebi ve Yorganî İbrâhîm ve Ahmed Çelebi ve Halîl Çelebi ve Kahveci Ahmed ve Alî Çelebi ve sâ'ir isimleri müseccel altmış üç nefer bî-garaz müslimîn ile Rûm tarafı ve Yahûdî tâ'ifesinden yetmiş üç nefer zimmîler haber virüp mücrim-i merkûm Mike'nin itlâkını iltimâs eylediklerini mezkûr dâ'ileri kırk gün mukaddem mahallinde tahrîr ve tescîl-i şer'î olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâkî emr hazret-i men lehü'l-emrindir. Fi'l-yevm 26 sene 1137.

El-abdü'd-dâ'î es-Seyyid Yahyâ en-nâ'ib bi-Medîne-i Galata.

[66a]

419 [66b-1]

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in İstinye nâhiyyesinde nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ [boşluk] zîde ilmihû, tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: İstinye nâm karyenin müslimîn ahâlîsi ve sefâ'in ashâbı südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Galata kazâsı muzâfâtından İstinye nâhiyyesinde Tarabya nâm karyede bir tarafı makâbir-i müslimîn ve bir tarafı leb-i deryâ ve iki cânibi tarîk-i âmm ve mevzi'inde Meryemzâde Abdalbâkî Çelebi nâm sâhibü'l-hayrullâh bir Mescid-i şerîf binâ idüp ahd-i karîbe değîn cemâ'at-i müslimîn derûnunda râhat ile edâ-yı salât iderler iken

yine karye-i mezbûrede dört beş sene mukaddem ihdâs olunan Rûm keferesi âyîn-i bâtilaların icrâ vakdinde çan çalmalarıyla cemâ'at-i müslimîn mescid-i mezbûr derûnunda vakt-i salâtda bî-huzûr olundukların bildirüp fîmâ-ba'd çan çalınmayup i'lân-ı küfr olunmamak mesfûrlara tenbîh-i ekîd olunup kadîme mugâyir hareket-i şenî' men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve vürûd iden fermân-ı âliye imtisâlen husûs-ı mezbûr, mübâşir ta'yîn olan Abdî Çavuş ma'rifetiyle vukûf-nâmî olan müslimînden istifsâr ve istihbâr olundukda karye-i mezbûrede vâkı' kinisada bu ânagelince çan çalındığı olmayup lâkin karye-i mezbûre zimmîleri kinisa-i mezbûrede eyyâm-ı mahsûsalarında kadîmden beri yalnız tahta darb idegeldiklerin karye-i mezbûrede İmâm el-Hâc Ahmed Efendi ve Berber Mehmed ve Ömer Beşe ve Yeniköy'den Korucu İbrâhîm ve Uzun Halîl ve Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi Begkoz'da Osmân Odabaşı ve Süleymân Beşe ve İbrâhîm b. Hasan ve Büyükdere'de Mustafâ Odabaşı ve Hasan Beg ve Mustafâ Çelebi ve diğêr Halîl ve Şa'bân nâm kimesneler ile ekser ezmânda karye-i mezbûre önünde mürûr ve ubûr iden mazbûtü'l-esâmî kimesneler bâlâda tahrîr olunan husûs-ı keyfiyyet-i muharrereyi haber virdiklerin kıdvetü'l-nüvvâbi'l-müteşerri'în-i İstinye nâhiyyesi Mevlâna Alî zîde ilmühû i'lâm itmeğîn, i'lâmı mûcibince kadîme mugâyir ta'addî men' ü def' olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki, *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dahi vech-i meşrûh üzre fîmâ-ba'd kadîme mugâyir çan çalınmayup ol vechle i'lân-ı küfr itmek üzre mesfûrlara muhkem tanbîh ve te'kid eyleyüp kadîme mugâyir hareket-i şenî'leri men ü def' eylesiz, şöyle bilesiz ve alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız."* Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicce li-sene 1138.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

420 [67a-1]

Akzâ-i kuzâti'l-müslimîn, evlâ-i vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn, râfi'ü'l-a'lâmî'ş-şer'iyye ve'd-dîn, vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în İstanbul ve Galata ve Hâslar ve Üsküdâr kâdıları zîdet fezâ'ilühüm, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: 1138 senesine mahsûb olmak üzre senevî iki yük seksan sekiz bin dört yüz seksan akçe mâlı olan

İstanbul ve Galata ve Hâsköy ve Üsküdâr bedel-i lağm mukâta‘ası, Tersâne-i âmirem ocaklığından olup sene-i mezbûre der-uhde ve tahsîliçün emr-i iktizâ virilmek bâbında Tersâne-i âmirem emîni kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yân Mehmed zîde mecdühû istid‘â-yı inâyet itmeğın, hazîne-i âmiremde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda İstanbul ve Galata ve Hâslar ve Üsküdâr bedel-i lağm mukâta‘asının senevî iki yük seksan sekiz bin dört yüz seksan akçe mâlı ve 1137 senesi tersâne-i âmirem emîni mûmâ-ileyh der-uhde ve tahsîliçün emr ve defteri virildüğü mugayyer bulunmağın 1138 senesi dahi emîn-i mûmâ-ileyhe deruhde ve tahsîliçün hazîne-i âmiremde mührlü ve imzâlu sûret-i defter virilmekle, mûcibiyle cem‘ ü tahsîl itdirilmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olunmuşdur, buyurdum ki, “*Hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahi zıkr olunan kazâların 138 senesi bedel-i lağmları maktû‘unu emîn-i mûmâ-ileyhin yedine virilen memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mûcibince yerlü yerinden cem‘ ü tahsîl ve ahz u kabz itdirdüp hilâf-ı emr ü defter kimesneye ta‘allül ve nizâ‘ ve muhâlefet itdirmeyüp ve senesi âhirinde hisâbın görüp ibrâ-yı dikkat ile şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.*” Tahrîren fî Zi’l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.

421 [67a-2]

“*Galata Kādısı fazîletlü efendi hilâf-ı şer‘ ve mugāyir-i nizâm değıl ise ta‘addî olunmıya deyü buyuruldu.*”

Devletlü, merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun.

“*Bu kulları Galata‘da Sandıkcılar içinde beş altı senedir ki nân-ı azîz fîrûht iderim, bir kimesneye gadr-i şer‘iyyem yoğıken ashâb-ı â‘râzdan ba‘zı kimesneler mâni‘ olurlar, merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki kadîmî üzre nân-ı azîz fîrûht itmek üzre bir kimesne mâni‘ olmamak üzre fermân sultânımındır.*”

Bende Dimitri zimmî.

422 [67a-3]

Sah.

“İ‘lâmı mûcibince mu‘ârazadan men‘ olunmak buyuruldu.”

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devletleridir ki, Galata’da Karaköy Hammâmı kurbünde bakkâl olan sâhib-i arz-ı hâl Dimitri yine hammâm-ı mezbûra muttasıl bakkâl dükkânı olan diğeri Dimitri ile terâfu‘ idüp, *“beş seneden berü ben Kurşunlumahzen fırını dimekle ma‘rûf habbâz fırınından benim bakkâl dükkânıma nân-ı azîz irsâl olunup fûrûht olunurken hâlâ mahzen-i mezbûrun ustası benim dükkânıma irsâl itmeyüp merkûm diğeri Dimitri’nin bakkâl dükkânına irsâl ve merkûm diğeri Dimitri fûrûht ider.”* deyü da‘vâ ve merkûm diğeri Dimitri, *“mahzen-i mezbûrdan dükkânına nân-ı azîz irsâl olduğunu ikrâr lâkin benim dükkânım kadîmden mahzen-i mezbûrun mu‘ayyen ve mahsûs iskemlesidir.”* deyü iddi‘â ve tâ‘ife-i mezbûrun Galata ihtisâbında mazbût olup üzeri musahhah fermân-ı âlî ile mu‘anven nizâm defterlerine nazar olundukda merkûm diğeri Dimitri’nin bakkâl dükkânı mahzen-i mezbûrun kadîmden mu‘ayyen ve mahsûs iskemlesi olduğu mestûr ve mukayyed olup ve sâhib-i arz-ı hâlin dükkânında nân-ı azîz fûrûht itmemesi muhaddes olduğundan mâ‘adâ fermân-ı âlî ile memnû‘ ve nizâm-ı kadîmlerine mugâyir olduğu zâhir olmağın sâhib-i arz-ı hâl Dimitri merkûm diğeri Dimitri’ye bî-vech mu‘ârazadan men‘ olduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu, fermân men-lehü’l-emrindir.

423 [67b-1]

Akzâ-i kuzâti’l-müslimîn, evlâ-i vülâti’l-muvahhidîn, ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn, vâris-i ulûmü’l-enbiyâ ve’l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-mu‘în Mevlânâ Galata Kādısı zîde fezâ’ilehû ve kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerri‘în Mermere ve Kapudağı nâhiyyeleri nâ’ibleri zîde ilmühümâ, tevkî-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki: Hazîne-i âmirem defterleri mûcibince Galata kazâsına tâbi‘ Mermere nâhiyyesinin yigirmi iki ve bir sülûs ve Kapudağı nâhiyyesi müslimânâtı üzerlerinde

yüz otuz sekiz buçuk hâne ki mecmû'u yüz altmış buçuk ve bir sülüs bedel-i nüzl hâneleri olup Tersâne-i âmirem ocaklığı olmağla bin yüz otuz sekiz senesine mahsûb olmak üzere cem' ü tahsîli lâzım gelmeğın [boşluk] der-uhde olunup yedine memhûr ve nişânlu defter sûreti virilmeğın mûcibince cem' ü tahsîl itdirilmek fermân olmuşdur, buyurdum ki: *"Hükm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel itdir dahi zıkr olunan nâhiyyelerin ol mikdâr bedel-i nüzl hâneleri olup târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere her bir hânelerinden altışar yüz akçe bedel-i nüzllerin irsâl olunan mührlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mûcibince vakt ü zemânıyla cem' ü tahsîl ve teslîm-i Tersâne-i âmirem itdirdüp hilâf-ı emr ü defter bir ferde ta'allül ve muhâlefet itdirmiyessin ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'âşıçün her bir hânelerden otuzar akçe dahi aldırdup ziyâde aldırmyasın ve bedel-i nüzl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî gurus hisâbınca hîn-i tahsilde alınan akçeyi hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldırdup ziyâde ve noksân alınmya ve aldırmyasın, kesr-i defterden ve ta'arruz-ı hânedan ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm ü ta'addiden begâyet ihtirâz eyliyesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın."* Tahrîren fi 5 Zi'l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

424 [67b-2]

Akzâ-i kuzâti'l-müslimîn, evlâ-i vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn, vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîdi'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Galata Kādısı zîde fezâ'ilehû ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Mermere ve Kapudağı nâhiyyeleri nâ'ibleri zîde ilmühümâ, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: Hâzine-i âmirem defterleri mûcibince nefsi Şehr-i Galata'nın iki yüz doksan beş ve Mermere nâhiyyesinin yigirmi iki ve bir sülüs ve Kapudağı nâhiyyesinin otuz yedi ve bir rub' cem'an zıkr olunan şehr ve nâhiyyelerin üç yüz elli dört ve bir sülüs ve bir rub' avâriz-hâneleri Tersâne-i âmirem ocaklığı olmağla 1138 senesine mahsûb olmak üzere cem' ü tahsîli lâzım gelmeğın der-uhde olunup yedine mührlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti virilmeğın, mûcibince cem' ü tahsîl

itdirilmek fermânım olmuşdur, buyurdum ki: *“Hüküm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahi zikr olunan şehr ve nâhiyelerin ol mikdâr avâriz-hâneleri olup târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzre her bir hânelerden dörder yüz yigirmi dokuzar akçe avârizlar irsâl olunan mührlü ve nişânlu mevkûfet defteri sûreti mucibince yerlü yerinde cem’ ü tahsîl ve teslîm-i Tersâne-i âmire itdirdüp hilâf-ı emr ü defter bir ferde ta’allül ve muhâlefet itdirmiyessin ve bundan mâ’adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma’âşiçün her bir hânesinden ellişer akçe dahi aldırup ziyâde aldirmiyasız ve avâriz için alınan akçenin her yüz sekiz [akçesinden] bir esedî gurus hisâbınca hîn-i tahsilde mîrî için alınan akçeyi hâzine-i âmireme alındığı vech üzre aldırup ziyâde ve noksân alınmıya ve aldirmiyasız, kesr-i defterden ve ta’arruz-ı hânedan ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm ü ta’addiden be-gâyet ihtirâz eyliyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız.”* Tahîren fi 5 Zi’l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

425 [68a-1]

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Galata Voyvodası zîde mecdühû, tevkî-i refî’-i hümâyûn vâsıl olıcak, ma’lûm ola ki: Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Hâssa Kassâbbaşı el-Hâc Osmân b. Mehmed zîde mecdühû Dîvân-ı hümâyûna arz-ı hâl idüp Ortaköy nâm karyede müceddeden binâ olunan Câmi’-i cedîd evkâfî müsakkafâtından Ortaköy’de binâ olunan Yahûdî kassâbları salhânesine Galata’da evvelâ Yahûdî kassâbı mutasarrıf oldukları kassâblık gediği hisseleri ma’a dükkânlarıyla salhâne-i mezbûra gedik olmak şartıyla ilhâk ve Galata Kâdısı i’lâmıyla virilen fermân-ı âlişân Anadolu muhâsebesine kayd ve ünvanına hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn keşîde kılınup hilâf-ı şart-ı vâkîf ve mugâyir-i fermân-ı âlişân, Yahûdî kassâblarından Morkato nâm Yahûdî Tophâne’de ve Kâsımpaşa’da sığır zebh ve gedik olan dükkânlara gönderüp salhâne-i mezbûrun ibtâlîne bâ’is ve vakf-ı şerîfe gadr itmekle mesfûr Yahûdî salhâne-i mezkûrede zebh idüp gayr-ı mahalde zebh itmemek üzre Ortaköy salhânesine nakl olunmak ricâ itmeleriyle hazîne-i âmiremde mahfûz olan Anadolu muhâsebesi defterine nazar olundukda Mahrûsa-i Galata’ya tâbi Ortaköy

kapusunda sâkin Yahûdî tâ'ifesinin kadîmden berü gedik buzağı ve koyun ve kuzu ve keçi kassâbları olup lâkin mahsûs salhâneleri olmadığı ecilden karye-i merkûmede müceddeden bir salhâne binâ olunması mühimm ve muktezî olmağla karye-i mezbûre sükkânı için iktizâ iden ganem ve bakar karye-i merkûmede ihyâ olunan Câmî'-i şerîf vakfi müsakkafâtından olmak üzere müceddeden binâ olunan salhânenin zebh olunan Beşiktaş salhânesinden et nakl olunmıya deyü bundan akdem sâdır olan fermân-ı âlîşân mûcibince müste'cirlerin yedlerine taraf-ı vakfdan virilen temessük mantûkunca lâzım gelen icâresin beher şehir taraf-ı vakfa edâ olup vakf-ı merkûmun salhânesinden üzere tâ'ife-i Yahûd için kifâyet mikdârı sığır ve koyun ve kuzu ve keçi zebh ve kadîmden dükkânları olan Galata dâhilinde Karaköy kurbünde üç aded ve yine Galata'da Eğrikapu hâricinde bir aded ve Ortaköy'de dört aded ve Kuruçeşme'de bir aded ve Kuzguncuk'da bir aded ki cem'an zikr olunan mahallerde on aded kassâb dükkânlara bey' ve sayf u şitâda ve vakt-i zarûretde müzâyeka çekdirilmemek üzere mahallinde kayd u nizâm virilmeğe ihtiyâc olduğu Galata Kādısı Mevlânâ İbrâhîm zîdet fezâ'ilehû arz ve sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcibince vech-i meşrûh ve şurût-ı mezkûr üzere nizâm virilmekle mahalline kayd olup emr-i celîlü'ş-şânım virmek üzere dergâh-ı mu'allâm Yeniçeri Ağası Mehmed dahi i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince 1134 senesi Cemâziü'-evvelinin 23 günü emr-i şerîfim virildiği ve virilen emr-i şerîfimin ünvanına mûcibince amel olunur deyü hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn keşide kılındığı derkenâr ve arz olundukda, imdi derkenârda zikr ve tasrîh olunan mahallerde zebh olup hilâf-ı hatt-ı hümâyûn ve mugâyir-i emr-i âlîşân-ı mesfûr men' ü def' olına deyü fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki: *"Hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahi vech-i meşrûh üzere mukaddemâ virilen emr-i âlîşân mûcibince zikr olunan mahallerde zebh itdirdüp hilâf-ı emr-i hümâyûn hareket iden mesfûrları men' ü def' eyliyesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın."* Tahrîren fî gurre-i Zi'l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir, bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan [boşluk] Ağa dâme ulüvvühû ve iftihadü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im, Hâssa Bûstâncıbaşı olan dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: Kıdvet-i ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye, âstâne-i sa'âdetimde mukîm İngiltere ilçisi Abraham Astanyan hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr, südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp İngiltere bâzergânlarının kefâf-ı nefsleriçün senede bir def'a 4000 müdre hamra emr-i şerîf virilegelüp lâkin 1135 senesiçün henüz emr-i şerîf virilmemekle sene-i merkûmeye mahsûb olup beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçe ile iştirâ eyledikleri yalnız dört bin müdre hamrın evlerine nakline mûmâna'at olunmayup ve zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebe ile ta'addî olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın, ahkâm kaydına mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın, def'a-i vâhide cümlesi hânelerine nakl ü teslîm itdirilmemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur, buyurdum ki: *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzere sene-i merkûmeye mahsûs olup beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçe ile iştirâ eyledikleri yalnız dört bin müdre hamrın cümlesi def'a-i vâhidede hânelerine nakl ü teslîm itdirilüp ve zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencide ve ta'addî itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız, şöyle ki mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde olunmak ihtimâli olmya. Şöyle bilisiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız."* Tahrîren fî evâhir-i Şevvâl li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

427 [68b-2]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan [boşluk] Ağa dâme ulüvvühû ve iftihadü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid

ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Hâssa Bûstâncıbaşı olan dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: Kıdvet-i ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye, âstâne-i sa'âdetimde mukîm İngiltere ilçisi Abraham Astanyan hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp İngiltere ilçisinin ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede bir vukıyye yedi bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelüp lâkin 1135 senesi içün henüz emr-i şerîf virilmemekle sene-i mezbûreye mahsûb olup beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eyledüğü yalnız yedi bin müdre hamrın evlerine nakline mûmâna'at olunmayup ve zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle ta'addî olunmamak bâbında emr-i şerîf ricâ eylemeğin, ahkâm kaydına mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın def'a-i vâhidetde cümlesi hânesine nakl ü teslîm itdirilmemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur, buyurdum ki: *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince dahi vech-i meşrûh üzere sene-i merkûmeye mahsûb olup beher müdresi onar vukıyye olmak üzere ilçi-i mûmâ-ileyhin İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eyledüğü yalnız yedi bin müdre hamrın cümlesi def'a-i vâhide hânesine nakl u teslîm itdirilüp zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ bu takrîb ile mikdâr-ı mu'ayyenelerden ziyâde nakl olunmak ihtimâli olunmıya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız."* Tahrîren fî evâhir-i Şevvâl li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

428 [68b-3]

Mahrûsa-i Galata hâricinde mütemekkin İngiltere ilçisi Abraham Astanyan ile İngiliz tüccârlarından ma'lûmü'l-esâmî ve mahsûrû'l-eşhâs müste'menler taraflarından ikrâr-ı câ'i'z-zikre sâbitü'l-vekâle vekîlleri olan tercemân Dabor veled-i Asvanam meclis-i şer'ede, hâlâ âstâne-i sa'âdetde bi'l-fi'l Yeniçeri Ağası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, izzetlü Hasan Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr Hasan Beşe b. Mustafâ ve südde-i seniyyede bi'l-fi'l Bûstâncıbaşı olan kıdvetü'l-havâssi'l-mukarrebîn, izzetlü Mustafâ Ağa tarafından kezâlik mübâşir

ta'yîn olunan Ömer Hâsekî b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, “ağayân-ı müşârün-ileyhümâ hazerâtına hitâben sâdır olan işbu iki kıt'a fermân-ı âlîşânda ilç-i merkûm ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün yedi bin müdre ve tüccâlarının dört bin müdre ki mu'tâd üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan 1135 senesine mahsûben akçeler ile iştirâ eyledikleri beher müdresi onar vukıyye olmak üzre cem'an on bir bin müdre hamrlarını bu tarafa nakl eylediklerinde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve sâ'ir ümenâ ve ehl-i örf taraflarından harc u resm ve avâ'id nâmıyla ve tekâlif-i sâ'ire talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz itdirilmiye deyü mestûr ve mukayyed bulunmağın, müste'menûn-ı merkûmûn ber-mûcib-i fermân-ı âlî sene-i merkûmeye mahsûben virilmemekle bekâyâ kalan on bir bin müdre hamrlarını akçeleriyle iştirâ ve bu tarafda mahzenlerine nakl ve vaz' itdirildikde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve sâ'ir ümenâ ve ehl-i örf taraflarından harc ve avâ'id ve tekâlif-i sâ'ire talebiyle bir ferde dahl u ta'arruz idilmemiştir.” didikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de li-sene 1137.

Şuhudü'l-Hâl

Bekir b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Süleymân b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Yûsuf b. Abdullâh, Baba Yûsuf b. Abdullâh.

429 [69a-1]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan dâme ulüvvühû ve ifitihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye, Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr sūdde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp kendünün ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede bir vukıyye yedi bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ itdirdüğü yedi bin müdre hamrın Galata'da vâkî hânesine nakline

mümâna‘at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın, mukaddemâ virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mümâna‘at olunmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur, buyurdum ki: *“Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzre sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yahılardan akçesiyle iştirâ itdirdüğü yedi bin müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mümâna‘at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba'd gümrük ve bâc ve avâ'id ve harc nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde ve senede iki def'a alınmak ihtimâli olmya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.”* Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

430 [69a-2]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi‘-i cemî‘ü'l-ma‘âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan dâme ulüvvühû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi‘ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû tevkî-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp França beğzâdelerinden Can Batsakadaro nâm beğzâde ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede üç bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yahılardan akçesiyle iştirâ eyledüğü üç bin müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mümâna‘at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı

ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mûmâna‘at olunmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur: “*Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzre sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul’a karîb iskele ve yalılardan iştirâ eyledüğü üç bin müdre hamrın Galata’da hânesine nakline mûmâna‘at itdirilmeyüp ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min ba‘d gümrük ve bâc ve avâ’id ve harc nâmıyla ve sâ’ir bahâne ile akçe mutâlebesiyle rencide vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı mu‘ayyeneden ziyâde ve senede iki def‘a alınmak ihtimâli olmuya. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.*” Tahriren fî evâ’il-i Zi’l-hicce li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

431 [69a-3]

İftihârü’l-ümerâ ve’l-ekâbir, müstecmi‘-i cemî‘ü’l-ma‘âlî ve’l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-kâdir dergâh-ı mu‘allâm Yeniçerileri Ağası olan dâme ulüvvühû ve iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’d-dâ’im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû tevkî-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa‘âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime arz-ı hâl gönderüp França beğzâdelerinden Kadaviye nâm beğzâdenin ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede bir vukıyye bin beş yüz müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul’a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ itdüğü bin beş yüz müdre hamrın Galata’da hânesine nakline mûmâna‘at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ’id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencide itdirilmemek üzre hükm-i hümâyûnum ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın, mukaddemâ virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mûmâna‘at olunmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur, “*Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan*

fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzre sene-i mezbûrede beher müdre onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan iştirâ eyledüğü bin beş yüz müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mûmâna'at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba'd gümrük ve bâc ve avâ'id nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde ve senede iki def'a alınmak ihtimâli olmya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız." Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

432 [69a-4]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan Ağa dâme ulüvvühû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp França beğzâdelerinden Cözo nâm beğzâde ve âdemlerinin kefâf-ı nefleriçün senede bir def'a bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan [69b] akçesiyle iştirâ eyledüğü bin müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mûmâna'at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnumu ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın, virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mûmâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur, buyurdum ki: *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzre sene-i merkûmede beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eyledüğü bin müdre hamrın*

Galata'da hânesine nakline mûmâna'at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba'd gümrük ve bâc ve avâ'id nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile rencide itdirmiyesiz ammâ mukayyid olası ki mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde ve senede iki def'a alınmak ihtimâlî bulunmıya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız." Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

433 [69b-1]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan Ağa dâme ulüvvühû ve ifitihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp mûmâ-ileyhin hidmetinde olan beş nefer tercemân ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede bir vukıyye beş bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçeleriyle iştirâ eyledikleri beş bin müdre hamrın Galata'da hânelerine nakline mûmâna'at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencide vü remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûm ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mûmâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur: *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince amel idüp dahi vech-i meşrûh üzere sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eyledikleri beş bin müdre hamrın Galata'da vâkı' hânelerine nakline mûmâna'at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından minba'd gümrük ve bâc ve avâ'id ve harc nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile*

akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.” Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

434 [69b-2]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-ma'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan Ağa dâme ulüvvühû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû, tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França Pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp França etibbâlarından Dermancö nâm tabîb ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün senede bir vukıyye bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu 1137 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eylediği bin müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mümâna'at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın, mukaddemâ virilegelen emr-i şerîfim mûcibince nakline mümâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur: *“Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mûcibince amel idüp dahi vech-i meşrûh üzere sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan akçesiyle iştirâ eylediği bin müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mümâna'at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından minba'd gümruk ve bâc ve avâ'id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde ve senede iki def'a alınmak ihtimâli olıya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.*” Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

435 [69b-3]

Sah.

İzzetlü Çavuşbaşı Ağa,

İstanbul kahve tüccârı birâz vaktinden berü Mısr-ı Kâhire tarafında olan şürekâlarından bir iki ay mikdârı İstanbul tarafına kahve gitmez haberiyye mektûblarıyla i'lâm itdikce, bu bâbda mevcûd olan kahveleri de ihtifâ ve külle yevm fûrûht itdikleri kahvenin bahâsına ziyâde zamm iderek kırk elli gün içinde seksen pâreye fûrûht olunurken yüz ve yüz on ve yüz yiğirmiye çıkarmalarıyla kahve sâ'irât ve etmek misillü bedel kabûl itmez zahâ'ir makûlesinden olmayup ve kesreti müsâfir için olmağla imdi mukaddemâ olduğu gibi bu tâ'ifenin ahvâli gereği gibi nizâm bulunca, kahve yerine şerbet münâsib olmağla gerek vüzerâ-yı i'zâm ve gerek ulemâ-yı zevi'l-ihtirâm ve sâ'ir ricâl-i devlet-i aliyye gelen züvvâr ve misâfirine kahve yerine şerbet virmeleri fermân olunduğu her birlerine gereği gibi ifhâm ü i'lâm eyliyesiz deyü buyuruldu.

Çavuş Fî 2 R. sene 137.

436 [70a-1]

Sah.

“Mücibince Patrik-i Rûm Kabril getürdüp vukûfu olanlardan tefahhus ve i'lâm eyliye deyü buyuruldu.”

Devletlü ve sa'âdetlü ve merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu bîkes ü bîçâre kulları Kuruçeşme'de vâkı' anamızdan müntakil bir köhne menzile mutasarrıf ve derûnunda sâkin iken bu def'a gâyet ile şerîre olan Rohsandra nâm nasrâniyye zuhûra gelüp, *“menzil-i mezkûr on dokuz sene mukaddem benim idi,*

zevcim dahi vâlidenize fûrûht itmîş.” deyü şirret-i da‘vâya tasaddî ve cevre şerîr kimesnelere ve şâhid-i zûrda olanlara rüşvet arz ve menzil-i mezkûru almak murâd ve gadr sadedinde olmağla, husûs-ı mezbûru Rûm patriki (...?) bilürler ve dîvân tercemânı ve sâ’ir vukûfu olan Rûm tâ’ifesinden tefahhus ve sû’âl ve husûs-ı mezbûru patrik kulları huzûr-ı sa‘âdetlerine arz u i‘lâm ve mezbûrenin şirret ve ta‘addîsinden halâs buyurulmak bâbında fermân-ı âlî niyâz olunur, [fermân] sultânım hazretlerindir.

Bendegân Dimitreško ve karındaşı.

437 [70a-2]

Sah.

“Husûs-ı mezbûr tezvîr ü hîleyi mutazammın olmağla, fîmâ-ba’d bir tarîkle dahi fermân-ı âlî ısdâr idüp yine murâfa‘a iderse kat‘â usgâ olunmayup hilâf-ı şer‘ ta‘addîsi men‘ olunmak buyuruldu.”

Devletlü, sa‘âdetlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu kulları İstanbul ve tevâbi‘i Rûm patriki olup sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen (...?) fukarâları ve dîvân-ı hümâyûn tercemânı ve Eflak ve Boğdan kapu kethüdâları ve sâ’ir vukûfu olanlardan sû’âl olundukda, derûn-ı arz-ı hâlde menzil-i mezkûr sâhib-i arz-ı hâl Dimitreško ve karındaşına vâlidelerinden müntakîl menzil olup ve on dokuz seneden berü bilâ-nizâ‘ mutasarrıf oldukların haber virdiklerinden gayrı mezbûre Roksandra nasrâniyyenin menzil-i mezkûrda aslâ alâkası yokdur deyü her biri cevâb ve iddi‘âsı lağv-ı mahz olduğu nümâyân ve bu kullarının dahi ma‘lûmu olmağla manzûr-ı âlîleri buyuruldukda her ne yüzden fermân-ı âlîleri şeref-sudûr iderse ol bâbda emr ü fermân sultânım hazretlerindir.

Bende Eremya Patrik-i İstanbûl Rûm.

438 [70a-3]

Sah.

“Beşiktaş nâ’ibi efendi şer’le görüp i’lâm eyliyesin deyü buyuruldu.”

Devletlü, merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu eytâm kulunuz anadan müntakil menzili Beğoğlu sâkinelerinden Roksandra nâm zimmiyye yedine müzevver hüccet peydâ idüp ve Beşiktaş’a gelüp arz-ı ubûdiyyet idüp menzil-i mezbûr Kuruçeşme nâhiyyesinde olmağla mezbûre menzil-i mezbûru ben sizin babanıza icâre ile virdim deyü da’vâ ve sâhte hüccet ile menzilimizi elimizden almak murâd itmekle sultânımın merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki, Beşiktaş nâ’ibi efendi mesfûrenin peydâ eylediği hüccet ne vechle vukûf-ı tâmm idilmiş ise i’lâm eylemek bâbında fermân-ı âlişânları niyâz olunur. Fermân sultânım hazretlerininindir.

Bendegân sâbıkâ Boğdan Voyvodası Eyşuh eytâmları.

439 [70a-4]

Sah.

“İ’lâmları mûcibince mezbûrenin tezvîri zâhir olmağla min-ba’d müdâhale itdirilmeyüp bir yerde tekrâr iddi’â sadedinde olursa ısgâ olunmıya deyü buyuruldu.”

Ma’rûz-ı abd-i dâ’î-i devlet-i aliyyeleridir ki, Kasaba-i Beşiktaş’a tâbi‘ Kuruçeşme karyesinde bundan akdem hâlik olan [Boğdan] voyvodası Eyşuh nâm voyvodanın sâhib-i arz-ı hâl eytâmları olup târîh-i i’lâmdan on dokuz sene mukaddem karye-i mezbûrede vâkı‘ Yorgaki nâm zimmîden eytâm-ı mezbûrun anası Romina Katrina nâm nasrâniyye iştirâ eylediği menzile hâlâ zuhûra iden Beğoğlu sâkinelerinden

Roksandra nâm nasrâniyye mahkeme-i Beşiktaş'a gelüp Rebî'ü'l-âhir târîh ile imzâ ve zeylinde şâhidleri yok bir beyâz kâğıda tahrîr olunmuş bir müzevver hüccet, menzil-i mezbûrun mâl ve mülkü olup eytâm-ı mezbûrun anasına ve babasına icâre ile virmiş (...?) (...?) vekâletiyle olmuş olup bu gûne tezvîre sâlike olup indinden bu fakîre elbette şu kâğıdı mührlü deyü ibrâm, bu fakîrin evvele ve âhire müzevver hüccete nazar eyleyüp mezbûre Roksandra eytâm-ı mezbûrun yedinden menzil-i mezbûru bu târîkle almak zu'muyla sû'-i kasd eylediği lede'sş-şer' zâhir ü bâhir olmağla mezbûre Roksandra mahfil-i kazâda cerh olunup vech-i meşrûh üzre vukûf-ı tâmm eylediğim üzre eytâm-ı mezbûr iltimâsıyla huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 19 Şa'bân sene 1137.

El-abdü'd-dâ'î el-fakîr Şeyhî Abdurrahîm

En-nâ'ib bi-Kasaba-i Beşiktaş.

440 [70b-1]

Akzâ-i kuzâtî'l-müslimîn, evlâ-i vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn, râfî'-i a'lâmü'sş-şer'iyye ve'd-dîn, vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în İstanbul ve Galata Kādıları zîdet fezâ'ilühümâ ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hâssa Mi'mârbaşı Mehmed zîde mecdühû tevki-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak [ma'lûm ola ki]: Galata'da vâkı' çivici esnâfi südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp mezbûr kadîmden İstanbul iksîrcilerine yamak olup vâkı' olan tekâliflerini ma'an edâ idüp dahl olunmak icâb itmez iken Tophâne'de vâkı' temürcüler tâ'ifesi zuhûra gelüp nizâm-ı kadîmlerine mugâyir tekâlifi bizimle ma'an virir deyü takdîrden hâlî olmadıklarını bildürüp men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve sâdır olan fermân-ı âlîme imtisâlen Galata'da mismâr kat' iden çivici tâ'ifeleri müteveffâ Mi'mâr-ı Hâssa Arnavud Mustafâ'nın zemân-ı mi'mârlığında bin yetmiş târîhinde İstanbul'da vâkı' iksîrciler tâ'ifesine yamak ta'yîn ve tahsîs olunup târîh-i mezkûrdan bu âna gelince vâkı' olan teklîf ve tekâliflerin İstanbul iksîrci neferâtıyla ma'an edâ eylediklerini müsinn ve ihtiyârları haber virüp ve Tiflis tarafına sefer-i hümâyûna fermân-ı âli, irsâli fermân olunan

dökmeci ve ve falyacı esnâfımız ile hâlâ kazgancılara yamak olunup sâ'ire (...) imdâd ü i'ânet iderlerken şimdi Tophâne kurbünde Çavuşbaşı'nda sâkin temürcü tâ'ifeleri nizâm-ı kadîme bize dahi i'ânet ider deyü mezkûrları rencîde eylediklerini cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr esnâf-ı merkûmîm haber virmelerüyle, ba'de'l-yevm dahi nizâm-ı kadîmleri merkûmların yamakları olan İstanbul iksîrcileri ile ma'an fermân-ı âlî üzre vâkı' teklîflerin hâllerine göre virilüp hilâf-ı kânûn-ı nizâm-ı kadîme mugâyir mezkûr temürcüler rencîde idilmemek üzre emr-i şerîfime iltimâs eylediklerin, *“sen ki Mi'mârbaşı mûmâ-ileyhsin, i'lâm eylediğün ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuştur. Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dahi tâ'ife-i mezkûra vâkı' olan teklîflerin İstanbul iksîrcileriyle ma'an edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı kânûn-ı nizâm-ı kadîme mugâyir mezkûr temürcülere rencîde vü remîde itdirmeyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.”* Tahrîren fî evâ'il-i Şevvâl sene seb'a ve selâsîn ve mi'ete ve elf.

441 [70b-2]

Mahrûsa-i Galata hâricinde mütemekkin Fransız ilçisi Markir Döbonnak ve França beğzâdelerinden Cozi ve Vebran ve Canbatista Fabro ve Kalaviye ve Tabîb Dermanco nâm müste'menler ile Fransız tercemânlarından beş nefer ma'lûmü'l-esâmî tercemânlar taraflarından ikrâr-ı câ'i'z-zikre vekîl-i müseccelleri Mihalaki veled-i Yorgi meclis-i şer' de, hâlâ âstâne-i sa'âdetde bi'l-fi'l Yeniçeri Ağası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim izzetlü Hasan Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr Alî Beşe b. Abdullâh ve südde-i seniyyede bi'l-fi'l Bûstâncıbaşı olan umdetü'l-havâss ve'l-mukarrebîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtin izzetlü Mustafâ Ağa tarafından kezâlik mübâşir ta'yîn olunan Mûsâ Hâsekî b. Abdulkerîm mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ağayân-ı müşârün-ileyhümâ hazerâtına hitâben sâdır olan yedi kıt'a fermân-ı âlişânda kadîmden ruhsat virilegeldiği üzre 1136 senesine mahsûben müvekkilûn-ı merkûmûndan ilçi-i mersûm Markiz Debonnak kendinin ve âdemlerinin keşâf-ı nefsleri için İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan beher müdresi onar vukıyye*

olmak üzre akçesiyle iştirâ eylediği yedi bin müdre ve merkûmûn Cozi ve Vebran ve Tabîb Dermanco'dan her birinin bin müdre ve merkûm Canbatista Fabro'nun üç bin müdre ve merkûm Kalaviye'nin beş yüz müdre hamrlarını Galata'da mahzenlerine nakl eylediklerinde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve Galata Voyvodası ve sâ'ir ehl-i örf taraflarından resm ve harc ve avâ'id ve rüsûm-ı sâ'ire talebiyle rencide vü ta'arruz itdirilmeye diyü mestûr ve mukayyed olmağın, müvekkilirim merkûmûn dahi ber-vech-i muharrer 1136 senesine mahsûben iştirâ eyledikleri cem'an on dokuz bin beş yüz müdre hamrlarını Galata'da vâkı' mahzenlerine nakl eylediklerinde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ taraflarından ve gayrıdan resm ve avâ'id ve rüsûm-ı sâ'ire talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz eylememişdir.” didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî 2 Şevvâl sene 137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, İbrâhîm Çelebi b. Muharrem, Yûsuf Beg b. Halîl Çelebi, Süleymân Efendi b. Osmâ Ahmed Efendi b. Süleymân

442 [71a-1]

“Galata Kādısı fazîletli efendi husûs-ı mezbûra mütevellî ta'yîn buyurulmak mercûdur.”

Ed-dâ'î Abdullâh ufiye anh.

“İşâretleri mûcibince Galata Kādısı fazîletli efendi şer'le ahvâlleri görüp i'lâm eylesün deyü buyuruldu.”

Semâhatli, inâyetli, fazîletlü sultânım tâle bekâuhû hazretlerinin Hakk sübhânehû ve te'âlâ vücûd-ı mükerrerem-i âlî-kadîrlerin ekdâr-ı kevden masûn ü mahfûz idüp sâye-i devletlerin derd-mendâni üzerinden dûr eyliye. Âmîn.

Arz-ı hâl-i kulları oldur ki Mahrûsa-i Galata dâhilinde Sultânâyezid mahallesinde sâkin Kodavrdi nâm zimmî mutasarrıf olduğu mülk menzili vâlidem mezbûre ile ve babam Macader nâm zimmî ile câriyyelerine semen-i ma'lûma bey' ve kabz-ı semen idüp bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' ashâb-ı agrâzdan ba'zı kimesneler arsası mukaddem müslimân menzili idi deyü müdâhaleden hâlî olmamağla merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki yedimde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye mûcibince Galata Kādısı fazîletli efendi, mezbûrların ta'addîlerin men' ü def' itmek bâbında işâret-i aliyyeleri ricâ olunur, bâkî emr sultânımıdır.

Bende Macader zimmî bende İvaz zimmî.

443 [71a-2]

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sâhib-i arz-ı hâl merkûm İvaz zimmî Galata'da vâkı' Sultânâyezid mahallesi ahâlîsinden İmâm Alî Efendi ve es-Seyyid Mehmed ve Hammâmî Alî ve el-Hâc Alî ve sâ'irleri mahzarlarında mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mühtedî İbrâhîm menzili ve iki taraftan Karakaş ve Aleksân nâm zimmîler menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzil arsasının mukaddemâ mâliki olan Çukadâr Halîl nâm kimesne civârında olanları ekseri kefer menzilleri olup mahalle-i mezbûre mescid-i şerîfinden ba'îd ve Ermenî kinisasına karîb olmağla arsa-i merkûme üzerine müslimân menzili binâ ve içinde müslimân sâkin olmak bir vechile mümkün olmamağın, merkûm Çukadâr Halîl dahi arsa-i merkûmeyi bana bey' ve tarafımdan vekâleten arsa-i merkûme üzerine mâlım ile benim için bir menzil binâ ve ihdâs idivirmekle hâlâ menzil-i merkûmda sâkin olmak eylediğimde eşhâs-ı mezbûre menzil-i merkûmun arsası mukaddemâ [müslimân] menzili arsası idi deyü yedimde olan fetvâ-yı şerîfe ve musahhah fermân-ı âlîye mugâyir beni menzil-i mezbûrda sâkin olmada men' iderler deyü da'vâ ve hâlâ mesned-nişîn-i sadr-ı fetvâ ve serîr-ârâ-yı fazl u takvâ olan Şeyhü'l-islâm, süllemü'l-meliki's-selâm hazretlerinin ünvan-ı şerîfleriyle mu'anvene takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ile bir kıt'a fermân-ı âlî isdâr idicek,

evvelâ fetvâ-yı şerîfeye nazar olundukda, “*müslimîn ve kefere muhteliten sâkin olan mahalle ahâlîsinden Zeyd müslim, mahalle-i merkūmede vâkı‘ mülk menzil arsasını Amr zimmîye bey‘ idüp Amr dahi arsada menzil binâ idüp süknâ murâd itdikde ba‘zı kimesneler ol menzilin arsası mukaddemâ müslim menzili arsası idi deyü Amr’ı men‘e kâdir olurlar mı? El-cevâb: olmazlar.*” deyü tasrîh olunup ve sâniyen fermân-ı âlîye nazar olundukda Galata’da Sultânâyezid mahallesinde Kal‘adibi’nde vâkı‘ İvaz zimmînin sâkin olduğu mahalde ba‘zı kimesneler merkūmu ta‘cîz için ihrâc murâd idüp lâkin menzil-i mezbûrda ehl-i İslâm sâkin olmak bir vechle mümkün olmayup civârında olanların ekseri zimmî menzilleri olmağla mesfûr İvaz derûnunda kemâ-kân sâkin olup ihrâcı için ta‘cîz ve rencîde itdirmeyüp âhara dahi sirâyet eylememek şartıyla mücerred merkūm İvaz hâne-i merkūmede ikâmet olunmasına mümâna‘at itdirilmeyüp bu âna dek bir tarikle ihrâc dahi olunmuş ise getürdüp iskân itdirdüp hilâf-ı fermân-ı âlî bî-vech ta‘addî itdirilmiye deyü buyurulup ve eşhâs-ı mezbûreden her biri dahi fetvâ-yı şerîfe ile mazmûn fermân-ı âlîyi ikrâr itmeğın bermûceb-i fetvâ-yı şerîfe ve fermân-ı âlî, merkūm İvaz’ın menzil-i merkūmda sâkin olmasına mümâna‘at itmemek üzre eşhâs-ı mezbûreye tenbîh olduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fermân men lehü’l-emrindir. Fî 22 Cemâziyel-âhir sene 137.

444 [71a-3]

El-emru hasbemâ (...?) nemmekahû el-fakîr ileyhi celle şânuhû, el-Hâc Mustafâ el-Kâdî bi-Medîne-i Galata. Ufiye anh.

Mahrûsa-i Galata’da Sultânâyezid mahallesinde sâkin işbu hâmilü’r-rakîm Balıkçı İvaz veled-i Kirkor nâm Ermenî mahfil-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde, mahalle-i merkūme ahâlîsinden İmâm Alî Efendi b. İbrâhîm ve es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Mehmed ve Hammâmî Alî Ağa b. Mustafâ ve el-Hâc Alî b. Süleymân ve el-Hâc Osmân b. Alî ve el-Hâc İbrâhîm b. Halîl ve el-Hâc Ömer b. Mehmed ve İbrâhîm Çelebi b. Mehmed ve Süleymân Çelebi b. Ahmed ve Mehmed Çelebi b. Ahmed ve Süleymân Çelebi b. Mustafâ ve Hüseyin Çelebi b. el-Hâc Ömer ve Ömer

Beg b. Abdullâh nâm kimesneler ve sâ'irleri mahzarlarında üzerlerine tasvîr-i müdde'â idüp, "mahalle-i merkūmede vâkı' bir taraftan Mühtedî İbrâhîm menzili ve iki taraftan Karakaş ve Aleksan nâm zimmîler menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzil arsasının mukaddemâ mâliki olan Çukadâr Halîl nâm kimesne civârında olanların ekseri kefere menzilleri olup ve mahalle-i merkūme mescid-i şerîfiden ba'îd ve Ermenî kinisasına karîb olmağla arsa-i merkūme üzerine müslimân menzili binâ ve içinde müslim sâkin olmak bir vechile mümkün olmamağın, merkūm Çukadâr Halîl dahi arsa-i merkūmeyi bana bey' ve tarafımdan vekâleten arsa-i merkūme üzerine mâlim ile benim için bir menzil binâ idivirmekle hâlâ ben menzil-i merkūmede sâkin olmak murâd eylediğimde eşhâs-ı mezbûre menzil-i mezbûrun arsası mukaddemâ müslim menzili arsası deyü yedimde olan fetvâ-yı şerîfe ve musahhah fermân-ı âlîye mugâyir beni menzil-i mezbûrda sâkin olmadan men' iderler." deyü da'vâ ve hâlâ mesned-nişîn-i sadr-ı fetvâ ve serîr-ârâ-yı dîvân-ı fazl u takvâ olan Şeyhü'l-İslâm süllemü'l-meliki's-selâm hazretlerinin ünvân-ı şerîfleriyle mu'anvene takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ile bir kıt'a musahhah fermân-ı âlî ısdâr idicek, evvelâ fetvâ-yı şerîfe nazar olundukda, "müslimîn ve kefere muhteliten sâkin olan mahalle ahâlîsinden Zeyd müslim, mahalle-i merkūmede vâkı' mülk menzil arsasını Amr zimmîye bey' idüp Amr dahi arsada menzil binâ idüp süknâ murâd itdikde ba'zı kimesneler ol menzilin arsası mukaddemâ müslim menzili arsası idi deyü Amr'ı men'e kâdir olurlar mı? El-cevâb: olmazlar." deyü tasrîh olunup ve sâniyen fermân-ı âlîye nazar olundukda Galata'da Sultânâyezid mahallesinde Kal'adibi'nde vâkı' İvaz zimmînin sâkin olduğu mahallde ba'zı kimesneler merkūmu ta'cîz için ihrâc murâd idüp lâkin menzil [-i mezbûrda] ehl-i İslâm sâkin olmak bir vechle mümkün olmayup civârında olanların ekseri zimmî menzilleri olmağla merkūm İvaz derûnunda kemâ-kân sâkin olup ihrâc için ta'cîz ve rencîde itdirmeyüp âhara dahi sirâyet eylememek şartıyla, mücerred merkūm İvaz hâne-i merkūmede ikâmet olunmasına mümâna'at itdirilmeyüp bu âna dek bir tarîkle ihrâc dahi olunmuş ise getürdüp iskân itdirdüp hilâf-ı fermân-ı âlî bî-vech ta'addî itdirilmiye deyü buyurulup ve eşhâs-ı mezbûreden her biri dahi fetvâ-yı şerîfe ile mazmûn fermân-ı âlîyi ikrâr ve i'tirâf itmeğın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ve fermân-ı âlî merkūm İvaz'ın menzil-i merkūmda sâkin olmasına mümâna'at itmemek

üzre eşhâs-ı mezbûreye tenbîh birle, mâ vaka‘a bi‘l-ibtigâ ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘-s-sânî ve‘l-işrîn min Cumâde‘l-âhire li-sene 1137.

Şuhûdü‘l-Hâl

Mustafâ Efendi b. Receb, Süleymân Efendi b. Osmân, Mehmed Efendi b. Alî, Burusalı Mehmed.

445 [71a-4]

İftihârü‘l-ümerâ ve‘l-ekâbir, müstecmi‘-i cem‘ü‘l-me‘âlî ve‘l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti‘l-meliki‘l-kâdir dergâh-ı mu‘allâm Yeniçeri Ağası [boşluk] Ağa dâme ulüvvühû ve kıdvetü‘l-emâcid ve‘l-ekârim, câmi‘ü‘l-mehâmid ve‘l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti‘l-meliki‘d-dâ‘im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû tevkî-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki: França pâdişâhının âstâne-i sa‘âdetde mukîm olan ilçisi kıdvetü‘l-ümerâi‘l-milleti‘l-Mesîhiyye Markiz Debonnak hutimet avâkıbuhû bi‘l-hayr, sütte-i sa‘âdetime arz-ı hâl gönderüp França beğzâdeliğine nisbeti olan Bero nâm tercemânın oğulları İstefan ve Möboro‘nun ve sâ‘ir müte‘allikât-ı a‘yânının kefâf-ı nefsleriçün sende iki bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle işbu bin yüz otuz altı senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul‘a karîb iskele ve yalılardan akçeleriyle iştirâ eyledikleri iki bin müdre hamrın Galata‘da hânelerine nakline mümâna‘at olunmayup zâbitlerden ve âhardan harc ve avâ‘id nâmıyla akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve Dîvân-ı hümâyûn‘umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerîfim virilegeldüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilegelen emr-i şerîf mûcibince nakline mümâna‘at olunmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur. “*Vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü‘l-kadrim [mûcibince] amel dahi vech-i meşrûh üzre sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul‘a karîb iskele ve yalılardan akçeleriyle iştirâ eyledikleri iki bin müdre hamrın Galata‘da hânelerine nakline kimesneyi mümâna‘at itdirmeyüp ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba‘d gümrük ve bâc ve harc ve avâ‘id nâmıyla ve sâ‘ir*

bahâne ile akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı mu‘ayyeneden ziyâde ve senede iki def‘a alınmak ihtimâli olmıya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.” Tahrîren fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

446 [71b-1]

İftihârü’l-ümerâ ve’l-ekâbir, müstecmi‘-i cem‘ü’l-me‘âlî ve’l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-kâdir dergâh-ı mu‘allâm Yeniçeri Ağası olan Ağa dâme izzihû ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-ekârim, câmi‘ü’l-mehâmid ve’l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’d-dâ‘im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû tevkî-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki: Kıdvet-i a‘yânü’l-milleti’l-Mesîhiyye Roma imperatoru tarafından âstâne-i sa‘âdetimde mukîm kapu kethüdâsı Dedirinfе hutimet avâkıbuhû bi’l-hayr, sütte-i sa‘âdetime arz-ı hâl idüp senede yedi bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle 1135 senesinde dahi beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul’a karîb iskele ve yalılardan ve adalardan bir def‘a akçesiyle iştirâ eyledüğü yedi bin müdre hamrın hânesine nakline mümâna‘at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba‘d gümrük ve bâc ve avâ‘id ve harc nâmıyla akçe mutâlebesiyle ve sâ‘ir bahâne ile dahl ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda 1134 senesinde vech-i meşrûh emr-i şerîfim virildüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilen emr-i şerîfim mûcibince minvâl-i meşrûh üzere bir def‘a nakline mümâna‘at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki: “*Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mûcibince amel idüp dahi vech-i meşrûh üzere sene-i mezbûrede beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul’a karîb iskele ve yalı ve adalardan akçesiyle iştirâ eyledüğü yedi bin müdre hamrın Galata’da vâkı‘ hânesine nakline mümâna‘at olunmayup ve Galata voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba‘d gümrük ve bâc ve avâ‘id ve harc nâmıyla akçe mutâlebesiyle ve sâ‘ir bahâne ile bir ferd rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyid olasız ki mikdâr-ı*

mu'ayyeneden ziyâde ve mükerrer alınmak ihtimâlî olmya. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasyz." Tahrîren fî evâhir-i Saferü'l-hayr sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

447 [71b-2]

İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir, müstecmi'-i cemî'ü'l-me'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçeri Ağası olan Ağa dâme izzihû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Hâssa Bûstâncıbaşı dâme mecdühû tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: Kıdvet-i a'yânü'l-milleti'l-Mesîhiyye Roma imperatoru tarafından âstâne-i sa'âdetimde mukîm kapu kethüdâsı Dedirinfе hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr, südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderüp mûmâ-ileyh senede bir def'a yedi bin müdre hamra emr-i şerîf virilegelmekle bin yüz otuz altı senesine mahsûb olmak üzere beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb yalı ve iskele ve adalardan bir def'a akçesiyle iştirâ eyledüğü yedi bim müdre hamrın Galata'da hânesine nakline mûmâna'at olunmayup ve Galata Voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba'd gümrük ve bâc ve avâ'id ve harc nâmiyla ve sâ'ir bahâne ile akçe mutâlebesiyle dahl ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın, Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere bin yüz otuz beş senesiçün emr-i şerîfim virilegeldiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilen emr-i şerîfim mûcibince minvâl-i meşrûh üzere bir def'a nakline mûmâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki: *"Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mûcibince amel idüp dahi vech-i meşrûh üzere kapu kethüdâsı mûmâ-ileyh sene-i mezbûra mahsûb beher müdresi onar vukıyye olmak üzere İstanbul'a karîb iskele ve yalı ve adalardan bir def'a akçesiyle iştirâ eyledüğü yedi bin müdre hamrın hânesine nakline mûmâna'at olunmayup ve Galata voyvodası ve ümenâ ve zâbitler tarafından min-ba'd gümrük ve bâc ve avâ'id ve harc nâmiyla ve sâ'ir bahâne ile akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde itdirmiyesiz ammâ mukayyed olasız ki bir takrîb ile mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde ve mükerrer nakl olunmak ihtimâlî olmya.*

Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız." Tahrîren fî evâhir-i Safer-'lhayr sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

448 [71b-3]

Nemçe çasarının âstâne-i sa'âdetde mukîm kapu kethüdâsı olup Mahrûsa-i Galata hâricinde Dört yolağzı kurbünde mütemekkin Dedirinfe tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre sâbitü'l-vekâle vekîli olan tercemân Corci veled-i Fransezko meclis-i şer' de, hâlâ âstâne-i sa'âdetde bi'l-fi'l yeniçeri ağası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim izzetlü Hasan Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikre mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr Mehmed Beşe b. Abdullâh ve südde-i seniyyede Bûstâncıbaşı olan iftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn İbrâhîm Ağa tarafından kezâlik husûs-ı âti'z-zikre mübâşir ta'yîn olunan Mehmed Hâsekî b. Abdullâh mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, "*ağayân-ı müşârün-ileyhümâya hitâben sâdir olan işbu iki kit'a fermân-ı şerîf-i âlîşân nâtik olduğu üzre müvekkilem merkûm Dedirinfe ve âdemlerinin kefâf-ı nefsleriçün 1135 senesine ve 1136 senesine mahsûb olup beher müdresi onar vukıyye olmak üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalı ve adalardan akçesiyle iştirâ ve menziline nakline ruhsat virilen yedişer bin müdreden cem'an on dört bin müdre hamrı müvekkilem merkûm Dedirinfe bermûcib-i fermân-ı âlîşân def'a-i vâhidede Galata'da vâkı' menziline nakl ü îsâl eyledikte ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve sâ'ir ümenâ ve ehl-i urûf taraflarından harc ve avâ'id ve resm ve tekâlif-i sâ'ire talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz eylememişdir.*" didikde gibbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

İbrâhîm b. Muharrem, Halîl b. Mustafâ, Mustafâ b. Ahmed, İbrâhîm b. Mustafâ, Mehmed b. Ahmed, Mustafâ b. Receb.

449[72a-1]

Akzâ-i kuzâti'l-müslimîn, evlâ-i vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn, vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în İstanbul Kādısı zîde fezâ'ilehû tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: França pâdişâhının âstâne-i sa'âdetimde mukîm olan ilçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Mesîhiyye Berikonte Danderavil hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime arz-ı hâl gönderip França tâcirleri memâlik-i mahrûsama getürdükleri emti'alarının ahdnâme-i hümâyûn mûcibince yüzde üç gümrüklerin virip ve sefineleri dahi üç yüz akçe selâmetlik resmin edâda kusurları olmayup hilâf-ı ahdnâme-i hümâyûn ziyâde nesne mutâlebesiyle rencîde olunmak îcâb itmez iken hâlâ França tâcirlerinin Edirne etrâfında akçeleriyle iştirâ idüp arabalar ile Tekfûrdağı'na ve andan dahi kayıklar ile İstanbul'a getürüp sefinelere vaz' ve França'ya irsâl murâd itdikleri cild-i câmûs ve bakarlarından kadîmden resm alınmayup ve resm mutâlebesiyle müdâhale ve rencîde olunmamak mukaddemâ emri şerîfimle men' ü def' olunmuşiken hâlâ İstanbul tuz emîni olan [boşluk] nâm kimesne beher cildden ikişer akçe resm mutâlebesiyle França tâcirlerinin cildlerin alıkoyup hilâf-ı ahdnâme-i hümâyûn ve mugâyir-i emri şerîf ta'addiyyâtından hâlî olmadığın bildirüp emîn-i mezbûrun Françalunun cild-i gâvlarından resm mutâlebesiyle vâkı' olan ta'addîsini men'-i ekîd ile men' ü def' olunmak bâbında emri şerîfim ricâ ve Dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda França tüccârı getürdükleri ve alup götürdükleri emti'alarından yüzde üç gümrük virüp ziyâde taleb olunmıya ve hâdis olduğu kassâbiyye ve reft ve bâc ve yasak kulu ve üç yüz akçeden ziyâde selâmetlik resmi taleb olunmıya deyü mestûr ve İstanbul memlehası emîninin şart-ı iltizâmı mahallinde dahi İstanbul'a etrâf u eknâfdan gelen tuzlu cild-i gâvın her birinden tuzlariçün birer akçe resm-i mîrî alınmayup veyâhûd tuzları silkinüp bir vechle i'nâd ve muhâlefet itdirilmemek üzere mukayyid olup bu sûretde França tüccârının kadîmden resm alınmıyan metâ'larından ol vechile rencîde olanları ahdnâme-i hümâyûna mugâyir olmağla ahdnâme-i hümâyûna mugâyir ta'cîz itdirilmeyüp ve alıkonulan cild-i câmûsları girü redd olunmak içün Bâkî Başdefterdâr i'lâmı mûcibince emri şerîfim sâdır olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın, mukaddemâ sâdır olan emri şerîfime mugâyir ta'addîsi

men‘ü def‘olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki: *“Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü’l-kadrim mûcibince amel dahi vech-i meşrûh üzre hilâf-ı ahdnâme-i hümâyûn ve mugâyir-i emr-i şerîf França tüccârlarının cild-i câmûslarından resm mutâlebesiyle tuz emîn-i mezkûru ta‘addî ve rencide itdirmeyüp men‘-i ekîd ile men‘ ü def‘ eyleyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın.”* Tahrîren fî evâ’il-i şehri Ramazânü’l-mübârek sene 137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

450 [72a-2]

Sah.

Galata kâdısı fazîletlü efendi,

Ba‘zı kimesne bey‘ ü şirâ ve istidâne vü istikrâz tarîkiyle üzerlerine edâsı lâzım edâda ta‘allül ve ta‘annüd idüp izn-i şer‘le vaz‘-ı zindân ve habs ve taziyik olundukda, mücerred kendülerin tahlîs maksadıyla hîleye sülûk ve iki nefer mechûlü’l-adâle şâhid ikâmeti ile iflâsını isbât ve yedlerine taraf-ı şer‘iden i‘lâm veyâhûd hüccet alup bu vesîle ile ibtâl-ı hukûk itmek Yahûd ve Nasârâ ve sarrâf tâ‘ifesinin âdet-i müstemirreleri olmağla nice mütemevvil tüccârın fi’l-hakîka iflâsına sebep oldukları şüyû‘undan gayrı bu husûsda kemâl tecessüs ve ihtimâm elzem ve beyyine ise evlâ ve ercah ve hukûk-ı adâvet ibtâl ü izâ‘atından sıyânet için iflâs şehâdetinde fukahâ-i i‘zâm ve ulemâ-i kirâmın yazdıkları vech-i vecîh üzre şurûtuna dikkat ve ihtiyât ve zemâne göre şuhûda adem-i i‘timâddan nâşî iflâs beyyinesi ancak huzûrumuzda şer‘le istimâ‘ ve ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiyye, hâkim-i şer‘in hükmü oldukdan sonra mûcibini fermân-ı âlî sâdır oldukca da‘vâsının istimâ‘ı ve i‘lâm ve hücceti virilmeğın tevakkuf ve huzûrumuza havâle olunup bu mâddede zîr-i hükûmetin zikr olunan mahkemede nüvvâb efendileri men‘ ve vech-i meşrûh üzre olmasını dahi i‘lâm ve i‘lân eyliyesiz deyü. Fî 12 Şevvâl sene 137.

451 [72b-1]

Mahrûsa-i Galata hâricinde Dört yolağzı kurbünde sâkin Franca beğzâdelerine nisbeti olan Böro nâm tercemânın oğulları İstefan ve Cozi nâm müste'menler taraflarından ikrâr-ı câ'i'z-zikre sâbitü'l-vekâle vekîlleri tercemân Franko veled-i Fortini mahfil-i şer' de, hâlâ âstâne-i sa'âdetde bi'l-fi'l Yeniçeri Ağası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim, izzetlü Hasan Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr Mehmed Beşe b. Abdullâh ve südde-i seniyyede bi'l-fi'l Bûstâncıbaşı olan kıdvetü'l-havâss ve'l-mukarrebîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtin izzetlü İbrâhîm Ağa tarafından kezâlik mübâşir ta'yîn olunan Mustafâ Hâsekî b. Mehmed mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp, *“ağayân-ı müşârün-ileyhümâ hazerâtına hitâben işbu bir kıt'a fermân-ı âlişânda müvekkilân-ı merkûmân İstefan ve Cozi kendilerin ve müte'allikâtlarının kefâf-ı nefsleriçün mu'tâd üzre İstanbul'a karîb iskele ve yalılardan bin yüz otuz altı senesine mahsûben akçeleriyle iştirâ eyledikleri beher müdresi onar vukıyye olmak üzre iki bin müdre hamrların bu tarafda mahzenlerine nakl eylediklerinde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve sâ'ir ümenâ ve ehl-i örf taraflarından harc ve resm ve avâ'id ve tekâlif-i sâ'ire talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz eylemiye deyü mestûr ve mukayyed olmağın, müvekkillerim merkûmân İstefan ve Cozi dahi ber-mûcib-i fermân-ı âli sene-i merkûmeye mahsûben iştirâ eyledikleri iki bin müdre hamrlarını bu tarafda mahzenlerine nakl ve vaz' eylediklerinde ağayân-ı müşârün-ileyhümâ ve sâ'ir ümenâ ve ehl-i örf taraflarından harc ve resm ve avâ'id ve tekâlif-i sâ'ire talebiyle bir ferd dahl u ta'arruz eylememişdir.”* didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâkı' bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Recebi'l-ferd li-sene 1137.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Efendi b. Süleymân, Süleymân Efendi b. Osmân, Serbölük İbrâhîm Çelebi, Serbölük Halîl Çelebi, İbrâhîm b. Mustafâ, Alî b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed.

452 [72b-2]

Sah.

İzzetlü Bûstânîbaşı Ağa,

Bu sene-i mübâreke de şiddet-i şitâdan nâşî koyun ve kuzu ve envâ'ı kırılıp cinsi mertebesi kalmayup inşâllâhü te'âlâ rûz-ı hızırda izn-i âmm oldukda dahi ibâdullâh bulmakda ruhsat bulmayup ale'l-husûs küffârın bed-nâmî eyyâmı irişmekle ziyâde bahâ ile kuzu alacakları zâhir olmağla imdi İstanbul hâricinde Eyyûb ve Üsküdâr ve Galata ve boğaza varınca kasabâtda ve Kādıkaryesi nâm mahallde âdemler ta'yîn idüp yedinde fermân-ı âlî olmıyanlar her kimler ise kat'â bir re's kuzu fûrûht itdirilmeyüp tenbîh-i ekîd eyliyesiz. Hilâf-ı fermân-ı âlî bir kimesnede kuzu bulunursa hakkından gelineceği tefhîm ve ahz ü i'lâm bi'n-nefs bu husûsa takayyüd-i tâmm eyliyesiz deyü buyuruldu.

Vasala ketebehû Fî 21 Receb.

453 [72b-3]

Sah.

İstanbul ve Galata ve Üsküdâr ve Hâsırlar kâdıları fazîletlü efendiler, İstanbul'da ve havâlîsinde vâkı' etmekci ve çörekci furunlarına çerâlık odunlar vaz' olunup gereği gibi muhâfazasına ihtimâm olunmamağla iyâzü bi'llâhi te'âlâ harîka bâ'is olmağla fîmâ-ba'd zikr olunan furunlara çerâlık vaz' olunmayup hıfz u hırâseti ile takayyüd olunmak ehemmm ve elzem olduğunda tâ'ife-i mezbûre kethüdâların ve ustaların getürdüp çerâlık odun vaz' itdirilmemek üzere tenbîh-i ekîd irsâl eyliyesiz. Şöyle bundan sonra mütenebbih olmayanların eşyâsı mîrî için girift olunup kendüler dahi küreğe vaz' oluncakların tefhîm ü i'lâm ve âteşlerinin hıfz u hırâsetinde ziyâde takayyüd ve ihtimâm eyliyeler deyü tenbîh ve i'lân eyliyesiz deyü buyuruldu. Fî'l-yevm 20 Cumâde'l-âhire sene 137.

455 [73a-1]

“Şer‘le görüle deyü buyuruldu.”

Devletlü ve merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu kulunuzdan verâset iddi‘â iden Fındıklı sâkinlerinden Abdullâh nâm kimesne sekiz aydır sefînem bağladı ba‘dehû derecede müsâvîyim deyü iddi‘â mücerred müteveffâ mîrâsında alâkası olmadığına yedimde mu‘temed i‘lâm var iken hâlâ bu bunda iki yüz mikdârı (...?) tevâtüren vâris-i kulunuz olup mezbûrun verâsetde alâkası olmadığını babaları (...?) olup ve hâlâ akçe ile üç nefer yalan şâhidi peydâ idüp derecede müsâvîyim deyü istimâ‘ itdirdüp li‘llâhi ve li-Resûlihî pâdişâh başiçün olsun fazîletlü sadr-ı Rûm efendi hazretleri kulunuzun tevâtüren şâhidleri istimâ‘ itdürdüp efendim Allâh aşkına olsun merhamet olunup tevâtüren şâhidlerimi istimâ‘ eylemesiçün fermân-ı âlişânınız niyâz olunur, bâkî fermân.

Bende Süleymân.

456 [73a-2]

Sah.

“İ‘lâmı mûcibince amel oluna deyü buyuruldu.”

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki,

Arz-ı hâl iden Süleymân derûn-ı arz-ı hâlde mestûrû‘l-ism Abdullâh’dan mezbûr Abdullâh bundan akdem vefât iden Osmân’ın babası Abdulahad ile benim babam Durmuş’un babası Hüseyin li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Debbâğ Ömer ve dedeleri ismi Abdulhamîd, anaları ismi Fâtıma maskat-i re’sleri Gönbâzârı kazâsında Güzpınarı karyesidir, usûbet(?) cihetinden verâseti bana münhasıradır deyü müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vaz‘-ı yedine binâ’en da‘vâ eyledikde ben

dahi müteveffâ-yı mezbûr Osmân'ın babası Abdulhamîd olup mezbûr Abdulhamîd ile benim babam Kerîm li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Debbâğ Ramazân dedeleri ismi Abdullâh anaları ismi Hadîce ve maskat-i re'sleri zikr olunan karyedir usûbet cihetinden verâseti bana münhasıradır benden gayrı vârisi ve terekesine âhar müstahikk yokdur deyü müdde'î-i mezbûrdan ber-vech-i mukaddem verâseti da'vâ ve vech-i mübîn üzre müdde'âsı Mehmed b. Şa'bân ve Alî Çelebi b. el-Hâc Receb şehâdetleriyle ba'de'l-isbât şâhideyn-i mezbûreyn ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle mezbûr Süleymân'ın müteveffâ-yı mezbûr Osmân'a merkûm Abdullâh'dan ber-vech-i mukaddem verâsetine hükm olunup mezbûr Abdullâh bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 22 min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene 1137.

457 [73a-3]

Sah.

“Mûcibince kânûn üzre hükm oluna.”

Devletlü, inâyetlü, merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Yeniköy ve İstinye re'âyâ fukarâları olup yerliden nâ'ib olmak memnû' iken İstinyeli es-Seyyid Mahmûd Efendi üç dört def'a Yeniköy nâ'ibi olup re'âyâ fukarâsına zulm ve cevri olmağla Galata kâdısına varup her kimi nâ'ib idersen eyle anı eyleme deyü teşekkî eylediğimizde, mezbûr es-Seyyid Mahmûd intikâm almak sevdisıyla yine niyâbeti alup her gördüğü kimesnelere ben niyâbeti intikâm için aldım deyü mezbûrdan gâyet havfımız olmağla arz-ı hâl olunup fermân-ı âlî ile azl olunmuşiken yine niyâbeti alurum ve cümlenizden intikâm alurum deyü bâ'is-i ihtilâl olup eğer nâ'ib olmak lâzım gelür ise cümle perâkende vü perîşân olmak nümâyân olmağın merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki min-ba'd mezkûr nâ'ib olmayup üzerimizden zulmü men' ü def' olunmak bâbında hükm-i şerîfleri ricâ olunur.

Bendegân re'âyâ-yı Yeniköy ve İstinye.

458 [73a-4]

İzzetlü Çavuşbaşı Ağa,

İyâzü bi'llâhi te'âlâ ihrâk vukû'unda ba'zı eşhâs ibâd-ullâhın emvâl ü eşyâsını nehb ü gâret itmeleriyle bu makûleler ahz olundukda aldıkları ashâbına redd olundukdan sonra siyâseten katl olunurlar deyü fetvâ-yı şerîfe virilmekle fîmâ-ba'd bu misüllü yağmacılar ahz olunacak olurlar ise bilâ-emân katl ile cezâları tertîb olunacağını cümleye i'lân ü işâ'a için bezzâzistân önlerinde ve çârşû içinde ve sâ'ir müctemi'-i nâs olan mahallerde münâdîler nidâ itirdesiz deyü buyuruldu.

Vasl () Fî 21 Şevvâl sene 137.

459 [73b-1]

Akzâ-i kuzâti'l-müslimîn, evlâ-i vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn, vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ İstanbul kâdisı zîde fezâ'ilehû ve iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekârim, müstecmi'-i câmi'ü'l-me'âlî ve'l-mefâhir, el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-kâdir dergâh-ı mu'allâm Yeniçeri Ağası dâme ulüvvühû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hâssa Mi'mârbaşı zîde kadruhû tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki: Mahmiyye-i Kostantiniyye himâha'llâhü te'âlâ ani'l-âfât ve'l-beliyyede vâki' mecmû' hân ve dükkân ashâbı olanlar kârgîr binâ eyledikleri hâlde ilâ mâşâllâhü te'âlâ müstakırr ve ber-devâm olduğundan gayrı iyâzü bi'llâhi te'âlâ harîk vukû'unda dahi her biri sedd-i sedîd(?) olup itfâsına vesîle-i azîme ve ahşâbdan olduğu sûretde âteşe hâ'il olmayup ibâd-ullâhın hân mân-sûz-ı fenâ olmasına âlet-i cesîme olacağı müşâhade olunmağla fîmâba'd bu makûleler müceddeden binâ olunmak lâzım geldiğinde ahşâbdan yapılmayup kârgîr binâ olması ümmet-i Muhammed ve sâ'ir ibâd-ullâha enfa' bir hâlet olduğu bedîhiyyâtda olmağın imdi gerek mukaddem muhterik olan mahallerde ve gerek bu def'a vukû' bulan harîklerde muhterik veyâhûd hâlâ ve fîmâ-ba'd yüzü tecdîdi irâde olunan hâne ve dekâkîn ve mehâzîn ve bekâr odaları hâsılı bâlâda tahrîr olduğu vech üzre menâzilden mâ'adâ her ne olursa olsun ashâbı binâ eylemek murâd eylediklerinde ahşâb binâ eylemeyüp

bi'l-cümle kârgîr inşâ eylemek üzere ashâbla tüccârın bennâ tâ'ifesinden tenbîhi lâzım gelenlere tenbîh ve te'kîd ve mütenebbih olmayup fermân-ı hümayûnuma mugâyir hareketle ahşâbdan binâyâ mübâşeret ider olursa men' ü def' ve muhkem haklarından gelinmek için ahz ve binâsına şürû' iden tüccâr kalfaları ve kârhânegileri dahi ibretü's-sâ'irîn cümle küreğe vaz' olunmak üzere i'lâm olunup ve bu fermân-ı hümayûnumun mazmûn-ı münîfi dâ'imâ mer'î dutulup düstûrül-amel ve fîmâ-ba'd bu nizâmın hilâfına ruhsat ve müsâ'ade gösterilmemek üzere İstanbul kazâsı mahkemelerinde birer sûreti sicillâta kayd ve Galata ve Hâsşlar ve Üsküdâr mahkemelerinde dahi sicillâta sebt olunmak için birer sûret virilüp ale'd-devâm mazmûnân-ı şerîfimin mürâ'âtında dikkat ve ihtimâm eyleyüp ser-mû hilâfına rızâ vü cevâz gösterilmemek be-gâyet ittikâ ve ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur, buyurdum ki: *"Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyle âmil olup hilâfından ittikâ eyliyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız."* Tahriren fi evâhir-i Şa'bânü'l-mu'azzam li-sene 1137.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa.

460 [73b-2]

Sah.

"Fîmâ-ba'd İstanbul'da ve havâlîsinde gelmeyüp, gelürse ahz ve cezâsı tertîb olunmak şartıyla diyâr-ı âharda meks ve gavgâ eylememek üzere yarar kefiller alınıp itlâkiçün i'lâm olunmak buyuruldu."

Devletlü ve sa'âdetlü ve inâyetlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu fakîre ihtiyâr câriyyenizin oğlum es-Seyyid Mustafâ'nın kimesneye ta'addîsi yoğiken Azak kal'asına cebehâne götüren sefinenin yeniçerileri birbiriyle gavgâ idüp oğlumun cürmü yoğiken cebehâne çorbacısı oğlumu ahz ve efendime gönderdikde

devletlü efendimin vaz'-ı kürek olmağla fermânları olup bi'llâh ve'-r-Resûlullâh oğlumun yarar kefilleri olup kürekden âzâd ve ıtlâk buyurmaları ricâ olunur.

Fâtıma Hâtûn

461 [73b-3]

“Bu vechle habs olunması derkenâr.”

15 Muharrem sene 1136.

Mezbûr es-Seyyid Mustafâ Kavak'da cebehâne tahmîl olunan sefîneyi basup envâ'-i kabâhat itmekle cebehâne üzerine ta'yîn olunan Çorbacı ahz ve kâ'immakâma i'lâm mezbûr ümerâ-i deryâdan Halîl Beg'in sefînesine vaz' olunmak üzere fermân-ı âlî sâdır olduğu.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîleri üzere mücrim-i mezbûr es-Seyyid Mustafâ ba'de'l-yevm diyâr-ı âharda meks ü ikâmet eyleyüp İstanbul ve havâlîsine gelmeyüp eğer bir tarîk ile gelürse ahz ve cezâsı tertîb olunmak üzere mezbûrun nefsine ve lede'l-hâce meclis-i şer'e ihzârına kalkancı tâ'ifesinin mu'temedlerinden Galata'da Okçumûsâ mahallesinde sâkin İsmâ'îl Beşe b. Mehmed ve Azeppakusu'nda sâkin es-Seyyid Ahmed b. Mehmed nâm kimesneler kefiller olup kefilân-ı mezbûrân İsmâ'îl Beşe ve es-Seyyid Ahmed'e dahi kalkancılar kethüdâsı el-Hâc Mehmed b. Alî ile müsinn ve ihtiyâr ustalarından Usta Mustafâ b. Osmân ve Usta Hasan b. Velî ve Usta Mehmed b. (...) ve Usta İbrâhîm b. Abdullâh ve Usta Mustafâ b. Hasan nâm kimesneler kefiller olduğu Galata'da müstahber-i şer'î olmağın, vekîlân-ı merkûme mücrim-i mezbûr es-Seyyid Mustafâ'nın kürekden ıtlâkını (...) eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Emr men lehü'l-emrindir. Fî 16 Ramazân sene 1137.

BİBLİYOGRAFYA

ARTAN, Tülay (Ed.), **18.Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1998

ATAR, Fahrettin, “Muhâle‘a”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 30**, İstanbul 2005

BARDAKOĞLU, Ali, “Bey‘”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 6**, İstanbul 1992

BATUR, Afife, “Galata and Pera 1 A Short History, Urban Development Architecture and Today”, **The Bulletin of the İstanbul Technical University**, Volume 55, Number 1, s.1-10

BAYINDIR, Abdülaziz, “Bey bi'l-Vefâ”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 6**, İstanbul 1992

BİLECİK, Gülberk, “Fetihten Sonra İstanbul'da Ticaret Yapılarının Gelişimi”, **Türkler 10**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s.764-771

CERASİ, Maurice M., “18.Yüzyıl Osmanlı Kenti”, çev. Kemal Atakay, **Cogito**, sayı:19, yıl:1999, s. 201-215

ÇÖL, Nilgün, “XVI.Yüzyıla Kadar Galata'da Kentsel Dokuyu Etkileyen Faktörler”, **Turkish Studies**, Volume 4/3, Spring 2009, s. 681-695

DAVIS, Fanny, **Osmanlı Hanımı**, çev. Bahar Tırnakçı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2006

DEMİRKENT, Işın, “1082-1302 Yılları Arasında Bizans-Venedik İlişkilerine Kısa Bir Bakış”, **İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi**, sayı 36, İstanbul 2000, s. 137-153

DÖKMECİ, V.-ÇIRACI, H. , **Tarihsel Gelişim Sürecinde Beyoğlu**, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul 1990

ELDEM, E.-GOFFMAN, D. vd., **Doğu ile Batı Arasında Osmanlı Kenti**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2000

EYİCE, Semavi, “Galata’da Türk Eserleri”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, İstanbul , s. 307-313

-----, “Galata Kulesi”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, İstanbul 1996, s. 313-316

FAROQHI, Suraiya, **Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam Ortaçağdan Yirminci Yüzyıla**, çev. Elif Kılıç, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2002

-----, **Osmanlı Dünyasında Üretmek, Pazarlamak, Yaşamak** çev. Gül Çağalı Güven-Özgür TÜRESAY, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003

GENÇ, Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğunda Toplum ve Ekonomi**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2005

HEYD, W., **Yakın-Doğu Ticaret Tarihi**, çev. E.Z. Karal, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2000

İNALCIK, Halil, **Essays in Ottoman History**, Eren Yay. , İstanbul 1998

-----, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ 1300-1600**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2004

-----, **Doğu Batı Makaleler II**, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2008

İPŞİRLİ, Mehmet, “Galata Sarayı”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, İstanbul 1996, s. 322-323

JORGA, Nicolae, **Osmanlı İmparatorluğu Tarihi 2**, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2009

KAYA, Ali, “17.Yüzyıl Bursa Şer’iye Sicillerinin İslam Aile Hukuku Açısından Tahlili”, **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, cilt: 17, sayı:1, Bursa 2008, s.81-107

KAYA, Süleyman, **XVIII.Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Nazari ve Tatbiki Olarak Karz İşlemleri**, yayınlanmamış doktora tezi, MÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007

MANTRAN, Robert, **17.Yüzyılın İkinci Yarısında İstanbul**, çev. M. A. Kılıçbay-E.Özcan, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1990

MAYDAER, Saadet, “Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer’iyye Sicillerine Göre)”, **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, cilt:16, sayı:1, Bursa 2007, s.299-320

ORTAYLI, İlber, “Galata”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, İstanbul 1996, s. 303-307

-----, “Kadı”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 24**, İstanbul 2001, s. 69-73

-----, **Osmanlı İmparatorluğu’nda İktisadi ve Sosyal Değişim Makaleler I**, Turhan Kitabevi, Ankara 2004

OSTROGORSKY, Georg, **Bizans Devleti Tarihi**, çev. Fikret İşıltan, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999

ÖZTÜRK, Mustafa, “Genel Hatlarıyla Osmanlı Para Tarihi”, **Türkler 10**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 802-823

PAMUK, Şevket, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Paranın Tarihi**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999

SAMİ, Şemseddin, **Kamus-ı Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul 2002

TANMAN, M. Baha, “Galata Mevlevihanesi”, **Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 13**, İstanbul 1996 , s. 317-321

TOK, Özen, “Kadı Sicilleri Işığında Osmanlı Şehrindeki Mahalleden İhraç Kararlarında Mahalle Ahalisinin Rolü (XVII ve XVIII.Yüzyıl Kayseri Örneği), **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, sayı:18, yıl:2005/1, s.155-173

UZUNÇARŞILI, İsmail, **Osmanlı Tarihi** c.1, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2003

-----, **Osmanlı Tarihi** c.2, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1998

-----, **Osmanlı Devletinin İlimiye Teşkilatı**, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1988

YÜKSEL, Hasan, **Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü Üzerine bir Araştırma (1585-1683)**, yayınlanmamış doktora tezi, AÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1990

ÖZGEÇMİŞ

Taylan AKYILDIRIM 03.04.1983 tarihinde İstanbul'da dünyaya geldi. İlköğrenimini Tekirdağ'ın Hayrabolu ilçesinde aldıktan sonra orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 2003-2007 yılları arasında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde öğrenim gördü. 2007'de aynı bölümde yüksek lisans eğitimine başladı. *259 Numaralı Şer'iyeye Sicili Defterine Göre Galata (Metin ve Değerlendirme)* adlı yüksek lisans tezini 2010'da tamamladı.